בית הספרים הלאומי
והאוניברסיטאי
כרטיס ספר

0123456 8 34 12 01234

הספריה הלאומית
S 74 A 1041
C.1
שירה חדשה :
000203434220

000203434220

S 7
C.1

נֹוסַח אַשְׁכְּנַז.

שִׁירָה חֲדָשָׁה.

PROF. DR. LEON FOURMAND.
DONADO A LA UNIVERSIDAD HEBREA

סֵדֶר הַתְּפִלּוֹת

לְכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה.

DONADO A LA UNIVERSIDAD HEBREA
DE JERUSALEM POR EL
ING. ALEJANDRO FOURMAND
EN MEMORIA DEL
PROF. DR. LEON FOURMAND.

עִם בֵּאוּר קָצָר, מַסְפִּיק וּמְדֻיָּק,
עָרוּךְ בְּעִקָּרוֹ לְתַלְמִידֵי
הַחֲדָרִים וּבָתֵּי הַסֵּפֶר.

מֵאֵת ת. ד. רוֹזֶנְשְׁטֵין.

כָּל תְּפִלָּה וּתְפִלָּה בָּאָה עַל מְקוֹמָהּ בִּשְׁלֵמוּת, מִבְּלִי
שֶׁיִּצְטָרֵךְ הַמִּתְפַּלֵּל לְחַפֵּשׂ וְלַהֲפֹךְ הַדַּפִּים בִּשְׁעַת תְּפִלָּתוֹ.

וילנה, תרפ"ב.

המו"ל'ים: חברת בית הדפוס רוזנקרנץ ושריפטזעצר, וילנה.
הוצאת „יהודיה" וילנה-ורשה.

S 74 A 1041
296.311.4

תֹּכֶן הָעִנְיָנִים.

הַשְׁכָּמַת הַבֹּקֶר

בִּרְכַּת צִיצִית	1
עֲטִיפַת הַטַּלִּית	2
הֲנָחַת תְּפִלִּין	3

שַׁחֲרִית לְחוֹל

מַה טֹּבוּ	6
אֲדוֹן עוֹלָם	—
יִגְדַּל	7
בִּרְכַּת נְטִילַת יָדַיִם	8
בִּרְכוֹת הַתּוֹרָה	9
בִּרְכוֹת כֹּהֲנִים	10
בִּרְכוֹת הַבֹּקֶר	11
תְּפִלַּת רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא	14
עֲקֵדַת יִצְחָק	—
מַעֲשֵׂה הַכִּיּוֹר	20
קָרְבַּן הַתָּמִיד	—
קְטֹרֶת	22
אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן	26
י״ג מִדּוֹת הַתּוֹרָה	28
קַדִּישׁ דְּרַבָּנָן	29
מִזְמוֹר שִׁיר חֲנֻכַּת	30
קַדִּישׁ יָתוֹם	31
פְּסוּקֵי דְזִמְרָה	—
אָז יָשִׁיר	49
בִּרְכוֹת קְרִיאַת שְׁמַע	53
קְרִיאַת שְׁמַע	58
שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה	64
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ	78
וְהוּא רַחוּם	82
הוֹצָאַת סֵפֶר תּוֹרָה	93
בִּרְכַּת הַגּוֹמֵל	95
הַכְנָסַת סֵפֶר תּוֹרָה	96
אַשְׁרֵי, וּבָא לְצִיּוֹן	98
עָלֵינוּ	103
מִזְמוֹרִים שֶׁל יוֹם	106
שְׁלֹשָׁה עָשָׂר עִקָּרִים	113
נְטִילַת יָדַיִם קֹדֶם הַסְּעוּדָה	115
סֵדֶר בִּרְכוֹת הַמָּזוֹן	116
בִּרְכוֹת הַנֶּהֱנִין	124
מִנְחָה לְחוֹל	127
עַרְבִית לְחוֹל	139
קְרִיאַת שְׁמַע	153

שִׁיר הַשִּׁירִים 158
קַבָּלַת שַׁבָּת 174
עַרְבִית לְשַׁבָּת וְיוֹ"ט . . 186
קִדּוּשׁ לְלֵיל שַׁבָּת . . 203
זְמִירוֹת לְלֵיל שַׁבָּת . . 204

שַׁחֲרִית לְשַׁבָּת וְיוֹ"ט

פְּסוּקֵי דְזִמְרָה 207
נִשְׁמַת 229
קְרִיאַת שְׁמַע 241
שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה . . . 245
קְרִיאַת הַתּוֹרָה . . . 252
תְּפִלַּת מוּסָף לְשַׁבָּת . . 267
שִׁיר הַכָּבוֹד 277
קִדּוּשָׁא רַבָּא 280
זְמִירוֹת לְיוֹם הַשַּׁבָּת . 281
מִנְחָה לְשַׁבָּת 284
בָּרְכִי נַפְשִׁי 295
פִּרְקֵי אָבוֹת . . . 301
עַרְבִית לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת . 339
וְיִתֶּן לְךָ 353
סֵדֶר הַבְדָּלָה 361
קִדּוּשׁ לְבָנָה 363
הַלֵּל 367
מוּסַף לְרֹאשׁ חֹדֶשׁ . . 375
עֵרוּב תַּבְשִׁילִין . . . 381
קִדּוּשׁ לְשָׁלֹשׁ רְגָלִים . . —
תְּפִלַּת שָׁלֹשׁ רְגָלִים . . 383
הַזְכָּרַת נְשָׁמוֹת . . . 389
מוּסַף לְשָׁלֹשׁ רְגָלִים . 390
נְשִׂיאַת כַּפַּיִם 400
קִדּוּשׁ לִסְעוּדַת שַׁחֲרִית 404
תְּפִלַּת רֹאשׁ הַשָּׁנָה , . 405
קִדּוּשׁ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה . 411
תְּקִיעַת שׁוֹפָר 413
מוּסַף לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה . . 414
תַּשְׁלִיךְ 429
כַּפָּרוֹת 430
תְּפִלַּת יוֹם כִּפּוּר . . . 431
מוּסַף לְיוֹם כִּפּוּר . . . 441
תְּפִלַּת נְעִילָה 452
סֵדֶר הַדְלָקַת נֵרוֹת לַחֲנֻכָּה 464
סֵדֶר בִּרְכוֹת הַמְגִלָּה . . 465
הַקָּפוֹת לְשִׂמְחַת תּוֹרָה. 467
סֵדֶר סְפִירַת הָעֹמֶר . . 470

הקדמה.

משהתחילו תינוקות של בית רבן שלנו פורשים ללמודי חול לפני זמנם בעוד למודי קדש וידיעת השפה רפוים בידם כדי הבנת פרוש המלה בתפלה — התחילו ההורים דורשים מאת המורים „לעשות את בניהם ליהודים", כלומר ללמדם מעט „חומש", והעיקר: „סדור", שידעו מה וכיצד מתפללים ופרוש המלות בתפלות.

דרישה מצומצמת זו, המוכיחה אגב אורחא כמה ירד בימינו ערך החנוך העברי בעיני ההורים, כדאית היא אמנם להתחשב אתה, כי הרבה מן הנחיצות הפדגוגית והלאומית יש בה.

באמת אמרו, שגם באותם הימים הטובים, שהילד העברי הרבה לשבת ב„חדר" עד שנת הי"ג ויותר — לא היטיבו מלמדינו לעשות אשר הזניחו את הסדור לגמרי והשמיטוהו מתוך הפרוגרמה שלהם, בנגוד לאמות העולם, שתפלותיהם תופסות להן המקום הראשון בפרוגרמת בית ספרם. מלמדינו סמכו על הזמן. ברבות הימים — אמרו — כשיעבור הילד על התנ"ך כלו, ממילא ידע פרוש המלות בתפלה, אך הרגילות הילדותית לקרא בסדור קריאה אוטמטית, בלי שום הבנה, פעלה את שלה לטמטם את המוח ולהקהות את הרגש, שלא ירגיש ולא יכַון לבו בתפלתו לעולם. ומה גם תלמידינו אנו שלא יזכו, מפאת קצר זמן למודם, לעבור על התנ"ך לעולם — אם לא יֵעָשה הסדור ללמוד עקרי וקבוע בחדרינו, מאין יבינו בתפלתם?

אכן גם האידנא רב מספר המלמדים, שמאחר שידע תלמידם לקרא, ובטרם קנותו איזו הבנה בשפה כדי להסבירו את הנקרא, יכריחוהו להתפלל כל התפלה עד גמירא, למען יתרגל לקרא „פחז כמים", קריאה אנדרפתית, חטופה ורצוצה כזאת, מלבד ההפסד במובן הפדגוגי שהיא גורמת — הנה לא לבד שתפלה כזו לא תתרשם ולא תתקדש על המתפלל הקטן, אלא שעוד תתגנה, תתפגל ותסתאב עליו עולמית...

והסדור — אם נעשה חשבון ונמַצה התמצית הנשארה מכל הלמודים העברים אחרי צאת הנער מן החדר אל בית הספר הכללי — הריהו, לדאבוננו, הספר העברי היחידי שיִקח בידו לפרקים, ומן הראוי אפוא להגביר ולחזק רשומו עליו, להבינו ולהסבירו יפה יפה, בכדי שתהא תפלתו של הנער יוצאת מתוך הלב, שיכַון לבו בתפלתו לא מחמת חובה ותקנת חכמים, שתָש בהה בימינו, אלא מחמת התעוררות עצמית נפשית ופנימית.

כי מה יוכל לרומם את הנפש הישראלית ולעורר את הרגש הלאומי בלב בנינו כסדורנו, שבו נקבצו מבחר מזמורי ישראל מימי גאונו ושלוָתו והשתפכות נפשו המדוכאה בגלותו ושפלותו, שירי עזו ותפארתו עם קינות חרבנו וירידתו יחד!

אכן לא בכדי טוענים ההורים תמיד: „ולואי שידעו בנינו להתפלל"! והמורים התחילו אמנם כתחשבים עם הדרישה הצודקת הזאת ו„הסדור" נתקבל אצלם בתור למוד של חובה. אבל כאן הם פוגשים במכשול אחד — חסרון סדור מסודר ומפורש שיָקל מעליהם עבודתם. מחברינו עדיין לא שמו לב אל הסדור, החשוב בערכו החנוכי והלאומי מאד, והזניחוהו בצורתו הקבועה מקדמת דנא, שאין בה כדי לחבבו על ילדינו. את החסרון הגדול הזה מלאתי והריני נותן בזה לפני ההורים והמורים סדור מסודר ומפורש.

מסודר כיצד? — א) כל תפלות השנה, לימות החול, לשבתות ולמועדים לפי המטבע שטבעו חכמים והנוסחא המקובלת בלי שום שנוי, מסודרות יפה יפה, מופסקות ומוטעמות בסמני ההפסקה והטעם הנהוגים, השירים והמזמורים בחרוזים, והמזמורים האלפא־ביתים מוטעמים בהגדלת האות האבי"ת; וכמו כן הטעמתי כל דבר למען יהא הכל מובן ומורגש למתפלל הקטן גם בלי כל באורים.

ב) כל תפלה באה במקומה בשלמותה, והמתפלל לא יצטרך להפסיק תפלתו בחפוש ענינים הבאים במקומות אחרים, מה שגורם טרחה יתרה ולמתפלל הקטן — לרוב גם טרחה לשוא.

ג) המתפלל הקטן שאינו רגיל בתפלה בצבור, יוכל להתפלל מתוך סדור זה עם הצבור ולא יטעה כלל, כי כל ההפסקות שבין הפרקים מסומנות היטב.

ומפורש כיצד? — א) כל התפלות והמזמורים, כמו כן „שיר השירים" ו„פרקי אבות" (מלבד הפרקים התלמודיים „איזהו מקומן" „במה מדליקין" וכדומה שלאו מוחא דילדים סביל דא) נתפרשו ונתבארו באור קצר, מדויק ומספיק בלשון קלה ונוחה להבנת התלמידים *). יש אמנם הרבה פרושים ותפלות, אבל כלם פרושים דרושיים והלכותיים, שאין ענינם להבנת התפלות הפשוטה, באור ישר ופשוט עדין לא היה לסדור, אם לא נחשב את התרגומים השונים, שאין מטרתם מטרתנו.

ד) התפלות הארמיות („בריך שמיה", „יקום פורקן") נתרגמו עברית תרגום מדויק, מלה במלה ממש, בצד הארמי.

ג) בצדי הגליונות העירותי הערות נחוצות שונות, שמות הפרקים, ציוני המקורים ועוד.

לסוף צריך להעיר, כי בלמוד הבנת התפלות אין להקפיד דוקא על הסדר המנוסח ב„סדור", אלא מתחלה יבאר המורה לתלמידיו התפלות הקלות והנוחות ואח"כ השאר. ובבאורו צריך שיטעים ביחוד ויריח את תלמידיו ר ו ח ה ו ט ע מ ה של כל תפלה, בכדי שתהא „עבודה שבלב — זו תפלה" — עבודה שבלב באמת, מנשאה את הלב ומרוממת את הנפש.

ח. ד. רוזנשטיין.

מינסק, בחדש אלול התרס"ט.

---

*) בבאור התפלות נכנסו תקונים והגהות של מר א. ד. ברנוביץ.

תֵּכֶף כְּשֶׁיֵּעוֹר מִשְּׁנָתוֹ אוֹמְרִים:

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ, מֶלֶךְ חַי וְקַיָּם, שֶׁהֶחֱזַרְתָּ בִּי נִשְׁמָתִי בְּחֶמְלָה—רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ!

תּוֹרָה תְּהֵא אֻמָּנוּתִי, וְאֵל שַׁדַּי בְּעֶזְרָתִי.

רֵאשִׁית חָכְמָה יִרְאַת יְיָ, שֵׂכֶל טוֹב לְכָל עֹשֵׂיהֶם, תְּהִלָּתוֹ עוֹמֶדֶת לָעַד.

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

כְּשֶׁיָּדָיו נְקִיּוֹת אוֹמְרִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת צִיצִת.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתְּהֵא

שִׁירָה חֲדָשָׁה

חַי וְקַיָּם—חַי לְעוֹלָם. שֶׁהֶחֱזַרְתָּ בִּי נִשְׁמָתִי—שֶׁהֲשִׁיבֹתָ לִי בַּהֲקִיצִי מִשְּׁנָתִי חוּשַׁי וְכֹחוֹתַי. רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ—כְּלוֹמַר, נֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲזִיר אֶת הַנְּשָׁמָה שֶׁהָפְקְדָה בְּיָדְךָ. אֻמָּנוּתִי—עֲבוֹדָתִי הַתְּמִידִית. רֵאשִׁית חָכְמָה וכו׳—יִרְאַת ה׳ קוֹדֶמֶת וַחֲשׁוּבָה יוֹתֵר מִכָּל חָכְמָה. שֵׂכֶל טוֹב—יִרְאַת ה׳ נוֹתֶנֶת שֵׂכֶל טוֹב וּתְבוּנָה בְּלֵב הָאָדָם. עֹשֵׂיהֶם—עוֹשֵׂי דְבָרָיו, מְקַיְּמֵי מִצְוַת ה׳. תְּהִלָּתוֹ—שֶׁל ה׳.

א׳ ם

חֲשׁוּבָה מִצְוַת צִיצִת לְפָנֶיךָ, כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּיהָ בְּכָל פְּרָטֶיהָ וְדִקְדּוּקֶיהָ וְכַוָּנוֹתֶיהָ וְתַרְיַ"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִם בָּהּ, אָמֵן סֶלָה.

עֲטִיפַת הַטַּלִּית.

קוֹדֶם שֶׁמִּתְעַטְּפִים בַּטַּלִּית בּוֹדְקִים אֶת צִיצִיּוֹתֶיהָ, וּבִשְׁעַת הַבְּדִיקָה אוֹמְרִים זֶה:

תהלים קד. בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ!
יְיָ אֱלֹהַי! גָּדַלְתָּ מְּאֹד, הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ—
עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה, נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה.

הֲרֵינִי מִתְעַטֵּף גּוּפִי בַּצִּיצִת, כֵּן תִּתְעַטֵּף נִשְׁמָתִי וּרְמַ"ח אֵבָרַי וּשְׁסָ"ה גִידַי בְּאוֹר הַצִּיצִת הָעוֹלֶה תַּרְיַ"ג, וּכְשֵׁם שֶׁאֲנִי מִתְכַּסֶּה בְּטַלִּית בָּעוֹלָם הַזֶּה, כַּךְ אֶזְכֶּה לַחֲלוּקָא דְרַבָּנָן וּלְטַלִּית נָאָה לָעוֹלָם הַבָּא בְּגַן עֵדֶן. וְעַל יְדֵי מִצְוַת צִיצִת תִּנָּצֵל נַפְשִׁי וְרוּחִי וְנִשְׁמָתִי וּתְפִלָּתִי מִן הַחִיצוֹנִים, וְהַטַּלִּית יִפְרוֹשׂ כְּנָפָיו עֲלֵיהֶם וְיַצִּילֵם כְּנֶשֶׁר יָעִיר קִנּוֹ עַל גּוֹזָלָיו יְרַחֵף, וּתְהֵא חֲשׁוּבָה מִצְוַת צִיצִת לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּיהָ בְּכָל פְּרָטֶיהָ וְדִקְדּוּקֶיהָ וְכַוָּנוֹתֶיהָ וְתַרְיַ"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִם בָּהּ, אָמֵן סֶלָה.

מְבָרְכִים מְעֻמָּד ואח"כ מִתְעַטְּפִים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהִתְעַטֵּף בַּצִּיצִת.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּיהָ—כְּאִלּוּ מִלֵּאתִי, עָשִׂיתִי מִצְוָה זוֹ. פְּרָטִים—подробность אֵיינְצֶעלְהַייטֶען; דִּקְדּוּקִים—точности גֶענוֹיאִיגְקַייט. וְכַוָּנוֹתֶיהָ—הָרַעְיוֹנוֹת הַצְּפוּנִים בָּהּ. תַּרְיַ"ג—שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה.

עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה—הִנְּךָ מַלְבִּישׁ (מְמַלֵּא) אֶת הַתֵּבֵל אוֹר, כַּאֲשֶׁר יִלְבַּשׁ אִישׁ שִׂמְלָה.

תהלים לו.

מַה־יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים! וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן.
יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ, וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם.
כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים, בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה־אוֹר.
מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ, וְצִדְקָתְךָ—לְיִשְׁרֵי־לֵב.

הַנָּחַת תְּפִלִּין.

לִפְנֵי הֲנָחַת תְּפִלִּין אוֹמְרִים:

הִנְנִי מְכַוֵּן בְּהֲנָחַת תְּפִלִּין לְקַיֵּם מִצְוַת בּוֹרְאִי, שֶׁצִּוָּנוּ לְהָנִיחַ תְּפִלִּין, כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה: „וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ, וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ״; וְהֵם אַרְבַּע פָּרָשִׁיּוֹת אֵלּוּ: „שְׁמַע״, „וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ״, „קַדֶּשׁ״, „וְהָיָה כִּי יְבִאֲךָ״, שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם יִחוּדוֹ וְאַחְדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ בָּעוֹלָם, וְשֶׁנִּזְכֹּר נִסִּים וְנִפְלָאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ בְּהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרָיִם, וַאֲשֶׁר לוֹ הַכֹּחַ וְהַמֶּמְשָׁלָה בָּעֶלְיוֹנִים וּבַתַּחְתּוֹנִים, לַעֲשׂוֹת בָּהֶם כִּרְצוֹנוֹ. וְצִוָּנוּ לְהָנִיחַ עַל הַיָּד—לְזִכְרוֹן זְרוֹעַ הַנְּטוּיָה; וְשֶׁהִיא נֶגֶד הַלֵּב—לְשַׁעְבֵּד בָּזֶה תַּאֲוַת וּמַחְשְׁבוֹת לִבֵּנוּ לַעֲבוֹדָתוֹ, יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ; וְעַל הָרֹאשׁ נֶגֶד הַמֹּחַ—שֶׁהַנְּשָׁמָה שֶׁבְּמֹחִי עִם שְׁאָר חוּשַׁי וְכֹחוֹתַי כֻּלָּם יִהְיוּ מְשֻׁעְבָּדִים לַעֲבֹדָתוֹ, יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וּמִשֶּׁפַע מִצְוַת תְּפִלִּין יִתְמַשֵּׁךְ עָלַי, לִהְיוֹת לִי חַיִּים אֲרוּכִים, וְשֶׁפַע קֹדֶשׁ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

יִרְוְיֻן—יִשְׂבְּעוּ. מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ—מִמַּשְׁמַנֵּי בֵיתְךָ, מִטּוּבְךָ. עֲדָנֶיךָ—תַּעֲנוּגֶיךָ. עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים—חַיֵּי הָאָדָם מִיָּדְךָ ה׳ מְצֻפִּים. בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה אוֹר—בְּאוֹר פָּנֶיךָ וּבִרְצוֹנְךָ נִרְאֶה אוֹר הַחַיִּים. מְשֹׁךְ—נְטֵה, הַאֲרֵךְ וְהַתְמֵד, כְּלוֹמַר, עֲשֵׂה תָמִיד חֶסֶד לְיוֹדְעֶיךָ. לְיֹדְעֶיךָ—לְאֵלֶּה הַיּוֹדְעִים וּמַכִּירִים אֶת גָּדְלֶךָ. וְצִדְקָתְךָ—טוּבְךָ, בִּרְכָתֶךָ.

לְטֹטָפֹת—טוֹטֶפֶת=עֲדִי, פְּאֵר. לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ—זֶה תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, שֶׁנּוֹתְנִים אוֹתוֹ בְּגֹבַהּ הַמֵּצַח בְּאֶמְצָעוֹ, בֵּין הָעֵינַיִם, לְהַזְכִּיר לָאָדָם שֶׁיִּהְיוּ עֵינָיו וּמַחְשְׁבוֹתָיו תָּמִיד אֶל תּוֹרַת אֱלֹהִים. וְהֵם אַרְבַּע פָּרָשִׁיּוֹת אֵלּוּ—בִּתְפִלִּין יֵשׁ אַרְבָּעָה בָּתִּים, וּבְכָל בַּיִת אַחַת מֵאַרְבַּע פָּרָשִׁיּוֹת אֵלּוּ. שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם יִחוּדוֹ וְאַחְדוּתוֹ—שֶׁעַל יָדָם נַכִּיר שֶׁהוּא יָחִיד וְאֶחָד בְּעוֹלָמוֹ. בָּעֶלְיוֹנִים וּבַתַּחְתּוֹנִים—בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. זְרוֹעַ הַנְּטוּיָה—שֶׁהוֹצִיאָנוּ בָהּ מִמִּצְרָיִם. לְשַׁעְבֵּד—לְהַכְנִיעַ (כְּעֶבֶד זֶה שֶׁהוּא מָסוּר וְנִכְנָע לַאֲדוֹנָיו). חוּשַׁי—חֲמֵשֶׁת הַחוּשִׁים שֶׁבָּאָדָם. וְכֹחוֹתַי—כֹּחַ הַגּוּף וְכֹחַ הַנֶּפֶשׁ. מְשֻׁעְבָּדִים—נִכְנָעִים. וּמִשֶּׁפַע מִצְוַת תְּפִלִּין—מֵרוּחַ הַקְּדֻשָּׁה הַנֶּאֱצֶלֶת מִמִּצְוַת תְּפִלִּין. יִתְמַשֵּׁךְ עָלַי—יִמָּשֵׁךְ וְיֵרֵד עָלַי. וְשֶׁפַע קֹדֶשׁ—

וּמַחֲשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת בְּלִי הִרְהוּר חֵטְא וְעָוֹן כְּלָל, וְשֶׁלֹּא יְפַתֵּנוּ וְלֹא יִתְגָּרֶה בָּנוּ יֵצֶר הָרָע, וְיַנְחֵנוּ לַעֲבוֹד אֶת יְיָ כַּאֲשֶׁר עִם לְבָבֵנוּ.

מְנִיחִים תְּפִלָּה־שֶׁל־יָד עַל הַיָּד הַשְּׂמָאלִית וְלִפְנֵי הַקְּשִׁירָה מְבָרְכִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהָנִיחַ תְּפִלִּין.

כּוֹרְכִים ז׳ כְּרִיכוֹת עַל הַזְּרֹעַ, אַחַר כָּךְ מְנִיחִים תְּפִלָּה־שֶׁל־רֹאשׁ וְקֹדֶם שֶׁמְּהַדְּקִים מְבָרְכִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת תְּפִלִּין.

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

וּמֵחָכְמָתְךָ אֵל עֶלְיוֹן תַּאֲצִיל עָלַי; וּמִבִּינָתְךָ תְּבִינֵנִי; וּבְחַסְדְּךָ תַּגְדִּיל עָלַי; וּבִגְבוּרָתְךָ תַּצְמִית אֹיְבַי וְקָמַי; וְשֶׁמֶן הַטּוֹב תָּרִיק עַל שִׁבְעָה קְנֵי הַמְּנוֹרָה, לְהַשְׁפִּיעַ טוּבְךָ לִבְרִיּוֹתֶיךָ. פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ, וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן.

כּוֹרְכִים שָׁלשׁ כְּרִיכוֹת עַל הָאֶצְבַּע הָאֶמְצָעִית וְאוֹמְרִים:

וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי לְעוֹלָם. וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים; וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בֶּאֱמוּנָה, וְיָדַעַתְּ אֶת יְיָ.

שִׂיחָה חֲדָשָׁה

וְרוּחַ קְדֻשָּׁה. הִרְהוּר—מַחֲשָׁבָה. וְלֹא יִתְגָּרֶה בָּנוּ—וְלֹא יְנַסֶּה לְפַתּוֹתֵנוּ לַעֲבֵרָה.

תַּאֲצִיל—תַּפְרִשׁ, תְּחַלֵּק. תְּבִינֵנִי—תְּלַמְּדֵנִי בִינָה. תַּגְדִּיל עָלַי—אֶת חַסְדְּךָ. תַּצְמִית—תַּכְרִית. וְקָמַי—הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה. תָּרִיק—תִּשְׁפֹּךְ. וְשֶׁמֶן הַטּוֹב תָּרִיק—כְּלוֹמַר, תְּשַׁלַּח אֶת בִּרְכָתְךָ לִבְרוּאֵי עוֹלָם, כַּכָּתוּב: פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ וכו׳.

וְאֵרַשְׂתִּיךְ וכו׳—הַתְּפִלִּין אוֹת הֵנָּה עַל אַהֲבַת ה׳ לְיִשְׂרָאֵל כְּאַהֲבַת בַּעַל לְאֵשֶׁת נְעוּרָיו, עַל כֵּן מַזְכִּירִים בַּהֲנָחַת תְּפִלִּין דִּבְרֵי ה׳ לְיִשְׂרָאֵל בְּיַד נְבִיאוֹ: וְאֵרַשְׂתִּי אוֹתָךְ, עַמִּי, לִי לְרַעְיָה וְלַאֲהוּבַת עוֹלָם. בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט וכו׳—עַל יְדֵי צֶדֶק וּמִשְׁפָּט חֶסֶד וְרַחֲמִים שֶׁאֶעֱשֶׂה אִתָּךְ תָּמִיד. הַשֵּׁמוֹת „צֶדֶק, מִשְׁפָּט" יֵשׁ שֶׁהוֹרָאָתָם הִיא טוֹבוֹת וַחֲסָדִים. בֶּאֱמוּנָה—עַל יְדֵי אַהֲבָתִי הַנֶּאֱמָנָה לָךְ.

וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה מִצְוַת הֲנָחַת תְּפִלִּין לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּיהָ בְּכָל פְּרָטֶיהָ וְדִקְדּוּקֶיהָ וְכַוָּנוֹתֶיהָ, וְתַרְיַ"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִם בָּהּ. אָמֵן סֶלָה.

לְאַחַר הֲנָחַת תְּפִלִּין אוֹמְרִים:

שמות יג.

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: קַדֶּשׁ לִי כָל בְּכוֹר, פֶּטֶר כָּל רֶחֶם, בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה—לִי הוּא.

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם: זָכוֹר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה, אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים, כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיא יְיָ אֶתְכֶם מִזֶּה, וְלֹא יֵאָכֵל חָמֵץ. הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים, בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב. וְהָיָה כִּי יְבִיאֲךָ יְיָ אֶל אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ, אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ—וְעָבַדְתָּ אֶת הָעֲבֹדָה הַזֹּאת בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה. שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצֹּת, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי חַג לַייָ. מַצּוֹת יֵאָכֵל אֵת שִׁבְעַת הַיָּמִים, וְלֹא יֵרָאֶה לְךָ חָמֵץ וְלֹא יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל גְּבֻלֶךָ. וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר: בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְיָ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם. וְהָיָה לְךָ לְאוֹת עַל יָדְךָ וּלְזִכָּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ, לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְיָ בְּפִיךָ, כִּי בְּיָד חֲזָקָה הוֹצִאֲךָ יְיָ מִמִּצְרָיִם. וְשָׁמַרְתָּ אֶת הַחֻקָּה הַזֹּאת לְמוֹעֲדָהּ, מִיָּמִים יָמִימָה. וְהָיָה כִּי יְבִאֲךָ יְיָ אֶל אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי, כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְךָ וְלַאֲבֹתֶיךָ, וּנְתָנָהּ לָךְ—וְהַעֲבַרְתָּ כָל פֶּטֶר רֶחֶם לַייָ, וְכָל פֶּטֶר שֶׁגֶר בְּהֵמָה, אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ הַזְּכָרִים—לַייָ. וְכָל פֶּטֶר חֲמֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה, וְאִם לֹא תִפְדֶּה—וַעֲרַפְתּוֹ; וְכֹל בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה. וְהָיָה כִּי יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר לֵאמֹר: מַה־זֹּאת? וְאָמַרְתָּ אֵלָיו: בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים. וַיְהִי כִּי הִקְשָׁה פַרְעֹה לְשַׁלְּחֵנוּ, וַיַּהֲרֹג יְיָ כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, מִבְּכֹר אָדָם וְעַד בְּכוֹר בְּהֵמָה; עַל כֵּן אֲנִי זֹבֵחַ לַייָ כָּל פֶּטֶר רֶחֶם הַזְּכָרִים וְכָל בְּכוֹר בָּנַי אֶפְדֶּה. וְהָיָה לְאוֹת עַל יָדְכָה וּלְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ, כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְיָ מִמִּצְרָיִם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

פֶּטֶר רֶחֶם—בְּכוֹר לְאִמּוֹ. זָכוֹר—כְּמוֹ זִכְרוּ. חֹדֶשׁ הָאָבִיב—נִיסָן. שְׂאֹר—בְּצֵק חמץ. בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה ה׳ לִי—עָלַי לַעֲבוֹד עֲבוֹדָה זוֹ בַּעֲבוּר זֶה אֲשֶׁר עָשָׂה ה׳ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם. לְאוֹת עַל יָדְךָ—זוֹ תְּפִלָּה שֶׁל יָד. וּלְזִכָּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ—זוֹ תְּפִלָּה שֶׁל רֹאשׁ. לְמוֹעֲדָהּ—לִזְמַנָּהּ הַקָּבוּעַ. מִיָּמִים יָמִימָה—מִשָּׁנָה לְשָׁנָה. שֶׁגֶר—פְּרִי בֶּטֶן בְּהֵמָה. לַה׳—לְזֶבַח קָרְבָּן. תִּפְדֶּה בְשֶׂה—תִּתֵּן תַּחְתָּיו שֶׂה לְקָרְבָּן. וַעֲרַפְתּוֹ—תִּשְׁבֹּר עָרְפּוֹ. טוֹטֶפֶת—עֲדִי, תַּכְשִׁיט.

כְּשֶׁנִּכְנָסִים לְבֵית הַכְּנֶסֶת אוֹמְרִים זֶה:

במדבר כד

מַה טֹּבוּ אֹהָלֶיךָ, יַעֲקֹב,
מִשְׁכְּנֹתֶיךָ, יִשְׂרָאֵל.

תהלי׳ ה

וַאֲנִי, בְּרֹב חַסְדְּךָ, אָבוֹא בֵיתֶךָ,
אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל הֵיכַל קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ.

שם כו

יְיָ, אָהַבְתִּי מְעוֹן בֵּיתֶךָ,
וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ.

וַאֲנִי אֶשְׁתַּחֲוֶה וְאֶכְרָעָה,
אֶבְרְכָה לִפְנֵי יְיָ עֹשִׂי.

שם סט

וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן,
אֱלֹהִים, בְּרָב חַסְדֶּךָ, עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ.

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ, בְּטֶרֶם כָּל יְצִיר נִבְרָא.
לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל, אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא.
וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל, לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אֹהָלֶיךָ... מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ-הֵם בָּתֵּי הַתְּפִלָּה. בְּיִרְאָתֶךָ-בְּיִרְאַת הַכָּבוֹד הָרְאוּיָה לָךְ. אֶבְרְכָה-אֶפֹּל עַל בִּרְכַּי (שֶׁכֵּן הָיָה מִנְהַג הַתְּפִלָּה לְפָנִים). עֹשִׂי-בּוֹרְאִי. עֵת רָצוֹן-בְּעֵת שֶׁרְצוֹנְךָ (חַסְדְּךָ) דָּרוּשׁ לִי. בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ-בִּישׁוּעָתְךָ הַנֶּאֱמָנָה וְהַקַּיֶּמֶת.

בְּטֶרֶם כָּל יְצִיר נִבְרָא-בְּטֶרֶם הִבָּרֵא כָּל בְּרִיאָה. כִּכְלוֹת הַכֹּל-כְּלוֹמַר

וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה, וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה.
וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי, לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחְבִּירָה.
בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית, וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה.
וְהוּא אֵלִי וְחַי גֹּאֲלִי, וְצוּר חֶבְלִי בְּעֵת צָרָה.
וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹס לִי, מְנָת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא.
בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי, בְּעֵת אִישַׁן; וְאָעִירָה—
וְעִם רוּחִי גְּוִיָּתִי; יְיָ לִי וְלֹא אִירָא.

שְׁלֹשָׁה עָשָׂר עִקְּרֵי הָאֱמוּנָה.

יִגְדַּל אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַּבַּח, נִמְצָא וְאֵין עֵת אֶל מְצִיאוּתוֹ.
אֶחָד, וְאֵין יָחִיד כְּיִחוּדוֹ, נֶעְלָם, וְגַם אֵין סוֹף לְאַחְדוּתוֹ.
אֵין לוֹ דְמוּת הַגּוּף וְאֵינוֹ גוּף, לֹא נַעֲרוֹךְ אֵלָיו קְדֻשָּׁתוֹ.
קַדְמוֹן לְכָל דָּבָר אֲשֶׁר נִבְרָא, רִאשׁוֹן וְאֵין רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ.
הִנּוֹ אֲדוֹן עוֹלָם לְכָל נוֹצָר, יוֹרֶה גְדֻלָּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בְּאַחֲרִית הַיָּמִים, גַּם אָז יִמְלֹךְ אֵל נוֹרָא. יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה-יִהְיֶה בְּכָל תִּפְאַרְתּוֹ וּגְדֻלָּתוֹ. לְהַמְשִׁיל--לְדַמּוֹת וּלְהַשְׁווֹת. לְהַחְבִּירָה-לִהְיוֹת לְחָבֵר לוֹ. בְּלִי תַכְלִית-בְּלִי סוֹף הוּא. הַמִּשְׂרָה-שְׂרָרָה, גְּדֻלָּה. וְחַי גֹּאֲלִי-אֱלֹהִים חַיִּים, הַגּוֹאֵל אוֹתִי מִכָּל רָע. וְצוּר חֶבְלִי-סֶלַע וּמָעוֹז שֶׁנָּפַל לִי בְּחֶלְקִי. נִסִּי-דִּגְלִי, אֲשֶׁר יְאַמֵּץ רוּחִי. מָנוֹס-מַחֲסֶה. מְנָת כּוֹסִי-חֶלְקִי. וְאָעִירָה-וְעִם רוּחִי גְּוִיָּתִי—וְכַאֲשֶׁר אֶתְעוֹרֵר מִשְּׁנָתִי-הִנֵּה גְוִיָּתִי לֹא נִפְרְדָה מֵאֵת רוּחִי-כִּי ה' הֶחֱזִירָהּ לִי בְּחַסְדּוֹ.

וְיִשְׁתַּבַּח-וְיִתְהַלָּל. נִמְצָא וגו'-ה' הוּא נִמְצָא, אַךְ מְצִיאוּתוֹ אֵינֶנָּה בְּעֵת וּבִזְמַן כְּכָל הַבְּרוּאִים. הָרוּחָנִיִּים. יִחוּדוֹ, אַחְדוּתוֹ—מַה שֶּׁהוּא אֶחָד. לֹא נַעֲרוֹךְ אֵלָיו קְדֻשָּׁתוֹ—אֵין דִּמְיוֹן אֵלָיו וְלִקְדֻשָּׁתוֹ. קַדְמוֹן—רִאשׁוֹן וְקֹדֶם לְכָל יְצוּרָיו. הִנּוֹ אֲדוֹן... יוֹרֶה וגו'—כְּלוֹמַר, מַה שֶּׁהוּא אֲדוֹן כָּל הַיְצוּרִים בָּזֶה הוּא מַרְאֶה לָנוּ גְּדֻלָּתוֹ.

שֶׁפַע נְבוּאָתוֹ נְתָנוֹ אֶל־ אַנְשֵׁי סְגֻלָּתוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ.
לֹא קָם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמשֶׁה עוֹד, נָבִיא וּמַבִּיט אֶת־תְּמוּנָתוֹ.
תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לְעַמּוֹ אֵל, עַל־יַד נְבִיאוֹ נֶאֱמַן בֵּיתוֹ.
לֹא יַחֲלִיף הָאֵל וְלֹא יָמִיר דָּתוֹ לְעוֹלָמִים, לְזוּלָתוֹ.
צוֹפֶה וְיוֹדֵעַ סְתָרֵינוּ, מַבִּיט לְסוֹף דָּבָר בְּקַדְמָתוֹ.
גּוֹמֵל לְאִישׁ חֶסֶד כְּמִפְעָלוֹ, נוֹתֵן לְרָשָׁע רָע כְּרִשְׁעָתוֹ.
יִשְׁלַח לְקֵץ הַיָּמִין מְשִׁיחֵנוּ, לִפְדּוֹת מְחַכֵּי קֵץ יְשׁוּעָתוֹ.
מֵתִים יְחַיֶּה אֵל בְּרֹב חַסְדּוֹ, בָּרוּךְ עֲדֵי־עַד שֵׁם תְּהִלָּתוֹ.

בִּרְכַּת נְטִילַת יָדַיִם.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדָיִם.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר יָצַר אֶת הָאָדָם בְּחָכְמָה, וּבָרָא בוֹ נְקָבִים נְקָבִים, חֲלוּלִים

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שֶׁפַע נְבוּאָתוֹ וגו׳—רוּחַ נְבוּאָתוֹ אָצַל עַל נְבִיאָיו אַנְשֵׁי הַסְּגֻלָּה. נֶאֱמַן בֵּיתוֹ—משֶׁה רַבֵּנוּ שֶׁאָמַר עָלָיו ה׳: „בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא״. דָּתוֹ לְעוֹלָמִים לְזוּלָתוֹ—תּוֹרָתוֹ לֹא יַחֲלִיף לְעוֹלָם בְּתוֹרָה אַחֶרֶת וְלֹא יָמִיר אוֹתָהּ לְעַם אַחֵר זוּלַת יִשְׂרָאֵל. צוֹפֶה—מַבִּיט. סְתָרֵינוּ—נִסְתָּרוֹת וְתַעֲלֻמוֹת לִבֵּנוּ. בְּקַדְמָתוֹ—בְּרֵאשִׁיתוֹ שֶׁל דָּבָר. כְּמִפְעָלוֹ—כְּמַעֲשֵׂהוּ. מְחַכֵּי קֵץ יְשׁוּעָתוֹ—יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ הַמְחַכִּים לִזְמַנּוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ שֶׁאָז תָּחֵל יְשׁוּעַת ה׳ לָהֶם.

נְטִילַת יָדַיִם-רְחִיצַת יָדַיִם.

נְקָבִים נְקָבִים—הַרְבֵּה נְקָבִים. חֲלוּלִים—הַשֶּׁטַח הָרֵיק בַּנְּקָבִים נִקְרָאִים

חֲלוּלִים. גָּלוּי וְיָדוּעַ לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ, שֶׁאִם יִפָּתֵחַ אֶחָד מֵהֶם, אוֹ יִסָּתֵם אֶחָד מֵהֶם, אִי אֶפְשַׁר לְהִתְקַיֵּם וְלַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, רוֹפֵא כָל בָּשָׂר וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת.

בִּרְכַּת הַתּוֹרָה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לַעֲסוֹק בְּדִבְרֵי תוֹרָה.

וְהַעֲרֶב־נָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת דִּבְרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ, וּבְפִי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצֶאֱצָאֵינוּ, וְצֶאֱצָאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלָּנוּ, יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתֶךָ לִשְׁמָהּ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְלַמֵּד תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,

שִׁירָה חֲדָשָׁה

חֲלוּלִים. полости. יִפָּתֵחַ אֶחָד-מֵהַנְּקָבִים יוֹתֵר מִדַּי. יִסָּתֵם-יִסָּכֵר, יִסָּגֵר. לְהִתְקַיֵּם-לִחְיוֹת. מַפְלִיא לַעֲשׂוֹת-עוֹשֶׂה נִפְלָאוֹת

לַעֲסוֹק-לַהֲגוֹת, לִלְמֹד.

וְהַעֲרֶב-הַנְעֵם. שִׂים דְּבָרֶיךָ בְּפִינוּ כִּדְבַשׁ לְמָתוֹק. וְצֶאֱצָאֵינוּ-תּוֹלְדוֹתֵינוּ, זַרְעֵנוּ. לִשְׁמָהּ-לְמַעֲנָהּ, לְמַעַן הַתּוֹרָה, וְלֹא לְשֵׁם אֵיזוֹ תוֹעֶלֶת עַצְמִית.

אֲשֶׁר בָּֽחַר בָּֽנוּ מִכָּל הָעַמִּים, וְנָֽתַן לָֽנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

בִּרְכַּת כֹּהֲנִים.

במדבר ו׳. יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ!

יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ!

יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם!

אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאֵין לָהֶם שִׁעוּר: הַפֵּאָה, וְהַבִּכּוּרִים, וְהָרַאְיוֹן וּגְמִילוּת חֲסָדִים וְתַלְמוּד תּוֹרָה.

אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאָדָם אוֹכֵל פֵּרוֹתֵיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה וְהַקֶּֽרֶן קַיֶּֽמֶת לָעוֹלָם הַבָּא, וְאֵלּוּ הֵן: כִּבּוּד אָב וָאֵם, וּגְמִילוּת חֲסָדִים, וְהַשְׁכָּמַת בֵּית הַמִּדְרָשׁ שַׁחֲרִית וְעַרְבִית, וְהַכְנָסַת אֹרְחִים, וּבִקּוּר חוֹלִים

שִׁירָה חֲדָשָׁה

יָאֵר ה׳ פָּנָיו—יַרְאֶה לְךָ פָּנִים מְאִירוֹת, פָּנִים שֶׁל אַהֲבָה. וִיחֻנֶּךָּ—יָחוֹן אוֹתְךָ. יִשָּׂא ה׳ פָּנָיו—יִפְנֶה.

אֵין לָהֶם שִׁעוּר-מִדָּה וְקֶצֶב מִן הַתּוֹרָה. הַפֵּאָה-הַחוֹבָה לְהַנִּיחַ פְּאַת הַשָּׂדֶה בְּקָצִיר (ויקרא כג). הַבִּכּוּרִים-הַחוֹבָה לְהָבִיא בִּכּוּרֵי הָאֲדָמָה בֵּית ה׳ (שמות כג). וְהָרַאְיוֹן-הַחוֹבָה לְהֵרָאוֹת שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה אֶת פְּנֵי ה׳ בְּקָרְבָּנוֹת (דברים טז). גְּמִילוּת חֲסָדִים-הַחִיּוּב לִגְמֹל חֶסֶד אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, לְכָל אֵלֶּה אֵין שִׁעוּר אֶלָּא אִישׁ אִישׁ כְּפִי נִדְבַת לִבּוֹ. הַקֶּרֶן-הָעִקָּר. קַיֶּמֶת-עוֹמֶדֶת, נִשְׁאֶרֶת לָעוֹלָם הַבָּא, שָׁם יְשַׁלֵּם שְׂכַר קֶרֶן הַמִּצְוָה. בִּקּוּר חוֹלִים-לְבַקֵּר אוֹתָם וּלְשָׁרְתָם.

וְהַכְנָסַת כַּלָּה, וּלְוָיַת הַמֵּת, וְעִיּוּן תְּפִלָּה, וַהֲבָאַת שָׁלוֹם בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ, וְתַלְמוּד תּוֹרָה כְּנֶגֶד כֻּלָּם.

אֱלֹהַי! נְשָׁמָה שֶׁנָּתַתָּ בִּי טְהוֹרָה הִיא. אַתָּה בְרָאתָהּ, אַתָּה יְצַרְתָּהּ, אַתָּה נְפַחְתָּהּ בִּי, וְאַתָּה מְשַׁמְּרָהּ בְּקִרְבִּי, וְאַתָּה עָתִיד לִטְּלָהּ מִמֶּנִּי, וּלְהַחֲזִירָהּ בִּי לֶעָתִיד לָבֹא.– כָּל זְמַן שֶׁהַנְּשָׁמָה בְקִרְבִּי, מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, רִבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים, אֲדוֹן כָּל הַנְּשָׁמוֹת!

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר נְשָׁמוֹת לִפְגָרִים מֵתִים.

בִּרְכַּת הַבֹּקֶר.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן לַשֶּׂכְוִי בִינָה לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא עָשַׂנִי גּוֹי.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא עָשַׂנִי עָבֶד.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַכְנָסַת כַּלָּה–לְכַלְכֵּל צָרְכֵי חֻפָּתָהּ. לְוָיַת הַמֵּת–לְשַׁלְּחוֹ לְבֵית עוֹלָמוֹ. עִיּוּן תְּפִלָּה–תְּפִלַּת בְּכַוָּנָה, בְּשׂוּמַת לֵב. כְּנֶגֶד כֻּלָּם–עוֹלֶה עַל כָּל אֵלֶּה וְגָדוֹל מֵהֶם.

בְּרָאתָהּ–בָּרָאתָ אוֹתָהּ. עָתִיד לִטְּלָהּ–נָכוֹן לָקַחַת אוֹתָהּ. וּלְהַחֲזִירָהּ בִּי לֶעָתִיד לָבֹא–לַהֲשִׁיבָהּ לִי לְקֵץ הַיָּמִים. רִבּוֹן–אָדוֹן.

לַשֶּׂכְוִי–לַתַּרְנְגוֹל. לְהַבְחִין–לְהָבִין וּלְהַבְדִּיל. גּוֹי–עוֹבֵד אֱלִילִים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא עָשַׂנִי אִשָּׁה.

נקבות מברכות בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁעָשַׂנִי כִּרְצוֹנוֹ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, פּוֹקֵחַ עִוְרִים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, מַלְבִּישׁ עֲרֻמִּים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, מַתִּיר אֲסוּרִים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, זוֹקֵף כְּפוּפִים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, רוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָעוֹשֶׂה לִּי כָּל צָרְכִּי.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שֶׁלֹּא עָשַׂנִי אִשָּׁה--כִּי הָאִשָּׁה פְּטוּרָה מֵרֹב מִצְוֹת. מַתִּיר אֲסוּרִים—מוֹצִיאָם לַחָפְשִׁי. זוֹקֵף כְּפוּפִים-מַגְבִּיהַּ וּמְיַשֵּׁר אֶת הַהוֹלְכִים שְׁחוֹחַ מֵעֹנִי וָלַחַץ. רוֹקַע-נוֹטֶה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמֵּכִין מִצְעֲדֵי גָבֶר.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בִּגְבוּרָה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאָרָה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמַּעֲבִיר שֵׁנָה מֵעֵינָי וּתְנוּמָה מֵעַפְעַפָּי.

וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתַּרְגִּילֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, וְדַבְּקֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְאַל תְּבִיאֵנוּ לֹא לִידֵי חֵטְא, וְלֹא לִידֵי עֲבֵרָה וְעָוֹן, וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן, וְלֹא לִידֵי בִזָּיוֹן. וְאַל תַּשְׁלֶט בָּנוּ יֵצֶר הָרָע. וְהַרְחִיקֵנוּ מֵאָדָם רָע, וּמֵחָבֵר רָע. וְדַבְּקֵנוּ בְּיֵצֶר הַטּוֹב וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים. וְכוֹף אֶת יִצְרֵנוּ לְהִשְׁתַּעְבֶּד לָךְ. וּתְנֵנוּ הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם לְחֵן

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַמֵּכִין מִצְעֲדֵי גָבֶר–מְכוֹנֵן רַגְלֵי אִישׁ בַּדֶּרֶךְ הָרְצוּיָה. אוֹזֵר–חוֹגֵר, מְחַזֵּק. עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאָרָה—שָׂם לְרֹאשׁ יִשְׂרָאֵל עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת שֶׁל תּוֹרָה וּמִצְוֹת. שֶׁתַּרְגִּילֵנוּ—שֶׁתְּלַמְּדֵנוּ. אַל תַּשְׁלֶט בָּנוּ-אַל תִּתְּנֵהוּ לִמְשׁוֹל בָּנוּ. וְכוֹף-הַרְכֵּן, אַלֵּץ. לְהִשְׁתַּעְבֶּד--לְהִכָּנַע.

וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רוֹאֵינוּ. וְתִגְמְלֵנוּ חֲסָדִים טוֹבִים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

תְּפִלַּת רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתַּצִּילֵנִי הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם מֵעַזֵּי פָנִים, וּמֵעַזּוּת פָּנִים, מֵאָדָם רָע, וּמֵחָבֵר רָע. וּמִשָּׁכֵן רָע. וּמִפֶּגַע רָע, וּמִשָּׂטָן הַמַּשְׁחִית, מִדִּין קָשֶׁה, וּמִבַּעַל דִּין קָשֶׁה, בֵּין שֶׁהוּא בֶן־בְּרִית, וּבֵין שֶׁאֵינוֹ בֶן־בְּרִית.

עֲקֵדַת יִצְחָק.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ!

זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ, וּפָקְדֵנוּ בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִשְּׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם. וּזְכָר לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אַהֲבַת הַקַּדְמוֹנִים: אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ, אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד וְאֶת הַשְּׁבוּעָה, שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה, וְאֶת הָעֲקֵדָה, שֶׁעָקַד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ:

בראשית כב. „וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם, וַיֹּאמֶר אֵלָיו: אַבְרָהָם! וַיֹּאמֶר: הִנֵּנִי!

וַיֹּאמֶר: קַח נָא אֶת בִּנְךָ, אֶת יְחִידְךָ, אֲשֶׁר אָהַבְתָּ—

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְתִגְמְלֵנוּ—וְתַעֲשֶׂה אִתָּנוּ. מֵעַזֵּי פָנִים—שֶׁלֹּא יָעֵזּוּ פְנֵיהֶם אֵלֵינוּ. וּמֵעַזּוּת פָּנִים—שֶׁלֹּא נָעֵז פָּנֵינוּ אֶל אֲחֵרִים. וּמִפֶּגַע—מִמִּקְרֶה. בַּעַל דִּין—אִישׁ רִיב. בֶּן בְּרִית—יְהוּדִי.

מִשְּׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם—מִשְּׁמֵי הַשָּׁמַיִם הַקַּדְמוֹנִים. הַקַּדְמוֹנִים—הָאָבוֹת הָרִאשׁוֹנִים: שֶׁעָקַד—שֶׁאָסַר יָדָיו וְרַגְלָיו. נִסָּה—בָּחַן אוֹתוֹ לָדַעַת עַד כַּמָּה מַגַּעַת יִרְאָתוֹ אֶת ה'. יְחִידְךָ—כִּי יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ נִתְגָּרֵשׁ מִבֵּיתוֹ.

אֶת יִצְחָק, וְלֶךְ־לְךָ אֶל אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה, וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל אַחַד הֶהָרִים, אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ.

וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר, וַיַּחֲבשׁ אֶת חֲמֹרוֹ, וַיִּקַּח אֶת שְׁנֵי נְעָרָיו אִתּוֹ וְאֵת יִצְחָק בְּנוֹ; וַיְבַקַּע עֲצֵי עֹלָה, וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל הַמָּקוֹם, אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים.

בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת עֵינָיו, וַיַּרְא אֶת הַמָּקוֹם מֵרָחֹק. וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל נְעָרָיו: שְׁבוּ לָכֶם פֹּה עִם הַחֲמוֹר, וַאֲנִי וְהַנַּעַר נֵלְכָה עַד כֹּה, וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם.

וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת עֲצֵי־הָעֹלָה, וַיָּשֶׂם עַל יִצְחָק בְּנוֹ, וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת הָאֵשׁ וְאֶת הַמַּאֲכֶלֶת, וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו.

וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל אַבְרָהָם אָבִיו, וַיֹּאמֶר: אָבִי! וַיֹּאמֶר: הִנֶּנִּי, בְנִי! וַיֹּאמֶר: הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים, וְאַיֵּה הַשֶּׂה לְעֹלָה?

וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם: אֱלֹהִים יִרְאֶה־לּוֹ הַשֶּׂה לְעֹלָה, בְּנִי; וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו. וַיָּבֹאוּ אֶל הַמָּקוֹם, אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים; וַיִּבֶן שָׁם אַבְרָהָם אֶת הַמִּזְבֵּחַ, וַיַּעֲרֹךְ אֶת הָעֵצִים, וַיַּעֲקֹד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ, וַיָּשֶׂם אֹתוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים.

וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת יָדוֹ, וַיִּקַּח אֶת הַמַּאֲכֶלֶת לִשְׁחֹט אֶת בְּנוֹ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וַיַּחֲבשׁ—קָשַׁר הָאֻכָּף לִרְכִיבָה. שְׁבוּ לָכֶם פֹּה—יָרֵא הָיָה אַבְרָהָם פֶּן יְנִיאוּהוּ מֵעֲשׂוֹת חֶפְצוֹ. מַאֲכֶלֶת—סַכִּין, חַלָּף. וַיַּעֲקֹד—וַיִּקְשֹׁר יָדָיו וְרַגְלָיו.

וַיִּקְרָא אֵלָיו מַלְאַךְ יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר: אַבְרָהָם, אַבְרָהָם! וַיֹּאמֶר: הִנֵּנִי, וַיֹּאמֶר: אַל תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל הַנַּעַר, וְאַל תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה, כִּי עַתָּה יָדַעְתִּי, כִּי יְרֵא אֱלֹהִים אַתָּה, וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת בִּנְךָ אֶת יְחִידְךָ מִמֶּנִּי.

וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת עֵינָיו, וַיַּרְא וְהִנֵּה אַיִל, אַחַר, נֶאֱחַז בַּסְּבַךְ בְּקַרְנָיו, וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת הָאַיִל, וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת בְּנוֹ.

וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא, „יְיָ יִרְאֶה", אֲשֶׁר יֵאָמֵר הַיּוֹם: בְּהַר יְיָ יֵרָאֶה.

וַיִּקְרָא מַלְאַךְ יְיָ אֶל אַבְרָהָם, שֵׁנִית מִן הַשָּׁמָיִם, וַיֹּאמֶר: בִּי נִשְׁבַּעְתִּי, נְאֻם יְיָ, כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת הַדָּבָר הַזֶּה, וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת בִּנְךָ, אֶת יְחִידֶךָ—כִּי בָרֵךְ אֲבָרֶכְךָ, וְהַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת זַרְעֲךָ, כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחוֹל אֲשֶׁר עַל שְׂפַת הַיָּם, וְיִרַשׁ זַרְעֲךָ אֵת שַׁעַר אֹיְבָיו. וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ, עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי.

וַיָּשָׁב אַבְרָהָם אֶל נְעָרָיו, וַיָּקֻמוּ* וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל בְּאֵר שָׁבַע, וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם בִּבְאֵר שָׁבַע

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּזְכָּר לָנוּ בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּבַשׁ אַבְרָהָם אָבִינוּ אֶת רַחֲמָיו מִבֶּן יְחִידוֹ. וְרָצָה

שִׂירָה חֲדָשָׁה

חָשַׂכְתָּ—מָנַעְתָּ. אַחַר—אַחַר כַּךְ רָאָה שֶׁנֶּאֱחַז. בַּסְּבַךְ—עֲנָפִים סְבוּכִים יָחַד. „ה' יִרְאֶה"—עַל אָמְרוֹ: אֱלֹהִים יִרְאֶה לוֹ הַשֶּׂה, וַה' הֶרְאָה לוֹ הַשֶּׂה. אֲשֶׁר יֵאָמֵר הַיּוֹם וגו'—הוּא הַמָּקוֹם שֶׁיֵּאָמֵר עָלָיו עַתָּה: בְּהַר ה' יֵרָאֶה כָּל זְכוּרְךָ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה. שַׁעַר אֹיְבָיו—כְּלוֹמַר, עָרֵי אוֹיְבָיו. עֵקֶב—יַעַן. כָּבַשׁ רַחֲמָיו—הִכְנִיעַ וּמָשַׁל בְּרִגְשֵׁי חֶמְלָתוֹ.

לִשְׁחוֹט אוֹתוֹ כְּדֵי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, כֵּן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת כַּעַסְךָ מֵעָלֵינוּ, וְיִגֹּלּוּ רַחֲמֶיךָ עַל מִדּוֹתֶיךָ, וְתִכָּנֵס אִתָּנוּ לִפְנִים מִשּׁוּרַת דִּינֶךָ, וְתִתְנַהֵג עִמָּנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּמִדַּת הַחֶסֶד וּבְמִדַּת הָרַחֲמִים. וּבְטוּבְךָ הַגָּדוֹל יָשׁוּב חֲרוֹן אַפְּךָ מֵעַמְּךָ וּמֵעִירְךָ וּמֵאַרְצְךָ וּמִנַּחֲלָתֶךָ. וְקַיֶּם לָנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֶת הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, כָּאָמוּר: „וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקוֹב, וְאַף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק, וְאַף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכֹּר, וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר".

לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם יְרֵא שָׁמַיִם בַּסֵּתֶר וּבַגָּלוּי, וּמוֹדֶה עַל הָאֱמֶת, וְדוֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ, וְיַשְׁכֵּם וְיֹאמַר:

רִבּוֹן כָּל הָעוֹלָמִים!

לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. מָה אֲנַחְנוּ? מֶה חַיֵּינוּ? מֶה חַסְדֵּנוּ? מַה צִּדְקוֹתֵינוּ? מַה יְּשׁוּעָתֵנוּ? מַה כֹּחֵנוּ? מַה גְּבוּרָתֵנוּ? מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ? הֲלֹא כָּל הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ, וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם—כְּלֹא הָיוּ, וַחֲכָמִים—כִּבְלִי מַדָּע, וּנְבוֹנִים—כִּבְלִי הַשְׂכֵּל, כִּי רוֹב מַעֲשֵׂיהֶם—

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְיִגֹּלּוּ—יִתְגַּלְגְּלוּ, יִתְעוֹרְרוּ. מִדּוֹתֶיךָ—דְּרָכֶיךָ וְאָפְנֵי הַנְהָגָתְךָ עִם הַבְּרִיּוֹת; כְּלוֹמַר, מִדַּת הָרַחֲמִים תִּתְעוֹרֵר עַל שְׁאָר מִדּוֹתֶיךָ שֶׁתִּתְנַהֵג אִתָּנוּ רַק עַל פִּיהָ. שׁוּרַת הַדִּין—קַו הַמִּשְׁפָּט; כְּלוֹמַר, אַל תָּבֹא בְּמִשְׁפָּט אִתָּנוּ, כִּי לֹא נִצְדַּק לְפָנֶיךָ, אֶלָּא בֹּא אִתָּנוּ לִפְנִים מִקַּו הַמִּשְׁפָּט, לְצַד הָרַחֲמִים.

בַּגָּלוּי—לְעֵינֵי כֹל. בִּלְבָבוֹ—שֶׁכָּל מַחְשְׁבוֹתָיו תִּהְיֶינָה רַק אֱמֶת.

מָה אֲנַחְנוּ—מָה אָנוּ וְצִדְקוֹתֵינוּ וכו' חֲשׁוּבִים לָבֹא אֵלֶיךָ בִּדְרִישׁוּת שָׂכָר אֶלָּא בְּתַחֲנוּנִים אָנוּ בָּאִים לְפָנֶיךָ. וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא נוּכַל לִסְמוֹךְ עַל כֹּחֵנוּ אָנוּ לְהוֹשִׁיעַ יָדֵנוּ לָנוּ, כִּי מַה יְּשׁוּעָתֵנוּ וכו'.

תֹּהוּ, וִימֵי חַיֵּיהֶם—הֶבֶל לְפָנֶיךָ, וּמוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אָיִן, כִּי הַכֹּל הָבֶל.

אֲבָל אֲנַחְנוּ עַמְּךָ בְּנֵי בְרִיתֶךָ, בְּנֵי אַבְרָהָם אֹהַבְךָ, שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לּוֹ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה, זֶרַע יִצְחָק יְחִידוֹ, שֶׁנֶּעֱקַד עַל גַּב הַמִּזְבֵּחַ, עֲדַת יַעֲקֹב בִּנְךָ בְּכוֹרֶךָ, שֶׁמֵּאַהֲבָתְךָ שֶׁאָהַבְתָּ אוֹתוֹ, וּמִשִּׂמְחָתְךָ שֶׁשָּׂמַחְתָּ בּוֹ, קָרָאתָ אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וִישֻׁרוּן.

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לְהוֹדוֹת לְךָ, וּלְשַׁבֵּחֲךָ, וּלְפָאֶרְךָ, וּלְבָרֵךְ וּלְקַדֵּשׁ וְלָתֵת שֶׁבַח וְהוֹדָיָה לִשְׁמֶךָ. אַשְׁרֵינוּ, מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ, וּמַה יָּפָה יְרֻשָּׁתֵנוּ. אַשְׁרֵינוּ, שֶׁאֲנַחְנוּ מַשְׁכִּימִים וּמַעֲרִיבִים עֶרֶב וָבֹקֶר, וְאוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּכָל יוֹם:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד!

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד!

אַתָּה הוּא עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא הָעוֹלָם, אַתָּה הוּא מִשֶּׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, אַתָּה

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אָיִן—אֵין יִתְרוֹן וַחֲשִׁיבוּת לָאָדָם יוֹתֵר מֵהַבְּהֵמָה. אֲבָל—וּבְכָל זֹאת אָנוּ מְעֻזִּים לָבֹא לְפָנֶיךָ, כִּי אֲנַחְנוּ עַמְּךָ וכו׳. יִשְׂרָאֵל וִישֻׁרוּן—יִשְׂרָאֵל, כִּי שָׂרָה אֶל אֵל, וִישֻׁרוּן-כִּי טוֹב וְיָשָׁר הוּא. לְפִיכָךְ—לָכֵן, חַיָּבִים—צְרִיכִים. שֶׁבַח וְהוֹדָיָה—תְּהִלָּה וְתוֹדָה. אַשְׁרֵינוּ-מַה מְּאֻשָּׁרִים אָנוּ. חֶלְקֵנוּ-שֶׁאָנוּ מַשְׁכִּימִים וּמַעֲרִיבִים וכו׳.
אַתָּה הוּא-הָאֱלֹהִים שֶׁהָיִיתָ לִפְנֵי בְּרִיאַת הָעוֹלָם

הוּא בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְאַתָּה הוּא לָעוֹלָם הַבָּא. קַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ עַל מַקְדִּישֵׁי שְׁמֶךָ, וְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בְּעוֹלָמֶךָ, וּבִישׁוּעָתְךָ תָּרִים וְתַגְבִּיהַּ קַרְנֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּרַבִּים.

אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וּבִשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם הָעֶלְיוֹנִים. אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן, וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין אֱלֹהִים. קַבֵּץ קֹוֶיךָ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל בָּאֵי עוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ. אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם, וּמִי בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ בָּעֶלְיוֹנִים אוֹ בַתַּחְתּוֹנִים שֶׁיֹּאמַר לְךָ: מַה־תַּעֲשֶׂה?

אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם! עֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד, בַּעֲבוּר שִׁמְךָ הַגָּדוֹל שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ. וְקַיֶּם לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מַה־שֶּׁכָּתוּב: „בָּעֵת הַהִיא אָבִיא אֶתְכֶם; וּבָעֵת קַבְּצִי אֶתְכֶם, כִּי אֶתֵּן אֶתְכֶם לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה בְּכֹל עַמֵּי

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עַל מַקְדִּישֵׁי שְׁמֶךָ—עַל יִשְׂרָאֵל הַמַּקְדִּישִׁים שְׁמֶךָ. קַרְנֵנוּ—כְּלוֹמַר, כֹּחֵנוּ. קֹוֶיךָ—בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַמְקַוִּים אֵלֶיךָ. בָּאֵי עוֹלָם—יוֹשְׁבֵי תֵבֵל. בָּעֶלְיוֹנִים—בִּצְבָא הַשָּׁמַיִם. בַּתַּחְתּוֹנִים—בִּצְבָא הָאָרֶץ. וּבָעֵת קַבְּצִי אֶתְכֶם—וּבָעֵת (הַהִיא) אֲקַבֵּץ אֶתְכֶם.

הָאָרֶץ, בְּשׁוּבִי אֶת שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם—אָמַר יְיָ".

מַעֲשֵׂה הַכִּיּוֹר.

שמות ל. וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל משֶׁה לֵּאמֹר: וְעָשִׂיתָ כִּיּוֹר נְחשֶׁת וְכַנּוֹ
נְחשֶׁת לְרָחְצָה, וְנָתַתָּ אֹתוֹ בֵּין אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ,
וְנָתַתָּ שָׁמָּה מָיִם. וְרָחֲצוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו מִמֶּנּוּ, אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת
רַגְלֵיהֶם. בְּבֹאָם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ מַיִם—וְלֹא יָמֻתוּ, אוֹ
בְגִשְׁתָּם אֶל הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת, לְהַקְטִיר אִשֶּׁה לַיְיָ. וְרָחֲצוּ
יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמֻתוּ, וְהָיְתָה לָהֶם חָק עוֹלָם לוֹ
וּלְזַרְעוֹ לְדֹרֹתָם.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּרַחֵם עָלֵינוּ, וְתִמְחָל לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ, וּתְכַפֶּר לָנוּ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִסְלַח לְכָל פְּשָׁעֵינוּ, וְתִבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ קָרְבַּן הַתָּמִיד שֶׁיְּכַפֵּר בַּעֲדֵנוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ, כָּאָמוּר:

קָרְבַּן הַתָּמִיד.

במדבר כח. „וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל משֶׁה לֵּאמֹר: צַו אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם: אֶת קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי
רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ. וְאָמַרְתָּ
לָהֶם: זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיְיָ: כְּבָשִׂים בְּנֵי

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בְּשׁוּבִי אֶת שְׁבוּתֵיכֶם—כְּשֶׁאָשִׁיב אֶת גּוֹלֵיכֶם מֵאַרְצוֹת שִׁבְיָם. כִּיּוֹר—כְּלִי רַחַץ умывальникъ. (הַלְאָה בִּתְפִלַּת „רִבּוֹן הָעוֹלָמִים" מְבוֹאָר טַעַם אֲמִירַת כָּל הָעִנְיָנִים הָאֵלֶּה הַשַּׁיָּכִים לַעֲבוֹדַת הַמִּקְדָּשׁ). וְכַנּוֹ—מַסָּדוֹ, подножіе. כָּאָמוּר—כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בַּתּוֹרָה (במדבר כח) לַחְמִי לְאִשַּׁי—לֶחֶם ה', שֶׁהוּא מִקָּרְבְּנוֹת הָאֵשׁ שֶׁלִּי. בְּמוֹעֲדוֹ—בִּזְמַנּוֹ הַקָּבוּעַ.

שָׁנָה תְמִימִם, שְׁנַיִם–לַיּוֹם, עֹלָה תָמִיד. אֶת הַכֶּבֶשׂ
אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר, וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין
הָעַרְבָּיִם. וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה, בְּלוּלָה
בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין. עֹלַת תָּמִיד, הָעֲשֻׂיָה
בְּהַר סִינַי, לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַייָ. וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת
הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד, בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַייָ.
וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם, כְּמִנְחַת
הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה, אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַייָ״.

ויקרא א׳ „וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה
לִפְנֵי יְיָ, וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת
דָּמוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהֵא אֲמִירָה
זוּ חֲשׁוּבָה וּמְקֻבֶּלֶת וּמְרֻצָּה לְפָנֶיךָ, כְּאִלּוּ הִקְרַבְנוּ קָרְבַּן הַתָּמִיד
בְּמוֹעֲדוֹ, וּבִמְקוֹמוֹ וּכְהִלְכָתוֹ.

אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שֶׁמֶן כָּתִית—שֶׁמֶן שֶׁל זֵיתִים כְּתוּתִים בְּמַכְתֶּשֶׁת. הָעֲשֻׂיָה בְּהַר סִינַי—כְּפִי
שֶׁהָיְתָה קְבוּעָה בְּיוֹם שֶׁנִּצְטַוָּה מֹשֶׁה עַל הַר סִינָי. וְנִסְכּוֹ—נֶסֶךְ הַיַּיִן שֶׁל קָרְבַּן הַתָּמִיד:
בַּקֹּדֶשׁ—עַל מִזְבַּח הַקֹּדֶשׁ. נֶסֶךְ שֵׁכָר—נֶסֶךְ יַיִן. עַל יֶרֶךְ—בְּפִנַּת הַמִּזְבֵּחַ. אֲמִירָה זוּ—שֶׁל
פָּרָשַׁת קָרְבַּן הַתָּמִיד. מְרֻצָּה—מְקֻבֶּלֶת בְּרָצוֹן. כְּהִלְכָתוֹ—כְּמִשְׁפָּטוֹ. וּמִטַּעַם זֶה אוֹמְרִים שְׁאָר
עִנְיְנֵי עֲבוֹדַת הַמִּקְדָּשׁ הַמְסֻדָּרִים בְּסֵדֶר הַתְּפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַנָּבִיא: „וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ״.
וּכְהִלְכָתוֹ—לְפִי דִינוֹ, הַכֹּל בְּפְרֹטְרֹט.

קְטֹרֶת הַסַּמִּים, בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם, כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל יַד מֹשֶׁה נְבִיאֶךָ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ:

קְטֹרֶת.

שמות ל. „וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה: קַח לְךָ סַמִּים: נָטָף, וּשְׁחֵלֶת, וְחֶלְבְּנָה, סַמִּים; וּלְבֹנָה זַכָּה, בַּד בְּבַד יִהְיֶה. וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת, רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ, מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ. וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק, וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד, אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה. קֹדֶשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם".

וְנֶאֱמַר: „וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן קְטֹרֶת סַמִּים, בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר, בְּהֵיטִיבוֹ אֶת הַנֵּרֹת יַקְטִירֶנָּה. וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן אֶת הַנֵּרֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה: קְטֹרֶת תָּמִיד לִפְנֵי יְיָ לְדֹרֹתֵיכֶם".

מס' כריתות ו'. ירושל' יומא.

תָּנוּ רַבָּנָן: פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת כֵּיצַד? שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנָה מָנִים הָיוּ בָהּ: שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחַמָּה, מָנֶה לְכָל יוֹם—פְּרַס בְּשַׁחֲרִית וּפְרַס בֵּין הָעַרְבַּיִם—וּשְׁלֹשָׁה מָנִים יְתֵרִים שֶׁמֵּהֶם מַכְנִיס כֹּהֵן גָּדוֹל מְלֹא חָפְנָיו בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים; וּמַחֲזִירָם לְמַכְתֶּשֶׁת בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים, וְשׁוֹחֲקָן יָפֶה־יָפֶה, כְּדֵי שֶׁתְּהֵא דַקָּה מִן הַדַּקָּה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

סַמִּים — מִינֵי בְשָׂמִים. נָטָף וּשְׁחֵלֶת וכו' — כָּל אֵלֶּה מִינֵי בְשָׂמִים. בַּד בְּבַד-שִׁעוּר וּמִשְׁקָל שָׁוֶה לְכֻלָּם. מְמֻלָּח-מְעֹרָב וּבָלוּל. וְשָׁחַקְתָּ-תִּכְתּוֹשׁ בְּמַכְתֶּשֶׁת. אִוָּעֵד לְךָ—אָבֹא אֵלֶיךָ (לְדַבֵּר אִתְּךָ).

וְאַחַד עָשָׂר סַמָּנִין הָיוּ בָהּ, וְאֵלּוּ הֵן: הַצֳּרִי וְהַצִּפֹּרֶן, הַחֶלְבְּנָה וְהַלְּבוֹנָה—מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה; מוֹר וּקְצִיעָה, שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם—מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה; הַקֹּשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר, וְקִלּוּפָה שְׁלשָׁה, וְקִנָּמוֹן תִּשְׁעָה; בֹּרִית כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה קַבִּין, יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא, וְאִם אֵין לוֹ יֵין קַפְרִיסִין, מֵבִיא חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיק. מֶלַח סְדוֹמִית רֹבַע הַקָּב, מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל שֶׁהוּא. רַבִּי נָתָן אוֹמֵר: אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל שֶׁהוּא. וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ; וְאִם חִסַּר אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה.

רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: הַצֳּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף. בֹּרִית כַּרְשִׁינָה לָמָּה הִיא בָאָה?—כְּדֵי לְיַפּוֹת בָּהּ אֶת הַצִּפֹּרֶן, כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה. יֵין קַפְרִיסִין לָמָּה הוּא בָא?—כְּדֵי לִשְׁרוֹת בּוֹ אֶת הַצִּפֹּרֶן, כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה. וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ, אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכָּבוֹד.

תַּנְיָא רַבִּי נָתָן אוֹמֵר: כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק—אוֹמֵר: „הָדֵק הֵיטֵב, הֵיטֵב הָדֵק!” מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים. פִּטְּמָהּ לַחֲצָאִין—כְּשֵׁרָה; לִשְׁלִישׁ וְלִרְבִיעַ—לֹא שָׁמַעְנוּ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: זֶה הַכְּלָל, אִם כְּמִדָּתָהּ—כְּשֵׁרָה לַחֲצָאִין, וְאִם חִסַּר אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ—חַיָּב מִיתָה.

תַּנְיָא בַּר קַפָּרָא אוֹמֵר: אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה הָיְתָה בָאָה שֶׁל שִׁירַיִם לַחֲצָאִין. וְעוֹד תָּנֵי בַּר קַפָּרָא: אִלּוּ הָיָה נוֹתֵן בָּהּ קָרְטוֹב שֶׁל דְּבַשׁ, אֵין אָדָם יָכוֹל לַעֲמוֹד מִפְּנֵי רֵיחָהּ, וְלָמָּה אֵין מְעָרְבִין בָּהּ דְּבַשׁ? מִפְּנֵי שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה:

כִּי כָל שְׂאֹר וְכָל דְּבַשׁ לֹא תַקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַייָ.

שלש פעמים. יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה.

ג"פ יְיָ צְבָאוֹת! אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ.

ג"פ יְיָ, הוֹשִׁיעָה! הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ.

אַתָּה סֵתֶר לִי, מִצַּר תִּצְּרֵנִי, רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי, סֶלָה.

וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת.

אַבַּיֵי הֲוָה מְסַדֵּר סֵדֶר הַמַּעֲרָכָה מִשְּׁמָא דִגְמָרָא וְאַלִּבָּא דְאַבָּא שָׁאוּל: מַעֲרָכָה גְדוֹלָה קוֹדֶמֶת לְמַעֲרָכָה שְׁנִיָּה שֶׁל קְטֹרֶת, וּמַעֲרָכָה שְׁנִיָּה שֶׁל קְטֹרֶת קוֹדֶמֶת לְסִדּוּר שְׁנֵי גִזְרֵי עֵצִים, וְסִדּוּר שְׁנֵי גִזְרֵי עֵצִים קוֹדֵם לְדִשּׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי, וְדִשּׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי, קוֹדֵם לַהֲטָבַת חָמֵשׁ נֵרוֹת, וְהַטָבַת חָמֵשׁ נֵרוֹת, קוֹדֶמֶת לְדַם הַתָּמִיד, וְדַם הַתָּמִיד, קוֹדֵם לַהֲטָבַת שְׁתֵּי נֵרוֹת, וְהַטָבַת שְׁתֵּי נֵרוֹת, קוֹדֶמֶת לִקְטֹרֶת, וּקְטֹרֶת, קוֹדֶמֶת לְאֵבָרִים, וְאֵבָרִים, לְמִנְחָה, וּמִנְחָה, לַחֲבִתִּין, וַחֲבִתִּין, לִנְסָכִין, וּנְסָכִין, לְמוּסָפִין, וּמוּסָפִין, לְבָזִיכִין, וּבָזִיכִין, קוֹדְמִין לְתָמִיד שֶׁל בֵּין הָעַרְבָּיִם. שֶׁנֶּאֱמַר: „וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעֹלָה, וְהִקְטִיר עָלֶיהָ חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים". עָלֶיהָ הַשְׁלֵם כָּל הַקָּרְבָּנוֹת כֻּלָּם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מִצַּר תִּצְּרֵנִי—תִּשְׁמְרֵנִי מֵאוֹיֵב. רָנֵּי פַלֵּט—רִנַּת הַצָּלָה, שִׁירֵי גִיל שֶׁאָשִׁיר בְּהִנָּצְלִי מִצָּרַי. וְעָרְבָה—וְנָעֲמָה.

תְּפִלַּת רַבִּי נְחוּנְיָה בֶּן הַקָּנָה.

אָנָּא, בְּכֹחַ גְּדֻלַּת יְמִינְךָ, תַּתִּיר צְרוּרָה.
קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ, שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ, נוֹרָא.
נָא גִבּוֹר! דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ, כְּבָבַת שָׁמְרֵם.
בָּרְכֵם, טַהֲרֵם, רַחֲמֵם, צִדְקָתְךָ תָּמִיד גָּמְלֵם.
חֲסִין קָדוֹשׁ! בְּרוֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ.
יָחִיד, גֵּאֶה! לְעַמְּךָ פְּנֵה, זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ.
שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל, וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ, יוֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת!
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים!
אַתָּה צִוִּיתָנוּ, לְהַקְרִיב קָרְבַּן הַתָּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ, וְלִהְיוֹת כֹּהֲנִים בַּעֲבוֹדָתָם וּלְוִיִּם בְּדוּכָנָם, וְיִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדָם. וְעַתָּה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ, חָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּבָטֵל הַתָּמִיד, וְאֵין לָנוּ לֹא כֹהֵן בַּעֲבוֹדָתוֹ, וְלֹא לֵוִי בְּדוּכָנוֹ, וְלֹא יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדוֹ. וְאַתָּה אָמַרְתָּ: „וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ"; לָכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיְּהֵא שִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ חָשׁוּב וּמְקֻבָּל וּמְרֻצֶּה לְפָנֶיךָ, כְּאִלּוּ הִקְרַבְנוּ קָרְבַּן הַתָּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ, וְעָמַדְנוּ עַל מַעֲמָדוֹ.

שִׂירָה חֲדָשָׁה

תַּתִּיר צְרוּרָה—תְּפַתַּח מוֹסְרוֹת אֻמָּתְךָ אֲסִירַת עֹנִי. נוֹרָא—אַתָּה אֵל נוֹרָא הַזְקֵנוּ וְנַקֵּנוּ מֵעָוֹן. כְּבָבַת שָׁמְרֵם—כְּבָבַת עַיִן(зѣница). שְׁמוֹר עַמְּךָ הַדּוֹרְשִׁים לְךָ, אֵל אֶחָד. חֲסִין קָדוֹשׁ-אֵל אַדִּיר וְקָדוֹשׁ. נַהֵל—נַהֵג. יָחִיד גֵּאֶה-אֵל אֶחָד וְנִשָּׂא. תַּעֲלֻמוֹת-נִסְתָּרוֹת. בְּדוּכָנָם—בִּמְקוֹם עֶמְדָתָם בִּשְׁעַת הַשִּׁיר. בְּמַעֲמָדָם-שֶׁהָיוּ עוֹמְדִים. וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ-נְשַׁלֵּם חוֹבַת הַקָּרְבָּנוֹת בְּאִמְרֵי פִינוּ. שִׂיחַ-דִּבּוּר

במדבר כח.

לשבת וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ. עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ, עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ.

לראש חדש וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיְיָ: פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם, וְאַיִל אֶחָד, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה, תְּמִימִם. וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַפָּר הָאֶחָד, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לָאַיִל הָאֶחָד. וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד. עֹלָה רֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיְיָ. וְנִסְכֵּיהֶם, חֲצִי הַהִין יִהְיֶה לַפָּר, וּשְׁלִישִׁת הַהִין לָאַיִל, וּרְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ יָיִן; זֹאת עֹלַת חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ, לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה: וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת לַיְיָ, עַל עֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה, וְנִסְכּוֹ:

מִשְׁנָיוֹת מִמַּסֶּכְתָּא זְבָחִים וְנֶאֱמָרוֹת בִּמְקוֹם לִמּוּד שֶׁחַיָּב כָּל אָדָם.

אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זְבָחִים? קָדְשֵׁי קָדָשִׁים—שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן; פַּר וְשָׂעִיר שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים—שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן, וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל בֵּין הַבַּדִּים, וְעַל הַפָּרֹכֶת, וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב; מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן—מְעַכָּבֶת. שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבַּח הַחִיצוֹן; אִם לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב. פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִים—שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן, וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן, הַזָּיָה עַל הַפָּרֹכֶת, וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב; מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן

מְעֻכֶּבֶת. שְׁיָרֵי הַדָּם, הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן; אִם לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב. אֵלּוּ וָאֵלּוּ נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשֶׁן. חַטֹּאת הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד—אֵלּוּ הֵן חַטֹּאת הַצִּבּוּר: שְׂעִירֵי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים, וְשֶׁל מוֹעֲדוֹת. שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן, וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמָן טָעוּן אַרְבַּע מַתָּנוֹת עַל אַרְבַּע קְרָנוֹת. כֵּיצַד? עָלָה בַכֶּבֶשׁ וּפָנָה לַסּוֹבֵב, וּבָא לוֹ לְקֶרֶן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית, מִזְרָחִית צְפוֹנִית, צְפוֹנִית מַעֲרָבִית, מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית. שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי. וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כְהֻנָּה בְּכָל מַאֲכָל, לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת.

הָעוֹלָה—קֹדֶשׁ קָדָשִׁים; שְׁחִיטָתָהּ בַּצָּפוֹן, וְקִבּוּל דָּמָהּ בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמָהּ טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע, וּטְעוּנָה הֶפְשֵׁט וְנִתּוּחַ, וְכָלִיל לָאִשִּׁים. זִבְחֵי שַׁלְמֵי צִבּוּר וַאֲשָׁמוֹת—אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת: אֲשַׁם גְּזֵלוֹת, אֲשַׁם מְעִילוֹת, אֲשַׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה, אֲשַׁם נָזִיר, אֲשַׁם מְצוֹרָע, אָשָׁם תָּלוּי—שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן, וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע; וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כְהֻנָּה, בְּכָל מַאֲכָל, לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת.

הַתּוֹדָה וְאֵיל נָזִיר—קָדָשִׁים קַלִּים; שְׁחִיטָתָן בְּכָל מָקוֹם בָּעֲזָרָה, וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע; וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר, לְכָל אָדָם, בְּכָל מַאֲכָל, לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת. הַמּוּרָם מֵהֶם כַּיּוֹצֵא בָהֶם, אֶלָּא, שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים לִנְשֵׁיהֶם וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם.

שְׁלָמִים—קָדָשִׁים קַלִּים; שְׁחִיטָתָן בְּכָל מָקוֹם בָּעֲזָרָה, וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע, וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר,

לְכָל אָדָם, בְּכָל מַאֲכָל, לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד. הַמּוּרָם מֵהֶם, כַּיּוֹצֵא בָהֶם, אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים, לִנְשֵׁיהֶם וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם.

הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח—קָדָשִׁים קַלִּים: שְׁחִיטָתָן בְּכָל מָקוֹם בָּעֲזָרָה, וְדָמָן טָעוּן מַתָּנָה אֶחָת, וּבִלְבָד שֶׁיִּתֵּן כְּנֶגֶד הַיְסוֹד. שִׁנָּה בַאֲכִילָתָן: הַבְּכוֹר—נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים, וְהַמַּעֲשֵׂר—לְכָל אָדָם, וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר, בְּכָל מַאֲכָל, לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד. הַפֶּסַח, אֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא בַלַּיְלָה, וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא עַד חֲצוֹת, וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא לִמְנוּיָו, וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא צָלִי.

י״ג מִדּוֹת הַתּוֹרָה.

רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַתּוֹרָה נִדְרֶשֶׁת: מִקַּל וָחֹמֶר; וּמִגְּזֵרָה שָׁוָה; מִבִּנְיַן אָב מִכָּתוּב אֶחָד, וּמִבִּנְיַן אָב מִשְּׁנֵי כְתוּבִים; מִכְּלָל וּפְרָט; וּמִפְּרָט וּכְלָל; כְּלָל וּפְרָט וּכְלָל—אִי אַתָּה דָן אֶלָּא כְּעֵין הַפְּרָט; מִכְּלָל שֶׁהוּא צָרִיךְ לִפְרָט, וּמִפְּרָט שֶׁהוּא צָרִיךְ לִכְלָל. כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא מִן הַכְּלָל לְלַמֵּד—לֹא לְלַמֵּד עַל עַצְמוֹ יָצָא, אֶלָּא לְלַמֵּד עַל הַכְּלָל כֻּלּוֹ יָצָא. כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל, וְיָצָא לִטְעוֹן טוֹעַן אֶחָד שֶׁהוּא כְעִנְיָנוֹ—יָצָא לְהָקֵל וְלֹא לְהַחֲמִיר. כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל, וְיָצָא לִטְעוֹן טוֹעַן אַחֵר שֶׁלֹּא כְעִנְיָנוֹ—יָצָא לְהָקֵל וּלְהַחֲמִיר. כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא לִדּוֹן בַּדָּבָר הֶחָדָשׁ—אִי אַתָּה יָכוֹל לְהַחֲזִירוֹ לִכְלָלוֹ, עַד שֶׁיַּחֲזִירֶנּוּ הַכָּתוּב לִכְלָלוֹ בְּפֵרוּשׁ. דָּבָר הַלָּמֵד מֵעִנְיָנוֹ, וְדָבָר הַלָּמֵד מִסּוֹפוֹ; וְכֵן שְׁנֵי כְתוּבִים

הַמַּכְחִישִׁים זֶה אֶת זֶה, עַד שֶׁיָּבֹא הַכָּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וְיַכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

קַדִּישׁ דְּרַבָּנָן.

אֵין אוֹמְרִים קַדִּישׁ אֶלָּא בְצִבּוּר, הַיְנוּ לֹא פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא, בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ; בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, — וְאִמְרוּ: אָמֵן!

קהל יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא!

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא — בְּרִיךְ הוּא.

לְעֵלָּא (בעשי"ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא — וְאִמְרוּ: אָמֵן!

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן, וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן, וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן, וְעַל כָּל מָאן דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא, דִּי בְאַתְרָא הָדֵין וְדִי בְכָל אֲתַר וַאֲתַר — יְהֵא לָן וּלְכוֹן שְׁלָמָא רַבָּא, חִנָּא וְחִסְדָּא, וְרַחֲמִין וְחַיִּין אֲרִיכִין, וּמְזוֹנָא רְוִיחֵי וּפוּרְקָנָא מִן קֳדָם אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא וְאַרְעָא — וְאִמְרוּ: אָמֵן!

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל — וְאִמְרוּ: אָמֵן!

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה בְרַחֲמָיו שָׁלוֹם, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל — וְאִמְרוּ: אָמֵן!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שְׁמֵהּ רַבָּא — שְׁמוֹ הַגָּדוֹל. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ — בָּעוֹלָם שֶׁבָּרָא כִרְצוֹנוֹ. בְּחַיֵּיכוֹן — בְּחַיֵּיכֶם. בַּעֲגָלָא — בִּמְהֵרָה. מְבָרַךְ לְעָלַם — מְבֹרָךְ לְעוֹלָם. יִתְבָּרַךְ וכו' — יִתְבָּרַךְ שֵׁם ה' בְּכָל לָשׁוֹן שֶׁל שֶׁבַח וּתְהִלָּה. שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא — שְׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא — לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא — לְמַעְלָה מִן כָּל הַבְּרָכוֹת וכו' שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים בָּעוֹלָם. רַבָּנָן — רַבּוֹתֵינוּ. מָאן דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא — מִי שֶׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה. דִּי בְאַתְרָא הָדֵין — שֶׁבַּמָּקוֹם הַזֶּה. שְׁלָמָא רַבָּא — שָׁלוֹם רָב. מְזוֹנָא רְוִיחֵי — מְזוֹנוֹת בְּרֶוַח וְלֹא בְצִמְצוּם. פּוּרְקָנָא — גְּאוּלָה. מִן קֳדָם אֲבוּהוֹן וגו' — מִלִּפְנֵי אֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם וָאָרֶץ

מִזְמוֹר שִׁיר חֲנֻכַּת הַבַּיִת, לְדָוִד.

אֲרוֹמִמְךָ יְיָ, כִּי דִלִּיתָנִי, וְלֹא שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי לִי.
יְיָ אֱלֹהָי, שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי.
יְיָ הֶעֱלִיתָ מִן שְׁאוֹל נַפְשִׁי, חִיִּיתַנִי מִיָּרְדִי בוֹר.
זַמְּרוּ לַייָ חֲסִידָיו! וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ.
כִּי רֶגַע בְּאַפּוֹ, חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ;
בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי, וְלַבֹּקֶר רִנָּה.
וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי; בַּל אֶמּוֹט לְעוֹלָם.
יְיָ, בִּרְצוֹנְךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי עֹז, הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל.
אֵלֶיךָ יְיָ אֶקְרָא, וְאֶל אֲדֹנָי אֶתְחַנָּן;
מַה בֶּצַע בְּדָמִי, בְּרִדְתִּי אֶל שָׁחַת?
הֲיוֹדְךָ עָפָר, הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ?
שְׁמַע יְיָ וְחָנֵּנִי, יְיָ הֱיֵה עוֹזֵר לִי.
הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי, פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה.
לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם.
יְיָ אֱלֹהַי! לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מִזְמוֹר—שִׁיר עִם נִגּוּן. שִׁיר חֲנֻכַּת הַבַּיִת—הַשִּׁיר אֲשֶׁר שָׁר לַה׳ כַּאֲשֶׁר חָנַךְ אֶת בֵּית מַלְכוּתוֹ, וְהוּא שִׁיר-תּוֹדָה לַה׳, עַל שֶׁרִפָּא אוֹתוֹ מִמַּחֲלָתוֹ הַקָּשָׁה. אֲרוֹמִמְךָ ה׳—אֲרוֹמֵם אוֹתְךָ בִּתְהִלָּתִי. דִלִּיתָנִי-רוֹמַמְתַּנִי וַהֲקִימוֹתָ אוֹתִי מֵחָלְיִי. שְׁאוֹל-בּוֹר, קֶבֶר. חִיִּיתַנִי-הֶעֱמַדְתָּ בַּחַיִּים נַפְשִׁי. מִיָּרְדִי-לְבִלְתִּי אֵרֵד. לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ-לְשֵׁם קָדְשׁוֹ. רֶגַע בְּאַפּוֹ-אַךְ עֵת מְעַטָּה נִמְשַׁךְ אַפּוֹ עַל חֲסִידָיו. בִּרְצוֹנוֹ-בְּטוּבוֹ, בְּשׁוּבוֹ מֵחֲרוֹן אַפּוֹ. יָלִין-יִמְצָא לוֹ מִשְׁכָּן בְּבֵית הָאָדָם. בְשַׁלְוִי—בְּעֵת שַׁלְוָתִי. בַּל אֶמּוֹט-לֹא אֶפֹּל. בִּרְצוֹנְךָ-בְּחַסְדְּךָ. הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי עֹז-(כְּמוֹ לְהָרֵי הָעֹז) הֶחֱזַקְתָּ אֶת אָשְׁרִי וְשַׁלְוָתִי. מַה בֶּצַע בְּדָמִי-אֵיזוֹ תוֹעֶלֶת תֵּצֵא בְּמוֹתִי. עָפָר—הַמֵּת שֶׁהוּא עָפָר. הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ—הֲיְסַפֵּר חַסְדֶּךָ. לְמָחוֹל—לִמְחוֹלוֹת וּלְשִׂמְחָה. פִּתַּחְתָּ-הִתַּרְתָּ. שַׂקִּי-אֲשֶׁר חָגַרְתִּי בְּמָתְנַי בְּאֶבְלִי. וַתְּאַזְּרֵנִי-וַתַּחְגֹּר אוֹתִי. כָבוֹד (כְּמוֹ: כְּבוֹדִי) רוּחִי. וְלֹא יִדֹּם-לֹא יִשְׁתֹּק, לֹא יֶחְדַּל מִזַּמֵּר לָךְ.

קַדִּישׁ יָתוֹם.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא, בְּעָלְמָא, דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב—וְאִמְרוּ: אָמֵן!

קהל יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא!

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵהּ דְקֻדְשָׁא—בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא—וְאִמְרוּ: אָמֵן!

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל—וְאִמְרוּ: אָמֵן!

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל—וְאִמְרוּ: אָמֵן!

פְּסוּקֵי דְזִמְרָה.

מִבָּרוּךְ שֶׁאָמַר עַד יִשְׁתַּבַּח נִקְרָאִים „פְּסוּקֵי דְזִמְרָה" וְנִסְדְּרוּ בְּסֵדֶר הַתְּפִלָּה בִּתְקוּפַת הַגְּאוֹנִים.

הֲרֵינִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבֵּחַ אֶת בּוֹרְאִי:

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנֶעְלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.

בָּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם, בָּרוּךְ הוּא!
בָּרוּךְ עֹשֶׂה בְרֵאשִׁית.
בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעֹשֶׂה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֹשֶׂה בְרֵאשִׁית—בּוֹרֵא הָעוֹלָם (כָּל הַבְּרִיאָה נִקְרֵאת בְּשֵׁם „מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית" עַל שֵׁם הַמִּקְרָא: בְּרֵאשִׁית בָּרָא וכו'). אוֹמֵר וְעֹשֶׂה—מְקַיֵּם אֶת דְּבָרָיו, שֶׁלֹּא יִנָּחֵם וְלֹא יִתְחָרֵט.

בָּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם.
בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ.
בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת.
בָּרוּךְ מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב לִירֵאָיו.
בָּרוּךְ חַי לָעַד וְקַיָּם לָנֶצַח
בָּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל, בָּרוּךְ שְׁמוֹ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל הָאָב הָרַחֲמָן הַמְהֻלָּל בְּפִי עַמּוֹ, מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר בִּלְשׁוֹן חֲסִידָיו וַעֲבָדָיו. וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדֶּךָ, נְהַלֶּלְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בִּשְׁבָחוֹת וּבִזְמִרוֹת נְגַדֶּלְךָ וּנְשַׁבֵּחֲךָ, וּנְפָאֶרְךָ, וְנַזְכִּיר שִׁמְךָ, וְנַמְלִיכְךָ מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ, יָחִיד חֵי הָעוֹלָמִים, מֶלֶךְ מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר עֲדֵי עַד שְׁמוֹ הַגָּדוֹל.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְנַזְכִּיר–וּנְהַלֵּל. וְנַמְלִיכְךָ–נַכִּיר אוֹתְךָ לְמֶלֶךְ עָלֵינוּ. יָחִיד חֵי הָעוֹלָמִים–הוּא הַיָּחִיד בְּעוֹלָמוֹ, וְהוּא הַנּוֹתֵן חַיִּים וּתְנוּעָה בְּכָל הַבְּרִיאָה.

תהלים קה.

הוֹדוּ לַיְיָ קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו.
שִׁירוּ לוֹ, זַמְּרוּ לוֹ, שִׂיחוּ בְּכָל נִפְלְאוֹתָיו.
הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ, יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְיָ.
דִּרְשׁוּ יְיָ וְעֻזּוֹ, בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד.
זִכְרוּ נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה, מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי פִיהוּ.
זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ, בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו.
הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּכָל הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו.
זִכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר,
אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אַבְרָהָם, וּשְׁבוּעָתוֹ־לְיִצְחָק,
וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק, לְיִשְׂרָאֵל־בְּרִית עוֹלָם,
לֵאמֹר: „לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ כְּנָעַן, חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם“.
בִּהְיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר, כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ.

*

וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל גּוֹי, וּמִמַּמְלָכָה אֶל עַם אַחֵר;
לֹא הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעָשְׁקָם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֲלִילוֹתָיו—מַעֲשָׂיו. שִׂיחוּ—סַפְּרוּ עַל דְּבַר נִפְלְאוֹתָיו. הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ—הַלְלוּ שֵׁם קָדְשׁוֹ. דִּרְשׁוּ ה׳ וְעֻזּוֹ—בַּקְּרוּ בְּבֵית מִשְׁכַּן ה׳ וַאֲרוֹן עֻזּוֹ. זֶרַע יִשְׂרָאֵל—אַתֶּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל זִכְרוּ אֶת נִפְלְאוֹתָיו. דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר—הַדָּבָר שֶׁצִּוָּה יִתְקַיֵּם לְעוֹלָם. חֶבֶל-חֵלֶק. בִּהְיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר—בִּהְיוֹת אֲבוֹתֵינוּ אֲנָשִׁים מְעַטִּים. כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ-כִּמְעַט הָיָה מִסְפָּרָם וְאַף גָּרִים הָיוּ בָהּ וְלֹא אֶזְרָחִים. וּמִמַּמְלָכָה אֶל עַם אַחֵר-מִמַּמְלָכָה זוּ אֶל עַם אַחֵר, אָז לֹא הִנִּיחַ לְאִישׁ לַעֲשׁוֹק אוֹתָם וּלְהָרֵעַ לָהֶם. נִיוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים-כְּמוֹ

א׳

„אַל תִּגְּעוּ בִמְשִׁיחָי, וּבִנְבִיאַי אַל תָּרֵעוּ“:

*

שִׁירוּ לַיְיָ כָּל הָאָרֶץ, בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם אֶל יוֹם יְשׁוּעָתוֹ.
סַפְּרוּ בַגּוֹיִם אֶת כְּבוֹדוֹ, בְּכָל הָעַמִּים נִפְלְאֹתָיו.
כִּי גָדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְנוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים.
כִּי כָּל אֱלֹהֵי הָעַמִּים—אֱלִילִים, וַיְיָ שָׁמַיִם עָשָׂה.

*

הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו, עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקוֹמוֹ.
הָבוּ לַיְיָ, מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים; הָבוּ לַיְיָ כָּבוֹד וָעֹז.
הָבוּ לַיְיָ כְּבוֹד שְׁמוֹ, שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ לְפָנָיו.
הִשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ, חִילוּ מִלְּפָנָיו כָּל הָאָרֶץ,
אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט.
יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ, וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם: יְיָ מָלָךְ!
יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ, יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ;

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שֶׁהוֹכִיחַ וְיִסֵּר ה׳ אֶת אֲבִימֶלֶךְ עַל אֹדוֹת אַבְרָהָם וְשָׂרָה. וַיֹּאמַר: אַל תִּגְּעוּ בִמְשִׁיחָי–בְּאֵלֶּה שֶׁנּוֹעֲדוּ לְהוֹדִיעַ אֶת אַחְדוּתִי בָּעוֹלָם, (הָאִישׁ הַנּוֹעָד לִגְדוֹלוֹת בָּאָרֶץ נִקְרָא בכה״ק „מָשִׁיחַ“). בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם אֶל יוֹם-הוֹדִיעוּ בְּכָל יוֹם, יוֹם אַחַר יוֹם. אֱלִילִים—מִמִּלַּת אַל, הֶבֶל וָאָיִן. לְפָנָיו-לִפְנֵי כְבוֹדוֹ בְּמִקְדָּשׁוֹ. כְּבוֹד שְׁמוֹ-הַכָּבוֹד הָרָאוּי לִשְׁמוֹ. בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ-בְּחֶרְדַּת קֹדֶשׁ. חִילוּ וגו׳—רִגְזוּ. אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל—אַף כִּי הַתֵּבֵל עוֹמֶדֶת עַל פִּי ה׳ עַל מְכוֹנָהּ לְבַל תִּמּוֹט, וּבְכָל זֹאת חִרְדוּ מִפָּנָיו, כִּי הִנְּכֶם תָּמִיד בְּיָדוֹ. יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וגו׳–כְּלוֹמַר, כָּל הַתּוֹלָדָה תִּשְׂמַח לִפְנֵי ה׳ הַבָּא לִשְׁפּוֹט הָאָרֶץ בְּמֵישָׁרִים. יִרְעַם—יִרְעַשׁ, יֶהֱמֶה. יַעֲלֹץ—יַעֲלֹז, יִשְׂמַח.

אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר, מִלִּפְנֵי יְיָ כִּי בָא לִשְׁפּוֹט אֶת הָאָרֶץ.

מכאן והלאה מסודרים פסוקים מתהלים ממקומות שונים.

הוֹדוּ לַייָ, כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ!

וְאִמְרוּ: הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ, וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן הַגּוֹיִם,

לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ.

בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם!

וַיֹּאמְרוּ כָל הָעָם: אָמֵן וְהַלֵּל לַייָ.

רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא.

רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ,

כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ.

*

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית,

וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ.

אַתָּה יְיָ לֹא תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי, חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ

תָּמִיד יִצְּרוּנִי.

זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה.

תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ—לְשַׁבֵּחַ אֶת תְּהִלָּתֶךָ, כְּלוֹמַר: לְסַפֵּר לַכֹּל אֶת מַעֲשֶׂיךָ הַמְּהֻלָּלִים. מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם—כְּלוֹמַר: כָּל הַיָּמִים. רוֹמְמוּ—הַלְלוּ. לַהֲדֹם רַגְלָיו—הוּא בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. הֲדֹם—סַפְסָל, מִשְׁעָן לְרַגְלֵי הַיּוֹשֵׁב. לְהַר קָדְשׁוֹ—הַר הַמּוֹרִיָּה שֶׁעָלָיו נִבְנָה הַבַּיִת. לֹא תִכְלָא—לֹא תִמְנַע. יִצְּרוּנִי—יִשְׁמְרוּנִי. כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה—כִּי תָמִיד תִּתְנַהֵג עִם בְּרִיּוֹתֶיךָ בְּמִדַּת הָרַחֲמִים. תְּנוּ עֹז—תְּנוּ כָבוֹד.

עַל יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ, וְעֻזּוֹ—בַּשְּׁחָקִים.
נוֹרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ, אֵל יִשְׂרָאֵל, הוּא נוֹתֵן עֹז
וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם—
בָּרוּךְ אֱלֹהִים!
אֵל נְקָמוֹת יְיָ, אֵל נְקָמוֹת, הוֹפִיעַ!
הִנָּשֵׂא, שֹׁפֵט הָאָרֶץ! הָשֵׁב גְּמוּל עַל גֵּאִים.
לַייָ הַיְשׁוּעָה, עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה.
יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה.
יְיָ צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ.
יְיָ הוֹשִׁיעָה! הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ.

*

הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתֶךָ,
וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם
נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַייָ, עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עַל יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ—עַל יְדֵי עַם יִשְׂרָאֵל תִּתְגַּלֶּה גַּאֲוָתוֹ וּכְבוֹדוֹ. וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים—וּגְדֻלָּתוֹ תִּגָּלֶה מִן הַשְּׁחָקִים*). נוֹרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ—נוֹרָא אַתָּה אֱלֹהִים מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמָיִם. וְתַעֲצֻמוֹת—וְעָצְמָה, כֹּחַ. לָעָם—לְעַם יִשְׂרָאֵל. אֵל נְקָמוֹת—אֵל נוֹקֵם בְּאוֹיְבָיו. הוֹפִיעַ—הִגָּלֵה. גֵּאִים—חוֹטְאִים. לַה׳ הַיְשׁוּעָה—אַךְ מִיָּדוֹ תָּבֹא הַיְשׁוּעָה. עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ—אַתָּה מְבָרֵךְ תָּמִיד אֶת עַמֶּךָ. מִשְׂגָּב—מָעוֹז, מַחֲסֶה. וּרְעֵם—רְעֵה אוֹתָם, נַהֲלֵם כְּרוֹעֶה זֶה הַמְנַהֵל אֶת הָעֵדֶר. וְנַשְּׂאֵם—רוֹמֵם אוֹתָם. חִכְּתָה—מְקַוָּה.

*) וְיֵשׁ גּוֹרְסִים: תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים אֵל יִשְׂרָאֵל, גַּאֲוָתוֹ וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים. ולפ״ז יִתְחַבֵּר הֵיטֵב הַפָּסוּק הַזֶּה אֶל הַקּוֹדֵם לוֹ בְּסֵפֶר הַתְּהִלּוֹת.

כִּי בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ, כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ.
יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ.

*

הַרְאֵנוּ יְיָ חַסְדֶּךָ, וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן לָנוּ.
קוּמָה עֶזְרָתָה־לָּנוּ, וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ.
אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ, הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם.
הַרְחֶב פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ.
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה־לּוֹ,—אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו!
וַאֲנִי בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי, יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ;
אָשִׁירָה לַיְיָ, כִּי גָמַל עָלָי.

תהלים ק. מִזְמוֹר לְתוֹדָה.

הָרִיעוּ לַיְיָ כָּל הָאָרֶץ!
עִבְדוּ אֶת יְיָ בְּשִׂמְחָה, בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה.
דְּעוּ כִּי יְיָ הוּא אֱלֹהִים,
הוּא עָשָׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ, עַמּוֹ, וְצֹאן מַרְעִיתוֹ.
בֹּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה, חֲצֵרֹתָיו—בִּתְהִלָּה
הוֹדוּ לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ!
כִּי טוֹב יְיָ, לְעוֹלָם חַסְדּוֹ, וְעַד דֹּר וָדֹר אֱמוּנָתוֹ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

יִחַלְנוּ–קִוִּינוּ. עֶזְרָתָה–לְעֶזְרָה. הַרְחֶב פִּיךָ–כְּלוֹמַר, שְׁאַל לְךָ הַרְבֵּה וַאֲמַלֵּא אֶת מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ. כִּי גָמַל עָלָי—כִּי עָשָׂה אִתִּי חֶסֶד. מִזְמוֹר לְתוֹדָה—שִׁיר שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים בְּעֵת הַקְרָבַת קָרְבַּן תּוֹדָה. עִבְדוּ... בְּשִׂמְחָה–הַכַּוָּנָה עַל הֶהָמוֹן הַחוֹגֵג שֶׁהָיָה בָא בִּתְרוּעַת שִׂמְחָה לְהֵיכַל ה׳ לְהַקְרִיב קָרְבָּנוֹת. אֱמוּנָתוֹ—טוּבוֹ וְחַסְדּוֹ.

גם פסוקי דזמרה אלה הובאו ממקומות שונים בתהלים

יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם, יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו.

יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ, מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ.

רָם עַל כָּל גּוֹיִם יְיָ, עַל הַשָּׁמַיִם—כְּבוֹדוֹ.

יְיָ, שִׁמְךָ לְעוֹלָם, יְיָ, זִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר.

יְיָ בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ, וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה.

יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ, וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם: יְיָ מָלָךְ!

יְיָ מֶלֶךְ, יְיָ מָלָךְ, יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד.

יְיָ מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד; אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ.

יְיָ הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם, הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים.

רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב אִישׁ, וַעֲצַת יְיָ הִיא תָקוּם.

עֲצַת יְיָ לְעוֹלָם תַּעֲמֹד, מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר.

כִּי הוּא אָמַר—וַיֶּהִי, הוּא צִוָּה—וַיַּעֲמֹד.

כִּי בָחַר יְיָ בְּצִיּוֹן, אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

יְהִי כְבוֹד ה׳ לְעוֹלָם—תָּמִיד יִנָּתֵן כָּבוֹד לִשְׁמוֹ. יִשְׂמַח ה׳ בְּמַעֲשָׂיו—בִּרְאוֹתוֹ כִּי כָל בָּאֵי עוֹלָם מַכִּירִים אֶת כְּבוֹדוֹ וְגָדְלוֹ–יִשְׂמַח בְּמַעֲשֵׂי יָדָיו אֵלֶּה וְיָאִיר לָהֶם פָּנָיו. מְבוֹאוֹ—שְׁקִיעָתוֹ. עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ—כְּלוֹמַר, כְּבוֹדוֹ וּתְהִלָּתוֹ מִתְגַּלֶּה לָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מְקוֹם שִׁבְתּוֹ. זִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר—זִכְרוֹן שִׁמְךָ מִתְקַיֵּם לְעוֹלָם. ה׳ מֶלֶךְ—עַכְשָׁיו. ה׳ מָלָךְ—בְּעִתּוֹת שֶׁעָבְרוּ. יִמְלֹךְ—לֶעָתִיד. גּוֹיִם—עַמֵּי כְנַעַן. הֵנִיא—הֵפֵר, בִּטֵּל. לִסְגֻלָּתוֹ—לְעַם סְגֻלָּה שֶׁלּוֹ, לְעַם חָבִיב וְיָקָר לוֹ. וַיַּעֲמֹד—וַיָּקָם לְעוֹלָם דְּבָרוֹ לָתֵת אֶרֶץ כְּנַעַן לְעַמּוֹ. אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ—רָצָה ה׳ בְּצִיּוֹן שֶׁתִּהְיֶה לִמְקוֹם שִׁבְתּוֹ וּמְנוּחָתוֹ.

כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ, יִשְׂרָאֵל—לִסְגֻלָּתוֹ.
כִּי לֹא יִטֹּשׁ יְיָ עַמּוֹ, וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב.
וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית.
וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ.
יְיָ הוֹשִׁיעָה! הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ.

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה.
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה—לּוֹ—אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו.

תְּהִלָּה לְדָוִד, תהלים קיב

אֲרוֹמִמְךָ אֱלֹהַי הַמֶּלֶךְ! וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד.
בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ, וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד.
גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר.
דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ, וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ.
הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ, וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה.
וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ, וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

כִּי יַעֲקֹב וגו'—יָהּ בָּחַר לוֹ בְּיַעֲקֹב וּבְיִשְׂרָאֵל לְעַם סְגֻלָּתוֹ. כִּי לֹא יִטֹּשׁ ה' עַמּוֹ—יִמָּאֵס שֶׁבָּחַר בָּם לֹא יַעֲזֹב אוֹתָם מִהְיוֹת לוֹ לְעָם לְעוֹלָם.

אַשְׁרֵי וגו'—מְאֻשָּׁרִים אֵלֶּה הַיּוֹשְׁבִים בְּבֵיתְךָ ה'. עוֹד—תָּמִיד. תְּהִלָּה לְדָוִד—שִׁיר תְּהִלָּה מֵאֵת דָּוִד, בּוֹ יְדַבֵּר עַל תְּהִלַּת ה'. אֵין חֵקֶר—אֵין סוֹף, אִי אֶפְשָׁר לַחְקוֹר וּלְהַגִּיעַ עַד סוֹף גְּדֻלָּתוֹ. אָשִׂיחָה—אֲסַפֵּר אֶת הֲדַר כְּבוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ. וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ—נוֹרְאוֹתֶיךָ, מַעֲשֶׂיךָ הַנּוֹרָאִים יֹאמְרוּ וִיסַפְּרוּ אֶת עֱזוּזְךָ וּגְבוּרָתְךָ, וַאֲנִי—

זֵֽכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּֽיעוּ, וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּֽנוּ.

חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ, אֶֽרֶךְ אַפַּֽיִם וּגְדָל חָֽסֶד.

טוֹב יְיָ לַכֹּל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו.

יוֹדֽוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶֽׂיךָ, וַחֲסִידֶֽיךָ יְבָרְכֽוּכָה.

כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵֽרוּ, וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּֽרוּ.

לְהוֹדִֽיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו, וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ.

מַלְכוּתְךָ, מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים, וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר.

סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנֹּפְלִים, וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים.

עֵינֵי כֹל אֵלֶֽיךָ יְשַׂבֵּֽרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ.

פּוֹתֵֽחַ אֶת יָדֶֽךָ, וּמַשְׂבִּֽיעַ לְכָל חַי רָצוֹן.

צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו, וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו.

קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו, לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻֽהוּ בֶאֱמֶת.

רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה, וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

גְּדֻלָּתְךָ אֲסַפֵּר. זֵכֶר—גְּבוּרַת. יַבִּיעוּ—יַגִּידוּ. אֶרֶךְ אַפַּיִם—מַאֲרִיךְ כַּעֲסוֹ. יוֹדוּךָ ה׳ כָּל מַעֲשֶׂיךָ—כְּלוֹמַר, מִכָּל מַעֲשֶׂיךָ וִיצוּרֶיךָ יֵשׁ לִרְאוֹת תְּהִלַּת ה׳, וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּךָ בְּפִיהֶם. לְהוֹדִיעַ—חֲסִידֶיךָ יוֹדִיעוּ וכו׳. וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים—מַגְבִּיהַּ וּמֵקִים קוֹמַת הוֹלְכֵי שְׁחוֹחַ מֵעֹנִי וְלַחַץ. יְשַׂבֵּרוּ—יְקַוּוּ. בְּעִתּוֹ—בָּעֵת שֶׁהוּא דָרוּשׁ לָהֶם. פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ—מִלַּת „וְאַתָּה" שֶׁבַּחֲרוּז הַקּוֹדֵם סוֹבֶבֶת גַּם עַל זֶה: אַתָּה פּוֹתֵחַ... וְאַתָּה מַשְׂבִּיעַ רָצוֹן—(צוּפְרִידֶענְהַייט) כְּלוֹמַר, כָּל דְּרִישַׁת נַפְשׁוֹ. שַׁוְעָתָם—צַעֲקָתָם

שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֹהֲבָיו, וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד.
תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד.
וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ!

תהלים קמו.

הַלְלוּיָהּ

הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ!
אֲהַלְלָה יְיָ בְּחַיָּי, אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי.
אַל תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים, בְּבֶן אָדָם שֶׁאֵין לוֹ תְשׁוּעָה.
תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֻׁב לְאַדְמָתוֹ, בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנֹתָיו.
אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ, שִׂבְרוֹ עַל יְיָ אֱלֹהָיו.
עֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ, אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם.
הַשֹּׁמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם.
עֹשֶׂה מִשְׁפָּט לַעֲשׁוּקִים, נֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים.
יְיָ מַתִּיר אֲסוּרִים.
יְיָ פֹּקֵחַ עִוְרִים, יְיָ זֹקֵף כְּפוּפִים
יְיָ אֹהֵב צַדִּיקִים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַלְלוּיָהּ—קְרִיאַת הַמְנַצֵּחַ הִיא לְמַקְהֵלַת הַמְשׁוֹרְרִים לְהַלֵּל אֶת ה׳. בְּחַיָּי—כָּל יְמֵי חַיַּי. בְּעוֹדִי—בְּכָל מֶשֶׁךְ הֱיוֹתִי עַל הָאֲדָמָה. שֶׁאֵין לוֹ—לְעַצְמוֹ. בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנֹתָיו—בְּיוֹם מוֹתוֹ יָמוּתוּ וְיֹאבְדוּ גַּם מַחְשְׁבוֹתָיו שֶׁחָפֵץ לְהוֹצִיאָן אֶל הַפֹּעַל. אַשְׁרֵי וגו׳—מְאֻשָּׁר הָאִישׁ שֶׁרַק אֱלֹהִים עֶזְרוֹ „וְשִׂבְרוֹ“—תִּקְוָתוֹ, כִּי ה׳ כֹּל יָכוֹל הוּא.

יְיָ שֹׁמֵר אֶת גֵּרִים, יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד,
וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת.
יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ, צִיּוֹן–לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ.

שם קמז. **הַלְלוּיָהּ!**

כִּי טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ, כִּי נָעִים נָאוָה תְהִלָּה.
בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם יְיָ, נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס.
הָרוֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב, וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם.
מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים, לְכֻלָּם שֵׁמוֹת יִקְרָא.
גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ, לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר.
מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְיָ, מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים עֲדֵי אָרֶץ.
עֱנוּ לַייָ בְּתוֹדָה, זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְכִנּוֹר.
הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִים, הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר.
הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

„עוֹשֶׂה שָׁמַיִם" וגו' וְלֹא יֵבוֹשׁוּ הַבּוֹטְחִים בּוֹ. יְעוֹדֵד–יְחַזֵּק. יְעַוֵּת–יְעַקֵּם וְיוֹלִיכֵם בְּתֹהוּ לֹא דָרֶךְ.

הַלְלוּיָהּ–הַשִּׁיר הַזֶּה נִסַּב עַל זְמַן שִׁיבַת צִיּוֹן. כִּי טוֹב זַמְּרָה וגו'–כִּי טוֹב לְזַמֵּר לֵאלֹהֵינוּ „כִּי נָעִים" לְזַמֵּר לוֹ, „וְנָאוָה" וְיָפָה תְהִלָּה לוֹ. וּבַחֲרוּזִים הַבָּאִים יֹאמַר הַמְשׁוֹרֵר מַדּוּעַ נָאָה לוֹ תְהִלָּה, שֶׁהוּא בּוֹנֵה וגו'. יְכַנֵּס–יְקַבֵּץ וְיַכְנִיס גּוֹלֵי יִשְׂרָאֵל אֶל אַרְצָם. וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם–וְשָׂשׂ תַּחְבֹּשֶׁת עַל יְגוֹנָם וְנִמְשָׁל הָעֶצֶב לְמַכָּה. אֵין מִסְפָּר–אֵין חֵקֶר וּגְבוּל. מְעוֹדֵד עֲנָוִים–מְחַזֵּק נִדְכָּאִים וּשְׁפָלִים. עֱנוּ–הָרִימוּ קוֹל. חָצִיר–

נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ, לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ.
לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ, לֹא בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה.
רוֹצֶה יְיָ אֶת יְרֵאָיו, אֶת הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ.
שַׁבְּחִי, יְרוּשָׁלַיִם! אֶת יְיָ, הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן!
כִּי חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ, בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ.
הַשָּׂם גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם, חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ.
הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ, עַד מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ.
הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר, כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר.
מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים, לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד.
יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם, יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְּלוּ מָיִם.
מַגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל.
לֹא עָשָׂה כֵן לְכָל גּוֹי, וּמִשְׁפָּטִים בַּל יְדָעוּם, הַלְלוּיָהּ.

שם קמ״ח.

הַלְלוּיָהּ!

הַלְלוּ אֶת יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם, הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֵשֶׂב. לִבְנֵי עֹרֵב—שֶׁאִמּוֹתֵיהֶם עוֹזְבוֹת אוֹתָם תֵּכֶף בְּהִוָּלְדָם, וַאֲשֶׁר עַל כֵּן יִקְרָאוּ וִיבַקְשׁוּ אֹכֶל-לָהֶם יִתֵּן ה׳. לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ-ה׳ לֹא יַחְפֹּץ וְלֹא יַצִּיל אֶת הַבּוֹטֵחַ בִּגְבוּרַת סוּסוֹ. בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ-כְּלוֹמַר, קַלֵּי הַמֵּרוֹץ. גְּבוּלֵךְ-כְּמוֹ „בִגְבוּלֵךְ״. חֵלֶב חִטִּים-בְּמֵיטַב הַחִטִּים יַשְׂבִּיעַ אוֹתָךְ. הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ-כְּמוֹ הַשֶּׁלֶג וְהַגֶּשֶׁם הַיּוֹרְדִים בִּדְבַר ה׳. עַד מְהֵרָה-מַהֵר מְאֹד. כַּצָּמֶר-הַדּוֹמֶה בְּמַרְאֵהוּ לְצֶמֶר גָּזוּז. כְּפוֹר-טַל נִקְפָּא иней. קַרְחוֹ-הוּא הַבָּרָד הַנּוֹפֵל בְּצוּרַת פִּתֵּי קֶרַח. קָרָתוֹ—הַקֹּר שֶׁלוֹ. וְיַמְסֵם—יְמוֹגֵג אוֹתָם. יַשֵּׁב-יָפִיחַ. מַגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב—כְּמוֹ שֶׁיִּשְׁלַח דְּבָרוֹ לְהַטֶּבַע, כַּךְ שָׁלַח דְּבָרוֹ לְיַעֲקֹב עַל-יְדֵי הַנְּבִיאִים. בַּל יְדָעוּם--לֹא יָדְעוּ הַגּוֹיִם אוֹתָם.

הַלְלוּהוּ כָל מַלְאָכָיו, הַלְלוּהוּ כָּל צְבָאָיו
הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ, הַלְלוּהוּ כָּל כּוֹכְבֵי אוֹר.
הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם, וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמָיִם.
יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ, כִּי הוּא צִוָּה—וְנִבְרָאוּ;
וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם, חָק נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר
הַלְלוּ אֶת יְיָ מִן הָאָרֶץ, תַּנִּינִים וְכָל תְּהוֹמוֹת׳
אֵשׁ וּבָרָד, שֶׁלֶג וְקִיטוֹר, רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה דְבָרוֹ,
הֶהָרִים וְכָל גְּבָעוֹת, עֵץ פְּרִי וְכָל אֲרָזִים.
הַחַיָּה וְכָל בְּהֵמָה, רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף.
מַלְכֵי אֶרֶץ וְכָל לְאֻמִּים, שָׂרִים וְכָל שֹׁפְטֵי אָרֶץ.
בַּחוּרִים וְגַם בְּתוּלוֹת, זְקֵנִים עִם נְעָרִים.
יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ, כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ,
הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם
וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ.
תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו, לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ, הַלְלוּיָהּ!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם—הַשָּׁמַיִם הָרָמִים. הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ—הֵם נִבְרְאוּ בְּמִצְוַת פִּיו. וְלֹא יַעֲבוֹר—הַחֹק לֹא יַעֲבוֹר וְלֹא יַחֲלוֹף. קִיטוֹר—עֲרָפֶל. עֹשָׂה דְבָרוֹ—כְּמוֹ: הָעֹשָׂה דְבָרוֹ, הָרוּחַ הַהוֹלֶכֶת בִּשְׁלִיחוּת ה׳ וּמְקַיֶּמֶת אֶת דְּבָרוֹ (הַלְלִי אֶת ה׳). קֶרֶן—מָשָׁל עַל הַכֹּחַ וְהַמֶּמְשָׁלָה. וּלְפִיכָךְ „תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו"—וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מְקוֹרָבָיו

שם קמט.

הַלְלוּיָהּ!

שִׁירוּ לַיְיָ שִׁיר חָדָשׁ, תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים.
יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו, בְּנֵי צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם.
יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל, בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ לוֹ.
כִּי רוֹצֶה יְיָ בְּעַמּוֹ, יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה.
יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד, יְרַנְּנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם, וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם.
לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם, תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים.
לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים, וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל.
לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט כָּתוּב,
הָדָר הוּא לְכָל חֲסִידָיו, הַלְלוּיָהּ.

שם קנ.

הַלְלוּיָהּ!

הַלְלוּ אֵל בְּקָדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ!
הַלְלוּהוּ בִּגְבוּרֹתָיו, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ!

יִרְאָה חֲדָשָׁה

הַלְלוּיָהּ-שִׁיר זֶה הוּשַׁר עַל נִצְחוֹנוֹ בְּמִלְחָמָה. תְּהִלָּתוֹ וגו׳— תְּהִלָּתוֹ שֶׁל ה׳ תִּהְיֶה נָא בְּקֶרֶב קְהַל חֲסִידִים, בְּעֹשָׂיו-בַּה׳ עוֹשֵׂהוּ וּבוֹרְאֵהוּ. כִּי רוֹצֶה ה׳ בְּעַמּוֹ-וע״כ פֵּאֵר וְהִכְתִּיר אֶת הָעֲנָוִים (הַחֲסִידִים) בַּעֲטֶרֶת יְשׁוּעָה. יַעְלְזוּ-יִשְׂמְחוּ. בְּכָבוֹד—בִּכְבוֹדָם, שֶׁנָּחֲלוּ בְּנִצְחוֹנָם. רוֹמְמוֹת-תְּהִלּוֹת. חֶרֶב פִּיפִיּוֹת—לְטוּשָׁה וּשְׁנוּנָה. תּוֹכֵחוֹת— עוֹנְשִׁין. בְּזִקִּים—בִּכְבָלִים. מִשְׁפָּט כָּתוּב-מִשְׁפָּט נוֹעָד, מִשְׁפָּט הָרָאוּי לָהֶם לְפִי פָּעֳלָם: הָדָר וגו׳-מִשְׁפָּט זֶה כָּבוֹד וְהָדָר הוּא לַחֲסִידָיו.

בְּקָדְשׁוֹ- בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ, בַּשָּׁמַיִם. וְאֶל הַמַּלְאָכִים יְדַבֵּר. בִּגְבוּרֹתָיו-בְּסִפּוּר גְּבוּרוֹתָיו. גָּדְלוֹ-

הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר!
הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמָחוֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֻגָב.
הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי שָׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה.
כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ!
כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ!

בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן!
בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם—הַלְלוּיָהּ!
בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ.
וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ, אָמֵן וְאָמֵן.

יֵשׁ לַעֲמוֹד כְּשֶׁאוֹמְרִים וַיְבָרֶךְ דָּוִיד עַד יִשְׁתַּבַּח.

דברי הימים א, כט.

וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת יְיָ לְעֵינֵי כָּל הַקָּהָל, וַיֹּאמֶר דָּוִיד:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, אָבִינוּ, מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם. לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה,

---

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בְּמוֹ „גַדְּלוּ”. מִנִּים וְעֻגָב-מִינֵי כְלֵי שִׁיר. צִלְצְלֵי שָׁמַע-מְצִלְתַּיִם הַמַּשְׁמִיעוֹת קוֹל גָּדוֹל. צִלְצְלֵי תְרוּעָה-מְצִלְתַּיִם הַמַּשְׁמִיעוֹת קוֹל תְּרוּעָה. כֹּל הַנְּשָׁמָה-כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאַפּוֹ. לְעֵינֵי כָּל הַקָּהָל-שֶׁנִּקְהֲלוּ ע״י דָּוִד וְהִתְנַדְּבוּ כֶּסֶף וְזָהָב וַאֲבָנִים טוֹבוֹת לְבִנְיַן בֵּית

וְהַגְּבוּרָה, וְהַתִּפְאֶרֶת, וְהַנֵּצַח, וְהַהוֹד,
כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ; לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה,
וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ. וְהָעֹשֶׁר
וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ, וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל,
וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה, וּבְיָדְךָ, לְגַדֵּל
וּלְחַזֵּק לַכֹּל. וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ, מוֹדִים
אֲנַחְנוּ לָךְ, וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ.

נחמיה ט.
אַתָּה הוּא יְיָ לְבַדֶּךָ, אַתָּה עָשִׂיתָ
אֶת הַשָּׁמַיִם, שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם, וְכָל צְבָאָם,
הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, הַיַּמִּים וְכָל
אֲשֶׁר בָּהֶם; וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת כֻּלָּם,
וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים. אַתָּה
הוּא יְיָ הָאֱלֹהִים, אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם,

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אֱלֹהִים, כְּמִסְפָּר בְּ„דִבְרֵי הַיָּמִים" א, כט. וְהַנֵּצַח–וְהַכֹּחַ, וְהַהוֹד--וְהַמֶּמְשָׁלָה. כִּי כֹל—אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ הוּא. וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ-כְּלוֹמַר. לְךָ ה' הַמַּמְלָכָה, וְאַתָּה הוּא הַמֶּלֶךְ

וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים, וְשַׂמְתָּ שְּׁמוֹ אַבְרָהָם. וּמָצָאתָ אֶת לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ.

וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי, הַחִתִּי, הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ, וַתָּקֶם אֶת דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק אָתָּה. וַתֵּרֶא אֶת עֳנִי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם, וְאֶת זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל יַם סוּף. וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל עֲבָדָיו וּבְכָל עַם אַרְצוֹ, כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם; וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם, וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה, וְאֶת רֹדְפֵיהֶם

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַמִּתְנַשֵּׂא לִהְיוֹת רֹאשׁ וְאָדוֹן לְכָל הַבְּרוּאִים. וּמָצָאתָ אֶת... וְכָרוֹת עִמּוֹ וגו׳-כַּאֲשֶׁר מָצָאתָ אֶת לְבַב אַבְרָהָם נֶאֱמָן לְךָ. אָז כָּרַתָּ עִמּוֹ בְּרִית. הֵזִידוּ-הִרְשִׁיעוּ, חָשְׁבוּ מַחְשְׁבוֹת רֶשַׁע. וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם—הוֹדַעְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת שִׁמְךָ בְּעוֹלָמֶךָ „כְּהַיּוֹם הַזֶּה", שֶׁשִּׁמְךָ גָּדוֹל

הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ אֶבֶן בְּמַיִם עַזִּים.

שמות יד. וַיּוֹשַׁע יְיָ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם. וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת עַל שְׂפַת הַיָּם. וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה, אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת יְיָ, וַיַּאֲמִינוּ בַּייָ וּבְמשֶׁה עַבְדּוֹ.

שִׁירַת הַיָּם.

שמות טו. אָז יָשִׁיר משֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַייָ, וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר:

אָשִׁירָה לַייָ, כִּי גָאֹה גָּאָה, סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְקָדוֹשׁ. בִּמְצֻלוֹת-בְּעִמְקֵי תְהוֹם.-מַיִם עַזִּים—כַּבִּירִים וְשׁוֹטְפִים בִּמְרוּצָה חֲזָקָה. עַל שְׂפַת הַיָּם—כִּי רַבִּים מִפִּגְרֵי הַמִּצְרִים הָשְׁלְכוּ בְּשֶׁטֶף הַגַּלִּים עַל שְׂפַת הַיָּם. הַיָּד הַגְּדוֹלָה—כְּלוֹמַר, הַכֹּחַ הַגָּדוֹל. גָּאֹה-הִתְעַלָּה וְהִתְרוֹמֵם. רָמָה-יָרָה, הִשְׁלִיךְ.

עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ, וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה,
זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ, אֱלֹהֵי אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ.
יְיָ אִישׁ מִלְחָמָה, יְיָ שְׁמוֹ.
מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם, וּמִבְחַר שָׁלִשָׁיו
טֻבְּעוּ בְיַם סוּף.
תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ, יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ אָבֶן.
יְמִינְךָ יְיָ נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ, יְמִינְךָ יְיָ תִּרְעַץ אוֹיֵב.
וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס קָמֶיךָ תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ.
וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם, נִצְּבוּ כְמוֹ נֵד נֹזְלִים.
קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב יָם.
אָמַר אוֹיֵב: אֶרְדֹּף אַשִּׂיג, אֲחַלֵּק שָׁלָל, תִּמְלָאֵמוֹ
נַפְשִׁי, אָרִיק חַרְבִּי, תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי.
נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ — כִּסָּמוֹ יָם, צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת
בְּמַיִם אַדִּירִים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְזִמְרָת—וְזִמְרָתִי. וְאַנְוֵהוּ—אֲפָאֵר אוֹתוֹ. אִישׁ מִלְחָמָה—גִּבּוֹר וּמְנַצֵּחַ. שָׁלִשָׁיו—מַנְהִיגֵי הָרֶכֶב. יְכַסְיֻמוּ—יְכַסּוּ אוֹתָם. נֶאְדָּרִי—נִשְׂגָּב וְכַבִּיר כֹּחַ. (הַיּו"ד נוֹסֶפֶת). תִּרְעַץ—תְּרוֹצֵץ וּתְשַׁבֵּר. גְּאוֹנְךָ-רוֹמְמוּתֶךָ. קָמֶיךָ-כְּלוֹמַר, אוֹיְבֵי עַמֶּךָ. יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ-חֲרוֹנְךָ יֹאכַל אוֹתָם כְּאֵשׁ אוֹכֶלֶת קַשׁ. וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ—הוּא הָרוּחַ הַקָּדִים הָעַזָּה שֶׁהוֹלִיךְ בָּהּ אֶת מֵי הַיָּם. נֶעֶרְמוּ--עָמְדוּ כְּמוֹ עֲרֵמִים בַּשָּׂדֶה. נֵד--עַמּוּד מַיִם גָּבוֹהַּ. קָפְאוּ-נִתְקַשּׁוּ, הִגְלִידוּ. תִּמְלָאֵמוֹ נַפְשִׁי-עַל יָדָם תִּמָּלֵא חֶמְדָּתִי לַהוֹן. אָרִיק-אֲזַיֵּן. תּוֹרִישֵׁמוֹ—תַּשְׁמִיד אוֹתָם. צָלְלוּ-שָׁקְעוּ.

מִי כָמֹכָה בָּאֵלִים, יְיָ! מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ?
נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא!
נָטִיתָ יְמִינְךָ--תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ,
נָחִיתָ בְחַסְדְּךָ עַם זוּ גָּאָלְתָּ, נֵהַלְתָּ בְעָזְּךָ אֶל נְוֵה קָדְשֶׁךָ.
שָׁמְעוּ עַמִּים—יִרְגָּזוּן, חִיל אָחַז יֹשְׁבֵי פְּלָשֶׁת.
אָז נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם, אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד,
נָמֹגוּ כֹּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן.
תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד, בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן,
עַד יַעֲבֹר עַמְּךָ, יְיָ! עַד יַעֲבֹר עַם זוּ קָנִיתָ.
תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ, מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְיָ,
מִקְּדָשׁ, אֲדֹנָי! כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ.
יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד.
יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד.
יְיָ מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא!
כִּי בָא סוּס פַּרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו בַּיָּם, וַיָּשֶׁב

שִׁירָה חֲדָשָׁה

יָרְדוּ מָטָּה. בָּאֵלִים-בְּתוֹךְ כָּל הָאַדִּירִים וְהַחֲזָקִים. נוֹרָא תְהִלּוֹת-מְהַלְלִים אוֹתְךָ בְּמַעֲשִׂים נוֹרָאִים שֶׁתַּעֲשֶׂה. נָחִיתָ, נֵהַלְתָּ-נִהַגְתָּ, הוֹלַכְתָּ. נְוֵה קָדְשֶׁךָ-הִיא הָאָרֶץ הַקְּדוֹשָׁה שֶׁבָּחַרְתָּ בָּהּ לְמָעוֹן לָךְ. חִיל—פַּחַד גָּדוֹל. אֵילֵי-גִּבּוֹרֵי. נָמֹגוּ—נָמַסּוּ כַּדּוֹנַג מִפַּחַד. אֵימָתָה—אֵימָה. יִדְּמוּ-יִשְׁתְּקוּ, יֵאָלְמוּ. מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ—שָׁם תָּכִין לְךָ מָקוֹם נָכוֹן לָשֶׁבֶת (הוּא בֵּית הַמִּקְדָּשׁ). מַלְכוּתֵהּ קָאֵם — מַלְכוּתוֹ תָּקוּם (זֶהוּ תַּרְגּוּם

יְיָ עֲלֵהֶם אֶת מֵי הַיָּם, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם.

כִּי לַייָ הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם. וְעָלוּ מוֹשִׁעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת הַר עֵשָׂו, וְהָיְתָה לַייָ הַמְּלוּכָה. וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

וּבְתוֹרָתְךָ כָּתוּב לֵאמֹר: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד.

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ, הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כִּי לְךָ נָאֶה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ; שִׁיר וּשְׁבָחָה, הַלֵּל וְזִמְרָה, עֹז וּמֶמְשָׁלָה, נֶצַח, גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה, תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת, קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אֲרָמִי לַחֲרוּז הַקּוֹדֵם. מוֹשִׁיעִים וגו׳—שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל וְשׁוֹפְטָיו יָבוֹאוּ לַעֲשׂוֹת שְׁפָטִים וְתוֹכָחוֹת בְּהַר עֵשָׂו.

נָאֶה—יָפֶה וְרָאוּי לְךָ שִׁיר וָשֶׁבַח. נֶצַח-כֹּחַ

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל בַּתִּשְׁבָּחוֹת, אֵל הַהוֹדָאוֹת, אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת, הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה, מֶלֶךְ, אֵל, חֵי הָעוֹלָמִים.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא, בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ; וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב — וְאִמְרוּ: אָמֵן.

קהל יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא!

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא—בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלָּא (בעשי"ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא—וְאִמְרוּ: אָמֵן!

שַׁחֲרִית לְחוֹל.

בְּשָׁעָה שֶׁהַחַזָּן אוֹמֵר בָּרְכוּ אוֹמְרִים הַקָּהָל יִתְבָּרַךְ.

חזן בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ!

ק"ח בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד!

וחוזר הש"ץ ביהל"ו ואין עונין אחריו אמן.

בְּרָכָה רִאשׁוֹנָה לִפְנֵי „שְׁמַע".

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ, עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל.

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים. סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו. וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים, וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית. מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ! כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ. הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז, הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם.

אֱלֹהֵי עוֹלָם! בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ.

אֲדוֹן עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ.

אֵל בָּרוּךְ גְּדוֹל דֵּעָה,
הֵכִין וּפָעַל זָהֳרֵי חַמָּה,
טוֹב יָצַר כָּבוֹד לִשְׁמוֹ,
מְאוֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֻזּוֹ.
פִּנּוֹת צְבָאָיו קְדוֹשִׁים, רוֹמְמֵי שַׁדַּי,
תָּמִיד מְסַפְּרִים, כְּבוֹד אֵל וּקְדֻשָּׁתוֹ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְלַדָּרִים עָלֶיהָ—וּלְיוֹשְׁבֶיהָ. מְחַדֵּשׁ וגו׳—יָשׁוּב לַעֲשׂוֹת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה בְּשֵׁשֶׁת יְמֵי הַבְּרִיאָה: נוֹתֵן הַשֶּׁמֶשׁ לְאוֹר יוֹמָם וְהַיָּרֵחַ בַּלָּיְלָה. קִנְיָנֶךָ—יְצוּרֶיךָ וּבְרִיּוֹתֶיךָ. מִימוֹת עוֹלָם—מִימֵי קֶדֶם. מִשְׂגָּב—מָעוֹז וּמַחְסֶה. זָהֳרֵי חַמָּה—קַרְנֵי אוֹר הַשֶּׁמֶשׁ. טוֹב יָצַר וגו׳—הָאֵל הַטּוֹב יָצַר אֶת אֵלֶּה לִכְבוֹד שְׁמוֹ. מְאוֹרוֹת—הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים. סְבִיבוֹת עֻזּוֹ—מִסָּבִיב לִשְׁמֵי עֻזּוֹ. פִּנּוֹת צְבָאָיו וגו׳—שָׂרֵי צְבָאָיו (מַלְאָכָיו) הַקְּדוֹשִׁים מְרוֹמְמִים שַׁדַּי

תִּתְבָּרַךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁעָשִׂיתָ יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה.

תִּתְבָּרַךְ צוּרֵנוּ, מַלְכֵּנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ, בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים; יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ, יוֹצֵר מְשָׁרְתִים; וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו כֻּלָּם, עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם, וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם. כֻּלָּם אֲהוּבִים, כֻּלָּם בְּרוּרִים, כֻּלָּם גִּבּוֹרִים, וְכֻלָּם עֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנָם. וְכֻלָּם פּוֹתְחִים אֶת פִּיהֶם בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה, בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה, וּמְבָרְכִים, וּמְשַׁבְּחִים, וּמְפָאֲרִים, וּמַעֲרִיצִים, וּמַקְדִּישִׁים וּמַמְלִיכִים—

אֶת שֵׁם הָאֵל, הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, קָדוֹשׁ הוּא.—וְכֻלָּם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה, וְנוֹתְנִים רְשׁוּת זֶה לָזֶה, לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ, בְּשָׂפָה בְרוּרָה וּבִנְעִימָה; קְדֻשָּׁה כֻּלָּם כְּאֶחָד עוֹנִים וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה:

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וּמְסַפְּרִים כְּבוֹדוֹ. עַל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ—עַל מַעֲשֶׂיךָ הַמְשֻׁבָּחִים. בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים—שֶׁבָּרָא מַלְאָכִים וּמְשָׁרְתִים קְדוֹשִׁים. בְּרוּם עוֹלָם—בַּמָּרוֹם. דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים—כְּלוֹמַר, תְּהִלָּתוֹ וְשִׁבְחָיו. כֻּלָּם אֲהוּבִים—לְפָנָיו. בְּרוּרִים—זַכִּים. קוֹנָם—בּוֹרְאָם. וּמַעֲרִיצִים... אֶת שֵׁם—מַכִּירִים מוֹרָאוֹ שֶׁל שֵׁם הָאֵל. רְשׁוּת—רִשְׁיוֹן позволеніе עֶרְלוֹיבְנִים. בְּנַחַת רוּחַ- בְּעֹנֶג נֶפֶשׁ. קְדֻשָּׁה כֻּלָּם כְּאֶחָד עוֹנִים—כֻּלָּם עוֹנִים וְאוֹמְרִים פֶּה אֶחָד קְדֻשָּׁה.

קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת, מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

וְהָאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת שְׂרָפִים. לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:

בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ.

לְאֵל בָּרוּךְ נְעִימוֹת יִתֵּנוּ, לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם, זְמִרוֹת יֹאמֵרוּ וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ. כִּי הוּא לְבַדּוֹ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת, עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת, בַּעַל מִלְחָמוֹת, זוֹרֵעַ צְדָקוֹת, מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת, בּוֹרֵא רְפוּאוֹת, נוֹרָא תְהִלּוֹת, אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת, הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית, כָּאָמוּר: „לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ".

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לֵאמֹר: קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ וכו'. אוֹפַנִּים, חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, שְׂרָפִים—כָּל אֵלֶּה שְׁמוֹת מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת. מִמְּקוֹמוֹ—מִמְּקוֹם שְׁכִינָתוֹ שֶׁהוּא לְמַעְלָה מֵהַשָּׂגָתֵנוּ. לְעֻמַּת—לְנֹכַח.

נְעִימוֹת יִתֵּנוּ—הַמַּלְאָכִים יִתְּנוּ לָאֵל, בָּרוּךְ הוּא, שִׁירוֹת נְעִימוֹת. זוֹרֵעַ צְדָקוֹת מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת—צֶדֶק וִישׁוּעָה נִמְשָׁלִים כַּאן לְזֶרַע, וַה' זוֹרְעָם וּמַצְמִיחָם. כָּאָמוּר—(תהלים קל"ו) הוֹדוּ לַה' „לְעוֹשֵׂה וגו'" „עוֹשֶׂה" בִּזְמַן הֹוֶה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה וּמְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם. אוֹרִים גְּדוֹלִים—

אוֹר חָדָשׁ עַל צִיּוֹן תָּאִיר וְנִזְכֶּה כֻלָּנוּ מְהֵרָה לְאוֹרוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת.

בְּרָכָה שְׁנִיָּה.

אַהֲבָה רַבָּה אֲהַבְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה חָמַלְתָּ עָלֵינוּ.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! בַּעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בְךָ, וַתְּלַמְּדֵם חֻקֵּי חַיִּים, כֵּן תְּחָנֵּנוּ וּתְלַמְּדֵנוּ.

אָבִינוּ, הָאָב הָרַחֲמָן, הַמְרַחֵם! רַחֵם עָלֵינוּ, וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל, לִשְׁמֹעַ, לִלְמֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ, בְּאַהֲבָה. וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ, וְלֹא נֵבוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד; כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ, נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ.

וַהֲבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ, וְתוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ, כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אָתָּה, וּבָנוּ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ. אוֹר חָדָשׁ — אוֹר יְשׁוּעָה וּגְאוּלָה. וְנִזְכֶּה — נַצְלִיחַ לְהַגִּיעַ. יְתֵרָה—רַבָּה, גְּדוֹלָה. הָאֵר עֵינֵינוּ—לִרְאוֹת נְכוֹחָה. וְיַחֵד לְבָבֵנוּ—תֵּן בְּלִבֵּנוּ רַעְיוֹן אֶחָד. קוֹמְמִיּוּת—בְּקוֹמָה זְקוּפָה, כְּלוֹמַר, בֶּטַח. פּוֹעֵל—עוֹשֶׂה.

בָחַרְתָּ מִכָּל עַם וְלָשׁוֹן, וְקֵרַבְתָּנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל— סֶלָה—בֶּאֱמֶת, לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֶדְךָ בְּאַהֲבָה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

שְׁמַע.

יחיד אומר אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן.

דברים ו.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל! יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד.

בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

פָּרָשָׁה רִאשׁוֹנָה.

דברים ח.

וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ. בְּכָל לְבָבְךָ, וּבְכָל נַפְשְׁךָ, וּבְכָל מְאֹדֶךָ. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ. וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ, וְדִבַּרְתָּ בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ, וּבְלֶכְתְּךָ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וּלְיַחֶדְךָ— לְהוֹדוֹת שֶׁאַתָּה אֶחָד. בְּכָל נַפְשְׁךָ—שֶׁלֹּא תְהֵא בְנַפְשְׁךָ מָקוֹם לְאַהֲבַת אֱלֹהִים אֲחֵרִים. וְרַבּוֹתֵינוּ ז"ל אָמְרוּ: אֲפִילוּ בְשָׁעָה שֶׁנּוֹטְלִין אֶת נַפְשֶׁךָ. בְּכָל מְאֹדֶךָ— בְּכָל מִדַּת יְכָלְתֶּךָ. וְשִׁנַּנְתָּם—תְּלַמְּדֵם בָּאֵר הֵיטֵב.

בַּדֶּרֶךְ, וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ. וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ, וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ, וּכְתַבְתָּם עַל מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ.

פָּרָשָׁה שְׁנִיָּה.

דברים יא. וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹתַי, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם, לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם, וּלְעָבְדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם. וְנָתַתִּי מְטַר אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ, יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ, וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ. וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ, וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ. הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם, וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְחָרָה אַף יְיָ בָּכֶם, וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר, וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ, וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה, אֲשֶׁר יְיָ נֹתֵן לָכֶם. וְשַׂמְתֶּם אֶת דְּבָרַי אֵלֶּה עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם, וּקְשַׁרְתֶּם אוֹתָם לְאוֹת עַל יֶדְכֶם, וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם, וְלִמַּדְתֶּם

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לְטֹטָפֹת—עֲדִי. מְזוּזָה—צַד הַפֶּתַח, косякъ. בִּשְׁעָרֶיךָ—בְּשַׁעֲרֵי הֶעָרִים וְהַחֲצֵרוֹת. בְּעִתּוֹ—בִּזְמַנּוֹ הַדָּרוּשׁ. יוֹרֶה—הַגֶּשֶׁם הַיּוֹרֵד אַחֲרֵי עֵת הַזֶּרַע בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וּמַלְקוֹשׁ—הַגֶּשֶׁם הַיּוֹרֵד לִפְנֵי עֵת הַקָּצִיר. וְיִצְהָרֶךָ—שֶׁמֶן. יִפְתֶּה—יוֹאֵל לְהַאֲמִין בַּשָּׁוְא.

אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם, לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ, וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ, וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ. וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ. לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם, כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ.

פָּרָשָׁה שְׁלִישִׁית.

במדבר טו. וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם: וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם; וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ, וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם, וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם, אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

צִיצִת— חוּטִים יוֹצְאִים מִכְּנַף הַבֶּגֶד. פְּתִיל תְּכֵלֶת—חוּט אֶחָד שֶׁל צֶבַע תְּכֵלֶת יָשִׂימוּ בַצִּיצִית. לְצִיצִת-לִרְאִיָּה, לְהַבָּטָה. וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם—לֹא תְבַקְשׁוּ לָלֶכֶת אַחֲרֵי מַחְשְׁבוֹת לְבַבְכֶם. וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם–וְאַחֲרֵי חֶמְדַּת עֵינֵיכֶם. זֹנִים—נוֹטִים.

לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתָי, וִהְיִיתֶם קְדשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם. אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים. אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם.

החזן אומר בקול רם: יְהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת.

בִּרְכַּת גְּאוּלָּה.

אֱמֶת, וְיַצִּיב, וְנָכוֹן, וְקַיָּם, וְיָשָׁר, וְנֶאֱמָן, וְאָהוּב, וְחָבִיב, וְנֶחְמָד, וְנָעִים, וְנוֹרָא, וְאַדִּיר, וּמְתֻקָּן, וּמְקֻבָּל, וְטוֹב, וְיָפֶה, הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. אֱמֶת אֱלֹהֵי עוֹלָם, מַלְכֵּנוּ צוּר יַעֲקֹב מָגֵן יִשְׁעֵנוּ. לְדֹר וָדֹר הוּא קַיָּם, וּשְׁמוֹ קַיָּם, וְכִסְאוֹ נָכוֹן, וּמַלְכוּתוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לָעַד קַיָּמֶת.

וּדְבָרָיו חָיִים וְקַיָּמִים, נֶאֱמָנִים וְנֶחֱמָדִים, לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים, עַל אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ, עַל בָּנֵינוּ וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ, וְעַל כָּל דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְיַצִּיב-עוֹמֵד וְקַיָּם. וְנוֹרָא—מִבְּלִי לַעֲבוֹר, חָלִילָה, עָלָיו. וּמְתֻקָּן—שָׁלֵם בְּלִי כָל מִגְרַעַת. וּמְקֻבָּל-מִתְקַבֵּל עַל הַלֵּב. הַדָּבָר הַזֶּה-הָאָמוּר לְמַעְלָה: „אֲנִי ד' אֱלֹהֵיכֶם". וְזֹאת „אֱמֶת" שֶׁאַתָּה הוּא „אֱלֹהֵי עוֹלָם". חָיִים וְקַיָּמִים—נִצָּבִים לְעוֹלָם בְּלִי שִׁנּוּי.

עַל הָרִאשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרוֹנִים—דָּבָר טוֹב וְקַיָּם, לְעוֹלָם וָעֶד, אֱמֶת וֶאֱמוּנָה, חוֹק וְלֹא יַעֲבֹר. אֱמֶת, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ, גֹּאֲלֵנוּ גֹּאֵל אֲבוֹתֵינוּ, יוֹצְרֵנוּ צוּר יְשׁוּעָתֵנוּ, פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ, אֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ.

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם, מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. בְּרוּם עוֹלָם מוֹשָׁבֶךָ, וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אַפְסֵי אָרֶץ.

אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ, וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל לִבּוֹ.

אֱמֶת, אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ, וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם.

אֱמֶת, אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן, וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ.

מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ. כָּל בְּכוֹרֵיהֶם הָרַגְתָּ, וּבְכוֹרְךָ גָּאָלְתָּ; וְיַם

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְעַל הָאַחֲרוֹנִים—עַל הַדּוֹרוֹת הַבָּאִים אַחֲרֵינוּ.

בְּרוּם עוֹלָם—בִּשְׁמֵי מָרוֹם. אַפְסֵי אָרֶץ—קַצְוֵי אָרֶץ. אַשְׁרֵי אִישׁ—מְאֻשָּׁר הוּא הָאִישׁ. בְּכוֹרְךָ—יִשְׂרָאֵל בִּנְךָ בְּכוֹרֶךָ

סוּף בָּקָעְתָּ, וְזֵדִים טִבַּעְתָּ, וִידִידִים הֶעֱבַרְתָּ, וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם, אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר

עַל זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ אֵל, וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִרוֹת, שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת, לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם.

רָם וְנִשָּׂא, גָּדוֹל וְנוֹרָא, מַשְׁפִּיל גֵּאִים וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים, מוֹצִיא אֲסִירִים וּפוֹדֶה עֲנָוִים, וְעוֹזֵר דַּלִּים, וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו.

תְּהִלּוֹת לְאֵל עֶלְיוֹן, בָּרוּךְ הוּא וּמְבֹרָךְ! מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְאָמְרוּ כֻלָּם.

מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ? ! מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ, נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא? !

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ עַל שְׂפַת הַיָּם. יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ:

יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

זֵדִים-רְשָׁעִים גֵּאִים-הַמִּצְרִים. יְדִידִים—אֲהוּבִים, הֵם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָאֲהוּבִים לִפְנֵי ה'. שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים—כָּאָמוּר: „אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל". גֵּאִים-גְּבְהֵי לֵב, בַּעֲלֵי גַאֲוָה. עֲנָוִים-נְמוּכֵי רוּחַ. שַׁוְּעָם—צַעֲקָם. עָנוּ שִׁירָה-שָׁרוּ שִׁירָה בְּקוֹל. גְּאוּלִים--יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּגְאֲלוּ מִמִּצְרַיִם. הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ—הוֹדוּ לְךָ וְהִמְלִיכוּ אוֹתְךָ לְמֶלֶךְ עֲלֵיהֶם.

צוּר יִשְׂרָאֵל! קוּמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל, וּפְדֵה, כִנְאֻמֶךָ, יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל: „גֹּאֲלֵנוּ — יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ, קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל״.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גָּאַל יִשְׂרָאֵל.

תְּפִלַּת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה.

בִּתְפִלַּת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה יַשְׁוֶה רַגְלָיו, וְיַעֲמִידֵן סְמוּכוֹת זוֹ אֵצֶל זוֹ, כְּאִלּוּ הֵן רֶגֶל אַחַת וְיָכֹף רֹאשׁוֹ לְמַטָּה וְיִתְפַּלֵּל מִתּוֹךְ יִרְאָה וּבְכַוָּנַת הַלֵּב, וְאֵין לְהַפְסִיק בְּאֶמְצַע הַתְּפִלָּה אֲפִילוּ לְאָדָם גָּדוֹל וְחָשׁוּב, וּכְשֶׁאוֹמֵר בָּרוּךְ יַעֲשֶׂה כְּרִיעָה בִּבְרַכַּיִם וּכְשֶׁאוֹמֵר אַתָּה—יִשְׁתַּחֲוֶה בְרֹאשׁוֹ וּכְשֶׁאוֹמֵר ה׳—יִזְקוֹף׃

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ.

א) אָבוֹת.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא

שִׁירָה חֲדָשָׁה

קוּמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל—כַּאֲשֶׁר עָזַרְתָּ וְגָאַלְתָּ אוֹתָנוּ מִמִּצְרַיִם כֵּן פְּדֵנוּ גַם עַתָּה. כִנְאֻמֶךָ—כִּדְבָרְךָ ע״י יְשַׁעְיָהוּ (מ״ז): „גֹּאֲלֵנוּ וגו׳״. וְקוֹנֵה הַכֹּל—בּוֹרֵא הַכֹּל.

גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם, לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

בעשי"ת זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים!
וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ, אֱלֹהִים חַיִּים!

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה
יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם.

ב) גְּבוּרוֹת.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה
מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

מִשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת עַד פֶּסַח אוֹמְרִים:

מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים
בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא
חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ
לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת?

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בְּאַהֲבָה—בְּאַהֲבָתוֹ אֶת בְּנֵי בְנֵיהֶם הוּא מֵבִיא לָהֶם גּוֹאֵל, לְמַעַן שְׁמוֹ הַגָּדוֹל, אַף כִּי אֵינָם רְאוּיִם מִצַּד מַעֲשֵׂיהֶם לִגְאוּלָּה. רַב לְהוֹשִׁיעַ-גָּדֵל כֹּחַ אַתָּה לְהוֹשִׁיעַ. מַשִּׁיב הָרוּחַ—אַתָּה עוֹשֶׂה שֶׁיְּנַשְּׁבוּ הָרוּחוֹת. מְכַלְכֵּל חַיִּים-מְפַרְנֵס כָּל אֲשֶׁר יֵשׁ בּוֹ רוּחַ חַיִּים. לִישֵׁנֵי עָפָר—לְמֵתִים שׁוֹכְנֵי עָפָר הוּא מְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לְהַחֲיוֹתָם כְּשֶׁתָּבֹא הַשָּׁעָה

וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה?

בעשי"ת

מִי כָמוֹךָ, אַב הָרַחֲמִים? זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים.

בַּחֲזָרַת הַשַּׁ"ץ אוֹמְרִים כַּאן קְדֻשָּׁה.

קְדֻשָּׁה.

כְּשֶׁחוֹזֵר הַחַזָּן עַל שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה וְחוֹתֵם „מְחַיֵּה הַמֵּתִים" אוֹמְרִים:

נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם, כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם, כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ: וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר:

קו"ח

קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת! מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

חזן לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ:

קו"ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ.

חזן וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר:

קו"ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן—לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ!

חזן לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ, וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ. וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ (בעשי"ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ).

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בָּעוֹלָם-בָּעוֹלָם הַזֶּה. כְּשֵׁם וכו'—כְּמוֹ שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ הַמַּלְאָכִים בַּשָּׁמַיִם. נְבִיאֶךָ—יְשַׁעְיָהוּ (ו). זֶה אֶל זֶה-הַשְּׂרָפִים (מַלְאָכִים) זֶה לָזֶה. לְעֻמָּתָם וכו'-מְשָׁרְתָיו הַנִּצָּבִים לְעֻמַּת הַשְּׂרָפִים יֹאמְרוּ: „בָּרוּךְ כְּבוֹד וגו'". מִמְּקוֹמוֹ--מִכָּל מָקוֹם, כִּי מְקוֹמוֹ כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ.

ג) קְדֻשָּׁה.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ, סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ. (בעשי"ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ).

ד) תְּחִנָּה עַל הַדַּעַת.

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה. חָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ דֵּעָה, בִּינָה וְהַשְׂכֵּל. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, חוֹנֵן הַדָּעַת.

ה) עַל הַתְּשׁוּבָה.

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה

ו) עַל סְלִיחַת עֲוֹנוֹת.

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ, כִּי חָטָאנוּ, מְחַל לָנוּ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

חוֹנֵן—נוֹתֵן בְּחַסְדְּךָ. הַחֲזִירֵנוּ—הֲשִׁיבֵנוּ.

מַלְכֵּנוּ, כִּי פָשָׁעְנוּ. כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלֹחַ.

ז) עַל הַגְּאוּלָּה.

רְאֵה נָא בְעָנְיֵנוּ, וְרִיבָה רִיבֵנוּ, וּגְאָלֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ, כִּי גוֹאֵל חָזָק אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל.

בְּתַעֲנִית צִבּוּר אוֹמֵר הַשַּׁ״ץ כַּאן עֲנֵנוּ תִּמְצָא לְהַלָּן.

ח) עַל רְפוּאַת חוֹלִים.

רְפָאֵנוּ יְיָ וְנֵרָפֵא, הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה, כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה, וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוֹתֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

ט) עַל בִּרְכַּת הַשָּׁנָה.

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ–סוֹלֵחַ הַרְבֵּה פְּעָמִים. בְּעָנְיֵנוּ–בְּצָרַת הַשִּׁעְבּוּד. רוֹפֵא נֶאֱמָן–שֶׁרְפוּאָתוֹ קַיֶּמֶת.

הַזֹּאת וְאֶת כָּל מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה;

בקיץ וְתֵן בְּרָכָה | בחורף טַל וּמָטָר לִבְרָכָה

עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבָהּ, וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים.

י) עַל קִבּוּץ גָּלֻיּוֹת.

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ, וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל

יא) עַל שִׁיבַת בָּתֵּי הַמִּשְׁפָּט.

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה, וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה, וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בַּחֹרֶף מִתְפַּלְּלִים „וְתֵן טַל וּמָטָר", כִּי אָז זְמַן הַגְּשָׁמִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. מִטּוּבָהּ–מִטּוּב הָאֲדָמָה וִיבוּלָהּ. תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ–כְּלוֹמַר, הַעֲבֵר קוֹל בְּכָל הָעַמִּים לַהֲשִׁיבֵנוּ לְאַרְצֵנוּ. גָּלֻיּוֹתֵינוּ–בְּנֵי הַגּוֹלָה שֶׁלָּנוּ.

וּבְרַחֲמִים, וְצַדְּקֵנוּ בַּמִּשְׁפָּט. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט.

(בעשי"ת הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט).

יב) עַל הַמִּינִים.

וְלַמַּלְשִׁינִים אַל תְּהִי תִקְוָה, וְכָל הָרִשְׁעָה כְּרֶגַע תֹּאבֵד, וְכָל אֹיְבֵי עַמְּךָ מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ, וְהַזֵּדִים מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וְתַכְנִיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹבֵר אֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים.

יג) עַל הַצַּדִּיקִים.

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים, וְעַל זִקְנֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְעַל פְּלֵיטַת סוֹפְרֵיהֶם, וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ, יֶהֱמוּ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְלַמַּלְשִׁינִים–תְּפִלָּה זוֹ נוֹסְפָה אַחַר כַּךְ ע"י הַתַּלְמוּדִי שְׁמוּאֵל הַקָּטָן עַל הָאַחִים הַבּוֹגְדִים שֶׁהָיוּ מוֹסְרִים אֶת אֲחֵיהֶם הַתַּלְמוּדִיִּים לְמַלְכוּת רוֹמִי הָרְשָׁעָה. תְּעַקֵּר-תְּשָׁרֵשׁ מִשָּׁרְשָׁם. תְּמַגֵּר—תַּפִּיל וְתַשְׁמֵט. זֵדִים–עוֹשֵׂי רִשְׁעָה. פְּלֵיטַת סוֹפְרֵיהֶם–שְׁאֵרִית חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל. גֵּרֵי הַצֶּדֶק—בְּנֵי נֵכָר שֶׁנִּתְגַּיְּרוּ וַיִּהְיוּ יְהוּדִים כְּשֵׁרִים. יֶהֱמוּ-יִתְעוֹרְרוּ.

נָא רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם לְעוֹלָם, וְלֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים.

יד) עַל יְרוּשָׁלָיִם.

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן עוֹלָם, וְכִסֵּא דָוִד מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם.

טו) עַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד.

אֶת צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ, וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ, כִּי לִישׁוּעָתְךָ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בִּנְיַן עוֹלָם–שֶׁלֹּא תֶּחֱרַב עוֹד. צֶמַח דָּוִד וכו׳—כְּלוֹמַר, מַהֵר לְהָבִיא אֶת בֶּן דָּוִד הַמָּשִׁיחַ הַמְקֻוֶּה. וְקַרְנוֹ תָּרוּם–מֶמְשַׁלְתּוֹ תִּתְרוֹמָם.

קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה.

טו) עַל קַבָּלַת הַתְּפִלָּה.

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ, כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה, וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ. בְּתַעֲנִית צִבּוּר אוֹמְרִים כַּאן: „עֲנֵנוּ".

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

לתענית צבור.

עֲנֵנוּ, יְיָ עֲנֵנוּ, בְּיוֹם צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ, כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ. אַל תֵּפֶן אֶל רִשְׁעֵנוּ, וְאַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, הֱיֵה נָא קָרוֹב לְשַׁוְעָתֵנוּ, יְהִי נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנוּ, טֶרֶם נִקְרָא אֵלֶיךָ עֲנֵנוּ, כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר: „וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע". כִּי אַתָּה יְיָ הָעוֹנֶה בְּעֵת צָרָה, פּוֹדֶה וּמַצִּיל בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה. לְיָחִיד כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ וכו' וְהַשַּׁ"ץ מְסַיֵּים בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָעוֹנֶה בְּעֵת צָרָה.

צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ–צוֹם שֶׁבּוֹ אָנוּ מְעַנִּים נַפְשֵׁנוּ. אַל תִּתְעַלַּם—אַל תִּסְתַּתֵּר.

יז) עַל עֲבוֹדַת הַמִּקְדָּשׁ.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ ובחוה"מ אוֹמְרִים כַּאן „יַעֲלֶה וְיָבֹא".

לראש חדש ולחול המועד

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ, וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע, וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה, לְטוֹבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם

לראש חודש רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה.

לפסח חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה.

לסוכות חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה.

זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים, וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחָנֵּנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה.

שִׂיחָה חֲדָשָׁה

הָעֲבוֹדָה—עֲבוֹדַת הַכֹּהֲנִים. דְּבִיר—הֵיכָל. וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל—קָרְבְּנוֹתֵיהֶם.

וְיֵרָצֶה—יְקֻבַּל בְּרָצוֹן. לִפְלֵיטָה—לְהַצָּלָה, לְהַצִּיל אוֹתָנוּ. בּוֹ—בַּיּוֹם הַזֶּה. בִּדְבַר יְשׁוּעָה וכו'—וּבְדִבּוּר שֶׁל יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

יח) הוֹדָאָה

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּר חַיֵּינוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב וָבֹקֶר

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְתֶחֱזֶינָה–וְתִרְאֶינָה. שְׁכִינָתוֹ–כְּבוֹדוֹ. וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ–עַל נִשְׁמוֹת אַפֵּינוּ הַמְּנוּיוֹת אֶצְלְךָ, שֶׁאַתָּה תְּקַצֵּב מִסְפָּרָן בְּיָדֶךָ. נִסֶּיךָ—נִפְלְאוֹתֶיךָ.

וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב, — כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם, — כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ — מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

בַּחֲנֻכָּה וּבְפוּרִים אוֹמְרִים כָּאן „עַל הַנִּסִּים".

לַחֲנֻכָּה וּפוּרִים.

עַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַמִּלְחָמוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

לַחֲנֻכָּה.

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ, וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ; וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל

לְפוּרִים.

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה, כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע, בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד, לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים, מִנַּעַר וְעַד זָקֵן, טַף וְנָשִׁים, בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר, הוּא חֹדֶשׁ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַטּוֹב — אַתָּה אֵל טוֹב!

עַל הַנִּסִּים — מוֹדִים אָנוּ לְךָ עַל הַנִּסִּים וכו׳. פֻּרְקָן — גְּאֻלָּה.

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

בעשי"ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה! בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת.

לש"ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְּשֻׁלֶּשֶׁת, בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם

לַחֲנֻכָּה.

וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי „חֲנֻכָּה" אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל.

לְפוּרִים.

אֲדָר, וּשְׁלָלָם לָבוֹז. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הֵפַרְתָּ אֶת עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ, וַהֲשֵׁבוֹתָ לּוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַמְשֻׁלֶּשֶׁת—שֶׁיֵּשׁ בָּהּ שָׁלֹשׁ בְּרָכוֹת. הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו—בְּבָרְכָם אֶת הָעָם.
וּפִנּוּ—הוֹצִיאוּ מִשָּׁם אֶת פְּסִילֵי יָוָן. וְקָבְעוּ—יָעֲדוּ, שָׂמוּ לְחֹק.

קְדוֹשֶׁךָ, כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ! יָאֵר יְיָ פָּנָיו, אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ! יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם!

יט) עַל הַשָּׁלוֹם.

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בספר

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם.

בעשי"ת בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

כָּאָמוּר—כַּכָּתוּב בְּ„בַמִּדְבָּר" (ו'). יָאֵר יְיָ פָּנָיו—יֵיטִיב פָּנָיו. וִיחֻנֶּךָּ—יָחֹן וִירַחֵם אוֹתְךָ. בְּאוֹר פָּנֶיךָ—בִּרְצוֹנְךָ וּבִידִידוּתְךָ אֵלֵינוּ. אַהֲבַת חֶסֶד-אַהֲבָה לַעֲשׂוֹת חֶסֶד

אֱלֹהַי! נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה; וְלִמְקַלְלַי—נַפְשִׁי תִדֹּם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי! עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ: אָמֵן!

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת. וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת

לְתַעֲנִית צִבּוּר וְלַעֲשֶׂרֶת יְמֵי תְשׁוּבָה.

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

נְצוֹר—שְׁמוֹר. מֵרָע—מִדַּבֵּר רָע. נַפְשִׁי תִדֹּם—תִּשְׁקֹט וְלֹא תִתְרַגֵּז עֲלֵיהֶם. וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר—שֶׁהַכֹּל דָּשִׁין עָלָיו. תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי—תָּרוּץ אַחֲרֵיהֶן. וְקַלְקֵל—בַּטֵּל וְהַשְׁחֵת. עֲשֵׂה—אֶת בַּקָּשָׁתִי. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ—לְמַעַן שֶׁיִּנָּצְלוּ יִשְׂרָאֵל יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה בְּיַד יְמִינֶךָ. הֶגְיוֹן—מַחֲשֶׁבֶת. עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו—בִּצְבָא הַשָּׁמַיִם, שֶׁכָּל אֶחָד בִּמְסִלָּתוֹ יֵלֵךְ וְלֹא יִתְנַגְּשׁוּ זֶה בָזֶה. וְעָרְבָה—וְתִנְעַם.

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! בָּרֵךְ (בעשי״ת: חַדֵּשׁ) עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! בַּטֵּל מַחְשְׁבוֹת שׂוֹנְאֵינוּ.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! הָפֵר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! כַּלֵּה כָּל צַר וּמַשְׂטִין מֵעָלֵינוּ.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! סְתוֹם פִּיּוֹת מַשְׂטִינֵנוּ וּמְקַטְרִיגֵנוּ.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! כַּלֵּה דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וּשְׁבִי וּמַשְׁחִית וְעָוֹן וּשְׁמַד מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! מְנַע מַגֵּפָה מִנַּחֲלָתֶךָ.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! סְלַח וּמְחַל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כָּל שִׁטְרֵי חוֹבוֹתֵינוּ.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! הַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֲשֵׂה עִמָּנוּ—טובות. בַּטֵּל-הַשְׁבֵּת, הָפֵר. גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת-חֻקִּים רָעִים. מַשְׂטִין-שֹׂטָן, פֶּגַע רָע. סְתוֹם—סְגוֹר. מְקַטְרִיגֵנוּ—הַמַּאֲשִׁימִים אוֹתָנוּ. וְעָוֹן—וְצָרָה. בְּנֵי בְרִיתֶךָ-יִשְׂרָאֵל שֶׁכָּרַתָּ אִתָּם בְּרִית. מִנַּחֲלָתֶךָ—מִיִּשְׂרָאֵל חֶלְקֶךָ. מְחוֹק-מְחֵה. שְׁטַר חוֹב—вексель כְּלוֹמַר, מְחוֹק הַשְּׁטָרוֹת שֶׁבָּהֶם רְשׁוּמִים חוֹבוֹתֵינוּ שֶׁאָנוּ חַיָּבִים לְךָ וּמְחַל לָנוּ. הַחֲזִירֵנוּ—הֲשִׁיבֵנוּ.

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוֹלֵי עַמֶּךָ.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! קְרַע רֹעַ גְּזַר דִּינֵנוּ.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ.

לְתַעֲנִית צִבּוּר.	לַעֲשֶׂרֶת יְמֵי תְשׁוּבָה.	לִנְעִילָה.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! זָכְרֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים.	אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים.	(חָתְמֵנוּ)
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! זָכְרֵנוּ לִגְאֻלָּה וִישׁוּעָה.	אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה.	(חָתְמֵנוּ)
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! זָכְרֵנוּ לְפַרְנָסָה וְכַלְכָּלָה.	אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה.	(חָתְמֵנוּ)
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! זָכְרֵנוּ לִזְכֻיּוֹת.	אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר זְכֻיּוֹת.	(חָתְמֵנוּ)
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! זָכְרֵנוּ לִסְלִיחָה וּמְחִילָה.	אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה	(חָתְמֵנוּ)

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! הָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! מַלֵּא יָדֵינוּ מִבִּרְכוֹתֶיךָ.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! מַלֵּא אֲסָמֵינוּ שָׂבָע.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

רֹעַ גְּזַר דִּינֵנוּ—אִם כְּבָר נִגְזַר וְנֶחֱרַץ הַדִּין לְרָעָה-קָרְעֵהוּ וּבַטְּלֵהוּ. פַּרְנָסָה-מִחְיָה וּמָזוֹן. וְכַלְכָּלָה—לְמַלֵּא כָּל הַצְּרָכִים. לִזְכֻיּוֹת—לְמַעֲשִׂים טוֹבִים. הָרֵם קֶרֶן-כְּלוֹמַר חַזֵּק כֹּחַ. אֲסָמֵינוּ—אוֹצְרוֹת הַתְּבוּאָה. שָׂבָע-רֹב תְּבוּאָה.

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ.

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ.

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לִתְפִלָּתֵנוּ.

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! זָכוּר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ.

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! נָא אַל תְּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ.

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! תְּהֵא הַשָּׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים וְעֵת רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ.

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! חֲמוֹל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וְטַפֵּנוּ.

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! עֲשֵׂה לְמַעַן הֲרוּגִים עַל שֵׁם קָדְשֶׁךָ.

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יִחוּדֶךָ.

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קִדּוּשׁ שְׁמֶךָ.

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! נְקוֹם נִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ.

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ.

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ.

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

זָכוּר—כְּמוֹ זְכוֹר. נָא—בְּבַקָּשָׁה מִמְּךָ. עוֹלָל—הוּא גָדוֹל מִיּוֹנֵק שָׁדַיִם. טַף—יְלָדִים קְטַנִּים. הֲרוּגִים עַל שֵׁם קָדְשֶׁךָ—שֶׁמָּסְרוּ נַפְשָׁם לַהוֹרֵג לְקַדֵּשׁ אֶת שְׁמֶךָ. טְבוּחִים—שֶׁנִּמְסְרוּ לִשְׁחִיטָה. עַל יִחוּדֶךָ—לְקַדֵּשׁ וּלְהוֹדִיעַ שֶׁאַתָּה אֵל אֶחָד.

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ.

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ, כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים, עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ.

לְשֵׁנִי וַחֲמִישִׁי.

וְהוּא רַחוּם הַגָּדוֹל—תָּכְנוֹ תְּפִלּוֹת מְלֻקָּטוֹת מִפְּסוּקִים בְּתַנַ"ךְ עַל סְלִיחַת עֲוֹנוֹת, וְעַל צָרַת הַשִּׁעְבּוּד.

א) וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ. אַתָּה יְיָ לֹא תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנּוּ, חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנוּ. הוֹשִׁיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ.

אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יָהּ,—אֲדֹנָי, מִי יַעֲמֹד? כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה, לְמַעַן תִּוָּרֵא. לֹא כַחֲטָאֵינוּ תַּעֲשֶׂה לָנוּ, וְלֹא כַעֲוֹנוֹתֵינוּ תִּגְמוֹל עָלֵינוּ. אִם עֲוֹנֵינוּ עָנוּ בָנוּ, יְיָ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים-טוֹבִים שֶׁנִּהְיֶה רְאוּיִם בִּשְׁבִילָם לְטוּבְךָ.

וְהוּא רַחוּם וכו'— ה' הוּא אֵל רַחוּם וְלֹא יַשְׁחִית כָּלָה אֶת הַחוֹטְאִים. וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ—פְּעָמִים רַבּוֹת הוּא מֵשִׁיב אַפּוֹ מִן מַכְעִיסָיו. לֹא תִכְלָא—לֹא תִמְנַע. יִצְּרוּנוּ—יִשְׁמְרוּנוּ. אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יָהּ—אִם אַתָּה ה' תִּשְׁמֹר בִּלְבָבְךָ עֲוֹנוֹת וְלֹא תִסְלַח. כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא—סוֹלֵחַ אַתָּה לַעֲוֹנוֹת לְמַעַן יִירָאוּךָ בְּנֵי אָדָם בְּהַכִּירָם אֶת גְּדוּלָּתְךָ שֶׁאַתָּה עוֹבֵר עַל פֶּשַׁע. עָנוּ בָנוּ-הֵעִידוּ בָּנוּ.

זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ, וַחֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה. יַעֲנְנוּ יְיָ בְּיוֹם צָרָה, יְשַׂגְּבֵנוּ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב. יְיָ הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ! יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ, כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים צְדָקָה—עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. אֲדוֹנֵינוּ אֱלֹהֵינוּ! שְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵינוּ, וּזְכָר לָנוּ אֶת בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ.

וְעַתָּה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת עַמְּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה, וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה—חָטָאנוּ רָשָׁעְנוּ. אֲדֹנָי! כְּכָל צִדְקוֹתֶיךָ, יָשָׁב נָא אַפְּךָ וַחֲמָתְךָ מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַיִם הַר קָדְשֶׁךָ. כִּי בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבוֹתֵינוּ, יְרוּשָׁלַיִם וְעַמְּךָ לְחֶרְפָּה לְכָל סְבִיבוֹתֵינוּ. וְעַתָּה, שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל תַּחֲנוּנָיו, וְהָאֵר פָּנֶיךָ עַל מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם—לְמַעַן אֲדֹנָי!

ב) הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע, פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוֹמְמוֹתֵינוּ, וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ. כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ,

---

שִׁירָה חֲדָשָׁה

כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה—אֲשֶׁר מֵעוֹלָם הֵמָּה. יְשַׂגְּבֵנוּ—יְחַזְּקֵנוּ. כְּכָל צִדְקוֹתֶיךָ—כֵּן עֲשֵׂה עִמָּנוּ גַם עַתָּה צְדָקָה וְיָשֹׁב נָא אַפְּךָ מֵעִירֶךָ. לְמַעַן ה׳—לְמַעַנְךָ ה׳ כִּי רַב חֶסֶד אָתָּה. שׁוֹמְמוֹתֵינוּ וגו׳—מַצָּבֵנוּ הֶהָרוּס וְשׁוֹמְמוּת הָעִיר אֲשֶׁר וגו׳.

כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. אֲדֹנָי שְׁמָעָה; אֲדֹנָי סְלָחָה; אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה, וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר, לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי, כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ.

אָבִינוּ הָאָב הָרַחֲמָן! הַרְאֵנוּ אוֹת לְטוֹבָה, וְקַבֵּץ נְפוּצוֹתֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל הַגּוֹיִם, כִּי אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ. וְעַתָּה יְיָ אָבִינוּ אָתָּה, אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר וְאַתָּה יוֹצְרֵנוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כֻּלָּנוּ. הוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ! חוּסָה יְיָ עַל עַמֶּךָ, וְאַל תִּתֵּן נַחֲלָתְךָ לְחֶרְפָּה לִמְשָׁל בָּם גּוֹיִם. לָמָּה יֹאמְרוּ בָעַמִּים: אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם?—

יָדַעְנוּ כִּי חָטָאנוּ, וְאֵין מִי יַעֲמֹד בַּעֲדֵנוּ, שִׁמְךָ הַגָּדוֹל יַעֲמָד לָנוּ בְּעֵת צָרָה. יָדַעְנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים, צְדָקָה, עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים, כֵּן תְּרַחֵם יְיָ עָלֵינוּ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. חֲמוֹל עַל עַמֶּךָ, רַחֵם עַל נַחֲלָתֶךָ, חוּסָה נָּא כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ, חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ, כִּי לְךָ יְיָ הַצְּדָקָה, עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת בְּכָל עֵת.

ג) הַבֶּט נָא, רַחֶם נָא עַל עַמְּךָ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים יְיָ אֱלֹהֵינוּ! חוּס וְרַחֵם וְהוֹשִׁיעָה

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שְׁמָעָה—שְׁמַע קוֹלֵנוּ. סְלָחָה—סְלַח עֲוֹנוֹתֵינוּ. וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר—עֲשֵׂה אִתָּנוּ אוֹת לְטוֹבָה וְאַל תְּאַחֵר לְהוֹשִׁיעֵנוּ. נְפוּצוֹתֵינוּ—אַחֵינוּ הַפְּזוּרִים בְּכָל הָאָרֶץ. אֵין מִי יַעֲמוֹד בַּעֲדֵנוּ—אֵין מִי זוּלָתְךָ שֶׁיָּגֵן עָלֵינוּ.

צֹאן מַרְעִיתֶךָ, וְאַל יִמְשָׁל בָּנוּ קֶצֶף, כִּי לְךָ עֵינֵינוּ תְלוּיוֹת. הוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן בְּרִיתֶךָ, הַבִּיטָה וַעֲנֵנוּ בְּעֵת צָרָה, כִּי לְךָ יְיָ הַיְשׁוּעָה. בְּךָ תוֹחַלְתֵּנוּ, אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת! אָנָּא סְלַח נָא, אֵל טוֹב וְסַלָּח, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה.

ד) אָנָּא מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם, זְכוֹר וְהַבֵּט לִבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים, וְתֵרָאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדַת יָחִיד לְמַעַן יִשְׂרָאֵל.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ, כִּי שִׁמְךָ הַגָּדוֹל נִקְרָא עָלֵינוּ. עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת בְּכָל עֵת! עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּחַסְדֶּךָ. חַנּוּן וְרַחוּם! הַבִּיטָה וַעֲנֵנוּ בְּעֵת צָרָה, כִּי לְךָ יְיָ הַיְשׁוּעָה.

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ, מַחֲסֵנוּ! אַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כְּרוֹעַ מַעֲלָלֵינוּ. זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ, וַחֲסָדֶיךָ, וּכְרוֹב טוּבְךָ הוֹשִׁיעֵנוּ, וַחֲמָל נָא עָלֵינוּ, כִּי אֵין לָנוּ אֱלוֹהַּ אַחֵר מִבַּלְעָדֶיךָ. צוּרֵנוּ! אַל תַּעַזְבֵנוּ; יְיָ אֱלֹהֵינוּ! אַל תִּרְחַק מִמֶּנּוּ, כִּי נַפְשֵׁנוּ קְצָרָה מֵחֶרֶב וּמִשְּׁבִי וּמִדֶּבֶר

שִׁירָה חֲדָשָׁה

קֶצֶף—כְּלוֹמַר, קִצְפְּךָ. תְלוּיוֹת—נְשׂוּאוֹת. תוֹחַלְתֵּנוּ—תִּקְוָתֵנוּ.

לִבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים—שֶׁכָּרַתָּ אֶת אַבְרָהָם בֵּין גִּזְרֵי הָעֶגְלָה הָעֵז וְהָאַיִל (בראשית טו).
עֲקֵדַת יָחִיד לְמַעַן יִשְׂרָאֵל—זְכוּת עֲקֵדַת יִצְחָק הַבֵּן הַיָּחִיד תֵּרָאֶה לְפָנֶיךָ לְמַעַן עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל.
כְּרוֹעַ מַעֲלָלֵינוּ—לְפִי מַעֲשֵׂינוּ הָרָעִים. נַפְשֵׁנוּ קְצָרָה—אִי אֶפְשָׁר לָנוּ לְהַאֲרִיךְ רוּחֵנוּ וְלִסְבֹּל.

וּמִמַּגֵּפָה, וּמִכָּל צָרָה וְיָגוֹן הַצִּילֵנוּ, כִּי לְךָ קִוִּינוּ, וְאַל תַּכְלִימֵנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהָאֵר פָּנֶיךָ בָּנוּ; וּזְכָר לָנוּ אֶת בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. רְאֵה בְצָרוֹתֵינוּ וּשְׁמַע קוֹל תְּפִלָּתֵנוּ, כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה.

ה) אֵל רַחוּם וְחַנּוּן! רַחֵם עָלֵינוּ וְעַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, כִּי אֵין כָּמוֹךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ! אָנָּא שָׂא נָא פְשָׁעֵינוּ, אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ, צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ, אֵל חַי וְקַיָּם, הַחֲסִין בַּכֹּחַ, חָסִיד וָטוֹב עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ! כִּי אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם וּמָלֵא רַחֲמִים. עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. שְׁמַע מַלְכֵּנוּ תְּפִלָּתֵנוּ, וּמִיַּד אוֹיְבֵינוּ הַצִּילֵנוּ. שְׁמַע מַלְכֵּנוּ תְּפִלָּתֵנוּ, וּמִכָּל צָרָה וְיָגוֹן הַצִּילֵנוּ. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אָתָּה, וְשִׁמְךָ עָלֵינוּ נִקְרָא, אַל תַּנִּיחֵנוּ, אַל תַּעַזְבֵנוּ אָבִינוּ, וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ בּוֹרְאֵנוּ, וְאַל תִּשְׁכָּחֵנוּ יוֹצְרֵנוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה.

ו) אֵין כָּמוֹךָ חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֵין כָּמוֹךָ אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת, הוֹשִׁיעֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, מֵרַעַשׁ וּמֵרֹגֶז הַצִּילֵנוּ. זְכוֹר לַעֲבָדֶיךָ:

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַחֲסִין—הַנֶּאְדָּר וְנִשְׂגָּב. עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ—אֶל כָּל מַעֲשֶׂיךָ. אַל תַּנִּיחֵנוּ—אַל תֶּרֶף מִמֶּנּוּ. אַל תִּטְּשֵׁנוּ—אַל תַּעַזְבֵנוּ. מֵרַעַשׁ וּמֵרֹגֶז—מִשָּׁאוֹן וַחֲרָדָה, אִי מְנוּחָה. לַעֲבָדֶיךָ—לְצִדְקַת עֲבָדֶיךָ.

לְאַבְרָהָם, לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב; אַל תֵּפֶן אֶל קָשְׁיֵנוּ וְאֶל רִשְׁעֵנוּ וְאֶל חַטָּאתֵנוּ. שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ; וְהָסֵר מִמֶּנּוּ מַכַּת הַמָּוֶת, כִּי רַחוּם אָתָּה, כִּי כֵן דַּרְכֶּךָ: עֹשֶׂה חֶסֶד חִנָּם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. חוּסָה יְיָ עַל עַמֶּךָ וְהַצִּילֵנוּ מִזַּעְמֶךָ, וְהָסֵר מִמֶּנּוּ מַכַּת הַמַּגֵּפָה וּגְזֵרָה קָשָׁה, כִּי אַתָּה שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל.

לְךָ אֲדֹנָי הַצְּדָקָה וְלָנוּ בֹּשֶׁת הַפָּנִים; מַה נִּתְאוֹנֵן? מַה נֹּאמַר? מַה נְּדַבֵּר וּמַה נִּצְטַדָּק? נַחְפְּשָׂה דְרָכֵינוּ וְנַחְקֹרָה וְנָשׁוּבָה אֵלֶיךָ כִּי יְמִינְךָ פְשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים.

אָנָּא יְיָ, הוֹשִׁיעָה נָּא! אָנָּא יְיָ, הַצְלִיחָה נָא!

אָנָּא יְיָ עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ.

לְךָ יְיָ חִכִּינוּ, לְךָ יְיָ קִוִּינוּ, לְךָ יְיָ נְיַחֵל, אַל תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ, כִּי נָאֲמוּ גוֹיִם: אָבְדָה תִקְוָתָם... כָּל בֶּרֶךְ וְכָל קוֹמָה לְךָ לְבַד תִּשְׁתַּחֲוֶה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

קָשְׁיֵנוּ—קְשִׁי עָרְפֵּנוּ. עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ—עַל הָרָעָה שֶׁחָשַׁבְתָּ לַעֲשׂוֹת לְעַמֶּךָ. מִזַּעְמֶךָ—מֵחֲמָתֶךָ. גְּזֵרָה קָשָׁה—חֹק רָע. לְךָ אֲדֹנָי הַצְּדָקָה—צַדִּיק אַתָּה עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ. מַה נִּתְאוֹנֵן—אֵיךְ נוּכַל לְהִתְאוֹנֵן עַל צָרוֹתֵינוּ? נִצְטַדָּק—נַצְדִּיק אֶת עַצְמֵנוּ. נַחְפְּשָׂה דְרָכֵינוּ—נְבַקֵּשׁ וְנִבְדּוֹק בְּמַעֲשֵׂינוּ. פְּשׁוּטָה—שְׁלוּחָה. שָׁבִים—הַשָּׁבִים אֵלֶיךָ בִּתְשׁוּבָה. אַל תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ—אַל תֶּחֱרַשׁ מִמֶּנּוּ וְאַל תְּעַנֵּנוּ. נָאֲמוּ—דִּבְּרוּ. קוֹמָה—גֹּבַהּ אִישׁ, כְּלוֹמַר, כָּל אָדָם.

ז) הַפּוֹתֵחַ יָד בִּתְשׁוּבָה, לְקַבֵּל פּוֹשְׁעִים וְחַטָּאִים! נִבְהֲלָה נַפְשֵׁנוּ מֵרוֹב עִצְּבוֹנֵנוּ. אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ נֶצַח, קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי חָסִינוּ בָךְ.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! אִם אֵין בָּנוּ צְדָקָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים — זְכָר לָנוּ אֶת בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ וְעֵדוּתֵינוּ בְּכָל יוֹם: „יְיָ אֶחָד!‟ הַבִּיטָה בְעָנְיֵנוּ, כִּי רַבּוּ מַכְאוֹבֵינוּ, וְצָרוֹת לְבָבֵנוּ. חוּסָה יְיָ עָלֵינוּ בְּאֶרֶץ שִׁבְיֵנוּ, וְאַל תִּשְׁפּוֹךְ חֲרוֹנְךָ עָלֵינוּ, כִּי אֲנַחְנוּ עַמְּךָ בְּנֵי בְרִיתֶךָ. אֵל! הַבִּיטָה דַל כְּבוֹדֵנוּ בַּגּוֹיִם, וְשִׁקְּצוּנוּ כְּטֻמְאַת הַנִּדָּה. עַד מָתַי עֻזְּךָ בַּשֶּׁבִי, וְתִפְאַרְתְּךָ בְּיַד צָר? עוֹרְרָה גְבוּרָתְךָ וְקִנְאָתְךָ עַל אוֹיְבֶיךָ; הֵם יֵבוֹשׁוּ וְיֵחַתּוּ מִגְּבוּרָתָם, וְאַל יִמְעֲטוּ לְפָנֶיךָ תְּלָאוֹתֵינוּ. מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ בְּיוֹם צָרָתֵנוּ, וְאִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ — לְמַעַנְךָ פְּעַל, וְאַל תַּשְׁחִית זֵכֶר שְׁאֵרִיתֵנוּ, וְחוֹן אוֹם הַמְיַחֲדִים שִׁמְךָ פַּעֲמַיִם בְּכָל יוֹם תָּמִיד בְּאַהֲבָה וְאוֹמְרִים:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל! יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַפּוֹתֵחַ וכו׳—אַתָּה ה׳ הַפּוֹשֵׁט יָדְךָ לַשָּׁבִים מֵרִשְׁעָתָם-הִנֵּה מֵעִצְּבוֹנֵנוּ עַל הַטּאתֵינוּ נִבְהָלְנוּ. וְעֵדוּתֵינוּ בְּכָל וגו׳-שֶׁאָנוּ מְעִידִים בְּכָל יוֹם שֶׁאַתָּה אֵל אֶחָד. דַּל כְּבוֹדֵנוּ— שָׁפָל וְקָטָן כְּבוֹדֵנוּ. וְשִׁקְּצוּנוּ—הֵם מְתָעֲבִים וּמַרְחִיקִים אוֹתָנוּ מֵעֲלֵיהֶם. עֻזְּךָ וְתִפְאַרְתְּךָ— בֵּית מִקְדָּשְׁךָ. עוֹרְרָה-הָעֵר. וְיֵחַתּוּ—יִבָּהֲלוּ וְיִשָּׁבְרוּ. אַל יִמְעֲטוּ-אַל יִהְיוּ נֶחֱשָׁבִים לִמְעַטִּים וּקְטַנֵּי עֵרֶךְ. וְחוֹן אוֹם—רַחֵם אֶת הָעָם. לְמַעַנְךָ פְּעַל—עֲשֵׂה לְמַעַן צִדְקָתֶךָ.

אֵין אוֹמְרִים תַּחֲנוּן:
בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ,
בַּחֲנֻכָּה,
בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בִּשְׁבָט,
פּוּרִים קָטָן וְגָדוֹל,
כָּל חֹדֶשׁ נִיסָן,
ל״ג בָּעֹמֶר,
מר״ח סִיוָן עַד אַחַר אִסְרוּ חַג,
תִּשְׁעָה בְּאָב,
חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב,
מֵעֶרֶב יו״כ עַד אַחַר אִסְרוּ חַג,
עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

תַּחֲנוּן.

וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל גָּד:

צַר לִי מְאֹד, נִפְּלָה נָא בְיַד יְיָ, כִּי רַבִּים רַחֲמָיו, וּבְיַד אָדָם אַל אֶפֹּלָה.

רַחוּם וְחַנּוּן! חָטָאתִי לְפָנֶיךָ; יְיָ מָלֵא רַחֲמִים! רַחֵם עָלַי וְקַבֵּל תַּחֲנוּנָי.

תהלים ו.

יְיָ אַל בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנִי, וְאַל בַּחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי. חָנֵּנִי יְיָ כִּי אֻמְלַל אָנִי, רְפָאֵנִי יְיָ, כִּי נִבְהֲלוּ עֲצָמָי. וְנַפְשִׁי נִבְהֲלָה מְאֹד, וְאַתָּה יְיָ, עַד מָתָי? שׁוּבָה יְיָ חַלְּצָה נַפְשִׁי, הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן חַסְדֶּךָ. כִּי אֵין בַּמָּוֶת זִכְרֶךָ, בִּשְׁאוֹל מִי יוֹדֶה לָּךְ? יָגַעְתִּי בְּאַנְחָתִי אַשְׂחֶה בְכָל לַיְלָה מִטָּתִי, בְּדִמְעָתִי עַרְשִׂי אַמְסֶה. עָשְׁשָׁה מִכַּעַס עֵינִי, עָתְקָה בְּכָל צוֹרְרָי. סוּרוּ מִמֶּנִּי כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן, כִּי שָׁמַע יְיָ קוֹל בִּכְיִי. שָׁמַע יְיָ תְּחִנָּתִי, יְיָ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

גָּד-חֹזֶה דָוִד אָמַר לוֹ בְּשֵׁם ה׳: בְּחַר לְךָ אַחַת מִשָּׁלֹשׁ אֵלֶּה: שֶׁבַע שָׁנִים רָעָב בְּאַרְצְךָ, אִם שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים נוּסְךָ לִפְנֵי אוֹיְבֶיךָ, וְאִם שְׁלֹשָׁה יָמִים דֶּבֶר בְּאַרְצֶךָ. וַיֹּאמֶר דָּוִד: אִם כֹּה אוֹ כֹה „צַר לִי מְאֹד״, אַךְ מוּטָב נִפְּלָה נָא בְיַד ה׳-בַּדָּבֶר. אַל בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנִי—אָמְנָם חָטָאתִי, אַךְ יַסְּרֵנִי נָא בְרַחֲמִים וְלֹא בְכַעַס. עַד מָתַי—תְּיַסְּרֵנִי בְּאַפֶּךָ? שׁוּבָה ה׳ חַלְּצָה נַפְשִׁי-הוֹצִיאֵנִי מִצָּרָה שׁוּב, כַּאֲשֶׁר חִלַּצְתַּנִי תָּמִיד. כִּי אֵין בַּמָּוֶת זִכְרֶךָ-כְּלוֹמַר, הָאָדָם אַחֲרֵי מוֹתוֹ לֹא יוּכַל לְהַזְכִּיר בְּשִׁמְךָ. יָגַעְתִּי בְּאַנְחָתִי-כְּבָר יָגַעְתִּי מֵרֹב אַנְחוֹתַי. אַשְׂחֶה... מִטָּתִי-אֲנִי מֵצִיף אֶת מִטָּתִי בְּנַחַל דְּמָעוֹת. עַרְשִׂי אַמְסֶה—אֲנִי מְמוֹגֵג אֶת מִטָּתִי בְּדִמְעוֹתַי. עָשְׁשָׁה-חָשְׁכָה וְכָלְתָה עֵינִי מֵרֹגֶז. עָתְקָה—זָקְנָה וְכָהֲתָה בִּגְלַל כָּל צוֹרְרַי וּמַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים. כִּי שָׁמַע—בָּטוּחַ אֲנִי שֶׁבְּוַדַּאי שָׁמַע.

תְּפִלָּתִי יִקָּח. יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ מְאֹד כָּל אֹיְבָי, יָשֻׁבוּ יֵבֹשׁוּ רָגַע. שומר ישראל וכו׳

כְּשֶׁאוֹמְרִים וְהוּא רַחוּם אוֹמְרִים ה׳ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וכו׳.

יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל! שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ, וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ.

א. הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה, כִּי הָיִינוּ לַעַג וָקֶלֶס בַּגּוֹיִם; נֶחְשַׁבְנוּ כְּצֹאן לַטֶּבַח יוּבָל, לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד וּלְמַכָּה וּלְחֶרְפָּה.

וּבְכָל זֹאת שִׁמְךָ לֹא שָׁכָחְנוּ, נָא, אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ.

יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל! שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ, וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ.

ב. זָרִים אוֹמְרִים: אֵין תּוֹחֶלֶת וְתִקְוָה, חוֹן אוֹם לְשִׁמְךָ מְקַוֶּה, טָהוֹר! יְשׁוּעָתֵנוּ קָרְבָה. יָגַעְנוּ וְלֹא הוּנַח לָנוּ, רַחֲמֶיךָ יִכְבְּשׁוּ אֶת כַּעַסְךָ מֵעָלֵינוּ.

אָנָּא, שׁוּב מֵחֲרוֹנְךָ, וְרַחֵם סְגֻלָּה אֲשֶׁר בָּחָרְתָּ.

יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל! שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ, וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ.

ג. חוּסָה יְיָ עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ, וְאַל תִּתְּנֵנוּ בִּידֵי אַכְזָרִים, לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם: „אַיֵּה נָא אֱלֹהֵיהֶם?“ לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד וְאַל תְּאַחַר.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

יָשֻׁבוּ יֵבֹשׁוּ רָגַע—יָשׁוּבוּ אָחוֹר בְּבֹשֶׁת תֵּכֶף.

קֶלֶס—צְחוֹק וְהִתּוּל. כְּצֹאן לַטֶּבַח יוּבָל—כְּצֹאן שֶׁמּוֹלִיכִים אוֹתוֹ לִשְׁחִיטָה. נָא אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ—בְּבַקָּשָׁה מִמְּךָ אַל תִּשְׁכָּחֵנִי כַּאֲשֶׁר לֹא שְׁכַחְנוּךָ.

חוֹן אוֹם וגו׳—רַחֵם אֻמָּתְךָ הַמְקַוָּה לָךְ. טָהוֹר יְשׁוּעָתֵנוּ קָרְבָה—אֵל טְהָר־לֵב! קָרֵב לָנוּ אֶת גְּאוּלָּתֵנוּ, כִּי כְבָר „יָגַעְנוּ“ בְּעַבְדוּתֵנוּ וְלֹא נִתְּנָה מְנוּחָה לָנוּ. יִכְבְּשׁוּ—יַעַצְרוּ. רַחֵם סְגֻלָּה—רַחֵם עַם סְגֻלָּתֶךָ. אַל תְּאַחַר—אַל תִּתְמַהְמֵהַּ, אַל תַּנַּח חַסְדְּךָ לְאַחַר זְמַן, אֶלָּא תֵּכֶף עֲשֵׂה אוֹתוֹ.

אָנָּא, שׁוּב מֵחֲרוֹנְךָ, וְרַחֵם סְגֻלָּה אֲשֶׁר בָּחָרְתָּ.

יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל! שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ, וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ.

ד. קוֹלֵנוּ תִשְׁמַע וְתָחוֹן, וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ בְּיַד אוֹיְבֵינוּ לִמְחוֹת אֶת שְׁמֵנוּ, זְכוֹר אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ, „כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם אַרְבֶּה אֶת זַרְעֲכֶם“, וְעַתָּה נִשְׁאַרְנוּ מְעַט מֵהַרְבֵּה—

וּבְכָל זֹאת שִׁמְךָ לֹא שָׁכָחְנוּ, נָא, אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ.

יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל! שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ, וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ.

ה. עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ, וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ.

יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל! שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ, וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ.

שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל! שְׁמוֹר שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל, וְאַל יֹאבַד יִשְׂרָאֵל, הָאוֹמְרִים: „שְׁמַע יִשְׂרָאֵל“.

שׁוֹמֵר גּוֹי אֶחָד! שְׁמוֹר שְׁאֵרִית עַם אֶחָד, וְאַל יֹאבַד גּוֹי אֶחָד, הַמְיַחֲדִים שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד.

שׁוֹמֵר גּוֹי קָדוֹשׁ! שְׁמוֹר שְׁאֵרִית עַם קָדוֹשׁ, וְאַל יֹאבַד גּוֹי קָדוֹשׁ, הַמְשַׁלְּשִׁים בְּשָׁלֹשׁ קְדֻשּׁוֹת לְקָדוֹשׁ.

מִתְרַצֶּה בְּרַחֲמִים וּמִתְפַּיֵּס בְּתַחֲנוּנִים! הִתְרַצֶּה וְהִתְפַּיֵּס לְדוֹר עָנִי, כִּי אֵין עוֹזֵר.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְתָחוֹן—וּתְרַחֲמֵנוּ. תִּטְּשֵׁנוּ—תַּעַזְבֵנוּ.

אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ! חָנֵּֽנוּ וַעֲנֵֽנוּ, כִּי אֵין בָּֽנוּ מַעֲשִׂים, עֲשֵׂה עִמָּֽנוּ צְדָקָה וָחֶֽסֶד וְהוֹשִׁיעֵֽנוּ.

וַאֲנַֽחְנוּ לֹא נֵדַע מַה נַּעֲשֶׂה, כִּי עָלֶֽיךָ עֵינֵֽינוּ. זְכֹר רַחֲמֶֽיךָ יְיָ וַחֲסָדֶֽיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵֽמָּה. יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵֽינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַֽלְנוּ לָךְ. אַל תִּזְכָּר לָֽנוּ עֲוֹנוֹת רִאשֹׁנִים, מַהֵר יְקַדְּמֽוּנוּ רַחֲמֶֽיךָ, כִּי דַלּֽוֹנוּ מְאֹד. חָנֵּֽנוּ יְיָ חָנֵּֽנוּ, כִּי רַב שָׂבַֽעְנוּ בוּז. בְּרֹֽגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר, כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵֽנוּ, זָכוּר כִּי עָפָר אֲנָֽחְנוּ. עָזְרֵֽנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵֽנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶֽךָ, וְהַצִּילֵֽנוּ וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵֽינוּ לְמַֽעַן שְׁמֶֽךָ.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא, בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, — וְאִמְרוּ: אָמֵן!

קהל יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא — בְּרִיךְ הוּא.

לְעֵֽלָּא (בעשי״ת וּלְעֵֽלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא — וְאִמְרוּ: אָמֵן!

אֵין אוֹמְרִים אֵל אֶֽרֶךְ אַפַּֽיִם בר״ח, חֲנֻכָּה, פו״ק ב׳ יָמִים ופורים גָּדוֹל ב׳ יָמִים, עֶרֶב פֶּסַח, תִּשְׁעָה בְּאָב, עֶרֶב יו״כ, וּבְבֵית אָבֵל ג״ב א״א אותו.

מִנְהַג אַשְׁכְּנַז. בְּשֵׁנִי וּבַחֲמִישִׁי אוֹמְרִים זֶה מִנְהַג ק״ק.

אֵל אֶֽרֶךְ אַפַּֽיִם וְרַב חֶֽסֶד וֶאֱמֶת! אַל בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵֽנוּ. חֽוּסָה יְיָ עַל עַמֶּֽךָ, וְהוֹשִׁיעֵֽנוּ מִכָּל רָע. חָטָֽאנוּ לְךָ, אָדוֹן! סְלַח נָא כְּרוֹב רַחֲמֶֽיךָ, אֵל!

אֵל אֶֽרֶךְ אַפַּֽיִם וְרַב חֶֽסֶד וֶאֱמֶת, אַל תַּסְתֵּר פָּנֶֽיךָ מִמֶּֽנּוּ. חֽוּסָה יְיָ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּֽךָ, וְהַצִּילֵֽנוּ מִכָּל רָע. חָטָֽאנוּ לְךָ, אָדוֹן! סְלַח נָא כְּרוֹב רַחֲמֶֽיךָ, אֵל!

לְשֵׁנִי וַחֲמִישִׁי בְּשַׁבָּת.

סֵדֶר קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּצִבּוּר.

פּוֹתְחִים אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ לְהוֹצָאַת סֵפֶר הַתּוֹרָה וְאוֹמְרִים:

במדבר י׳ וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה:

קוּמָה יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ, וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ.
כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה, וּדְבַר יְיָ מִירוּשָׁלָיִם.

בָּרוּךְ, שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ.

תְּפִלָּה לְהוֹצָאַת סֵפֶר תּוֹרָה

בְּרִיךְ שְׁמֵהּ דְּמָרֵא עָלְמָא, בְּרִיךְ כִּתְרָךְ וְאַתְרָךְ! יְהֵא רְעוּתָךְ, עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם, וּפֻרְקַן יְמִינָךְ אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מַקְדְּשָׁךְ, וּלְאַמְטוּיֵי לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמִין. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּתָא, וְלֶהֱוֵי אֲנָא פְּקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא, לְמִרְחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי, וְיַת כָּל דִּי לִי, וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא; אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא; אַנְתְּ הוּא דְּשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא, וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הִיא. אֲנָא עַבְדָּא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,

תַּרְגּוּם

בָּרוּךְ שְׁמוֹ שֶׁל אֲדוֹן הָעוֹלָם. בָּרוּךְ כִּתְרְךָ וּמְקוֹמֶךָ! רְצֵה־נָא בְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם, וּגְאֻלַּת יְמִינְךָ תַּרְאֶה לְעַמְּךָ בְּבֵית מִקְדָּשְׁךָ, לְהָאצִיל עָלֵינוּ מִטּוּב אוֹרְךָ וּלְקַבֵּל תְּפִלָּתֵנוּ בְּרַחֲמִים. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שֶׁתַּאֲרִיךְ חַיֵּינוּ בְּטוֹב, וְנִפְקַדְתִּי בֵּין הַצַּדִּיקִים וְרַחֵם עָלַי וְלִשְׁמֹר אוֹתִי וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לִי וַאֲשֶׁר לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. אַתָּה זָן לַכֹּל וּמְפַרְנֵס לַכֹּל; אַתָּה שַׁלִּיט בַּכֹּל; אַתָּה מוֹשֵׁל בַּמְּלָכִים וּלְךָ הַמְּלוּכָה. אֲנִי עַבְדּוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בִּנְסֹעַ הָאָרֹן — לְמַסָּעָיו בַּמִּדְבָּר. אוֹיְבֶיךָ — כְּלוֹמַר, אוֹיְבֵי יִשְׂרָאֵל

תְּפִלָּה לְהוֹצָאַת סֵפֶר תּוֹרָה

דְּסָגִידְנָא קַמֵּהּ וּמִקַּמָּא דִּיקַר אוֹרַיְתֵהּ בְּכָל עִדָּן וְעִדָּן. לָא עַל אֱנָשׁ רָחִיצְנָא, וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין סָמִיכְנָא, אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא, דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט, וְאוֹרַיְתֵהּ– קְשׁוֹט, וּנְבִיאוֹהִי–קְשׁוֹט, וּמַסְגֵּא לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט. בֵּהּ אֲנָא רָחִיץ, וְלִשְׁמֵהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא אֲנָא אֵמַר תֻּשְׁבְּחָן. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבָּאִי בְּאוֹרַיְתָא, וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאִי, וְלִבָּא דְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל, לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם.

תַּרְגּוּם

הוּא הַמִּשְׁתַּחֲוֶה לְפָנָיו וְלִפְנֵי כְבוֹד תּוֹרָתוֹ בְּכָל עֵת. לֹא בְּבֶן אָדָם אֶבְטַח וְלֹא עַל בֶּן אֵלִים אֶשָּׁעֵן, כִּי אִם בֵּאלֹהֵי שָׁמַיִם, שֶׁהוּא אֱלֹהִים אֱמֶת, וְתוֹרָתוֹ־ אֱמֶת, וּנְבִיאָיו־אֱמֶת וּמַרְבֶּה לַעֲשׂוֹת טוֹבוֹת וֶאֱמֶת, בּוֹ אֲנִי בוֹטֵחַ וְלִשְׁמוֹ הַקָּדוֹשׁ וְהַנִּכְבָּד אֹמַר תִּשְׁבָּחוֹת. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שֶׁתִּפְתַּח לִבִּי בַּתּוֹרָה וּתְמַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת לִבִּי וְלֵב כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְטוֹב וּלְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם

אַחַר כָּךְ אוֹמֵר הַחַזָּן:

חזן גַּדְּלוּ לַייָ אִתִּי, וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו.

וְהַקָּהָל עוֹנֶה:

לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד, כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ. רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו, קָדוֹשׁ הוּא. רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ, כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ.

אַב הָרַחֲמִים! הוּא יְרַחֵם עַם עֲמוּסִים, וְיִזְכּוֹר בְּרִית אֵיתָנִים, וְיַצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת, וְיִגְעַר בְּיֵצֶר הָרָע מִן הַנְּשׂוּאִים, וְיָחוֹן אוֹתָנוּ לִפְלֵיטַת עוֹלָמִים, וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עַם עֲמוּסִים—הַטְּעוּנִים וּנְשׂוּאִים בְּחֵיק ה׳ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאוֹמֵן אֶת הַיּוֹנֵק. אֵיתָנִים—גִּבּוֹרֵי הַצֶּדֶק וְהַיִּרְאָה הֵם אֲבוֹתֵינוּ, אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב.

הַחַזָּן מַנִּיחַ אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה עַל הַבִּימָה וְאוֹמֵר:

וְתִגָּלֶה וְתֵרָאֶה מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ בִּזְמַן קָרוֹב, וְיָחוֹן פְּלֵיטָתֵנוּ וּפְלֵיטַת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן, וְנֹאמַר אָמֵן. — הַכֹּל הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ, וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה, כֹּהֵן קְרָב יַעֲמוֹד (פב״פ) הַכֹּהֵן! בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ.

וְהַקָּהָל עוֹנֶה:

וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיְיָ אֱלֹהֵיכֶם, חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם.

הָעוֹלֶה לַתּוֹרָה מְבָרֵךְ: **בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ!**

וְהַקָּהָל עוֹנִין: **בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד!**

הָעוֹלֶה חוֹזֵר: **בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד!**

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

וְקוֹרְאִים בַּתּוֹרָה בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ.

לְאַחַר הַקְּרִיאָה מְבָרֵךְ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

בִּרְכַּת הַגּוֹמֵל.

ד׳ צְרִיכִין לְהוֹדוֹת, יוֹרְדֵי הַיָּם, הוֹלְכֵי מִדְבָּרִיּוֹת, חוֹלֶה וְנִתְרַפָּא, חָבוּשׁ וְיָצָא מִבֵּית הָאֲסוּרִים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַגּוֹמֵל לְחַיָּבִים טוֹבוֹת, שֶׁגְּמָלַנִי כָּל טוֹב.

וְעוֹנִין אַחֲרָיו: מִי שֶׁגְּמָלְךָ כָּל טוֹב, הוּא יִגְמָלְךָ כָּל טוֹב סֶלָה.

מִי שֶׁהִגִּיעַ בְּנוֹ לְבַר מִצְוָה, בֶּן י״ג שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד, בְּשָׁעָה שֶׁבְּנוֹ עוֹלֶה לַתּוֹרָה יֹאמַר הָאָב:

בָּרוּךְ שֶׁפְּטָרַנִי מֵעָנְשׁוֹ שֶׁלָּזֶה.

אַחַר קְרִיאַת הַתּוֹרָה אוֹמֵר חֲצִי קַדִּישׁ.

כְּתֹם הַקְּרִיאָה מַגְבִּיהִים אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה וְאוֹמְרִים:

דברים ד.
וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, עַל פִּי יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה.

משלי ג. עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ, וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֵץ חַיִּים הִיא—הַתּוֹרָה. וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר—אִישׁ אִישׁ מִתּוֹמְכֶיהָ וּמַחֲזִיקֶיהָ-מְאֻשָּׁר.

משלי ג. דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם, וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם.
שם. אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ, בִּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד:
ישעי׳ מב. יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר.

בְּשֵׁנִי וּבַחֲמִישִׁי כְּשֶׁאוֹמְרִים תַּחֲנוּן, קוֹדֶם שֶׁמַּכְנִיסִין הַס״ת לְהֵיכָל יֹאמַר הַחַזָּן זֶה:

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם, לְכוֹנֵן אֶת בֵּית חַיֵּינוּ, וּלְהָשִׁיב אֶת שְׁכִינָתוֹ בְּתוֹכֵנוּ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְנֹאמַר: אָמֵן!

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם, לְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל פְּלֵיטָתֵנוּ, וְלִמְנוֹעַ מַשְׁחִית וּמַגֵּפָה מֵעָלֵינוּ, וּמֵעַל כָּל עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְנֹאמַר: אָמֵן.

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם, לְקַיֶּם בָּנוּ חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל, הֵם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם, וְתַלְמִידֵיהֶם וְתַלְמִידֵי תַלְמִידֵיהֶם, בְּכָל מְקוֹמוֹת מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם, וְנֹאמַר: אָמֵן!

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת, וִיקַבֵּץ נִדָּחֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ, וְנֹאמַר: אָמֵן!

אַחֵינוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל, הַנְּתוּנִים בַּצָּרָה וּבַשִּׁבְיָה, הָעוֹמְדִים בֵּין בַּיָּם וּבֵין בַּיַּבָּשָׁה. הַמָּקוֹם יְרַחֵם עֲלֵיהֶם, וְיוֹצִיאֵם מִצָּרָה לִרְוָחָה, וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה, וּמִשִּׁעְבּוּד לִגְאֻלָּה, הַשְׁתָּא בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְנֹאמַר: אָמֵן!

הַחַזָּן יוֹרֵד עִם הַסֵּפֶר מֵעַל הַבִּימָה וְאוֹמֵר:

יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ, כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ!

וְהַקָּהָל עוֹנֶה: **הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם. וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ, תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו, לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ, הַלְלוּיָהּ.**

שִׁירָה חֲדָשָׁה

ה׳ חָפֵץ וגו׳—לְמַעַן צִדְקוֹ חָפֵץ ה׳ לְהַגְדִּיל וּלְהַגְבִּיר תּוֹרָתוֹ.

בֵּית חַיֵּינוּ—בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ. פְּלֵיטָתֵנוּ—שְׁאֵרִיתֵנוּ. הָעוֹמְדִים—כְּלוֹמַר, הַנִּמְצָאִים. שִׁעְבּוּד—עַבְדוּת. הַשְׁתָּא בַּעֲגָלָא—עַתָּה בִּמְהֵרָה.

בְּחוֹל וּבְרֹאשׁ חוֹדֶשׁ וּבְיוֹם טוֹב וּבְשַׁבָּת בְּמִנְחָה אוֹמְרִים זֶה:

תהלים כד.

לְדָוִד מִזְמוֹר, לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תֵּבֵל וְיוֹשְׁבֵי בָהּ, כִּי הוּא עַל יַמִּים יְסָדָהּ, וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ. מִי יַעֲלֶה בְהַר יְיָ? וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ! — נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה. יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ? וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ? — זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו. מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ — יַעֲקֹב סֶלָה. שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם! וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד. מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד? יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר, יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה. שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד. מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד? יְיָ צְבָאוֹת, הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, סֶלָה!

מַכְנִיסִים אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה לַאֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ וְאוֹמְרִים:

במדבר י. וּבְנֻחֹה יֹאמַר:

שׁוּבָה יְיָ רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל!

תהלים קלב. קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ, אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ!

כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק, וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לְדָוִד מִזְמוֹר–מִזְמוֹר זֶה הוּשַׁר כְּשֶׁהִכְנִיסוּ הָאָרוֹן לַהֵיכָל בְּשׁוּב הָעָם מִן הַמִּלְחָמָה. וּמְלוֹאָהּ–וְכָל שֶׁיֵּשׁ בָּהּ. יְסָדָהּ–יָסַד אֶת הָאָרֶץ. מִי יַעֲלֶה וגו'–מִי רָאוּי לַעֲלוֹת וּלְהִשָּׁאֵר בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ? וּמֵשִׁיב: „נְקִי כַפַּיִם". בַּר לֵבָב—טְהָר-לֵב. לֹא נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי—לֹא הִתְאַוָּה וְלֹא חָמַד שָׁוְא. וְשׁוּב הוּא שׁוֹאֵל: מִי יִשָּׂא בְרָכָה וּצְדָקָה (חֶסֶד) מֵאֱלֹהִים? וּמֵשִׁיב: „זֶה דּוֹר דּוֹרְשֵׁי ה', מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ, אֱלֹהֵי יַעֲקֹב! שְׂאוּ שְׁעָרִים—פּוֹנֶה אֶל שַׁעֲרֵי הַהֵיכָל וְקוֹרֵא: אַתֶּם הַפְּתָחִים אֲשֶׁר מֵעוֹלָם, שְׂאוּ רָאשֵׁיכֶם וְהִתְנַשְּׂאוּ כְּדֵי שֶׁיָּבֹא לְתוֹךְ הַהֵיכָל הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לוֹ הַכָּבוֹד. עִזּוּז—עָז וְאַדִּיר.

וּבְנֻחֹה—כְּמוֹ וּבְנוּחוֹ, בְּנוֹחַ הָאָרוֹן מִמַּסָּעָיו הָיָה מֹשֶׁה אוֹמֵר: שׁוּבָה וגו'—ה' הָשֵׁב מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל לִמְקוֹמוֹ. אֲרוֹן עֻזֶּךָ—הָאָרוֹן שֶׁאַתָּה מַרְאֶה בוֹ עֻזְּךָ וְכֹחֲךָ שֶׁתַּפִּיל אוֹיְבֶיךָ לְפָנָיו. יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק—כְּלוֹמַר, יִשְׁעֲךָ וְחַסְדְּךָ יַעֲטֵם כְּבֶגֶד.

בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ, אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ.
משלי ג. כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם – תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ.
עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ, וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר.
דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם, וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם.
איכה ה. הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה, חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם.

הבאור מן אשרי תמצא בדף 41

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ–אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו. תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמִמְךָ אֱלֹהַי הַמֶּלֶךְ! וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד. בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ, וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד. גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר. דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ, וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ. הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ, וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה. וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ, וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה. זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ, וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ. חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ, אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד. טוֹב יְיָ לַכֹּל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו. יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה. כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ, וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ. לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו, וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ. מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים, וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר. סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנֹּפְלִים, וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים. עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ. פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ, וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן. צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו, וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו. קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו, לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת. רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה, וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם. שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֹהֲבָיו,

---

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בַּעֲבוּר דָּוִד–שֶׁעָמַל לְהָכִין בַּיִת לִכְבוֹדְךָ אַל תָּשֵׁב רֵיקָם פְּנֵי בְנוֹ הַמָּשִׁיחַ לֶקַח–תּוֹרָה וְלִמּוּד.

וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד. תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ.

אֵין אוֹמְרִים לַמְנַצֵּחַ בְּרָאשֵׁי חֳדָשִׁים, בַּחֲנֻכָּה, בְּפוּרִים קָטָן וְגָדוֹל, כָּל חֹדֶשׁ נִיסָן, בְּאִסְרוּ חַג, בחוה״מ, בְּעֶרֶב יו״ט, בְּעֶרֶב יוה״כ., בְּתִשְׁעָה בְּאָב.

לַמְנַצֵּחַ, מִזְמוֹר לְדָוִד. יַעַנְךָ יְיָ בְּיוֹם צָרָה, יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב. יִשְׁלַח עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ, וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ. יִזְכֹּר כָּל מִנְחֹתֶיךָ, וְעוֹלָתְךָ יְדַשְּׁנֶה סֶלָה. יִתֶּן לְךָ כִלְבָבֶךָ, וְכָל עֲצָתְךָ יְמַלֵּא. נְרַנְּנָה בִּישׁוּעָתֶךָ וּבְשֵׁם אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל, יְמַלֵּא יְיָ כָּל מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ. עַתָּה יָדַעְתִּי, כִּי הוֹשִׁיעַ יְיָ מְשִׁיחוֹ, יַעֲנֵהוּ מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ, בִּגְבוּרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ. אֵלֶּה בָרֶכֶב וְאֵלֶּה בַסּוּסִים, וַאֲנַחְנוּ בְּשֵׁם יְיָ אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּיר. הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ, וַאֲנַחְנוּ קַמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד. יְיָ הוֹשִׁיעָה! הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ.

בת״ב וּבְבֵית אָבֵל מְדַלְּגִין הַפָּסוּק וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי וּמַתְחִילִין וְאַתָּה קָדוֹשׁ.

תְּפִלָּה זוֹ מְחֻבֶּרֶת מִפְּסוּקִים שׁוֹנִים שֶׁבְּתַנַ״ךְ.

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב. נְאֻם יְיָ. וַאֲנִי — זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם, אָמַר

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לַמְנַצֵּחַ—מִזְמוֹר זֶה נִתַּן לָשִׁיר לַ„מְנַצֵּחַ"—הוּא רֹאשׁ מַקְהֵלַת הַמְזַמְּרִים וְהַמְשׁוֹרְרִים, וְהוּשַׁר בְּעֵת הַקְרָבַת הַקָּרְבָּן לִפְנֵי צֵאת הַמֶּלֶךְ לַמִּלְחָמָה. יַעַנְךָ ה'—ה' יַעֲנֶה אוֹתְךָ הַמֶּלֶךְ. יְשַׂגֶּבְךָ—יְחַזֵּק אוֹתְךָ. מִקֹּדֶשׁ—מִמְּקוֹם קָדְשׁוֹ. יִסְעָדֶךָּ—יִתְמֹךְ בְּךָ. יְדַשְּׁנֶה—יְקַבְּלֶנָּה בְּדֶשֶׁן וּשְׁמֵנָה. נְרַנְּנָה—אֲנַחְנוּ עֲבָדֶיךָ נִשְׂמַח עַל יְשׁוּעָתֶךָ. נִדְגֹּל—בְּעֶזְרַת ה' נָרִים דִּגְלֵנוּ לְאוֹת נִצָּחוֹן. עַתָּה יָדַעְתִּי—אַחֲרֵי שֶׁנִּתְקַבֵּל קָרְבַּן הַמֶּלֶךְ בְּרָצוֹן יָדַעְתִּי כִּי יְנַצַּח הַמֶּלֶךְ. בִּגְבוּרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ—בְּיֵשַׁע גְּבוּרַת יְמִינוֹ אֵלֶּה—מִן הָאוֹיְבִים בּוֹטְחִים בָּרֶכֶב. וַנִּתְעוֹדָד—וַנִּתְחַזֵּק.

וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע—וְלַשָּׁבִים מִפִּשְׁעֵיהֶם יָבֹא הַגּוֹאֵל. בְּרִיתִי אוֹתָם—אֶת יִשְׂרָאֵל וְאַחַר

יְיָ: רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ, וּדְבָרַי אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְּפִיךָ, לֹא יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ, וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ, אָמַר יְיָ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב, תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל! וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר:

קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן דֵּין וְאָמְרִין: קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ; קַדִּישׁ עַל אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּהּ, קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.— יְיָ צְבָאוֹת, מַלְיָא כָל אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ. וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ, וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל:

בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ

וּנְטָלַתְנִי רוּחָא וְשִׁמְעֵית בַּתְרַי קָל זִיעַ סַגִּיא דִּמְשַׁבְּחִין וְאָמְרִין: בְּרִיךְ יְקָרָא דַיְיָ מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ!

יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

כַּךְ הוּא פּוֹנֶה אֶל יִשְׂרָאֵל וְאוֹמֵר: בְּרִיתִי הִיא, כִּי תוֹרָתִי לֹא תָמוּשׁ מִפִּיךָ עַד עוֹלָם. וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל—אַתָּה ה׳ שֶׁהִנְּךָ תְּהִלַּת יִשְׂרָאֵל, מָרוֹם וְקָדוֹשׁ תִּשְׁכֹּן. דֵּין מִן דֵּין—זֶה מִזֶּה יְקַבְּלוּ הַמַּלְאָכִים דְּבָרִים. קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא וכו׳—קָדוֹשׁ הוּא בִּשְׁמֵי גָבְהֵי מְרוֹם מְקוֹם כְּבוֹדוֹ, קָדוֹשׁ הוּא בָּאָרֶץ מַעֲשֵׂה יָדָיו, קָדוֹשׁ הוּא לְעוֹלָם וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים. מַלְיָא כָל אַרְעָא וגו׳—מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וּנְטָלַתְנִי רוּחָא—כָּל הַפָּסוּק הוּא תַּרְגּוּם

יְיָ מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ! שָׁמְרָה זֹּאת לְעוֹלָם, לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ, וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ. וְהוּא רַחוּם, יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ. כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח, וְרַב חֶסֶד לְכָל קֹרְאֶיךָ. צִדְקָתְךָ—צֶדֶק לְעוֹלָם, וְתוֹרָתְךָ—אֱמֶת. תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב, חֶסֶד—לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם. בָּרוּךְ יְיָ יוֹם יוֹם, יַעֲמָס לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ, סֶלָה. יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב, סֶלָה. יְיָ צְבָאוֹת! אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ. יְיָ, הוֹשִׁיעָה! הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ.

בָּרוּךְ (הוּא) אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ, וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ; הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ, וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם. לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק, וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה. יְהִי רָצוֹן

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אֲרַמִּי מֵהַפָּסוּק הַקּוֹדֵם, וְכֵן הַפָּסוּק הַבָּא אַחֲרָיו בָּא מְתוּרְגָּם אֲרָמִית. שָׁמְרָה זֹאת—שְׁמוֹר אֶת בְּרִית הָאָבוֹת לִבְנֵיהֶם כְּפִי חֵפֶץ וּמַחֲשֶׁבֶת לִבָּם. תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב וגו׳—הָקֵם אֱמוּנָתְךָ וְחַסְדְּךָ שֶׁהִבְטַחְתָּ לָאָבוֹת. יַעֲמָס לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ—ה׳ יִשָּׂא לָנוּ יְשׁוּעָה. שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ—לְסַפֵּר כְּבוֹדוֹ בְּכָל הָאָרֶץ. הַתּוֹעִים—עוֹבְדֵי אֱלִילִים הַתּוֹעִים בְּדַרְכָּם. וְחַיֵּי עוֹלָם—הַתּוֹרָה הַמְּבִיאָה לְחַיֵּי עוֹלָם. לַבֶּהָלָה—לְכִלָּיוֹן מְפַחֵד.

מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה, וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה, לִשְׁנֵי יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם; יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ. בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיְיָ, וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ. בִּטְחוּ בַיְיָ עֲדֵי עַד, כִּי בְּיָהּ יְיָ צוּר עוֹלָמִים. וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ, כִּי לֹא עָזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ, יְיָ! יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר.

קַדִּישׁ שָׁלֵם.

חזן יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא, בְּעָלְמָא, דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ: אָמֵן!

קו"ח יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא!

חזן יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא.— בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלָּא (בעשי"ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ: אָמֵן!

קהל קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ:

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְנִזְכֶּה—נִהְיֶה רְאוּיִם לְהַגִּיעַ. יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד—נַפְשִׁי שֶׁהִיא כְבוֹדִי תְּזַמֵּר לְךָ. וְלֹא יִדֹּם—לֹא יִשְׁתֹּק, לֹא יֶחְדַּל מִזַּמֵּר לְךָ. צוּר עוֹלָמִים—מָעוֹז וּמַחְסֶה לְעוֹלָם.

חזן תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל יִשְׂרָאֵל, קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא, וְאִמְרוּ: אָמֵן!

קהל יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

חזן יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ: אָמֵן!

קהל עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

חזן עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ: אָמֵן!

תְּפִלַּת עָלֵינוּ נִתְחַבְּרָה ע״י רַב לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְיֵשׁ מְשַׁעֲרִים שֶׁנִּתְחַבְּרָה בִּימֵי יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן לְאַחַר כִּבּוּשׁ יְרִיחוֹ.

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם.———

וַאֲנַחְנוּ כֹּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקָּדוֹשׁ, בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית—לְבוֹרֵא הָעוֹלָם בְּשֵׁשֶׁת יְמֵי בְרֵאשִׁית. כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת—עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים. הֲמוֹנָם—מִסְפָּרָם הָרַב שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים. מוֹשַׁב יְקָרוֹ—מְקוֹם תִּפְאַרְתּוֹ.

וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֱמֶת־מַלְכֵּנוּ, אֶפֶס זוּלָתוֹ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ: „וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ, כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת, אֵין עוֹד״.

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְּךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ, לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ, וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי, וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ, לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל, כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ, תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ, וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ, וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: „יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד!״ וְנֶאֱמַר: „וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד״.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שְׁכִינַת עֻזּוֹ—כְּבוֹד גְּבוּרָתוֹ. אֶפֶס—אַיִן. גִּלּוּלִים—אֱלִילִים. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי—לְהָכִין לֵב כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ בֶּאֱמוּנַת אֵל אֶחָד. יְקָר—כָּבוֹד

משלי ג. אַל תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם, וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא.
ישעי׳ ח. עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר, דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם, כִּי עִמָּנוּ אֵל.
שם מו. וְעַד זִקְנָה אֲנִי הוּא, וְעַד שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל;
אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא, וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט.

קַדִּישׁ יָתוֹם.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא, בְּעָלְמָא, דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ; וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב – וְאִמְרוּ: אָמֵן!

קהל יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא!

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדַּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא – בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא – וְאִמְרוּ: אָמֵן!

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל—וְאִמְרוּ: אָמֵן!

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל – וְאִמְרוּ: אָמֵן!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים וגו׳—כִּי תָבֹא סְעָרָה וְאָסוֹן עַל רְשָׁעִים-אַל תִּירָא. עֻצוּ עֵצָה—כְּלַפֵּי אוֹיְבֵי יִשְׂרָאֵל הוּא אוֹמֵר. וְעַד זִקְנָה—עַד יְמֵי זִקְנָתְךָ אֲנִי הוּא אֱלֹהִים שֶׁאֶשָּׂא אוֹתְךָ בְּחֵיקִי וַאֲמַלֶּטְךָ מִכָּל צָרָה

מִזְמוֹרִים שֶׁל יוֹם.

בכל יום אחר התפלה אומרים שיר של יום.

שִׁיר שֶׁל יוֹם רִאשׁוֹן.

הַיּוֹם, רִאשׁוֹן בְּשַׁבָּת, שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

תהלים כד

לְדָוִד מִזְמוֹר, לַייָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ. כִּי הוּא עַל יַמִּים יְסָדָהּ, וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ. מִי יַעֲלֶה בְהַר יְיָ? וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ! — נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב, אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה. יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ? וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ? זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו, מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב-סֶלָה. שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם! וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד.—מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד? יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר, יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה. שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד. מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד? — יְיָ צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, סֶלָה. קדיש יתום

שִׁיר שֶׁל יוֹם שֵׁנִי.

הַיּוֹם שֵׁנִי בְּשַׁבָּת, שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

תהלים מה.

שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי קֹרַח, גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר קָדְשׁוֹ. יְפֵה נוֹף, מְשׂוֹשׂ כָּל הָאָרֶץ—הַר צִיּוֹן יַרְכְּתֵי צָפוֹן, קִרְיַת מֶלֶךְ רָב. אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׂגָּב. כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ, עָבְרוּ יַחְדָּו, הֵמָּה רָאוּ —

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שִׁיר מִזְמוֹר-מִזְמוֹר זֶה הוּשַׁר עַל פַּחַד הַמְּלָכִים וְאָבְדַן גְּבוּרָתָם בְּהִלָּחֲמָם עַל עִיר הַקֹּדֶשׁ. הַר קָדְשׁוֹ—שֶׁהוּא „יְפֵה נוֹף" מָקוֹם רָם וְיָפֶה וּשְׂמְחַת כָּל הָאָרֶץ. יַרְכְּתֵי צָפוֹן—הַר הַמִּקְדָּשׁ בִּצְפוֹנָהּ שֶׁל הָעִיר הוּא. קִרְיַת מֶלֶךְ רָב—עִיר מוֹשָׁבוֹ שֶׁל מֶלֶךְ גָּדוֹל. נוֹדַע לְמִשְׂגָּב-אֱלֹהִים שׁוֹכֵן בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ וְנוֹדַע כִּי הוּא לָהּ לְמִשְׂגָּב בַּצָּרָה. נוֹעֲדוּ—נִתְאַסְּפוּ לְהִתְיָעֵץ אֵיךְ לִלְכֹּד אוֹתָהּ וְעָבְרוּ יַחַד לַמִּלְחָמָה, אַךְ כֵּיוָן שֶׁרָאוּ גְּדוּלַּת עִיר הַקֹּדֶשׁ מִיַּד „תָּמָהוּ" וְהִשְׁתּוֹמְמוּ

כֵּן תָּמָהוּ, נִבְהֲלוּ נֶחְפָּזוּ. רְעָדָה אֲחָזָתַם שָׁם, חִיל כַּיּוֹלֵדָה. בְּרוּחַ קָדִים, תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ. כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ בְּעִיר יְיָ צְבָאוֹת, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ; אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ עַד עוֹלָם סֶלָה! דִּמִּינוּ אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ, בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ. כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן תְּהִלָּתְךָ עַל קַצְוֵי אֶרֶץ, צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ. יִשְׂמַח הַר צִיּוֹן, תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה, לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ. סֹבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ, סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ. שִׁיתוּ לִבְּכֶם לְחֵילָה, פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ, לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן. כִּי זֶה אֱלֹהִים — אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד, הוּא יְנַהֲגֵנוּ עַל מוּת. ק״י

שִׁיר שֶׁל יוֹם שְׁלִישִׁי.

הַיּוֹם, שְׁלִישִׁי בְּשַׁבָּת, שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

תהלים פב

מִזְמוֹר לְאָסָף. אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת אֵל, בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט. עַד מָתַי תִּשְׁפְּטוּ עָוֶל, וּפְנֵי רְשָׁעִים תִּשְׂאוּ? סֶלָה. שִׁפְטוּ דַל וְיָתוֹם, עָנִי וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ. פַּלְּטוּ דַל וְאֶבְיוֹן, מִיַּד רְשָׁעִים הַצִּילוּ. לֹא יָדְעוּ וְלֹא יָבִינוּ, בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלָּכוּ, יִמּוֹטוּ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְ„נֶחְפָּזוּ״—נִדְחֲפוּ לָנוּס. חִיל כַּיּוֹלֵדָה—פַּחַד גָּדוֹל כַּחִיל שֶׁיֹּאחַז אִשָּׁה יוֹלֵדָה וּכְפַחַד. אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ—אֳנִיּוֹת גְּדוֹלוֹת וַחֲזָקוֹת כָּאֳנִיּוֹת הַהוֹלְכוֹת בְּדֶרֶךְ רְחוֹקָה תַּרְשִׁישָׁה, כְּשֶׁ„תְּשַׁבֵּר אוֹתָן בְּרוּחַ קָדִים״. כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ—נִפְלְאוֹתֶיךָ ה׳ מִפִּי אֲבוֹתֵינוּ כֵּן רָאִינוּ בְּעֵינֵינוּ בְּעִיר וכו׳. דִּמִּינוּ-בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ—בִּהְיוֹתֵנוּ בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ חָשַׁבְנוּ וְשִׁוִּינוּ לְנֶגְדֵּנוּ חַסְדֶּךָ. כְּשִׁמְךָ וגו׳—תְּהִלָּתְךָ עַל קַצְוֵי אֶרֶץ הִיא כְּשִׁמְךָ, כְּלוֹמַר, כְּפִי שֶׁהִנְּךָ בֶּאֱמֶת. תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה—תִּשְׂמַחְנָה שְׁאָר עָרֵי יְהוּדָה. לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ—שְׁפָטֶיךָ וְעוֹנְשֶׁיךָ בְּאוֹיְבֵי עַמֶּךָ. סֹבּוּ צִיּוֹן—הַקִּיפוּהָ וְהִתְבּוֹנְנוּ לְיֹפִי הָעִיר וְהֶחְזָקָתָהּ וּמִיַּד תַּכִּירוּ כִּי עֵין ה׳ עָלֶיהָ. לְחֵילָה—לְחוֹמָתָהּ הַחִיצוֹנָה. פַּסְּגוּ—עִבְרוּ בֵּין אַרְמְנוֹתֶיהָ. עַל מוּת—עַד מָוֶת, כְּלוֹמַר, לְעוֹלָם.

מִזְמוֹר לְאָסָף—יְדַבֵּר עַל שׁוֹפְטֵי עָוֶל. עֲדַת אֵל—כִּנּוּי לַשּׁוֹפְטִים, ר״ל וְהוּא נִצָּב בְּתוֹכָם. בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט—בְּקֶרֶב הַשּׁוֹפְטִים הַחוֹרְצִים מִשְׁפָּט, הוּא הוּא הַחוֹרֵץ אֶת הַמִּשְׁפָּט, „כִּי הַמִּשְׁפָּט לֵאלֹהִים הוּא״. לֹא יָדְעוּ—הַשּׁוֹפְטִים הַמַּטִּים מִשְׁפָּט, הָאֵלֶּה אֵין בָּהֶם דַּעַת וּתְבוּנָה לְהָבִין, כִּי בְּלִי מִשְׁפָּט צֶדֶק לֹא יוּכַל לְהִתְקַיֵּם הָעוֹלָם, כִּי אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ חַיִּים יִבְלָע.

כָּל מוֹסְדֵי אָרֶץ. אֲנִי אָמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם, וּבְנֵי עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם. אָכֵן כְּאָדָם תְּמוּתוּן, וּכְאַחַד הַשָּׂרִים תִּפֹּלוּ. קוּמָה אֱלֹהִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ, כִּי אַתָּה תִנְחַל בְּכָל הַגּוֹיִם. ק״י

שִׁיר שֶׁל יוֹם רְבִיעִי.

הַיּוֹם, רְבִיעִי בְּשַׁבָּת שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

תהלי׳ צד

אֵל נְקָמוֹת יְיָ, אֵל נְקָמוֹת, הוֹפִיעַ! הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ! הָשֵׁב גְּמוּל עַל גֵּאִים. עַד מָתַי רְשָׁעִים, יְיָ, עַד מָתַי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ? יַבִּיעוּ, יְדַבְּרוּ עָתָק, יִתְאַמְּרוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן. עַמְּךָ, יְיָ, יְדַכְּאוּ, וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ. אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ, וִיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ. וַיֹּאמְרוּ: לֹא יִרְאֶה יָּהּ, וְלֹא יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב. בִּינוּ בֹּעֲרִים בָּעָם! וּכְסִילִים! מָתַי תַּשְׂכִּילוּ? הֲנֹטַע אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע? אִם יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט? הֲיֹסֵר גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ — הַמְלַמֵּד אָדָם דָּעַת. יְיָ יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם, כִּי הֵמָּה הָבֶל. אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר תְּיַסְּרֶנּוּ, יָּהּ! וּמִתּוֹרָתְךָ תְלַמְּדֶנּוּ. לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע, עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת. כִּי לֹא יִטֹּשׁ יְיָ עַמּוֹ, וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב. כִּי עַד צֶדֶק יָשׁוּב מִשְׁפָּט, וְאַחֲרָיו כָּל יִשְׁרֵי לֵב. מִי יָקוּם

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אֱלֹהִים אַתֶּם—שֶׁהֲרֵי „אֱלֹהִים אַתֶּם קְרוּיִם עַל פִּי מִשְׁמַרְתְּכֶם״. כְּאָדָם—כְּאָדָם פָּשׁוּט. תִנְחַל–בְּכָל הַגּוֹיִם—כָּל הַגּוֹיִם נַחֲלָתְךָ הֵם.

הוֹפִיעַ—הוֹפַע וְהִתְגַּלֵּה לִנְקוֹם נִקְמַת הַנִּדְכָּאִים מִיַּד הַתַּקִּיפִים וְהֶעָרִיצִים יַעֲלֹזוּ—יִשְׂמְחוּ. יַבִּיעוּ—עַד מָתַי יַבִּיעוּ וִידַבְּרוּ „עָתָק״—עַזּוּת וּנְאָצָה? יִתְאַמְּרוּ—יִשְׁתַּבְּחוּ וְיִתְגָּאוּ. בִּינוּ בֹּעֲרִים בָּעָם—תְּנוּ לִבְּכֶם לְהָבִין אַתֶּם הָרֵיקִים מִדַּעַת שֶׁבְּתוֹךְ הַמִּין הָאֱנוֹשִׁי. הֲנֹטַע אֹזֶן וגו׳—אִם ה׳ נָטַע וְיָצַר אֶת הָאֹזֶן אֵיךְ אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא יִשְׁמָע? הֲיֹסֵר גּוֹיִם וגו׳—הַמּוֹכִיחַ גּוֹיִם „וּמְלַמֵּד לְאָדָם דַּעַת״ הֲלֹא יוֹכִיחַ גַּם אֶתְכֶם. תְּיַסְּרֶנּוּ—תּוֹרֶנּוּ וּתְלַמְּדֶנּוּ. וּמִתּוֹרָתְךָ... עַד יִכָּרֶה וגו׳—תּוֹרָתְךָ תַּרְגִּיעַ אֶת רוּחוֹ לָשֵׂאת בְּדוּמִיָּה יְמֵי הָרָעָה עַד בֹּא יוֹם שֶׁלָּרָשָׁע יִכָּרֶה בּוֹר שֶׁיִּפּוֹל בָּהּ וְהַצַּדִּיק יִנָּצֵל מִיָּדוֹ. כִּי לֹא יִטֹּשׁ ה׳ אֶת עַמּוֹ—וְלֹא לְעוֹלָם יִמְשְׁלוּ הָרְשָׁעִים בָּאָרֶץ. כִּי עַד צֶדֶק וגו׳—יָבֹא יוֹם וְהַמִּשְׁפָּט יָשׁוּב אֶל צֶדֶק, כְּלוֹמַר, הַמִּשְׁפָּט יִהְיֶה מִשְׁפַּט צֶדֶק, וְכָל יִשְׁרֵי לֵב אַחֲרָיו יֵלֵכוּ. יָקוּם לִי—בַּעֲדִי.

לִי עִם מְרֵעִים, מִי יִתְיַצֵּב לִי עִם פֹּעֲלֵי אָוֶן? לוּלֵי יְיָ עֶזְרָתָה לִּי, כִּמְעַט שָׁכְנָה דוּמָה נַפְשִׁי. אִם אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי, — חַסְדְּךָ יְיָ יִסְעָדֵנִי. בְּרֹב שַׂרְעַפַּי בְּקִרְבִּי, תַּנְחוּמֶיךָ יְשַׁעַשְׁעוּ נַפְשִׁי. הַיְחָבְרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת, יֹצֵר עָמָל עֲלֵי חֹק? יָגוֹדּוּ עַל נֶפֶשׁ צַדִּיק, וְדָם נָקִי יַרְשִׁיעוּ. וַיְהִי יְיָ לִי לְמִשְׂגָּב, וֵאלֹהַי לְצוּר מַחְסִי. וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם אֶת אוֹנָם, וּבְרָעָתָם יַצְמִיתֵם, יַצְמִיתֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ. לְכוּ נְרַנְּנָה לַייָ, נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ. נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה, בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ. כִּי אֵל גָּדוֹל יְיָ, וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים. ק״י

שִׁיר שֶׁל יוֹם חֲמִישִׁי.

הַיּוֹם, חֲמִישִׁי בְּשַׁבָּת שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

תהלים סא.

לַמְנַצֵּחַ עַל הַגִּתִּית, לְאָסָף. הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ, הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. שְׂאוּ זִמְרָה וּתְנוּ תֹף, כִּנּוֹר נָעִים עִם נָבֶל. תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר, בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ. כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא, מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. עֵדוּת בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ, בְּצֵאתוֹ עַל

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מְרֵעִים—עוֹשֵׂי רַע. לוּלֵי וגו׳—כְּלוֹמַר, רַק הוּא יָקוּם לִי עִם מְרֵעִים וְלוּלֵי הוּא: כִּי אָז כְּבָר מַתִּי. דוּמָה—שְׁאוֹל. אִם אָמַרְתִּי—מִדֵּי אָמְרִי בְּכָל עֵת שֶׁאָמַרְתִּי. מָטָה—מָעֲדָה לִנְפֹּל. יִסְעָדֵנִי—יִתְמְכֵנִי. בְּרֹב שַׂרְעַפַּי—כְּשֶׁיִּרְבּוּ בְקִרְבִּי מַחְשָׁבוֹת עֶצֶב וְיָגוֹן. הַיְחָבְרְךָ וגו׳—הֲיִדְמֶה לְּךָ מֶלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רֶשַׁע. יֹצֵר עָמָל עֲלֵי חֹק—הָעוֹשֶׂה עָמָל וָאָוֶן לְחֹק וּמִשְׁפָּט. יָגוֹדּוּ—יִתְאַסְּפוּ. עַל נֶפֶשׁ צַדִּיק—לְקַחְתָּהּ. יַרְשִׁיעוּ—לְהִשָּׁפֵךְ דָּם. אוֹנָם—הָאָוֶן שֶׁלָּהֶם. יַצְמִיתֵם—יַכְרִיתֵם.

הַגִּתִּית—שֵׁם כְּלִי זֶמֶר; וּמִזְמוֹר לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא: הַרְנִינוּ—רַנְּנוּ. שְׂאוּ זִמְרָה—שְׂאוּ קוֹל זִמְרָה. וּתְנוּ תֹף—שַׁבְּחוּ וְהַלְלוּ בְתֹף (תְּנוּ מִמִּלַּת „תנה״) וּבְכִנּוֹר נָעִים. בַחֹדֶשׁ—בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי הוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה. בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ—בַּזְּמַן הַקָּבוּעַ לְיוֹם חַגֵּנוּ. מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב—מִצְוַת אֱלֹהִים הִיא לִתְקוֹעַ שׁוֹפָר בְּר״ה. עֵדוּת בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ וגו׳—חֹק זֶה שָׂם אוֹתוֹ לְעֵדוּת וּמִצְוָה בְּיוֹסֵף, כְּלוֹמַר, בְּעַם יִשְׂרָאֵל (נִקְרָא עַל שֵׁם יוֹסֵף שֶׁע״י יָרְדוּ יִשְׂרָאֵל לְמִצְרַיִם) בְּצֵאת ה׳ עַל מִצְרַיִם לְהַכּוֹת כָּל בְּכוֹר, וְאָז שָׁמַעְתִּי שְׂפַת ה׳ שֶׁלֹּא יְדַעְתִּיו

אֶרֶץ מִצְרָיִם; שְׂפַת לֹא יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע. הֲסִירוֹתִי מִסֵּבֶל שִׁכְמוֹ. כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה. בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ, אֶעֶנְךָ בְּסֵתֶר רַעַם, אֶבְחָנְךָ עַל מֵי מְרִיבָה סֶלָה; שְׁמַע עַמִּי וְאָעִידָה בָּךְ, יִשְׂרָאֵל אִם תִּשְׁמַע לִי. לֹא יִהְיֶה בְךָ אֵל זָר, וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר; אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ, הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם, הַרְחֶב פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ. וְלֹא שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי, וְיִשְׂרָאֵל לֹא אָבָה לִי. וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת לִבָּם, יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם... לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי, יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ. — כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ, וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי. מְשַׂנְאֵי יְיָ יְכַחֲשׁוּ לוֹ, וִיהִי עִתָּם לְעוֹלָם. וַיַּאֲכִילֵהוּ מֵחֵלֶב חִטָּה, וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָ. ק״י.

שִׁיר שֶׁל יוֹם שִׁשִּׁי.

הַיּוֹם שִׁשִּׁי בְּשַׁבָּת, שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

תהלים צג

יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ, לָבֵשׁ יְיָ — עֹז הִתְאַזָּר, אַף תִּכּוֹן

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עַד אָז לֵאמֹר: הֲסִירוֹתִי מִסֵּבֶל שִׁכְמוֹ — שֵׁעוּרוֹ: הֲסִירוֹתִי שִׁכְמוֹ מִסֵּבֶל. מִדּוּד-מִסַּל הַמַּשָּׂא. בַּצָּרָה קָרָאתָ-כַּאֲשֶׁר רָדְפוּ הַמִּצְרִיִּים אַחֲרֵיכֶם בְּיַם סוּף צְעַקְתֶּם אֵלַי וַאֲנִי הִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מִיָּדָם. אֶעֶנְךָ—דִּבַּרְתִּי אִתְּךָ בְּהַר סִינָי. בְּסֵתֶר רַעַם—מִתּוֹךְ מִסְתְּרֵי עֲנָנִים וּרְעָמִים. אֶבְחָנְךָ עַל מֵי מְרִיבָה-בְּחַנְתִּי לִבְּךָ וְרָאִיתִי כִּי אֵינְךָ נֶאֱמָן אִתִּי. וְאָעִידָה-וְאַתְרֶה. אִם תִּשְׁמַע לִי-מִי יִתֵּן וְשָׁמַעְתָּ לִי. הַרְחֶב פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ-אָז תּוּכַל לְהַגְדִּיל פִּיךָ שֶׁיְּקַבֵּל לְתוֹכוֹ הַרְבֵּה וַאֲנִי אֲמַלְאֵהוּ כָּל טוּב בְּכָל אֲשֶׁר תִּשְׁאָל. לֹא אָבָה לִי-לֹא נִתְרַצָּה לִשְׁמוֹעַ בְּקוֹלִי. בִּשְׁרִירוּת לִבָּם-בְּעַקְשׁוּת לִבָּם. לוּ עַמִּי... כִּמְעַט וגו׳-אוֹ אָז בִּזְמַן מוּעָט הָיִיתִי מַכְנִיעַ אוֹיְבֵיהֶם, וְעַל „צָרֵיהֶם״-הָיִיתִי נוֹטֶה יָדִי לְהַכּוֹתָם, ו„מְשַׂנְאֵי ה׳״ הֵם שׂוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל הָיוּ אָז אוֹבְדִים מִפְּנֵי ה׳ „וְעִתָּם״ וּזְמַן קִיּוּמָם הֵם בָּאָרֶץ הָיָה לְעוֹלָם, וְהָיָה מַאֲכִילֵהוּ ה׳ אָז מִבְחַר הַחִטִּים וּדְבַשׁ הָיָה מַשְׂבִּיעֵהוּ מִצּוּר, כְּלוֹמַר אֲפִילוּ אַבְנֵי הַשָּׂדֶה הָיוּ מַשְׁפִּיעוֹת עָלָיו טוּב לוּ הָיָה שׁוֹמֵעַ לִי.

ה׳ מָלָךְ—מִזְמוֹר זֶה הוּשַׁר עַל שֶׁטֶף מַיִם אַדִּירִים שֶׁהִתְפָּרְצוּ עַל עִיר הַקֹּדֶשׁ וַתִּנָּצֵל בְּחֶסֶד ה׳ וּגְבוּרָתוֹ. גֵּאוּת לָבֵשׁ—לָבֵשׁ לְבוּשׁ שֶׁל גְּדוּלָּה. לָבֵשׁ ה׳ עֹז הִתְאַזָּר—לָבֵשׁ לְבוּשׁ שֶׁל גֵּאוּת וְהִתְאַזֵּר בְּאֵזוֹר שֶׁל עֹז, כְּלוֹמַר הֶרְאָה מָה רַב כֹּחוֹ וּגְבוּרָתוֹ.

תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט. נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז, מֵעוֹלָם אָתָּה. נָשְׂאוּ נְהָרוֹת, יְיָ! נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם, יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם. מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים, אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי יָם, אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ! עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד, לְבֵיתְךָ נַאֲוָה קֹדֶשׁ, יְיָ, לְאֹרֶךְ יָמִים!

שִׁיר זֶה אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם לְאַחַר תְּפִלַּת שַׁחֲרִית וּמִנְחָה מֵר״ח אֱלוּל עַד אַחַר שְׁמִינִי עֲצֶרֶת

תהלים כז.

לְדָוִד. יְיָ אוֹרִי וְיִשְׁעִי — מִמִּי אִירָא? יְיָ מָעוֹז חַיַּי — מִמִּי אֶפְחָד? בִּקְרֹב עָלַי מְרֵעִים לֶאֱכֹל אֶת בְּשָׂרִי, צָרַי וְאֹיְבַי לִי - הֵמָּה כָּשְׁלוּ וְנָפָלוּ. אִם תַּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה לֹא יִירָא לִבִּי, אִם תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה, בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ. אַחַת שָׁאַלְתִּי מֵאֵת יְיָ, אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ: שִׁבְתִּי בְּבֵית יְיָ כָּל יְמֵי חַיַּי, לַחֲזוֹת בְּנֹעַם יְיָ וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ. כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסֻכֹּה בְּיוֹם רָעָה יַסְתִּירֵנִי בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ, בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי. וְעַתָּה יָרוּם רֹאשִׁי עַל אֹיְבַי סְבִיבוֹתַי, וְאֶזְבְּחָה בְאָהֳלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה, אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַיְיָ. שְׁמַע יְיָ קוֹלִי אֶקְרָא, וְחָנֵּנִי וַעֲנֵנִי. לְךָ אָמַר לִבִּי בַּקְּשׁוּ פָנָי, אֶת פָּנֶיךָ יְיָ אֲבַקֵּשׁ. אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי,

---

שִׁירָה חֲדָשָׁה

נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז—מֵעוֹלָם מַלְכוּתְךָ קַיֶּמֶת. נָשְׂאוּ נְהָרוֹת וגו׳—ה׳, אַף אִם נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם „וְדָכְיָם" (הֶמְיַת גַּלֵּיהֶם), אֲבָל אַתָּה „אַדִּיר בַּמָּרוֹם ה׳" הַרְבֵּה יָתֵר מִקּוֹלוֹת הַמַּיִם וּמִשְׁבְּרֵיהֶם (גַּלֵּיהֶם). עֵדוֹתֶיךָ-מִצְוֹתֶיךָ, הֵם חֻקּוֹת הַטֶּבַע (שֶׁדִּבֵּר עַל אוֹדוֹתָן לִפְנֵי זֶה), כַּאֲשֶׁר חֻקּוֹת הַטֶּבַע שֶׁעָשִׂיתָ נֶאֱמָנוֹת וְקַיָּמוֹת לָעַד, כֵּן בֵּיתְךָ אֲשֶׁר קֹדֶשׁ נָאֶה וְנָאֶה לוֹ יִהְיֶה נָכוֹן וְקַיָּם, ה׳! לְאֹרֶךְ יָמִים.

מָעוֹז חַיַּי—מָעֻזִּי בַּחַיִּים. בִּקְרֹב עָלַי מְרֵעִים—כְּשֶׁמִּתְקָרְבִים אֵלַי אֲנָשִׁים עוֹשֵׂי רָע. צָרַי וְאֹיְבַי לִי—כַּאֲשֶׁר צָרַי וְאוֹיְבַי נִלְחָמִים בִּי. בְּזֹאת-בְּכָל זֹאת. אַחַת שָׁאַלְתִּי וגו׳— אֵין אֶלָּא בַּקָּשָׁה אַחַת: לָשֶׁבֶת בְּבֵית ה׳. לְבַקֵּר-לָבֹא וְלִדְרוֹשׁ. יִצְפְּנֵנִי בְּסֻכֹּה-בַּצַּר לִי יַסְתִּירֵנִי בְּסֻכָּתוֹ. בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי—יַגְבִּיהֵנִי וְיַעֲמִידֵנִי בְּצוּר. זִבְחֵי תְרוּעָה-זִבְחֵי שִׂמְחָה וְשַׁלְמֵי תוֹדָה. לְךָ אָמַר לִבִּי-לִבִּי אָמַר לִי בִשְׁמֶךָ: „בַּקְּשׁוּ פָנָי" וְכֵן אֶעֱשֶׂה וְאֶת פָּנֶיךָ אֲבַקֵּשׁ.

אַל תַּט בְּאַף עַבְדֶּךָ עֶזְרָתִי הָיִיתָ, אַל תִּטְּשֵׁנִי וְאַל תַּעַזְבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעִי. כִּי אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי, וַייָ יַאַסְפֵנִי. הוֹרֵנִי יְיָ דַּרְכֶּךָ, וּנְחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר, לְמַעַן שׁוֹרְרָי. אַל תִּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ צָרָי, כִּי קָמוּ בִי עֵדֵי שֶׁקֶר וִיפֵחַ חָמָס. לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי לִרְאוֹת בְּטוּב יְיָ בְּאֶרֶץ חַיִּים... קַוֵּה אֶל יְיָ, חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ, וְקַוֵּה אֶל יְיָ.

שֵׁשׁ זְכִירוֹת.

חַכְמֵי הַקַּבָּלָה כּוֹתְבִים שֶׁיֹּאמַר הָאָדָם בְּכָל יוֹם שֵׁשׁ זְכִירוֹת וְיִהְיֶה מוּבְטָח שֶׁיִּהְיֶה בֶּן עוֹלָם הַבָּא.

זְכִירַת יְצִיאַת מִצְרָיִם.

דברים טז.

לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

זְכִירַת הַשַּׁבָּת.

שמות כ.

זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ.

זְכִירַת מַעֲמַד הַר סִינַי.

דברים ד.

רַק הִשָּׁמֶר לְךָ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךָ מְאֹד פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ, וּפֶן יָסוּרוּ מִלְּבָבְךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וְלִבְנֵי בָנֶיךָ. יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב.

זְכִירַת מַסָּה אֲבוֹתֵינוּ בַּמִּדְבָּר

שם ט.

זְכֹר, אַל תִּשְׁכַּח אֵת אֲשֶׁר הִקְצַפְתָּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בַּמִּדְבָּר.

זְכִירַת מִרְיָם.

שם כד.

זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְמִרְיָם, בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אַל תַּט בְּאַף עַבְדֶּךָ–אַל תַּרְחִיקֵנִי מִפָּנֶיךָ בְּאַפְּךָ, הֲרֵי תָּמִיד הָיִיתָ עֶזְרָתִי עַל כֵּן אַל תִּטְּשֵׁנִי לְהַבָּא. יַאַסְפֵנִי–יַכְנִיסֵנִי אֵלָיו. לְמַעַן שׁוֹרְרָי–לְהַכְעִיס צוֹרְרַי (הַשְּׂמֵחִים לִרְאוֹת נִקְמָתָם בִּי) שֶׁיִּרְאוּ וְיֵבוֹשׁוּ. בְּנֶפֶשׁ צָרָי—בִּרְצוֹנָם וְחֶפְצָם. כִּי קָמוּ... וִיפֵחַ חָמָס–עֵדִים הַמְדַבְּרִים שֶׁקֶר וְדִבּוּר שֶׁל חָמָס. לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי וגו'–וְהַדָּבָר הִגִּיעַ לִידֵי כָךְ עַד כִּי כִמְעַט לֹא הֶאֱמַנְתִּי עוֹד לִרְאוֹת וגו'. קַוֵּה אֶל ה'–מִי הָאִישׁ הַהוֹלֵךְ בְּקֶרֶב צָרָה, קַוֵּה אֶל ה' וגו'.

זְכִירַת מְחִיַּת עֲמָלֵק.

דברים כה.

זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ עֲמָלֵק, בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם. אֲשֶׁר קָרְךָ בַּדֶּרֶךְ וַיְזַנֵּב בְּךָ כָּל הַנֶּחֱשָׁלִים אַחֲרֶיךָ, וְאַתָּה עָיֵף וְיָגֵעַ, וְלֹא יָרֵא אֱלֹהִים: וְהָיָה בְּהָנִיחַ יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְךָ מִכָּל אֹיְבֶיךָ מִסָּבִיב, בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ, תִּמְחֶה אֶת זֵכֶר עֲמָלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם, לֹא תִּשְׁכָּח.

שְׁלֹשָׁה עָשָׂר עִקְּרֵי הָאֱמוּנָה עפ"י הָרַמְבַּ"ם.

א. אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, הוּא בּוֹרֵא וּמַנְהִיג לְכָל הַבְּרוּאִים, וְהוּא לְבַדּוֹ עָשָׂה וְעוֹשֶׂה וְיַעֲשֶׂה לְכָל הַמַּעֲשִׂים.

ב. אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, הוּא יָחִיד, וְאֵין יְחִידוּת כָּמוֹהוּ בְּשׁוּם פָּנִים, וְהוּא לְבַדּוֹ אֱלֹהֵינוּ הָיָה, הֹוֶה וְיִהְיֶה.

ג. אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אֵינוֹ גוּף וְלֹא יַשִּׂיגוּהוּ מַשִּׂיגֵי הַגּוּף, וְאֵין לוֹ שׁוּם דִּמְיוֹן כְּלָל.

ד. אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, הוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן.

ה. אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בְּשׁוּם פָּנִים–בְּשׁוּם אֹפֶן. יַשִּׂיגוּהוּ מַשִּׂיגֵי הַגּוּף–כָּל הַדְּבָרִים הַשַּׁיָּכִים אֶל הַגּוּף אֵינָם שַׁיָּכִים לוֹ כְּלָל וּכְלָל.

שְׁמוֹ, לוֹ לְבַדּוֹ רָאוּי לְהִתְפַּלֵּל, וְאֵין לְזוּלָתוֹ רָאוּי לְהִתְפַּלֵּל.

ו. אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁכָּל דִּבְרֵי נְבִיאִים אֱמֶת.

ז. אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁנְּבוּאַת משֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם הָיְתָה אֲמִתִּית, וְשֶׁהוּא הָיָה אָב לַנְּבִיאִים, לַקּוֹדְמִים לְפָנָיו וְלַבָּאִים אַחֲרָיו.

ח. אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁכָּל הַתּוֹרָה הַמְּצוּיָה עַתָּה בְּיָדֵינוּ, הִיא הַנְּתוּנָה לְמשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם.

ט. אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁזֹּאת הַתּוֹרָה לֹא תְהֵא מֻחְלֶפֶת, וְלֹא תְהֵא תּוֹרָה אַחֶרֶת מֵאֵת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

י. אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, יוֹדֵעַ כָּל מַעֲשֵׂה בְנֵי אָדָם וְכָל מַחְשְׁבוֹתָם, שֶׁנֶּאֱמַר: הַיּוֹצֵר יַחַד לִבָּם הַמֵּבִין אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם.

יא. אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, גּוֹמֵל טוֹב לְשׁוֹמְרֵי מִצְוֹתָיו וּמַעֲנִישׁ לְעוֹבְרֵי מִצְוֹתָיו.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לְזוּלָתוֹ-לְכֹחַ אַחֵר בְּתוֹר מְמֻצָּע וְשָׁלִיחַ בֵּינֵינוּ וּבֵינוֹ. אֲמִתִּית-שֶׁל אֱמֶת. אָב לַנְּבִיאִים-הַגָּדוֹל שֶׁבַּנְּבִיאִים. הַמְּצוּיָה-הַמְּצוּאָה. לֹא תְהֵא מֻחְלֶפֶת-יִתְחַלֵּף דָּבָר מִדְּבָרֶיהָ.

יב. אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, בְּבִיאַת הַמָּשִׁיחַ, וְאַף עַל פִּי שֶׁיִּתְמַהְמֵהַּ, עִם כָּל זֶה אֲחַכֶּה לּוֹ בְּכָל יוֹם שֶׁיָּבֹא.

יג. אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁיִּהְיֶה תְּחִיַּת הַמֵּתִים, בְּעֵת שֶׁתַּעֲלֶה רָצוֹן מֵאֵת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְיִתְעַלֶּה זִכְרוֹ לָעַד וּלְנֵצַח נְצָחִים.

לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְיָ. קִוִּיתִי יְיָ לִישׁוּעָתְךָ, יְיָ לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי.
לְפֻרְקָנָךְ סַבָּרִית יְיָ, סַבָּרִית יְיָ לְפֻרְקָנָךְ, יְיָ לְפֻרְקָנָךְ סַבָּרִית.

נְטִילַת יָדַיִם קֹדֶם הַסְּעוּדָה.

שְׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת יְיָ.
וְאֶשָּׂא כַפַּי אֶל מִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָהָבְתִּי וְאָשִׂיחָה בְחֻקֶּיךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדָיִם.

בְּרָכָה עַל הַפַּת

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שֶׁיִּתְמַהְמֵהַּ–שֶׁיִּתְאַחֵר. לְפֻרְקָנָךְ וגו'–זֶהוּ תַּרְגּוּם אֲרָמִי שֶׁל לִישׁוּעָתְךָ וגו'.
קֹדֶשׁ–אֶל הַקֹּדֶשׁ. אֶל הַמִּקְדָּשׁ.

בְּחוֹל קוֹדֶם בִּרְכַּת הַמָּזוֹן אוֹמְרִים זֶה:

תהלי׳ קלז. עַל נַהֲרוֹת בָּבֶל שָׁם יָשַׁבְנוּ גַּם בָּכִינוּ, בְּזָכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן. עַל עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ, תָּלִינוּ כִּנֹּרוֹתֵינוּ. כִּי שָׁם שְׁאֵלוּנוּ שׁוֹבֵינוּ דִּבְרֵי שִׁיר, וְתוֹלָלֵינוּ שִׂמְחָה: שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן. אֵיךְ נָשִׁיר אֶת שִׁיר יְיָ, עַל אַדְמַת נֵכָר. אִם אֶשְׁכָּחֵךְ יְרוּשָׁלָיִם, תִּשְׁכַּח יְמִינִי. תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי לְחִכִּי, אִם לֹא אֶזְכְּרֵכִי אִם לֹא אַעֲלֶה אֶת יְרוּשָׁלַיִם עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי. זְכֹר יְיָ לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָיִם. הָאֹמְרִים עָרוּ עָרוּ, עַד הַיְסוֹד בָּהּ. בַּת בָּבֶל הַשְּׁדוּדָה אַשְׁרֵי שֶׁיְשַׁלֶּם לָךְ, אֶת גְּמוּלֵךְ שֶׁגָּמַלְתְּ לָנוּ. אַשְׁרֵי שֶׁיֹּאחֵז וְנִפֵּץ אֶת עֹלָלַיִךְ אֶל הַסָּלַע.

בְּשַׁבָּת ויו״ט וּבְיוֹם שֶׁא״א תַּחֲנוּן אוֹמְרִים זֶה:

תהלי׳ קכו. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, בְּשׁוּב יְיָ אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן, הָיִינוּ כְּחֹלְמִים. אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה, אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם, הִגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִם אֵלֶּה. הִגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ, הָיִינוּ שְׂמֵחִים. שׁוּבָה יְיָ אֶת שְׁבִיתֵנוּ, כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב. הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ. הָלוֹךְ יֵלֵךְ וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ הַזָּרַע, בֹּא יָבֹא בְרִנָּה, נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו.

הִנְנִי מוּכָן וּמְזוּמָּן לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל בִּרְכַּת הַמָּזוֹן שֶׁנֶּאֱמַר:
וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לָךְ.

שְׁלשָׁה שֶׁאָכְלוּ יַחַד אוֹמֵר הַמְבָרֵךְ:

הַמְזַמֵּן אוֹמֵר: רַבּוֹתַי, מִיר וָואלֶען בֶּענְטְשֶׁען (אֲדוֹנַי, הָבָה נְבָרֵךְ)

וְהַמְסֻבִּים עוֹנִים:

יְהִי שֵׁם ה׳ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

הַמְבָרֵךְ:

בִּרְשׁוּת... מָרָנָן וְרַבּוֹתַי נְבָרֵךְ (המזמן בעשרה אֱלֹהֵינוּ) שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ.

הַמְסֻבִּים וְאַחַר כָּךְ הַמְבָרֵךְ:

בָּרוּךְ (בעשרה אֱלֹהֵינוּ) שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ.

יחיד אינו אומר בָּרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַזָּן אֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּטוּבוֹ; בְּחֵן

בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, הוּא נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ. וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל, תָּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ, וְאַל יֶחְסַר לָנוּ מָזוֹן לְעוֹלָם וָעֶד. בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל; כִּי הוּא אֵל זָן וּמְפַרְנֵס לַכֹּל, וּמֵטִיב לַכֹּל, וּמֵכִין מָזוֹן לְכָל בְּרִיוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַזָּן אֶת הַכֹּל.

נוֹדֶה לְּךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ: אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה, וְעַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עֲבָדִים; וְעַל בְּרִיתְךָ שֶׁחָתַמְתָּ בִּבְשָׂרֵנוּ, וְעַל תּוֹרָתְךָ שֶׁלִּמַּדְתָּנוּ, וְעַל חֻקֶּיךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ; וְעַל חַיִּים, חֵן וָחֶסֶד שֶׁחוֹנַנְתָּנוּ, וְעַל אֲכִילַת מָזוֹן שָׁאַתָּה זָן וּמְפַרְנֵס אוֹתָנוּ תָּמִיד, בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בְּרִיוֹתָיו -- בְּרוּאָיו.

בַּחֲנֻכָּה וּבְפּוּרִים אוֹמְרִים כַּאן „עַל הַנִּסִּים".

וְעַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ, יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד, כַּכָּתוּב: וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ, וּבֵרַכְתָּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עַל הָאָרֶץ, וְעַל הַמָּזוֹן.

לַחֲנֻכָּה וּפוּרִים.

עַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַמִּלְחָמוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

לַחֲנֻכָּה.

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ, וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ; וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל

לְפוּרִים.

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה, כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע, בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד, לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים, מִנַּעַר וְעַד זָקֵן, טַף וְנָשִׁים, בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר, הוּא חֹדֶשׁ

רַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ, עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ, וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ, וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו. אֱלֹהֵינוּ, אָבִינוּ! רְעֵנוּ, זוּנֵנוּ, פַּרְנְסֵנוּ, וְכַלְכְּלֵנוּ וְהַרְוִיחֵנוּ, וְהַרְוַח לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִכָּל צָרוֹתֵינוּ. וְנָא אַל תַּצְרִיכֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לֹא לִידֵי מַתְּנַת בָּשָׂר וָדָם וְלֹא לִידֵי הַלְוָאָתָם, כִּי אִם לְיָדְךָ הַמְּלֵאָה, הַפְּתוּחָה, הַקְּדוֹשָׁה וְהָרְחָבָה, שֶׁלֹּא נֵבוֹשׁ וְלֹא נִכָּלֵם לְעוֹלָם וָעֶד.

לַחֲנֻכָּה.

וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי „חֲנֻכָּה" אֵלּוּ, לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל.

לְפוּרִים.

אֲדָר, וּשְׁלָלָם לָבוֹז. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הֵפַרְתָּ אֶת עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ, וַהֲשֵׁבוֹתָ לּוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

רְעֵנוּ—רְעֵה אוֹתָנוּ. זוּנֵנוּ—תֵּן לָנוּ מָזוֹן. וְהַרְוִיחֵנוּ—תֵּן לָנוּ פַּרְנָסָתֵנוּ בְּרֶוַח וְלֹא בְצַעַר. וְהַרְוַח לָנוּ—שִׂים לָנוּ רֶוַח וְהַצָּלָה. הַקְּדוֹשָׁה—הַמְּלֵאָה עַד בְּלִי דָי.

לשבת. רְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וּבְמִצְוַת יוֹם הַשְּׁבִיעִי, הַשַּׁבָּת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה; כִּי יוֹם זֶה גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ הוּא לְפָנֶיךָ, לִשְׁבָּת בּוֹ וְלָנוּחַ בּוֹ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ, וּבִרְצוֹנְךָ הָנִיחַ לָנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁלֹּא תְהֵא צָרָה וְיָגוֹן וַאֲנָחָה בְּיוֹם מְנוּחָתֵנוּ. וְהַרְאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּנֶחָמַת צִיּוֹן עִירֶךָ, וּבְבִנְיַן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הַיְשׁוּעוֹת וּבַעַל הַנֶּחָמוֹת.

בְּרֹאשׁ חוֹדֶשׁ וְיוֹם טוֹב וְחוֹל הַמּוֹעֵד וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה אוֹמְרִים כַּאן יַעֲלֶה וְיָבֹא

בְּרֹאשׁ חוֹדֶשׁ וְיוֹם טוֹב וְחוֹל הַמּוֹעֵד וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה אוֹמְרִים זֶה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ, וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע, וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה, לְטוֹבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם

לְרֹאשׁ חֹדֶשׁ	יְלָדִים הָאוֹכְלִים בְּיוֹם כִּפּוּר	לְפֶסַח	לְשָׁבֻעוֹת
רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ		חַג הַמַּצּוֹת	חַג הַשָּׁבֻעוֹת
לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה	יֹאמְרוּ:	לְסֻכּוֹת	לִשְׁמִינִי הָעֲצֶרֶת וּלְשִׂמְחַת תּוֹרָה
הַזִּכָּרוֹן	הַכִּפֻּרִים	חַג הַסֻּכּוֹת	הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת

הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים, וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחָנֵּנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל (בר"ה מֶלֶךְ) חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה.

וְהַחֲלִיצֵנוּ—וְחַזְּקֵנוּ

וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, בּוֹנֵה בְרַחֲמָיו יְרוּשָׁלָיִם. אָמֵן.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ, אַדִּירֵנוּ, בּוֹרְאֵנוּ, גּוֹאֲלֵנוּ, יוֹצְרֵנוּ, קְדוֹשֵׁנוּ, קְדוֹשׁ יַעֲקֹב, רוֹעֵנוּ, רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל, הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב, וְהַמֵּטִיב לַכֹּל! שֶׁבְּכָל יוֹם וָיוֹם, הוּא הֵטִיב, הוּא מֵטִיב, הוּא יֵיטִיב לָנוּ; הוּא גְמָלָנוּ, הוּא גוֹמְלֵנוּ, הוּא יִגְמְלֵנוּ לָעַד, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרֶוַח; הַצָּלָה וְהַצְלָחָה, בְּרָכָה וִישׁוּעָה, נֶחָמָה, פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה, וְרַחֲמִים, וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְכָל טוֹב, וּמִכָּל טוּב לְעוֹלָם אַל יְחַסְּרֵנוּ.

כְּשֶׁמְּסַיֵּים הַמְזַמֵּן אַל יְחַסְּרֵנוּ, עוֹנִים הַמְּסֻבִּין אָמֵן, וְכֵן יַעֲנוּ אַחֲרֵי כָּל הָרַחֲמָן.

הָרַחֲמָן, הוּא יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד.

הָרַחֲמָן, הוּא יִתְבָּרַךְ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

הָרַחֲמָן, הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר דּוֹרִים, וְיִתְפָּאַר בָּנוּ לָעַד וּלְנֵצַח נְצָחִים, וְיִתְהַדַּר בָּנוּ לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים.

הָרַחֲמָן, הוּא יְפַרְנְסֵנוּ בְּכָבוֹד.

הָרַחֲמָן, הוּא יִשְׁבֹּר עֻלֵּנוּ מֵעַל צַוָּארֵנוּ וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

גְּמָלָנוּ—שִׁלֵּם טוֹב לָנוּ. לְחֵן וּלְחֶסֶד—לְמַעַן נִמְצָא חֵן וָחֶסֶד וגו׳ יִגְמוֹל לָנוּ הַצָּלָה וגו׳. הָרַחֲמָן—הָאֵל הָרַחוּם. עֻלֵּנוּ—עֹל הַשִּׁעְבּוּד. קוֹמְמִיּוּת—בְּקוֹמָה זְקוּפָה.

הָרַחֲמָן, הוּא יִשְׁלַח לָנוּ בְּרָכָה מְרֻבָּה בַּבַּיִת הַזֶּה וְעַל שֻׁלְחָן זֶה שֶׁאָכַלְנוּ עָלָיו.

הָרַחֲמָן, הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא, זָכוּר לַטּוֹב, וִיבַשֶּׂר לָנוּ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת.

לְבָנִים שֶׁסְּמוּכִים עַל שֻׁלְחַן הוֹרֵיהֶם יֹאמְרוּ:

הָרַחֲמָן, הוּא יְבָרֵךְ אֶת אָבִי מוֹרִי בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה, וְאֶת אִמִּי מוֹרָתִי, בַּעֲלַת הַבַּיִת הַזֶּה.

וְאִם הוּא סָמוּךְ עַל שֻׁלְחַן עַצְמוֹ יֹאמַר:

הָרַחֲמָן, הוּא יְבָרֵךְ אוֹתִי (וְאָבִי וְאִמִּי) וְאִשְׁתִּי וְזַרְעִי וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לִי.

כְּשֶׁהוּא מֵיסֵב עַל שֻׁלְחָן אֲחֵרִים יֹאמַר.

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת הָרַב בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה, וְאֶת אִשְׁתּוֹ בַּעֲלַת הַבַּיִת הַזֶּה.

(אוֹתָם וְאֶת בֵּיתָם וְאֶת זַרְעָם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם), אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָנוּ, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ, אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב: „בַּכֹּל", „מִכֹּל", „כֹּל"; כֵּן יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ כֻּלָּנוּ יַחַד, בִּבְרָכָה שְׁלֵמָה, וְנֹאמַר: אָמֵן.

בַּמָּרוֹם יְלַמְּדוּ עָלָיו וְעָלֵינוּ זְכוּת, שֶׁתְּהֵא לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם, וְנִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ, וּצְדָקָה

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בַּכֹּל מִכֹּל כֹּל—אַבְרָהָם נִתְבָּרֵךְ בְּמִלַּת בַּ„כֹּל" (בראשית כד, א), יִצְחָק-בְּמִלַּת „מִכֹּל" (שם כז, לג) וְיַעֲקֹב-בְּמִלַּת „כֹּל" (שם לג, יא). יְלַמְּדוּ עָלָיו... זְכוּת—יַמְלִיצוּ וִידַבְּרוּ טוֹבוֹת עָלָיו, עַל כָּל אִישׁ מֵהַמְבוֹרָכִים לְמַעְלָה (עַל בַּעַל הַבַּיִת וְעוֹד). שֶׁתְּהֵא לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם—זְכוּת זוֹ תִּהְיֶה לָנוּ לְשָׁלוֹם עוֹלָם.

מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ, וְנִמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם.

לשבת הָרַחֲמָן, הוּא יַנְחִילֵנוּ יוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים.

לר"ח הָרַחֲמָן, הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה.

ליו"ט. הָרַחֲמָן, הוּא יַנְחִילֵנוּ יוֹם שֶׁכֻּלּוֹ טוֹב.

לר"ה הָרַחֲמָן, הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה.

לסוכות הָרַחֲמָן, הוּא יָקִים לָנוּ אֶת סֻכַּת דָּוִד הַנּוֹפָלֶת.

הָרַחֲמָן, הוּא יְזַכֵּנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. בְּחול מַגְדִּיל (בְּשַׁבָּת וביו"ט ובחוה"מ ובר"ח אוֹמֵר מִגְדּוֹל) יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ, וְעֹשֶׂה חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ, לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד עוֹלָם. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ: אָמֵן.

יְראוּ אֶת יְיָ קְדֹשָׁיו, כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו. כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ, וְדֹרְשֵׁי יְיָ לֹא יַחְסְרוּ כָל טוֹב. הוֹדוּ לַייָ כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ. פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן. בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּייָ, וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ. נַעַר הָיִיתִי גַם זָקַנְתִּי וְלֹא רָאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזָב, וְזַרְעוֹ מְבַקֶּשׁ לָחֶם, יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

סֻכַּת דָּוִד—כְּלוֹמַר, מַלְכוּת דָּוִד. יְזַכֵּנוּ—יַצְלִיחֵנוּ לְהַגִּיעַ לִימֵי הַמָּשִׁיחַ. מִגְדּוֹל יְשׁוּעוֹת—ה' הוּא מִגְדַּל עֹז וּמָעֹז יְשׁוּעוֹת לְמַלְכּוֹ. מַגְדִּיל יְשׁוּעוֹת—הוּא עוֹשֶׂה לַמֶּלֶךְ יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת. קְדֹשָׁיו—אַתֶּם קְדוֹשֵׁי ה' וַחֲסִידָיו יְראוּ אֶת ה'. כְּפִירִים—רְשָׁעִים הַדּוֹמִים לִכְפִירֵי טֶרֶף. רָשׁוּ—נַעֲשׂוּ רָשִׁים וְדַלִּים.

על היין.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן.

על פְּרִי הָעֵץ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הָעֵץ.

על חֲמֵשֶׁת מִינֵי דָגָן מְבֻשָּׁל.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת.

וְאַחֲרָיו מְבָרֵךְ בְּרָכָה מֵעֵין שָׁלשׁ

בְּרָכָה אַחֲרוֹנָה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עַל

אַחֲרֵי שְׁתוּתוֹ יַיִן מְבָרְכִין זֶה.	אַחֲרֵי אָכְלוֹ פֵּרוֹת מִשִּׁבְעַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.	אַחֲרֵי אָכְלוֹ מַעֲשֵׂה קְדֵרָה מֵה׳ מִינֵי דָגָן.	אַחֲרֵי אָכְלוֹ מֵחֲמֵשֶׁת מִינֵי דָגָן וְגַם שָׁתָה יַיִן.
הַגֶּפֶן וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן	הָעֵץ וְעַל פְּרִי הָעֵץ	הַמִּחְיָה וְעַל הַכַּלְכָּלָה	הַמִּחְיָה וְעַל הַכַּלְכָּלָה וְעַל הַגֶּפֶן וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן

וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה וְעַל אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה, שֶׁרָצִיתָ וְהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ, לֶאֱכוֹל מִפִּרְיָהּ וְלִשְׂבּוֹעַ מִטּוּבָהּ. רַחֵם נָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ, וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וְעַל מִזְבְּחֶךָ וְעַל הֵיכָלֶךָ. וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ, וְשַׂמְּחֵנוּ בְּבִנְיָנָהּ, וְנֹאכַל מִפִּרְיָהּ, וְנִשְׂבַּע מִטּוּבָהּ, וּנְבָרֶכְךָ עָלֶיהָ בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה.

בשבת וּרְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה.

בראש חודש וְזָכְרֵנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה.

לפסח וְשַׂמְּחֵנוּ בְּיוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה.

לשבועות וְשַׂמְּחֵנוּ בְּיוֹם חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה.

לסכות וְשַׂמְּחֵנוּ בְּיוֹם חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה.

לשמ"ע וְשַׂמְּחֵנוּ בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה

בראש השנה וְזָכְרֵנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה.

כִּי אַתָּה יְיָ טוֹב וּמֵטִיב לַכֹּל, וְנוֹדֶה לְּךָ עַל הָאָרֶץ

עַל הַיַּיִן.
וְעַל פְּרִי הַגָּפֶן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עַל הָאָרֶץ וְעַל פְּרִי הַגָּפֶן.

עַל הַפֵּרוֹת.
וְעַל הַפֵּרוֹת. בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה, עַל הָאָרֶץ וְעַל הַפֵּרוֹת.

עַל מַעֲשֵׂה קְדֵרָה.
וְעַל הַמִּחְיָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה, עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמִּחְיָה.

עַל מַעֲשֵׂה קְדֵרָה וְעַל הַיַּיִן.
וְעַל הַמִּחְיָה וְעַל פְּרִי הַגָּפֶן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמִּחְיָה וְעַל פְּרִי הַגָּפֶן.

בְּרָכוֹת.

עַל דָּבָר שֶׁאֵין גִּדּוּלוֹ מִן הָאָרֶץ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהַכֹּל נִהְיָה בִּדְבָרוֹ.

עַל יְרָקוֹת:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה.

וְאַחֲרֵיהֶם מְבָרֵךְ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא נְפָשׁוֹת רַבּוֹת וְחֶסְרוֹנָן—עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָא לְהַחֲיוֹת בָּהֶם נֶפֶשׁ כָּל חָי. בָּרוּךְ חֵי הָעוֹלָמִים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְחֶסְרוֹנָן—כָּל הַצְּרָכִים אֲשֶׁר יֶחְסְרוּ לָהֶם. עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָא—בָּרוּךְ ה' עַל כָּל מַה וגו'. חֵי הָעוֹלָמִים—ה' הַחַי לְעוֹלְמֵי עַד.

הַקּוֹבֵעַ מְזוּזָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לִקְבּוֹעַ מְזוּזָה.

הַלּוֹבֵשׁ מַלְבּוּשׁ חָדָשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, מַלְבִּישׁ עֲרֻמִּים.

הָרוֹאֶה קֶשֶׁת בֶּעָנָן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁכֹּחוֹ וּגְבוּרָתוֹ מָלֵא עוֹלָם.

הָרוֹאֶה בְּרָקִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, עֹשֶׂה מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית.

עַל רְעָמִים וּסְעָרוֹת:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, זוֹכֵר הַבְּרִית וְנֶאֱמָן בִּבְרִיתוֹ וְקַיָּם בְּמַאֲמָרוֹ.

עַל שְׁמוּעוֹת טוֹבוֹת:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב.

עַל שְׁמוּעוֹת רָעוֹת:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, דַּיַּן הָאֱמֶת.

עַל רֵיחַ בְּשָׂמִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מִינֵי בְשָׂמִים.

הָרוֹאֶה חָכָם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁנָּתַן מֵחָכְמָתוֹ לְבָשָׂר וָדָם.

הָרוֹאֶה מֶלֶךְ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁנָּתַן מִכְּבוֹדוֹ לְבָשָׂר וָדָם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

זוֹכֵר הַבְּרִית—שֶׁכָּרַתָּ אֶת כָּל חַי שֶׁלֹּא יִהְיֶה עוֹד מַבּוּל.

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה—לּוֹ—אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו. תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ! וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד. בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ, וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד. גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר. דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ, וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ. הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ, וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה. וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ, וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה. זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ, וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ. חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ, אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד. טוֹב יְיָ לַכֹּל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו. יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה. כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ, וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ. לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו, וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ. מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים, וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר. סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנֹּפְלִים, וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים. עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ. פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ, וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן. צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו, וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו. קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו, לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת. רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה, וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם. שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֹהֲבָיו, וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד. תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ.

חֲצִי קַדִּישׁ

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא, בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ; וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, — וְאִמְרוּ: אָמֵן!

קהל יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא!

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא — בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלָּא (בעשי"ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא—וְאִמְרוּ: אָמֵן!

הבאור מן שמונה עשרה תמצא בדף 64

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ.

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

בעשי"ת

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

בעשי"ת מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים? זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים.

בַּחֲזָרַת הַשַּׁ"ץ אוֹמְרִים כַּאן קְדֻשָּׁה.

כְּשֶׁחוֹזֵר הַחַזָּן ע"ל שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה וְחוֹתֵם „מְחַיֵּה הַמֵּתִים" אוֹמְרִים:

נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם, כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם, כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ: וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ (בעש"ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ).

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה. חָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ דֵּעָה בִּינָה וְהַשְׂכֵּל. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, חוֹנֵן הַדָּעַת.

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ, וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה.

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ, כִּי חָטָאנוּ, מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ, כִּי פָשָׁעְנוּ, כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ.

רְאֵה נָא בְעָנְיֵנוּ, וְרִיבָה רִיבֵנוּ, וּגְאָלֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ, כִּי גוֹאֵל חָזָק אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל.

בְּתַעֲנִית צִבּוּר אוֹמֵר הַשַּׁ"ץ כַּאן עֲנֵנוּ תִּמְצָא לְהַלָּן.

רְפָאֵנוּ יְיָ וְנֵרָפֵא, הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה, כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה, וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוֹתֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה. – בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֶת כָּל מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה; (בקיץ וְתֵן בְּרָכָה) (בחורף וְתֵן טַל וּמָטָר לִבְרָכָה) עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים.

קו"ח קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת! מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

חזן לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ: קו"ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ.

חזן וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: קו"ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן – לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ.

חזן לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ, וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ. וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ. (בעש"ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ).

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ, וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה, וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה, וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה, וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וְצַדְּקֵנוּ בַּמִּשְׁפָּט. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט.
בעשי"ת (הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט).

וְלַמַּלְשִׁינִים אַל תְּהִי תִקְוָה, וְכָל הָרִשְׁעָה כְּרֶגַע תֹּאבֵד, וְכָל אֹיְבֵי עַמְּךָ מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ, וְהַזֵּדִים מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וְתַכְנִיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹבֵר אֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים.

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים, וְעַל זִקְנֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְעַל פְּלֵיטַת סוֹפְרֵיהֶם, וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ. יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם לְעוֹלָם וְלֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים.

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן עוֹלָם, וְכִסֵּא דָוִד מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין. בְּתִשְׁעָה בְּאָב לְמִנְחָה אוֹמְרִים נַחֵם.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם.

לתשעה באב.
נַחֵם, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֶת אֲבֵלֵי צִיּוֹן וְאֶת אֲבֵלֵי יְרוּשָׁלָיִם, וְאֶת הָעִיר הָאֲבֵלָה וְהַחֲרֵבָה וְהַבְּזוּיָה וְהַשּׁוֹמֵמָה: הָאֲבֵלָה– מִבְּלִי בָנֶיהָ, וְהַחֲרֵבָה– מִמְּעוֹנוֹתֶיהָ וְהַבְּזוּיָה מִכְּבוֹדָהּ,

---

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אֲבֵלֵי צִיּוֹן– הַמִּתְאַבְּלִים עַל חֻרְבָּנָהּ. מִמְּעוֹנוֹתֶיהָ– מִבְּלִי בָתֵּי מוֹשָׁב.

אֶת צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ, וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ, כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה.

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה, וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ. בְּתַעֲנִית צִבּוּר אוֹמְרִים כַּאן עֲנֵנוּ.

וְהַשּׁוֹמֵמָה–מֵאֵין יוֹשֵׁב. וְהִיא יוֹשֶׁבֶת וְרֹאשָׁהּ חָפוּי, כְּאִשָּׁה עֲקָרָה שֶׁלֹּא יָלָדָה. וַיְבַלְּעוּהָ לִגְיוֹנוֹת, וַיִּירָשׁוּהָ עוֹבְדֵי כוֹכָבִים, וַיָּטִילוּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לֶחָרֶב, וַיַּהַרְגוּ בְזָדוֹן חֲסִידֵי עֶלְיוֹן. עַל כֵּן צִיּוֹן בְּמַר תִּבְכֶּה, וִירוּשָׁלַיִם תִּתֵּן קוֹלָהּ: לִבִּי, לִבִּי עַל חַלְלֵיהֶם, מֵעַי, מֵעַי עַל חַלְלֵיהֶם. כִּי אַתָּה יְיָ בָּאֵשׁ הִצַּתָּהּ! וּבָאֵשׁ אַתָּה עָתִיד לִבְנוֹתָהּ, כָּאָמוּר: וַאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ, נְאֻם יְיָ, חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב, וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה בְתוֹכָהּ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְנַחֵם צִיּוֹן וּבוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם. את צמח וכו'

לת"צ. עֲנֵנוּ, יְיָ עֲנֵנוּ, בְּיוֹם צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ, כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ. אַל תֵּפֶן אֶל רִשְׁעֵנוּ, וְאַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, הֱיֵה נָא קָרוֹב לְשַׁוְעָתֵנוּ, יְהִי נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנוּ, טֶרֶם נִקְרָא אֵלֶיךָ עֲנֵנוּ, כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר: "וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע". כִּי אַתָּה יְיָ הָעוֹנֶה בְּעֵת צָרָה, פּוֹדֶה וּמַצִּיל בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה.

לְיָחִיד כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ וכו' וְהַשַּׁ"ץ מְסַיֵּים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת צָרָה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְהִיא יוֹשֶׁבֶת–יְרוּשָׁלַיִם יוֹשֶׁבֶת בָּדָד. חָפוּי–מְכֻסֶּה. וַיְבַלְּעוּהָ לִגְיוֹנוֹת–וַיַּשְׁחִיתוּהָ גְדוּדֵי צְבָא הָאוֹיֵב. וַיָּטִילוּ—וַיַּשְׁלִיכוּ. לִבִּי וגו'—לִבִּי וְקִרְבַּי יֶהֱמוּ עַל חַלְלֵי עַמִּי. הִצַּתָּהּ—הִבְעַרְתָּ אוֹתָהּ. עָתִיד—נָכוֹן.

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

בְּרֹאשׁ חוֹדֶשׁ וּבְחוֹל הַמּוֹעֵד אוֹמְרִים כָּאן יַעֲלֶה וְיָבֹא.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

בְּרֹאשׁ חוֹדֶשׁ וּבְחוֹל הַמּוֹעֵד אוֹמְרִים זֶה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ, וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע, וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵיטָה, לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם

לְרֹאשׁ חֹדֶשׁ	להוה"מ פֶּסַח	להוה"מ סֻכּוֹת
רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ	חַג הַמַּצּוֹת	חַג הַסֻּכּוֹת

הַזֶּה, זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים, וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחָנֵּנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּר חַיֵּינוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב—כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְּרַחֵם—כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ—מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת.

בַּחֲנֻכָּה וּבְפוּרִים אוֹמְרִים כַּאן „עַל הַנִּסִּים".

לַחֲנֻכָּה וּפוּרִים.

עַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַמִּלְחָמוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

לַחֲנֻכָּה.

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ, וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם,

לְפוּרִים.

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה, כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע, בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד, לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים, מִנַּעַר

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

כעשי״ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה! בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת

לש״ץ בת״צ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת, בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ, כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ! יָאֵר יְיָ פָּנָיו, אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ! יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם

לַחֲנֻכָּה.

מְסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ; וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי „חֲנֻכָּה” אֵלּוּ, לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. ועל כלם וכו׳

לְפוּרִים.

וְעַד זָקֵן, טַף וְנָשִׁים, בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר, הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר, וּשְׁלָלָם לָבוֹז. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הֵפַרְתָּ אֶת עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ, וַהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ. ועל כלם וכו׳

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם,

לְתַעֲנִית צִבּוּר.

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים, וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם,

וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בספר בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם.

בעשי"ת בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם.

אֱלֹהַי! נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי—נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת. וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

בְּתַעֲנִית צִבּוּר אוֹמְרִים כָּאן אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ תִּמְצָא לְעֵיל.

אֵין אוֹמְרִים תַּחֲנוּן:
בְּראֹשׁ חֹדֶשׁ,
בַּחֲנֻכָּה,
בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בִּשְׁבָט,
פּוּרִים קָטָן וְגָדוֹל,
כָּל חֹדֶשׁ נִיסָן,
ל"ג בָּעֹמֶר,
מר"ח סִיוָן עַד אַחַר אִסְרוּ חַג,
תִּשְׁעָה בְּאָב,
חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב,
עֶרֶב ראֹשׁ הַשָּׁנָה,
מֵעֶרֶב יוה"כ עַד אַחַר אִסְרוּ חַג.

תַּחֲנוּן.

וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל גָּד: צַר לִי מְאֹד, נִפְּלָה נָּא בְיַד יְיָ, כִּי רַבִּים רַחֲמָיו, וּבְיַד אָדָם אַל אֶפֹּלָה.

רַחוּם וְחַנּוּן! חָטָאתִי לְפָנֶיךָ; יְיָ מָלֵא רַחֲמִים! רַחֵם עָלַי וְקַבֵּל תַּחֲנוּנָי.

תהלים ו.

יְיָ אַל בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנִי, וְאַל בַּחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי. חָנֵּנִי יְיָ כִּי אֻמְלַל אָנִי, רְפָאֵנִי יְיָ, כִּי נִבְהֲלוּ עֲצָמָי. וְנַפְשִׁי נִבְהֲלָה מְאֹד, וְאַתָּה יְיָ, עַד מָתָי? שׁוּבָה יְיָ חַלְּצָה נַפְשִׁי, הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן חַסְדֶּךָ. כִּי אֵין בַּמָּוֶת זִכְרֶךָ, בִּשְׁאוֹל מִי יוֹדֶה לָּךְ? יָגַעְתִּי בְּאַנְחָתִי אַשְׂחֶה בְכָל לַיְלָה מִטָּתִי, בְּדִמְעָתִי עַרְשִׂי אַמְסֶה. עָשְׁשָׁה מִכַּעַס עֵינִי, עָתְקָה בְּכָל צוֹרְרָי. סוּרוּ מִמֶּנִּי כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן, כִּי שָׁמַע יְיָ קוֹל בִּכְיִי. שָׁמַע יְיָ תְּחִנָּתִי, יְיָ תְּפִלָּתִי יִקָּח. יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ מְאֹד כָּל אֹיְבָי, יָשֻׁבוּ יֵבֹשׁוּ רָגַע.

שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל! שְׁמוֹר שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל, וְאַל יֹאבַד יִשְׂרָאֵל, הָאוֹמְרִים: „שְׁמַע יִשְׂרָאֵל".

שׁוֹמֵר גּוֹי אֶחָד! שְׁמוֹר שְׁאֵרִית עַם אֶחָד, וְאַל יֹאבַד גּוֹי אֶחָד, הַמְיַחֲדִים שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד.

שׁוֹמֵר גּוֹי קָדוֹשׁ! שְׁמוֹר שְׁאֵרִית עַם קָדוֹשׁ, וְאַל יֹאבַד גּוֹי קָדוֹשׁ, הַמְשַׁלְּשִׁים בְּשָׁלֹשׁ קְדֻשּׁוֹת לְקָדוֹשׁ.

מִתְרַצֶּה בְּרַחֲמִים וּמִתְפַּיֵּס בְּתַחֲנוּנִים! הִתְרַצֶּה וְהִתְפַּיֵּס לְדוֹר עָנִי, כִּי אֵין עוֹזֵר.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ, כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים, עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד, וְהוֹשִׁיעֵנוּ.

וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה נַּעֲשֶׂה, כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ. זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה. יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ. אַל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשֹׁנִים, מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ, כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד. חָנֵּנוּ יְיָ חָנֵּנוּ, כִּי רַב שָׂבַעְנוּ בוּז. בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר, כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ, זָכוּר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ. עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ, וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. קדיש תתקבל

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם, וְגֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם.—וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים, לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקָּדוֹשׁ, בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֱמֶת—מַלְכֵּנוּ, אֶפֶס זוּלָתוֹ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ: „וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ, כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת, אֵין עוֹד".

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְּךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ, לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ, וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן,

לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי, וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ, לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל, כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ, תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן, לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפּוֹלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ, וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ, וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: „יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד!" וְנֶאֱמַר: „וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד".

משלי ג. אַל תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם, וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא.

ישעי׳ ח. עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר, דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם, כִּי עִמָּנוּ אֵל.

שם מו. וְעַד זִקְנָה אֲנִי הוּא, וְעַד שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל; אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא, וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט.

קַדִּישׁ יָתוֹם.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, — וְאִמְרוּ: אָמֵן!

קהל יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא!

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא — בְּרִיךְ הוּא.

לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא — וְאִמְרוּ: אָמֵן!

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל—וְאִמְרוּ: אָמֵן!

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל— וְאִמְרוּ: אָמֵן!

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית
וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ.
יְיָ, הוֹשִׁיעָה! הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ.

חזן **בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ!**

קהל וחזן **בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד!**

וְחוֹזֵר הַשַּׁ"ץ ביהל"ו, וְאֵין עוֹנִין אַחֲרָיו אָמֵן.

בְּרָכָה רִאשׁוֹנָה לִפְנֵי „שְׁמַע".

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים, בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים, וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עִתִּים, וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים, וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹם וָלָיְלָה, גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ, וְחֹשֶׁךְ—מִפְּנֵי אוֹר, וּמַעֲבִיר

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מַעֲרִיב עֲרָבִים—מַשְׁקִיעַ הַשֶּׁמֶשׁ וְעוֹשֶׂה עֶרֶב. פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים—שַׁעֲרֵי הַשָּׁמַיִם לְהָבִיא הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ בְּמוֹעֲדָם. עִתִּים—עִתּוֹת הַיּוֹם, בֹּקֶר, צָהֳרַיִם וָעֶרֶב. הַזְּמַנִּים—זְמַנֵּי הַשָּׁנָה, אָבִיב, קַיִץ וכו'. בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם—בִּמְקוֹמוֹת שֶׁנּוֹעֲדוּ וְנִפְקְדוּ. גּוֹלֵל אוֹר—מְגַלְגֵּל וּמֵסִיר אֶת הָאוֹר לְפַנּוֹת מָקוֹם לַחֹשֶׁךְ.

יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה, וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה, יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ.

אֵל חַי וְקַיָּם, תָּמִיד יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים.

בְּרָכָה שְׁנִיָּה לִפְנֵי „שְׁמַע"

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ, תּוֹרָה וּמִצְוֹת, חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ. עַל כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ, וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה.

וְאַהֲבָתְךָ אַל תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

נָשִׂיחַ—נְדַבֵּר, נֶהְגֶּה. נֶהְגֶּה—נִתְעַסֵּק וְנַחְשׁוֹב.

יחיד אומר אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן.

דברים ו.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל! יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד.

בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד!

וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ. וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ. וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ, וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ. וּכְתַבְתָּם עַל מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ.

דברים יא. וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹתַי, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם, לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם, וּלְעָבְדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם. וְנָתַתִּי מְטַר אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ, יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ, וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ. וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ, וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ. הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם, וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְחָרָה אַף יְיָ בָּכֶם, וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר, וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ, וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה, אֲשֶׁר יְיָ נֹתֵן לָכֶם. וְשַׂמְתֶּם אֶת דְּבָרַי

אֵלֶּה עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם, וּקְשַׁרְתֶּם אוֹתָם
לְאוֹת עַל יֶדְכֶם, וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם, וְלִמַּדְתֶּם
אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם, לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ,
וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ, וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ. וּכְתַבְתָּם עַל
מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ. לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם
עַל הָאֲדָמָה, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם,
כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ.

במדבר טו. וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם: וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל כַּנְפֵי
בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם; וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת.
וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל
מִצְוֹת יְיָ, וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם, וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם
וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם, אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם. לְמַעַן
תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתָי, וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים
לֵאלֹהֵיכֶם. אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם.

הַחַזָּן אוֹמֵר בְּקוֹל רָם. יְהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת

בְּרָכָה רִאשׁוֹנָה לְאַחַר „שְׁמַע".

אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל זֹאת, וְקַיָּם עָלֵינוּ, כִּי הוּא יְיָ
אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ, וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל — עַמּוֹ; הַפּוֹדֵנוּ

מִיַּד מְלָכִים, מַלְכֵּנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל הֶעָרִיצִים,
הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ, וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל אֹיְבֵי
נַפְשֵׁנוּ. הָעֹשֶׂה גְדֹלוֹת עַד אֵין חֵקֶר, וְנִפְלָאוֹת עַד
אֵין מִסְפָּר. הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים, וְלֹא נָתַן לַמּוֹט
רַגְלֵנוּ. הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל
כָּל שֹׂנְאֵינוּ. הָעֹשֶׂה לָּנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה, אוֹתוֹת
וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם; הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל
בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם, וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם
לְחֵרוּת עוֹלָם. הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם סוּף, אֶת
רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע; וְרָאוּ בָנָיו
גְּבוּרָתוֹ שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ. וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ
עֲלֵיהֶם. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה
רַבָּה, וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ? מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר
בַּקֹּדֶשׁ? נוֹרָא תְהִלֹּת, עֹשֵׂה פֶלֶא!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עָרִיצִים—גִּבּוֹרִים אַכְזָרִים. הַנִּפְרָע לָנוּ—נוֹקֵם נִקְמָתֵנוּ. עַד אֵין חֵקֶר—עַד אֵין סוֹף.
לַמּוֹט—לְכִשָּׁלוֹן, לִנְפִילָה. בָּמוֹת אֹיְבֵינוּ—מְקוֹמוֹת הַגְּבוֹהִים שֶׁל אוֹיְבֵינוּ וּמִבְצְרֵיהֶם.
אַדְמַת בְּנֵי חָם—הִיא אֶרֶץ מִצְרָיִם. בְּעֶבְרָתוֹ—בַּחֲמָתוֹ. עָנוּ שִׁירָה—אָמְרוּ שִׁירָה בְקוֹל.

מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ, בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה; „זֶה אֵלִי" עָנוּ, וְאָמְרוּ:

„יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד!"

וְנֶאֱמַר: כִּי פָדָה יְיָ אֶת יַעֲקֹב; וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גָּאַל יִשְׂרָאֵל.

בְּרָכָה שְׁנִיָּה לְאַחַר „שְׁמַע".

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים. וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ, וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ, וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב, דֶּבֶר, וְחֶרֶב, וְרָעָב, וְיָגוֹן; וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ, וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה. וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹמֵר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לָעַד.

בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן! בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּיָהּ! בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מַלְכוּתְךָ... בּוֹקֵעַ יָם וגו'—כְּשֶׁהָיִיתָ בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה אָז רָאוּ בָנֶיךָ מַלְכוּתֶךָ. הַשְׁכִּיבֵנוּ—עַל מִטָּתֵנוּ לִישׁוֹן. וְהַעֲמִידֵנוּ—בַּבֹּקֶר מֵעַל מִטָּתֵנוּ. וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ—כְּלוֹמַר, שְׁלוֹמְךָ יָגֵן עָלֵינוּ כְּסֻכָּה מֵחֹם. וְתַקְּנֵנוּ—כּוֹנֵן אוֹתָנוּ. שָׂטָן—צַר וּמַשְׂטִין.

לְבַדּוֹ וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ, אָמֵן וְאָמֵן! יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם, יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו. יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. כִּי לֹא יִטֹּשׁ יְיָ אֶת עַמּוֹ בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל, כִּי הוֹאִיל יְיָ לַעֲשׂוֹת אֶתְכֶם לוֹ לְעָם. וַיַּרְא כָּל הָעָם, וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם, וַיֹּאמְרוּ: יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים, יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים! וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד. יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ. הוֹשִׁיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ. כָּל גּוֹיִם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ יָבוֹאוּ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי, וִיכַבְּדוּ לִשְׁמֶךָ. כִּי גָדוֹל אַתָּה וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת, אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ. וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ, נוֹדֶה לְּךָ, לְעוֹלָם, לְדוֹר וָדוֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ.

בָּרוּךְ יְיָ בַּיּוֹם; בָּרוּךְ יְיָ בַּלָּיְלָה; בָּרוּךְ יְיָ בְּשָׁכְבֵנוּ; בָּרוּךְ יְיָ בְּקוּמֵנוּ. כִּי בְיָדְךָ נַפְשׁוֹת הַחַיִּים וְהַמֵּתִים, אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל חָי וְרוּחַ כָּל בְּשַׂר אִישׁ. בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי, פָּדִיתָה אוֹתִי, יְיָ אֵל אֱמֶת. אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם! יַחֵד שִׁמְךָ, וְקַיֵּם מַלְכוּתְךָ תָּמִיד, וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד.

יִרְאוּ עֵינֵינוּ, וְיִשְׂמַח לִבֵּנוּ, וְתָגֵל נַפְשֵׁנוּ, בִּישׁוּעָתְךָ בֶּאֱמֶת, בֶּאֱמוֹר לְצִיּוֹן: מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ. יְיָ מֶלֶךְ, יְיָ מָלָךְ, יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי

שִׂיחָה חֲדָשָׁה

יִטּוֹשׁ—יַעֲזוֹב. וַיַּרְא כָּל הָעָם—אֶת הָאֵשׁ שֶׁיָּרְדָה מִן הַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל אֶת הָעֹלָה כִּמְסֻפָּר בִּמְלָכִים א, יח. יִחַלְנוּ—קִוִּינוּ. לְהִשְׁתַּבֵּחַ—לְהִתְהַלֵּל. אַפְקִיד רוּחִי—אֶמְסֹר אֶת רוּחִי לְמִשְׁמֶרֶת. פָּדִיתָה אוֹתִי—מִי יִתֵּן וּפָדִיתָ אוֹתִי. יַחֵד שִׁמְךָ—הַרְאֵה כִּי שִׁמְךָ אֶחָד. בִּישׁוּעָתְךָ בֶּאֱמֶת—בִּישׁוּעָתְךָ הָאֲמִתִּית.

עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד, כִּי אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ בִּכְבוֹדוֹ, תָּמִיד יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, וְעַל כָּל מַעֲשָׂיו. לש"ץ חצי קדיש

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

בעשי"ת
זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

בעשי"ת מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים? זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ. (בעשי"ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ).

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה. חָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ דֵּעָה בִּינָה וְהַשְׂכֵּל. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, חוֹנֵן הַדָּעַת.

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ, וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה.

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ, כִּי חָטָאנוּ, מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ, כִּי פָשָׁעְנוּ, כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ.

רְאֵה נָא בְעָנְיֵנוּ, וְרִיבָה רִיבֵנוּ, וּגְאָלֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ, כִּי גוֹאֵל חָזָק אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל.

רְפָאֵנוּ יְיָ וְנֵרָפֵא, הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה, כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה, וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוֹתֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה.—בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֶת כָּל מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה; (בקיץ וְתֵן בְּרָכָה) (בחורף וְתֵן טַל וּמָטָר לִבְרָכָה) עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים.

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ, וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה, וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה, וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה, וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וְצַדְּקֵנוּ בַּמִּשְׁפָּט. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט.

בעשי"ת (הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט).

וְלַמַּלְשִׁינִים אַל תְּהִי תִקְוָה, וְכָל הָרִשְׁעָה כְּרֶגַע תֹּאבֵד, וְכָל אֹיְבֵי עַמְּךָ מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ, וְהַזֵּדִים מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וְתַכְנִיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹבֵר אֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים.

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים, וְעַל זִקְנֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְעַל פְּלֵיטַת סוֹפְרֵיהֶם, וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ. יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם לְעוֹלָם וְלֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים.

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן עוֹלָם, וְכִסֵּא דָוִד מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם.

אֶת צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ. וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ, כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה.

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה, וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ.

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

בְּרֹאשׁ חוֹדֶשׁ וּבְחוֹל הַמּוֹעֵד אוֹמְרִים כָּאן יַעֲלֶה וְיָבֹא,

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן,

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּר חַיֵּינוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב—כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם—כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ—מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

בַּחֲנֻכָּה וּבְפוּרִים אוֹמְרִים כָּאן „עַל הַנִּסִּים".

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

בעשי"ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

בְּרֹאשׁ חוֹדֶשׁ וּבְחוֹל הַמּוֹעֵד אוֹמְרִים זֶה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ, וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע, וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ. וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ. וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה, לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם

לְרֹאשׁ חֹדֶשׁ	לחוה"מ פֶּסַח	לחוה"מ סֻכּוֹת
רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ	חַג הַמַּצּוֹת	חַג הַסֻּכּוֹת

הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים, וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחָנֵּנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת.

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בספר

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם.

בעשי"ת בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם.

לַחֲנֻכָּה וּפוּרִים.

עַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַמִּלְחָמוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

לַחֲנֻכָּה.

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ, וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ; וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי "חֲנֻכָּה" אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. ועל כלם וכו'

לְפוּרִים.

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה, כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע, בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד, לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים, מִנַּעַר וְעַד זָקֵן, טַף וְנָשִׁים, בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר, הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר, וּשְׁלָלָם לָבוֹז. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הֵפַרְתָּ אֶת עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ, וַהֲשֵׁבוֹתָ לּוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ. ועל כלם וכו'

אֱלֹהַי! נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי—נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת. וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

הש"ץ אומר קדיש שלם.

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם, וְגֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם. —וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים, לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ, בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֱמֶת — מַלְכֵּנוּ, אֶפֶס זוּלָתוֹ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ: „וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ, כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת, אֵין עוֹד".

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְּךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ, לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ, וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי, וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ,

לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל, כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ, תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן, לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ, וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ, וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: „יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד“! וְנֶאֱמַר: „וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד“.

משלי ג. אַל תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם, וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא.
ישעי׳ ח. עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר, דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם, כִּי עִמָּנוּ אֵל.
שם מו. וְעַד זִקְנָה אֲנִי הוּא, וְעַד שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל;
אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא, וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט.

קַדִּישׁ יָתוֹם.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, – וְאִמְרוּ: אָמֵן!

קהל יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא!

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא – בְּרִיךְ הוּא.

לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא – וְאִמְרוּ: אָמֵן!

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל–וְאִמְרוּ: אָמֵן!

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל– וְאִמְרוּ: אָמֵן!

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמַּפִּיל חֶבְלֵי שֵׁנָה עַל עֵינָי, וּתְנוּמָה עַל עַפְעַפָּי. וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתַּשְׁכִּיבֵנִי לְשָׁלוֹם, וְתַעֲמִידֵנִי לְשָׁלוֹם, וְאַל יְבַהֲלוּנִי רַעְיוֹנַי וַחֲלוֹמוֹת רָעִים וְהַרְהוֹרִים רָעִים, וּתְהֵא מִטָּתִי שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, וְהָאֵר עֵינַי פֶּן אִישַׁן הַמָּוֶת, כִּי אַתָּה הַמֵּאִיר לְאִישׁוֹן בַּת עָיִן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֵּאִיר לָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדוֹ.

אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן.

דברים ו.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל! יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד.

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

חֶבְלֵי שֵׁנָה—הַשֵּׁנָה נִמְשְׁלָה לַחֲבָלִים, כִּי הָאָדָם בִּשְׁנָתוֹ שׁוֹכֵב בְּלִי נוֹעַ כְּאָסוּר בַּחֲבָלִים. הַרְהוֹרִים—מַחֲשָׁבוֹת. מִטָּתִי שְׁלֵמָה—תַּמָּה בְּלִי הִרְהוּר חֵטְא. אִישַׁן הַמָּוֶת—אִישַׁן שְׁנַת הַמָּוֶת מִבְּלִי קוּם.

וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ
וּבְכָל מְאֹדֶךָ. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ. וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם,
בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ.
וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ, וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ.
וּכְתַבְתָּם עַל מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ.

תהלים צ. צא.

וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה
יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ.

יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן, בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן. אֹמַר לַייָ מַחְסִי
וּמְצוּדָתִי, אֱלֹהַי אֶבְטַח בּוֹ. כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ,
מִדֶּבֶר הַוּוֹת. בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה, צִנָּה
וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ. לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה, מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם.
מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ, מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם. יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף,
וּרְבָבָה מִימִינֶךָ, אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ. רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט, וְשִׁלֻּמַת
רְשָׁעִים תִּרְאֶה. כִּי אַתָּה יְיָ מַחְסִי, עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ. לֹא
תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה, וְנֶגַע לֹא יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ. כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה
לָּךְ, לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ. עַל כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ, פֶּן תִּגֹּף בָּאֶבֶן
רַגְלֶךָ. עַל שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ, תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין. כִּי בִי
חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ, אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי. יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ, עִמּוֹ
אָנֹכִי בְצָרָה, אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ. אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ,
וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי. אורך ימים וגו׳

תהלים ג.

יְיָ! מָה רַבּוּ צָרָי, רַבִּים קָמִים עָלָי!
רַבִּים אֹמְרִים לְנַפְשִׁי: אֵין יְשׁוּעָתָה לּוֹ בֵאלֹהִים, סֶלָה.
וְאַתָּה יְיָ מָגֵן בַּעֲדִי, כְּבוֹדִי וּמֵרִים רֹאשִׁי.
קוֹלִי אֶל יְיָ אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי מֵהַר קָדְשׁוֹ, סֶלָה.
אֲנִי שָׁכַבְתִּי — וָאִישָׁנָה, הֱקִיצוֹתִי, כִּי יְיָ יִסְמְכֵנִי.
לֹא אִירָא מֵרִבְבוֹת עָם, אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ עָלָי.
קוּמָה יְיָ! הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהַי!
כִּי הִכִּיתָ אֶת כָּל אֹיְבַי לֶחִי, שִׁנֵּי רְשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ.
לַייָ הַיְשׁוּעָה, עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ, סֶלָה.

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים. וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ, וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ, וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב, דֶּבֶר, וְחֶרֶב, וְרָעָב, וְיָגוֹן; וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ, וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה. וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

בָּרוּךְ יְיָ בַּיּוֹם; בָּרוּךְ יְיָ בַּלָּיְלָה; בָּרוּךְ יְיָ בְּשָׁכְבֵנוּ; בָּרוּךְ יְיָ בְּקוּמֵנוּ. כִּי בְיָדְךָ נַפְשׁוֹת הַחַיִּים וְהַמֵּתִים, אֲשֶׁר בְּיָדוֹ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מָה רַבּוּ צָרָי—אֲפִילוּ בָנַי בְּאוֹיְבֵי נַפְשִׁי. וּמִזְמוֹר לְדָוִד הוּא בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אַבְשָׁלוֹם. לְנַפְשִׁי—עָלַי. יְשׁוּעָתָה—כְּמוֹ יְשׁוּעָה. כְּבוֹדִי—נוֹתֵן לִי כָּבוֹד. וּמֵרִים רֹאשִׁי—כְּלוֹמַר, נוֹתֵן לִי נִצָּחוֹן וְגָאוֹן. קוֹלִי וגו׳—בְּקוֹלִי אֶקְרָא אֶל ה׳ וּכְבָר עָנָנִי. אֲנִי שָׁכַבְתִּי—בְּלִי פַחַד, עַל כֵּן יָשַׁנְתִּי מִיַּד וְגַם הֱקִיצוֹתִי בְשָׁלוֹם. שָׁתוּ עָלָי—שָׂמוּ אֶת עַצְמָם עָלַי, כְּלוֹמַר, סְבָבוּנִי. כִּי הִכִּיתָ—תָּמִיד מַכַּת לֶחִי, כְּלוֹמַר, מַכַּת חֶרְפָּה, אֶת אוֹיְבַי, עַל כֵּן הוֹשִׁיעֵנִי גַם עַתָּה. לַה׳ הַיְשׁוּעָה—אַתָּה בַּעַל הַיְשׁוּעוֹת הַשְׁפִּיעָה נָא בִרְכָתְךָ עַל עַמֶּךָ.

נֶפֶשׁ כָּל חָי וְרוּחַ כָּל בְּשַׂר אִישׁ. בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי, פָּדִיתָה אוֹתִי, יְיָ אֵל אֱמֶת. אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם! יַחֵד שִׁמְךָ, וְקַיֵּם מַלְכוּתְךָ תָּמִיד, וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד.

יִרְאוּ עֵינֵינוּ, וְיִשְׂמַח לִבֵּנוּ, וְתָגֵל נַפְשֵׁנוּ, בִּישׁוּעָתְךָ בֶּאֱמֶת, בֶּאֱמוֹר לְצִיּוֹן: מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ. יְיָ—מֶלֶךְ, יְיָ—מָלָךְ, יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד, כִּי אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה.

בראשית מח.

הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל רָע יְבָרֵךְ אֶת הַנְּעָרִים, וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי, וְשֵׁם אֲבֹתַי: אַבְרָהָם, וְיִצְחָק וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ.

שמות טו.

וַיֹּאמֶר: אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל יְיָ אֱלֹהֶיךָ וְהַיָּשָׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה, וְהַאֲזַנְתָּ לְמִצְוֹתָיו, וְשָׁמַרְתָּ כָּל חֻקָּיו—כָּל הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְמִצְרַיִם, לֹא אָשִׂים עָלֶיךָ, כִּי אֲנִי יְיָ רֹפְאֶךָ.

*

זכריה ג.

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל הַשָּׂטָן: יִגְעַר יְיָ בְּךָ הַשָּׂטָן, וְיִגְעַר יְיָ בְּךָ, הַבֹּחֵר בִּירוּשָׁלָיִם; הֲלוֹא זֶה אוּד מֻצָּל מֵאֵשׁ.

*

שה"ש ג.

הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה! שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ, מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל. כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה, אִישׁ חַרְבּוֹ עַל יְרֵכוֹ, מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת.

במדבר ו.
ג"פ יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ.
יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ.
יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם.

*

תהלים קכא.
ג"פ הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן, שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל.

*

בראשית מט.
ג"פ לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְיָ,
קִוִּיתִי יְיָ לִישׁוּעָתְךָ,
יְיָ, לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי.

*

ג"פ בְּשֵׁם יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: מִימִינִי מִיכָאֵל, וּמִשְּׂמֹאלִי גַּבְרִיאֵל, וּמִלְּפָנַי אוּרִיאֵל, וּמֵאֲחוֹרַי רְפָאֵל, וְעַל רֹאשִׁי שְׁכִינַת אֵל.

תהלים קכח.
שִׁיר הַמַּעֲלוֹת.
אַשְׁרֵי כָּל יְרֵא יְיָ, הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו.
יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל, אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ.
אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה, בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ,
בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים, סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ.
הִנֵּה, כִּי כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְיָ.
יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן, וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָיִם,
כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ.
וּרְאֵה בָנִים לְבָנֶיךָ, שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל.

שם ד.
ג"פ רִגְזוּ וְאַל תֶּחֱטָאוּ, אִמְרוּ בִלְבַבְכֶם עַל מִשְׁכַּבְכֶם וְדֹמּוּ סֶלָה. אדון עולם וכו'.

א.

א. שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה.

ב. יִשָּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ׃ כִּי־טוֹבִים דֹּדֶיךָ מִיָּיִן.

ג. לְרֵיחַ שְׁמָנֶיךָ טוֹבִים, שֶׁמֶן תּוּרַק־שְׁמֶךָ;
עַל־כֵּן עֲלָמוֹת אֲהֵבוּךָ.

ד. מָשְׁכֵנִי אַחֲרֶיךָ נָּרוּצָה,
—הֱבִיאַנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו— נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בָּךְ,
נַזְכִּירָה דֹדֶיךָ מִיַּיִן׃ מֵישָׁרִים אֲהֵבוּךָ.

ה. שְׁחוֹרָה אֲנִי— וְנָאוָה, בְּנוֹת יְרוּשָׁלָ͏ִם
כְּאָהֳלֵי קֵדָר— כִּירִיעוֹת שְׁלֹמֹה.

ו. אַל־תִּרְאוּנִי שֶׁאֲנִי שְׁחַרְחֹרֶת, שֶׁשְּׁזָפַתְנִי הַשָּׁמֶשׁ;
בְּנֵי אִמִּי נִחֲרוּ־בִי, שָׂמֻנִי נֹטֵרָה אֶת־הַכְּרָמִים
כַּרְמִי שֶׁלִּי לֹא נָטָרְתִּי.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שִׁיר הַשִּׁירִים—מִבְחַר הַשִּׁירִים. רַבּוֹתֵינוּ אָמְרוּ: שִׁיר הַשִּׁירִים–קֹדֶשׁ קָדָשִׁים. כֻּלּוֹ מָשָׁל עַל אַהֲבַת ה' וְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּלְפִי פְשׁוּטוֹ הוּא שִׁיר אֲהָבִים וְדִבְרֵי יְדִידוּת בֵּין „רוֹעֶה בְּשׁוֹשַׁנִּים“ וּבֵין שׁוּלַמִּית אֲהוּבָתוֹ, אֲשֶׁר לְקָחָהּ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה אֶל הַרְמוֹנוֹ. יִשָּׁקֵנִי—שׁוּלַמִּית הָעֲצוּרָה בְּהַרְמוֹן הַמֶּלֶךְ שׁוֹפֶכֶת עֹז אַהֲבָתָהּ לָרוֹעֶה בְּאָזְנֵי נַעֲרוֹתֶיהָ: מִי יִתֵּן וְנִשָּׁקֵנִי דוֹדִי (אֲהוּבִי הָרוֹעֶה) נְשִׁיקָה אַחַת מִנְּשִׁיקוֹתָיו; וּבַהֲגִיגָהּ תְּשַׁוֶּה אֶת דוֹדָהּ לְנֶגְדָּהּ וּמְדַבֶּרֶת אֵלָיו: הֲלֹא דוֹדֶיךָ (אַהֲבָתְךָ) טוֹבִים וּמְשַׂמְּחִים אֶת הַלֵּב יוֹתֵר מִיַּיִן. לְרֵיחַ וגו'—שְׁמָנֶיךָ הַפְּשׁוּטִים שֶׁאַתָּה סָךְ בָּהֶם טוֹבִים לְרֵיחַ יוֹתֵר מִשֶּׁמֶן הַטּוֹב שֶׁל הַמֶּלֶךְ. שֶׁמֶן תּוּרַק—שֶׁמֶן רֵיחָנִי, נוֹתֵן רֵיחַ לְמֵרָחוֹק. מָשְׁכֵנִי וגו'—מֵהַרְמוֹן הַמֶּלֶךְ וַחֲדָרָיו שֶׁהֱבִיאַנִי הַמֶּלֶךְ, וַאֲנִי וְנַעֲרוֹתַי נָרוּץ אַחֲרֶיךָ לְהִשְׁתַּעֲשֵׁעַ וְלִשְׂמוֹחַ בָּךְ, כִּי גַם הֵן לֹא תַעֲמֹדְנָה בִּפְנֵי יָפְיֶךָ, וְתָמִיד נַזְכִּיר דוֹדֶיךָ הַמְּרַוִּים יוֹתֵר מִיַּיִן. מֵישָׁרִים אֲהֵבוּךָ—בֶּאֱמֶת וּבְלֵב תָּמִים אוֹהֲבוֹת הַכֹּל אוֹתְךָ, כִּי רָאוּי אַתָּה לְכָךְ. שְׁחוֹרָה אֲנִי וגו'—אַל תִּתְמַהְנָה, בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם, שֶׁחָשְׁקָה נֶפֶשׁ דוֹדִי בִי, שֶׁאֲנִי שְׁחוֹרָה כְּאָהֳלֵי עַם קֵדָר בְּעֶצֶם נָאוָה (יָפָה) אֲנִי כִּירִיעוֹת שְׁלֹמֹה הַיְקָרוֹת. שְׁחַרְחֹרֶת—שְׁחוֹרָה מְאֹד. שֶׁשְּׁזָפַתְנִי—הִכְּתָה אוֹתִי בְּקַרְנֵי אוֹרָהּ. נִחֲרוּ—הִתְקוֹטְטוּ בִי, אַחַי הִתְמַרְמְרוּ עָלַי שֶׁמָּאַסְתִּי בַּמֶּלֶךְ וַיְשִׂימוּנִי נוֹטֵרָה (שׁוֹמֶרֶת) אֶת הַכְּרָמִים, וּמִתּוֹךְ זֶה לֹא יָכֹלְתִּי לִשְׁמוֹר

ז. --הַגִּידָה לִּי, שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי!
אֵיכָה תִרְעֶה, אֵיכָה תַּרְבִּיץ בַּצָּהֳרָיִם?
שַׁלָּמָה אֶהְיֶה כְּעֹטְיָה, עַל עֶדְרֵי חֲבֵרֶיךָ?
ח. -אִם לֹא תֵדְעִי לָךְ, הַיָּפָה בַּנָּשִׁים!
צְאִי לָךְ בְּעִקְבֵי הַצֹּאן.
וּרְעִי אֶת גְּדִיֹּתַיִךְ, עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרֹעִים.
ט. לְסֻסָתִי בְּרִכְבֵי פַרְעֹה, דִּמִּיתִיךְ, רַעְיָתִי!
י. נָאווּ לְחָיַיִךְ בַּתֹּרִים, צַוָּארֵךְ בַּחֲרוּזִים.
יא. תּוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה לָּךְ, עִם נְקֻדּוֹת הַכָּסֶף.
יב. עַד שֶׁהַמֶּלֶךְ בִּמְסִבּוֹ, נִרְדִּי נָתַן רֵיחוֹ.
יג. צְרוֹר הַמֹּר דּוֹדִי לִי, בֵּין שָׁדַי יָלִין.
יד. אֶשְׁכֹּל הַכֹּפֶר דּוֹדִי לִי, בְּכַרְמֵי עֵין גֶּדִי.
טו. —הִנָּךְ יָפָה, רַעְיָתִי, הִנָּךְ יָפָה!
עֵינַיִךְ — יוֹנִים!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אֶת כַּרְמִי, כְּלוֹמַר, יָפְיִי וַתִּשְׁזְפֵנִי הַשָּׁמֶשׁ. הַגִּידָה לִּי וגו'--הַדּוֹד הָרוֹעֶה מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי חֲצַר בֵּית הַמֶּלֶךְ וְשׁוּלַמִּית מְצִיצָה בְּעַד הַחַרְמוֹנָה, וַתִּרְגַּשׁ בּוֹ וַתֹּאמַר: אֲהוּבִי, הַגִּידָה לִּי אֵיכָה (אֵיפֹה) תִּרְעֶה וְתַרְבִּיץ בַּצָּהֳרַיִם אֶת צֹאנְךָ, אוּלַי יִצְלַח בְּיָדִי לְהִמָּלֵט מִכָּאן וּמִהַרְתִּי אֵלֶיךָ. שַׁלָּמָה אֶהְיֶה כְּעֹטְיָה-כִּי לָמָּה אֶהְיֶה כַּאֲבֵלָה בִּתְעוּתִי לְבַקֶּשְׁךָ בַּשָּׂדֶה עַל יַד עֶדְרֵי חֲבֵרֶיךָ הָרוֹעִים וְלֹא אֶמְצָאֲךָ. עַל זֶה מֵשִׁיב הַדּוֹד: „אִם לֹא תֵדְעִי" אֶת הַדֶּרֶךְ לְכִי לָךְ בְּעִקְּבוֹת צֹאנִי וּבָאת אֵלַי, וְנָתַתִּי לָךְ לִרְעוֹת רַק גְּדִיּוֹת אֲחָדוֹת וְלֹא עֵדֶר שָׁלֵם כִּי יְקָרַתְּ בְּעֵינַי מְאֹד. לְסֻסָתִי—שׁוּלַמִּית נִמְלְטָה מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַתַּגִּיעַ אֶל דּוֹדָהּ בַּשָּׂדֶה, שֶׁקִּדֵּם פָּנֶיהָ בִּתְהִלָּה: לְסוּסָה הָאֲסוּרָה בְּרֶכֶב פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם (שֶׁמִּשָּׁם מוֹצָא הַסּוּסִים) הַמְקֻשֶּׁטָה בִּמְצִלּוֹת פָּז, כֵּן הִמְשַׁלְתִּיךְ רַעְיָתִי (אֲהוּבָתִי). לְסֻסָתִי כְּמוֹ לְסוּסָה, וְהַיּוּ"ד נוֹסֶפֶת. תֹּרִים-טוּרֵי מַטְבְּעוֹת, וְהוּא מִין תַּכְשִׁיט. חֲרוּזִים-מַחֲרוּזוֹת מַרְגָּלִיּוֹת. עַד שֶׁהַמֶּלֶךְ וגו'—תְּשׁוּבַת הָרַעְיָה הִיא: בְּעוֹד שֶׁהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בִּסְעוּדָה אֶל שֻׁלְחָנוֹ הַמְּקֻטָּר כָּל מִינֵי בְשָׂמִים-נָתַן נִרְדִּי (מִין בֹּשֶׂם) רֵיחַ חָזָק מִכֻּלָּם אֶל אַפִּי, כְּלוֹמַר, כָּל תַּעֲנוּגוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ לֹא נָעֲמוּ לִי בְּהִזָּכְרִי בְךָ, וְהִיא מְכַנָּה אוֹתוֹ בְּשֵׁם נֵרְדְּ, מוֹר וְכֹפֶר, וְהֵמָּה מִינֵי פְרָחִים רֵיחָנִים. עֵין גֶּדִי-שֵׁם מָקוֹם. עֵינַיִךְ-יוֹנִים-

טז. —הִנְּךָ יָפֶה דוֹדִי, אַף נָעִים!
אַף עַרְשֵׂנוּ רַעֲנָנָה.
יז. קֹרוֹת בָּתֵּינוּ אֲרָזִים, רָהִיטֵנוּ בְּרוֹתִים.

ב.

א. אֲנִי—חֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן, שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים.
ב. —כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים, כֵּן רַעְיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת.
ג. —כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר, כֵּן דּוֹדִי בֵּין הַבָּנִים,
בְּצִלּוֹ חִמַּדְתִּי וְיָשַׁבְתִּי, וּפִרְיוֹ מָתוֹק לְחִכִּי.
ד. הֱבִיאַנִי אֶל בֵּית הַיָּיִן, וְדִגְלוֹ—עָלַי אַהֲבָה.
ה. סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת, רַפְּדוּנִי בַּתַּפּוּחִים,
כִּי חוֹלַת אַהֲבָה אָנִי.
ו. שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי, וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי!...
ז. הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם, בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם, בִּצְבָאוֹת אוֹ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה,
אִם תָּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ, אֶת הָאַהֲבָה, עַד שֶׁתֶּחְפָּץ!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

יָפוֹת כְּזוּג יוֹנִים. רַעֲנָנָה—רְטֻבָּה וִירוֹקָה, עֶרֶשׂ רַעֲנָנָה הִיא מַצָּע דֶּשֶׁא. קֹרוֹת בָּתֵּינוּ אֲרָזִים—כְּלוֹמַר, אַרְזֵי הַיַּעַר הֵם מַחֲסֶה לָנוּ מֵחֹרֶב וּמִזֶּרֶם כְּקוֹרוֹת בָּתִּים, וְהַבְּרוֹתִים (מִין עֵץ) הֵם רָהִיטֵנוּ мебель, וַאֲנִי מִתְעַנֶּגֶת וּפוֹרַחַת כַּחֲבַצֶּלֶת, וְהִיא מִין פֶּרַח лилія. עַל זֶה מֵשִׁיב הַדּוֹד: אָכֵן לְשׁוֹשַׁנָּה נִמְשַׁלְתְּ כִּי יָפִית מִכָּל הַבָּנוֹת כְּשׁוֹשַׁנָּה מִן הַחוֹחִים (מִינֵי קוֹצִים רָעִים).

ב. חִמַּדְתִּי וְיָשַׁבְתִּי—יָשַׁבְתִּי בְּחֶמְדָּה. וְדִגְלוֹ—דִּגְלוֹ שֶׁל בֵּית הַיַּיִן (בֵּית יַיִן מְסֻמָּן בְּדֶגֶל הַמְּשַׁמֵּשׁ לוֹ כְּשֶׁלֶט) מְסֻמָּן בַּמִּלִּים הַלָּלוּ: „עָלַי אַהֲבָה" (עָלַי כְּמוֹ אֵלַי), כְּלוֹמַר, דּוֹדִי שִׁכְּרַנִי בְּאַהֲבָתוֹ יוֹתֵר מִדַּי עַד לְחָלִי, וְהִיא מִתְחַנֶּנֶת: אָנָא „סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת", סַעֲדוּנִי בְּדִבֶלֶת צִמּוּקִים אוֹ תְאֵנִים. רַפְּדוּנִי בַּתַּפּוּחִים—הַצִּיעוּ וְשִׁטְחוּ מִסָּבִיב לִי תַּפּוּחִים לְהָשִׁיב נַפְשִׁי בְּרֵיחָם. וּמִיַּד הִרְגִּישָׁה שֶׁדּוֹדָהּ יִסְעָדֶנָּה, וַתִּקְרָא: הֶאָח, שְׂמֹאלוֹ תַּחַת וגו׳. הִשְׁבַּעְתִּי וגו׳—בְּעוֹד שֶׁהִיא חֲבוּקָה בִּזְרוֹעוֹת דּוֹדָהּ—וְהִנֵּהוּ רוֹאֶה כִּי נַעֲרוֹתֶיהָ הִגִּיעוּ לַהֲשִׁיבָהּ אֶל אַרְמוֹן הַמֶּלֶךְ, וַיִּקְרָא הַדּוֹד: הִשְׁבַּעְתִּיכֶן שֶׁלֹּא תָעִירוּ אֶת אַהֲבַת שׁוּלַמִּית אֶל הַמֶּלֶךְ עַד שֶׁתֶּחְפָּץ וְתִתְעוֹרֵר מֵעַצְמָהּ לְאַהֲבָה אוֹתוֹ. צְבָאוֹת—צְבָאִים. אַיָּלָה—лань, הִירְשְׁקוּהּ.

ח. קוֹל דּוֹדִי... הִנֵּה זֶה בָּא!
מְדַלֵּג עַל הֶהָרִים, מְקַפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת.
ט. דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי, אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים.
הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ!
מַשְׁגִּיחַ מִן הַחַלֹּנוֹת, מֵצִיץ מִן הַחֲרַכִּים!
י. עָנָה דוֹדִי וְאָמַר לִי:
קוּמִי לָךְ רַעְיָתִי— יָפָתִי—וּלְכִי לָךְ.
יא. כִּי הִנֵּה הַסְּתָיו עָבָר, הַגֶּשֶׁם חָלַף הָלַךְ לוֹ
יב. הַנִּצָּנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ,
עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ, וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ.
יג. הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ, וְהַגְּפָנִים-סְמָדַר נָתְנוּ רֵיחַ.
קוּמִי לָךְ, רַעְיָתִי, יָפָתִי—וּלְכִי לָךְ!
יד. יוֹנָתִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע, בְּסֵתֶר הַמַּדְרֵגָה;
הַרְאִינִי אֶת מַרְאַיִךְ, הַשְׁמִיעִנִי אֶת קוֹלֵךְ!
כִּי קוֹלֵךְ עָרֵב, וּמַרְאֵיךְ נָאוֶה.
טו. „אֶחֱזוּ לָנוּ שֻׁעָלִים!
שֻׁעָלִים קְטַנִּים, מְחַבְּלִים כְּרָמִים:
וּכְרָמֵינוּ סְמָדַר".

שִׁירָה חֲדָשָׁה

קוֹל דּוֹדִי—שׁוּלַמִּית הַכְּלוּאָה בְּהַרְמוֹן הַמֶּלֶךְ מַרְגֶּשֶׁת פִּתְאֹם בְּבוֹא דוֹדָהּ לְעֵת עֶרֶב לְפַתּוֹתָהּ לָלֶכֶת אַחֲרָיו, וְהִנֵּה הִיא שׁוֹמַעַת קוֹל צְעָדָיו בְּדַלְּגוֹ כַּצְּבִי, עוֹד רֶגַע וְהִנֵּה הִיא רוֹאָה אוֹתוֹ מֵצִיץ (מַבִּיט) בְּעַד הַחֲרַכִּים (оконники, פֶּענְסְטֶער ־ראָמֶען) שֶׁל הַהַרְמוֹן. עֹפֶר—בֶּן אַיָּלָה, צְבִי צָעִיר. הַסְּתָיו—הַחֹרֶף. נִצָּנִים—צִיצִים, פְּרָחִים. עֵת הַזָּמִיר—זְמַן זִמְרַת בַּעֲלֵי הַכָּנָף. תּוֹר—מִין יוֹנָה. חָנְטָה פַגֶּיהָ—הִבְשִׁילָה פִּרְיָהּ; תְּאֵנִים לֹא בְשׁוּלוֹת נִקְרָאוֹת „פַּגִּים". סְמָדַר-פְּרִי הַגֶּפֶן לְאַחַר הַפְּרִיחָה. יוֹנָתִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע—רַעְיָתִי כְלוּאָה בְּהַרְמוֹן כְּיוֹנָה בְּחַגְוֵי (щель) הַסֶּלַע. מַדְרֵגָה—מַעֲלָה שֶׁבִּסְלָעִים (Горный уступъ). עָרֵב—נָעִים. אֶחֱזוּ וגו'—הָרַעְיָה נֶעְתְּרָה לְתַחֲנוּנֵי הַדּוֹד וְהִשְׁמִיעָה אֶת קוֹלָהּ בְּקֶטַע אֶחָד מִשִּׁיר כּוֹרְמִים; לֵאמֹר: תִּפְשׂוּ אֶת הַשּׁוּעָלִים

טז. דּוֹדִי לִי וַאֲנִי לוֹ, הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים.
יז. עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם, וְנָסוּ הַצְּלָלִים —
סֹב! דְּמֵה לְךָ, דוֹדִי, לִצְבִי, אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים
עַל הָרֵי בָתֶר!

ג.

א. עַל מִשְׁכָּבִי בַּלֵּילוֹת, בִּקַּשְׁתִּי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי;
בִּקַּשְׁתִּיו — וְלֹא מְצָאתִיו.
ב. אָקוּמָה נָּא וַאֲסוֹבְבָה בָעִיר, בַּשְּׁוָקִים וּבָרְחֹבוֹת —
אֲבַקְשָׁה אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי;
בִּקַּשְׁתִּיו — וְלֹא מְצָאתִיו.
ג. מְצָאוּנִי הַשֹּׁמְרִים, הַסֹּבְבִים בָּעִיר:
אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי רְאִיתֶם?
ד. כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי מֵהֶם — עַד שֶׁמָּצָאתִי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי,
אֲחַזְתִּיו וְלֹא אַרְפֶּנּוּ
עַד שֶׁהֲבֵיאתִיו אֶל בֵּית אִמִּי וְאֶל חֶדֶר הוֹרָתִי...
ה. הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם, בְּנוֹת יְרוּשָׁלַםִ, בִּצְבָאוֹת אוֹ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה
אִם תָּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ, אֶת הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַמְחַבְּלִים (הַמַּשְׁחִיתִים) אֶת כְּרָמֵינוּ שֶׁכְּבָר פֵּרְחוּ וְנִרְאָה סְמָדַר. וְהִיא מוֹסִיפָה בְּרֶגֶשׁ: „אֲנִי לְדוֹדִי"—כֻּלִּי שֶׁלְּךָ; אוּלָם „עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם"—טֶרֶם שֶׁיָּשׁוּב רוּחַ הַיּוֹם וְטֶרֶם שֶׁיָּנוּסוּ צִלְלֵי הָעֶרֶב. „סֹב"—לֵךְ לְךָ מִזֶּה, פֶּן יַרְגִּישׁוּ שׁוֹמְרַי. דְּמֵה-הֱיֵה דוֹמֶה. הָרֵי בָתֶר-הָרִים מְלֵאִים מְחִלּוֹת וַחֲרִיצִים.

ג. עַל מִשְׁכָּבִי בַּלֵּילוֹת-הָרַעְיָה לֹא תָנוּחַ גַּם בַּלֵּילוֹת וּבַחֲזוֹן לַיְלָה תֶּהְגֶּה בּוֹ. וְהִנֵּה הִיא יוֹרֶדֶת מֵעַל מִשְׁכָּבָהּ וּמִתְגַּנֶּבֶת בַּחֲשָׁאי לָצֵאת מִתּוֹךְ הָאַרְמוֹן וּמְבַקֶּשֶׁת „אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשָׁהּ". כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי—עוֹד לֹא הִסְפַּקְתִּי לַעֲבוֹר מֵהֶם—וְהִנֵּה מְצָאתִיו. הוֹרָתִי-אִמִּי, יוֹלַדְתִּי. הִשְׁבַּעְתִּי—כְּמוֹ לְמַעְלָה.

ו. מִי זֹאת עֹלָה מִן הַמִּדְבָּר, כְּתִימְרוֹת עָשָׁן?
מְקֻטֶּרֶת מֹר וּלְבוֹנָה, מִכֹּל אַבְקַת רוֹכֵל.
ז. הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה!
שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל.
ח. כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב, מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה,
אִישׁ חַרְבּוֹ עַל יְרֵכוֹ, מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת.
ט. אַפִּרְיוֹן עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה, מֵעֲצֵי הַלְּבָנוֹן.
י. עַמּוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף, רְפִידָתוֹ זָהָב
מֶרְכָּבוֹ – אַרְגָּמָן;
תּוֹכוֹ, רָצוּף – אַהֲבָה, מִבְּנוֹת יְרוּשָׁלָ͏ִם.
יא. צְאֶינָה וּרְאֶינָה, בְּנוֹת צִיּוֹן! בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה,
בַּעֲטָרָה שֶׁעִטְּרָה לּוֹ אִמּוֹ
בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ, וּבְיוֹם שִׂמְחַת לִבּוֹ.

ד.

א. – הִנָּךְ יָפָה, רַעְיָתִי, הִנָּךְ יָפָה!
עֵינַיִךְ – יוֹנִים מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ.

שִׁירָה הַדָּשָׁה

מִי זֹאת–הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לָבוּשׁ פְּאֵר כְּחָתָן וְנָשׂוּא בְּיַד גִּבּוֹרָיו בְּאַפִּרְיוֹן (מִטַּת חֲתֻנִּים) יָקָר, יָצָא לְהַכְנִים אֶת שׁוּלַמִּית לַחֻפָּה. פָּגַע בְּשׁוּלַמִּית כְּשֶׁהִיא מוּבָלָה מִן הַמִּדְבָּר בִּידֵי נַעֲרוֹתֶיהָ, וַיִּקְרָא: מִי זֹאת וגו׳. תִּימְרוֹת עָשָׁן–עַמּוּדֵי עָשָׁן מִתְרוֹמְמִים וְעוֹלִים. מְקֻטֶּרֶת–מְבֻשֶּׂמֶת בְּרֵיחַ מֹר וּלְבוֹנָה (מִינֵי סַמִּים). אַבְקַת רוֹכֵל–סַמִּים כְּתוּשִׁים לְאָבָק שֶׁבִּילְקוּט הָרוֹכֵל (סוֹחֵר). הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה! — זוֹ הִיא קְרִיאַת שׁוּלַמִּית בַּת הַשָּׂדֶה, שֶׁהִשְׁתּוֹמְמָה לְמַרְאֵה כָל כְּבוֹד הַמֶּלֶךְ וְתִפְאַרְתּוֹ וְחֵיל גִּבּוֹרָיו שֶׁעַל יָדוֹ, וְאַפִּרְיוֹנוֹ וַעֲטֶרֶת הַחֲתֻנִּים שֶׁבְּרֹאשׁוֹ. רְפִידָה–מַצָּע הַשָּׁטוּחַ בּוֹ. מֶרְכָּב–מְקוֹם הָרְכִיבָה וְהַמּוֹשָׁב. תּוֹכוֹ רָצוּף אַהֲבָה–הָאַהֲבָה עַצְמָהּ רְבוּדָה בְּתוֹךְ הָאַפִּרְיוֹן, וּמְלִיצָה הִיא עַל עָצְמַת תְּשׁוּקַת בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם לְאַפִּרְיוֹן שֶׁכָּזֶה.

ד. הִנָּךְ יָפָה–כַּאן מַתְחִיל הֶחָתָן (הַמֶּלֶךְ) מְשַׁבֵּחַ אֶת הָרַעְיָה בְּכָל מִינֵי תִשְׁבָּחוֹת בִּכְדֵי לְהִתְחַבֵּב עָלֶיהָ בְּחֶלְקַת לְשׁוֹנוֹ. מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ–מִבַּעַד לְצָעִיפֵךְ (שְׁלֵייעֶר) נִשְׁקָפוֹת עֵינַיִךְ

שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים, שֶׁגָּלְשׁוּ מֵהַר גִּלְעָד.
ב. שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הַקְּצוּבוֹת, שֶׁעָלוּ מִן הָרַחְצָה,
שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת, וְשַׁכֻּלָה אֵין בָּהֶם.
ג. כְּחוּט הַשָּׁנִי שִׂפְתוֹתַיִךְ, וּמִדְבָּרֵיךְ נָאוֶה.
כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ, מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ.
ד. כְּמִגְדַּל דָּוִיד צַוָּארֵךְ, בָּנוּי לְתַלְפִּיּוֹת.
אֶלֶף הַמָּגֵן תָּלוּי עָלָיו, כֹּל שִׁלְטֵי הַגִּבּוֹרִים.
ה. שְׁנֵי שָׁדַיִךְ
כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תְּאוֹמֵי צְבִיָּה, הָרוֹעִים בַּשּׁוֹשַׁנִּים
ו.—עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם, וְנָסוּ הַצְּלָלִים,
אֵלֶךְ לִי אֶל הַר הַמּוֹר, וְאֶל גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה.
ז.—כֻּלָּךְ יָפָה, רַעְיָתִי! וּמוּם אֵין בָּךְ.
ח. אִתִּי מִלְּבָנוֹן, כַּלָּה, אִתִּי מִלְּבָנוֹן תָּבוֹאִי:
תָּשׁוּרִי מֵרֹאשׁ אֲמָנָה, מֵרֹאשׁ שְׂנִיר וְחֶרְמוֹן,
מִמְּעֹנוֹת אֲרָיוֹת, מֵהַרְרֵי נְמֵרִים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַיָּפוֹת כְּזוּג יוֹנִים. שֶׁגָּלְשׁוּ—שֶׁמִּתְגַּלְגְּלוֹת וְיוֹרְדוֹת בִּמְרוּצָה, כֵּן שַׂעְרֵךְ יוֹרֵד תַּלְתַּלִּים. הַקְּצוּבוֹת—שֶׁלְּכָל עֵדֶר הַצֹּאן מִדָּה וְקֶצֶב אֶחָד, כֵּן שִׁנַּיִךְ שָׁווֹת זוֹ לָזוֹ. מַתְאִימוֹת—יוֹלְדוֹת תְּאוֹמִים. כֵּן הַשִּׁנַּיִם הָעֶלְיוֹנוֹת וְהַתַּחְתּוֹנוֹת שָׁווֹת. וְשַׁכֻּלָה אֵין בָּהֶם—כְּלוֹמַר, אֵין שֵׁן אַחַת חֲסֵרָה. כְּפֶלַח—כְּגֶזֶר. רַקָּה—צֶדַע, високъ, שְׁלֵייפֶע. כְּמִגְדַּל דָּוִיד—שֶׁהוּא זָקוּף וְיָשָׁר. תַּלְפִּיּוֹת—מִגְדָּל לְלִמּוּד מִלְחָמָה военно-учебное заведенiе, מִילִיטֶער שׁוּלֶע. אֶלֶף הַמָּגֵן—שֶׁבְּמִגְדָּל זֶה תְּלוּיִם אֶלֶף מָגִנִּים, וּמָשָׁל הוּא עַל חֲרוּזֵי הַפְּנִינִים שֶׁבְּצַוָּארָהּ. עַד שֶׁיָּפוּחַ—דִּבְרֵי הָרַעְיָה הֵם, שֶׁנִּלְאֲתָה לִשְׁמוֹעַ תְּהִלָּתָהּ מִפִּי הַמֶּלֶךְ וַתִּדְחֵהוּ וַתֹּאמַר: הַנִּיחֵנִי וְאֵלֵךְ לִי לִשְׁאֹף רוּחַ בְּהַר הַמּוֹר כִּי עֲיֵפָה נַפְשִׁי וּמָחָר בַּבֹּקֶר אָשׁוּבָה אֵלֶיךָ. הִתְחִיל הֶחָתָן שׁוּב מְפַתֶּה אוֹתָהּ וַיֹּאמַר: לֹא אַנִּיחֵךְ כִּי אִתִּי תָבוֹאִי אֶל הֵיכַל מְשׂוֹשִׂי, מִמְּעוֹנוֹת פְּרִיצֵי חַיּוֹת שֶׁבָּחַרְתְּ לְמוֹשָׁב לָךְ שָׁם עַל יַד הָרוֹעֶה... אֲמָנָה, שְׂנִיר וְחֶרְמוֹן—שְׁמוֹת הָרִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. תָּשׁוּרִי—

ט. לִבַּבְתִּנִי אֲחֹתִי — כַלָּה, לִבַּבְתִּנִי בְּאַחַת מֵעֵינַיִךְ,
בְּאַחַד עֲנָק מִצַּוְּרֹנָיִךְ.

י. מַה יָּפוּ דֹדַיִךְ, אֲחֹתִי—כַלָּה! מַה טֹּבוּ דֹדַיִךְ מִיַּיִן,
וְרֵיחַ שְׁמָנַיִךְ מִכָּל בְּשָׂמִים.

יא. נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתוֹתַיִךְ כַּלָּה, דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנֵךְ
וְרֵיחַ שַׂלְמֹתַיִךְ כְּרֵיחַ לְבָנוֹן.

יב. גַּן נָעוּל, אֲחֹתִי — כַלָּה! גַּל נָעוּל מַעְיָן חָתוּם.

יג. שְׁלָחַיִךְ פַּרְדֵּס רִמּוֹנִים, עִם פְּרִי מְגָדִים
כְּפָרִים עִם נְרָדִים.

יד. נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם קָנֶה וְקִנָּמוֹן, עִם כָּל עֲצֵי לְבוֹנָה.
מֹר וַאֲהָלוֹת, עִם כָּל רָאשֵׁי בְשָׂמִים.

טו. מַעְיַן גַּנִּים, בְּאֵר מַיִם חַיִּים, וְנֹזְלִים מִן לְבָנוֹן...

טז. עוּרִי צָפוֹן! וּבוֹאִי תֵימָן!
הָפִיחִי גַנִּי, יִזְּלוּ בְשָׂמָיו!
יָבֹא דוֹדִי לְגַנּוֹ, וְיֹאכַל פְּרִי מְגָדָיו.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

תַּבִּיטִי יָשָׁר. לִבַּבְתִּנִי—מָשַׁכְתְּ וְקָנִית אֶת לְבָבִי לְאַהֲבָה אוֹתָךְ. בְּאַחַת מֵעֵינַיִךְ—בְּמַבָּט אֶחָד מֵעַיִן אֶחָת. עֲנָק מִצַּוְּרֹנָיִךְ—טַבַּעַת אַחַת מֵהַצַּוָּארוֹנִים (מִין עֲדִי הַצַּוָּאר). נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתוֹתַיִךְ—מָשָׁל הוּא עַל נֹעַם מִדְבָּרָהּ. גַּן נָעוּל—מָשָׁל הוּא עַל תֻּמָּתָהּ וּצְנִיעוּתָהּ. גַּל—מַעְיָן נוֹבֵעַ. חָתוּם—סָגוּר. שְׁלָחַיִךְ פַּרְדֵּס רִמּוֹנִים—שָׂדֵךְ—כֻּלּוֹ כֶּרֶם חֶמֶד שֶׁל רִמּוֹנִים, וּמָשָׁל הוּא עַל יְפִי אֵבְרֵי גוּפָהּ. (שְׁלָחִים—שָׂדֶה בִּלְשׁוֹן הַגְּמָרָא). מְגָדִים—נְעִימִים. כְּפָרִים, נְרָדִים, כַּרְכֹּם, קָנֶה וְקִנָּמוֹן וגו׳—כָּל אֵלֶּה מִינֵי סַמִּים וּפְרָחִים. מַעְיַן גַּנִּים—לֹא יֶחְסַר בְּשָׂדֵךְ גַּם מַעְיָן. עוּרִי צָפוֹן—אַחַר רֹב הַתְּהִלּוֹת לֹא עָמַד עוֹד רוּחַ הָרַעְיָה בְּקִרְבָּהּ, וַתִּקְרָא: הִתְעוֹרְרוּ רוּחוֹת וְהָפִיחוּ בְּגַנִּי לְהָפִיץ רֵיחַ וְיָבֹא הַמֶּלֶךְ לִטְעֹם מִפִּרְיוֹ, כְּלוֹמַר, הֲרֵינִי בְּיָדֶךָ... אֶפֶס כִּי אֵין רוּחִי אִתִּי אֶלָּא רוּחַ חָזָק, רוּחַ הַמּוֹשֵׁל שֶׁעָלָה עָלָי.

ה.

א. — בָּאתִי לְגַנִּי, אֲחֹתִי כַלָּה!
אָרִיתִי מוֹרִי, עִם בְּשָׂמִי,
אָכַלְתִּי יַעְרִי, עִם דִּבְשִׁי,
שָׁתִיתִי יֵינִי, עִם חֲלָבִי...
אִכְלוּ רֵעִים!
שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דוֹדִים.

ב. אֲנִי יְשֵׁנָה, — וְלִבִּי עֵר...
קוֹל דּוֹדִי דוֹפֵק:
פִּתְחִי לִי,
אֲחֹתִי—רַעְיָתִי, יוֹנָתִי—תַמָּתִי!
שֶׁרֹּאשִׁי נִמְלָא טָל, קְוֻצּוֹתַי — רְסִיסֵי לָיְלָה.
ג. — פָּשַׁטְתִּי אֶת כֻּתָּנְתִּי, אֵיכָכָה אֶלְבָּשֶׁנָּה?
רָחַצְתִּי אֶת רַגְלַי, אֵיכָכָה אֲטַנְּפֵם?
ד. דּוֹדִי שָׁלַח יָדוֹ מִן הַחוֹר, וּמֵעַי הָמוּ עָלָיו.
ה. קַמְתִּי אֲנִי לִפְתֹּחַ לְדוֹדִי;

שִׁירָה חֲדָשָׁה

ה. בָּאתִי לְגַנִּי—דִּבְרֵי הֶחָתָן הֵם שֶׁשָּׂמֵחַ שִׂמְחָה גְדוֹלָה שֶׁנֶּעְתְּרָה לוֹ כַלָּתוֹ לְסוֹף: **בָּאתִי לְגַנִּי** וְאָרִיתִי (קָטַפְתִּי) מוֹרִי עִם בְּשָׂמִי, כְּלוֹמַר, הִתְעַנַּגְתִּי עֹנֶג רַב עַל אַהֲבָתֵךְ, **יַעְרִי עִם דִּבְשִׁי**—חַלַּת הַדְּבַשׁ שֶׁלִּי. וּמִשִּׂמְחָתוֹ יִקְרָא אֶל רֵעָיו: אִכְלוּ וגו׳. **אֲנִי יְשֵׁנָה**—אַחַר כָּל זֹאת עוֹד נֶאֱמָנָה הָרַעְיָה בִּבְרִיתָהּ עִם דּוֹדָהּ הָרוֹעֶה, וַעֲלֵי מִשְׁכָּבָהּ בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ תֶּהְגֶּה בּוֹ **וְלִבָּהּ** לֹא יָנוּחַ, הוּא עֵר (לֹא יָשֵׁן). פִּתְאֹם שָׁמַעְתִּי—כָּךְ הִיא מְסַפֶּרֶת—דּוֹדִי דוֹפֵק בְּדֶלֶת **חֲדַר** מִשְׁכָּבִי. **קְוֻצּוֹת**—פַּאֲתֵי שְׂעַר הָרֹאשׁ. **רְסִיסֵי לָיְלָה**—נִטְפֵי טַל לָיְלָה. **אֲטַנְּפֵם**—אֲלַכְלֵךְ אוֹתָן בְּצֵאתִי הַחוּצָה. וּבִכְדֵי לְהִשְׁתַּמֵּט מִמֶּנּוּ אָמְרָה כָּךְ. **מִן הַחוֹר**—חוֹר הָאֶשְׁנָב אוֹ הַמַּנְעוּל. **מֵעַי הָמוּ עָלָיו**—קְרָבַי הִתְעוֹרְרוּ בְּקִרְבִּי.

וְיָדַי נָטְפוּ מוֹר, וְאֶצְבְּעֹתַי – מוֹר עֹבֵר
עַל כַּפּוֹת הַמַּנְעוּל.

ו. פָּתַחְתִּי אֲנִי לְדוֹדִי – וְדוֹדִי חָמַק, עָבָר.
נַפְשִׁי יָצְאָה בְדַבְּרוֹ...
בִּקַּשְׁתִּיהוּ – וְלֹא מְצָאתִיהוּ, קְרָאתִיו – וְלֹא עָנָנִי.

ז. מְצָאֻנִי הַשֹּׁמְרִים, הַסֹּבְבִים בָּעִיר,
הִכּוּנִי פְצָעוּנִי;
נָשְׂאוּ אֶת רְדִידִי מֵעָלַי, שֹׁמְרֵי הַחֹמוֹת.

ח. הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלָם!
אִם תִּמְצְאוּ אֶת דּוֹדִי, מַה תַּגִּידוּ לוֹ? –
שֶׁחוֹלַת אַהֲבָה אָנִי...

ט. – מַה דּוֹדֵךְ מִדּוֹד? הַיָּפָה בַּנָּשִׁים!
מַה דּוֹדֵךְ מִדּוֹד, שֶׁכָּכָה הִשְׁבַּעְתָּנוּ?

י. – דּוֹדִי צַח וְאָדוֹם, דָּגוּל מֵרְבָבָה!

יא. רֹאשׁוֹ כֶּתֶם פָּז,
קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים, שְׁחֹרוֹת כָּעוֹרֵב.

יב. עֵינָיו כְּיוֹנִים, עַל אֲפִיקֵי מָיִם,
רֹחֲצוֹת בֶּחָלָב, יֹשְׁבוֹת עַל מִלֵּאת.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מֹור עֹבֵר--מִין מוֹר שֶׁשְּׁמוֹ „מוֹר עוֹבֵר". יָדֶיהָ נָטְפוּ מוֹר, כִּי הִתְבַּסְּמָה תְחִלָּה לְקַבְּלֵהוּ בְּיָדַיִם נוֹטְפוֹת מוֹר. חָמַק-הָפַךְ פָּנָיו, פָּנָה. בְּדַבְּרוֹ: „פִּתְחִי לִי" כִּמְעַט שֶׁיָּצְאָה נַפְשִׁי מֵהֲמוֹן מֵעַי עָלָיו. רְדִיד-מִין בֶּגֶד, Накидка. מַה דּוֹדֵךְ מִדּוֹד—מַה נִּשְׁתַּנָּה דוֹדֵךְ מִכָּל הַדּוֹדִים? כַּךְ שָׁאֲלוּ בְנוֹת הָעִיר אוֹתָהּ כִּי הִתְפַּלְאוּ עַל עָצְמַת אַהֲבָתָהּ אֵלָיו עַד לַחֲלוֹת בִּגְלָלוֹ. דָּגוּל מֵרְבָבָה-מְצֻיָּן בַּעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים, כָּמוֹהוּ לֹא נִמְצָא גַם בִּרְבָבָה. כֶּתֶם פָּז-מִינֵי מַתָּכוֹת יְקָרוֹת מְאֹד. תַּלְתַּלִּים—תִּלִּים, תִּלִּים, מְסֻלְסָלִים. אֲפִיקֵי מָיִם-מוֹצָאֵי מָיִם. רֹחֲצוֹת בֶּחָלָב-הַכַּוָּנָה עַל הַלָּבָן שֶׁבָּעַיִן. מִלֵּאת-מִשְׁבֶּצֶת. הָעֵינַיִם

יג. לְחָיָו כַּעֲרוּגַת הַבֹּשֶׂם, מִגְדְּלוֹת מֶרְקָחִים.
שִׂפְתוֹתָיו — שׁוֹשַׁנִּים, נֹטְפוֹת מוֹר עֹבֵר.
יד. יָדָיו — גְּלִילֵי זָהָב, מְמֻלָּאִים בַּתַּרְשִׁישׁ.
מֵעָיו — עֶשֶׁת שֵׁן מְעֻלֶּפֶת סַפִּירִים.
טו. שׁוֹקָיו — עַמּוּדֵי שֵׁשׁ. מְיֻסָּדִים עַל אַדְנֵי פָז.
מַרְאֵהוּ כַּלְּבָנוֹן, בָּחוּר כָּאֲרָזִים.
טז. חִכּוֹ — מַמְתַקִּים, וְכֻלּוֹ מַחֲמַדִּים.
זֶה דוֹדִי וְזֶה רֵעִי,
בְּנוֹת יְרוּשָׁלָםִ!

ו.

א. — אָנָה הָלַךְ דּוֹדֵךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים!
אָנָה פָּנָה דוֹדֵךְ? וּנְבַקְשֶׁנּוּ עִמָּךְ.
ב. — דּוֹדִי יָרַד לְגַנּוֹ, לַעֲרוּגוֹת הַבֹּשֶׂם
לִרְעוֹת בַּגַּנִּים, וְלִלְקֹט שׁוֹשַׁנִּים.
ג. אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי —
הָרוֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים!
ד. יָפָה אַתְּ, רַעְיָתִי, כְּתִרְצָה, נָאוָה כִּירוּשָׁלָםִ
אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

ושבות בְּחוֹרֵיהֶן כְּאַבְנֵי חֵן בְּתוֹךְ הַמִּשְׁבֶּצֶת. עֲרוּגָה–תֶּלֶם, שׁוּרַת הַגַּן гряда, בייט. מִגְדְּלוֹת מֶרְקָחִים–גַּלֵּי עָפָר עֲטוּפִים פְּרָחִים цвѣточныя клумбы, בְּלוּמֶענְהִיגֶעלְכֶען. גָּלִיל–עַמּוּד עָגֹל. תַּרְשִׁישׁ–מִין אֶבֶן טוֹבָה. עֶשֶׁת–מַסֵּכָה, Отливъ. שֵׁן–קֶרֶן הַפִּיל, מֵעָיו לְבָנִים וּמוּצָקִים כְּקַרְנוֹת הַפִּיל. שֵׁשׁ–שַׁיִשׁ, Мраморъ. מְעֻלֶּפֶת סַפִּירִים—מְצֻפָּה בְּאַבְנֵי סַפִּיר.

ג. אֲנִי לְדוֹדִי–עוֹדֶנָּה מְדַבֶּרֶת עִם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם וְדוֹדָהּ בָּא, מִיַּד קָרְאָה: אֲנִי לְדוֹדִי וגו'.
ד. הַדּוֹד הָרוֹעֶה הִתְחִיל לְהַלְּלָהּ: יָפָה אַתְּ וגו'. תִּרְצָה–עִיר יָפָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת–

ה. הָסֵבִּי עֵינַיִךְ מִנֶּגְדִּי, שֶׁהֵם הִרְהִיבֻנִי.
שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים, שֶׁגָּלְשׁוּ מִן הַגִּלְעָד.
ו. שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הָרְחֵלִים, שֶׁעָלוּ מִן הָרַחְצָה.
שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת, וְשַׁכֻּלָה אֵין בָּהֶם.
ז. כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ, מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ.
ח. שִׁשִּׁים הֵמָּה מְלָכוֹת, וּשְׁמֹנִים פִּילַגְשִׁים,
וַעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר, –
ט. אַחַת הִיא יוֹנָתִי תַמָּתִי, אַחַת הִיא לְאִמָּהּ,
בָּרָה הִיא לְיוֹלַדְתָּהּ.
רָאוּהָ בָנוֹת – וַיְאַשְּׁרוּהָ, מְלָכוֹת וּפִילַגְשִׁים – וַיְהַלְלוּהָ.

י. – מִי זֹאת הַנִּשְׁקָפָה כְּמוֹ שָׁחַר
יָפָה כַלְּבָנָה בָּרָה כַּחַמָּה,
אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת?
יא. – אֶל גִּנַּת אֱגוֹז יָרַדְתִּי, לִרְאוֹת בְּאִבֵּי הַנָּחַל
לִרְאוֹת הֲפָרְחָה הַגֶּפֶן, הֵנֵצוּ הָרִמֹּנִים.
יב. לֹא יָדַעְתִּי, נַפְשִׁי שָׂמַתְנִי, מַרְכְּבוֹת עַמִּי נָדִיב!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

יָפְיֵךְ מְעוֹרֵר אֵימָה כְּמַחֲנֵה צָבָא מְסֻדָּר אִישׁ עַל דִּגְלוֹ. הָסֵבִּי–הַעֲבִירִי מַבָּטֵי עֵינַיִךְ. הִרְהִיבֻנִי–יָעִירוּ בְקִרְבִּי אַהֲבָה. שִׁשִּׁים . . . וּשְׁמֹנִים וגו'–כְּלוֹמַר, רַבּוֹת הֵן הַנָּשִׁים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה, אַךְ לִי אַחַת הִיא יוֹנָתִי, יְחִידָה אַתְּ לִי. בָּרָה הִיא לְיוֹלַדְתָּהּ–בְּרוּרָה וּמוּבְחֶרֶת לְאִמָּהּ. וַיְאַשְּׁרוּהָ–וַיְשַׁבְּחוּהָ. מִי זֹאת–לְאוֹר הַשַּׁחַר נוֹדַע לַמֶּלֶךְ, כִּי בָגְדָה בוֹ רַעְיָתוֹ; וּבַלַּיְלָה הִתְחַמְּקָה מֵהֵיכָלוֹ וַתֵּלֶךְ אַחַר מְאַהֲבָהּ הָרוֹעֶה, וַיִּרְדֹּף אַחֲרֶיהָ בְּלִוְיַת מַרְכְּבוֹתָיו. בִּרְאוֹתוֹ אוֹתָהּ מֵרָחוֹק קָרָא: מִי זֹאת הַנִּשְׁקָפָה מֵרָחוֹק בְּזֹהַר יִפְעָתָהּ כַּשַּׁחַר בָּרָקִיעַ? כַּחַמָּה–כַּשֶּׁמֶשׁ. אֶל גִּנַּת אֱגוֹז יָרַדְתִּי–זוּ הִיא הִתְנַצְּלוּת שׁוּלַמִּית. אִבֵּי הַנַּחַל–הַצְּמָחִים הָרַכִּים שֶׁבַּנָּחַל. הֵנֵצוּ–פָּרְחוּ. לֹא יָדַעְתִּי וגו'–אֶל שָׂרֵי הָרֶכֶב הָעוֹטְרִים אֶת הַמֶּלֶךְ הִיא אוֹמֶרֶת: מַרְכְּבוֹת עַמִּי הַנָּדִיב! (כְּמוֹ שֶׁנִּקְרָא אֵלִיָּהוּ „רֶכֶב יִשְׂרָאֵל וּפָרָשָׁיו" מלכים ב׳, ב)

ז.

א. – שׁוּבִי, שׁוּבִי, הַשּׁוּלַמִּית! שׁוּבִי, שׁוּבִי וְנֶחֱזֶה בָּךְ.
– מַה תֶּחֱזוּ בַּשּׁוּלַמִּית, כִּמְחֹלַת הַמַּחֲנָיִם?
ב. – מַה יָּפוּ פְעָמַיִךְ בַּנְּעָלִים, בַּת נָדִיב!
חַמּוּקֵי יְרֵכַיִךְ, כְּמוֹ חֲלָאִים, מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמָּן.
ג. שָׁרְרֵךְ – אַגַּן הַסַּהַר, אַל יֶחְסַר הַמָּזֶג.
בִּטְנֵךְ – עֲרֵמַת חִטִּים, סוּגָה בַּשּׁוֹשַׁנִּים.
ד. שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים, תָּאֳמֵי צְבִיָּה.
צַוָּארֵךְ כְּמִגְדַּל הַשֵּׁן.
עֵינַיִךְ – בְּרֵכוֹת בְּחֶשְׁבּוֹן, עַל שַׁעַר בַּת רַבִּים.
אַפֵּךְ כְּמִגְדַּל הַלְּבָנוֹן, צוֹפֶה פְּנֵי דַמָּשֶׂק.
ו. רֹאשֵׁךְ עָלַיִךְ כַּכַּרְמֶל, וְדַלַּת רֹאשֵׁךְ כָּאַרְגָּמָן.
מֶלֶךְ אָסוּר בָּרְהָטִים.
ז. מַה יָּפִית וּמַה נָּעַמְתְּ, אַהֲבָה בַּתַּעֲנוּגִים!
ח. זֹאת קוֹמָתֵךְ דָּמְתָה לְתָמָר, וְשָׁדַיִךְ לְאַשְׁכֹּלוֹת.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אַל תַּאֲשִׁימוּנִי בִּבְגִידָה, „לֹא יָדַעְתִּי" בְּעַצְמִי אֵיךְ הָיְתָה כָּזֹאת, נַפְשִׁי שָׂמַתְנִי וֶהֱבִיאַתְנִי לִידֵי כָךְ, כְּלוֹמַר, רִגְשׁוֹתַי וּנְטִיּוֹתַי הֵם הוֹצִיאוּנִי מֵהֵיכַל הַמֶּלֶךְ.

ז. שׁוּבִי—בַּקָּשַׁת הַשָּׂרִים הִיא שֶׁתָּשׁוּב אֶל הַמֶּלֶךְ. וְנֶחֱזֶה—וְנִסְתַּכֵּל. מַה תֶּחֱזוּ—תְּשׁוּבַת שׁוּלַמִּית הִיא: וְכִי מַה תִּרְאוּ בִי? הַאִם „מְחוֹלַת מַחֲנַיִם"? וְהוּא מָחוֹל שֶׁל מַחֲנוֹת מְחוֹלְלוֹת יַחַד. מַה יָּפוּ—דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ הֵם שֶׁיְּדַבֵּר עַל לִבָּהּ לָשׁוּב. פְּעָמַיִךְ—צְעָדַיִךְ. בַּת נָדִיב-כְּבַת אֲצִילִים מִלֵּדָה וְלֹא כְבַת אִכָּרִים. חַמּוּקֵי יְרֵכַיִךְ-עִגּוּלֵי עַצְמוֹת הַיְרֵכַיִם. חֲלָאִים-חֲלִי הוּא כַּדּוּר קָטָן הַתָּלוּי מִן הַנֶּזֶם. אָמָּן-חָרָשׁ מְצֻיָּן. שֹׁרֶר Мускулъ; אַגַּן הַסַּהַר—מִין כְּלִי עָגֹל. אַל יֶחְסַר הַמָּזֶג—שֶׁלֹּא יֶחְסַר יַיִן בּוֹ, כֵּן שְׁרִירַיִךְ מְלֵאִים דָּם. עֲרֵמָה—גַּל, צִבּוּר. סוּגָה—מוּקָּפָה. שַׁעַר בַּת רַבִּים—כַּךְ שֵׁם אַחַד הַשְּׁעָרִים אֲשֶׁר בְּעִיר חֶשְׁבּוֹן וְעַל יָדוֹ הָיוּ בְּרֵכוֹת יָפוֹת. מִגְדַּל הַלְּבָנוֹן—בְּהַר הַלְּבָנוֹן עָמַד מִגְדָּל וְנִדְמֶה כְּחֹטֶם לָהָר. צוֹפֶה-מַבִּיט, כְּלוֹמַר, פּוֹנֶה. כַּכַּרְמֶל—כַּהֲדַר רֹאשׁ הַכַּרְמֶל. דַּלָּה-קְוֻצַּת שֵׂעָר кудри. רְהָטִים—מַחְלְפוֹת הַשֵּׂעָר, אֲנִי הַמֶּלֶךְ אָסוּר כְּבַחֲבָלִים אֶל מַחְלְפוֹתַיִךְ וְדָבֵק בָּךְ. תָּמָר-מִין

ט. אָמַרְתִּי: אֶעֱלֶה בְתָמָר. אֹחֲזָה בְּסַנְסִנָּיו; —
וְיִהְיוּ נָא שָׁדַיִךְ כְּאֶשְׁכְּלוֹת הַגֶּפֶן וְרֵיחַ אַפֵּךְ כַּתַּפּוּחִים
י. וְחִכֵּךְ כְּיֵין הַטּוֹב . . .
—הוֹלֵךְ לְדוֹדִי לְמֵישָׁרִים, דּוֹבֵב שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים.
יא. אֲנִי לְדוֹדִי, וְעָלַי תְּשׁוּקָתוֹ.
יב. לְכָה, דוֹדִי, נֵצֵא הַשָּׂדֶה
יג. נָלִינָה בַּכְּפָרִים, נַשְׁכִּימָה לַכְּרָמִים,
נִרְאֶה אִם פָּרְחָה הַגֶּפֶן,
פִּתַּח הַסְּמָדַר הֵנֵצוּ הָרִמּוֹנִים —
שָׁם אֶתֵּן אֶת דֹּדַי לָךְ.
יד. הַדּוּדָאִים נָתְנוּ רֵיחַ,
וְעַל פְּתָחֵינוּ כָּל מְגָדִים, חֲדָשִׁים גַּם יְשָׁנִים,
דּוֹדִי! צָפַנְתִּי לָךְ.

ח.

א. מִי יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי, יוֹנֵק שְׁדֵי אִמִּי,
אֶמְצָאֲךָ בַחוּץ, אֶשָּׁקְךָ — גַּם לֹא יָבֻזוּ לִי.
ב. אֶנְהָגְךָ אֲבִיאֲךָ אֶל בֵּית אִמִּי תְּלַמְּדֵנִי;
אַשְׁקְךָ מִיַּיִן הָרֶקַח, מֵעֲסִיס רִמֹּנִי.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֵץ Пальма. סַנְסִנִּים—עַנְפֵי הַתָּמָר. וְחִכֵּךְ—כְּלוֹמַר, נְשִׁיקוֹתַיִךְ. הוֹלֵךְ לְדוֹדִי-כָּאן מַפְסִיקָתוֹ שׁוּלַמִּית וְאוֹמֶרֶת: הַיַּיִן הַטּוֹב הַזֶּה הוֹלֵךְ יָשָׁר אֶל דּוֹדִי הָרוֹעֶה וְלֹא אֵלֶיךָ כִּי אֲנִי לְדוֹדִי. דּוֹבֵב-יֵינִי יְעוֹרֵר אָמְנָם לְדַבֵּר גַּם שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים... וְעָלַי תְּשׁוּקָתוֹ-כְּמוֹ אֵלַי תְּשׁוּקָתוֹ. כָּכָה הִגִּידָה שׁוּלַמִּית לַמֶּלֶךְ אֶת כָּל לִבָּהּ, כִּי לַשָּׁוְא יְפַתֶּנָּה לָלֶכֶת אַחֲרָיו. לְכָה דוֹדִי-שׁוּלַמִּית תְּשַׁוֶּה אֶת דּוֹדָהּ לְנֶגֶד עֵינֶיהָ וּמִשְׁתַּפֶּכֶת בְּאַהֲבָתָהּ אֵלָיו, מִבְּלִי פְנוֹת לַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו. פִּתַּח הַסְּמָדַר—אִם פִּתַּח וְהִתִּיר הַסְּמָדַר אֶת עַצְמוֹ מִנִּצָּתוֹ. דּוּדָאִים—מִין פְּרִי שֶׁבְּנֵי קֶדֶם חֲשָׁבוּהוּ לִמְעוֹרֵר בְּאוֹכְלָיו אַהֲבָה. פְּתָחֵינוּ-פִּתְחֵי אָהֳלֵי הַשָּׂדֶה. צָפַנְתִּי-טָמַנְתִּי וַהֲכִינוֹתִי כָּל אֵלֶּה;

ח. בַחוּץ-גַּם בְּחוּצוֹת הָעִיר. גַּם לֹא יָבוּזוּ לִי-וְאַף־עַל־פִּי־כֵן לֹא הָיוּ מְבַזִּים אוֹתִי. אִמִּי תְּלַמְּדֵנִי-הַמְלַמֶּדֶת אוֹתִי לְהוֹעִיל. יֵין הָרֶקַח-יַיִן בָּלוּל בִּבְשָׂמִים. עָסִיס—מִיץ, сокъ, וַאפְט.

ג. שְׂמֹאלוֹ תַּחַת רֹאשִׁי, וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי...

*

ד. הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם, בְּנוֹת יְרוּשָׁלָיִם!
מַה תָּעִירוּ וּמַה תְּעֹרְרוּ, אֶת הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ.

ה. – מִי זֹאת עֹלָה מִן הַמִּדְבָּר? מִתְרַפֶּקֶת עַל דּוֹדָהּ?
– תַּחַת הַתַּפּוּחַ עוֹרַרְתִּיךָ,
שָׁמָּה חִבְּלַתְךָ אִמֶּךָ, שָׁמָּה חִבְּלָה יְלָדַתְךָ.
ו. שִׂימֵנִי כַחוֹתָם עַל לִבֶּךָ, כַּחוֹתָם עַל זְרוֹעֶךָ!
כִּי עַזָּה כַמָּוֶת אַהֲבָה, קָשָׁה כִשְׁאוֹל קִנְאָה;
רְשָׁפֶיהָ רִשְׁפֵּי אֵשׁ, שַׁלְהֶבֶת־יָהּ!
ז. מַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאַהֲבָה,
וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּהָ.
אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת כָּל הוֹן בֵּיתוֹ בָּאַהֲבָה
בּוֹז יָבוּזוּ לוֹ.
ח. – אָחוֹת לָנוּ קְטַנָּה וְשָׁדַיִם אֵין לָהּ,
מַה נַּעֲשֶׂה לַאֲחוֹתֵנוּ בַּיּוֹם שֶׁיְּדֻבַּר בָּהּ?

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הִשְׁבַּעְתִּי וגו'–לִבְנוֹת יְרוּשָׁלַיִם שֶׁאָמְרוּ לְעֶזְרָהּ מַלְכַּת הַמִּדְבָּרָה אֶל דּוֹדָהּ תֹּאמַר: מַה תָּעִירוּ בִּי אַהֲבָה לִשְׁלֹמֹה, הֵן כְּבָר נוֹכַחְתֶּן לָדַעַת כִּי לַשָּׁוְא עֲמַלְכֶן. מִי זֹאת וגו'–הַדּוֹד רָאָה אוֹתָהּ מֵרָחוֹק בְּגִשְׁתָּהּ אֵלָיו וַיִּשְׁאַל: מִי זֹאת וגו'? הֲזֹאת שׁוּלַמִּית הַמִּתְרַפֶּקֶת (נִצְמֶדֶת וּמִדַּבֶּקֶת) עוֹד עַל דּוֹדָהּ? כְּלוֹמַר, הַעוֹדֵךְ נֶאֱמֶנֶת בְּאַהֲבָתִי? עַל זֶה עָנְתָה שׁוּלַמִּית: כְּאַהֲבָתִי אָז, כִּימֵי הָרִאשׁוֹנִים כְּשֶׁעוֹרַרְתִּי אֶת אַהֲבָתְךָ אֵלַי תַּחַת עֵץ הַתַּפּוּחַ, הֲלֹא הוּא עֵץ הַתַּפּוּחַ שֶׁאִמְּךָ יְלָדַתְךָ תַּחְתָּיו (סִמָּן הִיא נוֹתֶנֶת לְמַעַן יִזָּכֵר)–כֵּן עַזָּה גַּם הַיּוֹם אַהֲבָתִי אֵלֶיךָ. חִבְּלַתְךָ–יְלָדָה אוֹתְךָ, בָּאָה לִידֵי חֶבְלֵי לֵדָה. כַּחוֹתָם עַל לִבֶּךָ–דְּבוּקָה אֶל לִבְּךָ כַּחוֹתָם הַנִּשְׁמָר הֵיטֵב עַל הַלֵּב. כַּמָּוֶת–שֶׁלֹּא יוּכַל לוֹ הָאָדָם. קִנְאָה–עַל בְּגִידָה בְּאַהֲבָה. רְשָׁפֶיהָ–נִיצוֹצוֹת אֵשׁ. שַׁלְהֶבֶת־יָהּ–לַהֶבֶת גְּדוֹלָה מְאֹד. אָחוֹת–בְּשִׁיר זֶה יְסַפֵּר דַּאֲגַת הָאַחִים לַאֲחוֹת שׁוּלַמִּית הַקְּטַנָּה מִמֶּנָּה: מַה לַּעֲשׂוֹת „בַּיּוֹם שֶׁיְּדֻבַּר בָּהּ"–כְּשֶׁתִּגְדַּל וְתַגִּיעַ זְמַנָּהּ לְהַשִּׂיאָהּ,

ט. – אִם חוֹמָה הִיא, נִבְנֶה עָלֶיהָ טִירַת כָּסֶף
וְאִם דֶּלֶת הִיא, נָצוּר עָלֶיהָ לוּחַ אָרֶז.
י. – אֲנִי חוֹמָה וְשָׁדַי כַּמִּגְדָּלוֹת.
אָז הָיִיתִי בְעֵינָיו כְּמוֹצְאֵת שָׁלוֹם.
יא. „כֶּרֶם הָיָה לִשְׁלֹמֹה בְּבַעַל הָמוֹן.
נָתַן אֶת הַכֶּרֶם לַנֹּטְרִים,
אִישׁ יָבִא בְּפִרְיוֹ אֶלֶף כָּסֶף.
יב. כַּרְמִי שֶׁלִּי לְפָנָי!
הָאֶלֶף לְךָ, שְׁלֹמֹה! וּמָאתַיִם לְנֹטְרִים אֶת פִּרְיוֹ".
יג. – הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגַּנִּים! חֲבֵרִים מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ —
הַשְׁמִיעִנִי.
יד. –בְּרַח, דּוֹדִי!
וּדְמֵה לְךָ לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים
עַל הָרֵי בְשָׂמִים!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שֶׁלֹּא תֵלֵךְ גַּם הִיא בְדֶרֶךְ שׁוּלַמִּית? עַל זֶה עָנָה אַחַד הָאַחִים: „אִם חוֹמָה הִיא"—אִם תָּגֵן בְּעַצְמָהּ עַל כְּבוֹדָהּ „נִבְנֶה עָלֶיהָ טִירַת (הֵיכָל) כָּסֶף", כְּלוֹמַר, נַשִּׂיאֶנָּה לְבֶן נִכְבַּדֵּי אָרֶץ; וְאִם תְּהֵא פְּרוּצָה וּפְתוּחָה כַּדֶּלֶת „נָצוּר עָלֶיהָ לוּחַ אָרֶז"—נַקִּיף אוֹתָהּ בְּקַרְשֵׁי עֵץ, כְּלוֹמַר, נַשִּׂיאֶנָּה לְמִי שֶׁיִּהְיֶה, וּבְכֵן גּוֹרָלָהּ בְּיָדָהּ. וַתַּעַן הָאָחוֹת: אַל תְּדַאֲגִי לְתָמָּתִי, כִּי אֲנִי „חוֹמָה" וְאַל תִּתְנוּנִי לִקְטַנָּה, שֶׁהֲרֵי „שָׁדַי כַּמִּגְדָּלוֹת", וְאַף עַל פִּי כֵן לֹא קָרָנִי עַכְשָׁו מִקְרֵה אֲחוֹתִי שׁוּלַמִּית לְהִתְקַבֵּל בְּבֵית הַמֶּלֶךְ—אָז הָיִיתִי בְעֵינָיו כְּמוֹצְאֵת שָׁלוֹם, כְּלוֹמַר, הָיִיתִי מִתְרָאָה לְפָנָיו כִּשְׂמֵחָה בְגוֹרָלִי. כֶּרֶם הָיָה—וְשׁוּלַמִּית מִתְהַלֶּכֶת בַּגַּנִּים שֶׁשָּׁם יָרַד דּוֹדָהּ לִרְעוֹת. וַתִּתֵּן קוֹלָהּ בְּשִׁיר כּוֹרֵם־נוֹטֵר הַמַּרְגִּישׁ אֶת עַצְמוֹ מְאֻשָּׁר יוֹתֵר מִשְּׁלֹמֹה. שֶׁשְּׁלֹמֹה נָתַן אֶת כַּרְמוֹ שֶׁ„בְּבַעַל הָמוֹן" בְּכָל שָׁנָה לַנּוֹטְרִים, בִּתְנַאי שֶׁהַנּוֹטֵר יַכְנִיס לוֹ בְּפִרְיֵי הַכֶּרֶם אֶלֶף כֶּסֶף, אַךְ כַּרְמִי שֶׁלִּי-יִקְרָא הַכּוֹרֵם הַנּוֹטֵר—כֻּלּוֹ שֶׁלִּי גַם הָאֶלֶף גַּם הַמָּאתָיִם. שִׁיר זֶה עָלָה עַתָּה עַל לִבָּהּ שֶׁגַּם הִיא הִרְגִּישָׁה אֶת עַצְמָהּ מְאֻשָּׁרָה, שֶׁגּוֹרָלָהּ בָּעֵת בְּיָדָהּ. הַשְׁמִיעִנִי-בַּקָּשַׁת הַדּוֹד הָרוֹעֶה הִיא: הַשְׁמִיעִנִי עוֹד אֶת קוֹלֵךְ בְּשִׁירִים נְעִימִים כָּאֵלֶּה. חֲבֵרִים-חֲבֵרַי הָרוֹעִים גַּם הֵם מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ. בְּרַח דּוֹדִי-תְּשׁוּבַת שׁוּלַמִּית הִיא, לֹא עֵת עַתָּה לְהַרְבּוֹת בְּשִׁירִים מִפַּחַד רוֹדְפִים, עַתָּה-„בְּרַח דּוֹדִי" וְאָנֹכִי אַחֲרֶיךָ.

יו״ט וחוה״מ שֶׁחָל בְּשַׁבָּת א״א לְכוּ נְרַנְּנָה רַק מַתְחִילִין לוֹמַר מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת.

מזמורי תהלה אלה הובאו לקבלת שבת ע״י ר׳ משה קורדואירי (חי במאה השש עשרה).

תהלים צה.

לְכוּ נְרַנְּנָה לַיְיָ, נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ!
נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה, בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ.
כִּי אֵל גָּדוֹל יְיָ, וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים.
אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מֶחְקְרֵי אָרֶץ, וְתוֹעֲפוֹת הָרִים—לוֹ.
אֲשֶׁר לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ, וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ.
בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה, נִבְרְכָה לִפְנֵי יְיָ עֹשֵׂנוּ.
כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ, הַיּוֹם אִם בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ.
אַל תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה, כְּיוֹם מַסָּה בַּמִּדְבָּר.
אֲשֶׁר נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם, בְּחָנוּנִי גַּם רָאוּ פָעֳלִי.
אַרְבָּעִים שָׁנָה אָקוּט בְּדוֹר,
וָאֹמַר: עַם תֹּעֵי לֵבָב הֵם, וְהֵם לֹא יָדְעוּ דְרָכָי.
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי: אִם יְבֹאוּן אֶל מְנוּחָתִי.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לְכוּ נְרַנְּנָה—הַמְשׁוֹרֵר קוֹרֵא לָעָם לְרַנֵּן וּלְזַמֵּר לַה׳ עַל יְשׁוּעָתוֹ. נָרִיעָה-נָרִים קוֹל תְּרוּעָה וְזִמְרָה. מֶחְקְרֵי אָרֶץ-עִמְקֵי הָאָרֶץ. וְיֵשׁ מְפָרְשִׁים מֶרְחֲקֵי אֶרֶץ, בְּהִפּוּךְ הָאוֹתִיּוֹת. וְתוֹעֲפוֹת—גֹּבַהּ וָרוֹם. וְיַבֶּשֶׁת—וְהַיַּבָּשָׁה. נִבְרְכָה—נִכְרַע בֶּרֶךְ. עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ—שִׁעוּרוֹ: עַם יָדוֹ (שֶׁתַּחַת יָדוֹ) וְצֹאן מַרְעִיתוֹ. הַיּוֹם-גַּם הַיּוֹם, כְּלוֹמַר, בְּכָל עֵת אֲנַחְנוּ עַמּוֹ אִם רַק בְּקוֹלוֹ תִשְׁמָעוּ. כִּמְרִיבָה—כְּבְמַעֲשֵׂה „מַסָּה וּמְרִיבָה״ (שמות יז). גַּם רָאוּ פָעֳלִי—אַף עַל פִּי שֶׁרָאוּ מַעֲשַׂי וְנִפְלְאוֹתָי. אָקוּט בְּדוֹר-רַבְתִּי וְהִתְקוֹטַטְתִּי בַּדּוֹר הַהוּא, עַד אֲשֶׁר מֵתוּ כֻּלָּם בַּמִּדְבָּר גַּם נִשְׁבַּעְתִּי שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ לְאַרְצִי (לְאֶרֶץ כְּנַעַן).

תהלים צו.

שִׁירוּ לַיְיָ שִׁיר חָדָשׁ, שִׁירוּ לַיְיָ כָּל הָאָרֶץ!
שִׁירוּ לַיְיָ בָּרְכוּ שְׁמוֹ, בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ
סַפְּרוּ בַגּוֹיִם כְּבוֹדוֹ, בְּכָל הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו.
כִּי גָדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, נוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים.
כִּי כָּל אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים, וַיְיָ שָׁמַיִם עָשָׂה.
הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו, עֹז וְתִפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ.
הָבוּ לַיְיָ, מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים, הָבוּ לַיְיָ כָּבוֹד וָעֹז.
הָבוּ לַיְיָ כְּבוֹד שְׁמוֹ; שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ לְחַצְרוֹתָיו.
הִשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ, חִילוּ מִפָּנָיו כָּל הָאָרֶץ.
אִמְרוּ בַגּוֹיִם: יְיָ מָלָךְ, אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט,
יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים.
יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ, יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ.
יַעֲלֹז שָׂדַי וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ, אָז יְרַנְּנוּ כָּל עֲצֵי יָעַר—
לִפְנֵי יְיָ כִּי בָא, כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ,
יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק, וְעַמִּים בֶּאֱמוּנָתוֹ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שִׁירוּ לַה'—הַמְשׁוֹרֵר קוֹרֵא לָעָם לְהַלֵּל לַה', כִּי גָדוֹל הוּא מְאֹד. בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם לְיוֹם-הַשְׁמִיעוּ יוֹם אַחַר יוֹם. אֱלִילִים—הֶבֶל, כְּלֹא הֵם חֲשׁוּבִים. לְפָנָיו-לִפְנֵי כְבוֹדוֹ בְּמִקְדָּשׁוֹ. מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים-אֻמּוֹת הָעוֹלָם. בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ-מְלֻבָּשִׁים בְּגִדֵי פְּאֵר הַטְּהוֹרִים מִכָּל טֻמְאָה. וְיֵשׁ מְפָרְשִׁים: בְּחֶרְדַּת קֹדֶשׁ, כְּלוֹמַר, בְּיִרְאַת הַכָּבוֹד. חִילוּ-פַּחֲדוּ וְרִגְזוּ. אִמְרוּ בַגּוֹיִם—כְּשֶׁתָּשׁוּבוּ הַבַּיְתָה תְּסַפְּרוּ לַכֹּל, כִּי ה' מָלָךְ. אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל—לָכֵן נְכוֹנָה הָאָרֶץ בְּחָזְקָה, שֶׁלֹּא תִפּוֹל לְעוֹלָם. יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים—יִשְׁפֹּט בְּיֹשֶׁר. יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וגו'-כְּלוֹמַר, כָּל הַתּוֹלָדָה תִּשְׂמַח בִּרְאוֹתָהּ מִשְׁפַּט ה' וָיֹשֶׁר. יִרְעַם—יָרִיעַ וְיִרְעַשׁ. יַעֲלֹז שָׂדַי-יִשְׂמַח שָׂדֶה.

שם צז.

יְיָ מָלָךְ — תָּגֵל הָאָרֶץ, יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים.
עָנָן וַעֲרָפֶל סְבִיבָיו, צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאוֹ.
אֵשׁ לְפָנָיו תֵּלֵךְ, וּתְלַהֵט סָבִיב צָרָיו.
הֵאִירוּ בְרָקָיו תֵּבֵל, רָאֲתָה — וַתָּחֵל הָאָרֶץ.
הָרִים כַּדּוֹנַג נָמַסּוּ מִלִּפְנֵי יְיָ, מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ.
הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צִדְקוֹ, וְרָאוּ כָל הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ.
יֵבֹשׁוּ כָּל עֹבְדֵי פֶסֶל, הַמִּתְהַלְלִים בָּאֱלִילִים,
הִשְׁתַּחֲווּ לוֹ כָּל אֱלֹהִים.
שָׁמְעָה וַתִּשְׂמַח צִיּוֹן, וַתָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה,
לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יְיָ.
כִּי אַתָּה יְיָ עֶלְיוֹן עַל כָּל הָאָרֶץ, מְאֹד נַעֲלֵיתָ עַל
כָּל אֱלֹהִים.
אֹהֲבֵי יְיָ! שִׂנְאוּ רָע,
שֹׁמֵר נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו, מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

תָּגֵל הָאָרֶץ וגו׳—הַכֹּל, יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְהָאִיִּים יִשְׂמְחוּ בִּרְאוֹתָם מִשְׁפַּט ה׳ בְּאוֹיְבָיו. עָנָן וַעֲרָפֶל—כְּלוֹמַר, אֵל מִסְתַּתֵּר הוּא וְאֵין רוֹאֵהוּ. מְכוֹן כִּסְאוֹ—הָעַמּוּדִים שֶׁכִּסְאוֹ נָכוֹן עֲלֵיהֶם. וּתְלַהֵט—תֹּאחַז סָבִיב אוֹיְבָיו וְתִבְעַר. אֵשׁ... בְּרָקָיו—מָשָׁל הוּא עַל מִשְׁפְּטֵי ה׳ וְנִקְמָתוֹ בְּאוֹיְבָיו. רָאֲתָה וַתָּחֵל הָאָרֶץ—רָאֲתָה הָאָרֶץ מִשְׁפַּט ה׳ וַתִּרְעַד. דּוֹנַג—שַׁעֲוָה воскъ. כַּדּוֹנַג—מִפְּנֵי הָאֵשׁ. יֵבֹשׁוּ וגו׳—וְאָז יִתְבּוֹשְׁשׁוּ עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים וְיִשְׁתַּחֲווּ לוֹ בְּנֵי אֵלִים. — שָׁמְעָה וגו׳—צִיּוֹן שָׁמְעָה מִשְׁפַּט ה׳ בַּגּוֹיִם וַתִּשְׂמַח. בְּנוֹת יְהוּדָה—עָרֵי יְהוּדָה. נַעֲלֵיתָ—נַעֲלֶה וְעֶלְיוֹן אָתָּה. אוֹהֲבֵי ה׳ וגו׳—אַתֶּם אוֹהֲבֵי ה׳ שִׂנְאוּ אֶת הָרָע וְהִתְרַחֲקוּ מִמֶּנּוּ, כִּי

אוֹר זָרֻעַ לַצַּדִּיק, וּלְיִשְׁרֵי לֵב—שִׂמְחָה.
שִׂמְחוּ צַדִּיקִים בַּיְיָ, וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ.

שם צח. מִזְמוֹר,

שִׁירוּ לַייָ שִׁיר חָדָשׁ, כִּי נִפְלָאוֹת עָשָׂה;
הוֹשִׁיעָה לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ.
הוֹדִיעַ יְיָ יְשׁוּעָתוֹ, לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ.
זָכַר חַסְדּוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל,
רָאוּ כָל אַפְסֵי אָרֶץ, אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ.
הָרִיעוּ לַייָ כָּל הָאָרֶץ, פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ.
זַמְּרוּ לַייָ בְּכִנּוֹר, בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה.
בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר, הָרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְיָ.
יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ, תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ.
נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ כָף, יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ.
לִפְנֵי יְיָ, כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ;
יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק, וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אָז יִשְׁמְרֶכֶם ה׳ שֶׁהוּא שׁוֹמֵר וגו׳. אוֹר זָרֻעַ לַצַּדִּיק—אוֹר יְשׁוּעָה זָרוּעַ בִּשְׁבִיל הַצַּדִּיק כְּזֶרַע בָּאֲדָמָה שֶׁיַּעֲלֶה וְיִצְמָח.

נִפְלָאוֹת עָשָׂה—לָנוּ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם. הוֹשִׁיעָה לוֹ יְמִינוֹ—כְּלוֹמַר, כֹּחַ עַצְמוֹ בְּלִי עֶזְרַת אֲחֵרִים. אַפְסֵי אָרֶץ—קַצְוֵי אָרֶץ. פִּצְחוּ—הָרִימוּ קוֹל שִׂמְחָה. יִרְעַם-יָרִיעַ וְיִרְעַשׁ. יִמְחֲאוּ כָף-יַכּוּ כַּף אֶל כַּף לִכְבוֹדוֹ, כְּשֶׁיָּבֹא לִשְׁפּוֹט הָאָרֶץ

שם צט.

יְיָ מָלָךְ—יִרְגְּזוּ עַמִּים, יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ!
יְיָ בְּצִיּוֹן גָּדוֹל, וְרָם הוּא עַל כָּל הָעַמִּים.
יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא, קָדוֹשׁ הוּא.
וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב,—אַתָּה כּוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים,
מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב אַתָּה עָשִׂיתָ.
רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו,
קָדוֹשׁ הוּא!
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ,
קֹרְאִים אֶל יְיָ וְהוּא יַעֲנֵם.
בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם,
שָׁמְרוּ עֵדֹתָיו וְחֹק נָתַן לָמוֹ.
יְיָ אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עֲנִיתָם,
אֵל נֹשֵׂא הָיִיתָ לָהֶם, וְנֹקֵם עַל עֲלִילוֹתָם.
רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ,
כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

יוֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ-מֶלֶךְ יוֹשֵׁב כְּרוּבִים וּתְּנָד וּתִרְגַּז הָאָרֶץ. יוֹדוּ שִׁמְךָ וגו׳—הָעַמִּים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ כִּי גָדוֹל וְנוֹרָא הוּא. וְעֹז מֶלֶךְ וגו׳-וְיוֹדוּ עֻזּוֹ שֶׁל מֶלֶךְ (ה׳) שֶׁהוּא אוֹהֵב מִשְׁפָּט. לַהֲדֹם רַגְלָיו—לְבֵית מִקְדָּשׁוֹ. (הֲדוֹם הוּא שְׁרַפְרַף לְמִשְׁעַן הָרַגְלַיִם). מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנָיו-עַד כַּמָּה אוֹהֵב מִשְׁפָּט ה׳ אֶפְשָׁר לִרְאוֹת מִמֹּשֶׁה, אַהֲרֹן וּשְׁמוּאֵל, שֶׁהָיָה קָרוֹב אֲלֵיהֶם בְּכָל עֵת קָרְאָם אֵלָיו, וְהָיָה נוֹשֵׂא וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹן הָעָם בִּשְׁבִילָם, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן הָיָה נוֹקֵם וּמַעֲנִישׁ אוֹתָם עַל מַעֲשֵׂיהֶם כְּשֶׁעָווּ לְפָנָיו וְעַל כֵּן רוֹמְמוּ אֶת ה׳. עֵדוֹתָיו-פִּקּוּדָיו. נוֹשֵׂא-נוֹשֵׂא עָוֹן. עֲלִילוֹתָם—מַעֲשֵׂיהֶם.

שם כט.

מִזְמוֹר לְדָוִד.

הָבוּ לַייָ, בְּנֵי אֵלִים, הָבוּ לַייָ כָּבוֹד וָעֹז!
הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ, הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ.
קוֹל יְיָ עַל הַמָּיִם,—אֵל הַכָּבוֹד הִרְעִים,
יְיָ עַל מַיִם רַבִּים.
קוֹל יְיָ בַּכֹּחַ, קוֹל יְיָ בֶּהָדָר.
קוֹל יְיָ שֹׁבֵר אֲרָזִים, וַיְשַׁבֵּר יְיָ אֶת אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן.
וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ עֵגֶל, לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן—כְּמוֹ בֶן רְאֵמִים.
קוֹל יְיָ חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ.
קוֹל יְיָ יָחִיל מִדְבָּר, יָחִיל יְיָ מִדְבַּר קָדֵשׁ.
קוֹל יְיָ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת—
וּבְהֵיכָלוֹ, כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד.
יְיָ לַמַּבּוּל יָשָׁב, וַיֵּשֶׁב יְיָ מֶלֶךְ לְעוֹלָם.
יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מִזְמוֹר-זֶה יְדַבֵּר עַל נוֹרְאוֹת הַטֶּבַע בְּהִתְחוֹלֵל מְטַר סוּפָה, רְעָמִים וּבְרָקִים. בְּנֵי אֵלִים—בְּנֵי אֱלֹהִים. קוֹל ה׳-מָשָׁל הוּא עַל קוֹל הָרַעַם, כַּאֲשֶׁר יְבֹאַר בַּחֲרוּז הַשֵּׁנִי. אֵל הַכָּבוֹד—אֵל אֲשֶׁר לוֹ הַכָּבוֹד. וַיַּרְקִידֵם—קוֹל ה׳ הִרְקִיד וְהֵנִיד אֶת הָאֲרָזִים וְאֶת הָרֵי לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן הִרְקִיד כִּרְאֵם (буйволъ) צָעִיר. חוֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ-גּוֹזֵר וּמוֹרֶה בְרָקִים. יָחִיל—יַרְעִיד. מִדְבַּר קָדֵשׁ-מִדְבַּר צִין הוּא קָדֵשׁ. יְחוֹלֵל--יַרְעִיד. וַיֶּחֱשֹׂף-וַיְגַלֶּה יְעָרוֹת, כִּי הַרְבֵּה עֵצִים יֵעָקְרוּ וְהַרְבֵּה יִשָּׁאֲרוּ חֲשׂוּפִים וַעֲרֻמִּים בְּאֵין עָלִים. וּבְהֵיכָלוֹ-כֹּל אֲשֶׁר בַּבְּרִיאָה (שֶׁהִיא הֵיכַל ד׳) יַבִּיעַ כְּבוֹדוֹ, כְּלוֹמַר, יוֹרֶה עַל כְּבוֹדוֹ וּגְדֻלָּתוֹ. יָשָׁב-(הָיָה) לְמֶלֶךְ.

הבאור מן אנא בכח תמצא לעיל.

אָנָּא, בְּכֹחַ גְּדֻלַּת יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה.
קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ, שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ, נוֹרָא!
נָא גִבּוֹר! דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ, כְּבָבַת שָׁמְרֵם.
בָּרְכֵם, טַהֲרֵם, רַחֲמֵם, צִדְקָתְךָ תָּמִיד גָּמְלֵם.
חֲסִין קָדוֹשׁ! בְּרוֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ.
יָחִיד, גֵּאֶה! לְעַמְּךָ פְּנֵה, זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ.
שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ, יוֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת!
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

לְכָה, דוֹדִי, לִקְרַאת כַּלָּה,
פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה. לכה

שָׁמוֹר וְזָכוֹר בְּדִבּוּר אֶחָד
הִשְׁמִיעָנוּ אֵל הַמְיֻחָד,
יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד,
לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת וְלִתְהִלָּה.

לְכָה, דוֹדִי, לִקְרַאת כַּלָּה, פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לְכָה דוֹדִי—הַמְשׁוֹרֵר (שְׁלֹמֹה הַלֵּוִי וְהוּא רָשׁוּם בְּרָאשֵׁי הַחֲרוּזִים) קוֹרֵא לָעָם לְקַבֵּל פְּנֵי שַׁבָּת כְּמוֹ שֶׁמְּקַבְּלִים פְּנֵי כַלָּה (שַׁבָּת נִקְרֵאת כַּלָּה).

שָׁמוֹר וְזָכוֹר וגו׳-עַל פִּי הַקַּבָּלָה אָמַר ה׳ „שָׁמוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת" „וְזָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת" בְּדִבּוּר אֶחָד. לְשֵׁם—לְפִרְסוּם, כְּלוֹמַר, אֵין מְפוּרְסָם, מְפוֹאָר וּמְהֻלָּל כָּמוֹהוּ.

לִקְרַאת שַׁבָּת לְכוּ וְנֵלְכָה,
כִּי הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה.
מֵרֹאשׁ מִקֶּדֶם נְסוּכָה,
סוֹף מַעֲשֶׂה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה.

לְכָה, דוֹדִי, לִקְרַאת כַּלָּה, פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה.

מִקְדַּשׁ מֶלֶךְ, עִיר מְלוּכָה!
קוּמִי צְאִי מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה,
רַב לָךְ שֶׁבֶת בְּעֵמֶק הַבָּכָא,
וְהוּא יַחֲמוֹל עָלַיִךְ חֶמְלָה.

לְכָה, דוֹדִי, לִקְרַאת כַּלָּה, פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

כִּי הִיא—הַשַּׁבָּת מְקוֹר הַבְּרָכָה כְּלוֹמַר, בִּזְכוּתָהּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מַעֲשֵׂה שֵׁשֶׁת הַיָּמִים. **נְסוּכָה**—מְשׁוּחָה וּמְקֻדֶּשֶׁת מֵרֵאשִׁית יְמֵי הַיְצִירָה. **סוֹף מַעֲשֶׂה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה**—הַשַּׁבָּת נִתְקַדְּשָׁה בְּסוֹף שֵׁשֶׁת יְמֵי מַעֲשֵׂה הָעוֹלָם, אַךְ בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ שֶׁל הַקָּבָּ״ה הָיְתָה עוֹד מִתְּחִלָּה.

מִקְדַּשׁ מֶלֶךְ—הַמְּשׁוֹרֵר קוֹרֵא לִירוּשָׁלַיִם הַחֲרֵבָה וְהַהֲפוּכָה,—וּבַחֲרוּזִים הַבָּאִים לְצִיּוֹן וּלְעַמָּהּ,—לְהִתְעוֹרֵר וּלְהִתְנַעֵר מֵעֲפַר שִׁפְלוּתָם, כִּי ה׳ יַחְמֹל עֲלֵיהֶם וְשַׁבְתּוּ שַׁבָּתָם בְּשִׂמְחַת עוֹלָם כְּשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת. **הֲפֵכָה**—הֶרֶס וְחֻרְבָּן. **עֵמֶק הַבָּכָא**—הוּא עֵמֶק עֲצֵי הַבְּכָאִים שֶׁנִּקְרְאוּ כֵּן עַל שֵׁם הַלֵּחוּת הַנּוֹזֶלֶת מֵהֶם כִּדְמָעוֹת וְהָעֵצִים נִרְאִים כְּבוֹכִים, אוּלָם הַמְּשׁוֹרֵר מִשְׁתַּמֵּשׁ כָּאן בְּהוֹרָאַת עֵמֶק הַבֶּכִי, כְּלוֹמַר, רַב לָךְ לָשֶׁבֶת בַּשֵּׁפֶל וְלִבְכּוֹת.

הִתְנַעֲרִי מֵעָפָר, קוּמִי,
לִבְשִׁי בִּגְדֵי תִפְאַרְתֵּךְ, עַמִּי!
עַל יַד בֶּן יִשַׁי בֵּית הַלַּחְמִי.
קָרְבָה אֶל נַפְשִׁי, גְאָלָהּ.
לְכָה, דוֹדִי, לִקְרַאת כַּלָּה, פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה.

הִתְעוֹרְרִי, הִתְעוֹרְרִי,
כִּי בָא אוֹרֵךְ, קוּמִי אוֹרִי;
עוּרִי, עוּרִי, שִׁיר דַּבֵּרִי
כְּבוֹד יְיָ עָלַיִךְ נִגְלָה.
לְכָה, דוֹדִי, לִקְרַאת כַּלָּה, פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה.

לֹא תֵבֹשִׁי וְלֹא תִכָּלְמִי.
מַה תִּשְׁתּוֹחֲחִי וּמַה תֶּהֱמִי?

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הִתְנַעֲרִי מֵעָפָר–הַשְׁלִיכִי מֵעָלַיִךְ עֲפַר שִׁפְלוּתֵךְ, בַּת עַמִּי! עַל יַד בֶּן יִשַׁי... קָרְבָה וגו׳–אֵלַי! קְרַב אֶל נַפְשִׁי וּגְאַל אוֹתָהּ מִצָּרָה עַל יְדֵי מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד.

הִתְעוֹרְרִי–כְּלַפֵּי צִיּוֹן הוּא קוֹרֵא. אוֹרֵךְ–אוֹר יְשׁוּעָתֵךְ. אוֹרִי–הַצְהִילִי פָּנַיִךְ.

לֹא תֵבוֹשִׁי–לֹא תִשְׂאִי עוֹד חֶרְפַּת הַגּוֹיִם. מַה תִּשְׁתּוֹחֲחִי–לָמָּה תֵלְכִי שְׁחוֹחַ וְקְדוֹרַנִּית מִיָּגוֹן וְלָמָּה תִבְכִּי? עוֹד יָבֹא יוֹם וְהָיִית לְמַחְסֶה לַעֲנִיֵּי עַמֵּנוּ, וִירוּשָׁלַיִם תִּבָּנֶה עַל תִּלָּהּ בְּעִתָּהּ (כְּלוֹמַר, בְּתָקְפָּהּ וּבִכְבוֹדָהּ) כְּקֶדֶם.

בָּךְ יֶחֱסוּ עֲנִיֵּי עַמִּי,
וְנִבְנְתָה עִיר עַל תִּלָּהּ.
לְכָה, דוֹדִי, לִקְרַאת כַּלָּה, פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה.

וְהָיוּ לִמְשִׁסָּה שֹׁאסָיִךְ,
וְרָחֲקוּ כָּל מְבַלְּעָיִךְ,
יָשִׂישׂ עָלַיִךְ אֱלֹהָיִךְ
כִּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל כַּלָּה.
לְכָה, דוֹדִי, לִקְרַאת כַּלָּה, פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה.

יָמִין וּשְׂמֹאל תִּפְרֹצִי,
וְאֶת יְיָ תַּעֲרִיצִי,
עַל יַד אִישׁ בֶּן פַּרְצִי
וְנִשְׂמְחָה וְנָגִילָה.
לְכָה, דוֹדִי, לִקְרַאת כַּלָּה, פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לִמְשִׁסָּה שֹׁאסָיִךְ—בּוֹזְזַיִךְ יִהְיוּ לָבַז וּלְשָׁלָל. וְרָחֲקוּ מְבַלְּעָיִךְ—מַשְׁחִיתַיִךְ וּמְהָרְסַיִךְ יִרְחֲקוּ וְיָסוּרוּ מִמֵּךְ. יָשִׂישׂ—יִשְׂמַח. כִּמְשׂוֹשׂ—כְּשִׂמְחַת. תִּפְרֹצִי—תִּתְרַחֲבִי וְתִשְׂתָּרְעִי. תַּעֲרִיצִי—תַּקְדִּישִׁי בְּיִרְאָה. עַל יַד וגו׳—בְּיַד, בְּהַנְהָגַת מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד שֶׁהוּא מִמִּשְׁפַּחַת פֶּרֶץ בֶּן יְהוּדָה.

בּוֹאִי בְשָׁלוֹם, עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ,
גַּם בְּשִׂמְחָה וּבְצָהֳלָה
תּוֹךְ אֱמוּנֵי עַם סְגֻלָּה.
בּוֹאִי כַלָּה, בּוֹאִי כַלָּה!

לְכָה, דוֹדִי, לִקְרַאת כַּלָּה,
פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה.

תהלים צב.

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת. טוֹב לְהוֹדוֹת לַיְיָ, וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן. לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ, וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת. עֲלֵי עָשׂוֹר וַעֲלֵי נָבֶל, עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר. כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְיָ בְּפָעֳלֶךָ, בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן. מַה גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ, יְיָ! מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ. אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע, וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת. בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב, וַיָּצִיצוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן–לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי עַד. וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם, יְיָ! כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְיָ, כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ—אַתְּ שַׁבָּת, עֲטֶרֶת ה׳ בַּעְלֵךְ, וְעוֹשֵׂךְ בּוֹאִי בְשָׁלוֹם וּבְשִׂמְחָה בְּקֶרֶב שְׁלוּמֵי אֱמוּנֵי יִשְׂרָאֵל.

לְהַגִּיד—טוֹב לְהַגִּיד וגו׳. עָשׂוֹר–מִין כְּלִי שִׁיר. עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר—עַל כְּלִי שִׁיר שֶׁשְּׁמוֹ ״הִגָּיוֹן״ וּבְכִנּוֹר. בַּעַר–בֶּן בְּלִי דַעַת. כְּמוֹ עֵשֶׂב—הַפּוֹרֵחַ. לְהִשָּׁמְדָם וגו׳–פְּרִיחָתָם אֵינָהּ אֶלָּא לְרֶגַע וְסוֹפָם לְהִשָּׁמֵד עַד עוֹלָם. וְאַתָּה מָרוֹם—אַתָּה ה׳ רָם וְנִשָּׂא לְעוֹלָם.

יֹאבֵֽדוּ, יִתְפָּרְדוּ כָּל פֹּֽעֲלֵי אָֽוֶן. וַתָּֽרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי, בַּלֹּתִי בְּשֶֽׁמֶן רַעֲנָן. וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים, תִּשְׁמַֽעְנָה אָזְנָי. צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח, כְּאֶֽרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה. שְׁתוּלִים בְּבֵית יְיָ, בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵֽינוּ יַפְרִֽיחוּ. עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה, דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ. לְהַגִּיד כִּי יָשָׁר יְיָ, צוּרִי וְלֹא עַוְלָֽתָה עלתה כ׳ בּוֹ.

הַ׳ מָלָךְ—נִתְבָּאֵר לְמַעְלָה צד 110

יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ, לָבֵשׁ יְיָ, עֹז הִתְאַזָּר, אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט. נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז, מֵעוֹלָם אָֽתָּה. נָשְׂאוּ נְהָרוֹת, יְיָ! נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם, יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם. מִקֹּלוֹת מַֽיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי יָם – אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ! עֵדֹתֶֽיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד, לְבֵיתְךָ נַאֲוָה (נ״א נַֽאֲוָה) קֹֽדֶשׁ יְיָ, לְאֹֽרֶךְ יָמִים!

קַדִּישׁ יָתוֹם.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, – וְאִמְרוּ: אָמֵן!

קהל יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא!

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא – בְּרִיךְ הוּא.

לְעֵֽלָּא (בעשי״ת וּלְעֵֽלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא – וְאִמְרוּ: אָמֵן!

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵֽינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל—וְאִמְרוּ: אָמֵן!

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם, עָלֵֽינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל—וְאִמְרוּ: אָמֵן!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

יִתְפָּרְדוּ–יִכְלוּ (כִּי הַכִּלָּיוֹן הוּא פֵּרוּד הַחֲלָקִים). וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי–אֲבָל קַרְנִי הֲרִימוֹתָ כְּקַרְנֵי הָרְאֵם. בַּלֹּתִי—בְּשֶׁמֶן זַיִת רַעֲנָן. וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי וגו׳—עֵינִי רָאֲתָה בְּמַפֶּלֶת אוֹיְבַי הָאוֹרְבִים לְנַפְשִׁי, וְאָזְנַי תִּשְׁמַעְנָה מַפֶּלֶת הַמְּרֵעִים הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה. כַּתָּמָר—לֹא כְּפִרְיחַת הָרָשָׁע הַדּוֹמֶה לְעֵשֶׂב. יִשְׂגֶּה–יִגְדַּל. שְׁתוּלִים—הַצַּדִּיקִים יִהְיוּ נְטוּעִים. יְנוּבוּן—יִתְּנוּ תְנוּבָתָם וּפֵרוֹתָם גַּם בִּימֵי הַשֵּׂיבָה וְהַזִּקְנָה. דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים—שְׁמֵנִים וּרְטֻבִּים. לְהַגִּיד–לְמַעַן יַגִּידוּ לַכֹּל. עַוְלָתָה–עַוְלָה, עָוֶל.

הבאור תמצא בדף 139

חזן **בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ!**

קהל וחזן בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד!

בְּרָכָה רִאשׁוֹנָה לִפְנֵי „שְׁמַע“.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים, בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים, וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עִתִּים, וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים, וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים. בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹם וָלָיְלָה, גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ, וְחֹשֶׁךְ—מִפְּנֵי אוֹר, וּמַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה, וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה, יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ

אֵל חַי וְקַיָּם, תָּמִיד יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים.

בְּרָכָה שְׁנִיָּה לִפְנֵי „שְׁמַע".

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ, תּוֹרָה וּמִצְוֹת, חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ. עַל כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ, וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ, וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה.

וְאַהֲבָתְךָ אַל תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

יחיד אומר אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן.

דברים ו.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל! יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד.

בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד!

וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי

מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ. וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם,
בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ.
וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ, וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ.
וּכְתַבְתָּם עַל מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ.

דברים יא. וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹתַי, אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם, לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם,
וּלְעָבְדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם. וְנָתַתִּי מְטַר
אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ, יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ, וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ
וְיִצְהָרֶךָ. וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ, וְאָכַלְתָּ
וְשָׂבָעְתָּ. הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם, וְסַרְתֶּם
וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְחָרָה
אַף יְיָ בָּכֶם, וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר
וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ, וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל
הָאָרֶץ הַטֹּבָה, אֲשֶׁר יְיָ נֹתֵן לָכֶם. וְשַׂמְתֶּם אֶת דְּבָרַי
אֵלֶּה עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם, וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם
לְאוֹת עַל יֶדְכֶם, וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם, וְלִמַּדְתֶּם
אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם, לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ,
וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ, וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ. וּכְתַבְתָּם עַל
מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ. לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם
עַל הָאֲדָמָה, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם,
כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ.

במדבר טו. וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם: וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם; וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת. וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ, וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם, וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם, אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם. לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתָי, וִהְיִיתֶם קְדשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם. אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם.

הַחַזָּן אוֹמֵר בְּקוֹל רָם: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת.

בְּרָכָה רִאשׁוֹנָה לְאַחַר „שְׁמַע".

אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל זֹאת, וְקַיָּם עָלֵינוּ, כִּי הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ, וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ; הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים, מַלְכֵּנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל הֶעָרִיצִים, הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ, וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל אֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ. הָעֹשֶׂה גְדֹלוֹת עַד אֵין חֵקֶר, וְנִפְלָאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר. הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים, וְלֹא נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ. הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל שֹׂנְאֵינוּ. הָעֹשֶׂה לָּנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה, אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם; הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם. וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם. הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם סוּף, אֶת

דוֹרְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע; וְרָאוּ בָנָיו
גְּבוּרָתוֹ שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ. וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ
עֲלֵיהֶם. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה
רַבָּה, וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ? מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ? נוֹרָא תְהִלֹּת, עֹשֵׂה פֶלֶא!

מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ, בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה; „זֶה
אֵלִי“ עָנוּ, וְאָמְרוּ:

„יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד!“

וְנֶאֱמַר: כִּי פָדָה יְיָ אֶת יַעֲקֹב; וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גָּאַל יִשְׂרָאֵל

בְּרָכָה שְׁנִיָּה לְאַחַר „שְׁמַע“.

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ
לְחַיִּים. וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ, וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה
טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ,
וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ: אוֹיֵב, דֶּבֶר, וְחֶרֶב, וְרָעָב, וְיָגוֹן; וְהָסֵר
שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ, וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ. כִּי
אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם
אָתָּה. וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה

וְעַד עוֹלָם. וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַפּוֹרֵשׂ סֻכַּת שָׁלוֹם, עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְעַל יְרוּשָׁלָיִם.

שמות לא.

לשבת וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם, בְּרִית עוֹלָם. בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעוֹלָם, כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ. ח"ק

לְשָׁלשׁ רְגָלִים

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מוֹעֲדֵי יְיָ, אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ח"ק

לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה

תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר, בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ. כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא, מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: ח"ק

לְיוֹם כִּפּוּר

כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם. מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם, לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ: ח"ק

תפלת שלש רגלים ותפלת ראש השנה ויום כפור תמצא להלן אחר תפלת מוסף של ראש חודש.

תְּפִלַּת לֵיל שַׁבָּת.

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל

עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

בש״ת
זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

בש״ת מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים? זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ. (בש״ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ.)

אַתָּה קִדַּשְׁתָּ אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי לִשְׁמֶךָ, תַּכְלִית, מַעֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. וּבֵרַכְתּוֹ מִכָּל הַיָּמִים, וְקִדַּשְׁתּוֹ מִכָּל הַזְּמַנִּים; וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ:

שִׁירָה חֲדָשָׁה

תַּכְלִית—סוֹף. לְסוֹף הַיְצִירָה קִדַּשְׁתָּ אֶת הַשַּׁבָּת.

בראשית ב.

„וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם. וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ, כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ, אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת“.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ; קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת, וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בָהּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לַעֲשׂוֹת-כְּמוֹ: וְעָשָׂה.

רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ—תִּהְיֶה מְנוּחָתֵנוּ לְרָצוֹן לְפָנֶיךָ. שַׂבְּעֵנוּ—תֵּן לָנוּ עַד כְּדֵי שְׂבִיעָה. וְטַהֵר לִבֵּנוּ—מִמַּחֲשֶׁבֶת חֵטְא וְעָוֹן. וְהַנְחִילֵנוּ וכו׳-כְּלוֹמַר, יִתֵּן לָנוּ לְהִתְעַנֵּג עַל הַשַּׁבָּת שֶׁיָּנוּחוּ בָהּ יִשְׂרָאֵל מְנוּחָה שְׁלֵמָה.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וּבִתְפִלָּתָם וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

בשבת ראש חודש ובשבת חול המועד אומרים כאן יעלה ויבא.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּר חַיֵּינוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב—כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם—כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ— מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

בראש חודש ובחול המועד אומרים זה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ, וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע, וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה, לְטוֹבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם

לְרֹאשׁ חֹדֶשׁ	לחוה״מ פֶּסַח	לחוה״מ סֻכּוֹת
רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ	חַג הַמַּצּוֹת	חַג הַסֻּכּוֹת

הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים, וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחָנֵּנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה.

בְּשַׁבַּת חֲנֻכָּה אוֹמְרִים כַּאן „עַל הַנִּסִּים".

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

בש"ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת.

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בספר

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם.

בש"ת בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם.

אֱלֹהַי! נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי—נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם.

לְשַׁבַּת חֲנֻכָּה.

עַל הַנִּסִּים, וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַמִּלְחָמוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ, וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ; וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כָּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי „חֲנֻכָּה" אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. ועל כלם וכו'

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת. וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

אחר התפלה אומרים הש"ץ והקהל ויכלו מעומד.

בראשית א.

וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם. וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ, כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת.

חזן בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ.

מֵעֵין שֶׁבַע.

קהל **מָגֵן אָבוֹת בִּדְבָרוֹ, מְחַיֵּה מֵתִים בְּמַאֲמָרוֹ. הָאֵל** (בש"ת הַמֶּלֶךְ) **הַקָּדוֹשׁ שֶׁאֵין כָּמוֹהוּ. הַמֵּנִיחַ לְעַמּוֹ בְּיוֹם שַׁבַּת קָדְשׁוֹ,**

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מָגֵן אָבוֹת בִּדְבָרוֹ–ה' הָיָה מָגֵן וּמַחְסֶה לַאֲבוֹתֵינוּ בְּדִבְרֵי פִּיו.

כִּי בָם רָצָה לְהָנִיחַ לָהֶם. לְפָנָיו נַעֲבוֹד בְּיִרְאָה וָפַחַד, וְנוֹדֶה לִשְׁמוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מֵעֵין הַבְּרָכוֹת. אֵל הַהוֹדָאוֹת, אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וּמְבָרֵךְ שְׁבִיעִי, וּמֵנִיחַ בִּקְדֻשָּׁה, לְעַם מְדֻשְּׁנֵי עֹנֶג, זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ; קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בָהּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת. קדיש שלם

א"א במה מדליקין ביו"ט שחל בע"ש. ובשבת חוה"מ. וכן יו"כ וי"ט שחל בשבת אין אומרים.

משניות ממסכת „שבת" במקום הלמוד.

א) בַּמֶּה מַדְלִיקִין וּבַמָּה אֵין מַדְלִיקִין? אֵין מַדְלִיקִין לֹא בְלֶכֶשׁ, וְלֹא בְחֹסֶן וְלֹא בְכַלָּךְ, וְלֹא בִּפְתִילַת הָאִידָן, וְלֹא בִּפְתִילַת הַמִּדְבָּר, וְלֹא בִירוֹקָה

שִׁירָה חֲדָשָׁה

כִּי בָם–בְּעַמּוֹ. מֵעֵין הַבְּרָכוֹת–כְּמוֹ נוֹסַח הַבְּרָכוֹת הַקָּבוּעַ מֵרַבּוֹתֵינוּ. אֵל הַהוֹדָאוֹת–אֵל אֲשֶׁר טוֹב וְנָכוֹן לְהוֹדוֹת לוֹ. שְׁבִיעִי–יוֹם הַשְּׁבִיעִי. מְדֻשְּׁנֵי עֹנֶג–שְׂבֵעֵי עֹנֶג שַׁבָּת בְּמַדְשֶׁן וְשֶׁמֶן. זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית–הַשַּׁבָּת הִיא זֵכֶר, כִּי בְשֵׁשֶׁת יָמִים נִבְרָא הָעוֹלָם.

שֶׁעַל פְּנֵי הַמָּיִם; לֹא בְזֶפֶת, וְלֹא בְשַׁעֲוָה, וְלֹא בְשֶׁמֶן קִיק, וְלֹא בְשֶׁמֶן שְׂרֵפָה, וְלֹא בְאַלְיָה, וְלֹא בְחֵלֶב. נָחוּם הַמָּדִי אוֹמֵר: מַדְלִיקִין בְּחֵלֶב מְבֻשָּׁל, וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֶחָד מְבֻשָּׁל וְאֶחָד שֶׁאֵינוֹ מְבֻשָּׁל אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ.

ב) אֵין מַדְלִיקִין בְּשֶׁמֶן שְׂרֵפָה בְּיוֹם טוֹב. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: אֵין מַדְלִיקִין בְּעִטְרָן מִפְּנֵי כְבוֹד הַשַּׁבָּת. וַחֲכָמִים מַתִּירִין בְּכָל הַשְּׁמָנִים: בְּשֶׁמֶן שֻׁמְשְׁמִין, בְּשֶׁמֶן אֱגוֹזִים, בְּשֶׁמֶן צְנוֹנוֹת, בְּשֶׁמֶן דָּגִים, בְּשֶׁמֶן פַּקֻּעוֹת, בְּעִטְרָן, וּבְנֵפְט. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר: אֵין מַדְלִיקִין, אֶלָּא בְשֶׁמֶן זַיִת בִּלְבָד.

ג) כָּל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ, אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ, אֶלָּא פִשְׁתָּן, וְכָל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ, אֵינוֹ מִטַּמֵּא טֻמְאַת אֹהָלִים, אֶלָּא פִשְׁתָּן.

ד) פְּתִילַת הַבֶּגֶד שֶׁקִּפְּלָהּ וְלֹא הִבְהֲבָהּ — רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: טְמֵאָה הִיא וְאֵין מַדְלִיקִין בָּהּ. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: טְהוֹרָה הִיא וּמַדְלִיקִין בָּהּ.

ה) לֹא יִקּוֹב אָדָם שְׁפוֹפֶרֶת שֶׁל בֵּיצָה, וִימַלְּאֶנָּה שֶׁמֶן, וְיִתְּנֶנָּה עַל פִּי הַנֵּר, בִּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא מְנַטֶּפֶת, וַאֲפִילוּ הִיא שֶׁל חֶרֶס. וְרַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר. אֲבָל אִם חִבְּרָהּ הַיּוֹצֵר מִתְּחִלָּה מֻתָּר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְלִי אֶחָד.

ו) לֹא יְמַלֵּא אָדָם קְעָרָה שֶׁמֶן, וְיִתְּנֶנָּה בְּצַד הַנֵּר, וְיִתֵּן רֹאשׁ הַפְּתִילָה בְּתוֹכָהּ, בִּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא שׁוֹאֶבֶת. וְרַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר.

ז) הַמְכַבֶּה אֶת הַנֵּר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְיָרֵא מִפְּנֵי עוֹבְדֵי כוֹכָבִים, מִפְּנֵי לִסְטִים, מִפְּנֵי רוּחַ רָעָה אוֹ בִשְׁבִיל הַחוֹלֶה שֶׁיִּישַׁן פָּטוּר; כְּחָס עַל הַנֵּר, כְּחָס עַל הַשֶּׁמֶן, כְּחָס עַל הַפְּתִילָה — חַיָּב. רַבִּי יוֹסֵי פּוֹטֵר בְּכֻלָּן, חוּץ מִן הַפְּתִילָה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשָׂה פֶחָם.

ח) עַל שָׁלשׁ עֲבֵרוֹת נָשִׁים מֵתוֹת בִּשְׁעַת לֵדָתָן, עַל שֶׁאֵינָן זְהִירוֹת: בְּנִדָּה, בְּחַלָּה וּבְהַדְלָקַת הַנֵּר.

ט) שְׁלשָׁה דְבָרִים צָרִיךְ אָדָם לוֹמַר בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ עֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשֵׁכָה: עִשַּׂרְתֶּם? עֵרַבְתֶּם? הַדְלִיקוּ אֶת הַנֵּר! סָפֵק חֲשֵׁכָה סָפֵק אֵינָהּ חֲשֵׁכָה — אֵין מְעַשְּׂרִין אֶת הַוַּדַּאי, וְאֵין מַטְבִּילִין אֶת הַכֵּלִים, וְאֵין

מַדְלִיקִין אֶת הַנֵּרוֹת, אֲבָל מְעַשְּׂרִין אֶת הַדְּמַאי, וּמְעָרְבִין וְטוֹמְנִין אֶת הַחַמִּין.

תַּנְיָא אָמַר רַבִּי חֲנִינָא, חַיָּב אָדָם לְמַשְׁמֵשׁ בְּגָדָיו בְּעֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשֵׁכָה, שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיֵצֵא. אָמַר רַב יוֹסֵף, הִלְכְתָא רַבְּתָא לְשַׁבַּתָּא

סוף מסכת ברכות.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אָמַר רַבִּי חֲנִינָא: תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר: וְכָל בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְיָ, וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ; אַל תִּקְרֵי: „בָּנָיִךְ", אֶלָּא: בּוֹנָיִךְ. שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ, וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל. יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ, שַׁלְוָה — בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ. לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי, אֲדַבְּרָה נָּא שָׁלוֹם בָּךְ. לְמַעַן בֵּית יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ. יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם.

קַדִּישׁ דְּרַבָּנָן.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ; וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, — וְאִמְרוּ: אָמֵן!

קהל יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא!

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא—בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלָּא (בש"ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא—וְאִמְרוּ: אָמֵן!

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן, וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן, וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן, וְעַל כָּל מָאן דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא, דִּי בְאַתְרָא הָדֵין וְדִי בְכָל אֲתַר וַאֲתַר— יְהֵא לְהוֹן וּלְכוֹן שְׁלָמָא רַבָּא, חִנָּא וְחִסְדָּא, וְרַחֲמִין וְחַיִּין אֲרִיכִין, וּמְזוֹנָא רְוִיחֵי וּפוּרְקָנָא מִן קֳדָם אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא—וְאִמְרוּ: אָמֵן!

חזן יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ: אָמֵן!

חזן עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה בְרַחֲמָיו שָׁלוֹם, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ: אָמֵן!

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם, וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם. — וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים, לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ, בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֱמֶת — מַלְכֵּנוּ, אֶפֶס זוּלָתוֹ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ: „וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ, כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת, אֵין עוֹד“.

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ, לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ, וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי, וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ, לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל, כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ, תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן, לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ, וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ, וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: „יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד“! וְנֶאֱמַר: „וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד“. קדיש יתום

משלי ג. אַל תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם, וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא.

ישעי' ח. עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר, דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם, כִּי עִמָּנוּ אֵל.

שם מו. וְעַד זִקְנָה אֲנִי הוּא, וְעַד שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל;
אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא, וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט.

מִנְהַג יִשְׂרָאֵל לְבָרֵךְ אֶת הַיְלָדִים בְּלֵילֵי שַׁבָּת כְּשֶׁבָּאִים מִבֵּית הַכְּנֶסֶת.

לִנְקֵבָה.	לְזָכָר.
יְשִׂימֵךְ אֱלֹהִים כְּשָׂרָה רִבְקָה, רָחֵל וְלֵאָה.	יְשִׂימְךָ אֱלֹהִים כְּאֶפְרַיִם וְכִמְנַשֶּׁה.

יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ. יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ. יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם.

כְּשֶׁבָּא מִבֵּית הַכְּנֶסֶת לְבֵיתוֹ יֹאמַר זֶה:

שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם, מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת, מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן,
מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! ג"פ

בּוֹאֲכֶם לְשָׁלוֹם, מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם, מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן,
מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! ג"פ

בָּרְכוּנִי לְשָׁלוֹם, מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם, מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן,
מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! ג"פ

צֵאתְכֶם לְשָׁלוֹם, מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם, מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן,
מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! ג"פ

תהלים צא. כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָּךְ, לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ.
שם קכא. יְיָ יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

משלי לא.
אֵשֶׁת חַיִל מִי יִמְצָא? וְרָחֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם—רַבּוֹתֵינוּ אָמְרוּ: כִּי מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת מְלַוִּים לוֹ לָאָדָם בְּעֶרֶב שַׁבָּת מִבֵּית הַכְּנֶסֶת לַבַּיִת, וְעַל כֵּן מְבָרְכִים אֶת הַמַּלְאָכִים בְּשָׁלוֹם בְּבוֹאָם וּבְצֵאתָם.

אֵשֶׁת חַיִל—שַׁבָּת נִקְרֵאת „אֵשֶׁת חַיִל" „עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ" כְּמוֹ בְּשִׁיר „לְכָה דוֹדִי") וְעַל כֵּן אוֹמְרִים פִּזְמוֹן זֶה הַמְדַבֵּר בְּשֶׁבַח אֵשֶׁת חַיִל. שֶׁכֵּן מְבִיאָה הַשַּׁבָּת בְּרָכָה וְעֹנֶג לִמְכַבְּדֶיהָ כְּאֵשֶׁת חַיִל לְבַעְלָהּ. מִכְרָהּ—מְחִירָהּ רָחוֹק וְנַ"ל הַרְבֵּה יֶתֶר מִפְּנִינִים (אֲבָנִ׳

בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעְלָהּ, וְשָׁלָל לֹא יֶחְסָר.
גְּמָלַתְהוּ טוֹב וְלֹא רָע, כֹּל יְמֵי חַיֶּיהָ.
דָּרְשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתִּים, וַתַּעַשׂ בְּחֵפֶץ כַּפֶּיהָ.
הָיְתָה כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר, מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחְמָהּ.
וַתָּקָם בְּעוֹד לַיְלָה, וַתִּתֵּן טֶרֶף לְבֵיתָהּ, וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ.
זָמְמָה שָׂדֶה — וַתִּקָּחֵהוּ, מִפְּרִי כַפֶּיהָ נָטְעָה כָּרֶם.
חָגְרָה בְעוֹז מָתְנֶיהָ, וַתְּאַמֵּץ זְרוֹעֹתֶיהָ.
טָעֲמָה כִּי טוֹב סַחְרָהּ, לֹא יִכְבֶּה בַלַּיְלָה נֵרָהּ.
יָדֶיהָ שִׁלְּחָה בַכִּישׁוֹר, וְכַפֶּיהָ תָּמְכוּ פָלֶךְ.
כַּפָּהּ פָּרְשָׂה לֶעָנִי, וְיָדֶיהָ שִׁלְּחָה לָאֶבְיוֹן
לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג, כִּי כָל בֵּיתָהּ לָבֻשׁ שָׁנִים.
מַרְבַדִּים עָשְׂתָה לָּהּ, שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ.
נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים בַּעְלָהּ, בְּשִׁבְתּוֹ עִם זִקְנֵי אָרֶץ.
סָדִין עָשְׂתָה וַתִּמְכֹּר, וַחֲגוֹר נָתְנָה לַכְּנַעֲנִי.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

חֵן (кораллы). וְשָׁלָל—כָּל מַה שֶּׁנִּמְצָא בַּבַּיִת. בְּחֵפֶץ כַּפֶּיהָ-בְּכַפֶּיהָ הַחֲפֵצוֹת בַּעֲבוֹדָה. כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר-הַמְּבִיאוֹת סְחוֹרָה מִמֶּרְחַקִּים. טֶרֶף-מָזוֹן. וְחֹק-דָּבָר קָבוּעַ וְנוֹעָד (בֶּעשְׁטִימְטֶעס) בַּעֲבוֹדָה וּמָזוֹן. זָמְמָה שָׂדֶה-גָּמְרָה בְלִבָּהּ לִקְנוֹת שָׂדֶה-וַתִּקָּחֵהוּ: מִפְּרִי כַפֶּיהָ-בְּכַסְפָּהּ שֶׁרָכְשָׁה לָהּ בַּעֲמַל כַּפֶּיהָ. חָגְרָה בְעֹז וגו'—כְּלוֹמַר, תִּתְאַמֵּץ וְתִתְחַזֵּק בַּעֲבוֹדָתָהּ. טָעֲמָה וגו'—כְּשֶׁהַרְגִּישָׁה כִּי תִרְאֶה בְרָכָה בַּעֲמָלָהּ-תַּעֲבוֹד גַּם בַּלַּיְלָה. סַחְרָהּ-קִנְיָנָהּ. כִּישׁוֹר—прялка רָאקֶענְשְׁטָאק. פָּלֶךְ—веретено שְׁפִּינְדֶעל. פָּרְשָׂה לֶעָנִי-לָתֵת לוֹ דֵּי מַחְסוֹרוֹ. לָבוּשׁ שָׁנִים-בִּגְדֵי תוֹלַעַת שָׁנִי. וְיֵשׁ מְפָרְשִׁים שָׁנִים כְּמוֹ שְׁנַיִם, כְּלוֹמַר, בִּגְדֵי מִשְׁנֶה, בֶּגֶד עַל בֶּגֶד. מַרְבַדִּים-מַצָּעוֹת לְמִשְׁכָּב. נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים בַּעְלָהּ-כִּי לָהּ יָאֶה בַּעַל נִכְבָּד הַיּוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמִּשְׁפָּט. סָדִין-простыня, בֶּעטְטְלַאקֶען. לַכְּנַעֲנִי-

עֹז וְהָדָר לְבוּשָׁהּ, וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן.
פִּיהָ פָּתְחָה בְחָכְמָה, וְתוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָהּ.
צוֹפִיָּה הֲלִיכוֹת בֵּיתָהּ, וְלֶחֶם עַצְלוּת לֹא תֹאכֵל.
קָמוּ בָנֶיהָ וַיְאַשְּׁרוּהָ, בַּעְלָהּ – וַיְהַלְלָהּ.
רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל, וְאַתְּ עָלִית עַל כֻּלָּנָה!
שֶׁקֶר הַחֵן, וְהֶבֶל הַיֹּפִי, אִשָּׁה יִרְאַת יְיָ הִיא תִתְהַלָּל.
תְּנוּ לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ, וִיהַלְלוּהָ בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ.

סֵדֶר קִידּוּשׁ לְלֵיל שַׁבָּת.

מִצְוָה לְקַדֵּשׁ עַל הַיַּיִן, וְאִם אֵין לוֹ יַיִן מְקַדֵּשׁ עַל הַפַּת. וְאָסוּר לִטְעוֹם מְאוּמָה קוֹדֶם קִדּוּשׁ אֲפִילּוּ מַיִם

בלחש וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר.

יוֹם הַשִּׁשִּׁי. וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם. וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לְסוֹחֵר. וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן–כְּלוֹמַר, לֹא תִדְאַג לְיוֹם מָחָר, כִּי הַכֹּל נָכוֹן לְפָנֶיהָ עַד יוֹמָהּ הָאַחֲרוֹן. צוֹפִיָּה הֲלִיכוֹת בֵּיתָהּ–תַּשְׁגִּיחַ עַל הַנְהָגַת בֵּיתָהּ. לֶחֶם עַצְלוּת–לֶחֶם שֶׁלֹּא עָמְלָה בוֹ. וַיְאַשְּׁרוּהָ–וַיְשַׁבְּחוּהָ. עָלִית עַל כֻּלָּנָה–עָלִית לְמַעְלָה מִכֻּלָּן. וִיהַלְלוּהָ בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ–מַעֲשֶׂיהָ הֵם בְּעַצְמָם יְהַלְלוּהָ.

וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ, כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ, אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת.

על היין סַבְרִי מָרָנָן וְרַבּוֹתַי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן.

על הפת בִּרְשׁוּת מָרָנָן וְרַבּוֹתַי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְרָצָה בָנוּ, וְשַׁבַּת קָדְשׁוֹ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הִנְחִילָנוּ, זִכָּרוֹן לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית, כִּי הוּא יוֹם, תְּחִלָּה לְמִקְרָאֵי קֹדֶשׁ, זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם. כִּי בָנוּ בָחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדַּשְׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים. וְשַׁבַּת קָדְשְׁךָ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הִנְחַלְתָּנוּ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת.

זְמִירוֹת לְלֵיל שַׁבָּת.

כָּל מְקַדֵּשׁ שְׁבִיעִי כָּרָאוּי לוֹ, כָּל שׁוֹמֵר שַׁבָּת כַּדָּת מֵחַלְּלוֹ, שְׂכָרוֹ הַרְבֵּה מְאֹד עַל פִּי פָעֳלוֹ, אִישׁ עַל מַחֲנֵהוּ וְאִישׁ עַל דִּגְלוֹ.

אוֹהֲבֵי יְיָ הַמְחַכִּים בְּבִנְיַן אֲרִיאֵל, בְּיוֹם הַשַּׁבָּת שִׂישׂוּ וְשִׂמְחוּ כִּמְקַבְּלֵי מַתַּן נַחֲלִיאֵל, גַּם שְׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ וְאִמְרוּ לָאֵל. בָּרוּךְ יְיָ, אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

הוֹרְשֵׁי יְיָ זֶרַע אַבְרָהָם אוֹהֲבוֹ, הַמְאַחֲרִים לָצֵאת מִן הַשַּׁבָּת וּמְמַהֲרִים לָבֹא, שְׂמֵחִים לְשָׁמְרוֹ וּלְעָרֵב עֵרוּבוֹ, זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ. זִכְרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה בְּמִצְוַת שַׁבָּת גְּרוּסָה, חֲרוּתָה לַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כְּכַלָּה בֵּין רֵעוֹתֶיהָ מְשֻׁבָּצָה. טְהוֹרִים יִירָשׁוּהָ וִיקַדְּשׁוּהָ בְּמַאֲמַר כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה.

יוֹם קָדוֹשׁ הוּא מִבֹּאוֹ וְעַד צֵאתוֹ, כָּל זֶרַע יַעֲקֹב יְכַבְּדוּהוּ כִּדְבַר הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ, לָנוּחַ בּוֹ וְלִשְׂמוֹחַ בְּתַעֲנוּג אָכוֹל וְשָׁתוֹ, כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ אוֹתוֹ. מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ אֵל קַנֹּא וְנוֹקֵם, נוֹטְרֵי לַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי זָכוֹר וְשָׁמוֹר לְהָקֵם, שַׂמְּחֵם בְּבִנְיַן שָׁלֵם בְּאוֹר פָּנֶיךָ תַּבְהִיקֵם, יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם.

עֲזוֹר לַשּׁוֹבְתִים בַּשְּׁבִיעִי בֶּחָרִישׁ וּבַקָּצִיר עוֹלָמִים, פּוֹסְעִים בּוֹ פְּסִיעָה קְטַנָּה, סוֹעֲדִים בּוֹ לְבָרֵךְ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים, צִדְקָתָם תַּצְהִיר כְּאוֹר שִׁבְעַת הַיָּמִים, יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אַהֲבַת תָּמִים, יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים.

מְנוּחָה וְשִׂמְחָה אוֹר לַיְּהוּדִים, יוֹם שַׁבָּתוֹן יוֹם מַחֲמַדִּים, שׁוֹמְרָיו וְזוֹכְרָיו הֵמָּה מְעִידִים, כִּי לְשִׁשָּׁה כֹּל בְּרוּאִים וְעוֹמְדִים.

שְׁמֵי שָׁמַיִם אֶרֶץ וְיַמִּים, כָּל צְבָא מָרוֹם גְּבוֹהִים וְרָמִים, תַּנִּין וְאָדָם וְחַיַּת רְאֵמִים, כִּי בְּיָהּ יְיָ צוּר עוֹלָמִים.

הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר לְעַם סְגֻלָּתוֹ, שָׁמוֹר לְקַדְּשׁוֹ מִבֹּאוֹ וְעַד צֵאתוֹ, שַׁבַּת קֹדֶשׁ יוֹם חֶמְדָּתוֹ, כִּי בוֹ שָׁבַת אֵל מִכָּל מְלַאכְתּוֹ.

בְּמִצְוַת שַׁבָּת אֵל יַחֲלִיצָךְ, קוּם קְרָא אֵלָיו יָחִישׁ לְאַמְּצָךְ, נִשְׁמַת כָּל חַי וְגַם נַעֲרִיצָךְ, אֱכוֹל בְּשִׂמְחָה, כִּי כְבָר רָצָךְ.

בְּמִשְׁנֶה לֶחֶם וְקִדּוּשׁ רַבָּה, בְּרֹב מַטְעַמִּים וְרוּחַ נְדִיבָה, יִזְכּוּ לְרַב טוּב הַמִּתְעַנְּגִים בָּהּ, בְּבִיאַת גּוֹאֵל לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.

יָהּ רִבּוֹן עָלַם וְעָלְמַיָּא, אַנְתְּ הוּא מַלְכָּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא, עוֹבַד גְּבוּרְתֵּךְ וְתִמְהַיָּא, שְׁפַר קֳדָמָךְ לְהַחֲוָיָא.

יָהּ רִבּוֹן עָלַם וְעָלְמַיָּא, אַנְתְּ הוּא מַלְכָּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא.

שְׁבָחִין אֲסַדֵּר צַפְרָא וְרַמְשָׁא, לָךְ אֱלָהָא קַדִּישָׁא, דִּי בְרָא כָּל נַפְשָׁא. עִירִין קַדִּישִׁין וּבְנֵי אֱנָשָׁא, חֵיוַת בָּרָא וְעוֹפֵי שְׁמַיָּא.

יָהּ רִבּוֹן עָלַם וְעָלְמַיָּא, אַנְתְּ הוּא מַלְכָּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא.

רַבְרְבִין עוֹבְדָךְ וְתַקִּיפִין, מָכִיךְ רְמַיָּא וְזַקִּיף כְּפִיפִין, לוּ יִחְיֶה גְּבַר שְׁנִין אַלְפִין, לָא יֵעוֹל גְּבוּרְתֵּךְ בְּחוּשְׁבְּנַיָּא.

יָהּ רִבּוֹן עָלַם וְעָלְמַיָּא, אַנְתְּ הוּא מַלְכָּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא.

אֱלָהָא דִּי לֵהּ יְקַר וּרְבוּתָא, פְּרוֹק יַת עָנָךְ מִפּוּם אַרְיָוָתָא, וְאַפֵּיק יַת עַמֵּךְ מִגּוֹ גָלוּתָא, עַמֵּךְ דִּי בְחַרְתְּ מִכָּל אֻמַּיָּא.

יָהּ רִבּוֹן עָלַם וְעָלְמַיָּא, אַנְתְּ הוּא מַלְכָּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא.

לְמַקְדְּשָׁךְ תּוּב וּלְקֹדֶשׁ קֻדְשִׁין, אֲתַר דִּי בֵהּ יֶחֱדוּן רוּחִין וְנַפְשִׁין. וִיזַמְּרוּן לָךְ שִׁירִין וְרַחֲשִׁין, בִּירוּשְׁלֵם קַרְתָּא דְשׁוּפְרַיָּא.

יָהּ רִבּוֹן עָלַם וְעָלְמַיָּא, אַנְתְּ הוּא מַלְכָּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא

צוּר מִשֶּׁלּוֹ אָכַלְנוּ, בָּרְכוּ אֱמוּנַי.
שָׂבַעְנוּ וְהוֹתַרְנוּ כִּדְבַר יְיָ.

הַזָּן אֶת עוֹלָמוֹ, רוֹעֵנוּ אָבִינוּ,
אָכַלְנוּ אֶת לַחְמוֹ, וְיֵינוֹ שָׁתִינוּ,
עַל כֵּן נוֹדֶה לִשְׁמוֹ, וּנְהַלְּלוֹ בְּפִינוּ,
אָמַרְנוּ וְעָנִינוּ, אֵין קָדוֹשׁ כַּיְיָ!

צוּר מִשֶּׁלּוֹ אָכַלְנוּ, בָּרְכוּ אֱמוּנַי. שָׂבַעְנוּ וְהוֹתַרְנוּ כִּדְבַר יְיָ.

בְּשִׁיר וְקוֹל תּוֹדָה, נְבָרֵךְ לֵאלֹהֵינוּ,
עַל אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה, שֶׁהִנְחִיל לַאֲבוֹתֵינוּ.

מָזוֹן וְצֵדָה הִשְׂבִּיעַ לְנַפְשֵׁנוּ,
חַסְדּוֹ גָּבַר עָלֵינוּ, וֶאֱמֶת יְיָ!
צוּר מִשֶּׁלּוֹ אָכַלְנוּ, בָּרְכוּ אֱמוּנַי. שָׂבַעְנוּ וְהוֹתַרְנוּ כִּדְבַר יְיָ.

רַחֵם בְּחַסְדֶּךָ, עַל עַמְּךָ צוּרֵנוּ.
עַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, זְבוּל בֵּית תִּפְאַרְתֵּנוּ,
בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, יָבֹא וְיִגְאָלֵנוּ,
רוּחַ אַפֵּינוּ מְשִׁיחַ יְיָ.
צוּר מִשֶּׁלּוֹ אָכַלְנוּ, בָּרְכוּ אֱמוּנַי, שָׂבַעְנוּ וְהוֹתַרְנוּ כִּדְבַר יְיָ.

יִבָּנֶה הַמִּקְדָּשׁ, עִיר צִיּוֹן תְּמַלֵּא,
וְשָׁם נָשִׁיר שִׁיר חָדָשׁ, וּבִרְנָנָה נַעֲלֶה,
הָרַחֲמָן הַנִּקְדָּשׁ, יִתְבָּרַךְ וְיִתְעַלֶּה,
עַל כּוֹס יַיִן מָלֵא, כְּבִרְכַּת יְיָ.
צוּר מִשֶּׁלּוֹ אָכַלְנוּ, בָּרְכוּ אֱמוּנַי, שָׂבַעְנוּ וְהוֹתַרְנוּ כִּדְבַר יְיָ.

שַׁחֲרִית לְשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב.

מתחילין מן מה טובו עד מזמור שיר חנוכת ואח"כ אומרים זה.

מִזְמוֹר שִׁיר חֲנֻכַּת הַבַּיִת, לְדָוִד. אֲרוֹמִמְךָ יְיָ, כִּי דִלִּיתָנִי, וְלֹא שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי לִי. יְיָ אֱלֹהָי, שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי. יְיָ הֶעֱלִיתָ מִן שְׁאוֹל נַפְשִׁי, חִיִּיתַנִי מִיָּרְדִי בוֹר. זַמְּרוּ לַייָ חֲסִידָיו! וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ. כִּי רֶגַע בְּאַפּוֹ, חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ; בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי, וְלַבֹּקֶר רִנָּה. וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי; בַּל אֶמּוֹט לְעוֹלָם. יְיָ, בִּרְצוֹנְךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי עֹז, הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל. אֵלֶיךָ יְיָ אֶקְרָא, וְאֶל אֲדֹנָי אֶתְחַנָּן; מַה בֶּצַע בְּדָמִי, בְּרִדְתִּי אֶל שַׁחַת? הֲיוֹדְךָ עָפָר, הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ? שְׁמַע יְיָ וְחָנֵּנִי, יְיָ הֱיֵה עֹזֵר לִי. הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי, פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה. לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם, יְיָ אֱלֹהַי! לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ.

הֲרֵינִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבֵּחַ אֶת בּוֹרְאִי.

(לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל).

בָּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם, בָּרוּךְ הוּא! בָּרוּךְ עֹשֶׂה בְרֵאשִׁית. בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעֹשֶׂה. בָּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם. בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ. בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת. בָּרוּךְ מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב לִירֵאָיו. בָּרוּךְ חַי לָעַד וְקַיָּם לָנֶצַח. בָּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל, בָּרוּךְ שְׁמוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל הָאָב הָרַחֲמָן הַמְהֻלָּל בְּפִי עַמּוֹ, מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר בִּלְשׁוֹן חֲסִידָיו וַעֲבָדָיו. וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדֶּךָ, נְהַלֶּלְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בִּשְׁבָחוֹת וּבִזְמִרוֹת נְגַדֶּלְךָ וּנְשַׁבֵּחֲךָ, וּנְפָאֶרְךָ, וְנַזְכִּיר שִׁמְךָ וְנַמְלִיכְךָ, מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ, יָחִיד חֵי הָעוֹלָמִים, מֶלֶךְ מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר עֲדֵי עַד שְׁמוֹ הַגָּדוֹל.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת.

הוֹדוּ לַיְיָ קִרְאוּ בִשְׁמוֹ, הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו. שִׁירוּ לוֹ, זַמְּרוּ לוֹ, שִׂיחוּ בְּכָל נִפְלְאוֹתָיו. הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ, יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְיָ. דִּרְשׁוּ יְיָ וְעֻזּוֹ, בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד. זִכְרוּ נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה, מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי פִיהוּ. זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ, בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו. הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּכָל הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו. זִכְרוּ לְעוֹלָם

בְּרִיתוֹ, דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר. אֲשֶׁר כָּרַת אֶת
אַבְרָהָם, וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק, וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק,
לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם, לֵאמֹר: „לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ כְּנָעַן,
חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם". בִּהְיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר, כִּמְעַט וְגָרִים
בָּהּ. וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל גּוֹי, וּמִמַּמְלָכָה אֶל עַם אַחֵר;
לֹא הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעָשְׁקָם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים. „אַל
תִּגְּעוּ בִּמְשִׁיחָי, וּבִנְבִיאַי אַל תָּרֵעוּ": שִׁירוּ לַיְיָ כָּל
הָאָרֶץ, בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם אֶל יוֹם יְשׁוּעָתוֹ. סַפְּרוּ בַגּוֹיִם
אֶת כְּבוֹדוֹ, בְּכָל הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו. כִּי גָדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל
מְאֹד, וְנוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים. כִּי כָּל אֱלֹהֵי
הָעַמִּים—אֱלִילִים, וַיְיָ שָׁמַיִם עָשָׂה. הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו,
עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקֹמוֹ. הָבוּ לַיְיָ, מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים; הָבוּ
לַיְיָ כָּבוֹד וָעֹז. הָבוּ לַיְיָ כְּבוֹד שְׁמוֹ, שְׂאוּ מִנְחָה
וּבֹאוּ לְפָנָיו. הִשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ, חִילוּ מִלְּפָנָיו
כָּל הָאָרֶץ, אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט. יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם
וְתָגֵל הָאָרֶץ, וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם: יְיָ מָלָךְ! יִרְעַם הַיָּם וּמְלוֹאוֹ,
יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ; אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר,
מִלִּפְנֵי יְיָ כִּי בָא לִשְׁפּוֹט אֶת הָאָרֶץ. הוֹדוּ לַיְיָ, כִּי
טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ! וְאִמְרוּ: הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ,
וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן הַגּוֹיִם, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ,
לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ. בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, מִן
הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם! וַיֹּאמְרוּ כָל הָעָם: אָמֵן וְהַלֵּל

לַיְיָ. רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא. רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ, כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ. אַתָּה יְיָ לֹא תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי, חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי. זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה. תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים עַל יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ, וְעֻזּוֹ — בַּשְּׁחָקִים. נוֹרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ, אֵל יִשְׂרָאֵל, הוּא נוֹתֵן עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם — בָּרוּךְ אֱלֹהִים! אֵל נְקָמוֹת יְיָ, אֵל נְקָמוֹת, הוֹפִיעַ! הִנָּשֵׂא, שֹׁפֵט הָאָרֶץ! הָשֵׁב גְּמוּל עַל גֵּאִים. לַיְיָ הַיְשׁוּעָה, עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה. יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה. יְיָ צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ. יְיָ הוֹשִׁיעָה! הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ. הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתֶךָ, וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם. נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַיְיָ, עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא. כִּי בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ, כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ. יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ. הַרְאֵנוּ יְיָ חַסְדֶּךָ, וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן לָנוּ. קוּמָה עֶזְרָתָה לָּנוּ, וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ. אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ, הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם. הַרְחֶב פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ. אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ, — אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו! וַאֲנִי בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי, יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ; אָשִׁירָה לַיְיָ, כִּי גָמַל עָלָי.

תהלים יט.

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד.

הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל, וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ.

יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר, וְלַיְלָה לְּלַיְלָה יְחַוֶּה דָּעַת.

אֵין אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים, בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם;

בְּכָל הָאָרֶץ יָצָא קַוָּם וּבִקְצֵה תֵבֵל מִלֵּיהֶם;

לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם אֹהֶל בָּהֶם.

וְהוּא כְּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ, יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח.

מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצָאוֹ, וּתְקוּפָתוֹ עַל קְצוֹתָם.

וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ.

תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה, מְשִׁיבַת נָפֶשׁ, עֵדוּת יְיָ נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי.

פִּקּוּדֵי יְיָ יְשָׁרִים, מְשַׂמְּחֵי לֵב, מִצְוַת יְיָ בָּרָה, מְאִירַת עֵינָיִם.

יִרְאַת יְיָ טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד, מִשְׁפְּטֵי יְיָ אֱמֶת, צָדְקוּ יַחְדָּו.

הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפַּז רָב, וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים.

גַּם עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם, בְּשָׁמְרָם עֵקֶב רָב.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים וגו׳–כְּלוֹמַר, מִתּוֹכָם אֶפְשָׁר לְהַכִּיר כְּבוֹד יוֹצְרָם. יַבִּיעַ אֹמֶר–כָּל יוֹם מַגִּיד לַחֲבֵרוֹ מַעֲשֵׂה ה׳. יְחַוֶּה–יַגִּיד. אֵין אֹמֶר וגו׳–אַף כִּי לֹא נִשְׁמַע קוֹלָם בְּכָל זֹאת יְסַפְּרוּ כְּבוֹד אֵל. קַוָּם–קוֹלָם, כְּלוֹמַר, דִּבְרֵיהֶם. שָׂם אֹהֶל בָּהֶם–ה׳ שָׂם אֹהֶל לַשֶּׁמֶשׁ בְּתוֹךְ הַשָּׁמַיִם. וְהוּא כְּחָתָן–הַשֶּׁמֶשׁ יוֹצֵא בַּבֹּקֶר כֻּלּוֹ מַזְהִיר וְשָׂמֵחַ כְּחָתָן הַיּוֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ. יָשִׂישׂ וגו׳–יָשִׂישׂ לָרוּץ דַּרְכּוֹ כְּגִבּוֹר הַשָּׂשׂ לִקְרַאת נֶשֶׁק. וּתְקוּפָתוֹ עַל קְצוֹתָם–הַשֶּׁמֶשׁ הוֹלֵךְ וּמַקִּיף אֶת הַשָּׁמַיִם מִקְצֵה הָאֶחָד עַד בּוֹאוֹ אֶל קְצֵה הַשָּׁמַיִם הַשֵּׁנִי. מֵחַמָּתוֹ–מֵחֻמּוֹ. מְשִׁיבַת נָפֶשׁ–מְחַיֶּה אֶת הָאָדָם. עֵדוּת–תּוֹרָה. מַחְכִּימַת פֶּתִי–נוֹתֶנֶת חָכְמָה לַפְּתָיִים. בָּרָה–מַזְהִירָה. צָדְקוּ יַחְדָּו–כֻּלָּם יַחַד נְכוֹנִים וַאֲמִתִּים. מִפָּז–מִזָּהָב נִבְחָר. וּמִנֹּפֶת צוּפִים–זוֹב דְּבַשׁ, לֵחוּת נוֹזֶלֶת שֶׁל הַדְּבַשׁ. גַּם עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם וגו׳–

שְׁגִיאוֹת מִי יָבִין ? מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי.
גַּם מִזֵּדִים חֲשֹׂךְ עַבְדֶּךָ אַל יִמְשְׁלוּ בִי,
אָז אֵיתָם, וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָב.
יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ.
יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

שם לד.

לְדָוִד, בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ, וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלַךְ:
אֲבָרְכָה אֶת יְיָ בְּכָל עֵת, תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי.
בַּיְיָ תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי, יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ.
גַּדְּלוּ לַיְיָ אִתִּי, וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו.
דָּרַשְׁתִּי אֶת יְיָ וְעָנָנִי, וּמִכָּל מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי.
הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנָהָרוּ, וּפְנֵיהֶם אַל יֶחְפָּרוּ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

גַּם אֲנִי עַבְדְּךָ זָהִיר לְקַיֵּם פִּקּוּדֶיךָ תָּמִיד, כִּי בְּשָׁמְרִי אוֹתָם יִהְיֶה לִי שָׂכָר רָב. שְׁגִיאוֹת מִי יָבִין–כְּלוֹמַר, אַף־עַל־פִּי שֶׁאֲנִי נִזְהָר בְּחֻקֶּיךָ, בְּכָל זֶה אִי אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא אֶחֱטָא בִשְׁגָגָה, כִּי מִי יָבִין לְהִזָּהֵר מִשְּׁגָגוֹת, לְפִיכָךְ אֲנִי מִתְפַּלֵּל אֵלֶיךָ, כִּי „מִנִּסְתָּרוֹת" כָּאֵלֶּה כְּלוֹמַר, מֵחֲטָאִים לֹא יְדוּעִים לִי „נַקֵּנִי" וְאַל תַּחְשְׁבֵם לִי לְעָוֹן כְּלָל. גַּם מִזֵּדִים חֲשֹׂךְ עַבְדֶּךָ–עוֹד זֹאת אֶתְפַּלֵּל אֵלֶיךָ שֶׁתִּמְנָעֵנִי מֵעֲוֹנוֹת בְּזָדוֹן שֶׁלֹּא יְפַתֵּנִי יִצְרִי לַעֲשׂוֹתָם. אָז אֵיתָם–אָז אֶהְיֶה תָּם וְשָׁלֵם עִם אֱלֹהָי. וְנִקֵּיתִי–וְאֶהְיֶה נָקִי מֵעָוֹן. הֶגְיוֹן–מַחֲשָׁבָה.

טַעְמוֹ–שִׂכְלוֹ. אֲבִימֶלֶךְ–כָּל מַלְכֵי הַפְּלִשְׁתִּים נִקְרְאוּ אֲבִימֶלֶךְ וּשְׁמוֹ הָעַצְמִי הוּא אָכִישׁ וְזֶה מְסֻפָּר בִּשְׁמוּאֵל (א כב). בַּה' תִּתְהַלֵּל וגו'–אֶתְהַלֵּל בְּעֶזְרַת ה' וְגַם כָּל עַנְוֵי אֶרֶץ בְּשָׁמְעָם יְשׁוּעָתִי יִשְׂמָחוּ. גַּדְּלוּ לַה'–הָבוּ גֹדֶל וְכָבוֹד לַה'. מְגוּרוֹתַי–פְּחָדַי וּמוֹרָאַי. הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנָהָרוּ–אֵלֶּה אֲשֶׁר נָשְׂאוּ עֵינֵיהֶם לַה' אוֹרוּ פְּנֵיהֶם מִישׁוּעָתוֹ. אַל יֶחְפָּרוּ–

זֶה עָנִי קָרָא וַיְיָ שָׁמֵעַ, וּמִכָּל צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ.
חֹנֶה מַלְאַךְ יְיָ, סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם.
טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי טוֹב יְיָ, אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה בּוֹ.
יְראוּ אֶת יְיָ קְדוֹשָׁיו, כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו.
כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ, וְדֹרְשֵׁי יְיָ לֹא יַחְסְרוּ כָל טוֹב.
לְכוּ בָנִים שִׁמְעוּ לִי, יִרְאַת יְיָ אֲלַמֶּדְכֶם.
מִי הָאִישׁ הֶחָפֵץ, חַיִּים, אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב.
נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע, וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה.
סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה טוֹב, בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ.
עֵינֵי יְיָ אֶל צַדִּיקִים, וְאָזְנָיו אֶל שַׁוְעָתָם.
פְּנֵי יְיָ בְּעֹשֵׂי רָע, לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם.
צָעֲקוּ וַיְיָ שָׁמֵעַ, וּמִכָּל צָרוֹתָם הִצִּילָם.
קָרוֹב יְיָ לְנִשְׁבְּרֵי לֵב, וְאֶת דַּכְּאֵי רוּחַ יוֹשִׁיעַ.
רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק, וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְיָ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לֹא יֶחְפָּרוּ מְבוּשָׁה. זֶה עָנִי וגו׳—עַל עַצְמוֹ אוֹמֵר הַמְשׁוֹרֵר; אֲנִי הֶעָנִי קָרָאתִי וגו׳. וַיְחַלְּצֵם—וַיַּצִּילֵם. טַעֲמוּ—הִתְבּוֹנְנוּ. יְראוּ אֶת ה׳ קְדוֹשָׁיו—אַתֶּם קְדוֹשֵׁי ה׳ וְיִרְאוּ אוֹתוֹ. כְּפִירִים—רְשָׁעִים הַדּוֹמִים לִכְפִירֵי טֶרֶף. רָשׁוּ—נִתְרוֹשְׁשׁוּ, נַעֲשׂוּ עֲנִיִּים. אוֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב—מְבַקֵּשׁ לִרְאוֹת יָמִים טוֹבִים. נְצוֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע—שְׁמוֹר לְשׁוֹנְךָ מִדַּבֵּר רָע. וְרָדְפֵהוּ—רוּץ אַחֲרָיו לְהַשִּׂיגוֹ. פְּנֵי ד׳—חֲרוֹן אַף ד׳. צָעֲקוּ—מוּסָב עַל הַצַּדִּיקִים הַנִּזְכָּרִים לְמַעְלָה. דַּכְּאֵי רוּחַ—שִׁפְלֵי רוּחַ, נִכְנָעִים. רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק—

שֹׁמֵר כָּל עַצְמוֹתָיו, אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה.
תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה, וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ.
פּוֹדֶה יְיָ נֶפֶשׁ עֲבָדָיו, וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל הַחוֹסִים בּוֹ.

שם צ.

תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים,
אֲדֹנָי! מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָּנוּ בְּדֹר וָדֹר.
בְּטֶרֶם הָרִים יֻלָּדוּ, וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל,
וּמֵעוֹלָם עַד עוֹלָם אַתָּה אֵל.
תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד דַּכָּא, וַתֹּאמֶר: שׁוּבוּ בְנֵי אָדָם.
כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר, וְאַשְׁמוּרָה בַלָּיְלָה.
זְרַמְתָּם שֵׁנָה יִהְיוּ, בַּבֹּקֶר כֶּחָצִיר יַחֲלֹף.
בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף, לָעֶרֶב יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ.
כִּי כָלִינוּ בְאַפֶּךָ, וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אִם גַּם רַבּוֹת הָרָעוֹת אֲשֶׁר לַצַּדִּיק יַצִּילֶנּוּ ה׳ מִכֻּלָּן. תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה–רָעַת הָרָשָׁע תְּמוֹתֵת אוֹתוֹ. יֶאְשָׁמוּ–יֵשַׁמּוּ וְיִכָּרֵתוּ.

תְּפִלָּה–עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַקְּצָרִים וְהָרָעִים. מָעוֹן–מַחֲסֶה וּמִסְתָּר בַּצָּר. וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ–בְּטֶרֶם שֶׁבָּרָאתָ הָאָרֶץ. מֵעוֹלָם עַד עוֹלָם–מֵרֵאשִׁית הָעוֹלָם וְעַד סוֹפוֹ אַתָּה אֵל מָעוֹן וּמַחֲסֶה. תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד דַּכָּא וגו׳–אֶת בְּנֵי הָאָדָם תָּשִׁיב לֶעָפָר („דך" בערבית עפר) וַתֹּאמַר: שׁוּבוּ בְנֵי אָדָם לַעֲפַרְכֶם; כַּךְ עוֹבְרִים הַדּוֹרוֹת לְפָנֶיךָ וְאַתָּה קַיָּם לְעוֹלָם „וְאֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ" כְּמוֹ בְּעֵינֵי הָאָדָם יוֹם אֶתְמוֹל שֶׁעָבַר. אַשְׁמוּרָה–שְׁלִישׁ הַלָּיְלָה. זְרַמְתָּם וגו׳–תִּשְׁטוֹף וְתִגְרוֹף אוֹתָם מִן הָעוֹלָם עַד כִּי יִהְיוּ כַּחֲלוֹם מֶהָקִיץ. בַּבֹּקֶר וגו׳–בִּימֵי נְעוּרָיו דּוֹמֶה הָאָדָם לֶחָצִיר הַיּוֹצֵא מֵהָאָרֶץ בַּבֹּקֶר, וּבְאַחֲרִית יָמָיו יִבֹּל וְיִיבַשׁ. יָצִיץ וְחָלָף–יָצִיץ וְיִפְרַח. יְמוֹלֵל–יִבּוֹל וְיִכָּרֵת כֶּחָצִיר בָּעֶרֶב. כִּי כָלִינוּ–כְּצִיצִים נוֹבְלִים כֵּן

שַׁתָּה שת כ׳ עֲוֹנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ, עֲלֻמֵנוּ לִמְאוֹר פָּנֶיךָ.
כִּי כָל יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ, כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְמוֹ הֶגֶה.
יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה, וְאִם בִּגְבוּרֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה,
וְרָהְבָּם עָמָל וָאָוֶן, כִּי גָז חִישׁ וַנָּעֻפָה.
מִי יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ, וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ.
לִמְנוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע, וְנָבִא לְבַב חָכְמָה.
שׁוּבָה יְיָ, עַד מָתָי? וְהִנָּחֵם עַל עֲבָדֶיךָ.
שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ, וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל יָמֵינוּ.
שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה.
יֵרָאֶה אֶל עֲבָדֶיךָ פָעֳלֶךָ, וַהֲדָרְךָ עַל בְּנֵיהֶם,
וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי, אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ,
וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

כָּלִינוּ גַם אָנוּ. עֲלֻמֵנוּ— עֲוֹנוֹתֵינוּ הַנִּסְתָּרִים וְהַנֶּעֱלָמִים שַׁתָּה לְנֶגֶד פָּנֶיךָ. פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ— עָבְרוּ בַּחֲמָתְךָ. כְּמוֹ הֶגֶה—כְּמַהֵר קוֹל מִתּוֹךְ הַפֶּה. יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם—כַּאֲשֶׁר הֵם, ר״ל, כְּפִי הָרָגִיל. וְאִם בִּגְבוּרוֹת—וְאִם הַרְבֵּה יִחְיֶה הָאָדָם. וְרָהְבָּם וגו׳—כָּל מַעֲשֵׂי תָקְפָּם וּגְבוּרָתָם שֶׁל הַיָּמִים הָאֵלֶּה אֵינָם אֶלָּא אֶפֶס וָתֹהוּ, כִּי גָז חִישׁ וַנָּעוּפָה—כְּמוֹ הַהֵלֶךְ אֲשֶׁר הָרוּחַ יָגֹז אוֹתוֹ מִמְּקוֹמוֹ וְיִשָּׂאֵהוּ אֵלֵינוּ אֲשֶׁר לְפֶתַע פִּתְאֹם „יִפְשֹׂט כְּנָפָיו וְיָעוּף״ מֵאִתָּנוּ, כֵּן נָעוּפָה גַם אֲנַחְנוּ מֵהָעוֹלָם. מִי יוֹדֵעַ—מִי יוּכַל לְשַׁעֵר. וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ—חֲמָתְךָ גְדוֹלָה וְנוֹרָאָה כְּיִרְאָתֶךָ. לִמְנוֹת יָמֵינוּ וגו׳—לְפִי מִסְפַּר יָמֵינוּ, כְּלוֹמַר, כְּכֹל אֲשֶׁר נַרְבֶּה יָמִים, כֵּן תַּרְבֶּה בָּנוּ דַּעַת לְמַעַן נֶחְכַּם וְנַשְׂכִּיל לְתַקֵּן מַעֲשֵׂינוּ. עַד מָתַי—תִּרְחַק מִמֶּנּוּ. וְהִנָּחֵם—וְרַחֵם. כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ—לְפִי מִסְפַּר הַיָּמִים שֶׁעִנִּיתָנוּ. פָּעֳלֶךָ—מַעֲשֵׂה חַסְדֶּךָ. כּוֹנְנָה עָלֵינוּ—תַּקֵּן וְחַזֵּק לָנוּ. . . .

א׳

תהלים צא.

יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן, בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן.

אֹמַר לַייָ מַחְסִי וּמְצוּדָתִי, אֱלֹהַי אֶבְטַח בּוֹ.

כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ, מִדֶּבֶר הַוּוֹת.

בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה, צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ.

לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה, מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם.

מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ, מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם.

יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף, וּרְבָבָה מִימִינֶךָ, אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ.

רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט, וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה.

כִּי אַתָּה יְיָ מַחְסִי, עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ.

לֹא תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה, וְנֶגַע לֹא יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ.

כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָּךְ, לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ.

עַל כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ, פֶּן תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ.

עַל שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ, תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

יוֹשֵׁב—בַּשִּׁיר הַזֶּה יֵשׁ שֶׁיְּדַבֵּר הַמְשׁוֹרֵר כְּמוֹ לְנוֹף נֹכַח, וְיֵשׁ שֶׁיָּסֵב אֶת הַדִּבּוּר אֶל עַצְמוֹ בְּנוֹף מְדַבֵּר בַּעֲדוֹ, וְלָאַחֲרוֹנָה יָשִׂים אֶת הַדִּבּוּר בְּפִי ה׳ הַמְדַבֵּר כְּמוֹ מִגּוּף נִסְתָּר.

יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן—צַדִּיק יִמְצָא מַחְסֶה וּמִסְתָּר בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן וּבְצֵל שַׁדַּי. אֹמַר לַה׳—הִנְנִי אוֹמֵר עַל אוֹדוֹת ה׳ כִּי הוּא מַחְסִי וּמְצוּדָתִי, וְהוּא אֱלֹהַי אֲשֶׁר אֶבְטַח בּוֹ. פַּח יָקוּשׁ—מִפַּח מוֹקֵשׁ. מִדֶּבֶר הַוּוֹת-מְמִיתָה רָעָה. בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ—בִּכְנָפָיו יְסוֹכֵךְ עָלֶיךָ. צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ—חַסְדּוֹ שֶׁל ה׳ מְגִינָּה כְּצִנָּה וְסֹחֵרָה, (מִינֵי מָגִנִּים הֵן). מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם—מֵרוּחַ רָעָה הַשּׁוֹדֶדֶת וּמַשְׁחִיתָה בַּצָּהֳרָיִם. יִפֹּל מִצִּדְּךָ וגו׳—אִם גַּם אֲנָשִׁים לַאֲלָפִים יִפְּלוּ סְבִיבֶךָ בכ״ז לֹא תִגַּע הָרָעָה אֵלֶיךָ. שִׁלֻּמַת-גְּמוּל. כִּי אַתָּה וגו׳—יַעַן כִּי אַתָּה ה׳ הִנְּךָ מַחְסֶה לִי. עֶלְיוֹן וגו׳—בִּקַּשְׁתָּ מָעוֹז וּמִפְלָט לְךָ בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן. לֹא תְאֻנֶּה—לֹא תִקְרֶה אוֹתְךָ הָרָעָה. יִשָּׂאוּנְךָ—יִשְּׂאוּ אוֹתְךָ. שַׁחַל-אַרְיֵה. פֶּתֶן-מִין נָחָשׁ (аспидъ).

א׳

כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ, אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי.
יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ, עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה, אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ.
אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ, וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי. אורך ימים וגו׳

שם קלה.

הַלְלוּיָהּ! הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ, הַלְלוּ עַבְדֵי יְיָ, שֶׁעֹמְדִים בְּבֵית יְיָ, בְּחַצְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ. הַלְלוּיָהּ! כִּי טוֹב יְיָ, זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ כִּי נָעִים. כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ, יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ. כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי, כִּי גָדוֹל יְיָ, וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל אֱלֹהִים. כֹּל אֲשֶׁר חָפֵץ יְיָ עָשָׂה, בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, בַּיַּמִּים וְכָל תְּהֹמוֹת. מַעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ, בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה, מוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו. שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם, מֵאָדָם עַד בְּהֵמָה. שָׁלַח אוֹתֹת וּמֹפְתִים בְּתוֹכֵכִי מִצְרָיִם, בְּפַרְעֹה וּבְכָל עֲבָדָיו. שֶׁהִכָּה גּוֹיִם רַבִּים, וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים. לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן, וּלְכֹל מַמְלְכוֹת כְּנָעַן. וְנָתַן אַרְצָם נַחֲלָה,—נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ. יְיָ! שִׁמְךָ לְעוֹלָם, יְיָ! זִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר. כִּי יָדִין יְיָ עַמּוֹ, וְעַל עֲבָדָיו יִתְנֶחָם. עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב, מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם. פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ, עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

כִּי בִי חָשַׁק—הַמְשׁוֹרֵר אוֹמֵר בְּשֵׁם ה׳. אֲשַׂגְּבֵהוּ—אֲחַזְּקֵהוּ. אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ—בְּאֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ.

הַלְלוּיָהּ—שִׁיר בְּרָכָה וּתְהִלָּה לַה׳ בַּמִּקְדָּשׁ. כִּי נָעִים—לְזַמֵּר לוֹ, אוֹ כִּי שְׁמוֹ נָעִים. כִּי יַעֲקֹב—כִּי בְּיַעֲקֹב. אֲנִי יָדַעְתִּי—הַמְשׁוֹרֵר אוֹמֵר בְּשֵׁם כָּל הַקָּהָל. נְשִׂאִים—אֵדִים הָעוֹלִים מִן הָאָרֶץ וְנַעֲשִׂים עָבִים. לַמָּטָר—בִּשְׁעַת הַמָּטָר. בְּתוֹכֵכִי—כְּמוֹ בְּתוֹךְ. לְסִיחוֹן... וּלְעוֹג—אֶת סִיחוֹן וְאֶת עוֹג. כִּי יָדִין ה׳ עַמּוֹ—יִשְׁפּוֹט מִשְׁפַּט עַמּוֹ וְיָרִיב רִיבָם. יִתְנֶחָם—יִתְחַשֵּׁב, ר״ל יָשִׂים מַחֲשַׁבְתּוֹ עֲלֵיהֶם לְהֵטִיב לָהֶם (גַּם יִתָּכֵן לְבָאֵר: יְרַחֵם). עֲצַבֵּי—אֱלִילֵי.

אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ, אַף אֵין יֶשׁ רוּחַ בְּפִיהֶם. כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם, כֹּל אֲשֶׁר בֹּטֵחַ בָּהֶם. בֵּית יִשְׂרָאֵל! בָּרְכוּ אֶת יְיָ. בֵּית אַהֲרֹן! בָּרְכוּ אֶת יְיָ. בֵּית הַלֵּוִי! בָּרְכוּ אֶת יְיָ. יִרְאֵי יְיָ! בָּרְכוּ אֶת יְיָ. בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן, שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם. הַלְלוּיָהּ!

הַלֵּל הַגָּדוֹל.

תהלים קלו.

הוֹדוּ לַיְיָ, כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

אֶת הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

אֶת הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

לְגֹזֵר יַם סוּף לִגְזָרִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְיַם סוּף, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֹשֵׂיהֶם—שֶׁל הָעֲצַבִּים.

לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת—הוֹדוּ לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת וְכֵן כָּל הַחֲרוּזִים. לְרֹקַע—לְנוֹטֶה. אוֹרִים—מְאוֹרוֹת. בִּבְכוֹרֵיהֶם—בְּמִיתַת בְּכוֹרֵיהֶם. וְנִעֵר—הִשְׁלִיךְ וְטִלְטֵל.

לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.
לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדוֹלִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.
וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.
לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.
וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.
וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.
שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר לָנוּ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.
וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.
נֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.
הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

שם לג.

רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיְיָ, לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה. הוֹדוּ לַייָ בְּכִנּוֹר, בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ לוֹ. שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חָדָשׁ, הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה. כִּי יָשָׁר דְּבַר יְיָ, וְכָל מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה. אֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט, חֶסֶד יְיָ מָלְאָה הָאָרֶץ. בִּדְבַר יְיָ שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ, וּבְרוּחַ פִּיו כָּל צְבָאָם. כֹּנֵס כַּנֵּד מֵי הַיָּם, נֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ-הוֹדוּ לָאֵל שֶׁבְּשִׁפְלוּתֵנוּ זָכַר אוֹתָנוּ. וַיִּפְרְקֵנוּ-וַיַּצִּילֵנוּ.

רַנְּנוּ... בַּה׳-הַלְלוּ לַה׳. נָאוָה תְהִלָּה—כִּי נָאֶה וְיָאֶה לַיְשָׁרִים לְהַלְלוּ. נֵבֶל עָשׂוֹר—מִין כְּלִי זֶמֶר. הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה—נַגְּנוּ יָפֶה בְּצָהֳלָה וְשִׂמְחָה. צְבָאָם—שֶׁל הַשָּׁמַיִם: הַכּוֹכָבִים. כּוֹנֵס כַּנֵּד מֵי הַיָּם—מְאַסֵּף מֵי הַיָּם יַחַד לַעֲמוֹד מַיִם לְגַל גָּדוֹל. בְּאוֹצָרוֹת—

תְּהוֹמוֹת. יִירְאוּ מֵיְיָ כָּל הָאָרֶץ, מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל יֹשְׁבֵי תֵבֵל. כִּי הוּא אָמַר–וַיֶּהִי, הוּא צִוָּה–וַיַּעֲמֹד. יְיָ הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם, הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים. עֲצַת יְיָ לְעוֹלָם תַּעֲמֹד, מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר. אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר יְיָ אֱלֹהָיו, הָעָם בָּחַר לְנַחֲלָה לוֹ. מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְיָ, רָאָה אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם. מִמְּכוֹן שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ, אֶל כָּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ. הַיֹּצֵר יַחַד לִבָּם, הַמֵּבִין אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם. אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרָב חָיִל, גִּבּוֹר לֹא יִנָּצֵל בְּרָב כֹּחַ. שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה, וּבְרֹב חֵילוֹ לֹא יְמַלֵּט. הִנֵּה עֵין יְיָ אֶל יְרֵאָיו, לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ. לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם, וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב. נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַייָ, עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא. כִּי בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ, כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ. יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ.

תהלים צב.

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת. טוֹב לְהֹדוֹת לַייָ, וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן. לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ, וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת. עֲלֵי

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מָשָׁל לְקַרְקַע הַיָּם. יָגוּרוּ–יִפְחֲדוּ וְיִירָאוּ. הוּא אָמַר — (לַבְּרִיאָה) לִהְיוֹת וַיְהִי. הוּא צִוָּה–לַעֲמֹד–וַיַּעֲמֹד לְעוֹלָם שֶׁיִּבָּרֵא–וַיְהִי. עֲצַת גּוֹיִם–עַמֵּי כְנַעַן. הֵנִיא–בִּטֵּל וְהִרְחִיק. אַשְׁרֵי הַגּוֹי–מְאֻשָּׁר עַם יִשְׂרָאֵל. הָעָם וגו׳–מְאֻשָּׁר הָעָם שֶׁה׳ בָּחַר בּוֹ לְנַחֲלָה. הִשְׁגִּיחַ–הִשְׁקִיף. הַיּוֹצֵר יַחַד לִבָּם–הוּא הַתּוֹפֵס מַחְשְׁבוֹת לֵב כֻּלָּם. הַמֵּבִין אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם–הוּא הַיּוֹדֵעַ יְדִיעָה גְמוּרָה וּמֻחְלֶטֶת אֶת כָּל מַעֲשֵׂיהֶם. נוֹשָׁע וגו׳–וּמַאֲמַר שֶׁהוּא הַמַּשְׁגִּיחַ, הַיּוֹצֵר וְהַמֵּבִין אַךְ שָׁוְא כֹּחַ הָאָדָם בְּלִי יְשׁוּעַת ה׳, וּמֶלֶךְ לֹא נוֹשַׁע בְּחַיִל רָב. וּבְרֹב חֵילוֹ–בְּכֹחוֹ הָרָב. לֹא יְמַלֵּט–לֹא יַצִּיל אֶת רוֹכְבוֹ. כִּי בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ, כִּי בְשֵׁם וגו׳–אִם בָּטַחְנוּ בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בְּטוּחִים אָנוּ כִּי יִשְׂמַח לִבֵּנוּ בִּישׁוּעָתוֹ. לְהַגִּיד–טוֹב לְהַגִּיד וגו׳.

עֲשׂוֹר וַעֲלֵי נָבֶל, עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר. כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְיָ בְּפָעֳלֶךָ
בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן. מַה גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ, יְיָ! מְאֹד עָמְקוּ
מַחְשְׁבֹתֶיךָ. אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע, וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת.
בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב, וַיָּצִיצוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן—לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי
עַד. וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם, יְיָ! כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְיָ, כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ
יֹאבֵדוּ, יִתְפָּרְדוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן. וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי, בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן
רַעֲנָן. וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי, בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים, תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי.
צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח, כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה. שְׁתוּלִים בְּבֵית יְיָ,
בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ. עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה, דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים
יִהְיוּ. לְהַגִּיד כִּי יָשָׁר יְיָ, צוּרִי וְלֹא עַוְלָתָה עלתה כ׳ בּוֹ

ה׳ מָלָךְ—נִתְבָּאֵר לְמַעְלָה צַד 100

שם צג.

יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ, לָבֵשׁ יְיָ, עֹז הִתְאַזָּר, אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט.
נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז, מֵעוֹלָם אָתָּה. נָשְׂאוּ נְהָרוֹת, יְיָ! נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם,
יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם. מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי יָם - אַדִּיר
בַּמָּרוֹם יְיָ! עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד, לְבֵיתְךָ נַאֲוָה (נ״א נַאֲוָה) קֹדֶשׁ יְיָ, לְאֹרֶךְ יָמִים!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עָשׂוֹר—מִין כְּלִי שִׁיר. עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר—עַל כְּלִי שִׁיר שֶׁשְּׁמוֹ ״הִגָּיוֹן״ וּבַכִּנּוֹר. בַּעַר—בֶּן בְּלִי דַעַת. כְּמוֹ עֵשֶׂב—הַפּוֹרֵחַ. לְהִשָּׁמְדָם וגו׳—פְּרִיחָתָם אֵינָהּ אֶלָּא לְרֶגַע וְסוֹפָם לְהִשָּׁמֵד עַד עוֹלָם. וְאַתָּה מָרוֹם—אַתָּה ה׳ רָם וְנִשָּׂא לְעוֹלָם. יִתְפָּרְדוּ—יִכְלוּ (כִּי הַכִּלָּיוֹן הוּא פֵּרוּד הַחֲלָקִים). וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי—אֲבָל קַרְנִי הֲרִימוֹתָ כְּקַרְנֵי הָרְאֵם. בַּלֹּתִי—בְּשֶׁמֶן זַיִת רַעֲנָן. וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי וגו׳—עֵינִי רָאֲתָה בְּמַפֶּלֶת אוֹיְבַי הָאוֹרְבִים לְנַפְשִׁי, וְאָזְנַי תִּשְׁמַעְנָה מַפֶּלֶת הַמְּרֵעִים הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה. כַּתָּמָר—לֹא כִּפְרִיחַת הָרָשָׁע הַדּוֹמֶה לְעֵשֶׂב. יִשְׂגֶּה—יִגְדַּל. שְׁתוּלִים—הַצַּדִּיקִים יִהְיוּ נְטוּעִים. יְנוּבוּן—יִתְּנוּ תְנוּבָתָם וּפִרְיָם גַּם בִּימֵי הַשֵּׂיבָה וְהַזִּקְנָה. דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים—שְׁמֵנִים וּרְטֻבִּים. לְהַגִּיד—לְמַעַן יַגִּידוּ לַכֹּל. עַוְלָתָה—עַוְלָה, עָוֶל.

יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם, יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו. יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ, מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ. רָם עַל כָּל גּוֹיִם יְיָ, עַל הַשָּׁמַיִם—כְּבוֹדוֹ. יְיָ, שִׁמְךָ לְעוֹלָם, יְיָ, זִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר. יְיָ בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ, וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה. יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ, וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם: יְיָ מָלָךְ! יְיָ מֶלֶךְ, יְיָ מָלָךְ, יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד. יְיָ מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד; אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ. יְיָ הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם, הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים. רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב אִישׁ, וַעֲצַת יְיָ הִיא תָקוּם. עֲצַת יְיָ לְעוֹלָם תַּעֲמֹד, מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר. כִּי הוּא אָמַר—וַיֶּהִי, הוּא צִוָּה—וַיַּעֲמֹד. כִּי בָחַר יְיָ בְּצִיּוֹן, אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ. כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ, יִשְׂרָאֵל—לִסְגֻלָּתוֹ. כִּי לֹא יִטֹּשׁ יְיָ עַמּוֹ, וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב. וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית. וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ. יְיָ הוֹשִׁיעָה! הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ.

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ—אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו. תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמִמְךָ אֱלֹהַי הַמֶּלֶךְ! וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד. בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ, וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד. גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר. דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ, וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ. הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ, וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה. וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ, וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה. זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ,

וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ. חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ, אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד. טוֹב יְיָ לַכֹּל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו. יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה. כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ, וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ. לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו, וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ. מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים, וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר. סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנֹּפְלִים, וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים. עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ. פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ, וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן. צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו, וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו. קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו, לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת. רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה, וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם. שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֹהֲבָיו, וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד. תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ.

תהלים קמו. הַלְלוּיָהּ! הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ! אֲהַלְלָה יְיָ בְּחַיָּי, אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי. אַל תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים, בְּבֶן אָדָם שֶׁאֵין לוֹ תְשׁוּעָה. תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֻׁב לְאַדְמָתוֹ, בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנֹתָיו. אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ, שִׂבְרוֹ עַל יְיָ אֱלֹהָיו. עֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ, אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם. הַשֹּׁמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם. עֹשֶׂה מִשְׁפָּט לַעֲשׁוּקִים, נֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים. יְיָ מַתִּיר אֲסוּרִים. יְיָ פֹּקֵחַ עִוְרִים, יְיָ זֹקֵף כְּפוּפִים, יְיָ אֹהֵב צַדִּיקִים. יְיָ שֹׁמֵר אֶת גֵּרִים, יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד, וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת. יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ, צִיּוֹן — לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ.

תהלים קמז.

הַלְלוּיָהּ! כִּי טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ, כִּי נָעִים נָאוָה תְהִלָּה.
בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם יְיָ, נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס. הָרוֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב,
וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם. מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים, לְכֻלָּם שֵׁמוֹת
יִקְרָא. גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ. לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר. מְעוֹדֵד
עֲנָוִים יְיָ, מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים עֲדֵי אָרֶץ. עֱנוּ לַייָ בְּתוֹדָה, זַמְּרוּ
לֵאלֹהֵינוּ בְכִנּוֹר. הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִים, הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר,
הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר. נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ, לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר
יִקְרָאוּ. לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ, לֹא בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה.
רוֹצֶה יְיָ אֶת יְרֵאָיו, אֶת הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ. שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַיִם!
אֶת יְיָ, הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן! כִּי חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ, בֵּרַךְ בָּנַיִךְ
בְּקִרְבֵּךְ. הַשָּׂם גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם, חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ. הַשֹּׁלֵחַ
אִמְרָתוֹ אָרֶץ, עַד מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ. הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר, כְּפוֹר
כָּאֵפֶר יְפַזֵּר. מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים, לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד.
יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם, יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְּלוּ מָיִם. מַגִּיד דְּבָרָיו
לְיַעֲקֹב, חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל. לֹא עָשָׂה כֵן לְכָל גּוֹי.
וּמִשְׁפָּטִים בַּל יְדָעוּם, הַלְלוּיָהּ.

תהלים קמח

הַלְלוּיָהּ! הַלְלוּ אֶת יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם, הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים.
הַלְלוּהוּ כָל מַלְאָכָיו, הַלְלוּהוּ כָּל צְבָאָיו. הַלְלוּהוּ
שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ, הַלְלוּהוּ כָּל כּוֹכְבֵי אוֹר. הַלְלוּהוּ שְׁמֵי
הַשָּׁמָיִם, וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמָיִם. יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם
יְיָ, כִּי הוּא צִוָּה—וְנִבְרָאוּ. וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם, חָק
נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר. הַלְלוּ אֶת יְיָ מִן הָאָרֶץ, תַּנִּינִים וְכָל
תְּהֹמוֹת. אֵשׁ וּבָרָד, שֶׁלֶג וְקִיטוֹר, רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה
דְבָרוֹ. הֶהָרִים וְכָל גְּבָעוֹת, עֵץ פְּרִי וְכָל אֲרָזִים.

הַחַיָּה וְכָל בְּהֵמָה, רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף. מַלְכֵי אֶרֶץ וְכָל לְאֻמִּים, שָׂרִים וְכָל שֹׁפְטֵי אָרֶץ. בַּחוּרִים וְגַם בְּתוּלוֹת, זְקֵנִים עִם נְעָרִים. יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ, כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ, הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם. וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ, תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו, לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ, הַלְלוּיָהּ!

שם קמט הַלְלוּיָהּ! שִׁירוּ לַייָ שִׁיר חָדָשׁ, תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים. יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו, בְּנֵי צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם. יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל, בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ לוֹ. כִּי רוֹצֶה יְיָ בְּעַמּוֹ, יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה. יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד, יְרַנְּנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם. רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם, וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם. לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם, תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים. לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים; וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל. לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט כָּתוּב, הָדָר הוּא לְכָל חֲסִידָיו, הַלְלוּיָהּ!

שם קנ. הַלְלוּיָהּ! הַלְלוּ אֵל בְּקָדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ! הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ! הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר! הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב. הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי שָׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה. כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ, הַלְלוּיָהּ! כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ, הַלְלוּיָהּ!

בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן! בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם—הַלְלוּיָהּ! בָּרוּךְ

יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ. וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ, אָמֵן וְאָמֵן

וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת יְיָ לְעֵינֵי כָּל הַקָּהָל, וַיֹּאמֶר דָּוִיד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, אָבִינוּ, מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם. לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה, וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת, וְהַנֵּצַח, וְהַהוֹד, כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה, וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ. וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ, וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל, וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה, וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל. וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ, מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ. אַתָּה הוּא יְיָ לְבַדֶּךָ, אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם, שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם, וְכָל צְבָאָם, הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, הַיַּמִּים וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם; וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת כֻּלָּם, וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים. אַתָּה הוּא יְיָ הָאֱלֹהִים, אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם, וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים, וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם, וּמָצָאתָ אֶת לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ

וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי, הַחִתִּי, הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ, וַתָּקֶם אֶת דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק אָתָּה. וַתֵּרֶא

אֶת עֳנִי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם, וְאֶת זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל יַם סוּף. וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל עֲבָדָיו וּבְכָל עַם אַרְצוֹ, כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם; וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם, וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה, וְאֶת רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ אֶבֶן בְּמַיִם עַזִּים.

שמות יד.

וַיּוֹשַׁע יְיָ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם. וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת עַל שְׂפַת הַיָּם. וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה, אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת יְיָ, וַיַּאֲמִינוּ בַּייָ וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ.

שם טו. אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַייָ, וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר: אָשִׁירָה לַייָ, כִּי גָאֹה גָּאָה, סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם. עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ, וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה, זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ, אֱלֹהֵי אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ. יְיָ אִישׁ מִלְחָמָה, יְיָ שְׁמוֹ. מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם, וּמִבְחַר שָׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ בְיַם סוּף. תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ, יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ אָבֶן. יְמִינְךָ יְיָ נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ,

יְמִינְךָ יְיָ תִּרְעַץ אוֹיֵב. וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס קָמֶיךָ,
תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ. וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ
מַיִם, נִצְּבוּ כְמוֹ נֵד נֹזְלִים, קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב יָם.
אָמַר אוֹיֵב: אֶרְדֹּף אַשִּׂיג, אֲחַלֵּק שָׁלָל, תִּמְלָאֵמוֹ
נַפְשִׁי, אָרִיק חַרְבִּי, תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי. נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ—
כִּסָּמוֹ יָם, צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם אַדִּירִים. מִי כָמֹכָה
בָּאֵלִם, יְיָ! מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ? נוֹרָא תְהִלֹּת,
עֹשֵׂה פֶלֶא! נָטִיתָ יְמִינְךָ--תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ. נָחִיתָ
בְחַסְדְּךָ עַם זוּ גָּאָלְתָּ, נֵהַלְתָּ בְעָזְּךָ אֶל נְוֵה קָדְשֶׁךָ.
שָׁמְעוּ עַמִּים—יִרְגָּזוּן, חִיל אָחַז יֹשְׁבֵי פְּלָשֶׁת. אָז
נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם, אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד, נָמֹגוּ
כֹּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן. תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד, בִּגְדֹל
זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן, עַד יַעֲבֹר עַמְּךָ, יְיָ! עַד יַעֲבֹר עַם
זוּ קָנִיתָ. תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ, מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ
פָּעַלְתָּ יְיָ, מִקְּדָשׁ, אֲדֹנָי! כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ. יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם
וָעֶד. יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד. יְיָ מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם
וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא! כִּי בָא סוּס פַּרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו
בַּיָּם, וַיָּשֶׁב יְיָ עֲלֵהֶם אֶת מֵי הַיָּם, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ
בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם. כִּי לַיְיָ הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם.
וְעָלוּ מוֹשִׁעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת הַר עֵשָׂו, וְהָיְתָה
לַיְיָ הַמְּלוּכָה. וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם
הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

בִּרְכַּת הַשִּׁיר.

נִשְׁמַת כָּל חַי תְּבָרֵךְ אֶת שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְרוּחַ כָּל בָּשָׂר תְּפָאֵר וּתְרוֹמֵם זִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד. מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אַתָּה אֵל, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ. פּוֹדֶה וּמַצִּיל וּמְפַרְנֵס וּמְרַחֵם בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה, אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה, אֱלֹהֵי הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים. אֱלוֹהַּ כָּל בְּרִיּוֹת, אֲדוֹן כָּל תּוֹלָדוֹת, הַמְהֻלָּל בְּרוֹב הַתִּשְׁבָּחוֹת, הַמְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו—בְּרַחֲמִים.

וַיְיָ לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן הַמְעוֹרֵר יְשֵׁנִים, וְהַמֵּקִיץ נִרְדָּמִים, וְהַמֵּשִׂיחַ אִלְּמִים,

שִׁירָה חֲדָשָׁה

זִכְרְךָ—שִׁמְךָ. מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם—מֵהַזְּמַן הַנִּצְחִי הֶעָבַר עַד הַזְּמַן הַנִּצְחִי הֶעָתִיד. וְצוּקָה—לַחַץ וְאָסוֹן. תּוֹלָדוֹת—תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. תִּשְׁבָּחוֹת—שְׁבָחִים, תְּהִלּוֹת. בְּרִיּוֹתָיו—בְּרוּאָיו. הַמֵּשִׂיחַ—יָשִׂים שֶׁיְּדַבֵּרוּ.

וְהַמַּתִּיר אֲסוּרִים, וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים.

לְךָ לְבַדְּךָ אֲנַחְנוּ מוֹדִים. אִלּוּ פִינוּ מָלֵא שִׁירָה כַּיָּם, וּלְשׁוֹנֵנוּ–רִנָּה כַּהֲמוֹן גַּלָּיו, וְשִׂפְתוֹתֵינוּ שֶׁבַח כְּמֶרְחֲבֵי רָקִיעַ, וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כַּשֶּׁמֶשׁ וְכַיָּרֵחַ, וְיָדֵינוּ פְרוּשׂוֹת כְּנִשְׁרֵי שָׁמָיִם, וְרַגְלֵינוּ קַלּוֹת כָּאַיָּלוֹת — אֵין אֲנַחְנוּ מַסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת לְךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וּלְבָרֵךְ אֶת שְׁמֶךָ, עַל אַחַת מֵאָלֶף אֶלֶף אַלְפֵי אֲלָפִים, וְרִבֵּי רְבָבוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ. מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וּמִבֵּית עֲבָדִים

שִׁירָה חֲדָשָׁה

זוֹקֵף--מַגְבִּיהַּ וּמְיַשֵּׁר. מָלֵא שִׁירָה כַּיָּם--הַמָּלֵא מָיִם. וְשִׂפְתוֹתֵינוּ שֶׁבַח--אִלּוּ שִׂפְתוֹתֵינוּ מְלֵאוֹת שֶׁבַח אֵין קֵץ כְּרֹחַב הָרָקִיעַ. אֵין אֲנַחְנוּ מַסְפִּיקִים--גַּם אָז לֹא הָיָה דֵי כֹחַ בָּנוּ

פְּדִיתָנוּ, בְּרָעָב זַנְתָּנוּ, וּבְשָׂבָע כִּלְכַּלְתָּנוּ, מֵחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ, וּמִדֶּבֶר מִלַּטְתָּנוּ, וּמֵחֳלָיִם רָעִים וְנֶאֱמָנִים, דִּלִּיתָנוּ.

עַד הֵנָּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ, וְלֹא עֲזָבוּנוּ חֲסָדֶיךָ — וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לָנֶצַח. עַל כֵּן אֵבָרִים שֶׁפִּלַּגְתָּ בָּנוּ, וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנָּפַחְתָּ בְּאַפֵּינוּ, וְלָשׁוֹן אֲשֶׁר שַׂמְתָּ בְּפִינוּ — הֵן הֵם יוֹדוּ וִיבָרְכוּ, וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ, וִירוֹמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ, וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת שִׁמְךָ, מַלְכֵּנוּ. כִּי כָל פֶּה, לְךָ יוֹדֶה, וְכָל לָשׁוֹן לְךָ תִשָּׁבַע, וְכָל בֶּרֶךְ, לְךָ תִכְרַע, וְכָל קוֹמָה, לְפָנֶיךָ תִשְׁתַּחֲוֶה, וְכָל לְבָבוֹת

שִׁירָה חֲדָשָׁה

זַנְתָּנוּ—נָתַתָּ מָזוֹן לָנוּ. וּבְשָׂבָע כִּלְכַּלְתָּנוּ—בִּשְׁאָר הַצְּרָכִים מִלְּבַד מָזוֹן. מִלַּטְתָּנוּ—הִצַּלְתָּנוּ. רָעִים וְנֶאֱמָנִים—קַיָּמִים וּמַתְמִידִים שֶׁאֵין לָהֶם רְפוּאָה. דִּלִּיתָנוּ—הֶעֱלִיתָנוּ וְהוּא לְשׁוֹן הַרְחָקָה וְהַפְרָשָׁה. שֶׁפִּלַּגְתָּ בָּנוּ—שֶׁחִלַּקְתָּ בְּגוּפֵנוּ.

יִירָאוּךָ, וְכָל קֶרֶב וּכְלָיוֹת יְזַמְּרוּ לִשְׁמֶךָ, כַּדָּבָר שֶׁכָּתוּב: כָּל עַצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה: יְיָ, מִי כָמוֹךָ. מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ, וְעָנִי וְאֶבְיוֹן — מִגֹּזְלוֹ. מִי יִדְמֶה לָּךְ? וּמִי יִשְׁוֶה לָּךְ? וּמִי יַעֲרָךְ לָךְ, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ? נְהַלֶּלְךָ, וּנְשַׁבֵּחֲךָ, וּנְפָאֶרְךָ, וּנְבָרֵךְ אֶת שֵׁם קָדְשֶׁךָ, כָּאָמוּר:

לְדָוִד, בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ, וְכָל קְרָבַי — אֶת שֵׁם קָדְשׁוֹ.

ביו"ט יְנַגֵּן הַחַזָּן הָאֵל בְּתַעֲצֻמוֹת.

הָאֵל בְּתַעֲצֻמוֹת עֻזֶּךָ, הַגָּדוֹל בִּכְבוֹד שְׁמֶךָ, הַגִּבּוֹר לָנֶצַח, וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ —

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וּמִי יַעֲרָךְ לָךְ—עֵרֶךְ מִי כְּעֶרְכֶּךָ. כָּאָמוּר—כָּאָמוּר בְּסֵפֶר תְּהִלִּים.
הָאֵל—הֶחָזָק. בְּתַעֲצֻמוֹת עֻזֶּךָ—בְּעָצְמָה יְתֵרָה מְאֹד.

בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם כִּפּוּר יְנַגֵּן הַחַזָּן הַמֶּלֶךְ.

הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא.

בְּשַׁבָּת מַתְחִיל הַחַזָּן שׁוֹכֵן עַד.

שׁוֹכֵן עַד, מָרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ. וְכָתוּב: רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיְיָ, לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה. בְּפִי יְשָׁרִים תִּתְהַלָּל, וּבְדִבְרֵי צַדִּיקִים תִּתְבָּרַךְ, וּבִלְשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְרוֹמָם, וּבְקֶרֶב קְדוֹשִׁים תִּתְקַדָּשׁ

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּרִנָּה יִתְפָּאַר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. שֶׁכֵּן חוֹבַת כָּל הַיְצוּרִים, לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, לְהוֹדוֹת, לְהַלֵּל, לְשַׁבֵּחַ, לְפָאֵר, לְרוֹמֵם, לְהַדֵּר, לְבָרֵךְ, לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס, עַל כָּל דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשַׁי עַבְדְּךָ, מְשִׁיחֶךָ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב וגו׳—כְּלוֹמַר, אַתָּה הָאֵל... הַגָּדוֹל... הַגִּבּוֹר... וְהַנּוֹרָא... הִנְּךָ הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם.

שׁוֹכֵן עַד—יוֹשֵׁב עַל כִּסְאוֹ לְעוֹלָם. מָרוֹם וְקָדוֹשׁ—רָם וְקָדוֹשׁ.

שֶׁכֵּן חוֹבַת כָּל הַיְצוּרִים—כִּי כֵן צְרִיכִים וּמְחֻיָּבִים כָּל הַנִּבְרָאִים. לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל וגו׳—כְּלוֹמַר, לְהוֹדוֹת לְךָ בְּכָל לְשׁוֹן שֶׁל שֶׁבַח. עַל כָּל דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד—מִלְּבַד בְּשִׁירוֹת דָּוִד צְרִיכִים אָנוּ לְהַלֵּל לְךָ עוֹד וָעוֹד

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ, הָאֵל, הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כִּי לְךָ נָאֶה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיר וּשְׁבָחָה, הַלֵּל וְזִמְרָה עֹז וּמֶמְשָׁלָה, נֶצַח, גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה, תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת, קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֵל מֶלֶךְ, גָּדוֹל בַּתִּשְׁבָּחוֹת, אֵל הַהוֹדָאוֹת, אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת, הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה, מֶלֶךְ אֵל, חֵי הָעוֹלָמִים.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ; וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, — וְאִמְרוּ: אָמֵן!

קהל יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא!

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא—בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלָּא (בש״ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא—וְאִמְרוּ: אָמֵן!

חזן בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ!

קהל וחזן בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד

וְחוֹזֵר הַשַּׁ״ץ ביהל״ו, וְאֵין עוֹנִין אַחֲרָיו אָמֵן.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ, עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל.

כְּשֶׁחָל יוֹם טוֹב בְּחוֹל אוֹמְרִים כַּאן הַמֵּאִיר לָאָרֶץ.

הַכֹּל יוֹדוּךָ, וְהַכֹּל יְשַׁבְּחוּךָ, וְהַכֹּל יֹאמְרוּ: אֵין קָדוֹשׁ כַּיְיָ! הַכֹּל יְרוֹמְמוּךָ סֶּלָה, יוֹצֵר הַכֹּל. הָאֵל! הַפּוֹתֵחַ בְּכָל יוֹם דַּלְתוֹת שַׁעֲרֵי מִזְרָח, וּבוֹקֵעַ חַלּוֹנֵי רָקִיעַ, מוֹצִיא חַמָּה מִמְּקוֹמָהּ, וּלְבָנָה — מִמְּכוֹן שִׁבְתָּהּ, וּמֵאִיר לָעוֹלָם כֻּלּוֹ וּלְיוֹשְׁבָיו, שֶׁבָּרָא בְּמִדַּת רַחֲמִים,

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים. וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית. הַמֶּלֶךְ, הַמְּרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז, הַמְשֻׁבָּח, וְהַמְפֹאָר, וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם.

לְיוֹם טוֹב כְּשֶׁחָל בְּחוֹל.

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ, וְלַדָּרִים עָלֶיהָ, בְּרַחֲמִים, וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד, מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית. מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ.

אֱלֹהֵי עוֹלָם! בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ. אֲדוֹן עֻזֵּנוּ, צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ.

אֵין כְּעֶרְכֶּךָ, וְאֵין זוּלָתֶךָ, אֶפֶס בִּלְתֶּךָ, וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ? אֵין כְּעֶרְכְּךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ—בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵין זוּלָתְךָ, מַלְכֵּנוּ—לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא; אֶפֶס בִּלְתְּךָ גּוֹאֲלֵנוּ—לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ, וְאֵין דּוֹמֶה לְּךָ, מוֹשִׁיעֵנוּ,—לִתְחִיַּת הַמֵּתִים

אֵל—אָדוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים,
בָּרוּךְ וּמְבֹרָךְ בְּפִי כָּל נְשָׁמָה,
גָּדְלוֹ וְטוּבוֹ מָלֵא עוֹלָם,
דַּעַת וּתְבוּנָה סֹבְבִים אֹתוֹ.

ליום טוב כשחל בחול.
יְיָ. כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ, מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ. הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז, הַמְשֻׁבָּח, וְהַמְפֹאָר, וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת

הַמִּתְגָּאֶה עַל חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ,
וְנֶהְדָּר בְּכָבוֹד עַל הַמֶּרְכָּבָה,
זְכוּת וּמִישׁוֹר לִפְנֵי כִסְאוֹ,
חֶסֶד וְרַחֲמִים לִפְנֵי כְבוֹדוֹ.

טוֹבִים מְאוֹרוֹת, שֶׁבָּרָא אֱלֹהֵינוּ,
יְצָרָם בְּדַעַת, בְּבִינָה וּבְהַשְׂכֵּל,
כֹּחַ וּגְבוּרָה נָתַן בָּהֶם,
לִהְיוֹת מוֹשְׁלִים בְּקֶרֶב תֵּבֵל.

מְלֵאִים זִיו וּמְפִיקִים נֹגַהּ,
נָאֶה זִיוָם בְּכָל הָעוֹלָם;
שְׂמֵחִים בְּצֵאתָם וְשָׂשִׂים בְּבוֹאָם,
עֹשִׂים בְּאֵימָה רְצוֹן קוֹנָם.

ליום טוב כשחל בחול.
עוֹלָם. אֱלֹהֵי עוֹלָם, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ. אֲדוֹן עֻזֵּנוּ, צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ. אֵל בָּרוּךְ,

---

שִׁירָה חֲדָשָׁה

חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ... הַמֶּרְכָּבָה—שְׁמוֹת מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת, נַה׳ יֵרָאֶה בְּגַאֲוָתוֹ נַהֲדָרוֹ עֲלֵיהֶם. זְכוּת וּמִישׁוֹר—טֹהַר (צֶדֶק) וָיֹשֶׁר. מְאוֹרוֹת—הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ. לִהְיוֹת מוֹשְׁלִים—הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְהַיָּרֵחַ לְמֶמְשֶׁלֶת הַלָּיְלָה. זִיו—הוֹד блескъ. מְפִיקִים נֹגַהּ—מוֹצִיאִים וְשׁוֹלְחִים קַרְנֵי אוֹר. שְׂמֵחִים בְּצֵאתָם וגו׳—כְּלוֹמַר, בְּצֵאתָם וּבְבוֹאָם הֵם מַזְהִירִים כִּשְׂמֵחִים. רְצוֹן קוֹנָם—רְצוֹן יוֹצְרָם, הָאִיר עַל הָאָרֶץ.

פְּאֵר וְכָבוֹד נוֹתְנִים לִשְׁמוֹ,
צָהֳלָה וְרִנָּה–לְזֵכֶר מַלְכוּתוֹ.
קָרָא לַשֶּׁמֶשׁ–וַיִּזְרַח אוֹר;
רָאָה–וְהִתְקִין צוּרַת הַלְּבָנָה.

שֶׁבַח נוֹתְנִים לוֹ כָּל צְבָא מָרוֹם.
תִּפְאֶרֶת וּגְדֻלָּה, שְׂרָפִים וְאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ.

לָאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת מִכָּל הַמַּעֲשִׂים, בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי הִתְעַלָּה וְיָשַׁב עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ, תִּפְאֶרֶת עָטָה לְיוֹם הַמְּנוּחָה, „עֹנֶג" קָרָא לְיוֹם הַשַּׁבָּת. זֶה שֶׁבַח שֶׁל יוֹם הַשְּׁבִיעִי, שֶׁבּוֹ שָׁבַת אֵל מִכָּל מְלַאכְתּוֹ. וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי מְשַׁבֵּחַ וְאוֹמֵר: „מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת,

---

ליום טוב כשחל בחול.

גָּדוֹל דֵּעָה, הֵכִין וּפָעַל זָהֳרֵי חַמָּה, טוֹב יָצַר כָּבוֹד לִשְׁמוֹ, מְאוֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֻזּוֹ, פִּנּוֹת צְבָאָיו קְדוֹשִׁים רוֹמְמֵי שַׁדַּי,

---

שִׁירָה חֲדָשָׁה

פְּאֵר וְכָבוֹד נוֹתְנִים לִשְׁמוֹ–כְּלוֹמַר מַרְאֵה הַמְּאוֹרוֹת מֵעִיד עַל כְּבוֹד ה׳ וְתִפְאַרְתּוֹ. צָהֳלָה–תְּרוּעַת שִׂמְחָה קָרָא לַשֶּׁמֶשׁ וגו׳–ה׳ הֵבִיא אֶל הַמְּצִיאוּת אֶת הַשֶּׁמֶשׁ, וּמִיַּד זָרַח אוֹר. רָאָה–עָלָה בִרְצוֹנוֹ. וְהִתְקִין.–תִּקֵּן אֶת צוּרַת הַלְּבָנָה לְפִי שִׁעוּר הָאוֹר הַדָּרוּשׁ בַּלַּיְלָה. שֶׁבַח... תִּפְאֶרֶת... לָאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת–כָּל צְבָא הַשָּׁמַיִם, שְׂרָפִים וְאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ (מִינֵי מַלְאָכִים) נוֹתְנִים שֶׁבַח, תִּפְאֶרֶת וּגְדֻלָּה לָאֵל שֶׁשָּׁבַת וגו׳.

הִתְעַלָּה–הִתְנַשֵּׂא וְהִתְרוֹמֵם. תִּפְאֶרֶת עָטָה וגו׳–ה׳ עָטָהוּ וְהִלְבִּישׁ אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת בִּלְבוּשׁ תִּפְאֶרֶת. וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי מְשַׁבֵּחַ–כְּלוֹמַר, בַּמִּקְדָּשׁ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בַּשַּׁבָּת „מִזְמוֹר שִׁיר".

טוֹב לְהוֹדוֹת לַיְיָ"... לְפִיכָךְ יְפָאֲרוּ וִיבָרְכוּ לָאֵל כָּל יְצוּרָיו, שֶׁבַח, יְקָר וּגְדֻלָּה, יִתְּנוּ לָאֵל מֶלֶךְ יוֹצֵר כֹּל, הַמַּנְחִיל מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ בְּיוֹם שַׁבַּת קֹדֶשׁ. שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יִתְקַדַּשׁ וְזִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ יִתְפָּאַר, בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת. תִּתְבָּרַךְ מוֹשִׁיעֵנוּ עַל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ, וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁעָשִׂיתָ יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה.

תִּתְבָּרַךְ צוּרֵנוּ, מַלְכֵּנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ, בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים; יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ, יוֹצֵר מְשָׁרְתִים; וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו כֻּלָּם, עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם, וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם. כֻּלָּם אֲהוּבִים, כֻּלָּם בְּרוּרִים, כֻּלָּם גִּבּוֹרִים, וְכֻלָּם עֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנָם. וְכֻלָּם פּוֹתְחִים אֶת פִּיהֶם בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה, בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה, וּמְבָרְכִים, וּמְשַׁבְּחִים, וּמְפָאֲרִים, וּמַעֲרִיצִים, וּמַקְדִּישִׁים וּמַמְלִיכִים—

אֶת שֵׁם הָאֵל, הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, קָדוֹשׁ הוּא.—וְכֻלָּם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עֹל מַלְכוּת

ליום טוב כשחל בחול.

תָּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וּקְדֻשָּׁתוֹ. תִּתְבָּרַךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ, וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁעָשִׂיתָ יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה.

תתברך צורנו וכו'.

שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה, וְנוֹתְנִים רְשׁוּת זֶה לָזֶה, לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ, בְּשָׂפָה בְרוּרָה וּבִנְעִימָה; קְדֻשָּׁה כֻּלָּם כְּאֶחָד עוֹנִים וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה:

קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת, מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

וְהָאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת שְׂרָפִים, לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:

בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ.

לְאֵל בָּרוּךְ נְעִימוֹת יִתֵּנוּ, לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם, זְמִרוֹת יֹאמֵרוּ וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ. כִּי הוּא לְבַדּוֹ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת, עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת, בַּעַל מִלְחָמוֹת, זוֹרֵעַ צְדָקוֹת, מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת, בּוֹרֵא רְפוּאוֹת, נוֹרָא תְהִלּוֹת, אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת, הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית, כָּאָמוּר: „לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ". אוֹר חָדָשׁ עַל צִיּוֹן תָּאִיר וְנִזְכֶּה כֻלָּנוּ מְהֵרָה לְאוֹרוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת.

אַהֲבָה רַבָּה אֲהַבְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה חָמַלְתָּ עָלֵינוּ, אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ. בַּעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בְךָ, וַתְּלַמְּדֵם חֻקֵּי חַיִּים, כֵּן תְּחָנֵּנוּ וּתְלַמְּדֵנוּ. אָבִינוּ הָאָב הָרַחֲמָן. הַמְרַחֵם רַחֵם עָלֵינוּ, וְתֵן בְּלִבֵּנוּ

לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל, לִשְׁמֹעַ לִלְמֹד וּלְלַמֵּד, לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת, וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה. וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ, וְלֹא נֵבוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ, נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ. וַהֲבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. וְתוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ, כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אָתָּה, וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל עַם וְלָשׁוֹן. וְקֵרַבְתָּנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה בֶּאֱמֶת, לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֶדְךָ בְּאַהֲבָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

יחיד אומר אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן.

דברים ו.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל! יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד.

בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד!

וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ. וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ. וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ, וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ. וּכְתַבְתָּם עַל מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ.

דברים יא. וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹתַי, אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם, לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם,
וּלְעָבְדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם. וְנָתַתִּי מְטַר
אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ, יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ, וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ
וְיִצְהָרֶךָ. וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ, וְאָכַלְתָּ
וְשָׂבָעְתָּ. הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם, וְסַרְתֶּם
וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְחָרָה
אַף יְיָ בָּכֶם, וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר
וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ, וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל
הָאָרֶץ הַטֹּבָה, אֲשֶׁר יְיָ נֹתֵן לָכֶם. וְשַׂמְתֶּם אֶת דְּבָרַי
אֵלֶּה עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם, וּקְשַׁרְתֶּם אוֹתָם
לְאוֹת עַל יֶדְכֶם, וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם, וְלִמַּדְתֶּם
אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם, לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ,
וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ, וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ. וּכְתַבְתָּם עַל
מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ. לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם
עַל הָאֲדָמָה, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם,
כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ.

במדבר טו. וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם: וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל כַּנְפֵי
בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם; וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת.

וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ, וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם, וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם, אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם. לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתָי, וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם. אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם.

הַחַזָּן אוֹמֵר בְּקוֹל רָם: יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת.

אֱמֶת, וְיַצִּיב, וְנָכוֹן, וְקַיָּם, וְיָשָׁר, וְנֶאֱמָן, וְאָהוּב, וְחָבִיב, וְנֶחְמָד, וְנָעִים, וְנוֹרָא, וְאַדִּיר, וּמְתֻקָּן, וּמְקֻבָּל, וְטוֹב, וְיָפֶה, הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. אֱמֶת אֱלֹהֵי עוֹלָם, מַלְכֵּנוּ צוּר יַעֲקֹב מָגֵן יִשְׁעֵנוּ. לְדֹר וָדֹר הוּא קַיָּם, וּשְׁמוֹ קַיָּם, וְכִסְאוֹ נָכוֹן, וּמַלְכוּתוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לָעַד קַיֶּמֶת. וּדְבָרָיו חָיִים וְקַיָּמִים, נֶאֱמָנִים וְנֶחֱמָדִים, לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים, עַל אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ, עַל בָּנֵינוּ וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ, וְעַל כָּל דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ.

עַל הָרִאשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרוֹנִים—דָּבָר טוֹב וְקַיָּם, לְעוֹלָם וָעֶד, אֱמֶת וֶאֱמוּנָה, חֹק וְלֹא יַעֲבֹר. אֱמֶת, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ, גֹּאֲלֵנוּ גֹּאֵל אֲבוֹתֵינוּ, יוֹצְרֵנוּ צוּר יְשׁוּעָתֵנוּ, פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ, אֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ.

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם, מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. בְּרוּם עוֹלָם מוֹשָׁבֶךָ, וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אַפְסֵי אָרֶץ. אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ, וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל לִבּוֹ. אֱמֶת, אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ, וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם. אֱמֶת, אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן, וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ. מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ. כָּל בְּכוֹרֵיהֶם הָרָגְתָּ, וּבְכוֹרְךָ גָּאָלְתָּ; וְיַם סוּף בָּקַעְתָּ, וְזֵדִים טִבַּעְתָּ, וִידִידִים הֶעֱבַרְתָּ, וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם, אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר. עַל זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ אֵל, וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִרוֹת, שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת, לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם. רָם וְנִשָּׂא, גָּדוֹל וְנוֹרָא, מַשְׁפִּיל גֵּאִים וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים, מוֹצִיא אֲסִירִים, וּפוֹדֶה עֲנָוִים, וְעוֹזֵר דַּלִּים, וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו. תְּהִלּוֹת לְאֵל עֶלְיוֹן, בָּרוּךְ הוּא וּמְבֹרָךְ! מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ?! מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ, נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא?!

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ עַל שְׂפַת הַיָּם. יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ:

יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד!

צוּר יִשְׂרָאֵל, קוּמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל, וּפְדֵה כִנְאֻמֶךָ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל. גֹּאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ, קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גָּאַל יִשְׂרָאֵל.

בְּשָׁלשׁ רְגָלִים מִתְפַּלְּלִים כָּאן „תְּפִלַּת שָׁלשׁ רְגָלִים" צַד...
בְּראשׁ הַשָּׁנָה— „תְּפִלַּת ראשׁ הַשָּׁנָה" צַד...
בְּיוֹם כִּפּוּר— „תְּפִלַּת יוֹם כִּפּוּר" צַד...

שַׁחֲרִית לְשַׁבָּת.

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה

בש"ת
זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

בש"ת מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים? זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים.

כשחוזר החזן על שמונה עשרה וחותם „מחיה המתים" אומרים קדושה.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ. (בש"ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ).

יִשְׂמַח מֹשֶׁה בְּמַתְּנַת חֶלְקוֹ, כִּי עֶבֶד נֶאֱמָן קָרָאתָ לּוֹ. כְּלִיל תִּפְאֶרֶת

קדושה. נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם, כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם, כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ: וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר:

קו"ח קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת, מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ!

חזן אָז, בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל, אַדִּיר וְחָזָק, מַשְׁמִיעִים קוֹל, מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת שְׂרָפִים—לְעֻמָּתָם „בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ".

קו"ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ.

חזן מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תוֹפִיעַ, וְתִמְלוֹךְ עָלֵינוּ, כִּי מְחַכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ. מָתַי תִּמְלוֹךְ בְּצִיּוֹן, בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד תִּשְׁכּוֹן? תִּתְגַּדַּל וְתִתְקַדַּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ, לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים. וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה מַלְכוּתֶךָ, כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ, עַל יְדֵי דָוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ.

קו"ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ!

חזן לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ, וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ. וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ. (בש"ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ).

שִׁירָה חֲדָשָׁה

כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם—כְּמוֹ שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ הַמַּלְאָכִים בַּשָּׁמַיִם. מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת שְׂרָפִים וכו'—כְּשֶׁמִּתְנַשְּׂאִים הַמַּלְאָכִים לְעֻמַּת הַשְּׂרָפִים יֹאמְרוּ: „בָּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ". תוֹפִיעַ—תִּגָּלֶה וְתֵרָאֶה עָלֵינוּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ... תִּשְׁכּוֹן—מָתַי תִּמְלוֹךְ וְתִשְׁכּוֹן בְּקָרוֹב וּלְעוֹלָם בְּצִיּוֹן? בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ—שִׁירֵי דָוִד הַמְסַפְּרִים עֻזֶּךָ. בְּמַתְּנַת חֶלְקוֹ—וּמַה הִיא? שֶׁקָּרָאתָ לוֹ עֶבֶד נֶאֱמָן. כְּלִיל תִּפְאֶרֶת—עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת, קַרְנֵי הוֹד.

בְּרֹאשׁוֹ נָתַתָּ (לוֹ), בְּעָמְדוֹ לְפָנֶיךָ עַל הַר סִינָי. וּשְׁנֵי לוּחוֹת אֲבָנִים הוֹרִיד בְּיָדוֹ, וְכָתוּב בָּהֶם שְׁמִירַת שַׁבָּת, וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ:

„וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם, בְּרִית עוֹלָם. בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעוֹלָם, כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ“.

וְלֹא נְתַתּוֹ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא הִנְחַלְתּוֹ מַלְכֵּנוּ לְעוֹבְדֵי פְסִילִים, וְגַם בִּמְנוּחָתוֹ לֹא יִשְׁכְּנוּ רְשָׁעִים, כִּי לְיִשְׂרָאֵל

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְלֹא נְתַתּוֹ—לֹא נָתַתָּ אוֹתוֹ, אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת. לֹא יִשְׁכְּנוּ—לֹא יָנוּחוּ.

עַמְּךָ נְתַתּוֹ בְּאַהֲבָה, לְזֶרַע יַעֲקֹב, אֲשֶׁר בָּם בָּחָרְתָּ. עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי, כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ, וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ, „חֶמְדַּת יָמִים" אוֹתוֹ קָרָאתָ, זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ; קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת, וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ. וְיָנוּחוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ,

---

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי—עַם יִשְׂרָאֵל הַמַּקְדִּישִׁים יוֹם הַשַּׁבָּת הֵם יִתְעַנְּגוּ עַד לְשָׂבְעָה עַל הַשַּׁבָּת. וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ—בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי חָפַצְתָּ. זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית-הַשַּׁבָּת הִיא זֵכֶר כִּי בְּשֵׁשֶׁת יָמִים נִבְרָא הָעוֹלָם וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת. וְיָנוּחוּ בוֹ—בַּיּוֹם הַזֶּה.

בשבת ראש חודש ובשבת חול המועד אומרים כאן יעלה ויבא.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב—כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם—כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ— מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת.

בראש חודש ובחול המועד אומרים זה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ, וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה, לְטוֹבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם

לְראֹשׁ חֹדֶשׁ	לחוה"מ פֶּסַח	לחוה"מ סֻכּוֹת
רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ	חַג הַמַּצּוֹת	חַג הַסֻּכּוֹת

הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים, וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחָנֵּנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה.

בְּשַׁבַּת חֲנֻכָּה אוֹמְרִים כָּאן „עַל הַנִּסִּים".

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

בש"ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת.

לש"ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְּשֻׁלֶּשֶׁת, בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ, כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ! יָאֵר יְיָ פָּנָיו, אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ! יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם!

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים, וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם,

---

לְשַׁבַּת חֲנֻכָּה.

עַל הַנִּסִּים, וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַמִּלְחָמוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ, וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ: וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי „חֲנֻכָּה" אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. ועל כלם וכו'

וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. ובספר

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם.

בש"ת בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם.

אֱלֹהַי! נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי—נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת. וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

הש"ץ חוזר התפלה. קדיש שלם.

אֵין כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי, וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ.
מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים, וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר.
יְיָ מֶלֶךְ, יְיָ מָלָךְ, יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד.
יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם.

אַב הָרַחֲמִים! הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן, תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָיִם. כִּי בְךָ לְבַד בָּטָחְנוּ, מֶלֶךְ אֵל רָם וְנִשָּׂא, אֲדוֹן עוֹלָמִים.

סֵדֶר קְרִיאַת הַתּוֹרָה.

פּוֹתְחִים אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ לְהוֹצָאַת סֵפֶר הַתּוֹרָה וְאוֹמְרִים:

וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה: במדבר י׳

קוּמָה יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ, וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ.

כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה, וּדְבַר יְיָ מִירוּשָׁלָיִם.

בָּרוּךְ, שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ.

בְּיוֹם טוֹב וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה וִיוה״כ ובהו״ר אוֹמְרִים כָּאן י״ג מִדּוֹת ורבש״ע.

בְּיוֹם טוֹב וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם כִּפּוּר וּבהו״ר אוֹמְרִים זֶה:

יְיָ יְיָ, אֵל רַחוּם וְחַנּוּן, אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת, נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים, נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה. נ״פ

לְשָׁלֹשׁ רְגָלִים וְלִשְׁמִינִי עֲצֶרֶת.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת לִבִּי לְטוֹבָה, וְהָפֵק רְצוֹנִי וְתֵן שְׁאֵלָתִי לִי עַבְדְּךָ (פלוני) בֶּן (פלונית) אֲמָתֶךָ, וְזַכֵּנִי (וְאֶת אִשְׁתִּי וּבָנַי וּבְנוֹתַי) וְכָל בְּנֵי בֵיתִי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, וּמַלְּטֵנוּ מִיֵּצֶר הָרָע, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, וְזַכֵּנוּ שֶׁתִּשְׁרֶה שְׁכִינָתְךָ עָלֵינוּ, וְהוֹפַע עָלֵינוּ רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה, (וְיִתְקַיֵּם בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב, וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְיָ, רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה), רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה, רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְיָ, וְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּזַכֵּנוּ לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּעֵינֶיךָ, וְלָלֶכֶת בְּדַרְכֵי יְשָׁרִים לְפָנֶיךָ, וְקַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, כְּדֵי שֶׁנִּזְכֶּה לְחַיִּים טוֹבִים

לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם כִּפּוּר וְהו״ר.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ לְטוֹבָה, וְהָפֵק רְצוֹנֵנוּ וְתֵן לָנוּ שְׁאֵלָתֵנוּ, וּמְחוֹל עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְעַל כָּל עֲוֹנוֹת אַנְשֵׁי בֵיתֵנוּ, מְחִילָה בְּחֶסֶד, מְחִילָה בְּרַחֲמִים, וְטַהֲרֵנוּ מֵחֲטָאֵינוּ וּמֵעֲוֹנוֹתֵינוּ וּמִפְּשָׁעֵינוּ, וְזָכְרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ, וּפָקְדֵנוּ בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, וְזָכְרֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וַאֲרוּכִים, וּלְשָׁלוֹם, וּפַרְנָסָה וְכַלְכָּלָה. וְתֵן לָנוּ לֶחֶם לֶאֱכוֹל, וּבֶגֶד לִלְבּוֹשׁ, וְעֹשֶׁר וְכָבוֹד וְאֹרֶךְ יָמִים, לַהֲגוֹת בְּתוֹרָתֶךָ וּלְקַיֵּם מִצְוֹתֶיהָ, וְשֵׂכֶל וּבִינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל עִמְקֵי סוֹדוֹתֶיהָ. וּשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכְאוֹבֵינוּ, וּתְבָרֵךְ אֶת כָּל מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ, וְתִגְזוֹר עָלֵינוּ

תְּפִלָּה לְהוֹצָאַת סֵפֶר תּוֹרָה

בְּרִיךְ שְׁמֵהּ דְּמָרֵא עָלְמָא, בְּרִיךְ כִּתְרָךְ וְאַתְרָךְ! יְהֵא רְעוּתָךְ, עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם, וּפֻרְקַן יְמִינָךְ אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מַקְדְּשָׁךְ, וּלְאַמְטוּיֵי לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמִין. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּתָא, וְלֶהֱוֵי אֲנָא פְקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא, לְמִרְחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי, וְיַת כָּל דִּי לִי, וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא; אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא; אַנְתְּ הוּא דְשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא, וּמַלְכוּתָא דִילָךְ הִיא. אֲנָא עַבְדָּא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּסָגֵידְנָא קַמֵּהּ וּמִקַּמָּא דִּיקַר אוֹרַיְתֵהּ, בְּכָל עִדָּן וְעִדָּן לָא עַל

תַּרְגּוּם

בָּרוּךְ שְׁמוֹ שֶׁל אֲדוֹן הָעוֹלָם. בָּרוּךְ כִּתְרְךָ וּמְקוֹמֶךָ! רְצֵה־נָא בְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם, וּגְאֻלַּת יְמִינְךָ תַּרְאֶה לְעַמְּךָ בְּבֵית מִקְדָּשְׁךָ, לֶאֱצוֹל עָלֵינוּ מִטּוּב אוֹרְךָ וּלְקַבֵּל תְּפִלָּתֵנוּ בְּרַחֲמִים. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שֶׁתַּאֲרִיךְ חַיֵּינוּ בְּטוֹב, וְנִפְקַדְתִּי בֵּין הַצַּדִּיקִים וְרַחֵם עָלַי וְלִשְׁמֹר אוֹתִי וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לִי וַאֲשֶׁר לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. אַתָּה זָן לַכֹּל וּמְפַרְנֵס לַכֹּל; אַתָּה שַׁלִּיט בַּכֹּל; אַתָּה מוֹשֵׁל בַּמְּלָכִים וּלְךָ הַמְּלוּכָה. אֲנִי עַבְדּוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הַמִּשְׁתַּחֲוֶה לְפָנָיו וְלִפְנֵי כְבוֹד תּוֹרָתוֹ. בְּכָל עֵת

לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם כִּפּוּר והו"ר.

גְּזֵרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת. וּתְבַטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת, וְתַטֶּה לֵב הַמַּלְכוּת וְיוֹעֲצֶיהָ וְשָׂרֶיהָ עָלֵינוּ לְטוֹבָה. אָמֵן, וְכֵן יְהִי רָצוֹן.

לְשָׁלֹשׁ רְגָלִים וְלִשְׁמִינִי עֲצֶרֶת.

וַאֲרוּכִים, וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְתִשְׁמְרֵנוּ מִמַּעֲשִׂים רָעִים וּמִשָּׁעוֹת רָעוֹת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת לָבֹא לָעוֹלָם, וְהַבּוֹטֵחַ בַּיְיָ חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ, אָמֵן.

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי.

ג"פ וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן, אֱלֹהִים בְּרָב חַסְדֶּךָ, עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ. בריך שמיה וכו'

תְּפִלָּה לְהוֹצָאַת סֵפֶר תּוֹרָה

אֱנָשׁ רָחִיצְנָא, וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין סָמִיכְנָא, אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא, דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט, וְאוֹרַיְתֵהּ — קְשׁוֹט, וּנְבִיאוֹהִי — קְשׁוֹט, וּמַסְגֵּא לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט. בֵּהּ אֲנָא רָחִיץ, וְלִשְׁמֵהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא אֲנָא אֵמַר תֻּשְׁבְּחָן. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבָּאִי בְּאוֹרַיְתָא, וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאִי, וְלִבָּא דְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל, לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם, אָמֵן.

תַּרְגּוּם

לֹא בְּבֶן אָדָם אֶבְטַח וְלֹא עַל בֶּן אֵלִים אֶשָּׁעֵן, כִּי אִם בֵּאלֹהֵי שָׁמַיִם, שֶׁהוּא אֱלֹהִים אֱמֶת, וְתוֹרָתוֹ־אֱמֶת, וּנְבִיאָיו־אֱמֶת וּמַרְבֶּה לַעֲשׂוֹת טוֹבוֹת וֶאֱמֶת, בּוֹ אֲנִי בוֹטֵחַ וְלִשְׁמוֹ הַקָּדוֹשׁ וְהַנִּכְבָּד אֹמַר תִּשְׁבָּחוֹת. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שֶׁתִּפְתַּח לִבִּי בַּתּוֹרָה וּתְמַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת לִבִּי וְלֵב כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְטוֹב וּלְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם.

אַחַר כָּךְ אוֹמֵר הַחַזָּן:

חו"ק **שְׁמַע יִשְׂרָאֵל! יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד.**

חו"ק **אֶחָד (הוּא) אֱלֹהֵינוּ, גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ, קָדוֹשׁ** (בראש השנה ויום כפור ובהו"ר וְנוֹרָא) **שְׁמוֹ.**

חזן **גַּדְּלוּ לַייָ אִתִּי, וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו.**

וְהַקָּהָל עוֹנֶה:

לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד, כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ. רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו, קָדוֹשׁ הוּא. רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ, כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ.

עַל הַכֹּל, יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ, וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. בָּעוֹלָמוֹת שֶׁבָּרָא, הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא. כִּרְצוֹנוֹ וְכִרְצוֹן יְרֵאָיו, וְכִרְצוֹן כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל. צוּר הָעוֹלָמִים, אֲדוֹן כָּל הַבְּרִיּוֹת, אֱלוֹהַּ כָּל הַנְּפָשׁוֹת, הַיּוֹשֵׁב בְּמֶרְחֲבֵי מָרוֹם, הַשּׁוֹכֵן בִּשְׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם. קְדֻשָּׁתוֹ עַל הַחַיּוֹת, וּקְדֻשָּׁתוֹ עַל כִּסֵּא הַכָּבוֹד. וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ בָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חָי, וְנֹאמַר לְפָנָיו שִׁיר חָדָשׁ, כַּכָּתוּב: „שִׁירוּ לֵאלֹהִים, זַמְּרוּ שְׁמוֹ, סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ, וְעִלְזוּ לְפָנָיו“. וְנִרְאֵהוּ עַיִן בְּעַיִן, בְּשׁוּבוֹ אֶל נָוֵהוּ, כַּכָּתוּב: „כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן“. וְנֶאֱמַר: „וְנִגְלָה כְּבוֹד יְיָ, וְרָאוּ כָל בָּשָׂר יַחְדָּו, כִּי פִּי יְיָ דִּבֵּר“.

אַב הָרַחֲמִים, הוּא יְרַחֵם עַם עֲמוּסִים, וְיִזְכּוֹר בְּרִית אֵיתָנִים, וְיַצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת, וְיִגְעַר בְּיֵצֶר הָרָע מִן הַנְּשׂוּאִים, וְיָחוֹן אוֹתָנוּ לִפְלֵיטַת עוֹלָמִים, וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים.

הַחַזָּן מַנִּיחַ אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה עַל הַבִּימָה וְאוֹמֵר:

וְיַעֲזוֹר וְיָגֵן וְיוֹשִׁיעַ לְכֹל הַחוֹסִים בּוֹ, וְנֹאמַר אָמֵן. — הַכֹּל הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ, וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה, כֹּהֵן קְרָב יַעֲמוֹד (פב"פ) הַכֹּהֵן! בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ.

וְהַקָּהָל עוֹנֶה:

וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּייָ אֱלֹהֵיכֶם, חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

יִתְגַּדַּל... בָּעוֹלָמוֹת שֶׁבָּרָא... כִּרְצוֹנוֹ וכו׳–שְׁמוֹ שֶׁל הקב״ה יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ כִּרְצוֹנוֹ וְכִרְצוֹן יְרֵאָיו בָּעוֹלָמוֹת שֶׁבָּרָא. קְדֻשָּׁתוֹ עַל הַחַיּוֹת–מִקְדֻשָּׁתוֹ יֶאֱצַל גַּם עַל חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ. סֹלּוּ לָרוֹכֵב בָּעֲרָבוֹת–לֹכּוּ וַעֲלוּ אֶל ה׳ הָרוֹכֵב שָׁמַיִם. בְּיָהּ שְׁמוֹ–אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מַבִּיעִים שְׁמוֹ מִפְּנֵי קְדֻשָּׁתוֹ רַק בְּקִצּוּרוֹ יָהּ. וְעִלְזוּ–וְשִׂמְחוּ. נָוֵהוּ–מְעוֹנוֹ וּמִקְדָּשׁוֹ.

הָעוֹלֶה לַתּוֹרָה מְבָרֵךְ: בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְּבֹרָךְ!

וְהַקָּהָל עוֹנִין: בָּרוּךְ יְיָ הַמְּבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד!

הָעוֹלֶה חוֹזֵר: בָּרוּךְ יְיָ הַמְּבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד!

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

וְקוֹרְאִים בַּתּוֹרָה בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ.

לְאַחַר הַקְּרִיאָה מְבָרֵךְ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

בִּרְכַּת הַגּוֹמֵל.

ד' צְרִיכִין לְהוֹדוֹת, יוֹרְדֵי הַיָּם, הוֹלְכֵי מִדְבָּרִיּוֹת, חוֹלֶה וְנִתְרַפֵּא, חָבוּשׁ וְיָצָא מִבֵּית הָאֲסוּרִים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַגּוֹמֵל לְחַיָּבִים טוֹבוֹת, שֶׁגְּמָלַנִי כָּל טוֹב.

וְעוֹנִין אַחֲרָיו: מִי שֶׁגְּמָלְךָ כָּל טוֹב, הוּא יִגְמָלְךָ כָּל טוֹב סֶלָה.

מִי שֶׁהִגִּיעַ בְּנוֹ לְבַר מִצְוָה, בֶּן י"ג שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד, בְּשָׁעָה שֶׁבְּנוֹ עוֹלֶה לַתּוֹרָה יֹאמַר הָאָב:

בָּרוּךְ שֶׁפְּטָרַנִי מֵעָנְשׁוֹ שֶׁלָּזֶה.

אַחַר קְרִיאַת הַתּוֹרָה אוֹמֵר חֲצִי קַדִּישׁ.

כְּתֹם הַקְּרִיאָה מַגְבִּיהִים אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה וְאוֹמְרִים:

דברים ד. וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. עַל פִּי יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה.

משלי ג. עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ, וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר.

שם. דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם, וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם.

שם. אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ, בִּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד.

ישעי' מב. יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר.

בִּרְכוֹת הַהַפְטָרָה.

לִפְנֵי קְרִיאַת הַהַפְטָרָה מְבָרְכִים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בִּנְבִיאִים טוֹבִים וְרָצָה בְדִבְרֵיהֶם הַנֶּאֱמָרִים בֶּאֱמֶת.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמשֶׁה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבִנְבִיאֵי הָאֱמֶת וָצֶדֶק.

לְאַחַר הַהַפְטָרָה מְבָרְכִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כָּל הָעוֹלָמִים צַדִּיק בְּכָל הַדּוֹרוֹת הָאֵל הַנֶּאֱמָן הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם שֶׁכָּל דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק׃

נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אָחוֹר לֹא יָשׁוּב רֵיקָם כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַנֶּאֱמָן בְּכָל דְּבָרָיו:

רַחֵם עַל צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ:

שַׂמְּחֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ עַל כִּסְאוֹ לֹא יֵשֶׁב זָר וְלֹא יִנְחֲלוּ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֲלוּבַת נֶפֶשׁ–בַּת צִיּוֹן הָאֻמְלָלָה וְהַשְּׁפֵלָה. בְּבָנֶיהָ–בְּשִׁיבַת בָּנֶיהָ. בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא–שֶׁיָּבֹא לְבַשֵּׂר הַגְּאוּלָה. שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ–כְּלוֹמַר, שֶׁלֹּא תִפָּסֵק מַלְכוּתוֹ.

עוֹד אֲחֵרִים אֶת כְּבוֹדוֹ. כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לוֹ שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן דָּוִד: ע"כ בת"צ ובמנחת יו"כ

בְּכָל שַׁבְּתוֹת הַשָּׁנָה גַּם בְּשַׁבַּת חוֹל הַמּוֹעֵד פֶּסַח אוֹמְרִים זֶה:

עַל הַתּוֹרָה, וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה, שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה, לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת. עַל הַכֹּל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ, יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת.

לְשָׁלֹשׁ רְגָלִים וְגַם לְשַׁבָּת חוה"מ סֻכּוֹת אוֹמְרִים זֶה.

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים (לשבת וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה), וְעַל יוֹם

לְפֶסַח	לְשָׁבוּעוֹת	לְסֻכּוֹת	לשמ"ע ולש"ת
חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה.	חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה.	חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה.	הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה.

שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (לשבת לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה), לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה, לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת. עַל הַכֹּל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ, יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עַל הַתּוֹרָה... עַל הַכֹּל–עַל כָּל אֵלֶּה אָנוּ מוֹדִים לָךְ.

א

בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אוֹמְרִים זֶה:

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה. וְעַל הַנְּבִיאִים (לשבת וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה) וְעַל יוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה, שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (לשבת לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה) לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת. עַל הַכֹּל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ, יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד, וּדְבָרְךָ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן.

לְיוֹם הַכִּפּוּרִים בְּשַׁחֲרִית:

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים (לשבת וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה) וְעַל יוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה, שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (לשבת לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה) לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה, וְלִמְחוֹל בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת. עַל הַכֹּל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ, יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד, וּדְבָרְךָ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, (מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה), מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפּוּרִים.

תפלה זו נתפללה על ישיבות בבל וארץ ישראל, שנתקימו עד לערך שנת 1040.

יְקוּם פֻּרְקָן מִן שְׁמַיָּא, חִנָּא וְחִסְדָּא, וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי, וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי, וְסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא, וּבַרְיוּת גּוּפָא, וּנְהוֹרָא מַעַלְיָא, זַרְעָא חַיָּא וְקַיָּמָא, זַרְעָא דִּי לָא יִפְסוּק וְדִי לָא יִבְטוּל מִפִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא — לְמָרָנָן וְרַבָּנָן, חֲבוּרָתָא קַדִּישָׁתָא, דִּי בְאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל, וְדִי בְּבָבֶל. לְרֵישֵׁי כַלֵּי וּלְרֵישֵׁי גַלְוָתָא, וּלְרֵישֵׁי מְתִיבָתָא, וּלְדַיָּנֵי דִי בָבָא. לְכָל תַּלְמִידֵיהוֹן וּלְכָל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן, וּלְכָל מָאן דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא. מַלְכָּא דְעָלְמָא, יְבָרֵךְ יַתְהוֹן, יַפִּישׁ חַיֵּיהוֹן, וְיַסְגֵּא יוֹמֵיהוֹן. וְיִתֵּן אַרְכָא לִשְׁנֵיהוֹן, וְיִתְפָּרְקוּן וְיִשְׁתֵּזְבוּן מִן כָּל עָקָא וּמִן כָּל מַרְעִין בִּישִׁין. מָרָן דִּי בִשְׁמַיָּא יְהֵא בְסַעְדְּהוֹן כָּל זְמַן וְעִדָּן, וְנֹאמַר: אָמֵן!

תַּרְגּוּם

יָקוּם מִן הַשָּׁמַיִם פְּדוּת חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים וְחַיִּים אֲרֻכִּים וּמָזוֹן לָשֹׂבַע וְעֶזְרַת שָׁמַיִם וּבְרִיאוּת הַגּוּף וְאוֹר טוֹב (אוֹר הַדַּעַת), זֶרַע חַי וְקַיָּם, זֶרַע אֲשֶׁר לֹא יֶחְדַּל וַאֲשֶׁר לֹא יִרֶף מִדִּבְרֵי הַתּוֹרָה — לְמוֹרֵינוּ וְרַבּוֹתֵינוּ, הַחֶבְרָה הַקְּדוֹשָׁה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַאֲשֶׁר בְּבָבֶל, לְרָאשֵׁי הַדַּרְשָׁנִים וּלְרָאשֵׁי הַגּוֹלָה וּלְרָאשֵׁי הַיְשִׁיבוֹת וּלְשׁוֹפְטֵי הַשַּׁעַר, לְכָל תַּלְמִידֵיהֶם. וּלְכָל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהֶם, וּלְכָל מִי שֶׁהוֹגִים בַּתּוֹרָה. מֶלֶךְ הָעוֹלָם יְבָרֵךְ אוֹתָם, יַרְבֶּה חַיֵּיהֶם וְיוֹסִיף עַל יְמֵיהֶם וְיַאֲרִיךְ שְׁנוֹתֵיהֶם, וְיֵחָלְצוּ וְיִנָּצְלוּ מִכָּל צָרָה וּמִכָּל חֳלָיִים רָעִים. אֲדוֹן הַשָּׁמַיִם יִהְיֶה לְמִשְׁעָן לָהֶם בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה.

יחיד המתפלל בביתו א״א יקום פורקן זה ולא מי שבירך.

יְקוּם פֻּרְקָן מִן שְׁמַיָּא, חִנָּא וְחִסְדָּא, וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי, וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי, וְסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא, וּבַרְיוּת גּוּפָא, וּנְהוֹרָא מַעַלְיָא; זַרְעָא חַיָּא וְקַיָּמָא,

תַּרְגּוּם

יָקוּם מִן הַשָּׁמַיִם פְּדוּת חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים וְחַיִּים אֲרֻכִּים וּמָזוֹן לָשֹׂבַע וְעֶזְרַת שָׁמַיִם וּבְרִיאוּת הַגּוּף וְאוֹר טוֹב (אוֹר הַדַּעַת), זֶרַע חַי וְקַיָּם,

זַרְעָא דִי לָא יִפְסוּק וְדִי לָא יִבְטוּל מִפִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא – לְכָל קְהָלָא קַדִּישָׁא הָדֵין, רַבְרְבַיָּא עִם זְעֵרַיָּא, טַפְלָא וּנְשַׁיָּא. מַלְכָּא דְעָלְמָא יְבָרֵךְ יַתְכוֹן, יַפִּישׁ חַיֵּיכוֹן, וְיַסְגֵּא יוֹמֵיכוֹן, וְיִתֵּן אַרְכָא לִשְׁנֵיכוֹן. וְתִתְפָּרְקוּן, וְתִשְׁתֵּזְבוּן, מִן כָּל עָקָא וּמִן כָּל מַרְעִין בִּישִׁין. מָרָן דִּי בִשְׁמַיָּא, יְהֵא בְּסַעְדְּכוֹן, כָּל זְמַן וְעִדָּן. וְנֹאמַר: אָמֵן!

זֶרַע אֲשֶׁר לֹא יֶחְדַּל וַאֲשֶׁר לֹא יִרֶף מִדִּבְרֵי הַתּוֹרָה – לְכָל הַקָּהָל הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, הַגְּדוֹלִים עִם הַקְּטַנִּים, טַף וְנָשִׁים. מֶלֶךְ הָעוֹלָם יְבָרֵךְ אֶתְכֶם, יַרְבֶּה חַיֵּיכֶם וְיוֹסִיף עַל יְמֵיכֶם וְיַאֲרִיךְ שְׁנוֹתֵיכֶם, וְתִפָּדוּ וְתִנָּצְלוּ מִן כָּל צָרָה וּמִכָּל חֳלָיִים רָעִים. אֲדוֹן הַשָּׁמַיִם יִהְיֶה לְמִשְׁעָן לָכֶם בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה.

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב, הוּא יְבָרֵךְ אֶת כָּל הַקָּהָל הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, עִם כָּל קְהִלּוֹת הַקֹּדֶשׁ. הֵם וּנְשֵׁיהֶם, וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם, וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם. וּמִי שֶׁמְּיַחֲדִים בָּתֵּי כְנֵסִיּוֹת לִתְפִלָּה, וּמִי שֶׁבָּאִים בְּתוֹכָם לְהִתְפַּלֵּל, וּמִי שֶׁנּוֹתְנִים נֵר לַמָּאוֹר, וְיַיִן „לְקִדּוּשׁ" וּ„לְהַבְדָּלָה", וּפַת לָאֹרְחִים וּצְדָקָה לָעֲנִיִּים. וְכָל מִי שֶׁעוֹסְקִים בְּצָרְכֵי צִבּוּר בֶּאֱמוּנָה — הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְשַׁלֵּם שְׂכָרָם, וְיָסִיר מֵהֶם כָּל מַחֲלָה, וְיִרְפָּא לְכָל גּוּפָם, וְיִסְלַח לְכָל עֲוֹנָם, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, עִם כָּל יִשְׂרָאֵל אֲחֵיהֶם, וְנֹאמַר: אָמֵן.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שֶׁמְּיַחֲדִים—שֶׁמַּקְדִּישִׁים. נֵר לַמָּאוֹר—לְהָאִיר בָּתֵּי הַתְּפִלָּה. בְּצָרְכֵי צִבּוּר—בְּצָרְכֵי הָעֵדָה, כְּמוֹ בָּתֵּי תְפִלָּה, בָּתֵּי סֵפֶר. בֶּאֱמוּנָה—מִבְּלִי הִתְרַשְּׁלוּת.

בִּרְכּוֹת הַחֹדֶשׁ.

בְּשַׁבָּת שֶׁמְּבָרְכִים הַחֹדֶשׁ אוֹמְרִים:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה: לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה. וְתִתֶּן לָנוּ חַיִּים אֲרוּכִים, חַיִּים שֶׁל שָׁלוֹם, חַיִּים שֶׁל טוֹבָה, חַיִּים שֶׁל בְּרָכָה, חַיִּים שֶׁל פַּרְנָסָה, חַיִּים שֶׁל חִלּוּץ עֲצָמוֹת, חַיִּים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם יִרְאַת שָׁמַיִם וְיִרְאַת חֵטְא, חַיִּים שֶׁאֵין בָּהֶם בּוּשָׁה וּכְלִמָּה, חַיִּים שֶׁל עֹשֶׁר וְכָבוֹד, חַיִּים שֶׁתְּהֵא בָנוּ אַהֲבַת תּוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, חַיִּים שֶׁיְּמַלֵּא יְיָ מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה, אָמֵן סֶלָה.

הַשּׁ״ץ לוֹקֵחַ הַסּ״ת וְאוֹמֵר:

מִי שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ, וְגָאַל אוֹתָם מֵעַבְדוּת לְחֵרוּת, הוּא יִגְאַל אוֹתָנוּ בְּקָרוֹב, וִיקַבֵּץ נִדָּחֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ, חֲבֵרִים כָּל יִשְׂרָאֵל, וְנֹאמַר: אָמֵן!

רֹאשׁ חֹדֶשׁ (פלוני) בְּיוֹם (פלוני) הַבָּא עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

חִלּוּץ עֲצָמוֹת–בְּרִיאוּת הַגּוּף.

וִיקַבֵּץ נִדָּחֵינוּ–יֶאֱסֹף הַנִּדָּחִים מֵאַרְצָם וְעַמָּם שֶׁיִּהְיוּ הַכֹּל „חֲבֵרִים“.

יְחַדְּשֵׁהוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עָלֵינוּ, וְעַל כָּל עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה, לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה, וְנֹאמַר: אָמֵן!

אֵין אוֹמְרִים „אַב הָרַחֲמִים": בְּשַׁבָּת שֶׁמְּבָרְכִים הַחֹדֶשׁ (חוּץ בִּימֵי סְפִירָה), בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ בְּיוֹם טוֹב, בַּחֲנֻכָּה, וּבְפוּרִים.

הַזְכָּרַת נִשְׁמוֹת הַקְּדוֹשִׁים.

אַב הָרַחֲמִים, שׁוֹכֵן מְרוֹמִים, בְּרַחֲמָיו הָעֲצוּמִים, הוּא יִפְקוֹד בְּרַחֲמִים, הַחֲסִידִים וְהַיְשָׁרִים וְהַתְּמִימִים, קְהִלּוֹת הַקֹּדֶשׁ שֶׁמָּסְרוּ נַפְשָׁם עַל קְדֻשַּׁת הַשֵּׁם. הַנֶּאֱהָבִים וְהַנְּעִימִים בְּחַיֵּיהֶם, וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרָדוּ. מִנְּשָׁרִים קַלּוּ, וּמֵאֲרָיוֹת גָּבֵרוּ, לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם וְחֵפֶץ צוּרָם. יִזְכְּרֵם אֱלֹהֵינוּ לְטוֹבָה, עִם שְׁאָר צַדִּיקֵי עוֹלָם, וְיִנְקוֹם נִקְמַת דַּם עֲבָדָיו הַשָּׁפוּךְ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים:

שִׁירָה חֲדָשָׁה

יְחַדְּשֵׁהוּ—יְחַדֵּשׁ אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה.

הוּא יִפְקֹד-הוּא יִזְכֹּר אוֹתָם הַחֲסִידִים וְאוֹתָן הַקְּהִלּוֹת שֶׁהִקְרִיבוּ חַיֵּיהֶם עַל שֵׁם ה׳ (בִּימֵי מַסְּעֵי הַצְּלָב וְעוֹד וְעוֹד...) לֹא נִפְרָדוּ-זֶה מִזֶּה שֶׁנָּפְלוּ כֻּלָּם יַחַד עַל מִזְבַּח דָּתָם. מִנְּשָׁרִים קַלּוּ—מְהִירִים וּזְרִיזִים יוֹתֵר מִנְּשָׁרִים. צוּרָם-מָעֻזָּם.

דברים לב. הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ,

כִּי דַם עֲבָדָיו יִקּוֹם, וְנָקָם יָשִׁיב לְצָרָיו,

וְכִפֶּר אַדְמָתוֹ עַמּוֹ.

וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר:

יואל ד. וְנִקֵּיתִי, דָּמָם לֹא נִקֵּיתִי,

וַיְיָ שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן.

תהלים עט. וּבְכִתְבֵי הַקֹּדֶשׁ נֶאֱמַר: לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם? יִוָּדַע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ.

שם ט. וְאוֹמֵר: כִּי דֹרֵשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכָר, לֹא שָׁכַח צַעֲקַת עֲנָוִים.

שם ק. וְאוֹמֵר: יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא גְוִיּוֹת, מָחַץ רֹאשׁ עַל אֶרֶץ רַבָּה. מִנַּחַל בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה, עַל כֵּן יָרִים רֹאשׁ.

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ — אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו. תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמִמְךָ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ–גּוֹיִם רַנְּנוּ וְשַׁבְּחוּ אֶת עַם ה'. וְכִפֶּר אַדְמָתוֹ עַמּוֹ–יְכַפֵּר וִירַצֶּה פְּנֵי אַדְמָתוֹ וּפְנֵי עַמּוֹ. וְנִקֵּיתִי דָּמָם לֹא נִקֵּיתִי—אִם גַּם נִקֵּיתִי עַמִּים מִשְּׁאָר רָעוֹתֵיהֶם, אַךְ בְּעַד דָּמָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁשָּׁפְכוּ לֹא אֲנַקֵּם וְלֹא אֶסְלַח אֶלָּא נָקָם אֶקַּח. וְאוֹמֵר–הַכָּתוּב אוֹמֵר עוֹד. יָדִין בַּגּוֹיִם–יִלָּחֵם ה' בַּגּוֹיִם. מָלֵא גְוִיּוֹת—שְׂדֵה הַמִּלְחָמָה יִהְיֶה מָלֵא גְוִיּוֹת הַחֲלָלִים. מָחַץ וגו'—יִפְצַע רֹאשׁ אוֹיְבָיו עַל אֶרֶץ גְּדוֹלָה. מִנַּחַל בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה—מִנַּחַל דַּם חֲלָלִים יִשְׁתֶּה ה' בְּדֶרֶךְ מִלְחַמְתּוֹ, כְּלוֹמַר, יִרְוֶה וְיִשְׂבַּע נְקָמָה וְעַל כֵּן יָרִים רֹאשׁ בַּעֲטֶרֶת נִצָּחוֹן.

אֱלֹהַי הַמֶּלֶךְ! וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד. בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ, וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד. גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר. דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ, וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ. הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ, וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה. וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ, וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה. זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ, וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ. חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ, אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד. טוֹב יְיָ לַכֹּל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו. יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה. כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ, וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ. לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו, וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ. מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים, וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר. סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנֹּפְלִים, וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים. עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ. פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ, וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן. צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו, וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו. קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו, לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת. רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה, וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם. שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֹהֲבָיו, וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד. תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ.

הַחַזָּן יוֹרֵד עִם הַסֵּפֶר מֵעַל הַבִּמָה וְאוֹמֵר:

יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ, כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ!

וְהַקָּהָל עוֹנֶה: הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם. וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ, תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו, לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ, הַלְלוּיָהּ.

תהלים כט.

מִזְמוֹר לְדָוִד. הָבוּ לַייָ, בְּנֵי אֵלִים, הָבוּ לַייָ כָּבוֹד וָעֹז! הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ. הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ. קוֹל יְיָ עַל

הַמָּיִם — אֵל הַכָּבוֹד הִרְעִים, יְיָ עַל מַיִם רַבִּים. קוֹל יְיָ בַּכֹּחַ, קוֹל יְיָ בֶּהָדָר. קוֹל יְיָ שֹׁבֵר אֲרָזִים, וַיְשַׁבֵּר יְיָ אֶת אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן. וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ עֵגֶל, לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן — כְּמוֹ בֶן רְאֵמִים. קוֹל יְיָ חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ. קוֹל יְיָ יָחִיל מִדְבָּר, יָחִיל יְיָ מִדְבַּר קָדֵשׁ. קוֹל יְיָ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת — וּבְהֵיכָלוֹ, כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד. יְיָ לַמַּבּוּל יָשָׁב, וַיֵּשֶׁב יְיָ מֶלֶךְ לְעוֹלָם. יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם.

מַכְנִיסִים אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה לַאֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ וְאוֹמְרִים:

במדבר י. וּבְנֻחֹה יֹאמַר:

שׁוּבָה יְיָ רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל!

תהלים קלב. קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ, אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ;

כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק, וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ.

בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ, אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ.

משלי ג. כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם — תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ.

עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ, וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר.

דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם, וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם.

איכה ה. הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה, חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, — וְאִמְרוּ: אָמֵן!

קהל יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא!

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא — בְּרִיךְ הוּא.

לְעֵלָּא (בעשי"ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא — וְאִמְרוּ: אָמֵן!

מוּסַף לְשַׁבָּת וּלְשַׁבָּת רֹאשׁ חֹדֶשׁ.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא, הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ.

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

בש"ת

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

בש"ת מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים? זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים.

בחזרת הש"ץ אומרים כאן קדושה.

קְדֻשָּׁה רַבָּה.

נַעֲרִיצְךָ וְנַקְדִּישְׁךָ, כְּסוֹד שִׂיחַ שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ, הַמַּקְדִּישִׁים שִׁמְךָ בַּקֹּדֶשׁ, כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ: וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר:

קו"ח

קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת, מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

נַעֲרִיצְךָ—נְכַבֶּדְךָ בְּיִרְאָה. כְּסוֹד שִׂיחַ שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ—כְּדִבְרֵי הַקְּדֻשָּׁה שֶׁל מַחֲנוֹת

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ. (בש"ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ)

לְשַׁבָּת.

תִּכַּנְתָּ שַׁבָּת, רָצִיתָ קָרְבְּנוֹתֶיהָ. צִוִּיתָ פֵּרוּשֶׁיהָ עִם סִדּוּרֵי נְסָכֶיהָ. מְעַנְּגֶיהָ

לְשַׁבָּת רֹאשׁ חֹדֶשׁ.

אַתָּה יָצַרְתָּ עוֹלָמְךָ מִקֶּדֶם; כִּלִּיתָ מְלַאכְתְּךָ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ, וְרָצִיתָ בָּנוּ,

חזן כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם, מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה: אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ? לְעֻמָּתָם „בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ":

קו"ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ.

חזן מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמִים, וְיָחוֹן עַם הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר, בְּכָל יוֹם תָּמִיד. פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה „שְׁמַע" אוֹמְרִים:

קו"ח שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ אֶחָד!

חזן הוּא אֱלֹהֵינוּ, הוּא אָבִינוּ, הוּא מַלְכֵּנוּ, הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ, וְהוּא יַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שֵׁנִית לְעֵינֵי כָּל חָי: „לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים". קו"ח „אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם".

וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר:

קו"ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ!

חזן לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ, וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ, וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ. (בש"ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ).

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַשְּׂרָפִים (מַלְאָכִים) וְשִׁעוּרוֹ כְּשִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ. מִמְּקוֹמוֹ–מִכָּל מָקוֹם. הוּא יִפֶן– יִפְנֶה אֵלֵינוּ. וְיָחוֹן–וִירַחֵם. הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ–הַמּוֹדִים שֶׁהוּא אֶחָד. יַשְׁמִיעֵנוּ שֵׁנִית וגו'– כְּמִדְבַּר הִשְׁמִיעָנוּ רַק לְעֵינֵי יִשְׂרָאֵל „לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים" וְעַתָּה יַשְׁמִיעֵנוּ זֹאת לְעֵינֵי כֹּל. תִּכַּנְתָּ–כּוֹנַנְתָּ וְקָבַעְתָּ. פֵּרוּשֶׁיהָ–בֵּאוּרֵי קָרְבַּן שַׁבָּת. מְעַנְּגֶיהָ–הַקּוֹרְאִים לַשַּׁבָּת

לְשַׁבָּת.

לְעוֹלָם כָּבוֹד יִנְחָלוּ, טוֹעֲמֶיהָ חַיִּים זָכוּ, וְגַם הָאוֹהֲבִים דְּבָרֶיהָ גְּדֻלָּה בָּחָרוּ. אָז מִסִּינַי נִצְטַוּוּ עָלֶיהָ; וַתְּצַוֵּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לְהַקְרִיב בָּהּ קָרְבַּן מוּסַף שַׁבָּת, כָּרָאוּי. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ, וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ. וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ, תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת מוּסַף יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב

לְשַׁבָּת רֹאשׁ חֹדֶשׁ.

וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ. וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְכַפָּרָה. וּלְפִי שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ. חָרְבָה עִירֵנוּ וְשָׁמֵם בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ, וְגָלָה יְקָרֵנוּ, וְנֻטַּל כָּבוֹד מִבֵּית חַיֵּינוּ, וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ, בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו, מִפְּנֵי הַיָּד הַשְּׁלוּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתַּעֲלֵנוּ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֹנֶג. יִנְחָלוּ–כָּבוֹד יִהְיֶה חֶלְקָם לְעוֹלָם. טוֹעֲמֶיהָ–הַטּוֹעֲמִים וְחָשִׁים טַעַם מַעֲדַנֵּי הַשַּׁבָּת זוֹכִים לְחַיִּים טוֹבִים. הָאוֹהֲבִים דְּבָרֶיהָ–כָּל דִּבְרֵי שַׁבָּת וְדִינֶיהָ. קָרְבַּן מוּסַף שַׁבָּת–הוֹסָפָה עַל עוֹלַת הַתָּמִיד. כָּרָאוּי–כַּמִּשְׁפָּט. וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ–הוֹשִׁיב אוֹתָנוּ בְּאַרְצֵנוּ כְּעֵץ בְּאַדְמַת מַטָּעוֹ. קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ–הַקָּרְבָּנוֹת שֶׁאָנוּ חַיָּבִים לְהַקְרִיב. תְּמִידִים–קָרְבְּנוֹת הַתָּמִיד. וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם–הַקָּרְבָּנוֹת שֶׁמִּלְּבַד עוֹלוֹת הַתָּמִיד כְּמִשְׁפָּטָם.

וְגָלָה יְקָרֵנוּ–הָלַךְ כָּבוֹד מִמֶּנּוּ. וְנֻטַּל–וְנִלְקַח, וְהוּסַר. בֵּית חַיֵּינוּ–בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ.

לְשַׁבָּת.

לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה, כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ, מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

„וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת,— שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ, עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ, עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ".

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג, עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי, כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ, וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ

לְשַׁבָּת רֹאשׁ חֹדֶשׁ.

בְשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ, וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ, וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ, תְּמִידִים כְּסִדְרָם, וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת מוּסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה, נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ, מִפִּי כְבוֹדֶךָ, כָּאָמוּר:

„וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת—שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ, עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ, עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ". זֶה קָרְבַּן שַׁבָּת, וְקָרְבַּן הַיּוֹם כָּאָמוּר:

„וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַייָ, פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם, וְאַיִל אֶחָד, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם".

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר: שְׁלשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל, וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ, וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ, וְשָׂעִיר לְכַפֵּר, וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם.

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג, עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי.

לְשַׁבָּת.

וְקִדַּשְׁתּוֹ, חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ, זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ, קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת, וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ. וְיָנוּחוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת.

לְשַׁבָּת רֹאשׁ חֹדֶשׁ.

כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ, וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ (בּוֹ) וְקִדַּשְׁתּוֹ, חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ, זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ, וְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה, לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה, לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה, לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה, לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, לִמְחִילַת חֵטְא וְלִסְלִיחַת עָוֹן (בשנת העבור וּלְכַפָּרַת פָּשַׁע). כִּי בְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בָּחַרְתָּ מִכָּל הָאֻמּוֹת, וְשַׁבַּת קָדְשְׁךָ לָהֶם הוֹדָעְתָּ, וְחֻקֵּי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לָהֶם קָבָעְתָּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

א׳

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר, נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ,

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת.

וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב—כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם—כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ— מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

בְּשַׁבַּת חֲנֻכָּה אוֹמְרִים כָּאן „עַל הַנִּסִּים".

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

בש"ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

לשבת חנכה.

עַל הַנִּסִּים, וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַמִּלְחָמוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ, וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ; וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי „חֲנֻכָּה" אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. ועל כלם וכו'

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת.

ש"ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְּשֻׁלֶּשֶׁת, בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ, כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ! יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם!

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים, וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בספר

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם.

בש"ת בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם.

אֱלֹהַי! נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי—נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת. וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

תהלים כז. קַוֵּה אֶל יְיָ, חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ, וְקַוֵּה אֶל יְיָ!
ש"א ב. אֵין קָדוֹשׁ כַּייָ, כִּי אֵין בִּלְתֶּךָ, וְאֵין צוּר כֵּאלֹהֵינוּ.
תהלים יח. כִּי מִי אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי יְיָ? וּמִי צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ?

נִתְחַבֵּר בִּימֵי הַגְּאוֹנִים.

אֵין כֵּאלֹהֵינוּ, אֵין כַּאדוֹנֵינוּ, אֵין כְּמַלְכֵּנוּ, אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ. מִי כֵאלֹהֵינוּ? מִי כַאדוֹנֵינוּ? מִי כְמַלְכֵּנוּ? מִי כְמוֹשִׁיעֵנוּ? נוֹדֶה לֵאלֹהֵינוּ, נוֹדֶה לַאדוֹנֵינוּ, נוֹדֶה לְמַלְכֵּנוּ, נוֹדֶה לְמוֹשִׁיעֵנוּ. בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ, בָּרוּךְ אֲדוֹנֵינוּ, בָּרוּךְ מַלְכֵּנוּ, בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ. אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ, אַתָּה הוּא אֲדוֹנֵינוּ, אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ, אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ, אַתָּה הוּא שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים.

מס' כריתות ו'. ירושל' יומא.

פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת הַצֳּרִי וְהַצִּפֹּרֶן, הַחֶלְבְּנָה וְהַלְּבוֹנָה — מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה; מוֹר וּקְצִיעָה, שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם — מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה; הַקֹּשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר, וְקִלּוּפָה שְׁלשָׁה, וְקִנָּמוֹן תִּשְׁעָה; בֹּרִית כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה קַבִּין, יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא, וְאִם אֵין לוֹ יֵין קַפְרִיסִין, מֵבִיא חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיק. מֶלַח סְדוֹמִית רֹבַע הַקָּב, מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל שֶׁהוּא. רַבִּי נָתָן אוֹמֵר: אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל שֶׁהוּא. וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ; וְאִם חִסַּר אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה.

רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: הַצֳּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף. בֹּרִית כַּרְשִׁינָה שֶׁשָּׁפִין בָּהּ אֶת הַצִּפֹּרֶן,

כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה. יֵין קַפְרִיסִין שֶׁשּׁוֹרִין בּוֹ אֶת הַצִּפֹּרֶן, כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה. וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ, אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בָּעֲזָרָה מִפְּנֵי הַכָּבוֹד.

הַשִּׁיר — שֶׁהַלְוִיִּם הָיוּ אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן הָיוּ אוֹמְרִים:

תהלים כד. לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ...

בַּשֵּׁנִי הָיוּ אוֹמְרִים:

שם מח. גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר קָדְשׁוֹ...

בַּשְּׁלִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים:

שם פב. אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת אֵל, בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט...

בָּרְבִיעִי הָיוּ אוֹמְרִים:

שם צד. אֵל נְקָמוֹת יְיָ, אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ!...

בַּחֲמִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים:

שם פא. הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ, הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב...

בַּשִּׁשִּׁי הָיוּ אוֹמְרִים:

שם צג. יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ, לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר, אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט...

בַּשַּׁבָּת הָיוּ אוֹמְרִים:

שם צב. מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת — מִזְמוֹר שִׁיר לֶעָתִיד לָבֹא, לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים.

תָּנָא דְבֵי אֵלִיָּהוּ: כָּל הַשּׁוֹנֶה הֲלָכוֹת בְּכָל יוֹם מֻבְטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ, אַל תִּקְרֵי הֲלִיכוֹת אֶלָּא הֲלָכוֹת.

סוף מסכת ברכות.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אָמַר רַבִּי חֲנִינָא: תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר: וְכָל בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְיָ, וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ; אַל תִּקְרֵי: „בָּנָיִךְ“, אֶלָּא: בּוֹנָיִךְ. שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ, וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל. יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ, שַׁלְוָה — בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ. לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי, אֲדַבְּרָה נָּא שָׁלוֹם בָּךְ. לְמַעַן בֵּית יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ. יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם.

קַדִּישׁ דְּרַבָּנָן.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ; וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב,— וְאִמְרוּ: אָמֵן!

קהל יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.

יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא—בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלָּא (בעש״ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא—וְאִמְרוּ: אָמֵן!

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן, וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן, וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן, וְעַל כָּל מָאן דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא, דִּי בְאַתְרָא הָדֵין וְדִי בְכָל אֲתַר וַאֲתַר— יְהֵא לְהוֹן וּלְכוֹן שְׁלָמָא רַבָּא, חִנָּא וְחִסְדָּא, וְרַחֲמִין וְחַיִּין אֲרִיכִין, וּמְזוֹנָא רְוִיחֵי וּפֻרְקָנָא מִן קֳדָם אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא—וְאִמְרוּ: אָמֵן!

חזן יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ: אָמֵן!

חזן עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה בְרַחֲמָיו שָׁלוֹם, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ: אָמֵן! עלינו. קדיש יתום

שִׁיר הַכָּבוֹד.

פותחין הארון

חזן אַנְעִים זְמִרוֹת וְשִׁירִים אֶאֱרוֹג, כִּי אֵלֶיךָ נַפְשִׁי תַעֲרוֹג.

קהל נַפְשִׁי חָמְדָה בְּצֵל יָדֶךָ, לָדַעַת כָּל רָז סוֹדֶךָ.

חזן מִדֵּי דַבְּרִי בִּכְבוֹדֶךָ, הוֹמֶה לִבִּי אֶל דּוֹדֶיךָ.

קהל עַל כֵּן אֲדַבֵּר בְּךָ נִכְבָּדוֹת, וְשִׁמְךָ אֲכַבֵּד בְּשִׁירֵי יְדִידוֹת.

חזן אֲסַפְּרָה כְבוֹדְךָ וְלֹא רְאִיתִיךָ, אֲדַמְּךָ אֲכַנְּךָ וְלֹא יְדַעְתִּיךָ.

קהל בְּיַד נְבִיאֶיךָ, בְּסוֹד עֲבָדֶיךָ, דִּמִּיתָ הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ.

חזן גְּדֻלָּתְךָ וּגְבוּרָתֶךָ, כִּנּוּ לְתֹקֶף פְּעֻלָּתֶךָ.

קהל דִּמּוּ אוֹתְךָ וְלֹא כְּפִי יֶשְׁךָ, וַיְשַׁוּוּךָ לְפִי מַעֲשֶׂיךָ.

חזן הִמְשִׁילוּךָ בְּרֹב חֶזְיוֹנוֹת, הִנְּךָ אֶחָד בְּכָל דִּמְיוֹנוֹת.

קהל וַיֶּחֱזוּ בְךָ זִקְנָה וּבַחֲרוּת, וּשְׂעַר רֹאשְׁךָ בְּשֵׂיבָה וְשַׁחֲרוּת.

חזן זִקְנָה — בְּיוֹם דִּין וּבַחֲרוּת — בְּיוֹם קְרָב, כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָדָיו לוֹ רָב.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אַנְעִים זְמִרוֹת—הַמְשׁוֹרֵר (ר׳ שמואל אבי ר׳ יהודה החסיד) אוֹמֵר: אֲזַמֵּר לְךָ ה׳ זְמִירוֹת נְעִימוֹת וְשִׁירִים אֲחַבֵּר כְּאוֹרֵג בְּחוּטִים. תַּעֲרוֹג—תִּכְלֶה וְתִתְאַוֶּה מְאֹד. בְּצֵל יָדֶךָ—לְהֵחָסוֹת בְּצִלֶּךָ. כָּל רָז סוֹדֶךָ—סִתְרֵי תוֹרָתֶךָ. אֶל דּוֹדֶיךָ—אֶל יְדִידוּתֶךָ. נִכְבָּדוֹת—דִּבְרֵי כָבוֹד וּתְהִלָּה. וְלֹא רְאִיתִיךָ—אַף כִּי לֹא רְאִיתִיךָ, כִּי לֹא יִרְאֲךָ הָאָדָם וָחָי. אֲדַמְּךָ—אֲשַׁוֶּה אוֹתְךָ בְּדִמְיוֹנִי. אֲכַנְּךָ—אֲתָאֵר אוֹתְךָ בְּתָאֳרֵי כָבוֹד רַבִּים כְּמוֹ: רַחוּם וְחַנּוּן. דִּמִּיתָ הֲדַר וגו׳—הֶרְאֵיתָ מָשָׁל וְדִמְיוֹן לִכְבוֹדְךָ וְלֹא כְבוֹדְךָ מַמָּשׁ, (כְּמוֹ מַעֲשֵׂה מֶרְכָּבָה שֶׁרָאָה יְחֶזְקֵאל). גְּדֻלָּתְךָ וגו׳—לְמַעֲשֶׂיךָ הַכַּבִּירִים קָרְאוּ בְּשֵׁם „גְּדוּלַּת ה׳ וּגְבוּרַת ה׳" כְּמוֹ שֶׁמְּדַבְּרִים עַל אוֹדוֹת בְּנֵי אָדָם, אֲבָל בֶּאֱמֶת הוּא אֵינֶנּוּ גוּף וְלֹא יַשִּׂיגוּהוּ מַשִּׂיגֵי הַגּוּף, וְהוּא וּגְדֻלָּתוֹ וּגְבוּרָתוֹ אֶחָד הוּא. דִּמּוּ אוֹתְךָ וגו׳—הַנְּבִיאִים שִׁוּוּ אוֹתְךָ לֹא כְמוֹ שֶׁהִנְּךָ בֶּאֱמֶת, כִּי לִכְבוֹדְךָ אֵין חֵקֶר, אֶלָּא רַק לְפִי מַעֲשֶׂיךָ. הִמְשִׁילוּךָ וגו׳—בְּמַרְאוֹת וּמְשָׁלִים וְדִמְיוֹנוֹת רַבִּים וְשׁוֹנִים דִּבְּרוּ בְךָ הַנְּבִיאִים, אַךְ בְּכָל אֵלֶּה—אֶחָד אָתָּה. וַיֶּחֱזוּ לְךָ וגו׳—פַּעַם הִמְשִׁילוּךָ לְזָקֵן וּפַעַם לְבָחוּר, לְזָקֵן מָתוּן וּמְיוּשָּׁב—בַּדִּין, וּלְבָחוּר שֶׁכֹּחוֹ רָב—בְּיוֹם מִלְחָמָה. שַׁחֲרוּת—שְׁחוֹר הַשֵּׂעָר. יָדָיו לוֹ רָב—כֹּחוֹ רָב.

קהל חָבַשׁ כּוֹבַע יְשׁוּעָה בְּרֹאשׁוֹ, הוֹשִׁיעָה לוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ.
חזן טַלְלֵי אוֹרוֹת רֹאשׁוֹ נִמְלָא, קְוֻצּוֹתָיו — רְסִיסֵי לָיְלָה.
קהל יִתְפָּאֵר בִּי, כִּי חָפֵץ בִּי, וְהוּא יִהְיֶה לִּי לַעֲטֶרֶת צְבִי:
חזן כֶּתֶם טָהוֹר פָּז דְּמוּת רֹאשׁוֹ, וְחַק עַל מֵצַח כְּבוֹד שֵׁם קָדְשׁוֹ.
קהל לְחֵן וּלְכָבוֹד צְבִי תִפְאָרָה, אֻמָּתוֹ לוֹ עִטְּרָה עֲטָרָה.
חזן מַחְלְפוֹת רֹאשׁוֹ כְּבִימֵי בְחֻרוֹת, קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים שְׁחוֹרוֹת.
קהל נְוֵה הַצֶּדֶק צְבִי תִפְאַרְתּוֹ, יַעֲלֶה נָּא עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתוֹ.
חזן סְגֻלָּתוֹ תְּהִי נָא בְיָדוֹ עֲטֶרֶת, וּצְנִיף מְלוּכָה צְבִי תִפְאֶרֶת.
קהל עֲמוּסִים נְשָׂאָם עֲטֶרֶת עִנְּדָם, מֵאֲשֶׁר יָקְרוּ בְעֵינָיו כִּבְּדָם.
חזן פְּאֵרוֹ עָלַי וּפְאֵרִי עָלָיו, וְקָרוֹב אֵלַי בְּקָרְאִי אֵלָיו.
קהל צַח וְאָדוֹם, לִלְבוּשׁוֹ אָדוֹם, פּוּרָה בְדָרְכוֹ בְּבוֹאוֹ מֵאֱדוֹם.
חזן קֶשֶׁר תְּפִלִּין הֶרְאָה לֶעָנָיו, תְּמוּנַת יְיָ לְנֶגֶד עֵינָיו.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

חָבַשׁ כּוֹבַע וגו׳—אִישׁ מִלְחָמָה יָשִׂים עַל רֹאשׁוֹ בְּמִלְחָמָה כּוֹבַע נְחֹשֶׁת וה׳—כּוֹבַע יְשׁוּעָה; וּמָשָׁל הוּא עַל יְשׁוּעָתוֹ. טַלְלֵי אוֹרוֹת וגו׳—רֹאשׁוֹ נִמְלָא טַל הַשַּׁחַר וְשַׂעֲרוֹתָיו—נִטְפֵי טַל לָיְלָה; הַמְשׁוֹרֵר הִשְׁתַּמֵּשׁ בִּלְשׁוֹן הַמִּקְרָא (שה״ש ה, ב): פִּתְחִי לִי אֲחֹתִי... שֶׁרֹּאשִׁי נִמְלָא טָל וכו׳, ור״ל, כִּי בְּחֶשְׁכַת לֵיל גָּלוּתֵנוּ יְחַכֶּה ד׳ לָנוּ לִפְתֹּחַ לוֹ שַׁעַר עַל יְדֵי תְשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים לָבֹא אֵלֵינוּ וּלְגָאֳלֵנוּ. עֲטֶרֶת צְבִי—עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת. כֶּתֶם פָּז—זָהָב מַזְהִיר מְאֹד, כְּלוֹמַר, לְרֹאשׁוֹ יַחֲבֹשׁ עֲטֶרֶת פָּז כְּשַׂר צָבָא. וְחַק עַל מֵצַח—חָקַק וְרָשַׁם עַל מִצְחוֹ שֵׁם כְּבוֹדוֹ כְּ„קוֹקַרְדָּא״ שֶׁל שַׂר צָבָא שֶׁתּוֹר מַעֲלָתוֹ חָקוּק בָּהּ. לְחֵן וּלְכָבוֹד וגו׳-אֻמָּתוֹ (עַם יִשְׂרָאֵל) עָנְדָה לְרֹאשׁוֹ עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת לְחֵן וּלְכָבוֹד (שֶׁהֵם מְיַחֲדִים שְׁמוֹ). מַחְלְפוֹת וגו׳—מִקְלְעוֹת שַׂעֲרוֹתָיו עֲשׂוּיוֹת כְּשַׂעֲרוֹת בָּחוּר, כְּלוֹמַר, ה׳ לֹא יִזְקַן וְלֹא יֶחֱלַשׁ לְעוֹלָם. נְוֵה הַצֶּדֶק וגו׳—יְהִי נָא בֵּית מִקְדָּשׁוֹ רֹאשׁ וְעִקַּר שִׂמְחָתוֹ. סְגֻלָּתוֹ וגו׳—עַם סְגֻלָּתוֹ יֵחָשֵׁב וְיִיקַר בְּעֵינָיו כַּעֲטֶרֶת מְלוּכָה. עֲמוּסִים וגו׳—הוּא עָנַד וְחָבַשׁ עֲטֶרֶת לְעַם הָעֲמוּסִים וּנְשׂוּאִים בְּחֵיקוֹ כָּאוֹמֵן אֶת הַיּוֹנֵק. פְּאֵרוֹ עָלַי וגו׳—הוּא מִתְפָּאֵר בְּעַם יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל־בּוֹ. צַח וְאָדוֹם וגו׳—ה׳ הוּא צַח וְאָדוֹם כְּבָחוּר, כְּלוֹמַר, רַב כֹּחַ בְּמִלְחָמָה. וּלְבוּשׁוֹ אָדֹם מִדַּם חֲלָלִים בְּשׁוּבוֹ מִמִּלְחַמְתּוֹ בֶּאֱדוֹם וַיִּדְרֹךְ שָׁם עֲנָבִים בְּפוּרָה (גַּת) וּמָשָׁל הִיא עַל הֲרִיגַת הָאוֹיֵב. קֶשֶׁר תְּפִלִּין וגו׳—לְמֹשֶׁה הֶעָנָו מִכָּל אָדָם, אֲשֶׁר

קהל רוֹצֶה בְעַמּוֹ עֲנָוִים יְפָאֵר, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת בָּם לְהִתְפָּאֵר
חזן רֹאשׁ דְּבָרְךָ אֱמֶת, קוֹרֵא מֵרֹאשׁ, דּוֹר וָדוֹר, עַם דּוֹרֶשְׁךָ דְּרוֹשׁ.
קהל שִׁית הֲמוֹן שִׁירַי נָא עָלֶיךָ, וְרִנָּתִי תִּקְרַב אֵלֶיךָ.
חזן תְּהִלָּתִי תְּהִי נָא לְרֹאשְׁךָ עֲטֶרֶת, וּתְפִלָּתִי–תִּכּוֹן קְטֹרֶת.
קהל תִּיקַר שִׁירַת רָשׁ בְּעֵינֶיךָ, כַּשִּׁיר יוּשַׁר עַל קָרְבָּנֶיךָ.
חזן בִּרְכָתִי תַעֲלֶה לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר, מְחוֹלֵל וּמוֹלִיד, צַדִּיק כַּבִּיר.
קהל וּבְבִרְכָתִי–תְנַעֲנַע לִי רֹאשׁ, וְאוֹתָהּ קַח לְךָ כִּבְשָׂמִים רֹאשׁ.
חזן יֶעֱרַב נָא שִׂיחִי עָלֶיךָ, כִּי נַפְשִׁי תַעֲרוֹג אֵלֶיךָ.

לְךָ יְיָ, הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד, כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ. מִי יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת יְיָ, יַשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ.

קַדִּישׁ יָתוֹם ואח"כ אוֹמְרִים שִׁיר שֶׁל יוֹם.

הַיּוֹם יוֹם שַׁבַּת קֹדֶשׁ שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

תהלים צב.

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת. טוֹב לְהוֹדוֹת לַייָ, וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן. לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ, וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת. עֲלֵי עָשׂוֹר וַעֲלֵי נָבֶל, עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר. כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְיָ בְּפָעֳלֶךָ,

---

שִׁירָה חֲדָשָׁה

תְּמוּנַת ה' יַבִּיט הֶרְאָה לוֹ קֶשֶׁר תְּפִלִּין כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: „וְרָאִיתָ אֶת אֲחֹרָי". (הַתְּפִלִּים הֵן סֵמֶל כְּבוֹד ה' וְאַהֲבָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל, והקב"ה הֶרְאָה לְמשֶׁה אֵיךְ לִקְשׁוֹר וּלְאַחֵד אֶת הָעָם לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמָיִם). רוֹצֶה בְעַמּוֹ וגו'–ה' מֶלֶךְ הַתְּהִלּוֹת חָפֵץ בְּעַמּוֹ וּמְפָאֵר עֲנָוִים בִּכְדֵי לְהִתְפָּאֵר בָּם. רֹאשׁ דְּבָרְךָ וגו'–אַתָּה אֵל קוֹרֵא הַדּוֹרוֹת מֵרֹאשׁ! רֹאשׁ דְּבָרְךָ–מִסְפַּר דְּבָרֶךָ, כְּלוֹמַר, כֻּלָּם יַחַד–אֱמֶת דְּרָשׁ-נָא תָּמִיד אֶת הָעָם הַדּוֹרֵשׁ אוֹתָךְ. שִׁית וגו'–שִׂים בְּלִבְּךָ וְקַבֵּל רֹב שִׁירַי. תִּכּוֹן קְטֹרֶת–תִּכּוֹן לְפָנֶיךָ כִּקְטֹרֶת. כַּשִּׁיר יוּשַׁר–כַּשִּׁיר שֶׁהָיוּ מְשׁוֹרְרִים בַּמִּקְדָּשׁ עַל קָרְבָּנֶיךָ. מַשְׁבִּיר–כִּנּוּי לַה' הַמַּשְׁבִּיר שֶׁבֶר וּמְפַרְנֵס בְּרִיּוֹתָיו. מְחוֹלֵל–בּוֹרֵא. וּבְבִרְכָתִי תְנַעֲנַע לִי רֹאשׁ–נַעְנַע לִי רֹאשְׁךָ כְּמוֹדֶה עַל בִּרְכָתִי וּנְקַבְּלֶנָּה בִּרְצוֹן כִּקְטֹרֶת סַמִּים. יֶעֱרַב–יִנְעַם.

בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן. מַה גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ, יְיָ! מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ. אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע, וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת. בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב, וַיָּצִיצוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן—לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי עַד. וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם, יְיָ! כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְיָ, כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ, יִתְפָּרְדוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן. וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי, בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן. וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי, בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים, תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי. צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח, כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה. שְׁתוּלִים בְּבֵית יְיָ, בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ. עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה, דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ. לְהַגִּיד כִּי יָשָׁר יְיָ, צוּרִי וְלֹא עַוְלָתָה עלתה כ׳ בּוֹ. ק׳.

קִדּוּשָׁא רַבָּה

ישעיה נח.
אִם תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ, עֲשׂוֹת חֲפָצֶךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי, וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג לִקְדוֹשׁ יְיָ מְכֻבָּד, וְכִבַּדְתּוֹ מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ וְדַבֵּר דָּבָר. אָז תִּתְעַנַּג עַל יְיָ וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל בָּמֳתֵי אָרֶץ, וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ, כִּי פִּי יְיָ דִּבֵּר.

לוֹקֵחַ כּוֹס יַיִן מָלֵא בְּיָדוֹ וְאוֹמֵר:

שמות לא.
וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת, לְדֹרֹתָם, בְּרִית עוֹלָם. בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעֹלָם, כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ.

שם כ. זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל מְלַאכְתֶּךָ. וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיְיָ אֱלֹהֶיךָ, לֹא תַעֲשֶׂה כָל מְלָאכָה, אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ וּבְהֶמְתֶּךָ, וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ. כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם, וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי

עַל כֵּן בֵּרַךְ יְיָ אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ.

על היין סַבְרִי מָרָנָן וְרַבּוֹתַי. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן.

על הפת בִּרְשׁוּת מָרָנָן וְרַבּוֹתַי. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ.

זְמִרוֹת לְיוֹם הַשַּׁבָּת.

בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם, יַעֲמָס לָנוּ יֶשַׁע וּפִדְיוֹם, וּבִשְׁמוֹ נָגִיל כָּל הַיּוֹם, וּבִישׁוּעָתוֹ נָרִים רֹאשׁ עֶלְיוֹן, כִּי הוּא מָעוֹז לַדָּל וּמַחְסֶה לָאֶבְיוֹן.

שִׁבְטֵי יָהּ לְיִשְׂרָאֵל עֵדוּת, בְּצָרָתָם לוֹ צָר, בְּסִבְלוּת וּבַעַבְדוּת, בִּלְבָנַת הַסַּפִּיר הֶרְאָם עֹז יְדִידוּת, וְנִגְלָה לְהַעֲלוֹתָם מֵעֹמֶק בּוֹר וָדוּת, כִּי עִם יְיָ הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת.

מַה יָּקָר חַסְדּוֹ בְּצִלּוֹ לְגוֹנְנֵמוֹ, בְּגָלוּת בָּבֶלָה שֻׁלַּח לְמַעֲנֵמוֹ, לְהוֹרִיד בָּרִיחִים נִמְנָה בֵינֵימוֹ, וַיִּתְּנֵם לְרַחֲמִים לִפְנֵי שׁוֹבֵימוֹ, כִּי לֹא יִטֹּשׁ יְיָ אֶת עַמּוֹ, בַּעֲבוּר הַגָּדוֹל שְׁמוֹ.

עֵילָם שָׁת כִּסְאוֹ לְהַצִּיל יְדִידָיו, לְהַעֲבִיר מִשָּׁם מָעֻזְנֵי מוֹרְדָיו, מֵעֲבוֹר בַּשֶּׁלַח פָּדָה אֶת עֲבָדָיו, קֶרֶן לְעַמּוֹ יָרִים תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו, כִּי אִם הוֹגָה וְרִחַם בְּרַחֲמָיו וּכְרוֹב חֲסָדָיו.

וּצְפִיר הָעִזִּים הִגְדִּיל עֲצוּמָיו, וְגַם חָזוּת אַרְבַּע עָלוּ לִמְרוֹמָיו, וּבְלִבָּם דִּמּוּ לְהַשְׁחִית אֶת רְחוּמָיו, עַל יְדֵי כֹהֲנָיו מִגֵּר מִתְקוֹמְמָיו. חַסְדֵי יְיָ כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָיו.

נִסְגַּרְתִּי לֶאֱדוֹם בְּיַד רֵעַי מְדָנַי, שֶׁבְּכָל יוֹם וָיוֹם מְמַלְּאִים כְּרֵסָם מֵעֲדָנַי, עֶזְרָתוֹ עִמִּי לִסְמוֹךְ אֶת אֲדָנַי, וְלֹא נְטַשְׁתַּנִי כָּל יְמֵי עִדָּנַי. כִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם אֲדֹנָי.

בְּבוֹאוֹ מֵאֱדוֹם חֲמוּץ בְּגָדִים, זֶבַח לוֹ בְּבָצְרָה וְטֶבַח לוֹ בְּבוֹגְדִים, וְיֵז נִצְחָם מַלְבּוּשָׁיו לְהַאְדִּים, בְּכֹחוֹ הַגָּדוֹל יִבְצוֹר רוּחַ נְגִידִים, הָגָה בְּרוּחוֹ הַקָּשָׁה בְּיוֹם קָדִים.

רְאוּתוֹ כִּי כֵן אֲדוֹמִי הָעוֹצֵר, יַחְשׁוֹב לוֹ בְּבָצְרָה תִּקְלוֹט כְּבֶצֶר, וּמַלְאָךְ כְּאָדָם בְּתוֹכָהּ יִנָּצֵר, וּמֵזִיד כַּשּׁוֹגֵג בְּמִקְלָט יֵעָצֵר, אֶהֱבוּ אֶת יְיָ כָּל חֲסִידָיו אֱמוּנִים נוֹצֵר.

יְצַוֶּה צוּר חַסְדּוֹ קְהִלּוֹתָיו לְקַבֵּץ, מֵאַרְבַּע רוּחוֹת עָדָיו לְהִקָּבֵץ, וּבְהַר מְרוֹם הָרִים אוֹתָנוּ לְהַרְבֵּץ. וְאִתָּנוּ יָשׁוּב נִדָּחִים קוֹבֵץ, יָשִׁיב לֹא נֶאֱמַר כִּי אִם וְשָׁב וְקִבֵּץ.

בָּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר טוֹב גְּמָלָנוּ, בְּרַחֲמָיו וּכְרוֹב חֲסָדָיו, הִגְדִּיל לָנוּ, אֵלֶּה וְכָאֵלֶּה יוֹסֵף עִמָּנוּ, לְהַגְדִּיל שְׁמוֹ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ.

בָּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ, לְהַלְּלוֹ וּלְשַׁבְּחוֹ וּלְסַפֵּר הוֹדוֹ, מִכָּל אוֹם גָּבַר עָלֵינוּ חַסְדּוֹ. לָכֵן בְּכָל לֵב וּבְכָל נֶפֶשׁ וּבְכָל מְאוֹדוֹ, נַמְלִיכוֹ וּנְיַחֲדוֹ.

שֶׁהַשָּׁלוֹם שֶׁלּוֹ יָשִׂים עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, מִשְּׂמֹאל וּמִיָּמִין עַל יִשְׂרָאֵל שָׁלוֹם. הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם, וְיִזְכּוּ לִרְאוֹת בָּנִים וּבְנֵי בָנִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת עַל יִשְׂרָאֵל שָׁלוֹם, יוֹעֵץ אֵל גִּבּוֹר אֲבִי עַד שַׂר שָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אֵל עֶלְיוֹן אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה, לְנַפְשֵׁנוּ פִּדְיוֹם, מִשֵּׂאת וַאֲנָחָה, וְהוּא יִדְרוֹשׁ לְצִיּוֹן, עִיר הַנִּדָּחָה, עַד אָנָה תּוּגְיוֹן, נֶפֶשׁ נֶאֱנָחָה. הַשּׁוֹמֵר שַׁבָּת, הַבֵּן עִם הַבַּת, לָאֵל יֵרָצוּ כְּמִנְחָה עַל מַחֲבַת.

רוֹכֵב בָּעֲרָבוֹת מֶלֶךְ עוֹלָמִים, אֶת עַמּוֹ לִשְׁבּוֹת. אִזֵּן בַּנְּעִימִים, בְּמַאֲכָלֵי עֲרֵבוֹת, בְּמִינֵי מַטְעַמִּים. בְּמַלְבּוּשֵׁי כָבוֹד זֶבַח מִשְׁפָּחָה.

הַשּׁוֹמֵר שַׁבָּת, הַבֵּן עִם הַבַּת, לָאֵל יֵרָצוּ כְּמִנְחָה עַל מַחֲבַת.

וְאַשְׁרֵי כָּל חוֹכֶה. לְתַשְׁלוּמֵי כֵפֶל, מֵאֵת כָּל סוֹכֶה, שׁוֹכֵן בָּעֲרָפֶל, נַחֲלָה לוֹ יִזְכֶּה, בָּהָר וּבַשָּׁפֶל, נַחֲלָה וּמְנוּחָה, כַּשֶּׁמֶשׁ לוֹ זָרְחָה.

הַשּׁוֹמֵר שַׁבָּת, הַבֵּן עִם הַבַּת, לָאֵל יֵרָצוּ כְּמִנְחָה עַל מַחֲבַת.

כָּל שׁוֹמֵר שַׁבָּת כַּדָּת מֵחַלְּלוֹ, הֵן הֶכְשַׁר חִבַּת קֹדֶשׁ גּוֹרָלוֹ, וְאִם יָצָא חוֹבַת הַיּוֹם אַשְׁרֵי לוֹ. אֶל אֵל אָדוֹן מְחוֹלְלוֹ, מִנְחָה הִיא שְׁלוּחָה.

הַשּׁוֹמֵר שַׁבָּת, הַבֵּן עִם הַבַּת, לָאֵל יֵרָצוּ כְּמִנְחָה עַל מַחֲבַת.

חֶמְדַּת הַיָּמִים, קְרָאוֹ אֵלִי צוּר, וְאַשְׁרֵי לִתְמִימִים, אִם יִהְיֶה נָצוּר, כֶּתֶר הִלּוּמִים, עַל רֹאשָׁם יָצוּר, צוּר הָעוֹלָמִים, רוּחוֹ בָּם נָחָה.

הַשּׁוֹמֵר שַׁבָּת, הַבֵּן עִם הַבַּת, לָאֵל יֵרָצוּ כְּמִנְחָה עַל מַחֲבַת.

זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ, קַרְנוֹ כִּי גָבְהָה נֵזֶר עַל רֹאשׁוֹ, עַל כֵּן יִתֵּן הָאָדָם לְנַפְשׁוֹ, עֹנֶג וְגַם שִׂמְחָה, בָּהֶם לְמָשְׁחָה.

הַשּׁוֹמֵר שַׁבָּת, הַבֵּן עִם הַבַּת, לָאֵל יֵרָצוּ כְּמִנְחָה עַל מַחֲבַת.

קֹדֶשׁ הִיא לָכֶם שַׁבָּת הַמַּלְכָּה, אֶל תּוֹךְ בָּתֵּיכֶם, לְהָנִיחַ בְּרָכָה, בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם לֹא תַעֲשׂוּ מְלָאכָה, בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם, עֶבֶד וְגַם שִׁפְחָה.

הַשּׁוֹמֵר שַׁבָּת, הַבֵּן עִם הַבַּת, לָאֵל יֵרָצוּ כְּמִנְחָה עַל מַחֲבַת.

יוֹם זֶה מְכֻבָּד מִכָּל יָמִים, כִּי בוֹ שָׁבַת צוּר עוֹלָמִים.

שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלַאכְתֶּךָ, וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי לֵאלֹהֶיךָ, שַׁבָּת לֹא תַעֲשֶׂה בוֹ מְלָאכָה, כִּי כֹל עָשָׂה שֵׁשֶׁת יָמִים.

יוֹם זֶה מְכֻבָּד מִכָּל יָמִים, כִּי בוֹ שָׁבַת צוּר עוֹלָמִים.

רִאשׁוֹן הוּא לְמִקְרָאֵי קֹדֶשׁ, יוֹם שַׁבָּתוֹן יוֹם שַׁבַּת קֹדֶשׁ, עַל כֵּן כָּל אִישׁ בְּיֵינוֹ יְקַדֵּשׁ, עַל שְׁתֵּי לֶחֶם יִבְצְעוּ תְמִימִים.

יוֹם זֶה מְכֻבָּד מִכָּל יָמִים, כִּי בוֹ שָׁבַת צוּר עוֹלָמִים.

אֱכוֹל מַשְׁמַנִּים שְׁתֵה מַמְתַּקִּים, כִּי אֵל יִתֵּן לְכָל בּוֹ דְבֵקִים, בֶּגֶד לִלְבּוֹשׁ לֶחֶם חֻקִּים, בָּשָׂר וְדָגִים וְכָל מַטְעַמִּים.

יוֹם זֶה מְכֻבָּד מִכָּל יָמִים, כִּי בוֹ שָׁבַת צוּר עוֹלָמִים.

לֹא תֶחְסַר כֹּל בּוֹ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ, וּבֵרַכְתָּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אָהַבְתָּ, כִּי בֵרַכְךָ מִכָּל הָעַמִּים.

יוֹם זֶה מְכֻבָּד מִכָּל יָמִים, כִּי בוֹ שָׁבַת צוּר עוֹלָמִים.

הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹדוֹ, וְגַם הָאָרֶץ מָלְאָה חַסְדּוֹ, רְאוּ כִּי כָל אֵלֶּה עָשְׂתָה יָדוֹ, כִּי הוּא הַצּוּר פָּעֳלוֹ תָמִים.

יוֹם זֶה מְכֻבָּד מִכָּל יָמִים, כִּי בוֹ שָׁבַת צוּר עוֹלָמִים.

יָהּ רִבּוֹן, צוּר מִשֶּׁלּוֹ תִּמְצָא בִּזְמִירוֹת שֶׁל לֵיל שַׁבָּת.

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ — אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו. תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמִמְךָ אֱלֹהַי הַמֶּלֶךְ! וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד. בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ, וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד. גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר. דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ, וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ. הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ, וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה. וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ, וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה. זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ, וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ. חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ, אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד. טוֹב יְיָ לַכֹּל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו. יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה. כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ, וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ. לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו, וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ. מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים, וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר. סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנֹּפְלִים, וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים. עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ. פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ, וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן. צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו, וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו. קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו, לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת. רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה, וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם. שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֹהֲבָיו, וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד. תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ.

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב. נְאֻם יְיָ. וַאֲנִי — זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם, אָמַר יְיָ: רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ, וּדְבָרַי אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְּפִיךָ, לֹא יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ, וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ, אָמַר יְיָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב, תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל! וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת,

מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן דֵּין, וְאָמְרִין: קַדִּישׁ
בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ; קַדִּישׁ עַל אַרְעָא עוֹבַד
גְּבוּרְתֵּהּ, קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יְיָ צְבָאוֹת, מַלְיָא
כָל אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ. וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ, וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ
גָּדוֹל: בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. וּנְטָלַתְנִי רוּחָא וְשִׁמְעֵית בַּתְרַי
קָל זִיעַ סַגִּיא דִּמְשַׁבְּחִין וְאָמְרִין: בְּרִיךְ יְקָרָא דַיְיָ מֵאֲתַר בֵּית
שְׁכִינְתֵּהּ! יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד. יְיָ מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם
וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ!
שָׁמְרָה זֹּאת לְעוֹלָם, לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ, וְהָכֵן
לְבָבָם אֵלֶיךָ. וְהוּא רַחוּם, יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה
לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ. כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח,
וְרַב חֶסֶד לְכָל קֹרְאֶיךָ. צִדְקָתְךָ — צֶדֶק לְעוֹלָם, וְתוֹרָתְךָ
אֱמֶת. תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב, חֶסֶד — לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ
לַאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם. בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם — יַעֲמָס לָנוּ, הָאֵל
יְשׁוּעָתֵנוּ, סֶלָה. יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ, אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
סֶלָה. יְיָ צְבָאוֹת! אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ. יְיָ, הוֹשִׁיעָה! הַמֶּלֶךְ
יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ. בָּרוּךְ (הוּא) אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ,
וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע
בְּתוֹכֵנוּ; הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ, וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ
וְיִרְאָתוֹ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם. לְמַעַן לֹא נִיגַע
לָרִיק, וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה,
וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה, לִשְׁנֵי יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.
לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם; יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ. בָּרוּךְ
הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיְיָ, וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ. בִּטְחוּ בַיְיָ עֲדֵי עַד.

כִּי בְּיָהּ יְיָ צוּר עוֹלָמִים. וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ, כִּי לֹא עָזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ, יְיָ! יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, — וְאִמְרוּ: אָמֵן!

קהל יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא!

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא — בְּרִיךְ הוּא.

לְעֵלָּא (בעשי"ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא — וְאִמְרוּ: אָמֵן!

תהלים סט.

וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב חַסְדֶּךָ, עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ.

פּוֹתְחִים אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ לְהוֹצָאַת סֵפֶר הַתּוֹרָה וְאוֹמְרִים:

במדבר י. וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה:

קוּמָה יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ, וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ.
כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה, וּדְבַר יְיָ מִירוּשָׁלָיִם.

בָּרוּךְ, שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ.

בְּרִיךְ שְׁמֵהּ דְּמָרֵא עָלְמָא, בְּרִיךְ כִּתְרָךְ וְאַתְרָךְ! יְהֵא רְעוּתָךְ, עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם, וּפֻרְקַן יְמִינָךְ אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מַקְדְּשָׁךְ, וּלְאַמְטוּיֵי לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמִין. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּתָא, וְלֶהֱוֵי אֲנָא פְּקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא, לְמִרְחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי, וְיַת כָּל

דִּי לִי, וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא; אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא; אַנְתְּ הוּא דְשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא, וּמַלְכוּתָא דִילָךְ הִיא. אֲנָא עַבְדָּא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּסָגִידְנָא קַמֵּהּ וּמִקַּמָּא דִּיקַר אוֹרַיְתֵהּ. בְּכָל עִדָּן וְעִדָּן לָא עַל אֱנָשׁ רָחִיצְנָא, וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין סָמִיכְנָא, אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא, דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט, וְאוֹרַיְתֵהּ־קְשׁוֹט, וּנְבִיאוֹהִי־קְשׁוֹט, וּמַסְגֵּא לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט. בֵּהּ אֲנָא רָחִיץ, וְלִשְׁמֵהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא אֲנָא אֵמַר תֻּשְׁבְּחָן. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבָּאִי בְּאוֹרַיְתָא, וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאִי, וְלִבָּא דְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל, לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם.

חזן גַּדְּלוּ לַייָ אִתִּי, וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו.

והקהל עונה לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד, כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ. רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ, כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ.

אַב הָרַחֲמִים, הוּא יְרַחֵם עַם עֲמוּסִים, וְיִזְכֹּר בְּרִית אֵיתָנִים, וְיַצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת, וְיִגְעַר בְּיֵצֶר הָרָע מִן הַנְּשׂוּאִים, וְיָחֹן אוֹתָנוּ לִפְלֵיטַת עוֹלָמִים, וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים.

קוראין ג׳ גברי בפ׳ השבוע הבא ואפילו ביו״ט וא״א ח״ק אחר קה״ת.

כשמגביהין הס״ת אומרים זה.

דברים ד. וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, עַל פִּי יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה.

משלי ג. עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ, וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר.

שם. דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם, וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם.

שם. אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ, בִּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד.

ישעי׳ מב. יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר.

החזן יורד עם הספר מעל הבמה ואומר:

יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ, כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ!

וְהַקָּהָל עוֹנֶה: הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם. וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ, תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו, לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ, הַלְלוּיָהּ.

תהלים כד.

לְדָוִד מִזְמוֹר, לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תֵּבֵל וְיֽוֹשְׁבֵי בָהּ, כִּי הוּא עַל יַמִּים יְסָדָהּ, וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ. מִי יַעֲלֶה בְהַר יְיָ? וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ! — נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה. יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ? וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ? — זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו, מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ — יַעֲקֹב סֶלָה. שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם! וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד. מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד? יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר, יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה. שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד. מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד? יְיָ צְבָאוֹת. הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, סֶלָה!

מַכְנִיסִים אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה לַאֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ וְאוֹמְרִים:

במדבר י. וּבְנֻחֹה יֹאמַר:

שׁוּבָה יְיָ רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל!

תהלים קלב. קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ, אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ!
כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק, וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ.
בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ, אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ.
משלי ג. כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם — תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ.
עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ, וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר.
דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם, וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם.
איכה ה. הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה, חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם. ח״ק

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא, הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ.
אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

בש״ת

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם.
אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

בש"ת מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים? זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים.

בחזרת הש"ץ אומרים כאן קדושה.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ. (בש"ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ).

קְדֻשָּׁה.

נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם, כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם, כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ: וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר:

קו"ח קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת! מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

חזן לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ: קו"ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ.

חזן וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: קו"ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן — לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ!

חזן לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ, וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ. וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ. (בש"ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ).

אתה אחד וכו'.

אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד, וּמִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ. תִּפְאֶרֶת גְּדֻלָּה, וַעֲטֶרֶת יְשׁוּעָה–יוֹם מְנוּחָה וּקְדֻשָּׁה לְעַמְּךָ נָתָתָּ. אַבְרָהָם יָגֵל, יִצְחָק יְרַנֵּן, יַעֲקֹב וּבָנָיו יָנוּחוּ בוֹ, מְנוּחַת אַהֲבָה וּנְדָבָה, מְנוּחַת אֱמֶת וֶאֱמוּנָה, מְנוּחַת שָׁלוֹם וְשַׁלְוָה, וְהַשְׁקֵט וָבֶטַח. מְנוּחָה שְׁלֵמָה שֶׁאַתָּה רוֹצֶה בָּהּ. יַכִּירוּ בָנֶיךָ וְיֵדְעוּ כִּי מֵאִתְּךָ הִיא מְנוּחָתָם, וְעַל מְנוּחָתָם יַקְדִּישׁוּ אֶת שְׁמֶךָ.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ; קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת,

---

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וּמִי כְּעַמְּךָ–שֶׁנָּתַתָּ לוֹ תִּפְאֶרֶת גְּדֻלָּה הוּא יוֹם הַשַּׁבָּת. אַבְרָהָם יָגֵל–יִשְׂמַח בְּיוֹם זֶה.

וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בָם יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

כשבת ראש חודש ובשבת חול המועד אומרים כאן יעלה ויבא.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

לראש חודש ולחול המועד

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ, וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה, לְטוֹבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם

לְרֹאשׁ חֹדֶשׁ	לחוה״מ פֶּסַח	לחוה״מ סֻכּוֹת
רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ	חַג הַמַּצּוֹת	חַג הַסֻּכּוֹת

הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים, וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחָנֵּנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ,

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת.

וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב—כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם—כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ— מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ. בְּשַׁבָּת חֲנֻכָּה אוֹמְרִים כָּאן „עַל הַנִּסִּים".

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

בש"ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת.

לשבת חנכה.

עַל הַנִּסִּים, וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַמִּלְחָמוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ, וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ; וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי „חֲנֻכָּה" אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. ועל כלם וכו'

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בספר

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם.

בש"ת בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם.

אֱלֹהַי! נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי—נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת. וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

תהלי' קיט. בְּיָמִים שֶׁאֵין אוֹמְרִים תַּחֲנוּן בְּחוֹל אֵין אוֹמְרִים בְּשַׁבָּת צִדְקָתְךָ צֶדֶק

צִדְקָתְךָ—צֶדֶק לְעוֹלָם, וְתוֹרָתְךָ—אֱמֶת.

שם עא. וְצִדְקָתְךָ אֱלֹהִים, עַד מָרוֹם, אֲשֶׁר עָשִׂיתָ גְדֹלוֹת, אֱלֹהִים! מִי כָמוֹךָ?

שם לו. צִדְקָתְךָ כְּהַרְרֵי אֵל, מִשְׁפָּטֶיךָ—תְּהוֹם רַבָּה; אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יְיָ!

קדיש תתקבל

שִׁירָה חֲדָשָׁה

כְּהַרְרֵי אֵל—כֶּהָרִים הָרָמִים מְאֹד. מִשְׁפָּטֶיךָ—עֲמוּקִים כַּתְּהוֹם הַגָּדוֹל.

א׳

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל. לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה. שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם, וְגֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם. — וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים, לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ, בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֱמֶת — מַלְכֵּנוּ, אֶפֶס זוּלָתוֹ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ: „וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ, כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת, אֵין עוֹד“.

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ, לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ, וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי, וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ, לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל, כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ, תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן, לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ, וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ, וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: „יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד“! וְנֶאֱמַר: „וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד“. קדיש יתום

משלי ג. אַל תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם, וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא.
ישעי׳ ח. עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר, דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם, כִּי עִמָּנוּ אֵל
שם מו. וְעַד זִקְנָה אֲנִי הוּא, וְעַד שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל;
אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא, וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט.

מִשַּׁבָּת אַחַר סֻכּוֹת עַד שַׁבָּת הַגָּדוֹל אוֹמְרִים בְּכָל שַׁבָּת בָּרְכִי נַפְשִׁי

תהלים קד.

בָּרְכִי, נַפְשִׁי, אֶת יְיָ. יְיָ אֱלֹהַי! גָּדַלְתָּ מְּאֹד,
הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ. עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה, נוֹטֶה שָׁמַיִם
כַּיְרִיעָה. הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו, הַשָּׂם עָבִים רְכוּבוֹ,
הַמְהַלֵּךְ עַל כַּנְפֵי רוּחַ. עֹשֶׂה מַלְאָכָיו רוּחוֹת, מְשָׁרְתָיו
אֵשׁ לֹהֵט. יָסַד אֶרֶץ עַל מְכוֹנֶיהָ, בַּל תִּמּוֹט עוֹלָם
וָעֶד. תְּהוֹם כַּלְּבוּשׁ כִּסִּיתוֹ, עַל הָרִים יַעַמְדוּ מָיִם.
מִן גַּעֲרָתְךָ יְנוּסוּן, מִן קוֹל רַעַמְךָ יֵחָפֵזוּן. יַעֲלוּ הָרִים,
יֵרְדוּ בְקָעוֹת, אֶל מְקוֹם זֶה יָסַדְתָּ לָהֶם. גְּבוּל שַׂמְתָּ
בַּל יַעֲבֹרוּן, בַּל יְשׁוּבוּן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ. הַמְשַׁלֵּחַ
מַעְיָנִים בַּנְּחָלִים, בֵּין הָרִים יְהַלֵּכוּן. יַשְׁקוּ כָּל חַיְתוֹ
שָׂדָי, יִשְׁבְּרוּ פְרָאִים צְמָאָם. עֲלֵיהֶם עוֹף הַשָּׁמַיִם
יִשְׁכּוֹן, מִבֵּין עֳפָאיִם יִתְּנוּ קוֹל. מַשְׁקֶה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו
מִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ תִּשְׂבַּע הָאָרֶץ. מַצְמִיחַ חָצִיר לַבְּהֵמָה,

---

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בָּרְכִי נַפְשִׁי—תֹּכֶן הַשִּׁיר תֵּאוּר מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית וְהַטֶּבַע. גָּדַלְתָּ—הִנְּךָ גָּדוֹל. לָבָשְׁתָּ-לָבוּשׁ אָתָּה. עֹטֶה-הִנְּךָ מְכַסֶּה הָאָרֶץ בְּאוֹר כְּבְשִׂמְלָה. עֲלִיּוֹתָיו—הֶעָבִים שֶׁהֵם כְּמוֹ תִקְרָה וַעֲלִיָּה עַל הָאָרֶץ. (עֲלִיָּה- חֶדֶר עֶלְיוֹן). רְכוּבוֹ—מֶרְכָּבוֹ, כְּלוֹמַר, הוּא רוֹכֵב עַל עָבִים. מַלְאָכָיו רוּחוֹת-אֶת הָרוּחוֹת עוֹשֶׂה לְמַלְאָכָיו עוֹשֵׂי רְצוֹנוֹ. לֹהֵט-בּוֹעֵר. מְכוֹנֶיהָ—יְסוֹדוֹתֶיהָ. תְּהוֹם כַּלְּבוּשׁ כִּסִּיתוֹ וגו׳—בִּתְחִלַּת הַבְּרִיאָה הָיְתָה כָּל הָאָרֶץ מְלֵאָה מַיִם, וְנִקְרְאָה אָז „תְּהוֹם״, וְאֶת תְּהוֹם זֶה כִּסִּיתָ מַיִם כְּמוֹ לְבוּשׁ, עַד כִּי גַם עַל הֶהָרִים עָמְדוּ הַמַּיִם, אַךְ מִגַּעֲרָתְךָ וּמִקּוֹל רַעַמְךָ אֲשֶׁר צִוִּיתָ: יִקָּווּ הַמַּיִם אֶל מָקוֹם אֶחָד וגו׳ נָסוּ הַמַּיִם בְּחִפָּזוֹן דֶּרֶךְ הָרִים וּבְקָעוֹת אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יָעַדְתָּ לָהֶם-הוּא הַיָּם. יֵחָפֵזוּן—יֵלְכוּ בְחִפָּזוֹן. בַּל יַעֲבֹרוּן—שֶׁלֹּא יַעַבְרוּ אֶת הַגְּבוּל. הַמְשַׁלֵּחַ וגו׳—אֶת מֵי הַמַּעְיָנוֹת אֲשֶׁר בְּבֶטֶן הָאֲדָמָה יוֹצִיא אוֹתָם מִמְּקוֹמָם, וְהָיוּ לִנְחָלִים. חַיְתוֹ שָׂדָי—חַיַּת הַשָּׂדֶה. יִשְׁבְּרוּ פְרָאִים—הַמּוֹרֵי הַמִּדְבָּר יַשְׁקִיטוּ בָהֶם צְמָאָם. עֲלֵיהֶם עוֹף וגו׳—עַל יַד הַנְּחָלִים יִשְׁכְּנוּ בַּעֲלֵי כָנָף בְּעַנְפֵי הָעֵצִים. עֳפָאיִם—עֲנָפִים. מֵעֲלִיּוֹתָיו—מֵהֶעָבִים שֶׁהֵם כְּמוֹ עֲלִיּוֹת עַל הָאָרֶץ. חָצִיר-

וְעֵשֶׂב לַעֲבֹדַת הָאָדָם, לְהוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ.
וְיַיִן — יְשַׂמַּח לְבַב אֱנוֹשׁ, לְהַצְהִיל פָּנִים מִשָּׁמֶן, וְלֶחֶם,
לְבַב אֱנוֹשׁ יִסְעָד. יִשְׂבְּעוּ עֲצֵי יְיָ, אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר
נָטָע. אֲשֶׁר שָׁם צִפֳּרִים יְקַנֵּנוּ, חֲסִידָה בְּרוֹשִׁים בֵּיתָהּ.
הָרִים הַגְּבֹהִים לַיְּעֵלִים, סְלָעִים מַחְסֶה לַשְׁפַנִּים.
עָשָׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים, שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ. תָּשֶׁת חֹשֶׁךְ
וִיהִי לָיְלָה, בּוֹ תִרְמֹשׂ כָּל חַיְתוֹ יָעַר. הַכְּפִירִים
שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף, וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל אָכְלָם. תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ
יֵאָסֵפוּן, וְאֶל מְעוֹנֹתָם יִרְבָּצוּן. יֵצֵא אָדָם לְפָעֳלוֹ,
וְלַעֲבֹדָתוֹ עֲדֵי עָרֶב. מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ, יְיָ! כֻּלָּם
בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ, מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: זֶה הַיָּם גָּדוֹל
וּרְחַב יָדָיִם, שָׁם רֶמֶשׂ וְאֵין מִסְפָּר, חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם
גְּדֹלוֹת. שָׁם אֳנִיּוֹת יְהַלֵּכוּן, לִוְיָתָן זֶה, יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק
בּוֹ. כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן, לָתֵת אָכְלָם בְּעִתּוֹ. תִּתֵּן
לָהֶם יִלְקֹטוּן, תִּפְתַּח יָדְךָ — יִשְׂבְּעוּן טוֹב. תַּסְתִּיר

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֵשֶׂב. לַעֲבֹדַת הָאָדָם—לְצָרְכֵי הָאָדָם, כְּמוֹ לַעֲבוֹדַת הָאָרֶץ, לְמִקְנֵה הָאָרֶץ. לְהוֹצִיא—מוֹצִיא. וְיַיִן—אַף יַיִן יַצְמִיחַ שֶׁיְשַׂמַּח אֶת הַלֵּב; וְגַם אֶת הַשֶּׁמֶן יַצְמִיחַ הַמַּצְהִיל וּמַזְהִיר אֶת הַפָּנִים. עֲצֵי ה׳—הָעֵצִים הַגְּבוֹהִים מְאֹד יִשְׂבְּעוּ וְיִרְווּ מְטַר הַשָּׁמָיִם. חֲסִידָה—שְׁטָארְךְ аистъ. בְּרוֹשׁ—מִין עֵץ. יָעֵל—[illegible] חַיָּה הַשּׁוֹכֶנֶת בֶּהָרִים, שְׁטֵיינְבָּאק козерогъ. לְמוֹעֲדִים—לִקְבּוֹעַ עַל פִּיו מוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה. יָדַע מְבוֹאוֹ—יוֹדֵעַ, כְּלוֹמַר, יִשְׁמוֹר זְמַן שְׁקִיעָתוֹ. תָּשֶׁת—תָּשִׂים. חַיְתוֹ יָעַר—הַחַיּוֹת הַטּוֹרְפוֹת. וּלְבַקֵּשׁ—וּמְבַקְשִׁים. יֵאָסֵפוּן—יִכָּנְסוּ לִמְעוֹנָם לִרְבּוֹץ וְלָנוּחַ; גְּבַה בְּעֵת שֶׁיֵּאָסְפוּ הַחַיּוֹת „יֵצֵא אָדָם לְמַעֲשֵׂהוּ". קִנְיָנֶךָ—מַעֲשֶׂיךָ וּבְרוּאֶיךָ. רְחַב יָדַיִם—רְחַב הַצְּדָדִים. לִוְיָתָן—הַתַּנִּין הַגָּדוֹל Крокодилъ, שֶׁיְּצַרְתִּיו לְשַׂחֵק בַּיָּם. יְשַׂבֵּרוּן—יְחַכּוּ וִיקַוּוּ. בְּעִתּוֹ—בִּזְמַן הָאֹכֶל. תִּתֵּן לָהֶם וגו׳—אִם תִּתֵּן לָהֶם אָכְלָם בְּמִדָּה מְצֻמְצֶמֶת יִלְקֹטוּן, וְאִם „תִּפְתַּח יָדְךָ" לָתֵת לָהֶם הַרְבֵּה—„יִשְׂבְּעוּן טוֹב", וְאִם „תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ" מֵהֶם וְלֹא תִתֵּן לָהֶם

פָּנֶיךָ — יִבָּהֵלוּן, תֹּסֵף רוּחָם — יִגְוָעוּן, וְאֶל עֲפָרָם יְשׁוּבוּן. תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ יִבָּרֵאוּן, וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה. יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם, יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו. הַמַּבִּיט לָאָרֶץ — וַתִּרְעָד, יִגַּע בֶּהָרִים — וְיֶעֱשָׁנוּ. אָשִׁירָה לַייָ בְּחַיָּי, אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי. יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי, אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּייָ. יִתַּמּוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ, וּרְשָׁעִים עוֹד אֵינָם; בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ, הַלְלוּיָהּ!

שם קכ. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, אֶל יְיָ בַּצָּרָתָה לִּי, קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי. יְיָ הַצִּילָה נַפְשִׁי מִשְּׂפַת שֶׁקֶר, מִלָּשׁוֹן רְמִיָּה. מַה יִּתֵּן לְךָ וּמַה יֹּסִיף לָךְ, לָשׁוֹן רְמִיָּה. חִצֵּי גִבּוֹר שְׁנוּנִים, עִם גַּחֲלֵי רְתָמִים. אוֹיָה לִי, כִּי גַרְתִּי מֶשֶׁךְ, שָׁכַנְתִּי עִם אָהֳלֵי קֵדָר. רַבַּת שָׁכְנָה לָּהּ נַפְשִׁי, עִם שׂוֹנֵא שָׁלוֹם. אֲנִי שָׁלוֹם, וְכִי אֲדַבֵּר, הֵמָּה לַמִּלְחָמָה.

שם קכא. שִׁיר לַמַּעֲלוֹת, אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים, מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי. עֶזְרִי מֵעִם יְיָ, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. אַל יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ, אַל יָנוּם שֹׁמְרֶךָ. הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן, שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. יְיָ שֹׁמְרֶךָ, יְיָ צִלְּךָ עַל יַד יְמִינֶךָ. יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יַכֶּכָּה, וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה. יְיָ יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע, יִשְׁמֹר אֶת נַפְשֶׁךָ. יְיָ יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מַאֲבְלָם-יִבָּהֵלוּן. תֹּסֵף—תֶּאֱסֹף אֵלֶיךָ רוּחָם בִּימֵי הַחֹרֶף. תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ וגו׳—אַחַר כַּךְ תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ בִּימֵי הַקַּיִץ וּבְרוּאִים חֲדָשִׁים יִבָּרְאוּ לְחַדֵּשׁ פְּנֵי הָאֲדָמָה. יְהִי כְבוֹד ה׳—כָּל הַבְּרִיאָה כֻּלָּהּ, נִקְרְאָה כְּבוֹד ה׳, כְּמוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וַתִּרְעָד—וְהָיָה רַעַד אֲדָמָה, יַמְלִין אֶת רַעַד הָאֲדָמָה כְּמִתְהַוֶּה מִמַּבָּט אֵל זוֹעֵם. וְיֶעֱשָׁנוּ—יַעֲלוּ עָשָׁן וָאֵשׁ, הֵם הֶהָרִים הַזּוֹרְקִים אֵשׁ (וואולקני). בְּחַיָּי—כָּל זְמַן שֶׁאֲנִי חַי. בְּעוֹדִי—כָּל זְמַן הֱיוֹתִי עַל הָאֲדָמָה. יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי—יִנְעֲמוּ לוֹ אִמְרֵי פִי

שם קכב. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי, בֵּית יְיָ
נֵלֵךְ. עֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ, בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלָםִ. יְרוּשָׁלַםִ
הַבְּנוּיָה, כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה לָּהּ, יַחְדָּו. שֶׁשָּׁם עָלוּ שְׁבָטִים שִׁבְטֵי
יָהּ עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם יְיָ. כִּי שָׁמָּה יָשְׁבוּ כִסְאוֹת
לְמִשְׁפָּט, כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד. שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלָםִ. יִשְׁלָיוּ
אֹהֲבָיִךְ. יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ, שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ. לְמַעַן אַחַי
וְרֵעָי, אֲדַבְּרָה נָּא שָׁלוֹם בָּךְ. לְמַעַן בֵּית יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֲבַקְשָׁה
טוֹב לָךְ.

שם קכג. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת עֵינַי, הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם.
הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם, כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד
גְּבִרְתָּהּ, כֵּן עֵינֵינוּ אֶל יְיָ אֱלֹהֵינוּ, עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ. חָנֵּנוּ יְיָ חָנֵּנוּ,
כִּי רַב שָׂבַעְנוּ בוּז. רַבַּת שָׂבְעָה לָּהּ נַפְשֵׁנוּ הַלַּעַג הַשַּׁאֲנַנִּים,
הַבּוּז לִגְאֵי יוֹנִים.

שם קכה. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, לוּלֵי יְיָ שֶׁהָיָה לָנוּ, יֹאמַר נָא
יִשְׂרָאֵל. לוּלֵי יְיָ שֶׁהָיָה לָנוּ, בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם. אֲזַי חַיִּים
בְּלָעוּנוּ, בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ. אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ, נַחְלָה עָבַר עַל
נַפְשֵׁנוּ. אֲזַי עָבַר עַל נַפְשֵׁנוּ, הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים. בָּרוּךְ יְיָ, שֶׁלֹּא
נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם. נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים.
הַפַּח נִשְׁבָּר, וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ. עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְיָ, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ.

שם קכה שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, הַבֹּטְחִים בַּייָ, כְּהַר צִיּוֹן לֹא יִמּוֹט לְעוֹלָם
יֵשֵׁב. יְרוּשָׁלַיִם הָרִים סָבִיב לָהּ, וַייָ סָבִיב לְעַמּוֹ. מֵעַתָּה
וְעַד עוֹלָם. כִּי לֹא יָנוּחַ שֵׁבֶט הָרֶשַׁע עַל גּוֹרַל הַצַּדִּיקִים,
לְמַעַן לֹא יִשְׁלְחוּ הַצַּדִּיקִים בְּעַוְלָתָה יְדֵיהֶם. הֵיטִיבָה יְיָ לַטּוֹבִים,
וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם. וְהַמַּטִּים עֲקַלְקַלּוֹתָם, יוֹלִיכֵם יְיָ אֶת פֹּעֲלֵי
הָאָוֶן, שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל.

שם קכו. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, בְּשׁוּב יְיָ אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן, הָיִינוּ כְּחֹלְמִים.
אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ, וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה, אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם, הִגְדִּיל יְיָ
לַעֲשׂוֹת עִם אֵלֶּה. הִגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ, הָיִינוּ שְׂמֵחִים.
שׁוּבָה יְיָ אֶת שְׁבִיתֵנוּ, כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב. הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה,
בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ. הָלֹךְ יֵלֵךְ וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ הַזָּרַע, בֹּא יָבֹא בְרִנָּה,
נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו.

שם קכז. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לִשְׁלֹמֹה, אִם יְיָ לֹא יִבְנֶה בַיִת, שָׁוְא עָמְלוּ
בוֹנָיו בּוֹ. אִם יְיָ לֹא יִשְׁמָר עִיר, שָׁוְא שָׁקַד שׁוֹמֵר. שָׁוְא לָכֶם
מַשְׁכִּימֵי קוּם, מְאַחֲרֵי שֶׁבֶת, אֹכְלֵי לֶחֶם הָעֲצָבִים, כֵּן יִתֵּן
לִידִידוֹ, שֵׁנָא. הִנֵּה נַחֲלַת יְיָ בָּנִים, שָׂכָר פְּרִי הַבָּטֶן. כְּחִצִּים
בְּיַד גִּבּוֹר, כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים. אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר, אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת
אַשְׁפָּתוֹ מֵהֶם, לֹא יֵבֹשׁוּ כִּי יְדַבְּרוּ אֶת אוֹיְבִים בַּשָּׁעַר.

שם קכח. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, אַשְׁרֵי כָּל יְרֵא יְיָ, הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו.
יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל, אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ. אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה
בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ, בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ. הִנֵּה
כִי כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר, יְרֵא יְיָ. יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן, וּרְאֵה בְּטוּב
יְרוּשָׁלָיִם, כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ. וּרְאֵה בָנִים לְבָנֶיךָ, שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל.

שם קכט. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי, יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל.
רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי, גַּם לֹא יָכְלוּ לִי. עַל גַּבִּי חָרְשׁוּ חֹרְשִׁים,
הֶאֱרִיכוּ לְמַעֲנִיתָם. יְיָ צַדִּיק, קִצֵּץ עֲבוֹת רְשָׁעִים. יֵבֹשׁוּ
וְיִסֹּגוּ אָחוֹר, כֹּל שֹׂנְאֵי צִיּוֹן. יִהְיוּ כַּחֲצִיר גַּגּוֹת, שֶׁקַּדְמַת
שָׁלַף יָבֵשׁ. שֶׁלֹּא מִלֵּא כַפּוֹ קוֹצֵר, וְחִצְנוֹ מְעַמֵּר. וְלֹא אָמְרוּ
הָעֹבְרִים: בִּרְכַּת יְיָ אֲלֵיכֶם, בֵּרַכְנוּ אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְיָ.

שם קל. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְיָ. אֲדֹנָי שִׁמְעָה בְקוֹלִי,
תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי. אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יָהּ.

אֲדֹנָי, מִי יַעֲמֹד. כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה, לְמַעַן תִּוָּרֵא. קִוִּיתִי יְיָ, קִוְּתָה נַפְשִׁי, וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי. נַפְשִׁי לַאדֹנָי, מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר, שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר. יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל יְיָ, כִּי עִם יְיָ הַחֶסֶד, וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת. וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל, מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו.

שם קלא. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, יְיָ, לֹא גָבַהּ לִבִּי וְלֹא רָמוּ עֵינַי, וְלֹא הִלַּכְתִּי בִּגְדֹלוֹת וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי. אִם לֹא שִׁוִּיתִי וְדוֹמַמְתִּי נַפְשִׁי, כְּגָמֻל עֲלֵי אִמּוֹ, כַּגָּמֻל עָלַי נַפְשִׁי. יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל יְיָ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

שם קלב. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, זְכוֹר יְיָ לְדָוִד, אֵת כָּל עֻנּוֹתוֹ. אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַייָ, נָדַר לַאֲבִיר יַעֲקֹב. אִם אָבֹא בְּאֹהֶל בֵּיתִי, אִם אֶעֱלֶה עַל עֶרֶשׂ יְצוּעָי. אִם אֶתֵּן שְׁנָת לְעֵינָי, לְעַפְעַפַּי תְּנוּמָה. עַד אֶמְצָא מָקוֹם לַייָ, מִשְׁכָּנוֹת לַאֲבִיר יַעֲקֹב. הִנֵּה שְׁמַעֲנוּהָ בְאֶפְרָתָה, מְצָאנוּהָ בִּשְׂדֵי יָעַר. נָבוֹאָה לְמִשְׁכְּנוֹתָיו, נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדֹם רַגְלָיו. קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ, אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ. כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק, וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ. בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ. נִשְׁבַּע יְיָ לְדָוִד אֱמֶת, לֹא יָשׁוּב מִמֶּנָּה, מִפְּרִי בִטְנְךָ אָשִׁית לְכִסֵּא לָךְ. אִם יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ בְּרִיתִי וְעֵדֹתִי זוֹ אֲלַמְּדֵם, גַּם בְּנֵיהֶם עֲדֵי עַד, יֵשְׁבוּ לְכִסֵּא לָךְ. כִּי בָחַר יְיָ בְּצִיּוֹן, אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ. זֹאת מְנוּחָתִי עֲדֵי עַד, פֹּה אֵשֵׁב כִּי אִוִּתִיהָ. צֵידָהּ בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ, אֶבְיוֹנֶיהָ אַשְׂבִּיעַ לָחֶם. וְכֹהֲנֶיהָ אַלְבִּישׁ יֶשַׁע, וַחֲסִידֶיהָ רַנֵּן יְרַנֵּנוּ. שָׁם אַצְמִיחַ קֶרֶן לְדָוִד, עָרַכְתִּי נֵר לִמְשִׁיחִי. אוֹיְבָיו אַלְבִּישׁ בֹּשֶׁת, וְעָלָיו יָצִיץ נִזְרוֹ.

שם קלג. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, הִנֵּה מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, שֶׁבֶת אַחִים גַּם יָחַד. כַּשֶּׁמֶן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ, יֹרֵד עַל הַזָּקָן זְקַן אַהֲרֹן, שֶׁיֹּרֵד עַל פִּי מִדּוֹתָיו. כְּטַל חֶרְמוֹן שֶׁיֹּרֵד עַל הַרְרֵי צִיּוֹן, כִּי שָׁם צִוָּה יְיָ אֶת הַבְּרָכָה, חַיִּים עַד הָעוֹלָם.

שם קלד. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת יְיָ כָּל עַבְדֵי יְיָ, הָעֹמְדִים בְּבֵית יְיָ בַּלֵּילוֹת. שְׂאוּ יְדֵכֶם קֹדֶשׁ, וּבָרְכוּ אֶת יְיָ. יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. עלינו. קדיש יתום

מַסֶּכֶת אָבוֹת.

פֶּרֶק רִאשׁוֹן.

מַסֶּכֶת אָבוֹת—אַחַת מִמַּסֶּכְתּוֹת הַשַּׁ"ס הִיא וְשִׁשָּׁה פְּרָקִים יֵשׁ בָּהּ וְתָכְנָם אִמְרֵי חָכְמָה וָדַעַת לַאֲבוֹת הַחָכְמָה וְרִאשׁוֹנֵי הַמַּדָּע הָעִבְרִי. נֶאֱמָרִים בַּשַּׁבָּתוֹת שֶׁמֵּאַחַר חַג הַפֶּסַח עַד רֹאשׁ הַשָּׁנָה, פֶּרֶק לְשַׁבָּת, פֶּרֶק לְשַׁבָּת, לְאַחַר תְּפִלַּת „מִנְחָה", בְּשָׁעָה שֶׁדַּעְתּוֹ שֶׁל אָדָם צְלוּלָה לִלְמוֹד וּלְהָבִין אִמְרֵי דָעַת.

מִשַּׁבָּת שֶׁל אַחַר הַפֶּסַח עַד ר"ה אוֹמְרִים בְּכָל שַׁבָּת פֶּרֶק אֶחָד.

סנהדרין פרק י"א.

כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: „וְעַמֵּךְ—כֻּלָּם צַדִּיקִים, לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ; נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר".

א. מֹשֶׁה קִבֵּל תּוֹרָה מִסִּינַי וּמְסָרָהּ לִיהוֹשֻׁעַ, וִיהוֹשֻׁעַ—לִזְקֵנִים, וּזְקֵנִים—לִנְבִיאִים, וּנְבִיאִים מְסָרוּהָ לְאַנְשֵׁי כְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה. הֵם אָמְרוּ שְׁלֹשָׁה דְבָרִים: הֱווּ מְתוּנִים בַּדִּין, וְהַעֲמִידוּ תַלְמִידִים הַרְבֵּה, וַעֲשׂוּ סְיָג לַתּוֹרָה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

כָּל יִשְׂרָאֵל—וַאֲפִילוּ הַפּוֹשְׁעִים שֶׁבָּהֶם, לְפִי שֶׁגַּם לָהֶם יֵשׁ אֵיזוֹ זְכוּת הַמְּבִיאָתָם לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא.

לִזְקֵנִים—שֶׁהֶאֱרִיכוּ יָמִים אַחֲרֵי יְהוֹשֻׁעַ. אַנְשֵׁי כְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה—אֲסֵפַת הַחֲכָמִים, בְּמִסְפַּר מֵאָה וְעֶשְׂרִים, שֶׁאָסַף עֶזְרָא הַסּוֹפֵר בְּשׁוּבוֹ מִבָּבֶל לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, לַעֲמוֹד בְּרֹאשׁ הָעָם. הֵם—אַנְשֵׁי כְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה. מְתוּנִים—מְיֻשָּׁבִים בְּדַעַת לִשְׁפֹּט אַחַר הִתְבּוֹנְנוּת מְרֻבָּה. הַעֲמִידוּ תַלְמִידִים הַרְבֵּה—הִתְאַמְּצוּ לְהַרְבּוֹת לוֹמְדֵי תוֹרָה. סְיָג—גָּדֵר, לִנְדּוֹר

ב. שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק הָיָה מִשְּׁיָרֵי כְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה. הוּא הָיָה אוֹמֵר: עַל שְׁלשָׁה דְבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד: עַל הַתּוֹרָה, וְעַל הָעֲבוֹדָה, וְעַל גְּמִילוּת חֲסָדִים.

ג. אַנְטִיגְנוֹס אִישׁ־סוֹכוֹ קִבֵּל מִשִּׁמְעוֹן הַצַּדִּיק, הוּא הָיָה אוֹמֵר: אַל תִּהְיוּ כַּעֲבָדִים, הַמְשַׁמְּשִׁין אֶת הָרַב עַל מְנָת לְקַבֵּל פְּרָס, אֶלָּא הֱווּ כַּעֲבָדִים, הַמְשַׁמְּשִׁין אֶת הָרַב שֶׁלֹּא עַל מְנָת לְקַבֵּל פְּרָס, וִיהִי מוֹרָא שָׁמַיִם עֲלֵיכֶם.

ד. יוֹסֵי בֶּן יוֹעֶזֶר אִישׁ צְרֵדָה, וְיוֹסֵי בֶּן יוֹחָנָן אִישׁ יְרוּשָׁלַיִם קִבְּלוּ מֵהֶם, יוֹסֵי בֶּן יוֹעֶזֶר אִישׁ צְרֵדָה אוֹמֵר: יְהִי בֵיתְךָ בֵּית וַעַד לַחֲכָמִים, וֶהֱוֵי מִתְאַבֵּק בַּעֲפַר רַגְלֵיהֶם, וֶהֱוֵי שׁוֹתֶה בַצָּמָא אֶת דִּבְרֵיהֶם.

ה. יוֹסֵי בֶּן יוֹחָנָן אִישׁ יְרוּשָׁלַיִם אוֹמֵר: יְהִי בֵיתְךָ פָּתוּחַ לִרְוָחָה, וְיִהְיוּ עֲנִיִּים בְּנֵי בֵיתֶךָ; וְאַל תַּרְבֶּה שִׂיחָה עִם הָאִשָּׁה, בְּאִשְׁתּוֹ — אָמְרוּ, קַל־וָחֹמֶר בְּאֵשֶׁת חֲבֵרוֹ. מִכַּאן אָמְרוּ חֲכָמִים: כָּל הַמַּרְבֶּה שִׂיחָה עִם הָאִשָּׁה, גּוֹרֵם רָעָה לְעַצְמוֹ, וּבוֹטֵל מִדִּבְרֵי תוֹרָה, וְסוֹפוֹ יוֹרֵשׁ גֵּיהִנֹּם.

שִׂיחָה חֲדָשָׁה

וְלֶאֱסוֹר עַל עַצְמוֹ גַּם אֶת הַמֻּתָּר מִן הַתּוֹרָה בִּכְדֵי שֶׁלֹּא לַעֲבוֹר עַל הָאִסּוּר. מִשְּׁיָרֵי־ מֵהַנִּשְׁאָרִים וְהָאַחֲרוֹנִים. הָיָה אוֹמֵר־הָיָה רָגִיל לוֹמַר. הָעוֹלָם עוֹמֵד־כְּלוֹמַר, עוֹלָמוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל. הָעֲבוֹדָה־עֲבוֹדַת אֱלֹהִים בַּמִּקְדָּשׁ. גְּמִילוּת חֲסָדִים־מַעֲשֵׂה חֶסֶד עִם הַבְּרִיּוֹת. אִישׁ סוֹכוֹ—מִיּוֹשְׁבֵי עִיר סוֹכוֹ. קִבֵּל מִשִּׁמְעוֹן־שָׁמַע תּוֹרָה מִפִּיו. אַל תִּהְיוּ־ בַּעֲבוֹדַת ה' אוֹ בַּעֲבוֹדַת הָעָם לֹא תִהְיוּ כַּעֲבָדִים הַמְשָׁרְתִים אֶת אֲדוֹנָם עַל מְנָת (בִּתְנַאי) לְקַבֵּל פְּרָס (מַתָּנָה .премія) מִיָּדוֹ, אֶלָּא עִבְדוּ מֵאַהֲבָה. מוֹרָא שָׁמַיִם־יִרְאַת ה'. בֵּית וַעַד־ בַּיִת שֶׁנּוֹעָדִים בּוֹ וּמִתְאַסְּפִים לְעִתִּים מְזֻמָּנוֹת. הֱוֵי מִתְאַבֵּק בַּעֲפַר רַגְלֵיהֶם—הִשְׁתַּטַּח עַל גַּבֵּי קַרְקַע וְהִתְכַּסֵּה בַּאֲבַק רַגְלֵיהֶם, כְּלוֹמַר, שֵׁב לְרַגְלֵיהֶם, כְּתַלְמִיד לִפְנֵי רַבּוֹ, שֶׁכֵּן הָיוּ הַתַּלְמִידִים יוֹשְׁבִים לְפָנִים בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ. לִרְוָחָה־לִרְחָבָה. אַל תַּרְבֶּה שִׂיחָה—אַל תַּרְבֶּה לְדַבֵּר. קַל וָחֹמֶר—מַה גַּם, אַף כִּי. גּוֹרֵם־מְסַבֵּב, מֵבִיא. וּבוֹטֵל—וְאֵינוֹ עוֹסֵק. גֵּיהִנֹּם־הוּא הַמָּקוֹם

ו. יְהוֹשֻׁעַ בֶּן פְּרַחְיָה וְנִתַּאי הָאַרְבֵּלִי קִבְּלוּ מֵהֶם. יְהוֹשֻׁעַ בֶּן פְּרַחְיָה אוֹמֵר: עֲשֵׂה לְךָ רַב וּקְנֵה לְךָ חָבֵר; וֶהֱוֵי דָן אֶת כָּל הָאָדָם לְכַף זְכוּת.

ז. נִתַּאי הָאַרְבֵּלִי אוֹמֵר: הַרְחֵק מִשָּׁכֵן רָע, וְאַל תִּתְחַבֵּר לָרָשָׁע, וְאַל תִּתְיָאֵשׁ מִן הַפֻּרְעָנוּת.

ח. יְהוּדָה בֶּן טַבַּאי וְשִׁמְעוֹן בֶּן שָׁטַח קִבְּלוּ מֵהֶם. יְהוּדָה בֶּן טַבַּאי אוֹמֵר: אַל תַּעַשׂ עַצְמְךָ כְּעוֹרְכֵי הַדַּיָּנִין; וּכְשֶׁיִּהְיוּ בַּעֲלֵי הַדִּין עוֹמְדִים לְפָנֶיךָ, יִהְיוּ בְעֵינֶיךָ כִּרְשָׁעִים, וּכְשֶׁנִּפְטָרִים מִלְּפָנֶיךָ—יִהְיוּ בְעֵינֶיךָ כְּזַכָּאִין, כְּשֶׁקִּבְּלוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַדִּין.

ט. שִׁמְעוֹן בֶּן שָׁטַח אוֹמֵר: הֱוֵי מַרְבֶּה לַחְקוֹר אֶת הָעֵדִים, וֶהֱוֵי זָהִיר בִּדְבָרֶיךָ, שֶׁמָּא מִתּוֹכָם יִלְמְדוּ לְשַׁקֵּר.

י. שְׁמַעְיָה וְאַבְטַלְיוֹן קִבְּלוּ מֵהֶם. שְׁמַעְיָה אוֹמֵר: אֱהַב אֶת הַמְּלָאכָה, וּשְׂנָא אֶת הָרַבָּנוּת; וְאַל תִּתְוַדַּע לָרָשׁוּת.

יא. אַבְטַלְיוֹן אוֹמֵר: חֲכָמִים! הִזָּהֲרוּ בְדִבְרֵיכֶם, שֶׁמָּא תָחוֹבוּ חוֹבַת גָּלוּת, וְתִגְלוּ לִמְקוֹם מַיִם הָרָעִים; וְיִשְׁתּוּ הַתַּלְמִידִים הַבָּאִים אַחֲרֵיכֶם וְיָמוּתוּ, וְנִמְצָא שֵׁם שָׁמַיִם מִתְחַלֵּל.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַמּוּכָן לַעֲנוֹשׁ הָרְשָׁעִים. עֲשֵׂה לְךָ רַב—הַשֵּׂג לְךָ מוֹרֶה וּמְלַמֵּד, שֶׁיִּפְתֹּר לְךָ שְׁאֵלוֹתֶיךָ. חָבֵר—לִלְמוֹד אִתּוֹ יַחַד, כִּי טוֹבִים הַשְּׁנַיִם מִן הָאֶחָד. לְכַף זְכוּת—לְטוֹבָה. אַל תִּתְיָאֵשׁ מִן הַפֻּרְעָנוּת—גַּם בְּיוֹם טוֹבָה עָלֶיךָ לִדְאֹג לְבִלְתִּי תָבֹא עָלֶיךָ פֻּרְעָנוּת כְּשֶׁתְּקַלְקֵל מַעֲשֶׂיךָ, אוֹ: אַל תִּתְרַפֶּה וְלֹא תֹאמַר לְתִקְוָתְךָ נוֹאָשׁ בְּיוֹם צָרָה. כְּעוֹרְכֵי הַדַּיָּנִין—כְּרָאשֵׁי הַשּׁוֹפְטִים. כִּי אָז אַחֲרָיוּת הַמִּשְׁפָּט עָלֶיךָ—עוֹרְכֵי—מִלָּה יְוָנִית אַרְכִי, (apxu). בַּעֲלֵי הַדִּין—בַּעֲלֵי הָרִיב. יִהְיוּ בְעֵינֶיךָ—שְׁנֵיהֶם. וּכְשֶׁנִּפְטָרִים—כְּשֶׁנִּפְרָדִים מֵעָלֶיךָ לְאַחַר הַדִּין. כְּזַכָּאִין—שְׁנֵיהֶם יִהְיוּ בְעֵינֶיךָ כִּנְקִיִּים אִם קִבְּלוּ אֶת הַדִּין וְנִכְנְעוּ לוֹ. לַחְקוֹר—לִדְרוֹשׁ וְלָדַעַת אֶת הָאֱמֶת. הֱוֵי זָהִיר—הִזָּהֵר וְהִשָּׁמֵר בְּדִבְרֵי הַחֲקִירָה. רַבָּנוּת—הִשְׂתָּרְרוּת וְהִתְנַשְּׂאוּת. רָשׁוּת—שִׁלְטוֹן, מֶמְשָׁלָה, אַל תְּבַקֵּשׁ קִרְבַת בַּעֲלֵי הַשִּׁלְטוֹן וְהַכָּרוּת אִתָּם. הִזָּהֲרוּ בְדִבְרֵיכֶם—שֶׁלֹּא תְדַבְּרוּ דָבָר נֶגֶד הַמֶּמְשָׁלָה. לִמְקוֹם מַיִם הָרָעִים—כְּלוֹמַר, לְמָקוֹם שֶׁמִּתְהַלְּכוֹת שָׁם דֵּעוֹת נִפְסָדוֹת

יב. הִלֵּל וְשַׁמַּאי קִבְּלוּ מֵהֶם. הִלֵּל אוֹמֵר: הֱוֵי מִתַּלְמִידָיו שֶׁל אַהֲרֹן: אוֹהֵב שָׁלוֹם, וְרוֹדֵף שָׁלוֹם, אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת, וּמְקָרְבָן לַתּוֹרָה.

יג. הוּא הָיָה אוֹמֵר: נְגִיד שְׁמָא *) — אֲבַד שְׁמֵהּ; וּדְלָא מוֹסִיף — יָסֵף; וּדְלָא יַלִּיף — קְטָלָא חַיָּב; וּדְאִשְׁתַּמֵּשׁ בְּתָגָא — חֲלָף.

יד. הוּא הָיָה אוֹמֵר: אִם אֵין אֲנִי לִי — מִי לִי? וּכְשֶׁאֲנִי לְעַצְמִי — מָה אֲנִי? וְאִם לֹא עַכְשָׁו — אֵימָתַי

שִׁירָה חֲדָשָׁה.

בְּעַנְיְנֵי אֱמוּנָה וְהַתַּלְמִידִים הַבָּאִים אַחֲרֵיכֶם שָׁמָּה לִשְׁמוֹעַ תּוֹרָה מִפִּיכֶם יְקַבְּלוּ אֶת הַדֵּעוֹת הַנִּפְסָדוֹת הָאֵלֶּה, וְאַחֲרֵי שֶׁהֵם תַּלְמִידֵיכֶם אֵין לְךָ חִלּוּל הַשֵּׁם גָּדוֹל מִזֶּה. אַהֲרֹן-הִצְטַיֵּן בְּאַהֲבָתוֹ אֶת הַשָּׁלוֹם. נְגִיד שְׁמָא אֲבַד שְׁמֵהּ-מִי שֶׁנִּמְשַׁךְ לוֹ שְׁמוֹ מֵרָחוֹק מִתּוֹךְ שְׂרָרָה וְרַבְּנוּת מְהֵרָה יֹאבַד שְׁמוֹ, שֶׁהָרַבָּנוּת מְקַבֶּרֶת אֶת בְּעָלֶיהָ (ר"ב). וּדְלָא מוֹסִיף-וַאֲשֶׁר לֹא יוֹסִיף (דַּעַת)-יַמְעִיט; וּדְלָא יַלִּיף-וַאֲשֶׁר לֹא יִלְמַד-חַיָּב מִיתָה, (כְּלוֹמַר, עֲוֹנוֹ גָּדוֹל מִנְּשֹׂא). וְהַמִּשְׁתַּמֵּשׁ בְּתָגָא-בְּכִתְרָהּ שֶׁל תּוֹרָה (ר"ל הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ בְּתוֹר מַעֲלָתוֹ לְטוֹבָתוֹ, לְהִשְׂתָּרֵר עַל הַצִּבּוּר, לְמָשָׁל) עוֹבֵר מִן הָעוֹלָם. אִם אֵין אֲנִי לִי—אִם לֹא אֶדְאַג אֲנִי בְּעַצְמִי בִּשְׁבִילִי, מִי יִדְאַג לִי? וּכְשֶׁאֲנִי לְעַצְמִי—וְאִם אֶסְמֹךְ רַק עַל כֹּחִי אֲנִי, מָה אֲנִי, וּמָה כֹּחִי. וְאִם לֹא אֶעֱשֶׂה עַכְשָׁיו הַמֻּטָּל

---

*) לפי הבאורים המקובלים היה ראוי לבא „נגיד שְׁ״ה" בכנוי נסתר, כאשר כבר העיר על זה גם התוי"ט, ע"כ נראה לי לנקד „שֶׁמָּא" והפתגם הזה עם הפתגם שלפניו: הוו מתלמידיו של אהרן וכו' כנגד עצמו אמרם, כי הנה בתלמוד (פסחים סו.) יסופר כדברים האלה: תנו רבנן הלכה זו נתעלמה מבני בתירה... אמרו להם (לבני בתירה) אדם אחד יש שעלה מבבל והלל הבבלי שמו... מיד הושיבוהו בראש ומינוהו נשיא עליהם... אמר להם מי גרם לכם שאעלה מבבל ואהיה נשיא עליכם... ע"כ. מהספור הזה למדים אנו שני דברים: א) כי עצם עליתו מבבל היתה למטרת הנשיאות. ב) כי מטרת עליתו היתה בסוד ובהסתר עד כי בני בתירה לא ידעו כלל גם מציאות האיש הזה; ולפי שלא יתכן להאמין כי איש עניו ורודף שלום כהלל יתעורר מעצמו לעלות מבבל להדוף את בני בתירה מנשיאותם ולרשת מקומם, ע"כ יש לשער בודאי כי אנשים אחרים פתוהו לכך וַיְּפֻּת מפני כבוד התורה שבני בתירה לא היו שלמים בה, ועשו את הדבר בחשאי כדי שלא ימצאו מפריעים לזה מצד אלה אשר ידם תכון עם בני בתירה, ובאותה שעה אמר את שני הפתגמים האלה הנ"ל, ובאור הפתגם השני הוא: המשתדל להשיג שררה על הצבור, הנה בעוד שהדבר הוא רק „שֶׁמָּא", כלומר, בעוד שספק הוא אם ישיג חפצו, הנה עד כה ועד כה יאבד שמיה (והוא מרמז בזה על קרח במחלוקתו עם אהרן אחרי שהזכיר במאמרו הקודם את אהרן ואת מדתו הטובה לרדוף שלום) כי יתגנה על הבריות כאיש ריב ומדון ורודף אחרי משרה וחומד מה שביד אחרים, וכמליצת התלמוד: חמרא אזל למיבעי קרני אודני דהוויין ליה גזיזין ליה. **ד. א. ב.**

טו. שַׁמַּאי אוֹמֵר: עֲשֵׂה תוֹרָתְךָ קֶבַע; אֱמוֹר מְעַט וַעֲשֵׂה הַרְבֵּה; וֶהֱוֵי מְקַבֵּל אֶת כָּל הָאָדָם בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת.

טז. רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר: עֲשֵׂה לְךָ רַב, וְהִסְתַּלֵּק מִן הַסָּפֵק. וְאַל תַּרְבֶּה לְעַשֵּׂר אֻמָּדוֹת.

יז. שִׁמְעוֹן בְּנוֹ אוֹמֵר: כָּל יָמַי גָּדַלְתִּי בֵּין הַחֲכָמִים, וְלֹא מָצָאתִי לְגוּף טוֹב מִשְּׁתִיקָה; וְלֹא הַמִּדְרָשׁ עִקָּר אֶלָּא הַמַּעֲשֶׂה; וְכָל הַמַּרְבֶּה דְּבָרִים מֵבִיא חֵטְא.

יח. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: עַל שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד: עַל הָאֱמֶת, וְעַל הַדִּין, וְעַל הַשָּׁלוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר: „אֱמֶת וּמִשְׁפַּט שָׁלוֹם שִׁפְטוּ בְּשַׁעֲרֵיכֶם".

רַבִּי חֲנַנְיָא בֶּן עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר: רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל, לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר: „יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר". עלינו ק"ש

פֶּרֶק שֵׁנִי.

סנהדרין פרק י"א.

כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: „וְעַמֵּךְ–כֻּלָּם צַדִּיקִים, לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ; נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר".

א. רַבִּי אוֹמֵר: אֵיזוֹ הִיא דֶרֶךְ יְשָׁרָה, שֶׁיָּבוֹר לוֹ הָאָדָם? — כָּל, שֶׁהִיא תִפְאֶרֶת לְעֹשֶׂיהָ, וְתִפְאֶרֶת לוֹ מִן הָאָדָם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֲלֵי–מָתַי אֶעֱשֶׂה שֶׁמָּא לֹא אוּכַל לַעֲשׂוֹת אַחַר כַּךְ. קֶבַע–לְדָבָר שֶׁבִּקְבִיעוּת וְלֹא אֲרָעִי. בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת–בִּמְאוֹר פָּנִים, בְּרָצוֹן. וְהִסְתַּלֵּק–הִתְרַחֵק. סָפֵק–דָּבָר לֹא בָרוּר, כְּשֶׁיִּהְיֶה לְךָ רַב וּמוֹרֶה יִפְתֹּר הוּא לְךָ אֶת כָּל סְפֵקוֹתֶיךָ, לְעַשֵּׂר אֻמָּדוֹת–לְהַפְרִישׁ מַעֲשַׂר תְּבוּאָתְךָ בְּהַשְׁעָרָה וּבִרְאִיָּה, אֶלָּא בְּמִדָּה נְכוֹנָה וּבְמִסְפָּר. לְגוּף—לִמְנוּחָתוֹ וְלִבְרִיאוּתוֹ. הַמִּדְרָשׁ–הַדְּרִישָׁה בַּתּוֹרָה וְהַלִּמּוּד. הַמַּעֲשֶׂה–לַעֲשִׂיַּת הַמִּצְוֹת. לְזַכּוֹת—לְהַצְלִיחַ.
רַבִּי–הוּא רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא. שֶׁיָּבוֹר–שֶׁיִּבְחַר. לְעֹשֶׂיהָ וכו'–לְעוֹשִׂים אוֹתָהּ

וֶהֱוֵי זָהִיר בְּמִצְוָה קַלָּה כְּבַחֲמוּרָה, שֶׁאֵין אַתָּה יוֹדֵעַ מַתַּן שְׂכָרָן שֶׁל מִצְוֹת. וֶהֱוֵי מְחַשֵּׁב הֶפְסֵד מִצְוָה כְּנֶגֶד שְׂכָרָהּ, וּשְׂכַר עֲבֵרָה כְּנֶגֶד הֶפְסֵדָהּ. — הִסְתַּכֵּל בִּשְׁלשָׁה דְבָרִים, וְאֵין אַתָּה בָא לִידֵי עֲבֵרָה; דַּע מַה לְּמַעְלָה מִמְּךָ: עַיִן רוֹאָה, וְאֹזֶן שׁוֹמַעַת, וְכָל מַעֲשֶׂיךָ בַּסֵּפֶר נִכְתָּבִים.

ב. רַבָּן גַּמְלִיאֵל בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא אוֹמֵר: יָפֶה תַלְמוּד תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ, שֶׁיְּגִיעַת שְׁנֵיהֶם מְשַׁכַּחַת עָוֹן; וְכָל תּוֹרָה שֶׁאֵין עִמָּהּ מְלָאכָה, סוֹפָהּ בְּטֵלָה וְגוֹרֶרֶת עָוֹן. וְכָל הָעוֹסְקִים עִם הַצִּבּוּר, יִהְיוּ עוֹסְקִים עִמָּהֶם לְשֵׁם שָׁמַיִם, שֶׁזְּכוּת אֲבוֹתָם מְסַיַּעְתָּם, וְצִדְקָתָם עוֹמֶדֶת לָעַד; וְאַתֶּם — מַעֲלֶה אֲנִי עֲלֵיכֶם שָׂכָר הַרְבֵּה כְּאִלּוּ עֲשִׂיתֶם.

ג. הֱווּ זְהִירִין בָּרָשׁוּת, שֶׁאֵין מְקָרְבִין לוֹ לְאָדָם, אֶלָּא לְצֹרֶךְ עַצְמָן, נִרְאִין כְּאוֹהֲבִין בִּשְׁעַת הֲנָאָתָן, וְאֵין עוֹמְדִין לוֹ לְאָדָם בִּשְׁעַת דָּחְקוֹ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עַצְמָם, הִיא תִפְאֶרֶת וְתִפְאֶרֶת בְּעֵינֵי אֲחֵרִים. הֱוֵי זָהִיר—לְקַיֵּם. קַלָּה—לֹא חֲשׁוּבָה בְּעֵינֶיךָ. חֲמוּרָה—נִכְבָּדָה. שֶׁאֵין אַתָּה יוֹדֵעַ וכו׳—אֶפְשָׁר שֶׁשְּׂכַר מִצְוָה קַלָּה גָּדוֹל מְאֹד. הֱוֵי מְחַשֵּׁב הֶפְסֵד—הַנֵּזֶק שֶׁיַּגִּיעַ לְךָ בַּעֲשׂוֹתְךָ מִצְוָה הַצִּיגֵהוּ לְעֻמַּת שְׂכָרָהּ בֶּעָתִיד וְנוֹכַחְתָּ, כִּי הַשָּׂכָר מְשַׁלֵּם אֶת הַנֵּזֶק. הִסְתַּכֵּל—הִתְבּוֹנֵן. מַה לְּמַעְלָה—בַּמָּרוֹם. עַיִן רוֹאָה—עֵינֵי ה׳ הַצּוֹפִיּוֹת בְּכָל מָקוֹם. דֶּרֶךְ אֶרֶץ—מְלָאכָה, לִמּוּדִים כְּלָלִיִּים. מְשַׁכַּחַת עָוֹן—אָז לֹא יְפַנֶּה לִבּוֹ לְבַטָּלָה וּמַרְחִיקָה עָוֹן. סוֹפָהּ בְּטֵלָה—הַתּוֹרָה תִתְבַּטֵּל וְגוֹרֶרֶת (מוֹשֶׁכֶת) עָוֹן, כְּלוֹמַר, סוֹפוֹ שֶׁל מְלֻמָּד בַּטְלָן לַחֲטֹא. עִם הַצִּבּוּר—בְּעִנְיְנֵי הָעֵדָה וּצְרָכֶיהָ. לְשֵׁם שָׁמַיִם—כְּלוֹמַר, לְשֵׁם טוֹבַת הָעֵדָה וְלֹא בִשְׁבִיל תּוֹעֶלֶת עַצְמִית. שֶׁזְּכוּת אֲבוֹתָם—שֶׁל הָעוֹסְקִים שֶׁצִּדְקָתָם עוֹמֶדֶת לָעַד הִיא מְסַיַּעְתָּם (עוֹזֶרֶת לָהֶם) בְּעִסְקֵי הַצִּבּוּר, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן אַתֶּם הָעַסְקָנִים חוֹשֵׁב אֲנִי—נְאֻם ה׳—לָכֶם זֹאת לִצְדָקָה כְּאִלּוּ עֲשִׂיתֶם בְּעַצְמְכֶם בְּכֹחֲכֶם, בְּלִי סִיּוּעַ אֲבוֹתֵיכֶם. בִּשְׁעַת הֲנָאָתָן—בְּשָׁעָה שֶׁהֵם מוֹצְאִים תּוֹעֶלֶת בּוֹ לָהֶם. אֵין עוֹמְדִין—אֵין עוֹזְרִים. בִּשְׁעַת דָּחְקוֹ—בַּצַּר לוֹ.

ד. הוּא הָיָה אוֹמֵר: עֲשֵׂה רְצוֹנוֹ כִּרְצוֹנְךָ, כְּדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנוֹ; בַּטֵּל רְצוֹנְךָ מִפְּנֵי רְצוֹנוֹ, כְּדֵי שֶׁיְּבַטֵּל רְצוֹן אֲחֵרִים מִפְּנֵי רְצוֹנֶךָ.

ה. הִלֵּל אוֹמֵר: אַל תִּפְרוֹשׁ מִן הַצִּבּוּר; וְאַל תַּאֲמִין בְּעַצְמְךָ עַד יוֹם מוֹתְךָ; וְאַל תָּדִין אֶת חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתַּגִּיעַ לִמְקוֹמוֹ; וְאַל תֹּאמַר דָּבָר שֶׁאִי אֶפְשַׁר לִשְׁמוֹעַ, שֶׁסּוֹפוֹ לְהִשָּׁמַע; וְאַל תֹּאמַר: לִכְשֶׁאֶפָּנֶה אֶשְׁנֶה, שֶׁמָּא לֹא תִפָּנֶה.

ו. הוּא הָיָה אוֹמֵר: אֵין בּוּר יְרֵא חֵטְא; וְלֹא עַם הָאָרֶץ חָסִיד; וְלֹא הַבַּיְשָׁן לָמֵד; וְלֹא הַקַּפְּדָן מְלַמֵּד; וְלֹא כָל הַמַּרְבֶּה בִסְחוֹרָה מַחְכִּים; וּבְמָקוֹם שֶׁאֵין אֲנָשִׁים, הִשְׁתַּדֵּל לִהְיוֹת אִישׁ.

ז. אַף הוּא רָאָה גֻּלְגֹּלֶת אַחַת שֶׁצָּפָה עַל פְּנֵי הַמָּיִם, אָמַר לָהּ: עַל דַּאֲטֵפְתְּ אַטְפוּךְ, וְסוֹף מְטִיפַיִךְ יְטוּפוּן.

ח. הוּא הָיָה אוֹמֵר: מַרְבֶּה בָשָׂר – מַרְבֶּה רִמָּה; מַרְבֶּה נְכָסִים—מַרְבֶּה דְאָגָה; מַרְבֶּה נָשִׁים—מַרְבֶּה כְשָׁפִים; מַרְבֶּה שְׁפָחוֹת—מַרְבֶּה זִמָּה; מַרְבֶּה עֲבָדִים—מַרְבֶּה גָזֵל; מַרְבֶּה תוֹרָה – מַרְבֶּה חַיִּים; מַרְבֶּה יְשִׁיבָה – מַרְבֶּה חָכְמָה; מַרְבֶּה

שִׂיחָה חֲדָשָׁה.

רְצוֹנוֹ—שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. בַּטֵּל-הָפֵר. אֲחֵרִים—הַקָּמִים עָלֶיךָ לְרָעָה. אַל תִּפְרוֹשׁ—עַצְמְךָ, אַל תִּפָּרֵד מִן הַצִּבּוּר לִהְיוֹת יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, אֶלָּא הִשְׁתַּתֵּף עִמּוֹ בַּכֹּל. אַל תַּאֲמִין בְּעַצְמְךָ-בְּצִדְקָתְךָ וְתֻמָּתְךָ. אַל תָּדִין וכו'—אַל תַּרְשִׁיעַ אֶת חֲבֵרְךָ, עַד שֶׁתָּבֹא לִידֵי מַצָּבוֹ. שֶׁאִי אֶפְשַׁר לִשְׁמוֹעַ—אַל תּוֹצִיא מִפִּיךָ דָּבָר מְגֻנֶּה, כִּי סוֹפוֹ לְהִשָּׁמַע וּלְהִוָּדַע לַכֹּל וְנָחַלְתָּ קָלוֹן. לִכְשֶׁאֶפָּנֶה אֶשְׁנֶה—כְּשֶׁיִּהְיֶה לִי זְמַן פָּנוּי אָז אֶלְמַד. בּוּר-בַּעַר, חֲסַר דֵּעָה. עַם הָאָרֶץ—אִישׁ שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ תּוֹרָה. הַבַּיְשָׁן-הַמִּתְבַּיֵּשׁ לִשְׁאֹל אֶת אֲשֶׁר לֹא יֵדָע. קַפְּדָן-נוֹחַ לְהִתְרַגֵּז. מַחְכִּים—קוֹנֶה חָכְמָה, כִּי הַטִּרְדָּה מַפְרִיעָה אוֹתוֹ מִלִּמּוּד. שֶׁאֵין אֲנָשִׁים וכו'-לְמַלֵּא עֲבוֹדַת הַצִּבּוּר הִשְׁתַּדֵּל (הִתְאַמֵּץ) אַתָּה לְמַלֵּא. גֻּלְגֹּלֶת—שֶׁל אָדָם. צָפָה-שָׁטָה. עַל דַּאֲטֵפְתְּ וכו'—עַל שֶׁטִּבַּעַתְּ (אֶת חֲבֵרָךְ) טִבְּעוּךְ, וְסוֹף מְטַבְּעַיִךְ שֶׁיִּטָּבְעוּ. מַרְבֶּה בָשָׂר-זוֹלֵל וְסוֹבֵא בִּכְדֵי שֶׁיִּשְׁמַן. רִמָּה—תוֹלָעִים לְאַחַר מִיתָתוֹ. כְּשָׁפִים-כִּשּׁוּף מָצוּי בֵּין הַנָּשִׁים. עֲבָדִים—חֲשׁוּדִים עַל הַגְּזֵלָה. יְשִׁיבָה—בֵּית מִדְרָשׁ לְחָכְמָה.

עֵצָה – מַרְבֶּה תְבוּנָה; מַרְבֶּה צְדָקָה – מַרְבֶּה שָׁלוֹם. קָנָה שֵׁם טוֹב – קָנָה לְעַצְמוֹ; קָנָה לוֹ דִּבְרֵי תוֹרָה – קָנָה לוֹ חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.

ט. רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי קִבֵּל מֵהִלֵּל וּמִשַּׁמַּאי. הוּא הָיָה אוֹמֵר: אִם לָמַדְתָּ תוֹרָה הַרְבֵּה, אַל תַּחֲזִיק טוֹבָה לְעַצְמְךָ, כִּי לְכָךְ נוֹצָרְתָּ.

י. חֲמִשָּׁה תַלְמִידִים הָיוּ לוֹ לְרַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי, וְאֵלּוּ הֵן: רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן הוֹרְקְנוֹס, רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָא, רַבִּי יוֹסֵי הַכֹּהֵן, רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן נְתַנְאֵל, וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָךְ.

יא. הוּא הָיָה מוֹנֶה שִׁבְחָם: רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן הוֹרְקְנוֹס – בּוֹר סוּד שֶׁאֵינוֹ מְאַבֵּד טִפָּה; רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָא – אַשְׁרֵי יוֹלַדְתּוֹ; רַבִּי יוֹסֵי הַכֹּהֵן חָסִיד; רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן נְתַנְאֵל – יְרֵא חֵטְא; רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָךְ – כְּמַעְיָן הַמִּתְגַּבֵּר.

יב. הוּא הָיָה אוֹמֵר: אִם יִהְיוּ כָּל חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל בְּכַף מֹאזְנַיִם, וֶאֱלִיעֶזֶר בֶּן הוֹרְקְנוֹס בְּכַף שְׁנִיָּה – מַכְרִיעַ אֶת כֻּלָּם. אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר מִשְּׁמוֹ: אִם יִהְיוּ כָּל חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל בְּכַף מֹאזְנַיִם וֶאֱלִיעֶזֶר בֶּן הוֹרְקְנוֹס אַף עִמָּהֶם, וְאֶלְעָזָר בֶּן עֲרָךְ בְּכַף שְׁנִיָּה – מַכְרִיעַ אֶת כֻּלָּם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

קָנָה שֵׁם טוֹב-מִי שֶׁבְּמַעֲשָׂיו רָכַשׁ לוֹ שֵׁם טוֹב הוּא קְנָהוּ רַק לְעַצְמוֹ, אֲבָל הַקּוֹנֶה נְכָסִים יֵשׁ אֲשֶׁר אִישׁ אַחֵר יִקָּחֵם מִיָּדוֹ. אַל תַּחֲזִיק טוֹבָה לְעַצְמְךָ--כְּלוֹמַר, אַל תִּתְגָּאֶה בָּזֶה, כִּי הֲרֵי לָזֶה נוֹלַדְתָּ. מוֹנֶה שִׁבְחָם--כְּלוֹמַר, מַעֲרִיךְ אֶת עֶרְכָּם וּתְכוּנוֹתֵיהֶם. בּוֹר סוּד-בּוֹר מְסֻיָּד בְּסִיד (известь, קאלק), שֶׁאֵינוֹ מְאַבֵּד אַף נֵטֶף מַיִם אֶחָד, שֶׁנּוֹתְנִים בְּתוֹכוֹ, כְּלוֹמַר, בַּעַל זִכָּרוֹן שֶׁאֵינוֹ שׁוֹכֵחַ כְּלוּם מִמִּשְׁנָתוֹ. אַשְׁרֵי יוֹלַדְתּוֹ-מְאֻשֶּׁרֶת אֵם שֶׁיָּלְדָה חָכָם גָּדוֹל כָּמוֹהוּ. כְּמַעְיָן הַמִּתְגַּבֵּר-שֶׁמֵּימָיו הוֹלְכִים וְנוֹבְעִים, כֵּן לִבּוֹ מֵבִין חָכְמָה, שֶׁאֵינוֹ פּוֹסֵק. מַכְרִיעַ—

יג. אָמַר לָהֶם: צְאוּ וּרְאוּ אֵיזוֹ הִיא דֶּרֶךְ טוֹבָה שֶׁיִּדְבַּק בָּהּ הָאָדָם? רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: עַיִן טוֹבָה; רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: חָבֵר טוֹב; רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: שָׁכֵן טוֹב; רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: הָרוֹאֶה אֶת הַנּוֹלָד; רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: לֵב טוֹב. — אָמַר לָהֶם: רוֹאֶה אֲנִי אֶת דִּבְרֵי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָךְ מִדִּבְרֵיכֶם, שֶׁבִּכְלַל דְּבָרָיו — דִּבְרֵיכֶם.

יד. אָמַר לָהֶם: צְאוּ וּרְאוּ אֵיזוֹ הִיא דֶּרֶךְ רָעָה, שֶׁיִּתְרַחֵק מִמֶּנָּה הָאָדָם? — רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: עַיִן רָעָה; רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: חָבֵר רָע; רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: שָׁכֵן רָע; רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: הַלֹּוֶה וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם; — אֶחָד הַלֹּוֶה מִן הָאָדָם כְּלֹוֶה מִן הַמָּקוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר: „לֹוֶה רָשָׁע וְלֹא יְשַׁלֵּם, וְצַדִּיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן"; רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: לֵב רָע. — אָמַר לָהֶם: רוֹאֶה אֲנִי אֶת דִּבְרֵי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָךְ מִדִּבְרֵיכֶם, שֶׁבִּכְלַל דְּבָרָיו — דִּבְרֵיכֶם.

טו. הֵם אָמְרוּ שְׁלֹשָׁה דְבָרִים: רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: יְהִי כְבוֹד חֲבֵרְךָ חָבִיב עָלֶיךָ כְּשֶׁלָּךְ; וְאַל תְּהִי נוֹחַ לִכְעוֹס; וְשׁוּב יוֹם אֶחָד לִפְנֵי מִיתָתְךָ; וֶהֱוֵי מִתְחַמֵּם כְּנֶגֶד אוּרָן שֶׁל חֲכָמִים, וֶהֱוֵי זָהִיר בְּגַחַלְתָּן שֶׁלֹּא תִכָּוֶה, שֶׁנְּשִׁיכָתָן — נְשִׁיכַת שׁוּעָל,

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מוֹרִיד אֶת הַכַּף לְמַטָּה, כְּלוֹמַר, שָׁקוּל הוּא כְּנֶגֶד כֻּלָּם. אָמַר לָהֶם-ר׳ יוֹחָנָן לְתַלְמִידָיו. עַיִן טוֹבָה-אִישׁ הַמְבַקֵּשׁ טוֹב לַכֹּל. הָרוֹאֶה אֶת הַנּוֹלָד-הַמֵּבִין מֵרֵאשִׁית דָּבָר אַחֲרִיתוֹ. רוֹאֶה אֲנִי-מוֹצֵא חֵן בְּעֵינַי. שֶׁבִּכְלַל דְּבָרָיו דִּבְרֵיכֶם-בִּדְבָרָיו כְּלוּלִים וְיֶשְׁנָם גַּם דִּבְרֵיכֶם, כִּי בַעַל לֵב טוֹב הוּא גַם בַּעַל עַיִן טוֹבָה, וְחָבֵר טוֹב וכו׳. אֶחָד הַלֹּוֶה וכו׳-הַלֹּוֶה מִן הָאָדָם אֶחָד הוּא (דּוֹמֶה הוּא) כְּלֹוֶה מִן ה׳. הֵם אָמְרוּ-חֲמֵשֶׁת תַּלְמִידָיו שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי. חָבִיב-אָהוּב וְיָקָר. נוֹחַ לִכְעֹס-מְהִיר חֵמָה, קְצַר אַפַּיִם. יוֹם אֶחָד לִפְנֵי מִיתָתְךָ—כְּלוֹמַר, עֲשֵׂה תְשׁוּבָה בְּכָל יוֹם שֶׁמָּא תָמוּת מָחָר. אוּרָן—אֵשׁ שֶׁלָּהֶן, כְּלוֹמַר, קַח תּוֹרָה מִפִּיהֶם. תִּכָּוֶה-תֵּעָשֶׂה כְּוִיָּה בִּבְשָׂרְךָ, כְּלוֹמַר, הִזָּהֵר שֶׁלֹּא תַכְעִיסֵם, פֶּן יְבַלַּע לָךְ.

וַעֲקִיצָתָן עֲקִיצַת עַקְרָב, וּלְחִישָׁתָן לְחִישַׁת שָׂרָף, וְכָל דִּבְרֵיהֶם כְּגַחֲלֵי אֵשׁ.

טו. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: עַיִן הָרָע, וְיֵצֶר הָרָע, וְשִׂנְאַת הַבְּרִיּוֹת, מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם.

יז. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: יְהִי מָמוֹן חֲבֵרְךָ חָבִיב עָלֶיךָ כְּשֶׁלָּךְ. וְהַתְקֵן עַצְמְךָ לִלְמוֹד תּוֹרָה, שֶׁאֵינָהּ יְרֻשָּׁה לָךְ; וְכָל מַעֲשֶׂיךָ יִהְיוּ לְשֵׁם שָׁמָיִם.

יח. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: הֱוֵי זָהִיר בִּקְרִיאַת שְׁמַע וּבִתְפִלָּה, וּכְשֶׁאַתָּה מִתְפַּלֵּל, אַל תַּעַשׂ תְּפִלָּתְךָ קֶבַע, אֶלָּא רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים לִפְנֵי הַמָּקוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר: „כִּי חַנּוּן וְרַחוּם הוּא, אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד, וְנִחָם עַל הָרָעָה”; וְאַל תְּהִי רָשָׁע בִּפְנֵי עַצְמֶךָ.

יט. רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: הֱוֵי שָׁקוּד לִלְמוֹד תּוֹרָה, וְדַע מַה שֶּׁתָּשִׁיב לְאֶפִּיקוֹרוֹס; וְדַע לִפְנֵי מִי אַתָּה עָמֵל, וּמִי הוּא בַּעַל מְלַאכְתְּךָ שֶׁיְּשַׁלֶּם לְךָ שְׂכַר פְּעֻלָּתֶךָ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֲקִיצָה—נְשִׁיכַת עַקְרָב (скорпіонъ, וְהוּא מִין שֶׁרֶץ) נִקְרֵאת עֲקִיצָה שֶׁהוּא מַטִּיל עָקְצוֹ בָּאָדָם. לְחִישָׁה-קוֹל הַשָּׂרָף (מִין נָחָשׁ, аспидъ) נִקְרָא לְחִישָׁה, כִּי הוּא מְלַחֵשׁ בַּחֲשָׁאִי. עַיִן הָרָע-צָרוּת עַיִן, קִנְאָה (הַהֵפֶךְ מֵעַיִן טוֹבָה). יֵצֶר הָרָע-מַחֲשֶׁבֶת חֵטְא וְתַאֲוָה. שִׂנְאַת הַבְּרִיּוֹת-שִׂנְאָה לִבְנֵי אָדָם בִּכְלָל. מוֹצִיאִין . . . מִן הָעוֹלָם-מְקָרְבִים יוֹם מִיתָתוֹ. מָמוֹן-כֶּסֶף. וְהַתְקֵן—הָכֵן וְהַכְשֵׁר. שֶׁאֵינָהּ יְרֻשָּׁה—הָעוֹבֶרֶת מֵאָבוֹת לְבָנִים בְּלִי עָמֵל, אֶלָּא בַּהֲכָנָה וּבְעָמָל תִּקָּנֶה תּוֹרָה. הֱוֵי זָהִיר בִּקְרִיאַת שְׁמַע וּבִתְפִלָּה-לִקְרֹא וּלְהִתְפַּלֵּל בִּזְמַנָּהּ וּבְכַוָּנָה. קֶבַע-כְּדָבָר קָבוּעַ וּכְחוֹבָה בְּלִי רֶגֶשׁ וְכַוָּנָה. אַל תְּהִי רָשָׁע בִּפְנֵי עַצְמֶךָ-אַל תַּחֲזִק עַצְמְךָ לְרָשָׁע גָּמוּר וְלוֹמַר שֶׁלֹּא תוֹעִיל לְךָ תְּשׁוּבָה. הֱוֵי שָׁקוּד—הֱיֵה חָרוּץ וְזָרִיז. וְדַע מַה שֶּׁתָּשִׁיב לְאֶפִּיקוֹרוֹס-אִם לֹא תֵדַע בָּרוּר כִּי תוּכַל לְנַצְּחוֹ בִּדְבָרֶיךָ, אַל תִּתְוַכַּח עִמּוֹ. אֶפִּיקוֹרוֹס (אִישׁ הַמְבַזֶּה כָּל קֹדֶשׁ וְשָׁטוּף בְּתַאֲווֹת). בַּעַל מְלַאכְתְּךָ—שֶׁשָּׂם עָלֶיךָ מְלַאכְתּוֹ—

כ. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר: הַיּוֹם קָצֵר, וְהַמְּלָאכָה מְרֻבָּה וְהַפּוֹעֲלִים עֲצֵלִים, וְהַשָּׂכָר הַרְבֵּה, וּבַעַל הַבַּיִת דּוֹחֵק.

כא. הוּא הָיָה אוֹמֵר: לֹא עָלֶיךָ הַמְּלָאכָה לִגְמוֹר, וְלֹא אַתָּה בֶן חוֹרִין לְהִבָּטֵל מִמֶּנָּה. אִם לָמַדְתָּ תוֹרָה הַרְבֵּה, נוֹתְנִין לְךָ שָׂכָר הַרְבֵּה, וְנֶאֱמָן הוּא בַּעַל מְלַאכְתְּךָ שֶׁיְּשַׁלֶּם לְךָ שְׂכַר פְּעֻלָּתֶךָ; וְדַע שֶׁמַּתַּן שְׂכָרָן שֶׁל צַדִּיקִים לֶעָתִיד לָבוֹא.

רַבִּי חֲנַנְיָא בֶּן עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר: רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל, לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר: „יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר". עלינו. ק"י

פֶּרֶק שְׁלִישִׁי.

סנהדרין פרק י"א.

כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: „וְעַמֵּךְ–כֻּלָּם צַדִּיקִים, לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ; נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר".

א. עֲקַבְיָא בֶּן מַהֲלַלְאֵל אוֹמֵר: הִסְתַּכֵּל בִּשְׁלֹשָׁה דְבָרִים, וְאֵין אַתָּה בָא לִידֵי עֲבֵרָה: דַּע מֵאַיִן בָּאתָ, וּלְאָן אַתָּה הוֹלֵךְ, וְלִפְנֵי מִי אַתָּה עָתִיד לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן; מֵאַיִן בָּאתָ? — מִטִּפָּה סְרוּחָה; וּלְאָן אַתָּה הוֹלֵךְ? -- לִמְקוֹם עָפָר רִמָּה וְתוֹלֵעָה; וְלִפְנֵי מִי אַתָּה עָתִיד לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן? לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקָּדוֹשׁ, בָּרוּךְ הוּא.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הֲרֵיהוּ ה'. הַיּוֹם קָצֵר וכו'–חַיֵּי הָאָדָם קְצָרִים וְתַפְקִידוֹ בַּחַיִּים: לְהִשְׁתַּלֵּם וּלְהִטַּהֵר—רַב וְגָדוֹל, וְכֹחוֹת הַגּוּף נִרְפִּים, וַה' דּוֹחֵק (מֵאִיץ) בָּאָדָם לְהַשְׁלִים חוֹבָתוֹ. בֶּן חוֹרִים–חָפְשִׁי. לֶעָתִיד לָבֹא–לַיָּמִים הַבָּאִים. הִסְתַּכֵּל—הִתְבּוֹנֵן.

ב. רַבִּי חֲנִינָא סְגַן הַכֹּהֲנִים אוֹמֵר: הֱוֵי מִתְפַּלֵּל בִּשְׁלוֹמָהּ שֶׁל מַלְכוּת שֶׁאִלְמָלֵא מוֹרָאָהּ — אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ חַיִּים בְּלָעוֹ.

ג. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן תְּרַדְיוֹן אוֹמֵר: שְׁנַיִם שֶׁיּוֹשְׁבִין וְאֵין בֵּינֵיהֶם דִּבְרֵי תוֹרָה — הֲרֵי זֶה מוֹשַׁב לֵצִים, שֶׁנֶּאֱמַר: „וּבְמוֹשַׁב לֵצִים לֹא יָשָׁב"; אֲבָל שְׁנַיִם שֶׁיּוֹשְׁבִין וְיֵשׁ בֵּינֵיהֶם דִּבְרֵי תוֹרָה — שְׁכִינָה שְׁרוּיָה בֵינֵיהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר: „אָז נִדְבְּרוּ יִרְאֵי יְיָ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וַיַּקְשֵׁב יְיָ וַיִּשְׁמָע, וַיִּכָּתֵב סֵפֶר זִכָּרוֹן לְפָנָיו, לְיִרְאֵי יְיָ וּלְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ". אֵין לִי אֶלָּא שְׁנַיִם, מִנַּיִן אֲפִילוּ אֶחָד, שֶׁיּוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא קוֹבֵעַ לוֹ שָׂכָר? שֶׁנֶּאֱמַר: „יֵשֵׁב בָּדָד וְיִדֹּם כִּי נָטַל עָלָיו".

ד. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: שְׁלֹשָׁה שֶׁאָכְלוּ עַל שֻׁלְחָן אֶחָד, וְלֹא אָמְרוּ עָלָיו דִּבְרֵי תוֹרָה — כְּאִלּוּ אָכְלוּ מִזִּבְחֵי מֵתִים. שֶׁנֶּאֱמַר: „כִּי כָּל שֻׁלְחָנוֹת מָלְאוּ קִיא צוֹאָה, בְּלִי מָקוֹם"; אֲבָל שְׁלֹשָׁה שֶׁאָכְלוּ עַל שֻׁלְחָן אֶחָד וְאָמְרוּ עָלָיו דִּבְרֵי תוֹרָה — כְּאִלּוּ אָכְלוּ מִשֻּׁלְחָנוֹ שֶׁל מָקוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר: „וַיְדַבֵּר אֵלַי, זֶה הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ".

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שֶׁאִלְמָלֵא מוֹרָאָהּ—לוּלֵא הַמּוֹרָא מִפָּנֶיהָ. לֵצִים—בּוֹזֵי חָכְמָה. שֶׁנֶּאֱמַר—עַל זֶה נֶאֱמַר בַּמִּקְרָא. שְׁכִינָה שְׁרוּיָה—כְּבוֹד ה׳ שׁוֹכֵן. אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ—הֲרֵי כָּאן שְׁנַיִם. וַיִּכָּתֵב וגו׳—וַיִּכָּתֵב בְּסֵפֶר הַזִּכָּרוֹן אֲשֶׁר לְפָנָיו עַל יִרְאֵי ה׳. מִנַּיִן—מֵאַיִן אָנוּ לְמֵדִים זֹאת מִתּוֹךְ הַמִּקְרָא. קוֹבֵעַ—נוֹקֵב, קוֹצֵב. יֵשֵׁב בָּדָד—יְחִידִי, וְיִדֹּם—וְיֶהְגֶּה בַּתּוֹרָה דוֹמֵם. כִּי נָטַל—כִּי שָׂם עָלָיו שָׂכָר. עַל שֻׁלְחָן אֶחָד—שֶׁאָכְלוּ יַחַד. זִבְחֵי מֵתִים—הַסְּעֻדָּה שֶׁעוֹשִׂים לִכְבוֹד הַמֵּת, ר״ל, לַחְמָם שֶׁאָכְלוּ „כְּלֶחֶם אוֹנִים לָהֶם (אֲשֶׁר) כָּל אֹכְלָיו יִטַּמָּאוּ" (הושע ט, ד), וְכֵן בְּבִעוּר הַמַּעַשְׂרוֹת אוֹמֵר הַמְבַעֵר: לֹא אָכַלְתִּי בְאֹנִי מִמֶּנּוּ... וְלֹא נָתַתִּי מִמֶּנּוּ לְמֵת (דברים כו, יד). שֻׁלְחָנוֹ שֶׁל מָקוֹם—הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי ה׳.

ה. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן חֲכִינַאי אוֹמֵר: הַנֵּעוֹר בַּלַּיְלָה, וְהַמְּהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ יְחִידִי, וּמְפַנֶּה לִבּוֹ לְבַטָּלָה—הֲרֵי זֶה מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ.

ו. רַבִּי נְחוּנְיָא בֶּן הַקָּנָה אוֹמֵר: כָּל הַמְקַבֵּל עָלָיו עוֹל תּוֹרָה, מַעֲבִירִין מִמֶּנּוּ עוֹל מַלְכוּת וְעוֹל דֶּרֶךְ אֶרֶץ; וְכָל הַפּוֹרֵק מִמֶּנּוּ עוֹל תּוֹרָה, נוֹתְנִין עָלָיו עוֹל מַלְכוּת וְעוֹל דֶּרֶךְ אֶרֶץ.

ז. רַבִּי חֲלַפְתָּא בֶּן דּוֹסָא אִישׁ כְּפַר חֲנַנְיָא אוֹמֵר: עֲשָׂרָה שֶׁיּוֹשְׁבִין וְעוֹסְקִין בַּתּוֹרָה—שְׁכִינָה שְׁרוּיָה בֵינֵיהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר: „אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת אֵל". וּמִנַּיִן אֲפִילוּ חֲמִשָּׁה? שֶׁנֶּאֱמַר: „וַאֲגֻדָּתוֹ עַל אֶרֶץ יְסָדָהּ". וּמִנַּיִן אֲפִילוּ שְׁלשָׁה? שֶׁנֶּאֱמַר: „בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט". וּמִנַּיִן אֲפִילוּ שְׁנַיִם? שֶׁנֶּאֱמַר: „אָז נִדְבְּרוּ יִרְאֵי יְיָ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וַיַּקְשֵׁב יְיָ וַיִּשְׁמָע". וּמִנַּיִן אֲפִילוּ אֶחָד? שֶׁנֶּאֱמַר: „בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַזְכִּיר אֶת שְׁמִי, אָבֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ".

ח. רַבִּי אֶלְעָזָר אִישׁ בַּרְתּוֹתָא אוֹמֵר: תֶּן לוֹ מִשֶּׁלּוֹ, שֶׁאַתָּה וְשֶׁלְּךָ—שֶׁלּוֹ; וְכֵן בְּדָוִד, הוּא אוֹמֵר: „כִּי מִמְּךָ הַכֹּל וּמִיָּדְךָ נָתַנּוּ לָךְ".

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַנֵּעוֹר—שֶׁהוּא עֵר אֵינֶנּוּ יָשֵׁן. מְפַנֶּה לִבּוֹ לְבַטָּלָה—מַעֲלֶה עַל לִבּוֹ מַחְשְׁבוֹת הֶבֶל וְחֵטְא בְּלֶכְתּוֹ בַּדֶּרֶךְ אוֹ בְּהֵעוֹרוֹ בַּלַּיְלָה. מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ—מְחַיֵּב אֶת נַפְשׁוֹ, כְּלוֹמַר, גּוֹרֵם מִיתָה לְעַצְמוֹ*). עוֹל מַלְכוּת-עֲבוֹדַת הַמֶּמְשָׁלָה, מִסִּים וְכַדּוֹמֶה. עוֹל דֶּרֶךְ אֶרֶץ—עֲבוֹדַת הַצִּבּוּר, כִּי כֵן הָיוּ מוֹרֵי הָעָם חָפְשִׁים מִכָּל אֵלֶּה לְמַעַן יוּכְלוּ לְהַקְדִּישׁ אֶת עַצְמָם לְהוֹרָאָה. בַּעֲדַת—עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים נִקְרָאִים „עֵדָה". וַאֲגֻדָּתוֹ—חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים-נִקְרָאִים „אֲגֻדָּה". בְּקֶרֶב אֱלֹהִים-בֵּית דִּין, וְאֵין בֵּית דִּין פָּחוֹת מִשְּׁלשָׁה. תֶּן לוֹ—

---

*) ובא בבנין התפעל כמו: מִי יִתְפַּלֶּל לוֹ (ש"א ב, כה), מִתְנַקֵּשׁ בנפשי (שם כח, ט), וּמִתַּעְתְּעִים בנביאיו (ד"ה ב, לו, טז), משתבח ליה רבא בדרב נחמן וכו' (ב"ק), מתקנאין באף ומעלין אותו (תענית ח)= יְפַלֵּל מְנַקֵּשׁ וְעוֹשִׂים תּוֹעָה, משבח, מקניאין ועוד כאלה. ד. א. ה.

ט. רַבִּי יַעֲקֹב אוֹמֵר: הַמְהַלֵּךְ, בַּדֶּרֶךְ וְשׁוֹנֶה, וּמַפְסִיק מִמִּשְׁנָתוֹ וְאוֹמֵר: מַה נָּאֶה אִילָן זֶה! מַה נָּאֶה נִיר זֶה! מַעֲלֶה עָלָיו הַכָּתוּב כְּאִלּוּ מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ.

י. רַבִּי דוֹסְתָּאִי בַּר יַנַּאי מִשּׁוּם רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: כָּל הַשּׁוֹכֵחַ דָּבָר אֶחָד מִמִּשְׁנָתוֹ — מַעֲלֶה עָלָיו הַכָּתוּב כְּאִלּוּ מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: „רַק הִשָּׁמֶר לְךָ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךָ מְאֹד, פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ". יָכוֹל אֲפִילוּ תָּקְפָה עָלָיו מִשְׁנָתוֹ? — תַּלְמוּד לוֹמַר: „וּפֶן יָסוּרוּ מִלְּבָבְךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ — הָא, אֵינוֹ מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ, עַד שֶׁיֵּשֵׁב וִיסִירֵם מִלִּבּוֹ.

יא. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן דּוֹסָא אוֹמֵר: כֹּל שֶׁיִּרְאַת חֶטְאוֹ קוֹדֶמֶת לְחָכְמָתוֹ — חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת, וְכֹל שֶׁחָכְמָתוֹ קוֹדֶמֶת לְיִרְאַת חֶטְאוֹ — אֵין חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת.

יב. הוּא הָיָה אוֹמֵר: כֹּל שֶׁמַּעֲשָׂיו מְרֻבִּין מֵחָכְמָתוֹ — חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת, וְכֹל שֶׁחָכְמָתוֹ מְרֻבָּה מִמַּעֲשָׂיו — אֵין חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

תֶּן לַה'—צְדָקָה לַעֲנִיִּים, מִשֶּׁלּוֹ—מִמָּמוֹנְךָ שֶׁהוּא שֶׁל ה'. וְשׁוֹנֶה—וְלוֹמֵד, וּפִתְאֹם הוּא מַפְסִיק לִמּוּדוֹ, כִּי נִמְשַׁךְ אַחַר הֲדַר הַטֶּבַע. אִילָן—עֵץ. נִיר—שְׂדֵה יַעַר (новина, רָאדעלאַנד). מַעֲלֶה עָלָיו הַכָּתוּב—הַפָּסוּק הַמּוּבָא בְּסָעִיף. מִשּׁוּם—בְּשֵׁם, מִשְּׁמוֹ. יָכֹל—יָכֹל אַתָּה לוֹמַר, ר"ל, אוּלַי תִּטְעֶה לֵאמֹר. תָּקְפָה עָלָיו מִשְׁנָתוֹ—גָּבַר עָלָיו תַּלְמוּדוֹ, כְּלוֹמַר, נִשְׂגַּב מִמֶּנּוּ, שֶׁשָּׁכַח תַּלְמוּדוֹ לֹא בְּאַשְׁמָתוֹ, אֶלָּא מֵחֲמַת כִּשְׁרוֹנוֹתָיו הָרְפוּיִם: תַּלְמוּד לוֹמַר—הַכָּתוּב אוֹמֵר הָלְאָה: „וּפֶן יָסוּרוּ מִלְּבָבְךָ"—מוּבַן הַמִּלִּים: הַדְּבָרִים כְּבָר נִתְקַבְּלוּ עַל לִבְּךָ אֶלָּא שֶׁאַחַר כַּךְ יָסוּרוּ וְיִשְׁכָּחוּ מִפְּנֵי שֶׁעָזַב תַּלְמוּדוֹ. הָא—הִנֵּה. קוֹדֶמֶת—בִּזְמַן, אַחֲרֵי הֱיוֹתוֹ יְרֵא חֵטְא אָז קָנָה חָכְמָה, וְיֵשׁ מְפָרְשִׁים: קוֹדֶמֶת בְּמַעֲלָה, יִרְאַת חֶטְאוֹ חֲשׁוּבָה אֶצְלוֹ יוֹתֵר מֵחָכְמָתוֹ. מִתְקַיֶּמֶת—נִצֶּבֶת, עוֹמֶדֶת לָעַד. שֶׁמַּעֲשָׂיו מְרֻבִּין מֵחָכְמָתוֹ—שֶׁמַּעֲשָׂיו הַטּוֹבִים מְרֻבִּים וַחֲשׁוּבִים אֶצְלוֹ מֵחָכְמָתוֹ, וּמִתְאַמֵּץ לְהַרְבּוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים מֵאֲשֶׁר לְהַרְבּוֹת

יג. הוּא הָיָה אוֹמֵר: כֹּל, שֶׁרוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הֵימֶנּוּ — רוּחַ הַמָּקוֹם נוֹחָה הֵימֶנּוּ — וְכֹל שֶׁאֵין רוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הֵימֶנּוּ — אֵין רוּחַ הַמָּקוֹם נוֹחָה הֵימֶנּוּ.

יד. רַבִּי דוֹסָא בֶּן הָרְכִּינַס אוֹמֵר: שֵׁנָה שֶׁל שַׁחֲרִית, וְיַיִן שֶׁל צָהֳרַיִם, וְשִׂיחַת הַיְלָדִים, וִישִׁיבַת בָּתֵּי כְנֵסִיּוֹת שֶׁל עַמֵּי הָאָרֶץ — מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם.

טו. רַבִּי אֶלְעָזָר הַמּוֹדָעִי אוֹמֵר: הַמְחַלֵּל אֶת הַקָּדָשִׁים, וְהַמְבַזֶּה אֶת הַמּוֹעֲדוֹת, וְהַמַּלְבִּין פְּנֵי חֲבֵרוֹ בָּרַבִּים, וְהַמֵּפֵר בְּרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, וְהַמְגַלֶּה פָנִים בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא כַהֲלָכָה — אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, אֵין לוֹ חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא.

טז. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: הֱוֵי קַל לְרֹאשׁ, וְנוֹחַ לְתִשְׁחֹרֶת, וֶהֱוֵי מְקַבֵּל אֶת כָּל הָאָדָם בְּשִׂמְחָה

יז. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: שְׂחוֹק, וְקַלּוּת רֹאשׁ, מַרְגִּילִין אֶת הָאָדָם לְעֶרְוָה — מַסֹּרֶת — סְיָג לַתּוֹרָה, מַעַשְׂרוֹת —

שִׂיחָה חֲדָשָׁה

חָכְמָה. רוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הֵימֶנּוּ—רָצוּי לִבְנֵי אָדָם. הֵימֶנּוּ—מִמֶּנּוּ. הַמָּקוֹם—הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שַׁחֲרִית—בֹּקֶר, שֶׁמַּאֲרִיךְ לִישׁוֹן גַּם בַּבֹּקֶר מִתּוֹךְ עַצְלוּת. שִׂיחַת הַיְלָדִים—פִּטְפּוּט שֶׁל הֶבֶל, דְּבָרִים בְּטֵלִים. יְשִׁיבַת בָּתֵּי כְנֵסִיּוֹת שֶׁל עַם הָאָרֶץ—לָשֶׁבֶת בִּמְקוֹם אֲסֵפוֹת הֶדְיוֹטִים. הַמּוֹעֲדוֹת—הַחַגִּים, בַּעֲשִׂיַּת מְלָאכוֹת אֲסוּרוֹת. מֵפֵר בְּרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ—שֶׁאֵינוֹ נִמּוֹל. מַלְבִּין פְּנֵי חֲבֵרוֹ בָּרַבִּים—מְבַיֵּשׁ חֲבֵרוֹ לְעֵינֵי רַבִּים (פְּנֵי הַמְבֻיָּשׁ יֶחֱוְרוּ וְיַלְבִּינוּ). מְגַלֶּה פָנִים—מַרְאֶה אָפְנִים אֲחֵרִים בִּכְתוּבֵי הַתּוֹרָה לְבָאֲרָם וּלְהוֹצִיא דִּינִים שֶׁלֹּא כַהֲלָכָה—לֹא כַּמִּשְׁפָּט. הֱוֵי קַל—הֱיֵה קַל רַגְלַיִם וְזָרִיז לְשָׁרֵת אֶת פְּנֵי רֹאשׁ וְזָקֵן. וְנוֹחַ לְתִשְׁחֹרֶת—הֱיֵה רַךְ וְנָעִים לִבְנֵי הַנְּעוּרִים. קַלּוּת רֹאשׁ—пренебрежительность. מַרְגִּילִין—מְלַמְּדִים. לְעֶרְוָה—לְתוֹעֵבָה. מַסֹּרֶת—כָּל מַה שֶּׁנִּמְסַר לָנוּ אִישׁ מִפִּי אִישׁ בַּתּוֹרָה, מִסְפַּר אוֹתִיּוֹתֶיהָ הַיְּתֵרוֹת וְהַחֲסֵרוֹת—זוֹ הִיא סְיָג (גָּדֵר) לַתּוֹרָה שֶׁלֹּא יָבֹאוּ לְהוֹסִיף

סְיָג לָעֹשֶׁר, נְדָרִים — סְיָג לַפְּרִישׁוּת, סְיָג לַחָכְמָה — שְׁתִיקָה.

יח. הוּא הָיָה אוֹמֵר: חָבִיב אָדָם שֶׁנִּבְרָא בְצֶלֶם; חִבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לוֹ, שֶׁנִּבְרָא בְּצֶלֶם, שֶׁנֶּאֱמַר: „כִּי בְּצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם“. חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרְאוּ בָנִים לַמָּקוֹם; חִבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לָהֶם, שֶׁנִּקְרְאוּ בָנִים לַמָּקוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר: „בָּנִים אַתֶּם לַיְיָ אֱלֹהֵיכֶם“. חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּתַּן לָהֶם כְּלִי חֶמְדָּה; חִבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לָהֶם, שֶׁנִּתַּן לָהֶם כְּלִי חֶמְדָּה, שֶׁנֶּאֱמַר: „כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם, תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ“.

יט. הַכֹּל צָפוּי, וְהָרְשׁוּת נְתוּנָה, וּבְטוּב הָעוֹלָם נִדּוֹן, וְהַכֹּל לְפִי רוֹב הַמַּעֲשֶׂה.

כ. הוּא הָיָה אוֹמֵר: הַכֹּל נָתוּן בְּעֵרָבוֹן; וּמְצוּדָה פְרוּסָה עַל כָּל הַחַיִּים; הֶחָנוּת פְּתוּחָה, וְהַחֶנְוָנִי מַקִּיף, וְהַפִּנְקָס פָּתוּחַ, וְהַיָּד כּוֹתֶבֶת, וְכָל הָרוֹצֶה לִלְווֹת יָבֹא וְיִלְוֶה; וְהַגַּבָּאִים

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עָלֶיהָ אוֹ לִגְרוֹעַ מִמֶּנָּה. סְיָג לָעֹשֶׁר—שֶׁלֹּא יָבֹא בוֹ מַחְסוֹר. פְּרִישׁוּת—воздержанность, עֶנְטְהַאלְטְזַאמְקַייט)—סוּר מִתַּאֲוָה, מֹשֵׁל בִּתְשׁוּקָה, כְּלוֹמַר, הָרוֹצֶה לִמְנוֹעַ אֶת עַצְמוֹ מֵאֵיזוֹ תַאֲוָה יִדֹּר נֶדֶר שֶׁלֹּא יְמַלְּאֶנָּה. סְיָג לַחָכְמָה שְׁתִיקָה—כְּמוֹ שֶׁאָמַר הֶחָכָם „גַּם אֱוִיל מַחֲרִישׁ חָכָם יֵחָשֵׁב“. חָבִיב אָדָם—לַה'. בְּצֶלֶם—שֶׁל אֱלֹהִים. חִבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לוֹ—כְּלוֹמַר, וְעוֹד יוֹתֵר גְּדוֹלָה הַחִבָּה הַזֹּאת, בְּזֹאת שֶׁהַתּוֹרָה בְּעַצְמָהּ הוֹדִיעָה אוֹתוֹ זֹאת. כְּלִי חֶמְדָּה—זוֹ הַתּוֹרָה. הַכֹּל צָפוּי—הַכֹּל גָּלוּי וְיָדוּעַ לִפְנֵי ה' מֵרֹאשׁ. וְהָרְשׁוּת נְתוּנָה—הַבְּחִירָה בְּיַד הָאָדָם לִבְחֹר בַּטּוֹב אוֹ בָרָע. וּבְטוּב—בְּחֶסֶד שׁוֹפֵט ה' אֶת בְּרִיּוֹתָיו. לְפִי רֹב הַמַּעֲשֶׂה—אִם זְכֻיּוֹתָיו שֶׁל אָדָם מְרֻבּוֹת-זַכַּאי, וְאִם חוֹבוֹתָיו מְרֻבּוֹת מִזְּכֻיּוֹתָיו—חַיָּב. בְּעֵרָבוֹן—בְּמַשְׁכּוֹן (подъ залогъ) נָתוּן הַכֹּל בְּיַד ה', שֶׁאִם לֹא יִפְרַע הָאָדָם אֶת חוֹבוֹ לַה' יִגְבֶּה מִמֶּנּוּ. וּמְצוּדָה פְרוּסָה—רֶשֶׁת הַמִּשְׁפָּט פְּרוּשָׂה עַל כָּל הַחַיִּים, עַד אֶחָד. הֶחָנוּת—כְּלוֹמַר, הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ—פְּתוּחָה לַכֹּל לָבֹא וְלַעֲשׂוֹת אִישׁ הַטּוֹב בְּעֵינָיו. וְהַחֶנְוָנִי—אֲדוֹן הָעוֹלָם. מַקִּיף—נוֹתֵן בְּהַקָּפָה, לְשַׁלֵּם לִתְקוּפוֹת הַיָּמִים, כְּלוֹמַר, ה' מְחַכֶּה לָאָדָם שֶׁיְּמַלֵּא חוֹבוֹתָיו לְאַחַר זְמַן. וְהַפִּנְקָס—סֵפֶר הַחֶשְׁבּוֹנוֹת. כּוֹתֶבֶת—בְּאוֹתוֹ סֵפֶר אֶת הַחוֹבוֹת. וְהַגַּבָּאִים—

מַחֲזִירִין תָּדִיר בְּכָל יוֹם, וְנִפְרָעִין מִן הָאָדָם, מִדַּעְתּוֹ וְשֶׁלֹּא מִדַּעְתּוֹ; וְיֵשׁ לָהֶם עַל מַה שֶּׁיִּסְמוֹכוּ, וְהַדִּין — דִּין אֱמֶת; וְהַכֹּל מְתֻקָּן לִסְעוּדָה.

כא. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר: אִם אֵין תּוֹרָה אֵין דֶּרֶךְ אֶרֶץ, אִם אֵין דֶּרֶךְ אֶרֶץ אֵין תּוֹרָה, אִם אֵין חָכְמָה אֵין יִרְאָה, אִם אֵין יִרְאָה אֵין חָכְמָה; אִם אֵין דַּעַת אֵין בִּינָה, אִם אֵין בִּינָה אֵין דַּעַת; אִם אֵין קֶמַח אֵין תּוֹרָה, אִם אֵין תּוֹרָה אֵין קֶמַח.

כב. הוּא הָיָה אוֹמֵר: כֹּל, שֶׁחָכְמָתוֹ מְרֻבָּה מִמַּעֲשָׂיו, לְמָה הוּא דוֹמֶה? — לְאִילָן, שֶׁעֲנָפָיו מְרֻבִּין וְשָׁרָשָׁיו מוּעָטִין, וְהָרוּחַ בָּאָה וְעוֹקַרְתּוֹ וְהוֹפַכְתּוֹ עַל פָּנָיו, שֶׁנֶּאֱמַר: „וְהָיָה כְּעַרְעָר בָּעֲרָבָה, וְלֹא יִרְאֶה כִּי יָבֹא טוֹב, וְשָׁכַן חֲרֵרִים בַּמִּדְבָּר, אֶרֶץ מְלֵחָה וְלֹא תֵשֵׁב”; אֲבָל כֹּל, שֶׁמַּעֲשָׂיו מְרֻבִּין מֵחָכְמָתוֹ, לְמָה הוּא דוֹמֶה? — לְאִילָן, שֶׁעֲנָפָיו מוּעָטִין וְשָׁרָשָׁיו מְרֻבִּין, שֶׁאֲפִילוּ כָּל הָרוּחוֹת שֶׁבָּעוֹלָם בָּאוֹת וְנוֹשְׁבוֹת בּוֹ, אֵין מְזִיזִין אוֹתוֹ מִמְּקוֹמוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: „וְהָיָה כְּעֵץ שָׁתוּל עַל מַיִם, וְעַל יוּבַל יְשַׁלַּח שָׁרָשָׁיו, וְלֹא יִרְאֶה כִּי יָבֹא

שִׁירָה חֲדָשָׁה

גּוֹבֵי הַחוֹבוֹת וּמָשָׁל הוּא עַל פִּגְעֵי בְנֵי אָדָם, שְׁלוּחֵי הַמָּקוֹם. מַחֲזִירִין-הוֹלְכִים וְסוֹבְבִים בָּעוֹלָם תָּדִיר (תָּמִיד), וְנִפְרָעִים (וְגוֹבִים) מִן הָאָדָם אֶת חוֹבוֹתָיו, פְּעָמִים „מִדַּעְתּוֹ”-יוֹדֵעַ וּמַרְגִּישׁ הָאָדָם כִּי פֶּגַע זֶה פָּגַע בּוֹ עַל שֶׁנִּשְׁאַר חַיָּב לַמָּקוֹם, וּפְעָמִים „שֶׁלֹּא מִדַּעְתּוֹ”-אֵינוֹ יוֹדֵעַ עַל מָה. וְיֵשׁ לָהֶם—לַגַּבָּאִים עַל מַה לְהִשָּׁעֵן בְּהִפָּרְעָם מִן הָאָדָם-הֲלֹא הוּא עַל הַדִּין. לִסְעֻדָּה—לַמִּשְׁתֶּה שֶׁיַּעֲשֶׂה הַחֶנְוָנִי אַחַר כַּךְ לְ„קוֹנָיו” כְּדֶרֶךְ הָעוֹלָם הַכֹּל מוּכָן, גַּם יַיִן גַּם בָּשָׂר גַּם מָרוֹר... לְאִישׁ אִישׁ כְּחֶלְקוֹ. קֶמַח—כְּלוֹמַר, לֶחֶם. עַרְעָר—עֵץ חָשׂוּף וְעָרֹם בְּאֵין עָלִים. חֲרֵרִים—יָבֵשׁ מְאֹד, נִחָר מִשֶּׁמֶשׁ לוֹהֶטֶת. מְלֵחָה-שְׁמָמָה.. מְזִיזִין—מְנִיעִים. שָׁתוּל-נָטוּעַ. יוּבַל-פֶּלֶג מַיִם.

חוּם, וְהָיָה עָלֵהוּ רַעֲנָן, וּבִשְׁנַת בַּצֹּרֶת לֹא יִדְאָג, וְלֹא יָמִישׁ מֵעֲשׂוֹת פֶּרִי".

כג. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר (בֶּן) חִסְמָא אוֹמֵר: קִנִּין, וּפִתְחֵי נִדָּה—הֵן הֵן גּוּפֵי הֲלָכוֹת, תְּקוּפוֹת וְגִימַטְרִיָּאוֹת—פַּרְפְּרָאוֹת לַחָכְמָה.

רַבִּי חֲנַנְיָא בֶּן עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר: רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל, לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר: "יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר". עלינו ק"

פֶּרֶק רְבִיעִי

סנהדרין פרק י"א.
כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: "וְעַמֵּךְ—כֻּלָּם צַדִּיקִים, לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ; נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר".

א. בֶּן זוֹמָא אוֹמֵר: אֵיזֶהוּ חָכָם? — הַלּוֹמֵד מִכָּל אָדָם, שֶׁנֶּאֱמַר: "מִכָּל מְלַמְּדַי הִשְׂכַּלְתִּי", כִּי עֵדְוֹתֶיךָ שִׂיחָה לִי. אֵיזֶהוּ גִבּוֹר? — הַכּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: "טוֹב אֶרֶךְ אַפַּיִם, מִגִּבּוֹר, וּמֹשֵׁל בְּרוּחוֹ — מִלֹּכֵד עִיר". אֵיזֶהוּ עָשִׁיר? — הַשָּׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: "יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל, אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ"; אַשְׁרֶיךָ — בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְטוֹב לָךְ — לָעוֹלָם הַבָּא. אֵיזֶהוּ מְכֻבָּד? — הַמְכַבֵּד אֶת הַבְּרִיּוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר: "כִּי מְכַבְּדַי אֲכַבֵּד, וּבֹזַי יֵקָלּוּ".

שִׁירָה חֲדָשָׁה

רַעֲנָן-יָרֹק וְדָשֵׁן. שְׁנַת בַּצֹּרֶת-שָׁנָה שֶׁאֵין גְּשָׁמִים יוֹרְדִים. קִנִּין וּפִתְחֵי נִדָּה-עִנְיָנִים יְדוּעִים בְּתַלְמוּד. גּוּפֵי הֲלָכוֹת-הֲלָכוֹת (דִּינִים) יְסוֹדִיּוֹת. תְּקוּפוֹת-יְדִיעַת מַהֲלַךְ הַכּוֹכָבִים וְהַמַּזָּלוֹת (астрономія),גִימֶטְרִיּוֹת—геометрія. פַּרְפְּרָאוֹת-מַאֲכָלִים קַלִּים הַבָּאִים לְאַחַר הַסְּעוּדָה,כְּלוֹמַר, תְּחִלָּה צָרִיךְ הָאָדָם לִלְמֹד וְלָדַעַת הֲלָכוֹת שֶׁהֵן יְסוֹדוֹת הַדָּת, וְאַחַר כָּךְ אֶפְשָׁר לוֹ לִקְנוֹת גַּם יְדִיעוֹת כְּלָלִיּוֹת הַנֶּחֱשָׁבוֹת רַק כְּפַרְפְּרָאוֹת.

הַכּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ- הַמַּכְנִיעַ אֶת תַּאֲוָתוֹ. בְּחֶלְקוֹ-בַּמֶּה שֶׁיֵּשׁ לוֹ. וּבֹזַי יֵקָלּוּ—

ב. בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר: הֱוֵי רָץ לְמִצְוָה קַלָּה כְּבַחֲמוּרָה, וּבוֹרֵחַ מִן הָעֲבֵרָה; שֶׁמִּצְוָה גוֹרֶרֶת מִצְוָה, וַעֲבֵרָה גוֹרֶרֶת עֲבֵרָה, שֶׁשְּׂכַר מִצְוָה — מִצְוָה, וּשְׂכַר עֲבֵרָה — עֲבֵרָה.

ג. הוּא הָיָה אוֹמֵר: אַל תְּהִי בָז לְכָל אָדָם, וְאַל תְּהִי מַפְלִיג לְכָל דָּבָר; שֶׁאֵין לְךָ אָדָם שֶׁאֵין לוֹ שָׁעָה, וְאֵין לְךָ דָבָר שֶׁאֵין לוֹ מָקוֹם.

ד. רַבִּי לְוִיטַס אִישׁ יַבְנֶה אוֹמֵר: מְאֹד מְאֹד הֱוֵי שְׁפַל רוּחַ, שֶׁתִּקְוַת אֱנוֹשׁ רִמָּה.

ה. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָא אוֹמֵר: כָּל הַמְחַלֵּל שֵׁם שָׁמַיִם בַּסֵּתֶר, נִפְרָעִין מִמֶּנּוּ בְּגָלוּי; אֶחָד שׁוֹגֵג וְאֶחָד מֵזִיד בְּחִלּוּל הַשֵּׁם.

ו. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בַּר רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: הַלּוֹמֵד עַל מְנָת לְלַמֵּד, מַסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד; וְהַלּוֹמֵד עַל מְנָת לַעֲשׂוֹת, מַסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד, לִשְׁמוֹר וְלַעֲשׂוֹת.

ז. רַבִּי צָדוֹק אוֹמֵר: אַל תִּפְרוֹשׁ מִן הַצִּבּוּר, וְאַל תַּעַשׂ עַצְמְךָ כְּעוֹרְכֵי הַדַּיָּנִין; וְאַל תַּעֲשֶׂהָ עֲטָרָה לְהִתְגַּדֶּל בָּהּ, וְלֹא קַרְדּוֹם לַחְפָּר בָּהּ. וְכַךְ הָיָה הִלֵּל אוֹמֵר: וּדְאִשְׁתַּמֵּשׁ בְּתָגָא

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַמְבַזִּים אוֹתִי יִתְבַּזּוּ. קַלָּה–לֹא חֲשׁוּבָה. גּוֹרֶרֶת–מוֹשֶׁכֶת, כְּשֶׁתִּתְרַגֵּל בְּמִצְוֹת קַלּוֹת תַּחְפּוֹץ לְקַיֵּם גַּם מִצְוֹת חֲמוּרוֹת (חֲשׁוּבוֹת), וְכִכָה „שְׂכַר מִצְוָה" אַחַת הוּא „מִצְוָה" שֵׁנִית שֶׁהָרִאשׁוֹנָה גוֹרֶרֶת. אַל תְּהִי בָז–אַל תְּבַזֶּה. אַל תְּהִי מַפְלִיג–אַל תַּרְחֵק, שֶׁלֹּא תֹאמַר עַל שׁוּם דָּבָר שֶׁלֹּא יוּכַל לִהְיוֹת. שֶׁאֵין לוֹ שָׁעָה–זְמַן, שֶׁרַבִּים יִמְצְאוּ חֵפֶץ בּוֹ, לְפִיכָךְ אַל תְּהִי בָז לְכָל אָדָם. שֶׁאֵין לוֹ מָקוֹם-בְּעוֹלָם, הַכֹּל אֶפְשָׁר לִהְיוֹת, לְפִיכָךְ אַל תְּהִי מַפְלִיג לְכָל דָּבָר. שְׁפַל רוּחַ שֶׁתִּקְוַת–שֶׁאַחֲרִית. שְׁפַל–עָנָו. רִמָּה–כְּלוֹמַר, סוֹף אָדָם לָמוּת. נִפְרָעִים מִמֶּנּוּ בְּגָלוּי—נֶעֱנָשׁ לְעֵינֵי כֹּל. אֶחָד שׁוֹגֵג וְאֶחָד מֵזִיד–אַחַת הִיא אִם חִלֵּל הַשֵּׁם בִּשְׁגָגָה, מִבְּלִי דַעַת, אוֹ בְּזָדוֹן, בְּדַעַת. עַל מְנָת לְלַמֵּד-בִּתְנַאי וּבְמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה לְלַמֵּד אֲחֵרִים. מַסְפִּיקִין בְּיָדוֹ–נוֹתְנִים לוֹ יְכֹלֶת וּתְמִיכָה. אַל תִּפְרֹשׁ—נִתְבָּאֵר בְּפֶרֶק שֵׁנִי. אַל תַּעֲשֶׂה–אֶת חָכְמָתְךָ. קַרְדּוֹם—лопата. לַחְפֹּר בָּהּ—אֶת פַּרְנָסָתְךָ.

חֲלָף. הָא לָמַדְתָּ: כָּל הַנֶּהֱנֶה מִדִּבְרֵי תוֹרָה, נוֹטֵל חַיָּיו מִן הָעוֹלָם.

ח. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: כָּל הַמְכַבֵּד אֶת הַתּוֹרָה, גּוּפוֹ מְכֻבָּד עַל הַבְּרִיּוֹת, וְכָל הַמְחַלֵּל אֶת הַתּוֹרָה, גּוּפוֹ מְחֻלָּל עַל הַבְּרִיּוֹת.

ט. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ אוֹמֵר: הַחוֹשֵׂךְ עַצְמוֹ מִן הַדִּין; פּוֹרֵק מִמֶּנּוּ: אֵיבָה וְגָזֵל וּשְׁבוּעַת שָׁוְא; וְהַגַּס לִבּוֹ בְּהוֹרָאָה— שׁוֹטֶה רָשָׁע וְגַס רוּחַ.

י. הוּא הָיָה אוֹמֵר: אַל תְּהִי דָן יְחִידִי, שֶׁאֵין דָּן יְחִידִי, אֶלָּא אֶחָד; וְאַל תֹּאמַר: „קַבְּלוּ דַעְתִּי", שֶׁהֵן רַשָּׁאִין וְלֹא אָתָּה.

יא. רַבִּי יוֹנָתָן אוֹמֵר: כָּל הַמְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה מֵעֹנִי, סוֹפוֹ לְקַיְּמָהּ מֵעֹשֶׁר; וְכָל הַמְבַטֵּל אֶת הַתּוֹרָה מֵעֹשֶׁר, סוֹפוֹ לְבַטְּלָהּ מֵעֹנִי.

יב. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: הֱוֵי מְמַעֵט בְּעֵסֶק וַעֲסוֹק בַּתּוֹרָה; וֶהֱוֵי שְׁפַל רוּחַ בִּפְנֵי כָל אָדָם; וְאִם בָּטַלְתָּ מִן הַתּוֹרָה, יֶשׁ לְךָ בְּטֵלִים הַרְבֵּה כְּנֶגְדְּךָ; וְאִם עָמַלְתָּ בַּתּוֹרָה, יֶשׁ לוֹ שָׂכָר הַרְבֵּה לִתֶּן לָךְ.

שִׂיחָה חֲדָשָׁה

הָא לָמַדְתָּ-הִנֵּה לָמֵד אַתָּה מִזֶּה. הַנֶּהֱנֶה-הַמּוֹצִיא אֵיזוֹ הֲנָאָה וְתוֹעֶלֶת. נוֹטֵל חַיָּיו-מְאַבֵּד חַיָּיו. גּוּפוֹ-הוּא עַצְמוֹ. הַחוֹשֵׂךְ עַצְמוֹ מִן הַדִּין-מוֹנֵעַ אֶת עַצְמוֹ וּמִשְׁתַּמֵּט מִהְיוֹת דַּיָּן. פּוֹרֵק-מֵסִיר, מַעֲבִיר. גָּזֵל-עַל יְדֵי טָעוּת בַּדִּין. שְׁבוּעַת שָׁוְא-פְּעָמִים יְחַיֵּב אֶת אֶחָד מִבַּעֲלֵי הַדִּין שְׁבוּעָה שֶׁלֹּא כַדִּין. הַגַּס לִבּוֹ בְּהוֹרָאָה-הַדַּיָּן הַמּוֹצִיא פִּסְקֵי הַדִּין בְּגַאֲוָה מְיֻחֶדֶת. גַּס רוּחַ-בַּעַל גַּאֲוָה, גֵּא. יְחִידִי—בְּאֵין חֲבֵרֶיךָ הַדַּיָּנִים אִתְּךָ. אֶלָּא אֶחָד-הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. אַל תֹּאמַר-לַחֲבֵרֶיךָ הַדַּיָּנִים שֶׁהֵן רַשָּׁאִים—חֲבֵרֶיךָ הָרַבִּים, לָהֶם הָרְשׁוּת לוֹמַר לְךָ קַבֵּל דַּעְתֵּנוּ. מֵעֹנִי-בַּעֲנִיּוּתוֹ, בִּהְיוֹתוֹ עָנִי. הֱוֵי מְמַעֵט בְּעֵסֶק-הִתְעַסֵּק מְעַט בַּעֲסָקִים אֲחֵרִים וְהַרְבֵּה בְּעֵסֶק הַתּוֹרָה. בְּטֵלִים הַרְבֵּה-מְנִיעוֹת, סִבּוֹת שֶׁיַּפְרִיעוּ אוֹתְךָ מִלִּמּוּד.

יג. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר: הָעוֹשֶׂה מִצְוָה אַחַת, קוֹנֶה לוֹ פְּרַקְלִיט אֶחָד, וְהָעוֹבֵר עֲבֵרָה אַחַת, קוֹנֶה לוֹ קַטֵּגוֹר אֶחָד. תְּשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים – כִּתְרִיס בִּפְנֵי הַפֻּרְעָנוּת.

יד. רַבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדְּלָר אוֹמֵר: כָּל כְּנֵסִיָּה שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם – סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם, וְשֶׁאֵינָהּ לְשֵׁם שָׁמַיִם – אֵין סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם.

טו. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן שַׁמּוּעַ אוֹמֵר: יְהִי כְבוֹד תַּלְמִידְךָ חָבִיב עָלֶיךָ כְּשֶׁלָּךְ; וּכְבוֹד חֲבֵרְךָ – כְּמוֹרָא רַבָּךְ; וּמוֹרָא רַבָּךְ – כְּמוֹרָא שָׁמָיִם.

טז. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הֱוֵי זָהִיר בְּתַלְמוּד, שֶׁשִּׁגְגַת תַּלְמוּד עוֹלָה זָדוֹן.

יז. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: שְׁלֹשָׁה כְתָרִים הֵן: כֶּתֶר תּוֹרָה, וְכֶתֶר כְּהֻנָּה, וְכֶתֶר מַלְכוּת; וְכֶתֶר שֵׁם טוֹב עוֹלֶה עַל גַּבֵּיהֶן.

יח. רַבִּי נְהוֹרָאִי אוֹמֵר: הֱוֵי גוֹלֶה לִמְקוֹם תּוֹרָה; וְאַל תֹּאמַר שֶׁהִיא תָבוֹא אַחֲרֶיךָ, שֶׁחֲבֵרֶיךָ יְקַיְּמוּהָ בְיָדֶךָ, „וְאֶל בִּינָתְךָ אַל תִּשָּׁעֵן".

שִׁירָה חֲדָשָׁה

פְּרַקְלִיט–מֵלִיץ אֲשֶׁר יְלַמֵּד זְכוּת עָלָיו בְּמִשְׁפָּט לִפְנֵי ה׳. קַטֵּגוֹר–מַאֲשִׁים, מְלַמֵּד חוֹבָה בְּמִשְׁפָּט. תְּרִיס–דֶּלֶת הַחַלּוֹן, פֶּענְסְטֶער לַאדֶען, ставени. פֻּרְעָנוּת–עֹנֶשׁ; תְּשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים מְגִנִּים עַל הָאָדָם מִן הַפֻּרְעָנוּת כִּתְרִיס לַחַלּוֹן. כְּנֵסִיָּה שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם–אֲסֵפַת אֲנָשִׁים וְחֶבְרָה לְשֵׁם מַטָּרָה מוּסָרִית. רַבָּךְ–מוֹרְךָ. בְּתַלְמוּד–בְּהַסְבָּרָה לְתַלְמִידִים הִלְכוֹת הַתּוֹרָה. שֶׁשִּׁגְגַת תַּלְמוּד עוֹלָה זָדוֹן–טָעוּת בְּתַלְמוּד (אִם טָעָה הָרַב מִפְּנֵי שֶׁלֹּא דִקְדֵּק יָפֶה וְהוֹרָה שֶׁלֹּא כַּהֲלָכָה) נֶחְשֶׁבֶת לַעֲבֵרָה בְזָדוֹן. כֶּתֶר תּוֹרָה–תַּלְמִיד חָכָם נוֹשֵׂא כֶתֶר תּוֹרָה, כֹּהֵן גָּדוֹל–נוֹשֵׂא כֶתֶר כְּהֻנָּה, וּמֶלֶךְ–כֶּתֶר מַלְכוּת. עוֹלֶה עַל גַּבֵּיהֶן–גְּדוֹלָה מִכֻּלָּם. הֱוֵי גוֹלֶה–לֵךְ לְךָ. שֶׁהִיא תָבוֹא–שֶׁהַתּוֹרָה תָבֹא אַחֲרֶיךָ, לֹא כֵן הַדָּבָר, אֶלָּא כְּשֶׁתִּלְמַד בִּמְקוֹם תּוֹרָה בִּסְבִיבַת חֲבֵרֶיךָ הֵם יְקַיְּמוּ אֶת הַתּוֹרָה בְּיָדְךָ, עַל יְדֵי וִכּוּחֵיהֶם יִתְבָּרֵר לִמּוּדְךָ וְיִתְקַיֵּם בְּיָדְךָ.

יט. רַבִּי יַנַּאי אוֹמֵר: אֵין בְּיָדֵינוּ לֹא מִשַּׁלְוַת הָרְשָׁעִים, וְאַף לֹא מִיִּסּוּרֵי הַצַּדִּיקִים.

כ. רַבִּי מַתְיָא בֶּן חָרָשׁ אוֹמֵר: הֱוֵי מַקְדִּים בִּשְׁלוֹם כָּל אָדָם; וֶהֱוֵי זָנָב לָאֲרָיוֹת, וְאַל תְּהִי רֹאשׁ לַשֻּׁעָלִים.

כא. רַבִּי יַעֲקֹב אוֹמֵר: הָעוֹלָם הַזֶּה דּוֹמֶה לִפְרוֹזְדוֹר בִּפְנֵי הָעוֹלָם הַבָּא; הַתְקֵן עַצְמְךָ בִּפְרוֹזְדוֹר כְּדֵי שֶׁתִּכָּנֵס לַטְּרַקְלִין.

כב. הוּא הָיָה אוֹמֵר: יָפָה שָׁעָה אַחַת בִּתְשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בָּעוֹלָם הַזֶּה, מִכֹּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא; וְיָפָה שָׁעָה אַחַת שֶׁל קוֹרַת רוּחַ בָּעוֹלָם הַבָּא, מִכֹּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה.

כג. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר: אַל תְּרַצֶּה אֶת חֲבֵרְךָ בִּשְׁעַת כַּעְסוֹ; וְאַל תְּנַחֲמֵהוּ בְּשָׁעָה שֶׁמֵּתוֹ מֻטָּל לְפָנָיו; וְאַל תִּשְׁאַל לוֹ בִּשְׁעַת נִדְרוֹ; וְאַל תִּשְׁתַּדֵּל לִרְאוֹתוֹ בִּשְׁעַת קַלְקָלָתוֹ.

כד. שְׁמוּאֵל הַקָּטָן אוֹמֵר: „בִּנְפֹל אוֹיִבְךָ אַל תִּשְׂמָח, וּבִכָּשְׁלוֹ אַל יָגֵל לִבֶּךָ; פֶּן יִרְאֶה יְיָ וְרַע בְּעֵינָיו — וְהֵשִׁיב מֵעָלָיו אַפּוֹ".

כה. אֱלִישָׁע בֶּן אֲבוּיָה אוֹמֵר: הַלּוֹמֵד יֶלֶד, לְמָה הוּא

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אֵין בְּיָדֵינוּ—אֵין לָנוּ. וְאַף לֹא מִיִּסּוּרֵי הַצַּדִּיקִים—לְמָרֵק אֶת עֲוֹנוֹתֵינוּ. הֱוֵי מַקְדִּים וכו'—בָּרֵךְ בִּשְׁלוֹם כָּל אָדָם טֶרֶם יְבָרֶכְךָ הוּא. זָנָב לָאֲרָיוֹת—כְּלוֹמַר, אַחֲרוֹן לַגְּדוֹלִים. פְּרוֹזְדוֹר—הֶחֶדֶר שֶׁעוֹבְרִים בּוֹ אֶל הַחֲדָרִים הַפְּנִימִים, передняя, פָאְרְהַאלְלֶע. הַתְקֵן עַצְמְךָ—הִתְכּוֹנֵן, הִתְקַשֵּׁט הֵיטֵב. לַטְּרַקְלִין—зала, זַאאל, כְּלוֹמַר, הָכֵן מַעֲשִׂים טוֹבִים בָּעוֹלָם הַזֶּה כְּדֵי שֶׁתִּזְכֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא. יָפָה—טוֹבָה, יְקָרָה. קוֹרַת רוּחַ—נַחַת רוּחַ, עֹנֶג רוּחָנִי. אַל תְּרַצֶּה—אַל תְּפַיֵּס, אַל תְּכַפֵּר פָּנָיו. אַל תִּשְׁאַל לוֹ וכו'—אַל תִּשְׁתַּדֵּל לְהַתִּיר לוֹ אֶת נִדְרוֹ בָּהּ בְּשָׁעָה שֶׁהוּא נוֹדֵר. תִּשְׁתַּדֵּל—תִּתְאַמֵּץ. קַלְקָלָתוֹ—שֶׁנּוֹדְעָה חֶרְפָּתוֹ בַּקָּהָל. שְׁמוּאֵל הַקָּטָן אוֹמֵר—מִקְרָא זֶה הָיָה שָׁגוּר עַל פִּיו. הַלּוֹמֵד יֶלֶד—הַלּוֹמֵד כְּשֶׁהוּא יֶלֶד, בִּימֵי יַלְדוּתוֹ.

דּוֹמֶה? — לִדְיוֹ כְתוּבָה עַל נְיָר חָדָשׁ; וְהַלּוֹמֵד זָקֵן, לְמָה הוּא דוֹמֶה? — לִדְיוֹ כְתוּבָה עַל נְיָר מָחוּק.

כו. רַבִּי יוֹסֵי בַּר יְהוּדָה, אִישׁ כְּפַר הַבַּבְלִי, אוֹמֵר: הַלּוֹמֵד מִן הַקְּטַנִּים, לְמָה הוּא דוֹמֶה? — לְאוֹכֵל עֲנָבִים קֵהוֹת, וְשׁוֹתֶה יַיִן מִגִּתּוֹ; וְהַלּוֹמֵד מִן הַזְּקֵנִים, לְמָה הוּא דוֹמֶה? — לְאוֹכֵל עֲנָבִים בְּשׁוּלוֹת, וְשׁוֹתֶה יַיִן יָשָׁן.

כז. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: אַל תִּסְתַּכֵּל בְּקַנְקַן, אֶלָּא בְמַה, שֶׁיֵּשׁ בּוֹ: יֵשׁ קַנְקַן חָדָשׁ מָלֵא יָשָׁן, וְיָשָׁן — שֶׁאֲפִילוּ חָדָשׁ אֵין בּוֹ.

כח. רַבִּי אֶלְעָזָר הַקַּפָּר אוֹמֵר: הַקִּנְאָה וְהַתַּאֲוָה וְהַכָּבוֹד, מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם.

כט. הוּא הָיָה אוֹמֵר: הַיִּלּוֹדִים לָמוּת, וְהַמֵּתִים — לִחְיוֹת, וְהַחַיִּים — לִדּוֹן. לֵידַע, וּלְהוֹדִיעַ, וּלְהִוָּדַע, שֶׁהוּא - אֵל, הוּא הַיּוֹצֵר, הוּא הַבּוֹרֵא, הוּא הַמֵּבִין, הוּא הַדַּיָּן, הוּא הָעֵד, הוּא בַּעַל דִּין, הוּא עָתִיד לָדוּן.

ל. בָּרוּךְ הוּא, שֶׁאֵין לְפָנָיו, לֹא עַוְלָה, וְלֹא שִׁכְחָה, וְלֹא מַשּׂוֹא פָנִים, וְלֹא מִקַּח שֹׁחַד. וְדַע שֶׁהַכֹּל, לְפִי הַחֶשְׁבּוֹן. וְאַל יַבְטִיחֲךָ יִצְרְךָ, שֶׁהַשְּׁאוֹל בֵּית מָנוֹס לָךְ; שֶׁעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה נוֹצָר, וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה נוֹלָד, וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה חַי,

---

שִׂיחָה חֲדָשָׁה

עַל נְיָר חָדָשׁ—שֶׁהַכְּתָב נִקְלָט וְנִכָּר יָפֶה, כַּךְ גִּירְסָא דְיַנְקוּתָא (לְמוֹדֵי הַיַּלְדוּת) נִקְלֶטֶת וְנִזְכֶּרֶת. הַלּוֹמֵד זָקֵן—כְּשֶׁהוּא זָקֵן בִּימֵי זִקְנוּתוֹ. מָחוּק—יָשָׁן וּמָעוּךְ, שֶׁהַכְּתָב אֵינוֹ נִכָּר. קֵהוֹת—לֹא בְשׁוּלוֹת, בֹּסֶר. יַיִן מִגִּתּוֹ—שֶׁהוּא חָדָשׁ וְאֵינוֹ נָעִים לַחֵךְ, וְיַיִן יָשָׁן טַעְמוֹ טוֹב. רַבִּי מֵאִיר—מִתְנַגֵּד לְדַעַת ר' יוֹסֵי, הוּא אוֹמֵר: אַל תָּשִׂים לֵב אֶל שְׁנוֹת מוֹרְךָ, אֶלָּא אֶל חָכְמָתוֹ; יֵשׁ רַךְ בְּשָׁנִים וּמָלֵא חָכְמָה וְיֵשׁ זָקֵן וּכְסִיל. קַנְקַן—מִין כַּד. וְהַכָּבוֹד—הָרְדִיפָה אַחַר הַכָּבוֹד. לָמוּת—עֲתִידִים לָמוּת. לִדּוֹן—עֲתִידִים לְהִשָּׁפֵט עַל מַעֲשֵׂיהֶם. לֵידַע—רָאוּי לְאָדָם לָדַעַת וּלְהוֹדִיעַ לַחֲבֵרוֹ לְמַעַן יִוָּדַע לַכֹּל. מַשּׂוֹא פָנִים—הַכָּרַת פְּנֵי בַעַל דִּין. מִקַּח שֹׁחַד—לְקִיחַת שֹׁחַד. שֶׁהַשְּׁאוֹל בֵּית מָנוֹס לָךְ—לְהִנָּצֵל מִן הַמִּשְׁפָּט. אַתָּה נוֹצָר—בִּמְעֵי אִמְּךָ.

וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה מֵת, וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה עָתִיד לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן לִפְנֵי מֶלֶךְ, מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

רַבִּי חֲנַנְיָא בֶּן עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר: רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל, לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר: „יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר“. עלינו. ק״ר

פֶּרֶק חֲמִישִׁי.

סנהדרין פרק י״א.
כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: „וְעַמֵּךְ—כֻּלָּם צַדִּיקִים, לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ; נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר“.

א. בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם. וּמַה תַּלְמוּד לוֹמַר? וַהֲלֹא בְּמַאֲמָר אֶחָד יָכוֹל לְהִבָּרְאוֹת, — אֶלָּא, לְהִפָּרַע מִן הָרְשָׁעִים, שֶׁמְּאַבְּדִין אֶת הָעוֹלָם, שֶׁנִּבְרָא בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת, וְלִתֵּן שָׂכָר טוֹב לַצַּדִּיקִים, שֶׁמְּקַיְּמִין אֶת הָעוֹלָם, שֶׁנִּבְרָא בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת.

ב. עֲשָׂרָה דוֹרוֹת מֵאָדָם וְעַד נֹחַ, — לְהוֹדִיעַ כַּמָּה אֶרֶךְ אַפַּיִם לְפָנָיו, שֶׁכָּל הַדּוֹרוֹת הָיוּ מַכְעִיסִין וּבָאִין, עַד שֶׁהֵבִיא עֲלֵיהֶם אֶת מֵי הַמַּבּוּל.

ג. עֲשָׂרָה דוֹרוֹת מִנֹּחַ וְעַד אַבְרָהָם; — לְהוֹדִיעַ כַּמָּה אֶרֶךְ אַפַּיִם לְפָנָיו, שֶׁכָּל הַדּוֹרוֹת הָיוּ מַכְעִיסִין וּבָאִין, עַד שֶׁבָּא אַבְרָהָם אָבִינוּ וְקִבֵּל שְׂכַר כֻּלָּם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת—בְּ„בְרֵאשִׁית“ עַד פֶּרֶק ב פָּסוּק יח כְּתוּבָה עֶשֶׂר פְּעָמִים מִלַּת „וַיֹּאמֶר“. וּמַה תַּלְמוּד לוֹמַר—לָמָּה נֶאֶמְרוּ עֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת מִפִּי ה׳? לְהִפָּרַע—לִדְרֹשׁ דִּין וְחֶשְׁבּוֹן, כְּלוֹמַר, לַעֲנוֹשׁ. שֶׁמְּאַבְּדִין אֶת הָעוֹלָם—בְּמַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים, שֶׁכָּל כָּךְ טָרַח ה׳ לִבְרֹאתוֹ בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת. מַכְעִיסִין וּבָאִין—הוֹלְכִים וּמַכְעִיסִים אֶת ה׳.

ד. עֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת נִתְנַסָּה אַבְרָהָם אָבִינוּ וְעָמַד בְּכֻלָּם, — לְהוֹדִיעַ כַּמָּה חִבָּתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ.

ה. עֲשָׂרָה נִסִּים נַעֲשׂוּ לַאֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם, וַעֲשָׂרָה עַל הַיָּם. עֶשֶׂר מַכּוֹת הֵבִיא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל הַמִּצְרִים, בְּמִצְרַיִם, וְעֶשֶׂר עַל הַיָּם.

ו. עֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת נִסּוּ אֲבוֹתֵינוּ אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בַּמִּדְבָּר, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיְנַסּוּ אֹתִי זֶה עֶשֶׂר פְּעָמִים וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי.

ז. עֲשָׂרָה נִסִּים נַעֲשׂוּ לַאֲבוֹתֵינוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ: לֹא הִפִּילָה אִשָּׁה מֵרֵיחַ בְּשַׂר הַקֹּדֶשׁ; וְלֹא הִסְרִיחַ בְּשַׂר הַקֹּדֶשׁ מֵעוֹלָם; וְלֹא נִרְאָה זְבוּב בְּבֵית הַמִּטְבְּחַיִם; וְלֹא אֵירַע קֶרִי לְכֹהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים; וְלֹא כִבּוּ הַגְּשָׁמִים אֵשׁ שֶׁל עֲצֵי הַמַּעֲרָכָה; וְלֹא נִצְּחָה הָרוּחַ אֶת עַמּוּד הֶעָשָׁן; וְלֹא נִמְצָא פְסוּל בָּ„עֹמֶר“, וּבִ„שְׁתֵּי הַלֶּחֶם“, וּבְ„לֶחֶם הַפָּנִים“; עוֹמְדִים צְפוּפִים וּמִשְׁתַּחֲוִים רְוָחִים; וְלֹא הִזִּיק נָחָשׁ וְעַקְרָב בִּירוּשָׁלַיִם מֵעוֹלָם; וְלֹא אָמַר אָדָם לַחֲבֵרוֹ: צַר לִי הַמָּקוֹם שֶׁאָלִין בִּירוּשָׁלָיִם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת--וְאֵלֶּה הֵם: א) לֶכְתּוֹ מֵאֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ, ב) הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנַעַן, ג) לְקִיחַת שָׂרָה לְבֵית פַּרְעֹה, ד) מִלְחַמְתּוֹ עִם אַרְבַּעַת הַמְּלָכִים, ה) עַד יְמֵי זִקְנוּנָיו לֹא הוֹלִיד בָּנִים, ו) הַמִּי ז) לְקִיחַת שָׂרָה לְבֵית אֲבִימֶלֶךְ, ה) גֵּרוּשֵׁי הָגָר, ט) שִׁלּוּחַ יִשְׁמָעֵאל מִבֵּיתוֹ, י) עֲקֵדַת יִצְחָק. לֹא הִפִּילָה—אֶת פְּרִי בִטְנָהּ לִפְנֵי מְלֹאת יְמֵי הַהֵרָיוֹן. הִסְרִיחַ—הִבְאִישׁ, נִתְקַלְקֵל. בְּבֵית הַמִּטְבְּחַיִם—בִּמְקוֹם הַשְּׁחִיטָה אֲשֶׁר בַּמִּקְדָּשׁ. קֶרִי—מִקְרֶה טֻמְאָה. עֲצֵי הַמַּעֲרָכָה—שֶׁעָרְכוּ עַל הַמִּזְבֵּחַ, אַף שֶׁהָיָה מְגֻלֶּה. נִצְּחָה—גָּבְרָה, הָרוּחַ לֹא פִּזְּרָה אֶת עֲשַׁן הַמִּזְבֵּחַ שֶׁהָיָה מִתַּמֵּר וְעוֹלֶה. פְּסוּל—קִלְקוּל, הַשְׁחָתָה. עוֹמְדִים-בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ-„צְפוּפִים“—דְּחוּקִים זֶה בְּצַד זֶה מֵרֹב עַם. וּמִשְׁתַּחֲוִים רְוָחִים-בְּרְחָבָה, דֵּי מָקוֹם לְאִישׁ אִישׁ לְהִשְׁתַּחֲוֹת. עַקְרָב—מִין שֶׁרֶץ, скорпіонъ. בִּירוּשָׁלַיִם-אֲפִילוּ בְּשָׁלֹשׁ רְגָלִים

ח. עֲשָׂרָה דְבָרִים נִבְרְאוּ בְּעֶרֶב שַׁבָּת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת. וְאֵלוּ הֵן: פִּי הָאָרֶץ, פִּי הַבְּאֵר, פִּי הָאָתוֹן, הַקֶּשֶׁת, וְהַמָּן, וְהַמַּטֶּה, וְהַשָּׁמִיר, הַכְּתָב, וְהַמִּכְתָּב, וְהַלֻּחוֹת. וְיֵשׁ אוֹמְרִים: אַף הַמַּזִּיקִין, וּקְבוּרָתוֹ שֶׁל משֶׁה, וְאֵילוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ. וְיֵשׁ אוֹמְרִים: אַף צְבַת בִּצְבַת עֲשׂוּיָה.

ט. שִׁבְעָה דְבָרִים בְּגֹלֶם וְשִׁבְעָה — בְּחָכָם: חָכָם אֵינוֹ מְדַבֵּר לִפְנֵי מִי, שֶׁגָּדוֹל מִמֶּנּוּ בְּחָכְמָה וּבְמִנְיָן; וְאֵינוֹ נִכְנָס לְתוֹךְ דִּבְרֵי חֲבֵרוֹ; וְאֵינוֹ נִבְהָל לְהָשִׁיב; שׁוֹאֵל כְּעִנְיָן וּמֵשִׁיב כַּהֲלָכָה; וְאוֹמֵר: עַל רִאשׁוֹן — רִאשׁוֹן, וְעַל אַחֲרוֹן — אַחֲרוֹן; וְעַל מַה שֶּׁלֹּא שָׁמַע אוֹמֵר: „לֹא שָׁמַעְתִּי"; וּמוֹדֶה עַל הָאֱמֶת. וְחִלּוּפֵיהֶן בְּגֹלֶם.

י. שִׁבְעָה מִינֵי פֻּרְעָנִיּוֹת בָּאִין לָעוֹלָם, עַל שִׁבְעָה גוּפֵי עֲבֵרָה: מִקְצָתָן מְעַשְּׂרִין וּמִקְצָתָן אֵינָן מְעַשְּׂרִין — רָעָב שֶׁל בַּצֹּרֶת בָּא, מִקְצָתָן רְעֵבִים וּמִקְצָתָן שְׂבֵעִים. גָּמְרוּ שֶׁלֹּא

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בְּבוֹא כָל יִשְׂרָאֵל מֵעָרֵיהֶם אֵלֶיהָ. בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת-בֵּין הָעַרְבַּיִם. פִּי הָאָרֶץ-שֶׁבָּלַע אֶת קֹרַח. פִּי הַבְּאֵר-בְּאֵרָהּ שֶׁל מִרְיָם, שֶׁלְּפִי הָאַגָּדָה הָלְכָה אַחַר יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר, וְאָמְרָה שִׁירָה. פִּי הָאָתוֹן-שֶׁל בִּלְעָם. הַמַּטֶּה--מַטֵּה משֶׁה שֶׁעָשָׂה בוֹ אֶת הָאוֹתוֹת. הַשָּׁמִיר--מִין תּוֹלַעַת פֶּלֶא שֶׁסְּגֻלָּתָהּ לַחְצֹב אֲבָנִים וּבָהּ בָּנָה שְׁלֹמֹה אֶת הַמִּקְדָּשׁ. הַכְּתָב--צוּרַת הָאוֹתִיּוֹת. הַמִּכְתָּב-שֶׁעַל הַלּוּחוֹת. הַמַּזִּיקִין--רוּחוֹת רָעוֹת. וְאֵילוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ--שֶׁנֶּאֱחַז בַּסְּבַךְ בְּקַרְנָיו כְּשֶׁנֶּעֱקַד יִצְחָק. גֹּלֶם--מִי שֶׁלֹּא נִתְפַּתַּח שִׂכְלוֹ כָּרָאוּי. בְמִנְיָן-בְּמִסְפַּר הַתַּלְמִידִים שֶׁיֵּשׁ לוֹ. אֵינוֹ נִבְהָל לְהָשִׁיב-אֵינוֹ נֶחְפָּז לְהָשִׁיב תְּשׁוּבָה בְּטֶרֶם יִתְבּוֹנֵן הֵיטֵב. שׁוֹאֵל כְּעִנְיָן וכו'--יֵשׁ טַעַם בִּשְׁאֵלָתוֹ וְיֵשׁ טַעַם בִּתְשׁוּבָתוֹ. עַל רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן וכו'--בְּדִבּוּרוֹ יְדַבֵּר עַל אוֹדוֹת הַדָּבָר הָרִאשׁוֹן בָּרִאשׁוֹנָה, וְעַל אוֹדוֹת הַדָּבָר הָאַחֲרוֹן--בָּאַחֲרוֹנָה. וְחִלּוּפֵיהֶם-וְהֶפְכָּם שֶׁל הַדְּבָרִים הַלָּלוּ. פֻּרְעָנִיּוֹת--עֳנָשִׁים עַל עֲבֵרוֹת. גּוּפֵי עֲבֵרָה--עֲבֵרוֹת שׁוֹנוֹת. מִקְצָתָן מְעַשְּׂרִין--אִם מְעַט מֵהָעָם מַפְרִישִׁים מַעֲשַׂר תְּבוּאָתָם. שֶׁל בַּצֹּרֶת-מֵחֲמַת מִעוּט גְּשָׁמִים, וְאָז „מִקְצָתָם רְעֵבִים" וכו'. גָּמְרוּ--אִם הַכֹּל הֶחְלִיטוּ.

לְעַשֵּׂר, — רָעָב שֶׁל מְהוּמָה וְשֶׁל בַּצֹּרֶת בָּא; וְשֶׁלֹּא לִטּוֹל אֶת הַחַלָּה — רָעָב שֶׁל כְּלָיָה בָּא.

יא. דֶּבֶר בָּא לָעוֹלָם—עַל מִיתוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה, שֶׁלֹּא נִמְסְרוּ לְבֵית דִּין, וְעַל פֵּרוֹת שְׁבִיעִית. חֶרֶב בָּאָה לְעוֹלָם, עַל עִנּוּי הַדִּין, וְעַל עִוּוּת הַדִּין, וְעַל הַמּוֹרִים בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא כַהֲלָכָה.

יב. חַיָּה רָעָה בָּאָה לָעוֹלָם, עַל שְׁבוּעַת שָׁוְא, וְעַל חִלּוּל הַשֵּׁם. גָּלוּת בָּאָה לְעוֹלָם, עַל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים, וְעַל גִּלּוּי עֲרָיוֹת, וְעַל שְׁפִיכוּת דָּמִים, וְעַל שְׁמִיטַּת הָאָרֶץ.

יג. בְּאַרְבָּעָה פְרָקִים הַדֶּבֶר מִתְרַבֶּה: בָּרְבִיעִית, וּבַשְּׁבִיעִית וּבְמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית, וּבְמוֹצָאֵי הֶחָג שֶׁבְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה; בָּרְבִיעִית—מִפְּנֵי מַעְשַׂר עָנִי שֶׁבַּשְּׁלִישִׁית; בַּשְּׁבִיעִית— מִפְּנֵי מַעְשַׂר עָנִי שֶׁבַּשִּׁשִּׁית; בְּמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית — מִפְּנֵי פֵּרוֹת שְׁבִיעִית; בְּמוֹצָאֵי הֶחָג שֶׁבְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה — מִפְּנֵי גֶזֶל מַתְּנוֹת עֲנִיִּים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שֶׁל מְהוּמָה—מְהוּמַת מִלְחָמָה. וְשֶׁלֹּא לִטּוֹל אֶת הַחַלָּה-אִם גָּמְרוּ שֶׁלֹּא לְהַפְרִישׁ תְּרוּמַת הַחַלָּה כַּכָּתוּב: חַלָּה תָּרִימוּ (במדבר טו). שֶׁל כְּלָיָה-הַמְּכַלֶּה וּמַכְרִית עַל מִיתוֹת וכו׳-עַל חֲטָאִים שֶׁחַיָּבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בִּידֵי שָׁמַיִם, אוֹ אֲפִילוּ מִיתַת בֵּית דִּין אֲבָל מִפְּנֵי אֵיזֶה סִבָּה אֵין בְּיַד הַשּׁוֹפְטִים לְהָמִית אֶת הַחוֹטֵא. פֵּרוֹת שְׁבִיעִית-אִם לֹא הִפְקִירוּ פְּרִי הָאֲדָמָה שֶׁל הַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית, הִיא שְׁנַת הַשְּׁמִיטָּה שֶׁצָּרִיךְ לְהַפְקִיר לַכֹּל. עִנּוּי הַדִּין—שֶׁמִּתְמַהְמְהִים לְהוֹצִיא אֶת הַדִּין. עִוּוּת הַדִּין—הַטָּיַת מִשְׁפָּט. גִּלּוּי עֲרָיוֹת—לִהְיוֹת נָשִׁים אֲסוּרוֹת. עַל שְׁמִיטַּת הָאָרֶץ—עַל עֲבוֹדַת הָאֲדָמָה בִּשְׁנַת הַשְּׁמִטָּה שֶׁאֲסוּרָה. פְּרָקִים-תְּקוּפוֹת. חֶלְקֵי זְמַן. בָּרְבִיעִית-בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִית לַשְּׁמִטָּה. וּבְמוֹצָאֵי— בִּיצִיאַת, בְּסוֹף. הֶחָג—חַג הַסֻּכּוֹת. מִפְּנֵי מַעְשַׂר עָנִי שֶׁבַּשְּׁלִישִׁית—מִפְּנֵי שֶׁלֹּא נִתַּן מַעֲשַׂר עָנִי בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית, כַּמִּשְׁפָּט. מַתְּנוֹת עֲנִיִּים-לֶקֶט, שִׁכְחָה וּפֵאָה בַּקָּצִיר.

יד. אַרְבַּע מִדּוֹת בָּאָדָם: הָאוֹמֵר: שֶׁלִּי — שֶׁלִּי, וְשֶׁלְּךָ — שֶׁלָּךְ, זוֹ מִדָּה בֵינוֹנִית, וְיֵשׁ אוֹמְרִים: זוֹ מִדַּת סְדוֹם. שֶׁלִּי — שֶׁלָּךְ, וְשֶׁלְּךָ — שֶׁלִּי — עַם הָאָרֶץ; שֶׁלִּי — שֶׁלָּךְ, וְשֶׁלְּךָ — שֶׁלָּךְ — חָסִיד; שֶׁלְּךָ — שֶׁלִּי, וְשֶׁלִּי — שֶׁלִּי — רָשָׁע.

טו. אַרְבַּע מִדּוֹת בְּדֵעוֹת; נוֹחַ לִכְעוֹס וְנוֹחַ לִרְצוֹת — יָצָא הֶפְסֵדוֹ בִּשְׂכָרוֹ; קָשֶׁה לִכְעוֹס וְקָשֶׁה לִרְצוֹת — יָצָא שְׂכָרוֹ בְּהֶפְסֵדוֹ; קָשֶׁה לִכְעוֹס וְנוֹחַ לִרְצוֹת — חָסִיד; נוֹחַ לִכְעוֹס וְקָשֶׁה לִרְצוֹת — רָשָׁע.

טז. אַרְבַּע מִדּוֹת בְּתַלְמִידִים: מָהִיר לִשְׁמוֹעַ וּמָהִיר לְאַבֵּד — יָצָא שְׂכָרוֹ בְּהֶפְסֵדוֹ; קָשֶׁה לִשְׁמוֹעַ וְקָשֶׁה לְאַבֵּד — יָצָא הֶפְסֵדוֹ בִּשְׂכָרוֹ; מָהִיר לִשְׁמוֹעַ וְקָשֶׁה לְאַבֵּד — זֶה חֵלֶק טוֹב; קָשֶׁה לִשְׁמוֹעַ וּמָהִיר לְאַבֵּד — זֶה חֵלֶק רָע.

יז. אַרְבַּע מִדּוֹת בְּנוֹתְנֵי צְדָקָה: הָרוֹצֶה שֶׁיִּתֵּן וְלֹא יִתְּנוּ אֲחֵרִים — עֵינוֹ רָעָה בְּשֶׁל אֲחֵרִים; יִתְּנוּ אֲחֵרִים וְהוּא לֹא יִתֵּן — עֵינוֹ רָעָה בְּשֶׁלּוֹ; יִתֵּן וְיִתְּנוּ אֲחֵרִים — חָסִיד; לֹא יִתֵּן וְלֹא יִתְּנוּ אֲחֵרִים — רָשָׁע.

יח. אַרְבַּע מִדּוֹת בְּהוֹלְכֵי בֵית הַמִּדְרָשׁ: הוֹלֵךְ וְאֵינוֹ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מִדּוֹת—תְּכוּנוֹת נַפְשִׁיּוֹת, качество, אֵייגֶענְשַׁאפְט. בֵּינוֹנִית—לֹא טוֹבָה וְלֹא רָעָה. סְדוֹם—אַנְשֵׁי סְדוֹם כַּךְ הָיְתָה מִדָּתָם, שֶׁלֹּא וִתְּרוּ מִשֶּׁלָּהֶם כְּלוּם. עַם הָאָרֶץ—כְּלוֹמַר, כֵּן דֶּרֶךְ הָאֲנָשִׁים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַחַיִּים, שֶׁלֹּא יַקְפִּידוּ מִלְּוַתֵּר מִשֶּׁלָּהֶם לְמַכִּירֵיהֶם וּמִקַּחַת מִמַּכִּירֵיהֶם, בִּידִיעָתָם, לָהֶם. בְּדֵעוֹת—בְּמַעֲלוֹת הָרוּחַ, нравахъ. נוֹחַ—קַל, מָהִיר. יָצָא הֶפְסֵדוֹ—הַנֵּזֶק שֶׁיַּגִּיעַ לוֹ מִכַּעְסוֹ יָצָא בַּשָּׂכָר שֶׁהוּא נוֹחַ לִרְצוֹת, וְחֶסְרוֹנוֹ יְכֻפָּר. יָצָא שְׂכָרוֹ בְּהֶפְסֵדוֹ—מַעֲלָתוֹ מִתְבַּטֶּלֶת בְּחֶסְרוֹנוֹ. לִשְׁמוֹעַ—לְהָבִין. לְאַבֵּד—לְשַׁכֵּחַ אֶת לִמּוּדוֹ. הָרוֹצֶה שֶׁיִּתֵּן—רַק הוּא לְבַדּוֹ. עֵינוֹ רָעָה בְּשֶׁל אֲחֵרִים—מְקַנֵּא אֲחֵרִים שֶׁלֹּא יְהֻלְּלוּ עַל צִדְקָתָם. עֵינוֹ רָעָה בְּשֶׁלּוֹ—קַמְצָן הוּא וְעֵינוֹ חָסָה עַל מָמוֹנוֹ. בְּהוֹלְכֵי בֵית הַמִּדְרָשׁ—כְּלוֹמַר, בִּדְבַר הַהֲלִיכָה אֶל בֵּית הַמִּדְרָשׁ לִלְמֹד. וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה—אֵינוֹ לוֹמֵד שָׁם מִפְּנֵי אֵיזֶה אֹנֶס

עוֹשֶׂה — שְׂכַר הֲלִיכָה בְּיָדוֹ; עוֹשֶׂה וְאֵינוֹ הוֹלֵךְ — שְׂכַר מַעֲשֶׂה בְּיָדוֹ; הוֹלֵךְ וְעוֹשֶׂה — חָסִיד; לֹא הוֹלֵךְ וְלֹא עוֹשֶׂה — רָשָׁע.

יט. אַרְבַּע מִדּוֹת בְּיוֹשְׁבִים לִפְנֵי חֲכָמִים: סְפוֹג, וּמַשְׁפֵּךְ, מְשַׁמֶּרֶת, וְנָפָה; סְפוֹג — שֶׁהוּא סוֹפֵג אֶת הַכֹּל; וּמַשְׁפֵּךְ — שֶׁמַּכְנִיס בְּזוֹ וּמוֹצִיא בְזוֹ; מְשַׁמֶּרֶת — שֶׁמּוֹצִיאָה אֶת הַיַּיִן וְקוֹלֶטֶת אֶת הַשְּׁמָרִים; וְנָפָה — שֶׁמּוֹצִיאָה אֶת הַקֶּמַח וְקוֹלֶטֶת אֶת הַסֹּלֶת.

כ. כָּל אַהֲבָה, שֶׁהִיא תְלוּיָה בְדָבָר, בָּטֵל דָּבָר בְּטֵלָה אַהֲבָה; וְשֶׁאֵינָהּ תְּלוּיָה בְּדָבָר, אֵינָהּ בְּטֵלָה לְעוֹלָם. אֵיזוֹ הִיא אַהֲבָה שֶׁהִיא תְּלוּיָה בְּדָבָר? זוֹ אַהֲבַת אַמְנוֹן וְתָמָר, וְשֶׁאֵינָהּ תְּלוּיָה בְּדָבָר — זוֹ אַהֲבַת דָּוִד וִיהוֹנָתָן.

כא. כָּל מַחֲלֹקֶת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם — סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם, וְשֶׁאֵינָהּ לְשֵׁם שָׁמַיִם — אֵין סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם. אֵיזוֹ הִיא מַחֲלֹקֶת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם? זוֹ מַחֲלֹקֶת הִלֵּל וְשַׁמַּאי. וְשֶׁאֵינָהּ לְשֵׁם שָׁמַיִם — זוֹ מַחֲלֹקֶת קֹרַח וְכָל עֲדָתוֹ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

(הַלִּמּוּד לְגַבֵּי הַהֲלִיכָה הוּא כְּעֵין הַמַּעֲשֶׂה אֶל הַמַּחֲשָׁבָה). שְׂכַר הֲלִיכָה בְּיָדוֹ — יְקַבֵּל בְּכֹל זֹאת שָׂכָר עַל הֲלִיכָתוֹ. וְאֵינוֹ הוֹלֵךְ — אֶל בֵּית הַמִּדְרָשׁ כִּי אִם יִלְמַד בְּבֵיתוֹ. יוֹשְׁבִים לִפְנֵי חֲכָמִים — לָקַחַת תּוֹרָה מִפִּיהֶם. סְפוֹג — губка, שְׁוַואם. מַשְׁפֵּךְ — лейка, גִיעסְקַאנְנֶע. מְשַׁמֶּרֶת — цѣдилка, זַייהֶער. נָפָה — сито, זִיעבּ. סוֹפֵג — קוֹלֵט וּבוֹלֵעַ בְּקִרְבּוֹ כָּל מִינֵי נוֹזְלִים, כַּךְ יֵשׁ תַּלְמִיד הַמְקַבֵּל הַכֹּל מֵרַבּוֹתָיו וְאֵינוֹ מַבְחִין בֵּין דָּבָר לְדָבָר. שֶׁמַּכְנִיס... וּמוֹצִיא — כְּלוֹמַר, שֶׁלּוֹמֵד וְשׁוֹכֵחַ וּבְזִכְרוֹנוֹ לֹא יִשָּׁאֵר כְּלוּם. וְקוֹלֶטֶת — וּמַחֲזִיקָה בְקִרְבָּהּ אֶת הַשְּׁמָרִים (дрожжи, הֶעפֶען), כַּךְ יֵשׁ תַּלְמִיד הַקּוֹלֵט רַק אֶת הַטָּפֵל לֹא אֶת הָעִקָּר שֶׁאוֹתוֹ הוּא שׁוֹכֵחַ. אֶת הַסֹּלֶת — כַּךְ יֵשׁ תַּלְמִיד הַזּוֹכֵר אֶת הָעִקָּר. תְּלוּיָה בְּדָבָר — יֵשׁ דָּבָר שֶׁהוּא יְסוֹד הָאַהֲבָה וְלוּלֵא הוּא לֹא בָאָה הָאַהֲבָה, וּלְפִיכָךְ כְּשֶׁבָּטֵל אוֹתוֹ דָבָר אֵין גַּם אַהֲבָה. מַחֲלֹקֶת — רִיב בְּדֵעוֹת. לְשֵׁם שָׁמַיִם — בִּשְׁבִיל מַטָּרָה מוּסָרִית, דָּתִית וְלֹא לְשֵׁם תּוֹעֶלֶת עַצְמִית. הִלֵּל וְשַׁמַּאי — שֶׁמִּלְחֶמֶת־עוֹלָם בְּדֵעוֹת הָיְתָה בֵינֵיהֶם וּבֵין תַּלְמִידֵיהֶם

כב. כָּל הַמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים, אֵין חֵטְא בָּא עַל יָדוֹ; וְכָל הַמַּחֲטִיא אֶת הָרַבִּים, אֵין מַסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה. מֹשֶׁה זָכָה וְזִכָּה אֶת הָרַבִּים—זְכוּת הָרַבִּים תָּלוּי בּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: „צִדְקַת יְיָ עָשָׂה, וּמִשְׁפָּטָיו עִם יִשְׂרָאֵל".

כג. יָרָבְעָם בֶּן נְבָט חָטָא וְהֶחֱטִיא אֶת הָרַבִּים, חֵטְא הָרַבִּים תָּלוּי בּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: „עַל חַטֹּאות יָרָבְעָם אֲשֶׁר חָטָא וַאֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת יִשְׂרָאֵל".

כד. כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ שְׁלשָׁה דְבָרִים הַלָּלוּ, הוּא מִתַּלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, וּשְׁלשָׁה דְבָרִים אֲחֵרִים, הוּא מִתַּלְמִידָיו שֶׁל בִּלְעָם הָרָשָׁע: עַיִן טוֹבָה, וְרוּחַ נְמוּכָה, וְנֶפֶשׁ שְׁפָלָה — תַּלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ; עַיִן רָעָה, וְרוּחַ גְּבוֹהָה, וְנֶפֶשׁ רְחָבָה -- תַּלְמִידָיו שֶׁל בִּלְעָם הָרָשָׁע. — מַה בֵּין תַּלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ לְתַלְמִידָיו שֶׁל בִּלְעָם הָרָשָׁע? תַּלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, אוֹכְלִין בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְנוֹחֲלִין הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: „לְהַנְחִיל אֹהֲבַי יֵשׁ, וְאֹצְרֹתֵיהֶם אֲמַלֵּא"; אֲבָל תַּלְמִידָיו — שֶׁל בִּלְעָם הָרָשָׁע, יוֹרְשִׁין גֵּיהִנֹּם, וְיוֹרְדִין לִבְאֵר שַׁחַת, שֶׁנֶּאֱמַר: „וְאַתָּה אֱלֹהִים תּוֹרִדֵם לִבְאֵר שַׁחַת, אַנְשֵׁי דָמִים וּמִרְמָה לֹא יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם! וַאֲנִי אֶבְטַח בָּךְ".

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אַחֲרֵיהֶם: „בֵּית שַׁמַּאי" וּ„בֵית הִלֵּל". הַמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים—הַמֵּבִיא אֶת הרבים לִידֵי עֲשִׂיַּת מִצְוֹת. אֵין חֵטְא וכו'—לֹא יִכָּשֵׁל הוּא בְּחֵטְא. אֵין מַסְפִּיקִים בְּיָדוֹ—אֵין נוֹתְנִים לוֹ יְכֹלֶת, כְּלוֹמַר, יִמָּנַע מִמֶּנּוּ. זָכָה וְזִכָּה—בְּעַצְמוֹ הָיָה זַכַּאי וְזִכָּה בְּמִצְוֹת גַּם אֶת יִשְׂרָאֵל. זְכוּת הָרַבִּים תָּלוּי בּוֹ—צִדְקַת כָּל יִשְׂרָאֵל נֶחֱשֶׁבֶת עַל שְׁמוֹ. מִתַּלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם—כְּלוֹמַר, הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי אַבְרָהָם. רוּחַ נְמוּכָה—עֲנָוָה. נֶפֶשׁ שְׁפָלָה—שֶׁאֵינָהּ הוֹלֶכֶת בִּגְדוֹלוֹת, אָדָם הַמִּסְתַּפֵּק בְּמוּעָט. רוּחַ גְּבוֹהָה—גַּאֲוָה. נֶפֶשׁ רְחָבָה—שֶׁאֵינָהּ מִסְתַּפֶּקֶת בְּמוּעָט. מַה בֵּין וכו'—מָה הַהֶבְדֵּל בֵּינֵיהֶם? לֹא יֶחֱצוּ—לֹא יַגִּיעוּ גַּם עַד חֲצִי יְמֵיהֶם.

כה. יְהוּדָה בֶּן תֵּימָא אוֹמֵר: הֱוֵי עַז כַּנָּמֵר, וְקַל כַּנֶּשֶׁר, רָץ כַּצְּבִי, וְגִבּוֹר כָּאֲרִי, לַעֲשׂוֹת רְצוֹן אָבִיךָ שֶׁבַּשָּׁמָיִם.

כו. הוּא הָיָה אוֹמֵר: עַז פָּנִים — לְגֵיהִנֹּם, וּבֹשֶׁת פָּנִים לְגַן עֵדֶן. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ.

כז. הוּא הָיָה אוֹמֵר: בֶּן חָמֵשׁ שָׁנִים — לַמִּקְרָא, בֶּן עֶשֶׂר שָׁנִים — לַמִּשְׁנָה, בֶּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה — לַמִּצְוֹת, בֶּן חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה — לַגְּמָרָא, בֶּן שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה — לַחֻפָּה, בֶּן עֶשְׂרִים — לִרְדּוֹף, בֶּן שְׁלֹשִׁים — לַכֹּחַ, בֶּן אַרְבָּעִים — לַבִּינָה, בֶּן חֲמִשִּׁים — לָעֵצָה, בֶּן שִׁשִּׁים — לַזִּקְנָה, בֶּן שִׁבְעִים — לַשֵּׂיבָה, בֶּן שְׁמוֹנִים — לַגְּבוּרָה, בֶּן תִּשְׁעִים — לָשׁוּחַ, בֶּן מֵאָה — כְּאִלּוּ מֵת וְעָבַר וּבָטֵל מִן הָעוֹלָם.

כח. בֶּן בַּג־בַּג אוֹמֵר — הֲפָךְ בָּהּ, וַהֲפָךְ בָּהּ, דְּכֹלָּא בָהּ; וּבָהּ תֶּחֱזֵי; וְסִיב וּבְלֵה בָהּ. וּמִנָּהּ לָא תָזוּעַ. שֶׁאֵין לְךָ מִדָּה טוֹבָה הֵימֶנָּה. — בֶּן הֵא הֵא אוֹמֵר: לְפוּם צַעֲרָא אַגְרָא.

רַבִּי חֲנַנְיָא בֶּן עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר: רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל, לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר: „יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר". עלינו ק"י

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עַז פָּנִים—חָצוּף. בֹּשֶׁת פָּנִים—בּוּשָׁה, כְּלוֹמַר, אָדָם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ בּוּשָׁה. יְהִי רָצוֹן וכו'— תְּפִלָּה זוֹ הָיָה יְהוּדָה בֶּן תֵּימָא מִתְפַּלֵּל. בֶּן חָמֵשׁ שָׁנִים לַמִּקְרָא—יֶלֶד בֶּן חָמֵשׁ הִגִּיעַ זְמַנּוֹ לְלַמְּדוֹ מִקְרָא-תַּנַ"ךְ. לַמִּצְוֹת—בָּא זְמַנּוֹ לְקַיֵּם מִצְוֹת. לַחֻפָּה—לָקַחַת אִשָּׁה. לִרְדּוֹף— מָהִיר בְּכָל תְּנוּעוֹת גּוּפוֹ. לַכֹּחַ-אָז הִתְפַּתְּחוּ כֹּחוֹת גּוּפוֹ עַד מְרוֹם קִצָּם. לַבִּינָה-אָז נִתְבַּגֵּר שִׂכְלוֹ. לָעֵצָה—נִסְיוֹנוֹתָיו בְּחַיֵּי חֲמִשִּׁים שָׁנָה הֶחְכִּימוּהוּ, עַד כְּדֵי לִשְׁאוֹל בַּעֲצָתוֹ. לַזִּקְנָה— אָז מַתְחִילִים יְמֵי הַיְּרִידָה, יְמֵי הַזִּקְנָה. לַשֵּׂיבָה—שְׂעָרוֹ יֵהָפֵךְ לְלָבָן. לַגְּבוּרָה—לַשֵּׂיבָה שֶׁל גְּבוּרָה, כְּלוֹמַר, לַשֵּׂיבָה מְרֻבָּה מְאֹד. לָשׁוּחַ—אָז קוֹמָתוֹ נִכְפֶּפֶת וְהוֹלֵךְ שְׁחוֹחַ. הֲפָךְ בָּהּ וגו'—דַּפְדֵף (הֲפֹךְ אֶת הַדַּפִּים) בְּזֹאת הַתּוֹרָה (לְמַד וַחֲזוֹר), שֶׁהַכֹּל תִּמְצָא בָהּ וּבָהּ תֶּחֱזֶה (תִּתְבּוֹנֵן), וְהִזְדַּקֵּן וְהִתְבַּלֵּה בָהּ (עַד זִקְנָה וְשֵׂיבָה לֹא תַעַזְבֶנָּה), וּמִמֶּנָּה לֹא תָזוּעַ (תָּמוּשׁ). הֵימֶנָּה—מִמֶּנָּה. לְפוּם צַעֲרָא אַגְרָא—לְפִי הַצַּעַר־הַשָּׂכָר, כְּלוֹמַר, הַשָּׂכָר הוּא לְפִי הָעֲבוֹדָה.

פֶּרֶק שִׁשִּׁי.

סנהדרין פרק י״א.
כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: „וְעַמֵּךְ–כֻּלָּם צַדִּיקִים, לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ; נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר״.

שָׁנוּ חֲכָמִים בִּלְשׁוֹן הַמִּשְׁנָה, — בָּרוּךְ שֶׁבָּחַר בָּהֶם וּבְמִשְׁנָתָם.

א. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה לִשְׁמָהּ, זוֹכֶה לִדְבָרִים הַרְבֵּה; וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שֶׁכָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, כְּדַאי הוּא לוֹ. נִקְרָא רֵעַ, אָהוּב, אוֹהֵב אֶת הַמָּקוֹם, אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת, מְשַׂמֵּחַ אֶת הַמָּקוֹם, מְשַׂמֵּחַ אֶת הַבְּרִיּוֹת, וּמַלְבַּשְׁתּוֹ עֲנָוָה וְיִרְאָה, וּמַכְשַׁרְתּוֹ לִהְיוֹת צַדִּיק, חָסִיד, יָשָׁר, וְנֶאֱמָן; וּמְרַחַקְתּוֹ מִן הַחֵטְא, וּמְקָרַבְתּוֹ לִידֵי זְכוּת; וְנֶהֱנִין מִמֶּנּוּ עֵצָה וְתוּשִׁיָּה, בִּינָה וּגְבוּרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: „לִי עֵצָה וְתוּשִׁיָּה, אֲנִי—בִינָה, לִי גְבוּרָה״; וְנוֹתֶנֶת לוֹ מַלְכוּת, וּמֶמְשָׁלָה, וְחִקּוּר דִּין; וּמְגַלִּין לוֹ רָזֵי תוֹרָה, וְנַעֲשֶׂה כְּמַעְיָן הַמִּתְגַּבֵּר וּכְנָהָר שֶׁאֵינוֹ פּוֹסֵק. וְהֹוֶה צָנוּעַ, וְאֶרֶךְ רוּחַ, וּמוֹחֵל עַל עֶלְבּוֹנוֹ, וּמְגַדַּלְתּוֹ וּמְרוֹמַמְתּוֹ עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שָׁנוּ חֲכָמִים—פֶּרֶק זֶה אֵינוֹ בְּסֵפֶר „הַמִּשְׁנִיּוֹת״, כִּי נִתְחַבֵּר אַחַר כַּךְ, אֶלָּא שֶׁחֲכָמִים שָׁנוּ (לָמְדוּ) זֶה בִּלְשׁוֹן הַמִּשְׁנָה וּבְסִגְנוֹנָהּ. בָּרוּךְ—מִתּוֹךְ, שֶׁמַּזְכִּיר אֶת הַחֲכָמִים יְבָרֵךְ אֶת ה׳ שֶׁבָּחַר בָּהֶם, וְהוּא מַאֲמָר מוּסְגָּר. לִשְׁמָהּ—לְשֵׁם יְדִיעַת הַתּוֹרָה וְלֹא לְשֵׁם תּוֹעֶלֶת חָמְרִית. וְלֹא עוֹד אֶלָּא וכו׳–לֹא זֶה בִּלְבַד אֶלָּא שֶׁגַּם בִּשְׁבִילוֹ לְבַד כְּדַאי הָיָה שֶׁיִּבָּרֵא כָּל הָעוֹלָם. נִקְרָא רֵעַ-הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה לִשְׁמָהּ נִקְרָא רֵעַ, אָהוּב, אוֹהֵב וכו׳. וּמַלְבַּשְׁתּוֹ עֲנָוָה-הַתּוֹרָה מַלְבֶּשֶׁת אוֹתוֹ עֲנָוָה. וּמַכְשַׁרְתּוֹ—וּמְכִינָה אוֹתוֹ, הִיא תְּסַבֵּב לוֹ כִּי יִהְיֶה צַדִּיק... לִידֵי זְכוּת—לְמַעֲשִׂים טוֹבִים. וְנֶהֱנִין מִמֶּנּוּ עֵצָה—בְּנֵי אָדָם שׁוֹאֲלִין בַּעֲצָתוֹ. (הֵהָנוֹת—наслаждаться, גֶענִיעסֶען). וְתוּשִׁיָּה—חָכְמָה, בְּנֵי אָדָם נֶהֱנִין מֵחָכְמָתוֹ, בִּינָתוֹ וּגְבוּרָתוֹ. מַלְכוּת—כְּבוֹד מַלְכוּת, (רַבָּנָן נִקְרְאוּ מְלָכִים). חִקּוּר דִּין—שֵׂכֶל לַחְקוֹר וְלָרֶדֶת לְעָמְקוֹ שֶׁל דִּין. רָזֵי תוֹרָה—סוֹדוֹת הַתּוֹרָה הֵמָּה דְּבָרִים בִּלְתִּי מוּבָנִים לַכֹּל. שֶׁאֵינוֹ פּוֹסֵק—שֶׁלֹּא יֶחְדְּלוּ מֵימָיו, כַּךְ חָכְמָתוֹ נוֹבַעַת. וְהֹוֶה צָנוּעַ-אִישׁ כָּזֶה הִנֵּהוּ צָנוּעַ, скромный, דֶעמִיטְהִיג. עֶלְבּוֹן—обида, קְרֶענְקוּנג. וּמְגַדַּלְתּוֹ וכו׳—הַתּוֹרָה מְגַדֶּלֶת וּמְרוֹמֶמֶת אוֹתוֹ עַל

ב. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי: בְּכָל יוֹם וָיוֹם בַּת קוֹל יוֹצֵאת מֵהַר חוֹרֵב, וּמַכְרֶזֶת וְאוֹמֶרֶת: „אוֹי לָהֶם, לַבְּרִיּוֹת מֵעֶלְבּוֹנָהּ שֶׁל תּוֹרָה“: שֶׁכָּל מִי שֶׁאֵינוֹ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, נִקְרָא „נָזוּף“, שֶׁנֶּאֱמַר: „נֶזֶם זָהָב בְּאַף חֲזִיר—אִשָּׁה יָפָה וְסָרַת טָעַם“; וְאוֹמֵר: „וְהַלֻּחֹת—מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה, וְהַמִּכְתָּב—מִכְתַּב אֱלֹהִים הוּא, חָרוּת עַל הַלֻּחֹת“,—אַל תִּקְרָא „חָרוּת“ אֶלָּא: „חֵרוּת“, שֶׁאֵין לְךָ בֶּן חוֹרִין, אֶלָּא מִי שֶׁעוֹסֵק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה. וְכָל מִי שֶׁעוֹסֵק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, הֲרֵי זֶה מִתְעַלֶּה, שֶׁנֶּאֱמַר: „וּמִמַּתָּנָה נַחֲלִיאֵל, וּמִנַּחֲלִיאֵל בָּמוֹת“.

ג. הַלּוֹמֵד מֵחֲבֵרוֹ: פֶּרֶק אֶחָד, אוֹ הֲלָכָה אַחַת, אוֹ פָּסוּק אֶחָד, אוֹ דִבּוּר אֶחָד, אוֹ אֲפִילוּ אוֹת אַחַת, צָרִיךְ לִנְהָג בּוֹ כָּבוֹד; שֶׁכֵּן מָצִינוּ בְּדָוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, שֶׁלֹּא לָמַד מֵאֲחִיתֹפֶל אֶלָּא שְׁנֵי דְבָרִים בִּלְבָד, קְרָאוֹ: „רַבּוֹ, אַלּוּפוֹ וּמְיֻדָּעוֹ“,— שֶׁנֶּאֱמַר: „וְאַתָּה אֱנוֹשׁ כְּעֶרְכִּי, אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי“; וַהֲלֹא דְבָרִים קַל וָחֹמֶר: וּמַה דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, שֶׁלֹּא לָמַד מֵאֲחִיתֹפֶל אֶלָּא שְׁנֵי דְבָרִים בִּלְבָד, קְרָאוֹ: „רַבּוֹ, אַלּוּפוֹ וּמְיֻדָּעוֹ“,—הַלּוֹמֵד מֵחֲבֵרוֹ, פֶּרֶק אֶחָד, אוֹ הֲלָכָה אַחַת, אוֹ פָּסוּק אֶחָד, אוֹ דִבּוּר אֶחָד, אוֹ אֲפִילוּ אוֹת אַחַת—עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה, שֶׁצָּרִיךְ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

כָּל יְצוּרֵי תֵבֵל, הוּא נַעֲשָׂה בְּחִיר הַיְצוּרִים. בַּת קוֹל—הֵד, эхо, עֶכָא. וּמַכְרֶזֶת—וּמַשְׁמִיעָה בְּקוֹל גָּדוֹל. אוֹי לָהֶם וכו׳—לְאוֹתָם בְּנֵי אָדָם הָעוֹזְבִים אֶת הַתּוֹרָה וּמַעֲלִיבִים אוֹתָהּ. נָזוּף—отверженный. שֶׁנֶּאֱמַר וכו׳—פָּסוּק זֶה שֶׁנֶּאֱמַר בְּאִשָּׁה סָרַת טַעַם נֶאֱמַר גַּם בְּאִישׁ סָר תּוֹרָה. חָרוּת—חָקוּק. חֵרוּת—חֹפֶשׁ. בֶּן חוֹרִין—חָפְשִׁי. מִתְעַלֶּה—מִתְרוֹמֵם. וּמִמַּתָּנָה וגו׳—אֵלֶּה שְׁמוֹת מְקוֹמוֹת, אַךְ הַדַּרְשָׁן דּוֹרֵשׁ אוֹתָם לֵאמֹר: מִמַּתָּנָה—בְּעֵסֶק הַתּוֹרָה שֶׁהִיא מַתְּנַת ה׳ יֵעָשֶׂה הָאָדָם. נַחֲלִיאֵל—נַחֲלַת אֵל וְחֶלְקוֹ, וּמִזֶּה יַעֲלֶה מַעְלָה מַעְלָה לִמְרוֹם בָּמוֹת. הֲלָכָה—מִשְׁפָּט. לִנְהָג בּוֹ כָּבוֹד—לְכַבְּדוֹ. קְרָאוֹ—קָרָא אוֹתוֹ דָּוִד. וַהֲלֹא דְבָרִים קַל וָחֹמֶר—מִדִּבְרֵי דָּוִד אֵלֶּה אֶפְשָׁר לִלְמֹד בְּ„קַל וָחֹמֶר“ חוֹבַת

לִנְהָג בּוֹ כָּבוֹד! — וְאֵין כָּבוֹד, אֶלָּא תוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: „כָּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ, וּתְמִימִים יִנְחֲלוּ טוֹב". וְאֵין „טוֹב" אֶלָּא תוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: „כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם, תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ".

ד. כַּךְ הִיא דַרְכָּהּ שֶׁל תּוֹרָה: פַּת בַּמֶּלַח תֹּאכֵל, וּמַיִם בַּמְּשׂוּרָה תִּשְׁתֶּה, וְעַל הָאָרֶץ תִּישַׁן, וְחַיֵּי צַעַר תִּחְיֶה, וּבַתּוֹרָה אַתָּה עָמֵל; אִם אַתָּה עוֹשֶׂה כֵּן, אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ, אַשְׁרֶיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְטוֹב לָךְ לָעוֹלָם הַבָּא.

ה. אַל תְּבַקֵּשׁ גְּדֻלָּה לְעַצְמְךָ, וְאַל תַּחְמוֹד כָּבוֹד יוֹתֵר מִלִּמּוּדֶךָ, עֲשֵׂה, וְאַל תִּתְאַוֶּה לְשֻׁלְחָנָם שֶׁל שָׂרִים, שֶׁשֻּׁלְחָנְךָ גָּדוֹל מִשֻּׁלְחָנָם, וְכִתְרְךָ גָּדוֹל מִכִּתְרָם, וְנֶאֱמָן הוּא בַּעַל מְלַאכְתְּךָ, שֶׁיְּשַׁלֶּם לְךָ שְׂכַר פְּעֻלָּתֶךָ.

ו. גְּדוֹלָה תוֹרָה יוֹתֵר מִן הַכְּהֻנָּה וּמִן הַמַּלְכוּת, שֶׁהַמַּלְכוּת נִקְנֵית בִּשְׁלֹשִׁים מַעֲלוֹת, וְהַכְּהֻנָּה נִקְנֵית בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה, וְהַתּוֹרָה נִקְנֵית בְּאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה דְבָרִים. וְאֵלּוּ הֵן: בְּתַלְמוּד, בִּשְׁמִיעַת הָאֹזֶן, בַּעֲרִיכַת שְׂפָתַיִם, בְּבִינַת הַלֵּב, בְּאֵימָה, בְּיִרְאָה, בַּעֲנָוָה, בְּשִׂמְחָה, בְּטָהֳרָה, בְּשִׁמּוּשׁ חֲכָמִים, בְּדִקְדּוּק חֲבֵרִים, בְּפִלְפּוּל הַתַּלְמִידִים, בְּיִשּׁוּב, בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה,

---

שִׁירָה חֲדָשָׁה

כְּבוֹד מוֹרִים. וְאֵין כָּבוֹד אֶלָּא תוֹרָה—אֵין נוֹהֲגִים כָּבוֹד בְּאִישׁ אֶלָּא שֶׁהוּא יוֹדֵעַ תּוֹרָה. בַּמְּשׂוּרָה—בְּמִדָּה. כָּבוֹד יוֹתֵר מִלִּמּוּדֶךָ-כָּבוֹד יוֹתֵר מִכְּבוֹד הַלִּמּוּד אַל תַּחְמֹד, כִּי כָל כָּבוֹד כְּאַיִן הוּא לְעֻמַּת כְּבוֹד הַלִּמּוּד. (עֲשֵׂה-לְמַד). לְשֻׁלְחָנָם שֶׁל שָׂרִים—לְמַטְעַמִּים הָעוֹלִים עַל שֻׁלְחַן שָׂרִים. בַּעַל מְלַאכְתְּךָ-שֶׁמְּלַאכְתּוֹ אַתָּה עוֹשֶׂה וְהוּא ה׳. מַעֲלוֹת—אֵייגֶענְשַׁאפְט, качества. בְּתַלְמוּד—בִּשְׁקִידָה עַל הַלִּמּוּדִים. שְׁמִיעַת הָאֹזֶן-הַקְשָׁבָה. עֲרִיכַת שְׂפָתַיִם—מִבְטָא נָכוֹן. בְּאֵימָה—אֵימַת הַמּוֹרִים. יִרְאָה-יִרְאַת ה׳. שִׁמּוּשׁ חֲכָמִים—לַעֲמוֹד לִפְנֵיהֶם וּלְשָׁרְתָם, הַיְנוּ לָשֶׁבֶת תָּמִיד בְּחֶבְרָתָם. דִּקְדּוּק חֲבֵרִים-לְדַקְדֵּק וּלְהִתְבּוֹנֵן הֵיטֵב בַּחֲבֵרִים לְהִתְחַבֵּר רַק עִם חֲבֵרִים טוֹבִים. פִּלְפּוּל-וִכּוּחַ דְּבָרִים. יִשּׁוּב—הִתְבּוֹנְנוּת, אִיבֶּערְלֶעגוּנְג, обдуманность. בְּמִקְרָא-בִּידִיעַת תַּנַ״ךְ. מִשְׁנָה—כּוֹלֶלֶת תּוֹרַת

בְּמִעוּט סְחוֹרָה, בְּמִעוּט דֶּרֶךְ אֶרֶץ, בְּמִעוּט תַּעֲנוּג, בְּמִעוּט
שֵׁנָה, בְּמִעוּט שִׂיחָה, בְּמִעוּט שְׂחוֹק, בְּאֶרֶךְ אַפַּיִם, בְּלֵב טוֹב,
בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים, בְּקַבָּלַת הַיִּסּוּרִין, הַמַּכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ, וְהַשָּׂמֵחַ
בְּחֶלְקוֹ, וְהָעוֹשֶׂה סְיָג לִדְבָרָיו, וְאֵינוֹ מַחֲזִיק טוֹבָה לְעַצְמוֹ,
אָהוּב, אוֹהֵב אֶת הַמָּקוֹם, אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת, אוֹהֵב אֶת
הַצְּדָקוֹת, אוֹהֵב אֶת הַמֵּישָׁרִים, אוֹהֵב אֶת הַתּוֹכָחוֹת, וּמִתְרַחֵק
מִן הַכָּבוֹד, וְלֹא מֵגִיס לִבּוֹ בְּתַלְמוּדוֹ, וְאֵינוֹ שָׂמֵחַ בְּהוֹרָאָה,
נוֹשֵׂא בְעוֹל עִם חֲבֵרוֹ, וּמַכְרִיעוֹ לְכַף זְכוּת, וּמַעֲמִידוֹ עַל הָאֱמֶת,
וּמַעֲמִידוֹ עַל הַשָּׁלוֹם, וּמִתְיַשֵּׁב לִבּוֹ בְּתַלְמוּדוֹ, שׁוֹאֵל וּמֵשִׁיב,
שׁוֹמֵעַ וּמוֹסִיף, הַלּוֹמֵד עַל מְנָת לְלַמֵּד, וְהַלּוֹמֵד עַל מְנָת
לַעֲשׂוֹת, הַמַּחְכִּים אֶת רַבּוֹ, וְהַמְכַוֵּן אֶת שְׁמוּעָתוֹ, וְהָאוֹמֵר
דָּבָר בְּשֵׁם אוֹמְרוֹ. הָא לָמַדְתָּ: כָּל הָאוֹמֵר דָּבָר בְּשֵׁם
אוֹמְרוֹ, מֵבִיא גְאֻלָּה לָעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר: „וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר
לַמֶּלֶךְ בְּשֵׁם מָרְדֳּכָי".

ז. גְּדוֹלָה תוֹרָה, שֶׁהִיא נוֹתֶנֶת חַיִּים לְעֹשֶׂיהָ בָּעוֹלָם הַזֶּה
וּבָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: „כִּי חַיִּים הֵם לְמֹצְאֵיהֶם, וּלְכָל

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שֶׁבְּעַל פֶּה. בְּמִעוּט סְחוֹרָה וְדֶרֶךְ אֶרֶץ–לְהַמְעִיט בְּמִסְחָר וְעִנְיְנֵי הָעוֹלָם הַשּׁוֹלְלִים זְמַן
רָב. אֶרֶךְ אַפַּיִם—סַבְלָנוּת. אֱמוּנַת חֲכָמִים—אֱמוּנָה בְּדִבְרֵיהֶם. הַמַּכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ–
מֵבִין אֶת מַצָּבוֹ בְּחֶבְרָה. סְיָג לִדְבָרָיו–גֶּדֶר וּמַחְסוֹם לְפִיו בְּעֵת לִשְׁתּוֹק. מַחֲזִיק טוֹבָה–
מַכִּיר טוֹבָה. תּוֹכָחוֹת—מוּסַר הַמּוֹרִים וְהֶעָרוֹתֵיהֶם. וְלֹא מֵגִיס לִבּוֹ–אֵינוֹ מִתְגָּאֶה.
בְּהוֹרָאָה—לְהוֹרוֹת וְלִשְׁפּוֹט אֲחֵרִים. נוֹשֵׂא בְעוֹל עִם חֲבֵרוֹ—מִשְׁתַּתֵּף בְּצַעַר רֵעֵהוּ.
וּמַכְרִיעוֹ וכו'—דָּן אוֹתוֹ לְטוֹבָה. וּמִתְיַשֵּׁב לִבּוֹ–הֶגְיוֹנוֹ וְדַרְכּוֹ בְּתַלְמוּד, מִתְיַשֵּׁב הֵיטֵב
בְּשִׁטָּה קְבוּעָה. שׁוֹאֵל וּמֵשִׁיב–מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּשִׁטַּת שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת. וּמוֹסִיף–עַל שְׁמוּעָתוֹ
לְבָרְרָהּ הֵיטֵב. הַמַּחְכִּים—בִּשְׁאֵלוֹתָיו מוֹסִיף חָכְמָה לְמוֹרֵהוּ. הַמְכַוֵּן אֶת שְׁמוּעָתוֹ—
מִתְעַמֵּק הַרְבֵּה בְּלִקְחוֹ. בְּשֵׁם מָרְדְּכָי—וַתָּבִיא גְאֻלָּה לְיִשְׂרָאֵל. לְעוֹשֶׂיהָ—לְלוֹמְדֶיהָ.

בְּשָׂרוֹ—מַרְפֵּא". וְאוֹמֵר: „רִפְאוּת תְּהִי לְשָׁרֶךָ, וְשִׁקּוּי לְעַצְמוֹתֶיךָ". וְאוֹמֵר: „עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ, וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר". וְאוֹמֵר: „כִּי לִוְיַת חֵן הֵם לְרֹאשֶׁךָ, וַעֲנָקִים לְגַרְגְּרֹתֶיךָ". וְאוֹמֵר: „תִּתֵּן לְרֹאשְׁךָ לִוְיַת חֵן, עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת תְּמַגְּנֶךָּ". וְאוֹמֵר: „כִּי בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ, וְיוֹסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים". וְאוֹמֵר: „אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ, בִּשְׂמֹאולָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד". וְאוֹמֵר: „כִּי אֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים, וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ". וְאוֹמֵר: „דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם, וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם".

ח. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יְהוּדָה מִשּׁוּם רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאי אוֹמֵר: הַנּוֹי, וְהַכֹּחַ, וְהָעֹשֶׁר, וְהַכָּבוֹד, וְהַחָכְמָה, וְהַזִּקְנָה, וְהַשֵּׂיבָה, וְהַבָּנִים, נָאֶה לַצַּדִּיקִים וְנָאֶה לָעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר: „עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת שֵׂיבָה, בְּדֶרֶךְ צְדָקָה תִּמָּצֵא". וְאוֹמֵר: „עֲטֶרֶת זְקֵנִים בְּנֵי בָנִים, וְתִפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם". וְאוֹמֵר: „תִּפְאֶרֶת בַּחוּרִים כֹּחָם, וַהֲדַר זְקֵנִים שֵׂיבָה". וְאוֹמֵר: „וְחָפְרָה הַלְּבָנָה וּבוֹשָׁה הַחַמָּה, כִּי מָלַךְ יְיָ צְבָאוֹת בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַיִם, וְנֶגֶד זְקֵנָיו כָּבוֹד.—

ט. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן מְנַסְיָא אוֹמֵר: אֵלּוּ שֶׁבַע מִדּוֹת שֶׁמָּנוּ חֲכָמִים לַצַּדִּיקִים, כֻּלָּם נִתְקַיְּמוּ בְּרַבִּי וּבְבָנָיו.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לְשָׁרֶךָ—לְשִׁרִירֶךָ муcкуль, מוּסְקֶעל. שִׁקּוּי—מַשְׁקֶה מְחַיֶּה עֲצָמוֹת. וְאוֹמֵר:—עוֹד אוֹמֵר הַכָּתוּב. לִוְיַת חֵן—תַּכְשִׁיט יָפֶה לְרֹאשׁ. עֲנָקִים—עֲדִי הַצַּוָּאר ожерелье, הַאלְזְקֶעטְטֶע. לְגַרְגְּרֹתֶיךָ—לְצַוָּארֶךָ. תְּמַגְּנֶךָּ—תִּמְסוֹר לְךָ. הַנּוֹי—הַיֹּפִי. וְחָפְרָה—וְהִלְבִּינָה מִבּוּשָׁה. הַחַמָּה—הַשֶּׁמֶשׁ.

י׳ חֲמִשָּׁה קִנְיָנִים קָנָה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעוֹלָמוֹ, וְאֵלּוּ הֵן: תּוֹרָה — קִנְיָן אֶחָד, שָׁמַיִם וָאָרֶץ — קִנְיָן אֶחָד, אַבְרָהָם — קִנְיָן אֶחָד, יִשְׂרָאֵל — קִנְיָן אֶחָד, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ — קִנְיָן אֶחָד. תּוֹרָה מִנַּיִן; — דִּכְתִיב: „יְיָ קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ, קֶדֶם מִפְעָלָיו מֵאָז". שָׁמַיִם וָאָרֶץ מִנַּיִן? — דִּכְתִיב: „כֹּה אָמַר יְיָ: הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי; אֵי זֶה בַיִת אֲשֶׁר תִּבְנוּ לִי וְאֵי זֶה מָקוֹם מְנוּחָתִי"; וְאוֹמֵר: „מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ! כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ, מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ". אַבְרָהָם מִנַּיִן? — דִּכְתִיב: „וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמַר: בָּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֶלְיוֹן, קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ". יִשְׂרָאֵל מִנַּיִן? — דִּכְתִיב: „עַד יַעֲבֹר עַמְּךָ, יְיָ, עַד יַעֲבֹר עַם זוּ קָנִיתָ". וְאוֹמֵר: „לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ הֵמָּה, וְאַדִּירֵי כָּל חֶפְצִי בָם". בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מִנַּיִן? — דִּכְתִיב, „מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ, יְיָ, מִקְּדָשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ". וְאוֹמֵר: „וַיְבִיאֵם אֶל גְּבוּל קָדְשׁוֹ, הַר זֶה קָנְתָה יְמִינוֹ".

י״א. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי בֶּן קִסְמָא: פַּעַם אַחַת הָיִיתִי מְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ, וּפָגַע בִּי אָדָם אֶחָד, וְנָתַן לִי שָׁלוֹם, וְהֶחֱזַרְתִּי לוֹ שָׁלוֹם. אָמַר לִי: רַבִּי, מֵאֵיזֶה מָקוֹם אָתָּה? אָמַרְתִּי לוֹ: מֵעִיר גְּדוֹלָה שֶׁל חֲכָמִים וְשֶׁל סוֹפְרִים אָנִי.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מִנַּיִן—מֵאַיִן אָנוּ יוֹדְעִים שֶׁהִיא קִנְיַן ה׳? ה׳ קָנָנִי—דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הֵם. מִפְעָלָיו—לְפִי מַעֲשָׂיו. הֲדֹם—שְׁרַפְרַף, סַפְסָל נָמוּךְ לְמִשְׁעַן הָרַגְלַיִם. לִקְדוֹשִׁים וגו׳—לְיִשְׂרָאֵל גּוֹי קָדוֹשׁ בָּאָרֶץ וּלְאַדִּירֵי הַצֶּדֶק הָאֵלֶּה—כָּל חֶפְצִי בָם. מָכוֹן—מָקוֹם נָכוֹן. וּפָגַע—וְנִפְגַּשׁ. וְהֶחֱזַרְתִּי—הֲשִׁיבוֹתִי.

אָמַר לִי: רַבִּי, רְצוֹנְךָ שֶׁתָּדוּר עִמָּנוּ בִּמְקוֹמֵנוּ, וַאֲנִי אֶתֵּן
לְךָ אֶלֶף אֲלָפִים דִּנְרֵי זָהָב וַאֲבָנִים טוֹבוֹת וּמַרְגָּלִיּוֹת. אָמַרְתִּי
לוֹ: אִם אַתָּה נוֹתֵן לִי כָּל כֶּסֶף וְזָהָב וַאֲבָנִים טוֹבוֹת
וּמַרְגָּלִיּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, אֵינִי דָר אֶלָּא בִּמְקוֹם תּוֹרָה. וְכֵן כָּתוּב
בְּסֵפֶר תְּהִלִּים עַל יְדֵי דָוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: „טוֹב לִי תּוֹרַת
פִּיךָ, מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָסֶף”. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שֶׁבִּשְׁעַת פְּטִירָתוֹ
שֶׁל אָדָם, אֵין מְלַוִּין לוֹ, לְאָדָם, לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא
אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמַרְגָּלִיּוֹת, אֶלָּא תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים
בִּלְבָד. שֶׁנֶּאֱמַר: „בְּהִתְהַלֶּכְךָ תַּנְחֶה אֹתָךְ, בְּשָׁכְבְּךָ
תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ, וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ”. בְּהִתְהַלֶּכְךָ תַּנְחֶה
אֹתָךְ — בָּעוֹלָם הַזֶּה. בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ — בַּקֶּבֶר.
וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ — לָעוֹלָם הַבָּא. וְאוֹמֵר: „לִי הַכֶּסֶף
וְלִי הַזָּהָב — נְאֻם יְיָ צְבָאוֹת.

יב. כָּל מַה שֶּׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בְּעוֹלָמוֹ,
לֹא בְרָאוֹ אֶלָּא לִכְבוֹדוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: „כֹּל הַנִּקְרָא בִשְׁמִי —
וְלִכְבוֹדִי, בְּרָאתִיו יְצַרְתִּיו אַף עֲשִׂיתִיו”. וְאוֹמֵר: „יְיָ,
יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד”.

רַבִּי חֲנַנְיָא בֶּן עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר: רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל, לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת,
שֶׁנֶּאֱמַר: „יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר”. עלינו. ק"י

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שֶׁתָּדוּר—שֶׁתֵּשֵׁב. מַרְגָּלִיּוֹת—ב. жемчугъ, פֶּעֶרְל. פְּטִירָתוֹ—מִיתָתוֹ. מְלַוִּין—מְשַׁלְּחִים
לְבֵית עוֹלָמוֹ. תַּנְחֶה—תּוֹלִיךְ. תְשִׂיחֶךָ—תָּשִׂיחַ וּתְדַבֵּר אִתְּךָ. לִי הַכֶּסֶף וגו׳—וּבְיַד ה׳
לְהַעֲנִיק לִי מִמָּקוֹם אַחֵר בְּיָדוֹ הָרְחָבָה.

בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת קוֹדֶם מַעֲרִיב אוֹמְרִים זֶה:

תהלים קמד.

לְדָוִד, בָּרוּךְ יְיָ צוּרִי הַמְלַמֵּד יָדַי לַקְרָב, אֶצְבְּעוֹתַי לַמִּלְחָמָה. חַסְדִּי וּמְצוּדָתִי מִשְׂגַּבִּי וּמְפַלְטִי לִי, מָגִנִּי וּבוֹ חָסִיתִי. הָרוֹדֵד עַמִּי תַחְתָּי, יְיָ, מָה אָדָם וַתֵּדָעֵהוּ. בֶּן אֱנוֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵהוּ. אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה, יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר. יְיָ, הַט שָׁמֶיךָ וְתֵרֵד, גַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ. בְּרוֹק בָּרָק וּתְפִיצֵם, שְׁלַח חִצֶּיךָ וּתְהֻמֵּם. שְׁלַח יָדֶיךָ מִמָּרוֹם, פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִמַּיִם רַבִּים, מִיַּד בְּנֵי נֵכָר. אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר שָׁוְא, וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר. אֱלֹהִים, שִׁיר חָדָשׁ אָשִׁירָה לָּךְ, בְּנֵבֶל עָשׂוֹר אֲזַמְּרָה לָּךְ. הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים, הַפּוֹצֶה אֶת דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה. פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִיַּד בְּנֵי נֵכָר, אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר שָׁוְא, וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר. אֲשֶׁר בָּנֵינוּ כִּנְטִעִים מְגֻדָּלִים בִּנְעוּרֵיהֶם, בְּנוֹתֵינוּ כְזָוִיֹּת, מְחֻטָּבוֹת תַּבְנִית הֵיכָל. מְזָוֵינוּ מְלֵאִים מְפִיקִים מִזַּן אֶל זַן, צֹאנֵנוּ מַאֲלִיפוֹת מְרֻבָּבוֹת בְּחוּצוֹתֵינוּ. אַלּוּפֵינוּ מְסֻבָּלִים, אֵין פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת, וְאֵין צְוָחָה בִּרְחֹבֹתֵינוּ. אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו.

שם כט.

מִזְמוֹר לְדָוִד, הָבוּ לַייָ בְּנֵי אֵלִים, הָבוּ לַייָ כָּבוֹד וָעֹז. הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ, הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ. קוֹל יְיָ עַל הַמָּיִם אֵל הַכָּבוֹד הִרְעִים, יְיָ עַל מַיִם רַבִּים. קוֹל יְיָ בַּכֹּחַ, קוֹל יְיָ בֶּהָדָר. קוֹל יְיָ שֹׁבֵר אֲרָזִים, וַיְשַׁבֵּר יְיָ אֶת אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן. וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ עֵגֶל, לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן רְאֵמִים. קוֹל יְיָ חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ. קוֹל יְיָ יָחִיל מִדְבָּר, יָחִיל יְיָ מִדְבַּר קָדֵשׁ. קוֹל יְיָ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת, וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת, וּבְהֵיכָלוֹ, כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד. יְיָ לַמַּבּוּל יָשָׁב, וַיֵּשֶׁב יְיָ מֶלֶךְ לְעוֹלָם. יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם.

שם סז.

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר. אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ, יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה. לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ, בְּכָל גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ. יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם. יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים, כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישֹׁר. וּלְאֻמִּים בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה. יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם. אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ, יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ. יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים, וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל אַפְסֵי אָרֶץ.

מִתְפַּלְּלִין תְּפִלַּת עַרְבִית כְּמוֹ שֶׁמִּתְפַּלְּלִין בְּחוֹל.

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית,
וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ.
יְיָ, הוֹשִׁיעָה! הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ.

חזן בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ!

קהל וחזן בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים, בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עִתִּים וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים, וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹם וָלָיְלָה, גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ, וְחֹשֶׁךְ — מִפְּנֵי אוֹר, וּמַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה, וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה, יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ.

אֵל חַי וְקַיָּם, תָּמִיד יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים.

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ, תּוֹרָה וּמִצְוֹת, חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ. עַל כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ, וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ, וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה.

וְאַהֲבָתְךָ אַל תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

יחיד אומר אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן׃

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד!

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד!

וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ. וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ. וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ, וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ. וּכְתַבְתָּם עַל מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ.

שם יא׳ וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹתַי, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם, לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם, וּלְעָבְדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם. וְנָתַתִּי מְטַר אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ, יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ, וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ. וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ, וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ. הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם, וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְחָרָה אַף יְיָ בָּכֶם, וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ, וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה, אֲשֶׁר יְיָ נֹתֵן לָכֶם. וְשַׂמְתֶּם אֶת דְּבָרַי

אֵלֶּה עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם, וּקְשַׁרְתֶּם אוֹתָם לְאוֹת עַל יֶדְכֶם, וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם, וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם, לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ, וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ, וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ. וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ. לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם, כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ.

במדבר טו. וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם: וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם; וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת. וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ, וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם, וְלֹא תָתֻרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם, אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם. לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתָי, וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם. אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם.

הסַזָּן אומר בְּקוֹל רָם: יְהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת.

אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל זֹאת, וְקַיָּם עָלֵינוּ, כִּי הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ, וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל—עַמּוֹ; הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים, מַלְכֵּנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל הֶעָרִיצִים, הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ, וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל אֹיְבֵי

נַפְשֵׁנוּ. הָעֹשֶׂה גְדֹלוֹת עַד אֵין חֵקֶר, וְנִפְלָאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר. הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים, וְלֹא נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ. הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל שׂוֹנְאֵינוּ. הָעֹשֶׂה לָּנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה, אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם; הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם. וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם. הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם סוּף, אֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע; וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ. וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ? מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ? נוֹרָא תְהִלֹּת, עֹשֵׂה פֶלֶא!

מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ, בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה; „זֶה אֵלִי" עָנוּ, וְאָמְרוּ:

„יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד!"

וְנֶאֱמַר: כִּי פָדָה יְיָ אֶת יַעֲקֹב; וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גָּאַל יִשְׂרָאֵל.

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים. וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ, וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה

טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ, וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ: אוֹיֵב, דֶּבֶר, וְחֶרֶב, וְרָעָב, וְיָגוֹן; וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ, וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה. וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹמֵר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לָעַד.

בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן! בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּיָהּ! בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ. וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ, אָמֵן וְאָמֵן! יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם, יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו. יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. כִּי לֹא יִטֹּשׁ יְיָ אֶת עַמּוֹ בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל, כִּי הוֹאִיל יְיָ לַעֲשׂוֹת אֶתְכֶם לוֹ לְעָם. וַיַּרְא כָּל הָעָם, וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם, וַיֹּאמְרוּ: יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים, יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים! וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד. יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ. הוֹשִׁיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ. כָּל גּוֹיִם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ יָבוֹאוּ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי, וִיכַבְּדוּ לִשְׁמֶךָ. כִּי גָדוֹל אַתָּה וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת, אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ. וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ, נוֹדֶה לְּךָ, לְעוֹלָם, לְדוֹר וָדוֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ.

בָּרוּךְ יְיָ בַּיּוֹם; בָּרוּךְ יְיָ בַּלָּיְלָה; בָּרוּךְ יְיָ בְּשָׁכְבֵנוּ; בָּרוּךְ יְיָ בְּקוּמֵנוּ. כִּי בְיָדְךָ נַפְשׁוֹת הַחַיִּים וְהַמֵּתִים, אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל חָי וְרוּחַ כָּל בְּשַׂר אִישׁ. בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי, פָּדִיתָה

אוֹתִי, יְיָ אֵל אֱמֶת. אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם! יַחֵד שִׁמְךָ, וְקַיֵּם מַלְכוּתְךָ תָּמִיד, וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד.

יִרְאוּ עֵינֵינוּ, וְיִשְׂמַח לִבֵּנוּ, וְתָגֵל נַפְשֵׁנוּ, בִּישׁוּעָתְךָ בֶּאֱמֶת, בֶּאֱמוֹר לְצִיּוֹן: מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ. יְיָ מֶלֶךְ, יְיָ מָלָךְ, יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד, כִּי אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ בִּכְבוֹדוֹ, תָּמִיד יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, וְעַל כָּל מַעֲשָׂיו. לש"ץ חצי קדיש

תְּפִלַּת עַרְבִית לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת.

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

בעשי"ת
זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

בעש"ת מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים? זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ. (בעשי"ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ).

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה.

בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת וּבְמוֹצָאֵי יו"ט, אֲפִילוּ מִיו"ט לְחוה"מ אוֹמְרִים זֶה.

אַתָּה חוֹנַנְתָּנוּ לְמַדַּע תּוֹרָתֶךָ, וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וַתַּבְדֵּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל, בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! הָחֵל עָלֵינוּ הַיָּמִים הַבָּאִים לִקְרָאתֵנוּ לְשָׁלוֹם, חֲשׂוּכִים מִכָּל חֵטְא, וּמְנֻקִּים מִכָּל עָוֹן וּמְדֻבָּקִים בְּיִרְאָתֶךָ. וְחָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ דֵּעָה בִּינָה וְהַשְׂכֵּל. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, חוֹנֵן הַדָּעַת.

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ, וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה.

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ, כִּי חָטָאנוּ, מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ, כִּי פָשָׁעְנוּ. כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלֹחַ.

רְאֵה נָא בְעָנְיֵנוּ, וְרִיבָה רִיבֵנוּ, וּגְאָלֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ, כִּי גוֹאֵל חָזָק אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל.

רְפָאֵנוּ יְיָ וְנֵרָפֵא, הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה, כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה, וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוֹתֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

שׁוּרָה חֲדָשָׁה

חוֹנַנְתָּנוּ לְמַדַּע תּוֹרָתֶךָ–נָתַתָּ לָנוּ דַעַת תּוֹרָתֶךָ. הָחֵל–הַתְחֵל. חֲשׂוּכִים–שֶׁנִּהְיֶה מְרֻחָקִים וְנִמְנָעִים.

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֶת כָּל מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה; (בקיץ וְתֵן בְּרָכָה) (בחורף וְתֵן טַל וּמָטָר לִבְרָכָה) עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים.

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ, וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה, וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה, וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה, וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וְצַדְּקֵנוּ בַּמִּשְׁפָּט. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט.

(בעשי״ת הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט).

וְלַמַּלְשִׁינִים אַל תְּהִי תִקְוָה, וְכָל הָרִשְׁעָה כְּרֶגַע תֹּאבֵד, וְכָל אֹיְבֵי עַמְּךָ מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ, וְהַזֵּדִים מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וְתַכְנִיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹבֵר אֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים.

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים, וְעַל זִקְנֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְעַל פְּלֵיטַת סוֹפְרֵיהֶם, וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ, יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם לְעוֹלָם וְלֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים.

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן עוֹלָם. וְכִסֵּא דָוִד מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם.

אֶת צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ, וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ, כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה.

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה, וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ. כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ

בראש חודש וחול המועד אומרים כאן יעלה ויבא.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּר חַיֵּינוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר

לראש חודש ולחול המועד.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ, וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע, וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם

לְרֹאשׁ חֹדֶשׁ	לְחוֹה״מ פֶּסַח	לְחוֹה״מ סֻכּוֹת
רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ	חַג הַמַּצּוֹת	חַג הַסֻּכּוֹת

הַזֶּה, זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים, וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחָנֵּנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה.

נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב, וָבֹקֶר, וְצָהֳרָיִם: הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְּרַחֵם, כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ; מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ. בַּחֲנֻכָּה וּבְפוּרִים אוֹמְרִים כָּאן עַל הַנִּסִּים.

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

כעשי"ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת.

עַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַמִּלְחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בִּזְּמַן הַזֶּה.

לַחֲנֻכָּה.

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ, וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ; וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי „חֲנֻכָּה" אֵלּוּ, לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. ועל כלם וכו'

לְפוּרִים.

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה, כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע, בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד, לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים, מִנַּעַר וְעַד זָקֵן, טַף וְנָשִׁים, בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר, הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר, וּשְׁלָלָם לָבוֹז. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הֵפַרְתָּ אֶת עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ, וַהֲשֵׁבוֹתָ לּוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ. ועל כלם וכו'

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בספר

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם.

בעשי"ת בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם.

אֱלֹהַי! נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי—נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי, וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת. וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

חֲצִי קַדִּישׁ.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, — וְאִמְרוּ: אָמֵן!

קהל יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא!

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא—בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלָּא (בעשי"ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא—וְאִמְרוּ: אָמֵן!

ואם אין אומרים ויה"נ וא"ק, אז אומרים קדיש שלם.

אִם חַל יו"ט בְּזֶה הַשָּׁבוּעַ א"א וִיהִי נוֹעַם וְאַתָּה קָדוֹשׁ וּמַתְחִילִין וְיִתֶּן לְךָ,
וְאִם חַל תִּשְׁעָה בְּאָב בְּמוֹצש"ק א"א וִיהִי נוֹעַם וְלֹא וְיִתֶּן לְךָ.

וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי, אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ

תהלים צא.

יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן, בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן.
אֹמַר לַיְיָ מַחְסִי וּמְצוּדָתִי, אֱלֹהַי אֶבְטַח בּוֹ.
כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ, מִדֶּבֶר הַוּוֹת.
בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה, צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ.
לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה, מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם.
מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ, מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם.
יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף, וּרְבָבָה מִימִינֶךָ, אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ.
רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט, וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה.
כִּי אַתָּה יְיָ מַחְסִי, עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ.
לֹא תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה, וְנֶגַע לֹא יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ.
כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָּךְ, לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ.
עַל כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ, פֶּן תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ.
עַל שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ, תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין.
כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ, אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי.
יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ, עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה, אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ.
אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ, וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי. אורך ימים וגו

וְאַתָּה קָדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל! וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת, מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן דֵּין, וְאָמְרִין: קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ; קַדִּישׁ עַל אַרְעָא עוֹבַד

גְּבוּרְתֵּהּ, קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יְיָ צְבָאוֹת, מַלְיָא כָל אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ. וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ, וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל: בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. וּנְטָלַתְנִי רוּחָא וְשִׁמְעֵת בַּתְרַי קָל זִיעַ סַגִּיא דִּמְשַׁבְּחִין וְאָמְרִין: בְּרִיךְ יְקָרָא דַיְיָ מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ! יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד. יְיָ מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ! שָׁמְרָה זֹּאת לְעוֹלָם, לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ, וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ. וְהוּא רַחוּם, יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ. כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח, וְרַב חֶסֶד לְכָל קֹרְאֶיךָ. צִדְקָתְךָ – צֶדֶק לְעוֹלָם, וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת. תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב, חֶסֶד – לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם. בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם—יַעֲמָס לָנוּ, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ, סֶלָה. יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ, אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה. יְיָ צְבָאוֹת! אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ. יְיָ, הוֹשִׁיעָה! הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ. בָּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ, וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ: הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ, וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם. לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק, וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְנִזְכֶּה, וְנִחְיֶה, וְנִרְאֶה, וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה, לִשְׁנֵי יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם; יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ. בָּרוּךְ הַגֶּבֶר, אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיְיָ, וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ. בִּטְחוּ בַיְיָ עֲדֵי עַד, כִּי בְּיָהּ יְיָ צוּר עוֹלָמִים. וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ, כִּי לֹא עָזַבְתָּ דֹּרְשֶׁיךָ, יְיָ! יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר. ק״ש

בִּרְכַּת שָׁמַיִם וָאָרֶץ.

בראשית כז. וְיִתֶּן לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ, וְרֹב דָּגָן וְתִירשׁ. יַעַבְדוּךָ עַמִּים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ לְאֻמִּים, הֱוֵה גְבִיר לְאַחֶיךָ, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ בְּנֵי אִמֶּךָ. אֹרְרֶיךָ—אָרוּר, וּמְבָרֲכֶיךָ—בָּרוּךְ.

שם כח. וְאֵל שַׁדַּי יְבָרֵךְ אֹתְךָ וְיַפְרְךָ וְיַרְבֶּךָ, וְהָיִיתָ לִקְהַל עַמִּים. וְיִתֶּן לְךָ אֶת בִּרְכַּת אַבְרָהָם, לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ: לְרִשְׁתְּךָ אֶת אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ, אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם.

שם מט. מֵאֵל אָבִיךָ וְיַעְזְרֶךָּ. וְאֵת שַׁדַּי וִיבָרְכֶךָּ, בִּרְכֹת שָׁמַיִם מֵעָל, בִּרְכֹת

שִׁירָה חֲדָשָׁה.

וְיִתֶּן—לִתְחִלַּת הַשָּׁבוּעַ הַבָּא נִסְדְּרוּ הַפְּרָקִים הַלָּלוּ שֶׁתָּכְנָם עִנְיָנִים וּפְסוּקִים שׁוֹנִים מֵהַתַּנַ"ךְ עַל הַבְּרָכָה, הַשָּׁלוֹם וְעוֹד. מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ-מִדֶּשֶׁן וְטוּב הָאָרֶץ. גְּבִיר—אָדוֹן וּמוֹשֵׁל. אֶרֶץ מְגוּרֶיךָ—שֶׁאַתָּה יוֹשֵׁב בָּהּ. מֵאֵל אָבִיךָ-הָיָה לְךָ כָּל טוּב עַד הַיּוֹם וְהוּא יַעְזְרֶךָּ גַּם לְהַבָּא. וְאֵת שַׁדַּי-וּמֵאֵת שַׁדַּי. בִּרְכוֹת שָׁמַיִם מֵעָל—טַל וּמָטָר. בִּרְכֹת

א'

תְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת, בִּרְכֹת שָׁדַיִם
וָרָחַם. בִּרְכֹת אָבִיךָ גָּבְרוּ עַל בִּרְכֹת
הוֹרַי, עַד תַּאֲוַת גִּבְעֹת עוֹלָם–תִּהְיֶיןָ
לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו.
דברים ז. וַאֲהֵבְךָ וּבֵרַכְךָ וְהִרְבֶּךָ, וּבֵרַךְ פְּרִי
בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתֶךָ, דְּגָנְךָ וְתִירשְׁךָ
וְיִצְהָרֶךָ, שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ,
עַל הָאֲדָמָה, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ
לָתֶת לָךְ. בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל הָעַמִּים,
לֹא יִהְיֶה בְךָ עָקָר וַעֲקָרָה וּבִבְהֶמְתֶּךָ.
וְהֵסִיר יְיָ מִמְּךָ כָּל חֹלִי, וְכָל מַדְוֵי
מִצְרַיִם הָרָעִים, אֲשֶׁר יָדַעְתָּ, לֹא יְשִׂימָם
בָּךְ, וּנְתָנָם בְּכָל שׂנְאֶיךָ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

תְּהוֹם–מֵי מַעְיָנוֹת וּנְהָלִים. בִּרְכֹת שָׁדַיִם וָרָחַם–פְּרִי הַבֶּטֶן. בִּרְכֹת אָבִיךָ וגו׳— הַבְּרָכוֹת שֶׁנָּתַן אֱלֹהִים לְאָבִיךָ רַבּוּ וְעָצְמוּ עַל בִּרְכוֹת אֲבוֹתַי אוֹתִי, כִּי גָבְהוּ מְאֹד עַד גְּבוּל מְרוֹם הַגְּבָעוֹת, וַאֲנִי מִתְפַּלֵּל כִּי תָּבֹאנָה הַבְּרָכוֹת הָאֵלֶּה עַל רֹאשׁ יוֹסֵף הַמּוּרָם וְנַעֲלֶה מֵאֶחָיו. שְׁגַר אֲלָפֶיךָ–פְּרִי בֶטֶן בְּקָרֶיךָ. עַשְׁתְּרֹת–עֶדְרֵי. מַדְוֵי–מַחֲלוֹת.

בִּרְכַּת בָּנִים.

בראשי' מח. הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל רָע, יְבָרֵךְ אֶת
הַנְּעָרִים, וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי, וְשֵׁם אֲבֹתַי: אַבְרָהָם
וְיִצְחָק, וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ.

דברי' א. יְיָ אֱלֹהֵיכֶם הִרְבָּה אֶתְכֶם, וְהִנְּכֶם הַיּוֹם כְּכוֹכְבֵי
הַשָּׁמַיִם לָרֹב. יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵכֶם, יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם,
אֶלֶף פְּעָמִים, וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם.

בִּרְכַּת נְכָסִים.

שם כח. בָּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר, וּבָרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה, בָּרוּךְ
אַתָּה בְּבֹאֶךָ, וּבָרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתֶךָ. בָּרוּךְ טַנְאֲךָ
וּמִשְׁאַרְתֶּךָ. בָּרוּךְ פְּרִי בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ, וּפְרִי
בְהֶמְתֶּךָ, שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ. יְצַו יְיָ אִתְּךָ
אֶת הַבְּרָכָה בַּאֲסָמֶיךָ וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ, וּבֵרַכְךָ
בָּאָרֶץ, אֲשֶׁר יְיָ אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ.

יִפְתַּח יְיָ לְךָ אֶת אוֹצָרוֹ הַטּוֹב—אֶת הַשָּׁמַיִם
לָתֵת מְטַר אַרְצְךָ בְּעִתּוֹ, וּלְבָרֵךְ אֵת כָּל מַעֲשֵׂה
יָדֶךָ; וְהִלְוִיתָ גּוֹיִם רַבִּים, וְאַתָּה לֹא תִלְוֶה.

שם טו. כִּי יְיָ אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָךְ, וְהַעֲבַטְתָּ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי–טוֹבִים וִישָׁרִים יִהְיוּ כַּאֲבוֹתֵיהֶם, שֶׁכָּל רוֹאֵיהֶם יַכִּירוּם כִּי הֵם
זֶרַע אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב. וְיִדְגּוּ–יִפְרוּ כְּדָגִים. יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם–כְּמִסְפַּרְכֶם עַתָּה
יוֹסֵף עֲלֵיכֶם עוֹד אֶלֶף פְּעָמִים.

בְּבֹאֶךָ... בְּצֵאתֶךָ–כְּלוֹמַר, בְּכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תַּצְלִיחַ. טַנְאֲךָ–סַל פֵּרוֹתֶיךָ.
מִשְׁאֶרֶת–כְּלִי שֶׁמַּחְמִיצִים בּוֹ בָּצֵק. בַּאֲסָמֶיךָ–בְּאוֹצְרוֹת תְּבוּאָתֶךָ. וְהַעֲבַטְתָּ–תַּלְוֶה (מִלָּשׁוֹן

גּוֹיִם רַבִּים, וְאַתָּה לֹא תַעֲבֹט; וּמָשַׁלְתָּ בְּגוֹיִם רַבִּים, וּבְךָ לֹא יִמְשֹׁלוּ.

שם לג. אַשְׁרֶיךָ, יִשְׂרָאֵל! מִי כָמוֹךָ, עַם, נוֹשַׁע בַּיְיָ, מָגֵן עֶזְרֶךָ, וַאֲשֶׁר חֶרֶב גַּאֲוָתֶךָ? וְיִכָּחֲשׁוּ אֹיְבֶיךָ לָךְ, וְאַתָּה עַל בָּמוֹתֵימוֹ תִדְרֹךְ.

גְּאֻלָּה.

ישעיה מד. מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ, וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ; שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ. רָנּוּ שָׁמַיִם כִּי עָשָׂה יְיָ, הָרִיעוּ תַּחְתִּיּוֹת אָרֶץ, פִּצְחוּ הָרִים רִנָּה, יַעַר וְכָל עֵץ בּוֹ, כִּי גָאַל יְיָ יַעֲקֹב, וּבְיִשְׂרָאֵל יִתְפָּאָר

שם מז. גֹּאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ, קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל.

יְשׁוּעָה.

שם מה. יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּיְיָ תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים; לֹא תֵבֹשׁוּ וְלֹא תִכָּלְמוּ עַד עוֹלְמֵי עַד. יואל ב. וַאֲכַלְתֶּם אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ, וְהִלַּלְתֶּם אֶת שֵׁם יְיָ אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְלִיא; וְלֹא יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם. וִידַעְתֶּם: כִּי בְקֶרֶב יִשְׂרָאֵל אָנִי וַאֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם וְאֵין עוֹד, וְלֹא יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֲבוֹט-מַשְׁכּוֹן-לְפִי שֶׁרֹב הַלְוָאוֹתֵיהֶם הָיוּ עַל יְדֵי מַשְׁכּוֹן). וַאֲשֶׁר חֶרֶב גַּאֲוָתֶךָ—שֶׁהוּא לְךָ לְחֶרֶב לְהִתְגָּאוֹת וּלְהִתְגַּבֵּר עַל אוֹיְבֶיךָ. וְיִכָּחֲשׁוּ—יֹאבֵדוּ. עַל בָּמוֹתֵימוֹ תִדְרֹךְ-תִּדְרוֹךְ עַל מְרוֹמֵיהֶם, ר״ל, תִּתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם (ב׳ הַמִּבְטָאִים הָאֵלֶּה מְצוּיִים הֵם בְּכִתְבֵי הַקֹּדֶשׁ).

כָּעָב... וְכֶעָנָן—שֶׁיַּעַבְרוּ חִישׁ וְיֵעָלְמוּ. רָנּוּ-רַנְּנוּ. פִּצְחוּ—הָרִימוּ קוֹל.

אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְלִיא-שֶׁעָשָׂה נִפְלָאוֹת לָכֶם

ישעי׳ נה. כִּי בְשִׂמְחָה תֵצֵאוּ, וּבְשָׁלוֹם תּוּבָלוּן; הֶהָרִים
וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה, וְכָל עֲצֵי הַשָּׂדֶה
יִמְחֲאוּ כָף.

שם יב. הִנֵּה, אֵל יְשׁוּעָתִי אֶבְטַח, וְלֹא אֶפְחָד; כִּי עָזִּי
וְזִמְרָת יָהּ יְיָ, וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה. וּשְׁאַבְתֶּם מַיִם
בְּשָׂשׂוֹן, מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה! וַאֲמַרְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא:
הוֹדוּ לַייָ קִרְאוּ בִשְׁמוֹ, הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו;
הַזְכִּירוּ, כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ. זַמְּרוּ יְיָ, כִּי גֵאוּת עָשָׂה;
מוּדַעַת זֹאת בְּכָל הָאָרֶץ! צַהֲלִי וָרֹנִּי, יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן!
כִּי גָדוֹל בְּקִרְבֵּךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל.

שם כה. וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא: הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה, קִוִּינוּ לוֹ
וְיוֹשִׁיעֵנוּ, זֶה יְיָ קִוִּינוּ לוֹ, נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ.

רֶוַח וְהַצָּלָה וְשִׂמְחָה.

ישעי׳ ב. בֵּית יַעֲקֹב! לְכוּ וְנֵלְכָה בְּאוֹר יְיָ!

שם לג. וְהָיָה אֱמוּנַת עִתֶּיךָ; חֹסֶן יְשׁוּעֹת—חָכְמַת וָדָעַת,
יִרְאַת יְיָ הִיא אוֹצָרוֹ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בְּשִׂמְחָה תֵצֵאוּ—מֵאַרְצוֹת גָּלוּתְכֶם. תּוּבָלוּן-תּוּבְאוּ לְאַרְצְכֶם. יִמְחֲאוּ כָף-יַכּוּ כַּף אֶת כַּף בְּשִׂמְחָה לִקְרַאת בּוֹאֲכֶם. עָזִּי וְזִמְרָת וגו׳-ה׳ הוּא עָזִּי וְזִמְרָתִי. וּשְׁאַבְתֶּם מַיִם וגו׳-כְּלוֹמַר, יְשׁוּעַתְכֶם לֹא תִפָּסֵק כְּמֵי מַעְיָן נוֹבֵעַ. עֲלִילֹתָיו-מַעֲשָׂיו. גֵאוּת-גְּדוֹלוֹת וְנִפְלָאוֹת. צַהֲלִי-הָרִימִי קוֹל שִׂמְחָה.

בְּאוֹר ה׳-בְּדַעַת ה׳. וְהָיָה אֱמוּנַת עִתֶּיךָ-עִתֶּיךָ וִימֵי שַׁלְוָתְךָ תִּהְיֶינָה נֶאֱמָנוֹת וְקַיָּמוֹת. חֹסֶן יְשׁוּעֹת חָכְמַת וָדַעַת—הַחָכְמָה וְהַדַּעַת תִּהְיֶינָה לְךָ לְאוֹצָר שֶׁל יְשׁוּעוֹת. וְיִרְאַת ה׳

שמואל א׳ יח.

וַיְהִי דָוִד לְכָל דְּרָכָו מַשְׂכִּיל, וַיְיָ עִמּוֹ.

תהלי׳ נה. פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי, מִקְּרָב לִי כִּי בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי.

שמואל א׳ יד.

וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל שָׁאוּל: הֲיוֹנָתָן יָמוּת, אֲשֶׁר עָשָׂה הַיְשׁוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל? חָלִילָה! חַי יְיָ, אִם יִפֹּל מִשַּׂעֲרַת רֹאשׁוֹ אַרְצָה, כִּי עִם אֱלֹהִים עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה; וַיִּפְדּוּ הָעָם אֶת יוֹנָתָן וְלֹא מֵת.

ישעי׳ לה וּפְדוּיֵי יְיָ יְשֻׁבוּן, וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה, וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשָׁם; שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ; וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה.

תהלי׳ ל. הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי, פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה.

דברי׳ כג. וְלֹא אָבָה יְיָ אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ אֶל בִּלְעָם וַיַּהֲפֹךְ יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְּךָ, אֶת הַקְּלָלָה, לִבְרָכָה, כִּי אֲהֵבְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ.

ירמי׳ לא. אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה בְּמָחוֹל, וּבַחֻרִים וּזְקֵנִים יַחְדָּו וְהָפַכְתִּי אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן, וְנִחַמְתִּים וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

תִּהְיֶה לְךָ לְאוֹצָר כָּל טוּ״. מַשְׂכִּיל–מַצְלִיחַ. מִקְּרָב לִי–מִן הַמִּלְחָמוֹת אֲשֶׁר הִגִּיעוּ לִי הִצִּיל נַפְשִׁי בְשָׁלוֹם. כִּי בְרַבִּים–בְּרוֹב עָם. הָיוּ עִמָּדִי–נִלְחָמוּ בִי. עִם אֱלֹהִים עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה–יוֹנָתָן עָשָׂה הַיּוֹם דְּבָרִים שֶׁהֵם לְמַעְלָה מֵהַטֶּבַע. וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה–חֲגַרְתַּנִי בְּאֵזוֹר שֶׁל שִׂמְחָה.

שָׁלוֹם.

ישעי' נז. בּוֹרֵא נִיב שְׂפָתָיִם; שָׁלוֹם, שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב — אָמַר יְיָ, וּרְפָאתִיו.

דה"יא' יב. וְרוּחַ לָבְשָׁה אֶת עֲמָשַׂי רֹאשׁ הַשָּׁלִישִׁים: לְךָ — דָוִיד, וְעִמְּךָ — בֶן יִשַׁי שָׁלוֹם, שָׁלוֹם לְךָ וְשָׁלוֹם לְעֹזְרֶךָ, כִּי עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ! וַיְקַבְּלֵם דָּוִיד וַיִּתְּנֵם בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד.

שמואל א' כה. וַאֲמַרְתֶּם: כֹּה לֶחָי! וְאַתָּה שָׁלוֹם, וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם וְכֹל אֲשֶׁר לְךָ שָׁלוֹם!

תהלי' כט. יא: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם.

נֶחָמָה.

מגילה לא. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: בְּכָל מָקוֹם שֶׁאַתָּה מוֹצֵא גְּדֻלָּתוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שָׁם אַתָּה מוֹצֵא עַנְוְתָנוּתוֹ. דָּבָר זֶה כָּתוּב בַּתּוֹרָה, וְשָׁנוּי בַּנְּבִיאִים, וּמְשֻׁלָּשׁ בַּכְּתוּבִים. כָּתוּב בַּתּוֹרָה: „כִּי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים. הָאֵל הַגָּדֹל, הַגִּבֹּר וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר לֹא יִשָּׂא פָנִים וְלֹא יִקַּח

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בּוֹרֵא נִיב שְׂפָתָיִם — לַאֲבֵלֵי צִיּוֹן שֶׁהָיוּ כְּאִלְּמִים, ה' יִתֵּן לָהֶם דִּבּוּר שְׂפָתַיִם, כִּי רָחַב פִּיהֶם עַל אוֹיְבֵיהֶם. לָרָחוֹק — לַיּוֹשֵׁב בְּאַרְצוֹת הַנֵּכָר. וְלַקָּרוֹב — לַיּוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְרוּחַ לָבְשָׁה — בִּהְיוֹת דָּוִד בּוֹרֵחַ מִפְּנֵי שָׁאוּל וַיָּבוֹאוּ אֵלָיו אֲנָשִׁים מִבְּנֵי יְהוּדָה וּבִנְיָמִין וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם: הַלְשָׁלוֹם בָּאתֶם אוֹ לְרַמּוֹתֵנִי! וַיִּתְחַזֵּק עֲמָשַׂי וַיֹּאמַר: עִמְּךָ הִנֵּנוּ, בֶּן יִשַׁי, לְשָׁלוֹם בָּאנוּ. וַאֲמַרְתֶּם כֹּה לֶחָי — בִּבְרָכָה זוּ שָׁלַח דָּוִד אֶת עֲבָדָיו לְבָרֵךְ אֶת נָבָל, כַּבְּרָכָה הַזֹּאת אֲנַחְנוּ מְבָרְכִים אוֹתְךָ גַּם בְּשֵׁם ד'.

בְּכָל מָקוֹם שֶׁאַתָּה מוֹצֵא וכו' — בְּכָל מָקוֹם בְּכִתְבֵי הַקֹּדֶשׁ שֶׁיְּדֻבַּר בִּגְדֻלָּתוֹ שָׁם יְדֻבַּר גַּם בְּעַנְוָתוֹ, לְלַמֶּדְךָ שֶׁעִקַּר גְּדֻלָּתוֹ הִיא עַנְוָתוֹ. שָׁנוּי — כָּתוּב שֵׁנִית. מְשֻׁלָּשׁ —

שֹׁחַד", וּכְתִיב בַּתְרֵהּ: „עֹשֶׂה מִשְׁפַּט יָתוֹם וְאַלְמָנָה, וְאֹהֵב גֵּר לָתֶת לוֹ לֶחֶם וְשִׂמְלָה". שָׁנוּי בַּנְּבִיאִים — דִּכְתִיב: „כִּי כֹה אָמַר רָם וְנִשָּׂא, שֹׁכֵן עַד, וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ: מָרוֹם וְקָדוֹשׁ אֶשְׁכּוֹן, וְאֶת דַּכָּא וּשְׁפַל רוּחַ, לְהַחֲיוֹת רוּחַ שְׁפָלִים וּלְהַחֲיוֹת לֵב נִדְכָּאִים". מְשֻׁלָּשׁ בַּכְּתוּבִים—דִּכְתִיב: „שִׁירוּ לֵאלֹהִים, זַמְּרוּ שְׁמוֹ, סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת, בְּיָהּ שְׁמוֹ, וְעִלְזוּ לְפָנָיו"; וּכְתִיב בַּתְרֵהּ: „אֲבִי יְתוֹמִים וְדַיַּן אַלְמָנוֹת, אֱלֹהִים בִּמְעוֹן קָדְשׁוֹ".

מ"א ח׳. יְהִי יְיָ אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם אֲבֹתֵינוּ, אַל יַעַזְבֵנוּ וְאַל יִטְּשֵׁנוּ.

דברים ד. וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּייָ אֱלֹהֵיכֶם, חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם.

ישעיה נא. כִּי נִחַם יְיָ צִיּוֹן, נִחַם כָּל חָרְבֹתֶיהָ, וַיָּשֶׂם מִדְבָּרָהּ כְּעֵדֶן וְעַרְבָתָהּ כְּגַן יְיָ; שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִמָּצֵא בָהּ, תּוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה.

ישעי׳ מב. יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר.

תהלים קכח.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, אַשְׁרֵי כָּל יְרֵא יְיָ, הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו. יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל, אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ! אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ, בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים, סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ. הִנֵּה, כִּי כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְיָ! יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן, וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָיִם, כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ. וּרְאֵה בָנִים לְבָנֶיךָ, שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל! עלינו. ק"י

שִׁירָה חֲדָשָׁה

כָּתוּב שְׁלִישִׁית. וּכְתִיב בַּתְרֵהּ—וְכָתוּב אַחֲרָיו שֶׁל פָּסוּק זֶה. שֹׁכֵן עַד—יוֹשֵׁב עַל כִּסְאוֹ לְעוֹלָם. וְאֶת דַּכָּא-גַּם עִם הַנַּעֲנֶה וְהַנִּכְנָע אֶשְׁכּוֹן. סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת-עֲשׂוּ מְסִלָּה בַּמִּדְבָּר לַה׳, הָרוֹכֵב עַל עָב קַל כְּדֶרֶךְ שֶׁעוֹשִׂים מְסִלָּה לַמֶּלֶךְ. דַּיַּן אַלְמָנוֹת—שׁוֹפֵט מִשְׁפָּטָן.

סֵדֶר הַבְדָּלָה.

נוֹטֵל הַכּוֹס בִּימִינוֹ, וְעוֹמֵד מוּל אוֹר נֵר הַהַבְדָּלָה וְאוֹמֵר.

הִנֵּה, אֵל יְשׁוּעָתִי, אֶבְטַח, וְלֹא אֶפְחָד; כִּי עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ יְיָ, וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה. וּשְׁאַבְתֶּם מַיִם בְּשָׂשׂוֹן, מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה.

לַיְיָ הַיְשׁוּעָה, עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה.

יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב לָנוּ—אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה.

לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה, וְשָׂשׂוֹן, וִיקָר.— כֵּן תִּהְיֶה לָּנוּ.

כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא, וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא.

על היין סַבְרִי מָרָנָן וְרַבָּנָן וְרַבּוֹתַי.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן.

עַל מַשְׁקִים אֲחֵרִים בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהַכֹּל נִהְיָה בִּדְבָרוֹ.

עַל הַבְּשָׂמִים בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מִינֵי בְשָׂמִים.

עַל הַנֵּר בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל, בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לַיְּהוּדִים—אֲשֶׁר בְּמַלְכוּת פָּרַס בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר. כּוֹס יְשׁוּעוֹת-כּוֹס יַיִן לְתוֹדָה עַל הַיְשׁוּעוֹת.

הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל, חַטֹּאתֵינוּ הוּא יִמְחוֹל,
זַרְעֵנוּ וְכַסְפֵּנוּ יַרְבֶּה כַחוֹל, וְכַכּוֹכָבִים בַּלָּיְלָה.

יוֹם פָּנָה כְּצֵל תֹּמֶר, אֶקְרָא לָאֵל עָלַי גּוֹמֵר, אָמַר שׁוֹמֵר, אָתָא בֹקֶר וְגַם לָיְלָה.

צִדְקָתְךָ כְּהַר תָּבוֹר, עַל חֲטָאַי עָבוֹר תַּעֲבוֹר, כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבוֹר, וְאַשְׁמוּרָה בַלָּיְלָה.

חָלְפָה עוֹנַת מִנְחָתִי, מִי יִתֵּן מְנוּחָתִי, יָגַעְתִּי בְאַנְחָתִי, אַשְׂחֶה בְכָל לָיְלָה.

קוֹלִי בַּל יֻנְטָל, פְּתַח לִי שַׁעַר הַמְּנֻטָּל, שֶׁרֹּאשִׁי נִמְלָא טָל, קְוֻצּוֹתַי רְסִיסֵי לָיְלָה.

הֵעָתֵר נוֹרָא וְאָיוֹם, אֲשַׁוֵּעַ תְּנָה פִדְיוֹם, בְּנֶשֶׁף בְּעֶרֶב יוֹם, בְּאִישׁוֹן לָיְלָה.

קְרָאתִיךָ יָהּ הוֹשִׁיעֵנִי, אֹרַח חַיִּים תּוֹדִיעֵנִי, מִדַּלּוּת תְּבַצְּעֵנִי, מִיּוֹם וְעַד לָיְלָה.

טַהֵר טִנּוּף מַעֲשַׂי, פֶּן יֹאמְרוּ מַכְעִיסַי, אַיֵּה נָא אֱלוֹהַּ עֹשָׂי, הַנּוֹתֵן זְמִרוֹת בַּלָּיְלָה.

נַחְנוּ בְיָדְךָ כַּחֹמֶר, סְלַח נָא עַל קַל וָחֹמֶר, יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר, וְלַיְלָה לְלָיְלָה.

הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל, חַטֹּאתֵינוּ הוּא יִמְחוֹל,
זַרְעֵנוּ וְכַסְפֵּנוּ יַרְבֶּה כַחוֹל, וְכַכּוֹכָבִים בַּלָּיְלָה.

בְּמוֹצָאֵי יוֹם מְנוּחָה, הַמְצֵא לְעַמְּךָ רְוָחָה, שְׁלַח תִּשְׁבִּי לַנֶּאֱנָחָה, וְנָס יָגוֹן וַאֲנָחָה. יָאֲתָה לְךָ צוּרִי, לְקַבֵּץ עַם מְפֻזָּרִי, מִיַּד גּוֹי אַכְזָרִי, אֲשֶׁר כָּרָה לִי שׁוּחָה. עֵת דּוֹדִים תְּעוֹרֵר אֵל, לְמַלֵּט עַם אֲשֶׁר שׁוֹאֵל, רְאוֹת טוּבְךָ בְּבֹא גוֹאֵל, לְשֶׂה פְזוּרָה נִדָּחָה. קְרָא יֶשַׁע לְעַם נְדָבָה, אֵל דָּגוּל מֵרְבָבָה, יְהִי הַשָּׁבוּעַ הַבָּא, לִישׁוּעָה וְלִרְוָחָה. בַּת צִיּוֹן הַשְּׁכוּלָה, אֲשֶׁר הִיא הַיּוֹם גְּעוּלָה, מְהֵרָה תִּהְיֶה בְעוּלָה, בְּאֵם הַבָּנִים שְׂמֵחָה. מַעְיָנוֹת אֲנִי יְזוּבוּן, וּפְדוּיֵי יְיָ עוֹד יְשׁוּבוּן, וּמֵי יֶשַׁע יִשְׁאֲבוּן, וְהַצָּרָה נִשְׁכָּחָה. נְחֵה עַמְּךָ כְּאָב רַחֲמָן, יְצַפְצְפוּ עַם לֹא אַלְמָן, דְּבַר יְיָ אֲשֶׁר נֶאֱמָן, בַּהֲקִימְךָ הַבְטָחָה. וִידִידִים פְּלֵיטֵי חֶרֶץ, נְגִינָתָם יִפְצְחוּ בְמֶרֶץ, בְּלִי צְוָחָה וּבְלִי פֶרֶץ, אֵין יוֹצֵאת וְאֵין צְוָחָה. יְהִי הַחֹדֶשׁ הַזֶּה, כִּנְבוּאַת אֲבִי חוֹזֶה, וְיִשָּׁמַע בְּבַיִת זֶה, קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה. חָזָק יְמַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ, אַמִּיץ יַעֲשֶׂה בַּקָּשָׁתֵנוּ, וְהוּא יִשְׁלַח בְּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ, בְּרָכָה וְהַצְלָחָה. בְּמוֹצָאֵי יוֹם גִּילָה, שִׁמְךָ נוֹרָא עֲלִילָה, שְׁלַח תִּשְׁבִּי לְעַם סְגֻלָּה, רֶוַח שָׂשׂוֹן וַהֲנָחָה, קוֹל צָהֳלָה וְרִנָּה, שְׂפָתֵינוּ אָז תְּרַנֵּנָּה, אָנָּא יְהוָֹה הוֹשִׁיעָה נָּא, אָנָּא יְהוָֹה הַצְלִיחָה נָא.

בְּכָל חֹדֶשׁ מִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַד יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ אִם נִרְאֵית הַלְּבָנָה בְּזָהֳרָהּ מְבָרְכִים בְּרָכָה זוֹ.

הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ אֶת יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם, הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים. הַלְלוּהוּ כָל מַלְאָכָיו, הַלְלוּהוּ כָּל צְבָאָיו. הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ, הַלְלוּהוּ כָּל כּוֹכְבֵי אוֹר. הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם, וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמָיִם. יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ, כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ. וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם, חָק נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר.

הֲרֵינִי מוּכָן וּמְזֻמָּן לְקַיֵּם הַמִּצְוָה לְקַדֵּשׁ הַלְּבָנָה.

סנהדרין מב.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בְּמַאֲמָרוֹ בָּרָא שְׁחָקִים, וּבְרוּחַ פִּיו–כָּל צְבָאָם. חֹק וּזְמַן נָתַן לָהֶם שֶׁלֹּא יְשַׁנּוּ אֶת תַּפְקִידָם. שָׂשִׂים וּשְׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם, — פּוֹעֵל אֱמֶת, שֶׁפְּעֻלָּתוֹ אֱמֶת. וְלַלְּבָנָה אָמַר: שֶׁתִּתְחַדֵּשׁ,—עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת לַעֲמוּסֵי בָטֶן, שֶׁהֵם עֲתִידִים לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתָהּ,

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שְׁחָקִים–שָׁמַיִם. נָתַן לָהֶם–לִצְבָא הַשָּׁמַיִם. תַּפְקִידָם–פְּקוּדָתָם, שֶׁנִּפְקְדוּ לְהָאִיר כָּל אֶחָד בִּזְמַנּוֹ. שָׂשִׂים וּשְׂמֵחִים—צְבָא הַשָּׁמַיִם מְמַלְאִים רְצוֹן בּוֹרְאָם שֶׁהוּא פּוֹעֵל שֶׁפְּעֻלָּתוֹ קַיֶּמֶת בְּשִׂמְחָה רַבָּה. שֶׁתִּתְחַדֵּשׁ–שֶׁתּוֹפִיעַ בְּכָל חֹדֶשׁ. לַעֲמוּסֵי בָטֶן–לְיִשְׂרָאֵל הַנְּשׂוּאִים בְּחֵיק ה' מִבֶּטֶן אִמָּם, הִיא אוֹת שֶׁגַּם יְמֵיהֶם יִתְחַדְּשׁוּ כְּקֶדֶם. כְּמוֹתָהּ–כָּמוֹהָ, כַּלְּבָנָה

וּלְפָאֵר לְיוֹצְרָם עַל שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַדֵּשׁ חֳדָשִׁים.

שָׁלֹשׁ פְּעָמִים. בָּרוּךְ יוֹצְרֵךְ, בָּרוּךְ עוֹשֵׂךְ,
בָּרוּךְ קוֹנֵךְ, בָּרוּךְ בּוֹרְאֵךְ!

זרוֹקֵד ג״פ וְאוֹמֵר.

כְּשֵׁם שֶׁאֲנִי רוֹקֵד כְּנֶגְדֵּךְ וְאֵינִי יָכוֹל לִנְגּוֹעַ בָּךְ, כַּךְ לֹא יוּכְלוּ כָּל אוֹיְבַי לִנְגּוֹעַ בִּי לְרָעָה.

ג״פ תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן.

ג״פ כָּאָבֶן יִדְּמוּ זְרוֹעֲךָ בִּגְדֹל וָפַחַד אֵימָתָה עֲלֵיהֶם תִּפֹּל.

ג״פ דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיָּם.

וְיֹאמַר לַחֲבֵרוֹ ג״פ שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם;

וַחֲבֵרוֹ מֵשִׁיב ג״פ עֲלֵיכֶם שָׁלוֹם!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עוֹשֵׂךְ—הָעוֹשֶׂה אוֹתָךְ לְבָנָה. רוֹקֵד כְּנֶגְדֵּךְ—כְּלוֹמַר, אִם גַּם אֶרְקֹד וְאֶתְרוֹמֵם כְּנֶגְדֵּךְ, לְבָנָה, לֹא אוּכַל לִנְגּוֹעַ בָּךְ, כַּךְ וכו׳. דָּוִד מֶלֶךְ וגו׳—בְּמַסֶּכֶת „רֹאשׁ הַשָּׁנָה" כ״ה יְסֻפַּר, כִּי רַבִּי שָׁלַח אֶת ר׳ חִיָּא לְמָקוֹם אֶחָד לְעַיֵּן בַּלְּבָנָה וּלְקַדְּשָׁהּ (כִּי יָרֵא הָיָה רַבִּי לְקַדְּשָׁהּ בִּמְקוֹמוֹ מִפְּנֵי גְזֵרַת הַמַּלְכוּת). וּלְמַעַן יֵדַע כִּי מִלֵּא מִשְׁלַחְתּוֹ, צִוָּהוּ רַבִּי לִשְׁלוֹחַ לוֹ סִמָּן זֶה: „דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיָּם", לֵאמֹר: רַבִּי שֶׁהוּא מִזַּרְעוֹ שֶׁל דָּוִד חָיֹה יִחְיֶה עַל אַף שׂוֹנְאָיו גַּם יוּכַל לָהֶם, וּבִהְיוֹת שֶׁהַמִּלִּים „דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיָּם" הָיוּ לְסִמָּן טוֹב לְרַבִּי, עַל כֵּן יֵאָמֵר „בְּקִדּוּשׁ לְבָנָה": סִמָּן טוֹב יְהֵא גַם לָנוּ, וְעַל כֵּן יֹאמַר הַמְקַדֵּשׁ: „שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם", וַחֲבֵרוֹ מְשִׁיבוֹ: עֲלֵיכֶם שָׁלוֹם!" שֶׁכֵּן קִדֵּם רַבִּי פְּנֵי שְׁלִיחוֹ שֶׁל ר׳ חִיָּא וְכֵן עָנָהוּ הַשָּׁלִיחַ וּכְלַפֵּי אוֹיְבֵי רַבִּי יֵאָמַר: „כְּשֵׁם שֶׁאֲנִי רוֹקֵד וכו׳ תִּפּוֹל עֲלֵיהֶם" וגו׳. וּכְשֶׁרָאָה רַבִּי אֶת ר׳ חִיָּא מֵרָחוֹק שָׁב בְּשָׁלוֹם-אָמַר בִּלְשׁוֹן בַּעַל „שִׁיר הַשִּׁירִים" קוֹל דּוֹדִי וגו׳.

ג"פ סִמָּן טוֹב וּמַזָּל טוֹב יְהֵא לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל אָמֵן.

שה"ש ב. קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה זֶה בָּא, מְדַלֵּג עַל הֶהָרִים, מְקַפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת.

שם. דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים. הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ, מַשְׁגִּיחַ מִן הַחַלֹּנוֹת, מֵצִיץ מִן הַחֲרַכִּים.

תהלים קכא. שִׁיר לַמַּעֲלוֹת, אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים, מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי. עֶזְרִי מֵעִם יְיָ, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. אַל יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ, אַל יָנוּם שֹׁמְרֶךָ. הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן, שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. יְיָ שֹׁמְרֶךָ, יְיָ צִלְּךָ עַל יַד יְמִינֶךָ. יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יַכֶּכָּה, וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה. יְיָ יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע, יִשְׁמֹר אֶת נַפְשֶׁךָ. יְיָ יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

תהלים קנ. הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ אֵל בְּקָדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ. הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ. הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר. הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמָחוֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֻגָב. הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי שָׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה. כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ, הַלְלוּיָהּ

סנהדרין מב. תָּנָא דְּבֵי רַבִּי יִשְׁמָעֵאל: אִלְמָלֵי לֹא זָכוּ יִשְׂרָאֵל אֶלָּא לְהַקְבִּיל פְּנֵי אֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם פַּעַם אַחַת בַּחֹדֶשׁ—דַּיָּם. אָמַר אַבַּיֵי: הִלְכָּךְ צָרִיךְ לְמֵימְרָא מְעֻמָּד.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

תָּנָא דְבֵי רַבִּי—שָׁנָה (לָמַד) אֶחָד הַתַּלְמִידִים מִבֵּית מִדְרָשׁוֹ שֶׁל ר' יִשְׁמָעֵאל. אִלְמָלֵי לֹא זָכוּ—לוּ הִצְלִיחוּ. לְהַקְבִּיל—לְקַבֵּל. הִלְכָּךְ צָרִיךְ לְמֵימְרָא מְעֻמָּד—לָכֵן

שה"ש ח.

מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר מִתְרַפֶּקֶת עַל דּוֹדָהּ?

וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, לְמַלֹּאת פְּגִימַת הַלְּבָנָה, וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוּם מִעוּט, וִיהִי אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחַמָּה, וּכְאוֹר שִׁבְעַת יְמֵי בְרֵאשִׁית, כְּמוֹ שֶׁהָיְתָה קוֹדֶם מִעוּטָהּ, שֶׁנֶּאֱמַר: „אֶת שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים“. וְיִתְקַיֵּם בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב:

הושע ג.

„וּבִקְשׁוּ אֶת יְיָ אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִיד מַלְכָּם“. אָמֵן!

תהלים סז.

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר. אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה. לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ, בְּכָל גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ. יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם. יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים, כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישֹׁר, וּלְאֻמִּים בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה. יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם. אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ, יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ. יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים, וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל אַפְסֵי אָרֶץ. ק"י

שִׁירָה חֲדָשָׁה

צָרִיךְ אָדָם לוֹמַר בִּרְכַּת קִדּוּשׁ לְבָנָה כְּשֶׁהוּא עוֹמֵד. מִי זֹאת וגו׳—הַכַּוָּנָה עַל הַלְּבָנָה הַמִּתְרַפֶּקֶת עַל הָאֲדָמָה. פְּגִימַת—חֶסֶר אוֹר. קוֹדֶם מִעוּטָהּ—לְפִי הַקַּבָּלָה בִּתְחִלַּת בְּרִיאָתָהּ הָיְתָה אוֹרָהּ כְּאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ וְאַחַר כָּךְ נִתְמַעֲטָה.

מִזְמוֹר—תָּכְנוֹ שִׁיר תּוֹדָה עַל בִּרְכַּת הַשָּׁנָה. יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ—כְּלוֹמַר, יַטֶּה חַסְדּוֹ אֵלֵינוּ וְעַל יְדֵי זֶה יֵדְעוּ כָּל „עַמֵּי הָאָרֶץ דַּרְכֶּךָ“ שֶׁאַתָּה מֵטִיב לַטּוֹבִים, „וְיוֹדוּךָ (וִיבָרְכוּךָ) עַמִּים כֻּלָּם. כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישׁוֹר—כְּשֶׁתִּשְׁפֹּט בְּמִשְׁפַּט יֹשֶׁר כָּל הָעַמִּים, וְהַלְאֻמִּים שֶׁבָּאָרֶץ תַּנְחֵה (תַּנְהִיג) אוֹתָם לְשַׁלֵּם לָהֶם לִלְאֹם לְאִישׁ כְּמִפְעָלוֹ. יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם—עַל אֲשֶׁר „אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ“. וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל אַפְסֵי (קַצְוֵי) אֶרֶץ—בִּרְאוֹתָם שֶׁיֵּיטִיב לַטּוֹב וְיָרַע לָרָעִים.

תְּפִלָּה קוֹדֶם נְטִילַת לוּלָב.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, בִּפְרִי עֵץ הָדָר וְכַפּוֹת תְּמָרִים וַעֲנַף עֵץ עָבוֹת וְעַרְבֵי נָחַל, אוֹתִיּוֹת שִׁמְךָ הַמְיֻחָד תְּקָרֵב אֶחָד אֶל אֶחָד וְהָיוּ לַאֲחָדִים בְּיָדִי, וְלֵידַע אֵיךְ שִׁמְךָ נִקְרָא עָלַי וְיִירְאוּ מִגֶּשֶׁת אֵלַי, וּבְנַעֲנוּעִי אוֹתָם תַּשְׁפִּיעַ שֶׁפַע בְּרָכוֹת מִדַּעַת עֶלְיוֹן לִנְוֵה אַפִּרְיוֹן לִמְכוֹן בֵּית אֱלֹהֵינוּ, וּתְהֵא חֲשׁוּבָה לְפָנֶיךָ מִצְוַת אַרְבָּעָה מִינִים אֵלּוּ, כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּיהָ בְּכָל פְּרָטוֹתֶיהָ וְשָׁרָשֶׁיהָ ותרי״ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִם בָּהּ, כִּי כַוָּנָתִי לְיַחֵד שֵׁם י״ה בו״ה בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן. בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת לוּלָב.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה.

סֵדֶר הַלֵּל

לְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים, לַחֲנֻכָּה וְלִשְׁלֹשׁ רְגָלִים.

מַתְחִילִים מִ„מַּה טֹּבוּ״ וּמִתְפַּלְּלִים עַל הַסֵּדֶר עַד אַחַר „שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה״ וְאַחַר כָּךְ אוֹמְרִים הַלֵּל.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לִקְרוֹא אֶת „הַהַלֵּל״.

תהלים קי״ג.
הַלְלוּיָהּ! הַלְלוּ, עַבְדֵי יְיָ, הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ.
יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.
מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ, מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַלֵּל–הַמִּזְמוֹרִים הַלָּלוּ הַנִּקְרָאִים בְּשֵׁם „הַלֵּל״ הוּשְׁרוּ בַּמִּקְדָּשׁ.
מְהֻלָּל שֵׁם ה׳–יְהִי מְהֻלָּל שְׁמוֹ. גּוֹיִם–גֵּאִים.

רָם עַל כָּל גּוֹיִם יְיָ, עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ
מִי כַּייָ אֱלֹהֵינוּ? הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת.
הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת, בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.
מְקִימִי מֵעָפָר דָּל, מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן.
לְהוֹשִׁיבִי עִם נְדִיבִים, עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ.
מוֹשִׁיבִי עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם הַבָּנִים שְׂמֵחָה. הַלְלוּיָהּ!

שם קיד.
בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם, בֵּית יַעֲקֹב — מֵעַם לֹעֵז.
הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ, יִשְׂרָאֵל — מַמְשְׁלוֹתָיו.
הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס, הַיַּרְדֵּן — יִסֹּב לְאָחוֹר.
הֶהָרִים — רָקְדוּ כְאֵילִים, גְּבָעוֹת — כִּבְנֵי צֹאן.
— מַה לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס? הַיַּרְדֵּן — תִּסֹּב לְאָחוֹר?
הֶהָרִים — תִּרְקְדוּ כְאֵילִים? גְּבָעוֹת — כִּבְנֵי צֹאן?
— מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ, מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב.
הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם מָיִם, חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ מָיִם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת—הוּא יוֹשֵׁב בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים וּבְכָל זֹאת „מַשְׁפִּילִי לִרְאוֹת"—הוּא רוֹאֶה בַּשָּׁפֵל, מַשְׁגִּיחַ עַל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ, („מַגְבִּיהִי", „מַשְׁפִּילִי" הַיּוּד נוֹסֶפֶת וְכֵן „מְקִימִי" „לְהוֹשִׁיבִי"). מֵאַשְׁפּוֹת—מִמְּקוֹם רֶפֶשׁ וְאַשְׁפָּה. נְדִיבִים—שָׂרִים. מוֹשִׁיבִי עֲקֶרֶת הַבַּיִת—הוּא מוֹשִׁיב אֶת הָעֲקָרָה שֶׁבַּבַּיִת כְּמוֹ חַנָּה בְּבֵית אֶלְקָנָה לְאֵם שְׂמֵחָה בְּבָנֶיהָ.

מֵעַם לֹעֵז—מֵעַם זָר, אָז הָיְתָה יְהוּדָה לְדָבָר קָדוֹשׁ לַה׳ וְיִשְׂרָאֵל הָיָה מֶמְשַׁלְתּוֹ. הַיָּם רָאָה—אֶת יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתוֹ „וַיָּנֹס", כְּלוֹמַר, נִבְקַע, וְ„הַיַּרְדֵּן" בִּרְאוֹתוֹ—נָסוֹג לְאָחוֹר לָתֵת הַדֶּרֶךְ לְיִשְׂרָאֵל הֶהָרִים—מַה לָּכֶם הֶהָרִים. גְּבָעוֹת—מַה לָּכֶן גְּבָעוֹת שֶׁתִּרְקוֹדְנָה. מִלִּפְנֵי אָדוֹן—תְּשׁוּבָה כָּל זֹאת הִיא מִלִּפְנֵי הָאָדוֹן בּוֹרֵא הָאָרֶץ. הַהֹפְכִי וגו׳—הַהוֹפֵךְ אֶת הַצּוּר לַאֲגַם מָיִם. חַלָּמִישׁ—מִין אֶבֶן קָשָׁה.

בר״ח ובחוה״מ פֶּסַח וּבִשְׁנֵי יָמִים הָאַחֲרוֹנִים שֶׁל פֶּסַח אֵין אוֹמְרִים זֶה.

שם קטו.

לֹא לָנוּ, יְיָ, לֹא לָנוּ, כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד.

עַל חַסְדְּךָ עַל אֲמִתֶּךָ.

לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם: אַיֵּה נָא אֱלֹהֵיהֶם?

וֵאלֹהֵינוּ בַשָּׁמָיִם, כֹּל אֲשֶׁר חָפֵץ עָשָׂה.

עֲצַבֵּיהֶם — כֶּסֶף וְזָהָב, מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם.

פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ, עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ.

אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ, אַף לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן.

יְדֵיהֶם וְלֹא יְמִישׁוּן, רַגְלֵיהֶם וְלֹא יְהַלֵּכוּ,

לֹא יֶהְגּוּ בִּגְרוֹנָם.

כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם, כֹּל אֲשֶׁר בֹּטֵחַ בָּהֶם.

יִשְׂרָאֵל! בְּטַח בַּיְיָ, עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא

בֵּית אַהֲרֹן! בִּטְחוּ בַיְיָ, עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא.

יִרְאֵי, יְיָ! בִּטְחוּ בַיְיָ, עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא. ע״כ

יְיָ זְכָרָנוּ — יְבָרֵךְ;

יְבָרֵךְ אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל, יְבָרֵךְ אֶת בֵּית אַהֲרֹן,

יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְיָ, הַקְּטַנִּים עִם הַגְּדֹלִים

יֹסֵף יְיָ עֲלֵיכֶם, עֲלֵיכֶם וְעַל בְּנֵיכֶם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לֹא לָנוּ—הוֹשִׁיעֵנוּ לֹא בִשְׁבִילֵנוּ אֶלָּא בִּשְׁבִיל כְּבוֹד שִׁמְךָ וּבִשְׁבִיל חַסְדְּךָ וַאֲמִתֶּךָ. עֲצַבֵּיהֶם—אֱלִילֵיהֶם שֶׁל הַשּׁוֹאֲלִים אוֹתָנוּ אַיֵּה „אֱלֹהֵיהֶם". יְדֵיהֶם וְלֹא יְמִישׁוּן—יָדַיִם לָהֶם וְלֹא יְמַשְׁשׁוּ בָהֶן. לֹא יֶהְגּוּ—לֹא יוֹצִיאוּ קוֹל. כְּמוֹהֶם—כְּמוֹ שֶׁהֵם הֶבֶל וָתֹהוּ. יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּה׳—הַמְנַצֵּחַ אוֹמֵר: יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּה׳. וְהַמַּקְהֵלָה עוֹנָה: עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא, וְכֵן שְׁאָר. ה׳ זְכָרָנוּ—שֶׁזָּכַר אוֹתָנוּ תָּמִיד יְבָרֵךְ אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל. כֹּה הָיוּ מִתְפַּלְּלִים מְבַקְּרֵי

בְּרוּכִים אַתֶּם לַיְיָ, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ.
הַשָּׁמַיִם — שָׁמַיִם לַייָ, וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי אָדָם.
לֹא הַמֵּתִים יְהַלְלוּ יָהּ. וְלֹא כָּל יֹרְדֵי דוּמָה,
וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם,
הַלְלוּיָהּ.

בר״ח ובחוה״מ פֶּסַח וּבִשְׁנֵי יָמִים הָאַחֲרוֹנִים שֶׁל פֶּסַח אֵין אוֹמְרִים זֶה.

שם קטז.

אָהַבְתִּי, כִּי יִשְׁמַע יְיָ, אֶת קוֹלִי, תַּחֲנוּנָי.
כִּי הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבְיָמַי אֶקְרָא.
אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי מָוֶת, וּמְצָרֵי שְׁאוֹל מְצָאוּנִי,
צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא.
וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא: אָנָּה יְיָ, מַלְּטָה נַפְשִׁי —
חַנּוּן יְיָ וְצַדִּיק, וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם.
שֹׁמֵר פְּתָאִים יְיָ, דַּלּוֹתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ.
שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי, כִּי יְיָ גָּמַל עָלָיְכִי
כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת
אֶת עֵינִי מִן דִּמְעָה, אֶת רַגְלִי מִדֶּחִי.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַמִּקְדָּשׁ, וְהַכֹּהֲנִים מְשִׁיבִים: יוֹסֵף ה׳ עֲלֵיכֶם וגו׳. עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ—וּבַפָּסוּק הַשֵּׁנִי יוֹסִיף: הַשָּׁמַיִם שֶׁהֵמָּה מִשְׁכָּן לַה׳ וְהָאָרֶץ שֶׁנָּתַן לִבְנֵי אָדָם לָשֶׁבֶת לַה׳ בּוֹרְאָם תִּהְיוּ בְּרוּכִים. יוֹרְדֵי דוּמָה—יוֹרְדֵי שְׁאוֹלָה.

אָהַבְתִּי—אָהַבְתִּי אֶת ה׳, כִּי יִשְׁמַע קוֹלִי וְתַחֲנוּנַי וְהוּא שִׁיר שֶׁנֶּאֱמַר מִפִּי אִישׁ נוֹשַׁע מִצָּרָה גְדוֹלָה. וּבְיָמַי אֶקְרָא—עַל כֵּן כָּל יְמֵי חַיַּי אֶקְרָא אֵלָיו. אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי מָוֶת—בְּשָׁעָה שֶׁסְּבָבוּנִי יִסּוּרֵי מָוֶת. וּמְצָרֵי—וּמְצוּקוֹת. חַנּוּן ה׳ וגו׳—כְּשֶׁהִתְפַּלַּלְתִּי מִיַּד ה׳ הַחַנּוּן וְהַצַּדִּיק יְרַחֲמֵנִי. פְּתָאִים—שֶׁאֵינָם יוֹדְעִים לְהִשָּׁמֵר. דַּלּוֹתִי—נִדְכֵּיתִי וְנֶחֱלֵיתִי. יְהוֹשִׁיעַ—יוֹשִׁיעַ. לִמְנוּחָיְכִי—לִמְנוּחָתֵךְ. עָלָיְכִי—עָלַיִךְ. חִלַּצְתָּ—הִצַּלְתָּ. מִדֶּחִי—מִנְּפִילָה.

אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְיָ, בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים.
הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר, אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד.
אֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי: כָּל הָאָדָם כֹּזֵב. ע״כ

תהלים קיז.

מָה אָשִׁיב לַיְיָ, כָּל תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי?
כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא, וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא.
נְדָרַי לַיְיָ אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה נָּא לְכָל עַמּוֹ.
יָקָר בְּעֵינֵי יְיָ, הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו.
אָנָּה יְיָ, כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ, אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן אֲמָתֶךָ,
פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי.
לְךָ אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה, וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא.
נְדָרַי לַיְיָ אֲשַׁלֵּם. נֶגְדָה נָּא לְכָל עַמּוֹ.
בְּחַצְרוֹת בֵּית יְיָ, בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָיִם,
הַלְלוּיָהּ.

שם קיז.

הַלְלוּ אֶת יְיָ כָּל גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל הָאֻמִּים.
כִּי גָבַר עָלֵינוּ חַסְדּוֹ, וֶאֱמֶת יְיָ לְעוֹלָם, הַלְלוּיָהּ!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הֶאֱמַנְתִּי—מַאֲמִין אָנֹכִי בַּה׳ כִּי אֲדַבֵּר לְפָנָיו וְאֶתְפַּלֵּלָה. אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד—יַעַן כִּי כְבָר נַעֲנֵיתִי מְאֹד, וּכְבָר הִגִּיעָה הָעֵת לְחֶנְנָהּ. בְּחָפְזִי—בִּשְׁעַת הַבֶּהָלָה וְהַצָּרָה שֶׁבָּאוּ עָלַי חָשַׁבְתִּי בְלִבִּי, כִּי אַךְ לַשָּׁוְא בָּרָאתָ אֶת הָאָדָם כִּי לֹא תוֹשִׁיעַ אוֹתוֹ בְּצָרָתוֹ.

מָה אָשִׁיב וגו׳—בַּמֶּה אָשִׁיב תּוֹדוֹת לוֹ עַל כָּל תַּגְמוּלָיו וְטוֹבוֹתָיו שֶׁעָשָׂה לִי. כּוֹס יְשׁוּעוֹת—כּוֹס יַיִן לְתוֹדָה עַל הַיְשׁוּעוֹת. נֶגְדָה—לְנֶגֶד. יָקָר בְּעֵינֵי וגו׳—קָשֶׁה בְעֵינָיו לְהָמִית חֲסִידָיו וְעַל כֵּן הִצִּילַנִי מִמָּוֶת. פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי—מִי יִתֵּן וּפִתַּחְתָּ אֶת מוֹסְרוֹת מַחֲלָתִי לַהֲקִימֵנִי מִמִּטָּתִי כַּאֲשֶׁר הִצַּלְתַּנִי מִמָּוֶת, (שֶׁעַל אוֹדוֹת זֹאת יְדַבֵּר בְּפֶּרֶק הַקּוֹדֵם) וְאָז אֶזְבַּח לְךָ זֶבַח תּוֹדָה וכו׳. בְּתוֹכֵכִי—בְּתוֹכֵךְ. הָאֻמִּים—הַלְאֻמִּים. גָּבַר—עָצַם וְגָדַל.

תהלים קיח.

הוֹדוּ לַייָ כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ!
יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ!
יֹאמְרוּ נָא בֵית אַהֲרֹן, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ!
יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְיָ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ!

מִן הַמֵּצַר קָרָאתִי יָּהּ, עָנָנִי בַמֶּרְחַב — יָהּ.
יְיָ לִי, לֹא אִירָא, מַה יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם!
יְיָ לִי בְּעֹזְרָי, וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי.
טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ, מִבְּטֹחַ בָּאָדָם.
טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ, מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים.
כָּל גּוֹיִם סְבָבוּנִי, בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם.
סַבּוּנִי גַם סְבָבוּנִי, בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם.
סַבּוּנִי כִדְבֹרִים, דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים,
בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם.
דָּחֹה דְחִיתַנִי לִנְפֹּל, וַייָ עֲזָרָנִי.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הוֹדוּ לַה׳ כִּי טוֹב — זֶה אָמַר הַמְנַצֵּחַ וְהַמַּקְהֵלָה עִם הָעָם עָנוּ: כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ, וְכֵן שְׁאָר הַחֲרוּזִים וְשִׁיר זֶה („הוֹדוּ” „וּמִן הַמֵּצַר”) הוּשַׁר בַּמִּקְדָּשׁ עַל נִצָּחוֹן גָּדוֹל בַּמִּלְחָמָה.

הַמֵּצַר — הַלַּחַץ וְהַמָּצוֹק. עָנָנִי וגו׳ — וְהוּא עָנָנִי וְהֶעֱמִידַנִי בְּמֶרְחַב גָּדוֹל. בְּעֹזְרָי — בְּעֶזְרָתִי. אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי — אֶרְאֶה נְקָמָה בָּהֶם. בְּשֵׁם ה׳ כִּי אֲמִילַם — בַּה׳ בָּטַחְתִּי כִּי אַכְרִיתֵם. סַבּוּנִי גַם סְבָבוּנִי — כְּלוֹמַר, סַבּוּנִי מִכָּל צַד. דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים — הִתְלַהֲבוּ וְהִתְלַקְּחוּ כְּאֵשׁ בְּקוֹצִים. דָּחֹה דְחִיתַנִי — אַתָּה הָאוֹיֵב דְּחִיתַנִי וְהִדַּפְתַּנִי לִנְפּוֹל.

עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ, וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה.

קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים, יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל.

יְמִין יְיָ רוֹמֵמָה, יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל.

לֹא אָמוּת כִּי אֶחְיֶה, וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יָהּ.

יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָּהּ, וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי.

פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי צֶדֶק, אָבֹא בָם אוֹדֶה יָהּ.

זֶה הַשַּׁעַר לַיְיָ, צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ.

אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי, וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה.

אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי, וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה.

אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים, הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה.

אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים, הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה.

מֵאֵת יְיָ הָיְתָה זֹּאת, הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ.

מֵאֵת יְיָ הָיְתָה זֹּאת, הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ.

זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ, נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ.

זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְזִמְרָת–וְזִמְרָתִי. רוֹמֵמָה–רָמָה. יַסֹּר יִסְּרַנִּי–בִּיסוּרִים. פִּתְחוּ לִי–אֶל הַשּׁוֹעֲרִים יֹאמַר. שַׁעֲרֵי צֶדֶק–שַׁעֲרֵי מִשְׁכַּן הַצֶּדֶק. וְהַשּׁוֹעֲרִים מְשִׁיבִים: זֶה הַשַּׁעַר, וְהַנִּכְנָס אוֹמֵר אוֹדְךָ. אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים—לְשִׂימָהּ בְּבִנְיָן הִנֵּה עַתָּה הוּנְחָה בְּרֹאשׁ פִּנָּה, שֶׁשָּׁם נְתוּנוֹת הָאֲבָנִים הַיּוֹתֵר חֲזָקוֹת וִיפוֹת וּמָשָׁל הוּא עַל הֲרָמַת שְׁפָלִים לִגְדֻלָּה. הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ—אֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע אֵיךְ יָכֹלְנוּ לִגְבּוֹר עַל אוֹיְבֵנוּ עַז, אֶלָּא מֵאֵת ה׳ הָיְתָה הַתְּשׁוּעָה.

אָנָּא, יְיָ, הוֹשִׁיעָה נָּא!
אָנָּא, יְיָ, הוֹשִׁיעָה נָּא!
אָנָּא, יְיָ, הַצְלִיחָה נָא!
אָנָּא, יְיָ, הַצְלִיחָה נָא!

בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְיָ! בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְיָ.
בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְיָ! בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְיָ
אֵל יְיָ וַיָּאֶר לָנוּ;
אִסְרוּ חַג בַּעֲבֹתִים, עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ
אֵל יְיָ וַיָּאֶר לָנוּ;
אִסְרוּ חַג בַּעֲבֹתִים, עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ.
אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ, אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ.
אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ, אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ.
הוֹדוּ לַיְיָ, כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
הוֹדוּ לַיְיָ, כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אָנָּא ה׳ הוֹשִׁיעָה נָּא–זוֹ הִיא הַקְּרִיאָה שֶׁקָּרְאוּ בַּמִּלְחָמָה לַה׳.

בָּרוּךְ הַבָּא–בִּבְרָכָה זוֹ קִדְּמוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֶת הַבָּאִים לַמִּקְדָּשׁ. אֵל ה׳ וַיָּאֶר לָנוּ–זוֹהִי תְּשׁוּבַת הַבָּאִים: ה׳ הֵאִיר פָּנָיו אֵלֵינוּ אַחַר כַּךְ אָמְרוּ הַכֹּהֲנִים: אִסְרוּ קָרְבְּנוֹת הֶחָג אֶל קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְהַבָּא אָמַר: „אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ” וְאַחַר כַּךְ אָמְרוּ כֻּלָּם: הוֹדוּ לַה׳.

יְהַלְלוּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ; וַחֲסִידֶיךָ, צַדִּיקִים עוֹשֵׂי רְצוֹנֶךָ, וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּרִנָּה יוֹדוּ, וִיבָרְכוּ, וִישַׁבְּחוּ, וִיפָאֲרוּ, וִירוֹמְמוּ, וְיַעֲרִיצוּ, וְיַקְדִּישׁוּ, וְיַמְלִיכוּ אֶת שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ; כִּי לְךָ טוֹב לְהוֹדוֹת. וּלְשִׁמְךָ נָאֶה לְזַמֵּר, כִּי מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת.

בר״ח וּבְיוֹם טוב ובחוה״מ אוֹמֵר הַחַזָּן ק״ש. וּבַחֲנֻכָּה חֲצִי קַדִּישׁ וְקוֹרִין, וְאַחַר קה״ת ח״ק, אַשְׁרֵי ובלצ״ג, וא״א לַמְנַצֵּחַ, ח״ק, וְחוֹלְצִין הַתְּפִלִּין וּמִתְפַּלְּלִים מוּסָף.

מוּסַף לְרֹאשׁ חֹדֶשׁ

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא, הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ
אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מַעֲשֶׂיךָ—בְּרוּאֶיךָ. וְיַעֲרִיצוּ—יְכַבְּדוּךָ בְּיִרְאָה. נָאֶה—יָפֶה וְיָאֶה

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים.

בחזרת הש"ץ אומרים כאן קדושה.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ.

רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְעַמְּךָ נָתָתָּ, זְמַן כַּפָּרָה לְכָל תּוֹלְדוֹתָם. בִּהְיוֹתָם מַקְרִיבִים לְפָנֶיךָ, זִבְחֵי רָצוֹן וּשְׂעִירֵי חַטָּאת לְכַפֵּר בַּעֲדָם; זִכָּרוֹן לְכֻלָּם יִהְיוּ, וּתְשׁוּעַת נַפְשָׁם מִיַּד שׂוֹנֵא.

קְדֻשָּׁה.

נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם, כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם, כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר:

קו"ח קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת! מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

חזן לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ: קו"ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ.

חזן וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: קו"ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן — לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ!

חזן לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ, וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ. וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ. ראשי חדשים וכו׳

שִׁירָה חֲדָשָׁה

כַּפָּרָה לְכָל תּוֹלְדוֹתָם—יְמֵי כַּפָּרַת עָוֹן לִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם. זִכָּרוֹן לְכֻלָּם יִהְיוּ–

מִזְבֵּחַ חָדָשׁ בְּצִיּוֹן תָּכִין, וְעוֹלַת
רֹאשׁ חֹדֶשׁ נַעֲלֶה עָלָיו, וּשְׂעִירֵי עִזִּים
נַעֲשֶׂה בְרָצוֹן, וּבַעֲבוֹדַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
נִשְׂמַח כֻּלָּנוּ, וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדֶּךָ
הַנִּשְׁמָעִים בְּעִירֶךָ הָאֲמוּרִים לִפְנֵי
מִזְבְּחֶךָ. אַהֲבַת עוֹלָם תָּבִיא לָהֶם,
וּבְרִית אָבוֹת לַבָּנִים תִּזְכּוֹר

וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה, וְלִירוּשָׁלַיִם
בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם, וְשָׁם
נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ:
תְּמִידִים כְּסִדְרָם, וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם.
וְאֶת מוּסַף יוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה,
נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה, כְּמִצְוַת

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַזְּבָחִים הָיוּ לְכֻלָּם לְזִכָּרוֹן לְפָנֶיךָ. אַהֲבַת עוֹלָם תָּבִיא לָהֶם—הָשֵׁב לָהֶם אַהֲבָתְךָ הָרִאשׁוֹנָה. קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ—הַקָּרְבָּנוֹת, שֶׁאָנוּ חַיָּבִים לְהַקְרִיב. תְּמִידִים—עוֹלוֹת הַתָּמִיד. מוּסָפִים—קָרְבְּנוֹת רָאשֵׁי חֳדָשִׁים שֶׁמִּלְּבַד עוֹלַת הַתָּמִיד. כְּהִלְכָתָם—כְּמִשְׁפָּטָם

רְצוֹנֶךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, עַל־יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר.

„וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיְיָ: פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם, וְאַיִל אֶחָד, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה, תְּמִימִם“.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר: „שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל, וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ, וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ, וְשָׂעִיר לְכַפֵּר, וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם“.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! חַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה, לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה, לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה, לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה, לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, לִמְחִילַת חֵטְא וְלִסְלִיחַת עָוֹן, (בשנת העבור וּלְכַפָּרַת פָּשַׁע). כִּי בְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בָּחַרְתָּ מִכָּל הָאֻמּוֹת, וְחֻקֵּי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לָהֶם קָבָעְתָּ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

פַּרְנָסָה, כַּלְכָּלָה–סִפּוּק כָּל הַצְּרָכִים. קָבַעְתָּ–שַׂמְתָּ לְחֹק עוֹלָם.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ,

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת.

וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב וָבֹקֶר, וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב—כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם—כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ— מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

בַּחֲנֻכָּה אוֹמְרִים כָּאן „עַל הַנִּסִּים"

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

לשבת חנכה.

עַל הַנִּסִּים, וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַמִּלְחָמוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ, וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ; וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי „חֲנֻכָּה" אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. ועל כלם וכו'

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת.

יש״ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת, בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ, כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ! יָאֵר יְיָ פָּנָיו, אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ! יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם!

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים, וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם.

אֱלֹהַי! נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי—נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי, וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת. וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

ק״ש. עָלֵינוּ. קַדִּישׁ יָתוֹם. בָּרְכִי נַפְשִׁי.

סֵדֶר עֵרוּב תַּבְשִׁילִין

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֵרוּב.

בַּהֲדֵין עֵרוּבָא יְהֵא שָׁרָא לָנָא: לְמֵיפָא, וּלְבַשָּׁלָא, וּלְאַטְמָנָא, וּלְאַדְלָקָא שְׁרָגָא, וּלְמֶעְבַּד כָּל צָרְכָּנָא מִיּוֹמָא טָבָא לְשַׁבְּתָא, לָנוּ, וּלְכָל הַדָּרִים בָּעִיר הַזֹּאת.

קִדּוּשׁ לְשָׁלֹשׁ רְגָלִים

אם חל יו״ט בְּשַׁבָּת מַתְחִילִין כָּאן:

וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר:

יוֹם הַשִּׁשִּׁי. וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם. וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ, כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ, אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת.

כְּשֶׁחַל יו״ט בְּחוֹל מַתְחִילִין כָּאן.

על היין סַבְרִי מָרָנָן וְרַבּוֹתַי.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן.

על הפת בִּרְשׁוּת מָרָנָן וְרַבּוֹתַי.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל עָם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל לָשׁוֹן, וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (לשבת שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וּ) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה, חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם)

לְפֶסַח	לְשָׁבוּעוֹת	לְסֻכּוֹת	לִשְׁמִינִי עֲצֶרֶת ולש״ת
חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, זְמַן חֵרוּתֵנוּ	חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה, זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ	חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ	הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ

(לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם, כִּי בָנוּ בָחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדַּשְׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים, (לשבת וְשַׁבָּת) וּמוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ (לשבת בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן הִנְחַלְתָּנוּ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים.

בְּלֵיל רִאשׁוֹן שֶׁל סֻכּוֹת מְבָרְכִים תְּחִלָּה „לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה" וְאַחַר כַּךְ „שֶׁהֶחֱיָנוּ", וּבִשְׁנֵי יָמִים אַחֲרוֹנִים שֶׁל פֶּסַח אֵין מְבָרְכִים „שֶׁהֶחֱיָנוּ" כְּלָל.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ, וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה.

וְאִם חָל יוֹם טוֹב בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת מוֹסִיפִין נֵר וְהַבְדָּלָה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל, בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה; בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ, וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ; הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ.

עַד תְּפִלָּה זוּ מִתְפַּלְּלִים: עַרְבִית–כְּסֵדֶר עַרְבִית לְשַׁבָּת מִצַּד 186 עַד 191.
" " " שַׁחֲרִית–כְּסֵדֶר שַׁחֲרִית לְשַׁבָּת מִצַּד 207 עַד 245.
" " " מִנְחָה–א) אַשְׁרֵי צַד 284 ב) וּבָא לְצִיּוֹן עַד 286.
" " " " (בְּשַׁבָּת ג) וַאֲנִי תְפִלָּתִי צַד 286. ד) קְרִיאַת הַתּוֹרָה צַד 287.

תְּפִלַּת שָׁלשׁ רְגָלִים לַעֲרָבִית, לְשַׁחֲרִית, לְמִנְחָה.

למנחה כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא, הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ.
אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

מִמּוּסַף שמע"צ עַד מִנְחַת יוֹם א' דְּפֶסַח:
מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם,

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה, וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים.

בחזרת הש"ץ אומרים כאן קדושה.

קדושה בחזרת התפלה

לְשַׁחֲרִית.	לְמִנְחָה.
נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם, כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם, כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ, וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר;	נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם, כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ.

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ,

לְשַׁחֲרִית.

קו"ח קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת! מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. חזן אָז, בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל אַדִּיר וְחָזָק, מַשְׁמִיעִים קוֹל, מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת שְׂרָפִים, לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ. קו"ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. חזן מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תוֹפִיעַ וְתִמְלוֹךְ עָלֵינוּ, כִּי מְחַכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ. מָתַי תִּמְלוֹךְ בְּצִיּוֹן, בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד תִּשְׁכּוֹן, תִּתְגַּדַּל וְתִתְקַדַּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ, לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים. וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה מַלְכוּתֶךָ, כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ עַל יְדֵי דָוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ.

לְמִנְחָה.

בְּשָׁמֵי מָרוֹם, כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ, וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קו"ח קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת! מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. חזן לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ. קו"ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. חזן וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר:

קו"ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן — לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ!

ש"ץ לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ, וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ. אתה בחרתנו וכו'

וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ.

כְּשֶׁחָל יו"ט בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת אוֹמְרִים כַּאן וַתּוֹדִיעֵנוּ.

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (לשבת שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה ו) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה, חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן, אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם)

לְפֶסַח	לְשָׁבוּעוֹת	לְסֻכּוֹת	לִשְׁמִינִי עֲצֶרֶת ולש"ת
חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, זְמַן חֵרוּתֵנוּ	חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה, זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ	חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ	הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה, זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ

(לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ, זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם.

כְּשֶׁחָל יו"ט בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת אוֹמְרִים זֶה:

וַתּוֹדִיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ, וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת אֱמֶת, חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים. וַתַּנְחִילֵנוּ זְמַנֵּי שָׂשׂוֹן וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ וְחַגֵּי נְדָבָה. וַתּוֹרִישֵׁנוּ קְדֻשַּׁת שַׁבָּת וּכְבוֹד מוֹעֵד וַחֲגִיגַת הָרֶגֶל, וַתַּבְדֵּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל, בֵּין אוֹר לְחשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה; בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב, הִבְדַּלְתָּ. וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה, קִדַּשְׁתָּ. הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ. ותתן לנו וכו'

שִׁירָה חֲדָשָׁה

זְמַנֵּי שָׂשׂוֹן-חַגִּים לְשָׂשׂוֹן. חַגֵּי נְדָבָה-חַגִּים שֶׁל חֶדְוַת הָרוּחַ. חֲגִיגַת הָרֶגֶל- שִׂמְחַת הֶחָג.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ, וְיֵרָאֶה, וְיֵרָצֶה, וְיִשָּׁמַע, וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם

לְפֶסַח	לְשָׁבֻעוֹת	לְסֻכּוֹת	לִשְׁמִינִי עֲצֶרֶת ולש״ת
חַג הַמַּצּוֹת	חַג הַשָּׁבֻעוֹת	חַג הַסֻּכּוֹת	הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת

הַזֶּה, זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחָנֵּנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה.

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ: לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן, כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ. (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (לשבת בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן). בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן (שַׁבָּת וּ) מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְהַשִּׂיאֵנוּ—הַעֲמֵס וְשִׂים עָלֵינוּ. כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ—כַּאֲשֶׁר בֵּרַכְתָּנוּ אַתָּה בִּרְצוֹנְךָ וְאָמַרְתָּ לַכֹּהֲנִים לְבָרְכֵנוּ.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר, נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ,

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת.

וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב, וָבֹקֶר, וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם, כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת.

יש"ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת, בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים, עַם קְדוֹשֶׁךָ, כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ! יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ! יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ, וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם!

לְשַׁחֲרִית.

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ, נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם.

לְמִנְחָה וּלְמַעֲרִיב

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם,

וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם.

אֱלֹהַי! נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי—נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי, וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת. וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

לְאַחַר תְּפִלָּה זוּ מִתְפַּלְּלִים. עַרְבִית—קַדִּישׁ שָׁלֵם צַד 102 (וּבְשַׁבָּת: וַיְכֻלּוּ, מָגֵן אָבוֹת

" " צַד 196), קִדּוּשׁ צַד 381, עָלֵינוּ צַד 103, קַדִּישׁ יָתוֹם צַד 105.

" " שַׁחֲרִית—הַלֵּל צַד 367, קְרִיאַת הַתּוֹרָה צַד 256, (וּבְשַׁבָּת יְקוּם

" " פּוּרְקָן צַד 259), אַשְׁרֵי צַד 264, הַכְנָסַת סֵפֶר הַתּוֹרָה

" " לַהֵיכָל וְאַחַר כָּךְ מִתְפַּלְּלִים תְּפִלַּת „מוּסָף" צַד 390.

" " מִנְחָה—עָלֵינוּ, קַדִּישׁ יָתוֹם.

בְּאַחֲרוֹן שֶׁלְּפֶסַח, וּבְיוֹם ב׳ שֶׁל שָׁבֻעוֹת, וּבשמ״ע, וּבְיוֹם כִּפּוּר מַזְכִּירִין נְשָׁמוֹת אַחַר קה״ת.

לְנִשְׁמַת אָב.

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אָבִי מוֹרִי (פב״פ) שֶׁהָלַךְ לְעוֹלָמוֹ, בַּעֲבוּר שֶׁאֲנִי נוֹדֵר צְדָקָה בַּעֲדוֹ. בִּשְׂכַר זֶה תְּהֵא נַפְשׁוֹ צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים, עִם נִשְׁמַת אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב, שָׂרָה, רִבְקָה, רָחֵל וְלֵאָה, וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת שֶׁבְּגַן עֵדֶן. וְנֹאמַר: אָמֵן!

לְנִשְׁמַת אֵם.

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אִמִּי מוֹרָתִי (פב״פ) שֶׁהָלְכָה לְעוֹלָמָהּ, בַּעֲבוּר שֶׁאֲנִי נוֹדֵר צְדָקָה בַּעֲדָהּ. בִּשְׂכַר זֶה תְּהֵא נַפְשָׁהּ צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמַת אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב, שָׂרָה, רִבְקָה, רָחֵל וְלֵאָה, וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת שֶׁבְּגַן עֵדֶן. וְנֹאמַר: אָמֵן!

לְנִשְׁמַת אָבוֹת זְקֵנִים וּשְׁאָר קְרוֹבִים.

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת זְקֵנַי וּזְקֵנוֹתַי, דּוֹדַי וְדוֹדוֹתַי, אַחַי וְאַחְיוֹתַי, וְנִשְׁמַת כָּל קְרוֹבַי וּקְרוֹבוֹתַי, הֵן מִצַּד אָבִי, וְהֵן מִצַּד אִמִּי, שֶׁהָלְכוּ לְעוֹלָמָם, הֵן שֶׁהוּמְתוּ, הֵן שֶׁנֶּהֶרְגוּ, הֵן שֶׁנִּשְׁחֲטוּ וְשֶׁנִּשְׂרְפוּ וְשֶׁנִּטְבְּעוּ וְשֶׁנֶּחְנְקוּ עַל קִדּוּשׁ הַשֵּׁם, בַּעֲבוּר שֶׁאֲנִי נוֹדֵר צְדָקָה בְּעַד הַזְכָּרַת נִשְׁמוֹתֵיהֶם. וּבִשְׂכַר זֶה תִּהְיֶינָה נַפְשׁוֹתֵיהֶם צְרוּרוֹת בִּצְרוֹר הַחַיִּים, עִם נִשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁל אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב, שָׂרָה, רִבְקָה, רָחֵל וְלֵאָה, וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת שֶׁבְּגַן עֵדֶן. וְנֹאמַר: אָמֵן!

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן דָּוִד וּשְׁלֹמֹה, הוּא יְבָרֵךְ אֶת ר׳ (פב״ב) בַּעֲבוּר שֶׁנָּדַר צְדָקָה בְּעַד הַנְּשָׁמוֹת שֶׁהִזְכִּיר הַיּוֹם לִכְבוֹד הַמָּקוֹם, לִכְבוֹד הַתּוֹרָה וְלִכְבוֹד הָרֶגֶל (ביו״כ וְלִכְבוֹד הַיּוֹם הַדִּין),

בִּשְׂכַר זֶה הקב"ה יִשְׁמְרֵהוּ וְיַצִּילֵהוּ מִכָּל צָרָה וְצוּקָה מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, (ביו"כ וְיִכְתְּבֵהוּ וְיַחְתְּמֵהוּ לְחַיִּים טוֹבִים בָּזֶה יוֹם הַדִּין) וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדָיו (בשלש רגלים וְיִזְכֵּהוּ לַעֲלוֹת לָרֶגֶל) עִם כָּל יִשְׂרָאֵל אֶחָיו וְנֹאמַר: אָמֵן.

לְזָכָר.

אֵל מָלֵא רַחֲמִים שׁוֹכֵן בַּמְּרוֹמִים, הַמְצֵא מְנוּחָה נְכוֹנָה תַּחַת כַּנְפֵי הַשְּׁכִינָה, בְּמַעֲלוֹת קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים כְּזוֹהַר הָרָקִיעַ מַזְהִירִים אֶת נִשְׁמַת (פב"פ) שֶׁהָלַךְ לְעוֹלָמוֹ, בַּעֲבוּר (שפלוני) נָדַב לִצְדָקָה בְּעַד הַזְכָּרַת נִשְׁמָתוֹ, לָכֵן בַּעַל הָרַחֲמִים יַסְתִּירֵהוּ בְּסֵתֶר כְּנָפָיו לְעוֹלָמִים, וְיִצְרוֹר בִּצְרוֹר הַחַיִּים אֶת נִשְׁמָתוֹ, ה' הוּא נַחֲלָתוֹ, וְיָנוּחַ בְּשָׁלוֹם עַל מִשְׁכָּבוֹ. וְנֹאמַר: אָמֵן!

לִנְקֵבָה

אֵל מָלֵא רַחֲמִים שׁוֹכֵן בַּמְּרוֹמִים, הַמְצֵא מְנוּחָה נְכוֹנָה תַּחַת כַּנְפֵי הַשְּׁכִינָה בְּמַעֲלוֹת קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים כְּזוֹהַר הָרָקִיעַ מַזְהִירִים אֶת נִשְׁמַת (פב"פ) שֶׁהָלְכָה לְעוֹלָמָהּ, בַּעֲבוּר (שפלוני) נָדַב לִצְדָקָה בְּעַד הַזְכָּרַת נִשְׁמָתָהּ, לָכֵן בַּעַל הָרַחֲמִים יַסְתִּירֶהָ בְּסֵתֶר כְּנָפָיו לְעוֹלָמִים, וְיִצְרוֹר בִּצְרוֹר הַחַיִּים אֶת נִשְׁמָתָהּ, ה' הוּא נַחֲלָתָהּ, וְתָנוּחַ בְּשָׁלוֹם עַל מִשְׁכָּבָהּ. וְנֹאמַר: אָמֵן.

אַב הָרַחֲמִים. אַשְׁרֵי. יְהַלְלוּ וּמַחֲזִירִין הַס"ת לַהֵיכָל. ח"ק

מוּסַף לְשָׁלשׁ רְגָלִים.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא, הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:
אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

ממוסף שמיני עצרת עד המנחה ליום א׳ דפסח.

מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים.

בחזרת הש״ץ אומרים כאן קדושה.

קדושה בחזרת התפלה.

לְיוֹם טוֹב, וּלְהוֹשַׁעְנָא רַבָּא.

נַעֲרִיצְךָ וְנַקְדִּישְׁךָ, כְּסוֹד שִׂיחַ שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ, הַמַּקְדִּישִׁים שִׁמְךָ בַּקֹּדֶשׁ כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ: וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קו״ח קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת! מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. חזן כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם, מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה. אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ, לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ. קו״ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. חזן מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמִים. וְיָחוֹן עַם הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל יוֹם תָּמִיד, פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים. קו״ח שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ אֶחָד! חזן הוּא אֱלֹהֵינוּ, הוּא אָבִינוּ, הוּא מַלְכֵּנוּ, הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. וְהוּא יַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שֵׁנִית לְעֵינֵי כָּל חָי לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, קו״ח אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם. אדיר אדירנו וכו׳

לְחוֹל הַמּוֹעֵד.

נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם, כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם, כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ, וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר. קו״ח קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת! מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. חזן לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ. קו״ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. חזן וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: קו״ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ. לדור כו׳.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ.

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבֹדָתֶךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ.

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (לשבת שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וּ) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה, חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן, אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם)

קדושה: אַדִּיר אַדִּירֵנוּ יְיָ אֲדֹנֵינוּ, מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ. וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

חזן וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: קו"ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ.

לש"ץ לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ, וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ. אתה בחרתנו וכו'

לְפֶסַח	לְשָׁבוּעוֹת	לְסֻכּוֹת	לִשְׁמִינִי עֲצֶרֶת ולש״ת
חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, וְזְמַן חֵרוּתֵנוּ.	חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה, זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ.	חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ.	הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה, זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ.

(לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ, זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם.

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ, וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ, וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲלוֹת וְלֵרָאוֹת וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנֶיךָ, וְלַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ, בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו, מִפְּנֵי הַיָּד הַשְּׁלוּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מֶלֶךְ רַחֲמָן, שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה, וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חָי. וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם, וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ. וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה, וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ, בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ: תְּמִידִים כְּסִדְרָם, וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת מוּסַף יוֹם

(לשבת וְאֶת מוּסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְיוֹם)

שִׁירָה חֲדָשָׁה

גָּלִינוּ—נָדַדְנוּ הָלַכְנוּ בַגּוֹלָה. חוֹבוֹתֵינוּ—הָעֲבוֹדוֹת שֶׁאָנוּ חַיָּבִים. בֵּית בְּחִירָתֶךָ—הַבַּיִת שֶׁבָּחַרְתָּ בּוֹ. מִפְּנֵי הַיָּד—יַד הָאוֹיֵב. וְהוֹפַע—הִגָּלֵה בְהוֹדְךָ. וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס—אֱסוֹף פְּזוּרֵינוּ. מִיַּרְכְּתֵי—מִקְּצוֹת

לִשְׁמִינִי עֲצֶרֶת ולש״ת	לְסֻכּוֹת	לְשָׁבוּעוֹת	לְפֶסַח
הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה.	חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה.	חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה.	חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה.

נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה, כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ, מִפִּי כְבוֹדֶךָ, כָּאָמוּר:

לשבת.

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת, שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ. עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ, עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ. זֶה קָרְבַּן שַׁבָּת וְקָרְבַּן הַיּוֹם כָּאָמוּר.

לְיוֹם א׳ וּב׳ דְפֶסַח.

וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ – פֶּסַח לַיְיָ. וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה – חָג, שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל. בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ, כָּל מְלֶאכֶת עֲבוֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ. וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיְיָ: פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם, וְאַיִל אֶחָד, וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה, תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם.

לְשָׁבֻעוֹת.

וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים, בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיְיָ בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם, מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם, כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ. וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ: פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם, אַיִל אֶחָד, שִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה.

לְיוֹם א׳ וּב׳ דְסֻכּוֹת.

וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם, כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ, וְחַגֹּתֶם חַג לַיְיָ, שִׁבְעַת יָמִים. וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ: פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁלֹשָׁה עָשָׂר, אֵילִם שְׁנָיִם, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם יִהְיוּ.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר: שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל, וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ, וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ, וְשָׂעִיר לְכַפֵּר, וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם.

או"א וכו' וּבְשַׁבָּת אוֹמְרִים יִשְׂמְחוּ קוֹדֶם או"א.

לשבת

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג, עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי, כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ, וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ, חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ, זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית.

בְּחוֹל הַמּוֹעֵד פֶּסַח וּבִשְׁנֵי יָמִים אַחֲרוֹנִים שֶׁל פֶּסַח אוֹמְרִים זֶה:

וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַייָ: פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם, וְאַיִל אֶחָד, וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה, תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר: שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ, וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ, וְשָׂעִיר לְכַפֵּר, וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וכו' וּבְשַׁבָּת אוֹמְרִים ג"כ יִשְׂמְחוּ קוֹדֶם או"א.

בְּיוֹם רִאשׁוֹן דחוה"מ סֻכּוֹת.

וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי: פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנֵים עָשָׂר, אֵילִם שְׁנָיִם, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם. ומנחתם

וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי: פָּרִים עַשְׁתֵּי עָשָׂר, אֵילִם שְׁנָיִם, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר: שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל, וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ, וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ, וְשָׂעִיר לְכַפֵּר, וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם.

או"א וכו' וּבְשַׁבָּת אוֹמְרִים ג"כ יִשְׂמְחוּ קוֹדֶם או"א.

בְּיוֹם שֵׁנִי דחוה"מ סֻכּוֹת.

וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי: פָּרִים עַשְׁתֵּי עָשָׂר, אֵילִם שְׁנָיִם, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם. ומנחתם

וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי: פָּרִים עֲשָׂרָה, אֵילִם שְׁנָיִם, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר: שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל, וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ, וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ, וְשָׂעִיר לְכַפֵּר, וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם.

או"א וכו' וּבְשַׁבָּת אוֹמְרִים ג"כ יִשְׂמְחוּ קוֹדֶם או"א.

בְּיוֹם שְׁלִישִׁי דחוה"מ סֻכּוֹת.

וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי: פָּרִים עֲשָׂרָה אֵילִם שְׁנָיִם, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם. ומנחתם

וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי: פָּרִים תִּשְׁעָה, אֵילִם שְׁנָיִם, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר: שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל, וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ, וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ, וְשָׂעִיר לְכַפֵּר, וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם.

או"א וכו' וּבְשַׁבָּת אוֹמְרִים ג"כ יִשְׂמְחוּ קוֹדֶם או"א.

בְּיוֹם רְבִיעִי דחוה"מ סֻכּוֹת.

וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי: פָּרִים תִּשְׁעָה, אֵילִם שְׁנָיִם, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם. ומנחתם

וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמוֹנָה, אֵילִם שְׁנָיִם, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר: שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל, וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ, וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ, וְשָׂעִיר לְכַפֵּר, וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם.

או"א וכו' וּבְשַׁבָּת אוֹמְרִים ג"כ יִשְׂמְחוּ קוֹדֶם או"א.

לְהוֹשַׁעְנָא רַבָּה.

וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי: פָּרִים שְׁמוֹנָה, אֵילִם שְׁנָיִם, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם. ומנחתם

וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי: פָּרִים שִׁבְעָה, אֵילִם שְׁנָיִם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר: שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל, וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ, וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ, וְשָׂעִיר לְכַפֵּר, וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וכו' וּבְשַׁבָּת אוֹמְרִים ג"כ יִשְׂמְחוּ קוֹדֶם אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.

לִשְׁמִינִי עֲצֶרֶת וּלְשִׂמְחַת תּוֹרָה.

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי: עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם, כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ. וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ: פַּר אֶחָד, אַיִל אֶחָד, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה, תְּמִימִם.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר: שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל, וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ, וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ, וְשָׂעִיר לְכַפֵּר, וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם.

לשבת

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג, עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי, כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ, וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ, חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ, זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מֶלֶךְ רַחֲמָן! רַחֵם עָלֵינוּ; טוֹב וּמֵטִיב! הִדָּרֶשׁ לָנוּ. שׁוּבָה אֵלֵינוּ בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ, בִּגְלַל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנֶךָ. בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה, וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוֹנוֹ, וְהַרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוֹ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ. וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם, וּלְוִיִּם — לְשִׁירָם וּלְזִמְרָם, וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵל לִנְוֵיהֶם, וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשָׁלֹשׁ פַּעֲמֵי רְגָלֵינוּ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה, יֵרָאֶה כָל זְכוּרְךָ אֶת פְּנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ, בַּמָּקוֹם, אֲשֶׁר יִבְחָר, בְּחַג הַמַּצּוֹת, וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת, וּבְחַג הַסֻּכּוֹת; וְלֹא יֵרָאֶה אֶת פְּנֵי יְיָ רֵיקָם, אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ, כְּבִרְכַּת יְיָ אֱלֹהֶיךָ, אֲשֶׁר נָתַן לָךְ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הִדָּרֶשׁ לָנוּ–שִׂים לִבְּךָ לְהֵיטִב לָנוּ. עַל מְכוֹנוֹ–בְּאֵיתָנוֹ. בְּתִקּוּנוֹ–בְּהַשְׁלָמָתוֹ וְשִׁכְלוּלוֹ. לִנְוֵיהֶם–לְמוֹשְׁבוֹתָם.

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ: לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן, כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ: לְבָרְכֵנוּ. (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ! רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ), קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת, וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (לשבת בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן: (שַׁבָּת וּ) מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ, וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב—כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם—כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ—מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת.

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת. לש"ץ ברכת כהנים

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד, בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ, נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ: תּוֹרַת חַיִּים, וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם.

אֱלֹהַי! נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי—נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי, וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ: אָמֵן

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת. וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

הַחַזָּן חוֹזֵר עַל הַתְּפִלָּה וְאַחַר כַּךְ אוֹמְרִים: א) „אֵין כֵּאלֹהֵינוּ" צַד 274
" " ב) עָלֵינוּ צַד 103
" " ג) אַנְעִים זְמִירוֹת צַד 277
" ד) שִׁיר שֶׁל יוֹם צַד 106

סֵדֶר נְשִׂיאַת כַּפַּיִם

כְּשֶׁמַּגִּיעַ הַשַּׁ״ץ לְ,,וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ״ אוֹמְרִים:

וְתֶעֱרַב עָלֶיךָ עֲתִירָתֵנוּ כְּעוֹלָה וּכְקָרְבָּן. אָנָּא רַחוּם! בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, הָשֵׁב שְׁכִינָתְךָ לְצִיּוֹן עִירֶךָ וְסֵדֶר הָעֲבוֹדָה לִירוּשָׁלָיִם. וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים, וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

והש״ץ מסיים בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שֶׁאוֹתְךָ לְבַדְּךָ בְּיִרְאָה נַעֲבוֹד. מודים וכו׳

קוֹדֶם הַדּוּכָן אוֹמְרִים זֶה הַכֹּהֲנִים וְהָעָם בְּלַחַשׁ:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהֵא הַבְּרָכָה הַזֹּאת (לכהנים) שֶׁצִּוִּיתָנוּ (להקהל שֶׁצִּוִּיתָ) לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל: בְּרָכָה שְׁלֵמָה, וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוּם מִכְשׁוֹל וְעָוֹן, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְתֶעֱרַב עָלֶיךָ עֲתִירָתֵנוּ–תִּנְעַם לְךָ תְּפִלָּתֵנוּ. שְׁכִינָתְךָ–כְּבוֹדְךָ. הָעֲבוֹדָה–עֲבוֹדַת הַכֹּהֲנִים.

הַשַּׁ״ץ אוֹמֵר בְּלַחַשׁ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת, בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו

וְאוֹמֵר בְּקוֹל רָם: **כֹּהֲנִים**

וְהַקָּהָל עוֹנִים: **עַם קְדוֹשֶׁךָ, כָּאָמוּר.**

וְהַכֹּהֲנִים מְבָרְכִין:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בִּקְדֻשָּׁתוֹ שֶׁל אַהֲרֹן, וְצִוָּנוּ לְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה: אמן

יְבָרֶכְךָ. יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ.

יְהוָֹה. יְיָ אֲדוֹנֵינוּ, מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ!

וְיִשְׁמְרֶךָ. שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי חָסִיתִי בָךְ. רבש״ע

יָאֵר. אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ, יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה.

יְהוָֹה. יְיָ, יְיָ, אֵל רַחוּם וְחַנּוּן, אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת.

פָּנָיו. פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי, כִּי יָחִיד וְעָנִי אָנִי.

אֵלֶיךָ. אֵלֶיךָ יְיָ נַפְשִׁי אֶשָּׂא.

וִיחֻנֶּךָּ. הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם, כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד גְּבִרְתָּהּ, כֵּן עֵינֵינוּ אֶל יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ. רבש״ע

כשהכהנים מנגנים וישמרך, ויחנך, אומרים הקהל זה.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי שֶׁלָּךְ וַחֲלוֹמוֹתַי שֶׁלָּךְ, חֲלוֹם חָלַמְתִּי, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה הוּא, יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ

יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁיִּהְיוּ כָּל חֲלוֹמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, לְטוֹבָה. בֵּין שֶׁחָלַמְתִּי עַל עַצְמִי, וּבֵין שֶׁחָלַמְתִּי עַל אֲחֵרִים, וּבֵין שֶׁחָלְמוּ אֲחֵרִים עָלָי. אִם טוֹבִים הֵם, חַזְּקֵם וְאַמְּצֵם, וְיִתְקַיְּמוּ בִי וּבָהֶם, כַּחֲלוֹמוֹת שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק, וְאִם צְרִיכִים רְפוּאָה, רְפָאֵם: כְּחִזְקִיָּהוּ, מֶלֶךְ יְהוּדָה, מֵחָלְיוֹ, וּכְמִרְיָם הַנְּבִיאָה מִצָּרַעְתָּהּ, וּכְנַעֲמָן מִצָּרַעְתּוֹ, וּכְמֵי מָרָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וּכְמֵי יְרִיחוֹ עַל יְדֵי אֱלִישָׁע. וּכְשֵׁם שֶׁהָפַכְתָּ אֶת קִלְלַת בִּלְעָם הָרָשָׁע מִקְּלָלָה לִבְרָכָה, כֵּן תַּהֲפוֹךְ כָּל חֲלוֹמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה, וְתִחָנֵּנִי וְתִרְצֵנִי וְתִשְׁמְרֵנִי. אמן

יִשָּׂא. יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ, וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ, וּמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם.

יְהוָֹה. יְיָ חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ, הֱיֵה זְרֹעָם לַבְּקָרִים, אַף יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה.

פָּנָיו. אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי, הַטֵּה אֵלַי אָזְנֶךָ, בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי.

אֵלֶיךָ. אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת עֵינַי, הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם.

וְיָשֵׂם. וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַאֲנִי אֲבָרְכֵם.

לְךָ. לְךָ, יְיָ, הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה, וְהַתִּפְאֶרֶת, וְהַנֵּצַח, וְהַהוֹד, כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ; לְךָ, יְיָ, הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ.

שָׁלוֹם. שָׁלוֹם, שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב, אָמַר יְיָ, וּרְפָאתִיו.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתַּעֲשֶׂה לְמַעַן קְדֻשַּׁת חֲסָדֶיךָ וְגֹדֶל רַחֲמֶיךָ הַפְּשׁוּטִים, וּלְמַעַן טָהֳרַת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, בֶּן עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת הַיּוֹצְאִים מִן הַפְּסוּקִים שֶׁל בִּרְכַּת כֹּהֲנִים (אנקת״ם פסת״ם פספסי״ם דיונסי״ם) הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו עַם קְדוֹשֶׁךָ, שֶׁתִּהְיֶה קָרוֹב לִי בְּקָרְאִי לָךְ; וְיִהְיוּ דִבְרֵי נִשְׁמָעִים לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְתִשְׁמַע תְּפִלָּתִי, נַאֲקָתִי וְאֶנְקָתִי תָּמִיד, כְּשֵׁם שֶׁשָּׁמַעְתָּ אֶנְקַת יַעֲקֹב תְּמִימֶךָ, הַנִּקְרָא אִישׁ תָּם, וְתִתֶּן לִי וּלְכָל נַפְשׁוֹת בֵּיתִי מְזוֹנוֹתֵינוּ וּפַרְנָסָתֵנוּ בְּרֶוַח וְלֹא בְצִמְצוּם, בְּהֶתֵּר וְלֹא בְאִסּוּר, בְּנַחַת וְלֹא בְצַעַר מִתַּחַת יָדְךָ הָרְחָבָה, כְּשֵׁם שֶׁנָּתַתָּ פִּסַּת לֶחֶם לֶאֱכוֹל וּבֶגֶד לִלְבּוֹשׁ לְיַעֲקֹב אָבִינוּ, הַנִּקְרָא אִישׁ תָּם. וְתִתְּנֵנוּ לְאַהֲבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רוֹאֵינוּ, כְּשֵׁם שֶׁנָּתַתָּ אֶת יוֹסֵף צַדִּיקֶךָ, בְּשָׁעָה שֶׁהִלְבִּישׁוֹ אָבִיו כְּתֹנֶת פַּסִּים, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רוֹאָיו. וְתַעֲשֶׂה עִמִּי נִפְלָאוֹת וְנִסִּים וּלְטוֹבָה אוֹת, וְתַצְלִיחֵנִי בִּדְרָכַי. וְתֵן בְּלִבִּי בִּינָה לְהָבִין לְהַשְׂכִּיל וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ וְסוֹדוֹתֶיהָ, וְתַצִּילֵנִי מִשְּׁגִיאוֹת. וּתְטַהֵר רַעְיוֹנַי וְלִבִּי

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַפְּשׁוּטִים—הַפְּרוּשִׂים עַל כֹּל. נַאֲקָתִי וְאֶנְקָתִי—צַעֲקָתִי וַאֲנָחָתִי. בְּרֶוַח—בְּרְחָבָה. בְּצִמְצוּם—בְּלַחַץ. פִּסַּת לֶחֶם—רִבּוּי שֶׁל לֶחֶם, ר״ל בְּיָד רְחָבָה. נִשְׁמָעִים לַעֲבוֹדָתֶךָ—דְּבָרַי שֶׁאֲדַבֵּר לַבְּרִיּוֹת בְּעִנְיְנֵי עֲבוֹדָתֶךָ יִהְיוּ מְקֻבָּלִים לָהֶם. כְּשֵׁב—כְּמוֹ. וּלְטוֹבָה אוֹת—וְאוֹת לְטוֹבָה. וְסוֹדוֹתֶיהָ—סִתְרֵי הַתּוֹרָה.

לַעֲבוֹדָתֶךָ וּלְיִרְאָתֶךָ. וְתַאֲרִיךְ יָמַי וִימֵי אִשְׁתִּי וּבָנַי וּבְנוֹתַי (אִם יֵשׁ לוֹ אָב וְאֵם וִימֵי אָבִי וְאִמִּי) בְּטוֹב וּבִנְעִימוֹת בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם. אָמֵן.

אַחַר הַדּוּכָן אוֹמְרִים הַקָּהָל:

אַדִּיר בַּמָּרוֹם, שׁוֹכֵן בִּגְבוּרָה! אַתָּה–שָׁלוֹם וְשִׁמְךָ–שָׁלוֹם. יְהִי רָצוֹן שֶׁתָּשִׂים עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל: חַיִּים וּבְרָכָה לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם.

וְהַכֹּהֲנִים אוֹמְרִים:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! עָשִׂינוּ מַה שֶּׁגָּזַרְתָּ עָלֵינוּ, אַף אַתָּה עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּמָה שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ. הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם, וּבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ אֶת יִשְׂרָאֵל, וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ, כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ.

סֵדֶר קִדּוּשָׁא רַבָּא לְשָׁלֹשׁ רְגָלִים וּלְרֹאשׁ הַשָּׁנָה

לְשַׁבָּת וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וכו׳.

עַל כֵּן בֵּרַךְ יְהוָֹה אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ.

לְשָׁלֹשׁ רְגָלִים
אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְיָ מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתָם בְּמוֹעֲדָם.

לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה.
תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ, כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב.

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מוֹעֲדֵי יְיָ, אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

עַל הַיַּיִן סַבְרִי מָרָנָן וְרַבּוֹתַי.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן.

לסוכות
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ, לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה.

וְשׁוֹתֶה כְּדֵי רְבִיעִית יַיִן וְיִתֵּן לְכָל הַמְסֻבִּין.

עַד תְּפִלָּה זוּ מִתְפַּלְלִים: עַרְבִית-כְּסֵדֶר עַרְבִית לְשַׁבָּת מִצַּד 186 עַד 191.
" " " שַׁחֲרִית-כְּסֵדֶר שַׁחֲרִית לְשַׁבָּת מִצַּד 207 עַד 245.
" " " מִנְחָה-א) אַשְׁרֵי צַד 284 ב) וּבָא לְצִיּוֹן עַד 286.
" " " " (בְּשַׁבָּת ג) וַאֲנִי תְפִלָּתִי צַד 286. ד) קְרִיאַת הַתּוֹרָה צַד 287.

תְּפִלַּת רֹאשׁ הַשָּׁנָה לַעַרְבִית, לְשַׁחֲרִית, לְמִנְחָה.

למנחה כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא, הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ.

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם.

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה, וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה.

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וְאֵימָתְךָ—עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם; כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטוֹן לְפָנֶיךָ, עֹז בְּיָדְךָ, וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא, עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ.

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ, וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ, שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ, וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ, וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ, וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ.

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ, וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ, וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ, וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ, וְכָל הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה, כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אֲגֻדָּה–חֶבְרָה. שִׁלְטוֹן–מֶמְשָׁלָה. פִּתְחוֹן פֶּה–אֹמֶץ לֵב לִפְתּוֹחַ פֶּה וְלַעֲנוֹת מְחָרְפֵיהֶם. צְמִיחַת קֶרֶן–שֶׁתִּצְמַח קַרְנוֹ, כְּלוֹמַר, כֹּחוֹ וּגְבוּרָתוֹ. וַעֲרִיכַת נֵר–שֶׁתַּעֲרוֹךְ לוֹ נֵר מֶמְשָׁלָה. וּבְכֵן–אִם כֹּה תַעֲשֶׂה יִשְׂמְחוּ צַדִּיקִים. וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ–הָעַוְלָה תִּסְגֹּר פֶּה וְתֵאָלֵם. תִּכְלֶה–כְּמוֹ תְּכֻלֶּה, תִּתֹּם. זָדוֹן—רִשְׁעָה.

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ: עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ: יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן, לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ!

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ, כַּכָּתוּב: „וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה“. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ.

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ.

כְּשֶׁחָל רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת אוֹמְרִים כָּאן וַתּוֹדִיעֵנוּ.

הבאור תמצא בדף 385

וַתּוֹדִיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ, וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת אֱמֶת, חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים. וַתַּנְחִילֵנוּ זְמַנֵּי שָׂשׂוֹן וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם) הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה, יוֹם (לשבת זִכְרוֹן) תְּרוּעָה (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ, זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ, וְיֵרָאֶה, וְיֵרָצֶה, וְיִשָּׁמַע, וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד, וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחָנֵּנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! מְלוֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדֶךָ, וְהִנָּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקָרֶךָ, וְהוֹפַע בַּהֲדַר גְּאוֹן עֻזֶּךָ עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אַרְצֶךָ, וְיֵדַע כָּל פָּעוּל: כִּי אַתָּה פְעַלְתּוֹ, וְיָבִין כָּל יָצוּר: כִּי אַתָּה יְצַרְתּוֹ, וְיֹאמַר כֹּל אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְאַפּוֹ: יְיָ

כשחל ראש השנה במוצאי שבת אומרים זה.

וְחַגֵּי נְדָבָה. וַתּוֹרִישֵׁנוּ קְדֻשַּׁת שַׁבָּת וּכְבוֹד מוֹעֵד וַחֲגִיגַת הָרֶגֶל, וַתַּבְדֵּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל, בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה; בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ. וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ. הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ. ותתן לנו וכו׳

אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ, וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה. (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. (לשבת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ). וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת, כִּי אַתָּה אֱלֹהִים אֱמֶת וּדְבָרְךָ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר, נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב, וָבֹקֶר, וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב, כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם, כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת.

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה. וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת.

לשחרית שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וָחֶסֶד, וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה, וּבְרָכָה, וְרַחֲמִים, וְחַיִּים, וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ.

למנחה ולמעריב. שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ.

בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וּפַרְנָסָה טוֹבָה, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם.

אֱלֹהַי! נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי—נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי, וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת. וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

נוֹהֲגִין לְבָרֵךְ אִישׁ אֶת אָחִיו בְּלֵיל רֹאשׁ הַשָּׁנָה בביהכ״נ וְגַם בְּבֵיתוֹ לְאַנְשֵׁי בֵיתוֹ בְּנֹסַח זֶה:

ליחיד לְשָׁנָה טוֹבָה תִּכָּתֵב וְתֵחָתֵם. ליחידה לְשָׁנָה טוֹבָה תִּכָּתְבִי וְתֵחָתֵמִי.

לרבים לְשָׁנָה טוֹבָה תִּכָּתְבוּ וְתֵחָתֵמוּ. לרבות לְשָׁנָה טוֹבָה תִּכָּתַבְנָה וְתֵחָתַמְנָה.

קִדּוּשׁ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה.

כְּשֶׁחָל ר״ה בְּשַׁבָּת אוֹמְרִים כָּאן:

וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר.

יוֹם הַשִּׁשִּׁי, וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם. וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ, כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ, אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת.

כְּשֶׁחָל ר״ה בְּחוֹל מַתְחִילִין כָּאן:

על היין סַבְרִי מָרָנָן וְרַבּוֹתַי.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן.

על הפת בִּרְשׁוּת מָרָנָן וְרַבּוֹתַי.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל עָם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל לָשׁוֹן, וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם) הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה, יוֹם זִכְרוֹן תְּרוּעָה (בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם, כִּי בָנוּ בָחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדַּשְׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים, וּדְבָרְךָ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ, וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה.

וְאִם חָל ר"ה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת מוֹסִיפִין נֵר וְהַבְדָּלָה

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל, בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה; בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ, וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ; הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ. שהחיני

מִנְהֲגֵי לֵיל רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

אַחַר בִּרְכַּת הַמּוֹצִיא טוֹבְלִין תַּפּוּחַ מָתוֹק בִּדְבַשׁ בִּסְעוּדַת לֵיל א׳ שֶׁל ר"ה וְאוֹמְרִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הָעֵץ

וְאוֹכְלִין מְעַט וְאַחַר כָּךְ יֹאמַר:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּחַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה.

גַּם נוֹהֲגִין לֶאֱכוֹל רֹאשׁ כֶּבֶשׂ זָכָר לְאֵילוֹ שֶׁל יִצְחָק אוֹ רֹאשׁ דָּג וְכַיּוֹצֵא בּוֹ וְאוֹמֵר:

יְהִי רָצוֹן שֶׁנִּהְיֶה לְרֹאשׁ וְלֹא לְזָנָב.

וּבְאָכְלוֹ רִמּוֹנִים יֹאמַר:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּרְבֶּה זְכֻיּוֹתֵינוּ כָּרִמּוֹן.

לְאַחַר תְּפִלָּה זוּ מִתְפַּלְּלִים עַרְבִית—קַדִּישׁ שָׁלֵם צַד 102 (וּבְשַׁבָּת: וַיְכֻלּוּ, מָגֵן אָבוֹת צַד 196) , קִדּוּשׁ צַד 381, עָלֵינוּ צַד 103, קַדִּישׁ יָתוֹם צַד 105.

„ „ שַׁחֲרִית—א) אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ צַד 78, ב) קְרִיאַת הַתּוֹרָה צַד 256,

„ „ תְּקִיעַת שׁוֹפָר (בְּשַׁבָּת אֵין תּוֹקְעִים בַּשּׁוֹפָר וְאוֹמְרִים יְקוּם

„ „ פּוּרְקָן צַד 259), ד) אַשְׁרֵי צַד 264, ה) הַכְנָסַת ס"ת לַהֵיכָל

„ „ ואח"כ מִתְפַּלְּלִים „מוּסָף" צַד 414.

„ „ מִנְחָה—א) אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ צַד 78, ב) עָלֵינוּ, ג) לְדָוִד ה׳ אוֹרִי צַד 111.

מִזְמוֹר קוֹדֵם הַתְּקִיעוֹת.

מִזְמוֹר זֶה אוֹמְרִים שֶׁבַע פְּעָמִים.

לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי קֹרַח מִזְמוֹר.

כָּל הָעַמִּים תִּקְעוּ כָף, הָרִיעוּ לֵאלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה.
כִּי יְיָ עֶלְיוֹן נוֹרָא, מֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל הָאָרֶץ.
יַדְבֵּר עַמִּים תַּחְתֵּינוּ, וּלְאֻמִּים תַּחַת רַגְלֵינוּ.
יִבְחַר לָנוּ אֶת נַחֲלָתֵנוּ, אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר אָהֵב סֶלָה.
עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה, יְיָ — בְּקוֹל שׁוֹפָר.
זַמְּרוּ אֱלֹהִים זַמֵּרוּ, זַמְּרוּ לְמַלְכֵּנוּ זַמֵּרוּ.
כִּי מֶלֶךְ כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים, זַמְּרוּ מַשְׂכִּיל.
מָלַךְ אֱלֹהִים עַל גּוֹיִם, אֱלֹהִים יָשַׁב עַל כִּסֵּא קָדְשׁוֹ.
נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ, עַם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
כִּי לֵאלֹהִים מָגִנֵּי אֶרֶץ, מְאֹד נַעֲלָה.

הַתּוֹקֵעַ מְבָרֵךְ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לִשְׁמֹעַ קוֹל שׁוֹפָר.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ, וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מִזְמוֹר—לַעֲבוֹדַת הַמִּקְדָּשׁ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה. תִּקְעוּ כָף—הַכּוּ כַף בְּדֶרֶךְ שֶׁמַּכִּים כַּף לַמֶּלֶךְ בַּעֲלוֹתוֹ עַל כִּסְאוֹ. יַדְבֵּר—יַכְנִיעַ. גְּאוֹן יַעֲקֹב—הוּא יְרוּשָׁלָיִם. עָלָה אֱלֹהִים—יִנָּשֵׂא וְיִתְרוֹמֵם עַל יְדֵי תְרוּעָה. זַמְּרוּ מַשְׂכִּיל—זַמְּרוּ שִׁיר מַשְׂכִּיל וְיָפֶה. נְדִיבֵי עַמִּים—שָׂרֵי הַגּוֹיִם נֶאֱסְפוּ עַל עַם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וְעַל כֻּלָּם מָלַךְ ה׳. מָגִנֵּי אֶרֶץ—מַלְכֵי אֶרֶץ וְאַדִּירֶיהָ. מְאֹד נַעֲלָה—אֱלֹהִים נַעֲלָה וְנִשָּׂא עַל כֻּלָּם.

תּוֹקְעִים שְׁלֹשִׁים קוֹלוֹת.

תקיעה. שברים. תרועה. תקיעה. (ג"פ)

תקיעה. שברים. תקיעה. (ג"פ)

תקיעה. תרועה. תקיעה גדולה. (ג"פ)

אַחַר הַתְּקִיעוֹת אוֹמְרִים.

אַשְׁרֵי הָעָם יוֹדְעֵי תְרוּעָה, יְיָ בְּאוֹר פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן.

אח"כ אוֹמְרִים „אַשְׁרֵי" צַד 265 וּמִתְפַּלְּלִים מוּסָף.

מוּסַף לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא, הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ.

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב; הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם.

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים.
אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה.

הבאור תמצא בדף 406

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וְאֵימָתְךָ—עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם; כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשִּׁלְטוֹן לְפָנֶיךָ, עֹז בְּיָדְךָ, וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ.

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ; שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ, וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ, וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ.

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ, וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ, וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ, וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ, וְכָל הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה, כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ.

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ: עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ: „יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן, לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ״!

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ. כַּכָּתוּב: „וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה״. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ.

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ, מַלְכֵּנוּ, לַעֲבֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ.

וַתִּתֶּן לָנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם) הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה, יוֹם (לשבת זִכְרוֹן) תְּרוּעָה (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ, זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם.

הבאור תמצא בדף 393

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ, וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ, וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ, בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו, מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מֶלֶךְ רַחֲמָן, שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה, וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חָי. וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם, וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ. וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה, וְלִירוּשָׁלַיִם, בֵּית מִקְדָּשְׁךָ, בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ: תְּמִידִים כְּסִדְרָם, וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת מוּסְפֵי (לשבת יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְ) יוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה, נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה, כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ, מִפִּי כְבוֹדֶךָ, כָּאָמוּר:

לשבת. וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת, שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ. עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ, עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ. זֶה קָרְבַּן שַׁבָּת וְקָרְבַּן הַיּוֹם כָּאָמוּר.

„וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ, מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם, כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ—יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם. וַעֲשִׂיתֶם עֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַייָ: פַּר בֶּן בָּקָר אֶחָד, אַיִל אֶחָד, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם".

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר: שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל, וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ, וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ, וּשְׁנֵי שְׂעִירִים לְכַפֵּר, וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם. מִלְּבַד עֹלַת הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ, וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ, וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם, לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַייָ.

לשבת יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג, עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי, כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ, וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ, חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ, זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית.

מַלְכֻיּוֹת. הבאור תמצא בדף 103

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם, וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם.—וַאֲנַחְנוּ כֹּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים, לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ, בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ

בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֱמֶת–מַלְכֵּנוּ, אֶפֶס זוּלָתוֹ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ: „וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ, כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים, בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת, אֵין עוֹד".

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְּךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ, לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ, וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי, וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ, לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל, כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ, תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן, לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ, וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ, וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: „יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד"!

וְנֶאֱמַר: לֹא הִבִּיט אָוֶן בְּיַעֲקֹב, וְלֹא רָאָה עָמָל בְּיִשְׂרָאֵל; יְיָ אֱלֹהָיו עִמּוֹ וּתְרוּעַת מֶלֶךְ בּוֹ.

וְנֶאֱמַר: וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ, בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם יַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל.

וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: כִּי לַיְיָ הַמְּלוּכָה, וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לֹא הִבִּיט—ד' לֹא יַבִּיט וְלֹא יִרְאֶה אָוֶן וְעָוֶל בְּיִשְׂרָאֵל, כִּי מֵרֹב אַהֲבָתוֹ אוֹתָם יְמַהֵר לִסְלֹחַ לָהֶם. תְּרוּעַת מֶלֶךְ—קוֹל שִׂמְחַת מֶלֶךְ. בִּישֻׁרוּן-ה' הָיָה לְמֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל כְּשֶׁהִתְאַסְּפוּ יַחַד בְּמַעֲמַד הַר סִינָי.

וְנֶאֱמַר: יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ, לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר, אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט.

וְנֶאֱמַר: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד. מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד?— יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר, יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה. שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד. מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד? יְיָ צְבָאוֹת, הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה.

וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יְיָ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ, יְיָ צְבָאוֹת: אֲנִי רִאשׁוֹן וַאֲנִי אַחֲרוֹן, וּמִבַּלְעָדַי אֵין אֱלֹהִים.

וְנֶאֱמַר: וְעָלוּ מוֹשִׁעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת הַר עֵשָׂו, וְהָיְתָה לַיְיָ הַמְּלוּכָה.

וְנֶאֱמַר: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

וּבְתוֹרָתְךָ כָּתוּב לֵאמֹר: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל! יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! מְלוֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדֶךָ, וְהִנָּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקָרֶךָ, וְהוֹפַע בַּהֲדַר גְּאוֹן עֻזֶּךָ עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אַרְצֶךָ, וְיֵדַע כָּל פָּעוּל: כִּי אַתָּה פְעַלְתּוֹ, וְיָבִין כָּל יָצוּר: כִּי אַתָּה יְצַרְתּוֹ, וְיֹאמַר כֹּל אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְאַפּוֹ: יְיָ אֱלֹהֵי

יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ, וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה. (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, (לשבת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת, כִּי אַתָּה אֱלֹהִים אֱמֶת, וּדְבָרְךָ אֱמֶת, וְקַיָּם לָעַד.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן.

זִכְרוֹנוֹת.

אַתָּה זוֹכֵר מַעֲשֵׂה עוֹלָם, וּפוֹקֵד כָּל יְצוּרֵי קֶדֶם. לְפָנֶיךָ נִגְלוּ כָּל תַּעֲלֻמוֹת, וַהֲמוֹן נִסְתָּרוֹת שֶׁמִּבְּרֵאשִׁית. כִּי אֵין שִׁכְחָה לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ, וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. אַתָּה זוֹכֵר אֶת כָּל הַמִּפְעָל, וְגַם כָּל הַיְצוּר לֹא נִכְחַד מִמֶּךָּ. הַכֹּל גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, צוֹפֶה וּמַבִּיט עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת. כִּי תָבִיא חֹק זִכָּרוֹן לְהִפָּקֵד כָּל רוּחַ וָנָפֶשׁ, לְהִזָּכֵר מַעֲשִׂים רַבִּים, וַהֲמוֹן בְּרִיּוֹת לְאֵין תַּכְלִית. מֵרֵאשִׁית כָּזֹאת הוֹדָעְתָּ, וּמִלְּפָנִים אוֹתָהּ גִּלִּיתָ. זֶה הַיּוֹם תְּחִלַּת מַעֲשֶׂיךָ, זִכָּרוֹן לְיוֹם רִאשׁוֹן – כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא, מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. וְעַל הַמְּדִינוֹת בּוֹ יֵאָמֵר: אֵיזוֹ לַחֶרֶב, וְאֵיזוֹ לַשָּׁלוֹם; אֵיזוֹ לָרָעָב, וְאֵיזוֹ לָשֹׂבַע; וּבְרִיּוֹת בּוֹ יִפָּקֵדוּ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אַתָּה זוֹכֵר–בְּיוֹם זֶה. תַּעֲלֻמוֹת–נִסְתָּרוֹת, שֶׁמִּבְּרֵאשִׁית–שֶׁמִּיָּמִים רִאשׁוֹנִים. מִפְעָל–מַעֲשֶׂה. נִכְחָד–נֶעְלָם. כִּי תָבִיא חֹק זִכָּרוֹן–שַׂמְתָּ זְמַן זִכָּרוֹן. אֵין תַּכְלִית–בְּלִי סוֹף וּמִסְפָּר. תְּחִלַּת מַעֲשֶׂיךָ–רִאשׁוֹן לִיצִירַת הָעוֹלָם. חֹק... מִשְׁפָּט–עִנְיָנָם מִצְוָה. בּוֹ יֵאָמֵר–בְּיוֹם זֶה יֵצֵא מִשְׁפַּט הַמְּדִינוֹת.

לְהַזְכִּירָם: לְחַיִּים וְלַמָּוֶת. מִי לֹא נִפְקָד כְּהַיּוֹם הַזֶּה? כִּי זֵכֶר כָּל הַיְצוּר לְפָנֶיךָ בָּא, מַעֲשֵׂה אִישׁ וּפְקֻדָּתוֹ, וַעֲלִילוֹת מִצְעֲדֵי גָבֶר, מַחְשְׁבוֹת אָדָם וְתַחְבּוּלוֹתָיו, וְיִצְרֵי מַעַלְלֵי אִישׁ.

אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁלֹּא יִשְׁכָּחֶךָּ, וּבֶן אָדָם—יִתְאַמֶּץ בָּךְ, כִּי דוֹרְשֶׁיךָ, לְעוֹלָם לֹא יִכָּשֵׁלוּ, וְלֹא יִכָּלְמוּ לָנֶצַח כָּל הַחוֹסִים בָּךְ; כִּי זֵכֶר כָּל הַמַּעֲשִׂים לְפָנֶיךָ בָּא, וְאַתָּה דוֹרֵשׁ מַעֲשֵׂה כֻלָּם.

וְגַם אֶת נֹחַ בְּאַהֲבָה זָכַרְתָּ, וַתִּפְקְדֵהוּ בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, בַּהֲבִיאֲךָ אֶת מֵי הַמַּבּוּל, לְשַׁחֵת כָּל בָּשָׂר מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֵיהֶם. עַל כֵּן זִכְרוֹנוֹ בָּא לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ: לְהַרְבּוֹת זַרְעוֹ כְּעַפְרוֹת תֵּבֵל, וְצֶאֱצָאָיו כְּחוֹל הַיָּם. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נֹחַ, וְאֵת כָּל הַחַיָּה, וְאֶת כָּל הַבְּהֵמָה, אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה, וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל הָאָרֶץ וַיָּשֹׁכּוּ הַמָּיִם.

וְנֶאֱמַר: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם, וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ, אֶת אַבְרָהָם, אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב

וְנֶאֱמַר: וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקוֹב, וְאַף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק, וְאַף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכֹּר, וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר.

וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו, חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ.

וְנֶאֱמַר: טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו, יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ.

וְנֶאֱמַר: וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ, וַיִּנָּחֵם כְּרֹב חֲסָדָיו.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֲלִילוֹת מִצְעֲדֵי גָבֶר-מַעֲשֵׂי הָאִישׁ וּצְעָדָיו וּדְרָכָיו. וְיִצְרֵי מַעַלְלֵי אִישׁ—רַעְיוֹנוֹת מַעֲשָׂיו. יִתְאַמֶּץ בָּךְ—הַמַּחֲזִיק וּבוֹטֵחַ בָּךְ. וְצֶאֱצָאָיו-תּוֹלְדוֹתָיו. וַיָּשֹׁכּוּ—נִגּוּחוּ. טֶרֶף—מָזוֹן.

וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר: הָלוֹךְ וְקָרָאתָ בְאָזְנֵי יְרוּשָׁלַיִם לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יְיָ: זָכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרַיִךְ, אַהֲבַת כְּלוּלֹתָיִךְ, לֶכְתֵּךְ אַחֲרַי בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה.

וְנֶאֱמַר: וְזָכַרְתִּי אֲנִי אֶת בְּרִיתִי אוֹתָךְ בִּימֵי נְעוּרָיִךְ, וַהֲקִימוֹתִי לָךְ בְּרִית עוֹלָם.

וְנֶאֱמַר: הֲבֵן יַקִּיר לִי אֶפְרַיִם, אִם יֶלֶד שַׁעֲשׁוּעִים? כִּי מִדֵּי דַבְּרִי בּוֹ: זָכֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד, עַל כֵּן הָמוּ מֵעַי לוֹ; רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ — נְאֻם יְיָ.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ, וּפָקְדֵנוּ בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִשְּׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם. וּזְכָר לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד וְאֶת הַשְּׁבוּעָה, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמֹּרִיָּה; וְתֵרָאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדָה: שֶׁעָקַד אַבְרָהָם אָבִינוּ אֶת יִצְחָק בְּנוֹ עַל גַּב הַמִּזְבֵּחַ, וְכָבַשׁ רַחֲמָיו לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, כֵּן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת כַּעַסְךָ מֵעָלֵינוּ, וּבְטוּבְךָ הַגָּדוֹל יָשׁוּב חֲרוֹן אַפְּךָ מֵעַמְּךָ וּמֵעִירְךָ וּמִנַּחֲלָתֶךָ. וְקַיֶּם לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ: אֶת הַדָּבָר, שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ, כָּאָמוּר: וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם

שִׁירָה חֲדָשָׁה

כְּלוּלֹתָיִךְ–חֻפָּתֵךְ, כְּלוֹמַר, אַהֲבַת הָעָם בְּבוֹאוֹ בִּבְרִית ה׳ בְּהַר סִינָי. כִּי מִדֵּי דַבְּרִי בּוֹ וגו׳—כִּי בְּכָל פַּעַם שֶׁאֲדַבֵּר עַל אוֹדוֹתָיו לֹא אוּכַל עוֹד לְהַעְתִּיקוֹ מִזִּכְרוֹנִי זְמַן כַּבִּיר, כְּמוֹ לוּ הָיָה לִי בֵּן יַקִּיר יֶלֶד שַׁעֲשׁוּעִים עַל כֵּן נִכְמְרוּ נִחוּמַי אֵלָיו, לֹא, לֹא אֶתְאַכְזָר אֵלָיו, כִּי אִם רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ.

וְכָבַשׁ—וְהִכְנִיעַ וּמָשַׁל בְּרִגְשֵׁי רַחֲמָיו.

מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם, לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יְיָ.
כִּי זוֹכֵר כָּל הַנִּשְׁכָּחוֹת אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם, וְאֵין שִׁכְחָה לִפְנֵי
כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ, וַעֲקֵדַת יִצְחָק, לְזַרְעוֹ הַיּוֹם בְּרַחֲמִים תִּזְכּוֹר.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, זוֹכֵר הַבְּרִית.

שׁוֹפָרוֹת

אַתָּה נִגְלֵיתָ בַּעֲנַן כְּבוֹדֶךָ עַל עַם קָדְשְׁךָ לְדַבֵּר עִמָּם; מִן הַשָּׁמַיִם הִשְׁמַעְתָּם קוֹלֶךָ, וְנִגְלֵיתָ עֲלֵיהֶם בְּעַרְפַלֵּי טֹהַר. גַּם הָעוֹלָם כֻּלּוֹ חָל מִפָּנֶיךָ, וּבְרִיּוֹת בְּרֵאשִׁית חָרְדוּ מִמֶּךָּ, בְּהִגָּלוֹתְךָ מַלְכֵּנוּ עַל הַר סִינַי לְלַמֵּד לְעַמְּךָ תּוֹרָה וּמִצְוֹת; וַתַּשְׁמִיעֵם אֶת הוֹד קוֹלֶךָ, וְדַבְּרוֹת קָדְשְׁךָ מִלַּהֲבוֹת אֵשׁ; בְּקֹלוֹת וּבְרָקִים עֲלֵיהֶם נִגְלֵיתָ, וּבְקוֹל שׁוֹפָר עֲלֵיהֶם הוֹפָעְתָּ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיֹת הַבֹּקֶר, וַיְהִי קֹלֹת וּבְרָקִים, וְעָנָן כָּבֵד עַל הָהָר, וְקֹל שֹׁפָר חָזָק מְאֹד, וַיֶּחֱרַד כָּל הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה. וְנֶאֱמַר: וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחָזֵק מְאֹד, מֹשֶׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְקוֹל. וְנֶאֱמַר: וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת, וְאֶת הַלַּפִּידִם, וְאֵת קוֹל הַשֹּׁפָר, וְאֶת הָהָר עָשֵׁן, וַיַּרְא הָעָם וַיָּנֻעוּ וַיַּעַמְדוּ מֵרָחֹק. וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה, יְיָ — בְּקוֹל

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עַרְפַלֵּי טֹהַר—עָבֵי עֲנָנִים טְהוֹרִים. חָל—פָּחַד. וּבְרִיּוֹת בְּרֵאשִׁית—בְּרוּאֵי קֶדֶם. וְדִבְּרוֹת קָדְשְׁךָ—עֲשֶׂרֶת הַדִּבְּרִים. הוֹפָעְתָּ—נִרְאֵיתָ בְּאוֹרֶךָ. לַפִּידִים—לַהֲבוֹת אֵשׁ.

שׁוֹפָר. וְנֶאֱמַר: בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר, הָרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְיָ. וְנֶאֱמַר: תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר, בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ, כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא, מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. וְנֶאֱמַר:

הַלְלוּיָהּ. הַלְלוּ אֵל בְּקָדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ.
הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ.
הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר.
הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב.
הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי שָׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה.
כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ.

וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר: כָּל יֹשְׁבֵי תֵבֵל וְשֹׁכְנֵי אָרֶץ, כִּנְשֹׂא נֵס הָרִים תִּרְאוּ, וְכִתְקֹעַ שׁוֹפָר תִּשְׁמָעוּ. וְנֶאֱמַר: וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל, וּבָאוּ הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר, וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם, וְהִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלָיִם.

וְנֶאֱמַר: „וַייָ עֲלֵיהֶם יֵרָאֶה, וְיָצָא כַבָּרָק חִצּוֹ, וַאדֹנָי יֱהֹוִה בַּשּׁוֹפָר יִתְקָע, וְהָלַךְ בְּסַעֲרוֹת תֵּימָן: יְיָ צְבָאוֹת יָגֵן עֲלֵיהֶם“. כֵּן תָּגֵן עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּשְׁלוֹמֶךָ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בַּכֶּסֶה—בַּיּוֹם הַקָּבוּעַ.

כִּנְשֹׂא נֵס... וְכִתְקוֹעַ שׁוֹפָר—מָשָׁל הוּא, כְּלוֹמַר, הַכֹּל יִרְאוּ וְיִשְׁמְעוּ יְשׁוּעַת ה׳.

עֲלֵיהֶם יֵרָאֶה—יוֹפִיעַ לַמִּלְחָמָה עַל אוֹיְבָיו. בְּסַעֲרוֹת תֵּימָן—מָשָׁל הוּא עַל מְהִירוּת ה׳ לְהִנָּקֵם מֵאוֹיְבָיו.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ, וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ, וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם, וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ. וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה, וְלִירוּשָׁלַיִם, בֵּית מִקְדָּשְׁךָ, בְּשִׂמְחַת עוֹלָם, וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ, כִּמְצֻוָּה עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, מִפִּי כְבוֹדֶךָ, כָּאָמוּר:

„וּבְיוֹם שִׂמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁכֶם—וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצֹצְרֹת עַל עֹלֹתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם, וְהָיוּ לָכֶם לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם“. אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם. כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ קוֹל שׁוֹפָר וּמַאֲזִין תְּרוּעָה, וְאֵין דּוֹמֶה לָּךְ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹמֵעַ קוֹל תְּרוּעַת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

גָּלֻיּוֹתֵינוּ-גּוֹלֵינוּ. וּנְפוּצוֹתֵינוּ—אַחֵינוּ הַנְּפוֹצִים וְהַמְפֻזָּרִים. עַל עוֹלוֹתֵיכֶם—בִּשְׁעַת הַקְרָבַת עוֹלוֹתֵיכֶם.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר, נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ,

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת.

וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב וָבֹקֶר, וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב—כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם—כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ—מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת.

לש"ץ ברכת כהנים

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים, וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה, וּבְרָכָה, וְרַחֲמִים, וְחַיִּים, וְשָׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ.

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם.

אֱלֹהַי! נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי–נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי, וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ: אָמֵן!

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת. וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

הַחַזָּן חוֹזֵר עַל הַתְּפִלָּה וְאַחַר כָּךְ אוֹמְרִים: א) „אֵין כֵּאלֹהֵינוּ" צַד 274
ב) עָלֵינוּ צַד 104
ג) לְדָוִד ה' אוֹרִי צַד 111. ד) קַדִּישׁ יָתוֹם צַד 105 ג) שִׁיר שֶׁל יוֹם צַד 106
מִנְחָה אַשְׁרֵי וּבָא לְצִיּוֹן צַד 284. וּבְשַׁבָּת „וַאֲנִי תְפִלָּתִי" צַד 286
קְרִיאַת הַתּוֹרָה צַד 286. תְּפִלַּת שמו"ע כְּמוֹ בְּעַרְבִית צַד 405
קְדֻשָּׁה שֶׁל חוֹל צַד 66. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ צַד 78. וּבְשַׁבָּת אֵין אוֹמְרִים א"מ.
קַדִּישׁ שָׁלֵם צַד 102. עָלֵינוּ צַד 104. קַדִּישׁ יָתוֹם צַד 105

סֵדֶר תַּשְׁלִיךְ.

ביום ראשון של ר"ח אחר תפלת מנחה קודם שקיעת החמה נוהגין ללכת לנהר ששם דגים מצוים לסימן ברכה עשה"כ וידגו לרוב, ואומרים שם סדר תשליך עשה"כ ותשליך במצולות ים כל חטאתם. וכשחל א' דר"ה בשבת אומרים סדר תשליך ביום ב' דר"ה.

מִי אֵל כָּמוֹךָ? נֹשֵׂא עָוֹן וְעֹבֵר עַל פֶּשַׁע לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ; לֹא הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ, כִּי חָפֵץ חֶסֶד הוּא. יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ, יִכְבּוֹשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ, וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצוּלוֹת יָם כָּל חַטֹּאתָם. תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב, חֶסֶד לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם.

מִן הַמֵּצַר קָרָאתִי יָהּ, עָנָנִי בַמֶּרְחָב יָהּ. יְיָ לִי לֹא אִירָא, מַה יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם? יְיָ לִי בְּעֹזְרָי, וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי. טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ, מִבְּטֹחַ בָּאָדָם. טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ, מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים.

אח"כ אומרים מזמור ל"ג רננו צדיקים בה' ואח"כ אומרים פסוק זה:

לֹא יָרֵעוּ וְלֹא יַשְׁחִיתוּ בְּכָל הַר קָדְשִׁי, כִּי מָלְאָה הָאָרֶץ דֵּעָה אֶת יְיָ, כַּמַּיִם לַיָּם מְכַסִּים.

הַבֵּאוּר נִתְבָּאֵר לְמַעְלָה.

תהלים קל.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת. מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְיָ: אֲדֹנָי שִׁמְעָה בְקוֹלִי, תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת, לְקוֹל תַּחֲנוּנָי. אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יָהּ, אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד? כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא. קִוִּיתִי יְיָ קִוְּתָה נַפְשִׁי, וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי. נַפְשִׁי, לַאדֹנָי, מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר, שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר. יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל יְיָ, כִּי עִם יְיָ הַחֶסֶד, וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת. וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל, מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו.

ומנערים שולי הבגדים והוא לרמז בעלמא לתת לב להשליך החטאים ולעזוב הדרכים הבלתי טובים שנהיה נקיים מכל חטא.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

נַחֲלָתוֹ–עַמּוֹ. יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ—יְרַחֲמֵנוּ שׁוּב. יִכְבּוֹשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ—יִרְמֹס לֶעָפָר וְיָשִׂים לְאַל עֲוֹנוֹתֵינוּ. בִּמְצוּלוֹת--בִּתְהוֹמוֹת.

לֹא יָרֵעוּ–הֶעָרִיצִים הַפְּרָאִים. כַּמַּיִם לַיָּם מְכַסִּים–כַּמַּיִם הַמְּכַסִּים קַרְקַע הַיָּם.

קודם כפרות אומרים תפלה זו שלש פעמים.

בְּנֵי אָדָם יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת, אֲסִירֵי עֳנִי וּבַרְזֶל. יוֹצִיאֵם מֵחֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת, וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יְנַתֵּק. אֱוִלִים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעָם, וּמֵעֲוֹנֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ. כָּל אֹכֶל תְּתַעֵב נַפְשָׁם, וַיַּגִּיעוּ עַד שַׁעֲרֵי מָוֶת. וַיִּזְעֲקוּ אֶל יְיָ בַּצַּר לָהֶם, מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם. יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיִרְפָּאֵם, וִימַלֵּט מִשְּׁחִיתוֹתָם. יוֹדוּ לַייָ חַסְדּוֹ, וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם. אִם יֵשׁ עָלָיו מַלְאָךְ מֵלִיץ אֶחָד מִנִּי אָלֶף, לְהַגִּיד לְאָדָם יָשְׁרוֹ, וַיְחֻנֶּנּוּ, וַיֹּאמֶר: פְּדָעֵהוּ מֵרֶדֶת שַׁחַת, מָצָאתִי כֹפֶר.

יסבב כפרתו סביב ראשו ויאמר זה חליפתי.

זֶה חֲלִיפָתִי, זֶה תְּמוּרָתִי, זֶה כַּפָּרָתִי, זֶה הַתַּרְנְגוֹל יֵלֵךְ לְמִיתָה, וַאֲנִי אֶכָּנֵס וְאֵלֵךְ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם.

מי שמסבב לעצמו ולאחר עמו, יאמר בזה הלשון ג׳ פעמים:

זֶה חֲלִיפָתֵנוּ, זֶה תְּמוּרָתֵנוּ, זֶה כַּפָּרָתֵנוּ, זֶה הַתַּרְנְגוֹל יֵלֵךְ לְמִיתָה, וַאֲנַחְנוּ נִכָּנֵס וְנֵלֵךְ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם.

מי שמסבב לזכר אחר יאמר בזה הלשון ג׳ פעמים:

זֶה חֲלִיפָתְךָ, זֶה תְּמוּרָתְךָ, זֶה כַּפָּרָתְךָ, זֶה הַתַּרְנְגוֹל יֵלֵךְ לְמִיתָה, וְאַתָּה תִּכָּנֵס וְתֵלֵךְ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם.

מי שמסבב לנקבה אחת יאמר בזה הלשון ג׳ פעמים.

זֹאת חֲלִיפָתֵךְ, זֹאת תְּמוּרָתֵךְ, זֹאת כַּפָּרָתֵךְ, זֹאת הַתַּרְנְגֹלֶת תֵּלֵךְ לְמִיתָה, וְאַתְּ תִּכָּנְסִי וְתֵלְכִי לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם.

אשה מעוברת לעצמה תאמר זה ג׳ פעמים.

אֵלּוּ חֲלִיפוֹתֵינוּ, אֵלּוּ תְּמוּרוֹתֵינוּ, אֵלּוּ כַּפָּרוֹתֵינוּ, אֵלּוּ הַתַּרְנְגוֹלִים יֵלְכוּ לְמִיתָה, וַאֲנַחְנוּ נִכָּנֵס וְנֵלֵךְ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם.

נוהגין לפדות הכפרות בממון ונותנין אותן לעניים, וזה טוב יותר מלתת להם הכפרות.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אֲסִירֵי עֳנִי וּבַרְזֶל–כָּאֲסִירִים הַמְעֻנִּים בְּרָעָב, יְדֵיהֶם נִתְּנוּ בְּכַבְלֵי בַרְזֶל. וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם–הַכְּבָלִים שֶׁהֵם אֲסוּרִים בָּהֶם. אֱוִלִים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעָם–כְּלוֹמַר, כָּל זֶה הִגִּיעַ לָהֶם עַל שֶׁהָלְכוּ בְּדֶרֶךְ פִּשְׁעָם, וְרַק עַל יְדֵי עֲוֹנוֹתֵיהֶם הֵם סוֹבְלִים וּמִתְעַנִּים. כָּל אֹכֶל תְּתַעֵב נַפְשָׁם–עַל יְדֵי רֹב יִסּוּרֵיהֶם בָּאוּ לִידֵי כָּךְ עַד שֶׁכְּבָר מָאֲסָה נַפְשָׁם כָּל אֹכֶל, וְכִמְעַט שֶׁהִגִּיעוּ עַד שַׁעֲרֵי מָוֶת. וִימַלֵּט מִשְּׁחִיתוֹתָם–וַיְמַלְּטֵם מֵרֶדֶת שַׁחַת. וְנִפְלְאוֹתָיו–יְסַפְּרוּ לִבְנֵי אָדָם.

תְּפִלַּת יוֹם כִּפּוּר לַעֲרָבִית, לְשַׁחֲרִית, לְמִנְחָה.

למנחה כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא, הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ.

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ,

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה, וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה.

הבאור תמצא בדף 406

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וְאֵימָתְךָ—עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ

כָּל הַבְּרוּאִים, וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם; כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטוֹן לְפָנֶיךָ, עֹז בְּיָדְךָ, וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא, עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ.

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ, וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ, שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ, וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ, וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ, וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ.

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ, וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ, וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ. וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ, וְכָל הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה, כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ.

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ: עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ: יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן, לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ!

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ, כַּכָּתוּב: „וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה". בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ.

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ.

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה, לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה, וְאֶת יוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה, וְלִמְחָל בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא, וְיַגִּיעַ, וְיֵרָאֶה, וְיֵרָצֶה, וְיִשָּׁמַע, וְיִפָּקֵד, וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחַל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ, כָּאָמוּר: אָנֹכִי, אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי, וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר. וְנֶאֱמַר: מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ, שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ. וְנֶאֱמַר: כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם, לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ. (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, (לשבת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת, כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר, נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ,

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנוּ מוֹדִים לָךְ, בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת.

וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב, וָבֹקֶר, וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב, כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם, כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת.

לשחרית

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וָחֶסֶד, וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה, וּבְרָכָה וְרַחֲמִים, וְחַיִּים, וְשָׁלוֹם.

למנחה ולמעריב.

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם,

וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ.

בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וּפַרְנָסָה טוֹבָה, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ!

(נ״א אָנָּא) תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, שֶׁאֵין אֲנַחְנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ: צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ.

אָשַׁמְנוּ, בָּגַדְנוּ, גָּזַלְנוּ, דִּבַּרְנוּ דֹפִי. הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זַדְנוּ, חָמַסְנוּ, טָפַלְנוּ שֶׁקֶר. יָעַצְנוּ רָע, כִּזַּבְנוּ, לַצְנוּ, מָרַדְנוּ, נִאַצְנוּ, סָרַרְנוּ, עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ, צָרַרְנוּ, קִשִּׁינוּ עֹרֶף. רָשַׁעְנוּ, שִׁחַתְנוּ, תִּעַבְנוּ, תָּעִינוּ, תִּעְתָּעְנוּ.

סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ. וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְאַל תִּתְעַלַּם—וְאַל תִּסְתַּתֵּר. דִּבַּרְנוּ דֹפִי—דִּבַּרְנוּ דִּבְרֵי בוּז וְחֶרְפָּה אִישׁ עַל חֲבֵרוֹ. זַדְנוּ—עָשִׂינוּ כָּל מַעֲשֵׂינוּ בְּזָדוֹן לֵב וּבְכַוָּנָה רָעָה. טָפַלְנוּ שֶׁקֶר—הוֹסַפְנוּ לְדַבֵּר שֶׁקֶר עַל שֶׁקֶר. נִאַצְנוּ-הִכְעַסְנוּ אֶת ה׳. תִּעַבְנוּ—עָשִׂינוּ כָּל דְּבַר תּוֹעֵבָה. תִּעְתָּעְנוּ-סַרְנוּ מִדֶּרֶךְ הָאֱמֶת.

מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם, וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים, הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ.

אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָל חָי. אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל חַדְרֵי בָטֶן, וּבוֹחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב; אֵין דָּבָר נֶעְלָם מִמֶּךָּ, וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. וּבְכֵן, יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּסְלַח לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ, וְתִמְחָל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וּתְכַפֵּר לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאֹנֶס וּבְרָצוֹן.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּבְלִי דָעַת.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׂפָתָיִם.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגָלוּי וּבַסָּתֶר.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרָיוֹת.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדִבּוּר פֶּה.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבְמִרְמָה.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהַרְהוֹר הַלֵּב.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאַת רֵעַ.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוִדּוּי פֶּה.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּוְעִידַת זְנוּת.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזָדוֹן וּבִשְׁגָגָה.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בְּאֹנֶס-שֶׁלֹּא בִרְצוֹן, בְּעַל כָּרְחֵנוּ. בְּהַרְהוֹר הַלֵּב-בְּמַחְשָׁבוֹת רָעוֹת. בְּהוֹנָאַת רֵעַ-בָּזֶה שֶׁרִמִּינוּ אֶת רֵעֵינוּ. בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים-בָּזֶה שֶׁבָּזִינוּ אֶת כְּבוֹד הוֹרֵינוּ

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחֹזֶק יָד.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטִפְשׁוּת פֶּה.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטֻמְאַת שְׂפָתָיִם.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיֵצֶר הָרָע.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים.
וְעַל כֻּלָּם, אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, כַּפֶּר לָנוּ!

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שֹׁחַד.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָשׁוֹן הָרָע.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָצוֹן.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַשָּׂא וּבְמַתָּן.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתֶּה.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּנְטִיַּת גָּרוֹן.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂקּוּר עָיִן.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רָמוֹת.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעַזּוּת מֵצַח.
וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, כַּפֶּר לָנוּ!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וּמוֹרֵינוּ. בְּחִלּוּל הַשֵּׁם--שֶׁחִלַּלְנוּ אֶת שֵׁם ה׳. בְּכַפַּת שֹׁחַד--בִּלְקִיחַת שֹׁחַד. בְּמַשָּׂא וּבְמַתָּן--בְּמִסְחָר. בִּנְטִיַּת גָּרוֹן--שֶׁהָלַכְנוּ נְטוּיֵי גָרוֹן מֵרֹב גַּאֲוָה. בְּשִׂקּוּר עָיִן--בִּרְמִיזַת עָיִן. בְּשִׂיחַ--בְּדִבּוּר.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְרִיקַת עֹל.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְלִילוּת.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּצְדִיַּת רֵעַ.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצָרוּת עָיִן.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַלּוּת רֹאשׁ.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַשְׁיוּת עֹרֶף.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהָרַע.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּרְכִילוּת.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּשְׁבוּעַת שָׁוְא.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂנְאַת חִנָּם.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּתְשׂוּמֶת יָד.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִמְהוֹן לֵבָב.
וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, כַּפֶּר לָנוּ!
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה.
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת.
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם קָרְבַּן עוֹלֶה וְיוֹרֵד.
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אָשָׁם וַדַּאי וְתָלוּי.
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַכַּת מַרְדּוּת.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בִּפְרִיקַת עֹל–בַּהֲסָרַת עֹל תּוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם. בִּפְלִילוּת–בְּהוֹצָאַת מִשְׁפָּט, שֶׁהוֹצֵאנוּ מִשְׁפַּט אָוֶן עַל חֲבֵרֵינוּ. בִּצְדִיַּת רֵעַ–שֶׁאָרַבְנוּ לַחֲבֵרֵנוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ רָעָה. בְּצָרוּת עָיִן–שֶׁהָיִינוּ צָרֵי עַיִן וְלֹא נָתַנּוּ צְדָקָה לָעֲנִיִּים. בְּקַלּוּת רֹאשׁ—בִּפְרִיצוּת וְהוֹלֵלוּת. בִּתְשׂוּמֶת יָד—בְּהַלְוָאָה עַל יְדֵי מַשְׁכּוֹן. קָרְבַּן עוֹלֶה וְיוֹרֵד–קָרְבָּנוֹ שֶׁל עָשִׁיר אוֹ שֶׁל עָנִי: עָשִׁיר מֵבִיא כִּבְשָׂה, וְאִם דַּל הוּא–מֵבִיא שְׁתֵּי תוֹרִים אוֹ בְנֵי יוֹנָה וְאִם דַּל הוּא בְּיוֹתֵר מֵבִיא עֲשִׂירִית הָאֵיפָה קֶמַח. אָשָׁם תָּלוּי—אָשָׁם הַבָּא עַל סָפֵק, אָכַל חֲתִיכָה אַחַת וְסָפֵק הוּא, אִם שֶׁל שׁוּמָן הָיְתָה אוֹ שֶׁל חֵלֶב—מֵבִיא אָשָׁם תָּלוּי. מַכַּת מַרְדּוּת—

א׳

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַלְקוּת אַרְבָּעִים.
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בִּידֵי שָׁמָיִם
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם כָּרֵת וַעֲרִירִי.
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין: סְקִילָה, שְׂרֵפָה, הֶרֶג, וְחֶנֶק, עַל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה, בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהּ קוּם עֲשֵׂה, וּבֵין שֶׁאֵין בָּהּ קוּם עֲשֵׂה, אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ, כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ, וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם, וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ, לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים, כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר: הַנִּסְתָּרֹת לַיְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת. כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל, וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אָתָּה.

אֱלֹהַי, עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְדַאי, וְעַכְשָׁיו שֶׁנּוֹצַרְתִּי, כְּאִלּוּ לֹא נוֹצַרְתִּי, עָפָר אֲנִי בְּחַיָּי, קַל וָחֹמֶר בְּמִיתָתִי. הֲרֵי אֲנִי לְפָנֶיךָ כִּכְלִי מָלֵא בוּשָׁה וּכְלִמָּה, יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד, וּמַה שֶּׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ, מָרֵק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וָחֳלָיִם רָעִים.

אֱלֹהַי! נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי—נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף

שֶׁרוֹדִין וְכוֹפִין אוֹתוֹ לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה. מַלְקוּת אַרְבָּעִים—שֶׁלּוֹקִין אוֹתוֹ אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת עַל שֶׁעָבַר עַל מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה.

נַפְשִׁי, וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת. וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

אחר תפלת ערבית, אם חל בשבת, אומרים: ויכלו, מגן אבות, המלך הקדוש, וחותם מקדש השבת, וא"א במה מדליקין, והש"ץ מתחיל יעלה תחנונינו, ואומרים אבינו מלכנו כשחל בחול. ק"ש. עלינו. ק"י.

מוּסַף לְיוֹם כִּפּוּר.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא, הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ.

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב; הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים. וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה, וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה.

הבאור תמצא בדף 406

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וְאֵימָתְךָ—עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם; כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשִּׁלְטוֹן לְפָנֶיךָ, עֹז בְּיָדְךָ, וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ.

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ; שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ, וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ, וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ.

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ, וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ, וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ, וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ, וְכָל הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה, כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ.

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן, מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם, עִיר קָדְשֶׁךָ כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ: „יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן, לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ“!

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ, כַּכָּתוּב: „וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה“. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ.

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ, מַלְכֵּנוּ, לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ.

וַתִּתֶּן לָנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה, לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה, וְאֶת יוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה, וּלְכַפָּרָה, וְלִמְחָל בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ, זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם.

הבאור תמצא בדף 393

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ, וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ, וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ, בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו, מִפְּנֵי הַיָּד הַשְּׁלוּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מֶלֶךְ רַחֲמָן, שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ! גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה, וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חָי. וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם, וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ. וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה, וְלִירוּשָׁלַיִם, בֵּית מִקְדָּשְׁךָ, בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ: תְּמִידִים כְּסִדְרָם, וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת מוּסַף יוֹם (לשבת וְאֶת מוּסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְ) יוֹם הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה, כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, מִפִּי כְבוֹדֶךָ, כָּאָמוּר:

לשבת. וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת, שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ. עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ, עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ. זֶה קָרְבַּן שַׁבָּת וְקָרְבַּן הַיּוֹם כָּאָמוּר.

וּבֶעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה, מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם, וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם, כָּל מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ. וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לַיְיָ רֵיחַ נִיחֹחַ, פַּר בֶּן בָּקָר אֶחָד, אַיִל אֶחָד, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה, תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר: שְׁלשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל, וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ, וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ. וּשְׁנֵי שְׂעִירִים לְכַפֵּר, (נ״א וְשָׂעִיר לְכַפֵּר, מִלְּבַד חַטַּאת הַכִּפּוּרִים) וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם.

לשבת יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג, עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי, כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ, וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ, חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ, זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחַל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ, כָּאָמוּר: אָנֹכִי, אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי, וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר. וְנֶאֱמַר: מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ, שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ. וְנֶאֱמַר: כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם, לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ.

(לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, (לשבת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת, כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ, אֶלָּא אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר, נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ,

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת.

וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב, וָבֹקֶר, וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב, כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם, כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת.

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וָחֶסֶד, וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים, וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה, וּבְרָכָה, וְרַחֲמִים, וְחַיִּים, וְשָׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ.

בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וּפַרְנָסָה טוֹבָה, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עוֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם.

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי.

הבאור תמצא בדף 436

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ!

(נ"א אָנָּא) תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, שֶׁאֵין אֲנַחְנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ: צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ.

אָשַׁמְנוּ, בָּגַדְנוּ, גָּזַלְנוּ, דִּבַּרְנוּ דֹפִי. הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זַדְנוּ, חָמַסְנוּ, טָפַלְנוּ שֶׁקֶר. יָעַצְנוּ רָע, כִּזַּבְנוּ, לַצְנוּ, מָרַדְנוּ, נִאַצְנוּ, סָרַרְנוּ, עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ, צָרַרְנוּ, קִשִּׁינוּ עֹרֶף. רָשַׁעְנוּ, שִׁחַתְנוּ, תִּעַבְנוּ, תָּעִינוּ, תִּעְתָּעְנוּ.

סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ. וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ.

מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם, וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים, הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ.

אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חָי. אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל חַדְרֵי בָטֶן, וּבוֹחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב: אֵין דָּבָר נֶעְלָם מִמֶּךָּ, וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. וּבְכֵן, יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּסְלַח לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ, וְתִמְחָל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וּתְכַפֶּר לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאֹנֶס וּבְרָצוֹן.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּבְלִי דָעַת.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׂפָתָיִם.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגָלוּי וּבַסָּתֶר.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרָיוֹת.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדִבּוּר פֶּה.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבְמִרְמָה.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהַרְהוֹר הַלֵּב.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאַת רֵעַ.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוִדּוּי פֶּה.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּוְעִידַת זְנוּת.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזָדוֹן וּבִשְׁגָגָה.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחֹזֶק יָד.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטִפְשׁוּת פֶּה.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטֻמְאַת שְׂפָתָיִם.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיֵצֶר הָרָע.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים.

וְעַל כֻּלָּם, אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, כַּפֶּר לָנוּ!

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שֹׁחַד.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָשׁוֹן הָרָע.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָצוֹן.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַשָּׂא וּבְמַתָּן.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתֶּה.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּנְטִיַּת גָּרוֹן.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂקּוּר עָיִן.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רָמוֹת.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעַזּוּת מֵצַח.

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, כַּפֶּר לָנוּ!

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְרִיקַת עוֹל.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְלִילוּת.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּצְדִיַּת רֵעַ.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצָרוּת עָיִן.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַלּוּת רֹאשׁ.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַשְׁיוּת עֹרֶף.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהָרַע.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּרְכִילוּת.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּשְׁבוּעַת שָׁוְא.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂנְאַת חִנָּם.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּתְשׂוּמֶת יָד.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִמְהוֹן לֵבָב.

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, כַּפֶּר לָנוּ!

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה.

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת.

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם קָרְבָּן עוֹלֶה וְיוֹרֵד.

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אָשָׁם וַדַּאי וְתָלוּי.

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַכַּת מַרְדּוּת.

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַלְקוּת אַרְבָּעִים.

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בִּידֵי שָׁמָיִם.
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם כָּרֵת וַעֲרִירִי.
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין: סְקִילָה, שְׂרֵפָה, הֶרֶג, וְחֶנֶק, עַל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה, בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהּ קוּם עֲשֵׂה, וּבֵין שֶׁאֵין בָּהּ קוּם עֲשֵׂה, אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ, כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ, וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם, וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ, לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים, כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר: הַנִּסְתָּרֹת לַייָ אֱלֹהֵינוּ, וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת. כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל, וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ, אֶלָּא אָתָּה.

אֱלֹהַי, עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְדַאי, וְעַכְשָׁיו שֶׁנּוֹצַרְתִּי, כְּאִלּוּ לֹא נוֹצַרְתִּי, עָפָר אֲנִי בְּחַיָּי, קַל וָחֹמֶר בְּמִיתָתִי. הֲרֵי אֲנִי לְפָנֶיךָ כִּכְלִי מָלֵא בוּשָׁה וּכְלִמָּה. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד, וּמַה שֶּׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ, מָרֵק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וָחֳלָיִם רָעִים.

אֱלֹהַי! נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי, וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יהי רצון וכו׳ תמצא לעיל. א׳

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ — אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו. תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ! וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד. בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ, וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד. גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר. דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ, וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ. הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ, וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה. וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ, וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה. זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ, וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ. חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ, אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד. טוֹב יְיָ לַכֹּל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו. יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה. כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ, וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ. לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו, וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ. מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים, וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר. סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנֹּפְלִים, וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים. עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ. פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ, וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן. צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו, וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו. קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו, לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת. רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה, וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם. שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֹהֲבָיו, וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד. תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ.

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב. נְאֻם יְיָ. וַאֲנִי — זֹאת בְּרִיתִי אֹתָם, אָמַר יְיָ: רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ, וּדְבָרַי אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְּפִיךָ, לֹא יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ, וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ, אָמַר יְיָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וְאַתָּה קָדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת, מְלֹא

כל הארץ כבודו. ומקבלין דין מן דין, ואמרין: קדיש
בשמי מרומא עלאה בית שכינתה; קדיש על ארעא עובד
גבורתה, קדיש לעלם ולעלמי עלמיא. יי צבאות, מליא
כל ארעא זיו יקרה. ותשאני רוח, ואשמע אחרי קול רעש
גדול: ברוך כבוד יי ממקומו. ונטלתני רוחא ושמעת
בתרי קל זיע סגיא דמשבחין ואמרין: בריך יקרא דיי מאתר
בית שכינתה! יי ימלך לעלם ועד. יי מלכותה קאם לעלם
ולעלמי עלמיא. יי אלהי אברהם יצחק וישראל אבותינו!
שמרה זאת לעולם, ליצר מחשבות לבב עמך, והכן
לבבם אליך. והוא רחום, יכפר עון ולא ישחית, והרבה
להשיב אפו, ולא יעיר כל חמתו. כי אתה אדני טוב וסלח,
ורב חסד לכל קראיך. צדקתך — צדק לעולם, ותורתך
אמת. תתן אמת ליעקב, חסד — לאברהם, אשר נשבעת
לאבותינו מימי קדם. ברוך אדני יום יום — יעמס לנו, האל
ישועתנו, סלה. יי צבאות עמנו משגב לנו, אלהי יעקב
סלה. יי צבאות! אשרי אדם בטח בך. יי, הושיעה! המלך
יעננו ביום קראנו. ברוך הוא אלהינו שבראנו לכבודו,
והבדילנו מן התועים, ונתן לנו תורת אמת, וחיי עולם נטע
בתוכנו; הוא יפתח לבנו בתורתו, וישם בלבנו אהבתו
ויראתו, ולעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם. למען לא ניגע
לריק, ולא נלד לבהלה. יהי רצון מלפניך, יי אלהינו ואלהי
אבותינו, שנשמור חקיך בעולם הזה, ונזכה, ונחיה, ונראה,
ונירש טובה וברכה, לשני ימות המשיח ולחיי העולם הבא.
למען יזמרך כבוד ולא ידם; יי אלהי לעולם אודך. ברוך
הגבר, אשר יבטח ביי, והיה יי מבטחו. בטחו ביי עדי עד,

כִּי בְּיָהּ יְיָ צוּר עוֹלָמִים. וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ, כִּי לֹא עָזַבְתָּ דֹּרְשֶׁיךָ, יְיָ! יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר. ח"ק

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא, הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ.

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב; הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְחָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה, וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה.

הבאור תמצא בדף 406

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וְאֵימָתְךָ—עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ,

וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם; כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטוֹן לְפָנֶיךָ, עֹז בְּיָדְךָ, וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא, עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ.

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ, וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ, שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ, וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ, וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ, וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ.

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ, וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ, וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ, וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ, וְכָל הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה, כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ.

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ: עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, כַּכָּתוּב

בְּדִבְרֵי קָדְשְׁךָ: יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן, לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ!

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ, כַּכָּתוּב: „וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה”. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ.

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ.

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה, לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה וְאֶת יוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה, וְלִמְחָל בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא, וְיַגִּיעַ, וְיֵרָאֶה, וְיֵרָצֶה, וְיִשָּׁמַע, וְיִפָּקֵד, וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים

הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחָנֵּנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחַל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ, כָּאָמוּר: אָנֹכִי, אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי, וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר. וְנֶאֱמַר: מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ, שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ. וְנֶאֱמַר: כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם, לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ. (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, (לשבת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת, כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ, אֶלָּא אָתָּה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב וָבֹקֶר, וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב—כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם—כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ—מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת.

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וַחֲתוֹם לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת.

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וָחֶסֶד, וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר

פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים, וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה, וּבְרָכָה, וְרַחֲמִים, וְחַיִּים, וְשָׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ.

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה, נִזָּכֵר וְנֵחָתֵם לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם.

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי.

הבאור תמצא בדף 436

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ!

(נ"א אָנָּא) תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, שֶׁאֵין אֲנַחְנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ: צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ.

אָשַׁמְנוּ, בָּגַדְנוּ, גָּזַלְנוּ, דִּבַּרְנוּ דֹפִי. הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זַדְנוּ, חָמַסְנוּ, טָפַלְנוּ שֶׁקֶר. יָעַצְנוּ רָע, כִּזַּבְנוּ, לַצְנוּ, מָרַדְנוּ, נִאַצְנוּ, סָרַרְנוּ, עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ, צָרַרְנוּ, קִשִּׁינוּ עֹרֶף. רָשַׁעְנוּ, שִׁחַתְנוּ, תִּעַבְנוּ, תָּעִינוּ, תִּעְתָּעְנוּ.

סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ. וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ.

מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם, וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים, הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ.

אַתָּה נוֹתֵן יָד לַפּוֹשְׁעִים, וִימִינְךָ פְשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים, וַתְּלַמְּדֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְהִתְוַדּוֹת לְפָנֶיךָ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, לְמַעַן נֶחְדַּל מֵעֹשֶׁק יָדֵינוּ, וּתְקַבְּלֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, כְּאִשִּׁים וּכְנִיחוֹחִים, לְמַעַן דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר אָמָרְתָּ. אֵין קֵץ לְאִשֵּׁי חוֹבוֹתֵינוּ, וְאֵין מִסְפָּר לְנִיחוֹחֵי אַשְׁמָתֵנוּ, וְאַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁאַחֲרִיתֵנוּ רִמָּה וְתוֹלֵעָה, לְפִיכָךְ הִרְבֵּיתָ סְלִיחָתֵנוּ. מָה אָנוּ, מֶה חַיֵּינוּ, מֶה חַסְדֵּנוּ, מַה צִּדְקֵנוּ, מַה יִּשְׁעֵנוּ, מַה כֹּחֵנוּ, מַה גְּבוּרָתֵנוּ. מַה נֹּאמַר

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הֲלֹא כָּל הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ, וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ, וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע, וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל, כִּי רֹב מַעֲשֵׂיהֶם תֹּהוּ, וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ, וּמוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אָיִן, כִּי הַכֹּל הָבֶל.

אַתָּה הִבְדַּלְתָּ אֱנוֹשׁ מֵרֹאשׁ, וַתַּכִּירֵהוּ לַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ, כִּי מִי יֹאמַר לְךָ, מַה תִּפְעָל, וְאִם יִצְדַּק מַה יִּתֶּן לָךְ. וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (היחיד אינו מזכיר של שבת) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה. קֵץ וּמְחִילָה וּסְלִיחָה עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, לְמַעַן נֶחְדַּל מֵעֹשֶׁק יָדֵינוּ, וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ, כִּי לֹא תַחְפּוֹץ בְּהַשְׁחָתַת עוֹלָם. שֶׁנֶּאֱמַר: דִּרְשׁוּ יְיָ

בְּהִמָּצְאוֹ, קְרָאֻהוּ בִּהְיוֹתוֹ קָרוֹב. וְנֶאֱמַר:
יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבֹתָיו,
וְיָשֹׁב אֶל יְיָ וִירַחֲמֵהוּ, וְאֶל אֱלֹהֵינוּ, כִּי
יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ. וְאַתָּה אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת,
חַנּוּן וְרַחוּם, אֶרֶךְ אַפַּיִם, וְרַב חֶסֶד
וֶאֱמֶת, וּמַרְבֶּה לְהֵיטִיב, וְרוֹצֶה אַתָּה
בִּתְשׁוּבַת רְשָׁעִים, וְאֵין אַתָּה חָפֵץ
בְּמִיתָתָם, שֶׁנֶּאֱמַר: אֱמֹר אֲלֵיהֶם, חַי
אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה, אִם אֶחְפֹּץ בְּמוֹת
הָרָשָׁע, כִּי אִם בְּשׁוּב רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ
וְחָיָה, שׁוּבוּ, שׁוּבוּ מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים,
וְלָמָּה תָמוּתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְנֶאֱמַר:
הֶחָפֹץ אֶחְפֹּץ מוֹת רָשָׁע, נְאֻם אֲדֹנָי
יֱהֹוִה, הֲלֹא בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכָיו וְחָיָה.
וְנֶאֱמַר: כִּי לֹא אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הַמֵּת, נְאֻם
אֲדֹנָי יֱהֹוִה, וְהָשִׁיבוּ וִחְיוּ. כִּי אַתָּה

סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל, וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן, בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ, מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ, אֶלָּא אָתָּה.

אֱלֹהַי, עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְדַאי, וְעַכְשָׁיו שֶׁנּוֹצַרְתִּי, כְּאִלּוּ לֹא נוֹצַרְתִּי, עָפָר אֲנִי בְּחַיָּי, קַל וָחֹמֶר בְּמִיתָתִי. הֲרֵי אֲנִי לְפָנֶיךָ כִּכְלִי מָלֵא בוּשָׁה וּכְלִמָּה. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד, וּמַה שֶּׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ, מָרֵק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וָחֳלָיִם רָעִים.

אֱלֹהַי! נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי—נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי, וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת. וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ תִּמְצָא בְּדַף 78. קַדִּישׁ שָׁלֵם בְּדַף 102.

סֵדֶר הַדְלָקַת נֵרוֹת שֶׁל חֲנֻכָּה.

זמן הדלקת נר חנכה — משתשקע השמש. בלילה הראשון של חנכה מדליקים נר אחד, ובשאר הלילות מוסיפים נר אחד בכל לילה. בלילה הראשון מברכים ברכה ראשונה ושניה וגם ברכת שהחיינו, בשאר הלילות מברכים רק ברכה ראשונה ושניה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל חֲנֻכָּה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ, בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה.

מיד אחר הדלקת נר הראשון של אותו הלילה יאמר הנרות הללו ויגמור הדלקתן בעוד שאומר הנרות הללו.

הַנֵּרוֹת הַלָּלוּ אֲנַחְנוּ מַדְלִיקִין, עַל הַנִּסִּים, וְעַל הַנִּפְלָאוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַמִּלְחָמוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה, עַל יְדֵי כֹּהֲנֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים. וְכָל שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה, הַנֵּרוֹת הַלָּלוּ קֹדֶשׁ הֵם, וְאֵין לָנוּ רְשׁוּת לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם, אֶלָּא לִרְאוֹתָם בִּלְבָד, כְּדֵי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל, עַל נִסֶּיךָ, וְעַל יְשׁוּעָתֶךָ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ.

זֶמֶר לַחֲנֻכָּה.

מָ עוֹז, צוּר יְשׁוּעָתִי, לְךָ נָאֶה לְשַׁבֵּחַ,
תִּכּוֹן בֵּית תְּפִלָּתִי, וְשָׁם תּוֹדָה נְזַבֵּחַ,
לְעֵת תָּכִין מַטְבֵּחַ, מִצָּר הַמְנַבֵּחַ,
אָז אֶגְמוֹר, בְּשִׁיר מִזְמוֹר, חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ.

רָ עוֹת שָׂבְעָה נַפְשִׁי, בְּיָגוֹן כֹּחִי כִּלָּה,
חַיַּי מֵרְרוּ בְקוֹשִׁי. בְּשִׁעְבּוּד מַלְכוּת עֶגְלָה,
וּבְיָדוֹ הַגְּדוֹלָה, הוֹצִיא אֶת הַסְּגֻלָּה,
חֵיל פַּרְעֹה, וְכָל זַרְעוֹ, יָרְדוּ, כְּאֶבֶן בִּמְצוּלָה.

דְּ בִיר קָדְשׁוֹ הֱבִיאַנִי, וְגַם שָׁם לֹא שָׁקַטְתִּי,
וּבָא נוֹגֵשׂ וְהִגְלַנִי, כִּי זָרִים עָבַדְתִּי,
וְיֵין רַעַל מָסַכְתִּי, כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי,

קֵץ בָּבֶל, זְרֻבָּבֶל, לְקֵץ שִׁבְעִים,
נוֹשָׁעְתִּי.

כְּ רוֹת קוֹמַת בְּרוֹשׁ. בִּקֵּשׁ אֲגָגִי
בֶּן הַמְּדָתָא,
וְנִהְיָתָה לוֹ לְפַח וּלְמוֹקֵשׁ, וְגַאֲוָתוֹ
נִשְׁבָּתָה,
רֹאשׁ יְמִינִי נִשֵּׂאתָ, וְאוֹיֵב שְׁמוֹ מָחִיתָ,
רוֹב בָּנָיו, וְקִנְיָנָיו, עַל הָעֵץ תָּלִיתָ.

יְ וָנִים נִקְבְּצוּ עָלַי, אֲזַי בִּימֵי חַשְׁמַנִּים,
וּפָרְצוּ חוֹמוֹת מִגְדָּלַי, וְטִמְּאוּ כָּל
הַשְּׁמָנִים,
וּמִנּוֹתַר קַנְקַנִּים, נַעֲשָׂה נֵס לַשּׁוֹשַׁנִּים.
בְּנֵי בִינָה, יְמֵי שְׁמוֹנָה, קָבְעוּ שִׁיר
וּרְנָנִים.

חֲ שׂוֹף זְרוֹעַ קָדְשֶׁךָ, וְקָרֵב יוֹם
הַיְשׁוּעָה,
עֲשֵׂה נָא לְמַעַן שְׁמֶךָ, לִהְיוֹת לָנוּ
תְּשׁוּעָה,
כִּי אָרְכָה לָנוּ הַיְשׁוּעָה, וְאֵין קֵץ
לִימֵי הָרָעָה.
דְּחֵה אַדְמוֹן, בְּצֵל צַלְמוֹן, הָקֵם
לָנוּ רוֹעֶה שִׁבְעָה.

בִּרְכוֹת הַמְּגִלָּה.

יום שלפני הפורים, הוא נקרא תענית אסתר, ואם חל פורים בא' בשבת, מקדימין להתענות ביום ה', והוא תענית צבור, וקורין בו ויחל, במנחה קורין ג"כ ויחל ומפטירין דרשו, והיחיד אומר עננו בשומע תפלה, והש"ץ בין גואל לרופא, וא"א תחנון במנחה בערב פורים. ונותנים מחצית השקל, ומתפללים ערבית, ואומרים על הנסים בימי מרדכי במודים, בתפלת ערבית שחרית ומנחה, ואם שכח אין מחזירין אותו, ואחר התפלה אומר הש"ץ קדיש תתקבל, ופושטין המגילה כאגרת והקורא מברך עליה ג' ברכות אלו:

בְּרָכוֹת קוֹדֶם הַמְּגִלָּה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל מִקְרָא מְגִלָּה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ, בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה.

כשקורין המגילה בצבור מברכין לאחריה ברכה זו אבל לא ביחיד.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָרָב אֶת רִיבֵנוּ, וְהַדָּן אֶת דִּינֵנוּ, וְהַנּוֹקֵם אֶת נִקְמָתֵנוּ, וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ, וְהַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַנִּפְרָע לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִכָּל צָרֵיהֶם, הָאֵל הַמּוֹשִׁיעַ.

בשחרית אין אומרים זה, ומתחילין שושנת יעקב.

אֲשֶׁר הֵנִיא עֲצַת גּוֹיִם, וַיָּפֶר מַחְשְׁבוֹת עֲרוּמִים,
בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם רָשָׁע, נֵצֶר זָדוֹן מִזֶּרַע עֲמָלֵק.
גָּאָה בְעָשְׁרוֹ וְכָרָה לוֹ בּוֹר, וּגְדֻלָּתוֹ יָקְשָׁה לוֹ לָכֶד.
דִּמָּה בְנַפְשׁוֹ לִלְכּוֹד, וְנִלְכַּד. בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד וְנִשְׁמַד מְהֵרָה.
הָמָן הוֹדִיעַ אֵיבַת אֲבוֹתָיו, וְעוֹרֵר שִׂנְאַת אַחִים לַבָּנִים,
וְלֹא זָכַר רַחֲמֵי שָׁאוּל, כִּי בְחֶמְלָתוֹ עַל אֲגָג נוֹלַד אוֹיֵב.
זָמַם רָשָׁע לְהַכְרִית צַדִּיק, וְנִלְכַּד טָמֵא בִּידֵי טָהוֹר.
חֶסֶד גָּבַר עַל שִׁגְגַת אָב, וְרָשָׁע הוֹסִיף חֵטְא עַל חֲטָאָיו
טָמַן בְּלִבּוֹ מַחְשְׁבוֹת עֲרוּמָיו, וַיִּתְמַכֵּר לַעֲשׂוֹת רָעָה,
יָדוֹ שָׁלַח בִּקְדוֹשֵׁי אֵל, כַּסְפּוֹ נָתַן לְהַכְרִית זִכְרָם,
כִּרְאוֹת מָרְדְּכַי כִּי יָצָא קֶצֶף, וְדָתֵי הָמָן נִתְּנוּ בְשׁוּשָׁן,
לָבַשׁ שַׂק, וְקָשַׁר מִסְפֵּד, וְגָזַר צוֹם, וַיֵּשֶׁב עַל הָאֵפֶר.
מִי זֶה יַעֲמוֹד לְכַפֵּר שְׁגָגָה, וְלִמְחוֹל חַטַּאת עֲוֹן אֲבוֹתֵינוּ.
נֵץ פָּרַח מִלּוּלָב, הֵן הֲדַסָּה עָמְדָה לְעוֹרֵר יְשֵׁנִים.

סָרִיסֶיהָ הִבְהִילוּ לְהָמָן, לְהַשְׁקוֹתוֹ יֵין חֲמַת תַּנִּינִים.
עָמַד בְּעָשְׁרוֹ וְנָפַל בְּרִשְׁעוֹ. עָשָׂה לוֹ עֵץ וְנִתְלָה עָלָיו
פִּיהֶם פָּתְחוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל, כִּי פוּר הָמָן נֶהְפַּךְ לְפוּרֵנוּ.
צַדִּיק נֶחֱלַץ מִיַּד רָשָׁע, אוֹיֵב נִתַּן תַּחַת נַפְשׁוֹ.
קִיְּמוּ עֲלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת פּוּרִים, וְלִשְׂמוֹחַ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה
רָאִיתָ אֶת תְּפִלַּת מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר, הָמָן וּבָנָיו עַל הָעֵץ תָּלִיתָ.

שׁוֹשַׁנַּת יַעֲקֹב צָהֲלָה וְשָׂמֵחָה, בִּרְאוֹתָם יַחַד תְּכֵלֶת מָרְדְּכָי, תְּשׁוּעָתָם הָיִיתָ לָנֶצַח, וְתִקְוָתָם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. לְהוֹדִיעַ שֶׁכָּל קֹוֶיךָ לֹא יֵבֹשׁוּ, וְלֹא יִכָּלְמוּ לָנֶצַח כָּל הַחוֹסִים בָּךְ. אָרוּר הָמָן אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ לְאַבְּדִי, בָּרוּךְ מָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי, אֲרוּרָה זֶרֶשׁ אֵשֶׁת מַפְחִידִי, בְּרוּכָה אֶסְתֵּר בַּעֲדִי, וְגַם חַרְבוֹנָה זָכוּר לַטּוֹב.

ואח"כ אומרים ואתה קדוש וכו' צד 35, קדיש שלם בלא תתקבל צד 105. ובמוצ"ש אומרים ויהי נעם ואתה קדוש צד 351, ק"ש צד 10. ויתן לך צד 53: הבדלה צד 361. עלינו צד 103. ק"י צד 105.

סֵדֶר הַקָּפוֹת לְשִׂמְחַת תּוֹרָה.

אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת, כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים, אֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ. לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ. אֵין כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי, וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ. יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם, יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו. יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. יְהִי יְיָ אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ, כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם אֲבוֹתֵינוּ, אַל יַעַזְבֵנוּ וְאַל יִטְּשֵׁנוּ. וְאִמְרוּ:

הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ, וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן הַגּוֹיִם, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ. יְיָ מֶלֶךְ, יְיָ מָלָךְ, יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. יְיָ, עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם. וְיִהְיוּ נָא אֲמָרֵינוּ לְרָצוֹן, לִפְנֵי אֲדוֹן כֹּל. וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן, וַיֹּאמֶר משֶׁה: קוּמָה יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ, וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ. קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ, אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ. כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק, וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ. בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ, אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ. וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא: הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה, קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ, זֶה יְיָ קִוִּינוּ לוֹ, נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ. מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים, וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה, וּדְבַר יְיָ מִירוּשָׁלָיִם.

אַב הָרַחֲמִים, הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן, תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָיִם. כִּי בְךָ לְבַד בָּטָחְנוּ. מֶלֶךְ אֵל רָם וְנִשָּׂא אֲדוֹן עוֹלָמִים.

אח"כ מוציאין כל הס"ת שבהיכל ומסבבין הבימה ז"פ ואומרים אנא:

הקפה א אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא, אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָא, אָנָּא יְיָ עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ. אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת הוֹשִׁיעָה נָּא, בּוֹחֵן לְבָבוֹת הַצְלִיחָה נָא, גּוֹאֵל חָזָק עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

הקפה ב דּוֹבֵר צְדָקוֹת הוֹשִׁיעָה נָּא, הָדוּר בִּלְבוּשׁוֹ הַצְלִיחָה נָא, וָתִיק וְחָסִיד עֲנֵנוּ בְּיוֹם קָרְאֵנוּ.

הקפה ג זַךְ וְיָשָׁר הוֹשִׁיעָה נָּא, חוֹמֵל דַּלִּים הַצְלִיחָה נָא, טוֹב וּמֵטִיב עֲנֵנוּ בְּיוֹם קָרְאֵנוּ.

הקפה ד יוֹדֵעַ מַחֲשָׁבוֹת הוֹשִׁיעָה נָּא, כַּבִּיר וְנָאוֹר הַצְלִיחָה נָא, לוֹבֵשׁ צְדָקוֹת עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ.

הקפה ה מֶלֶךְ עוֹלָמִים הוֹשִׁיעָה נָּא, נָאוֹר וְאַדִּיר הַצְלִיחָה נָא, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ.

הקפה ו עוֹזֵר דַּלִּים הוֹשִׁיעָה נָּא, פּוֹדֶה וּמַצִּיל הַצְלִיחָה נָא, צוּר עוֹלָמִים עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ.

הקפה ז קָדוֹשׁ וְנוֹרָא הוֹשִׁיעָה נָּא, רַחוּם וְחַנּוּן הַצְלִיחָה נָא, שׁוֹמֵר הַבְּרִית עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: תּוֹמֵךְ תְּמִימִים הוֹשִׁיעָה נָּא, תַּקִּיף לָעַד הַצְלִיחָה נָא, תָּמִים בְּמַעֲשָׂיו עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ.

שִׂישׂוּ וְשִׂמְחוּ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה, וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה, כִּי טוֹב סַחְרָהּ מִכָּל סְחוֹרָה, מִפָּז וּמִפְּנִינִים יְקָרָה. נָגִיל וְנָשִׂישׂ בְּזֹאת הַתּוֹרָה, כִּי הִיא לָנוּ עֹז וְאוֹרָה. אֲהַלְלָה אֱלֹהַי, וְאֶשְׂמְחָה בוֹ. וְאָשִׂימָה תִקְוָתִי בוֹ, אֲהוֹדֶנּוּ בְּסוֹד עַם קְרוֹבוֹ, אֱלֹהֵי צוּרִי אֶחֱסֶה בּוֹ. נגיל בְּכָל לֵב אֲרַנֵּן צִדְקוֹתֶיךָ, וַאֲסַפְּרָה תְּהִלָּתֶךָ, בְּשָׂשׂוֹן הֲשִׁיבֵנוּ לְבֵיתֶךָ, עַל חַסְדְּךָ וְעַל אֲמִתֶּךָ. נגיל

הִתְקַבְּצוּ מַלְאָכִים זֶה אֶל זֶה, זֶה לְקַבֵּל זֶה, וְאָמַר זֶה לָזֶה: מִי הוּא זֶה וְאֵי זֶה הוּא, מְאַחֵז פְּנֵי כִסֵּא, פַּרְשֵׁז עָלָיו עֲנָנוֹ. מִי עָלָה לַמָּרוֹם, מִי עָלָה לַמָּרוֹם, מִי עָלָה לַמָּרוֹם, וְהוֹרִיד עֹז מִבְטֶחָה. התקבצו משֶׁה עָלָה לַמָּרוֹם, משֶׁה עָלָה לַמָּרוֹם, משֶׁה עָלָה לַמָּרוֹם, וְהוּא הוֹרִיד עֹז מִבְטֶחָה! התקבצו

אָגִיל וְאֶשְׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה, בֹּא יָבֹא צֶמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה, תּוֹרָה הִיא עֵץ חַיִּים, לְכֻלָּם חַיִּים, כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים. אַבְרָהָם שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה. יִצְחָק שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה, יַעֲקֹב שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה, משֶׁה, אַהֲרֹן שָׂמְחוּ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה. אֵלִיָּהוּ, שְׁמוּאֵל, דָּוִד, שְׁלֹמֹה, שָׂמְחוּ בְּשִׂמְחַת

תּוֹרָה, תּוֹרָה הִיא עֵץ חַיִּים, לְכֻלָּם חַיִּים, כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים. אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל, אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל, אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר בָּחַר בָּכֶם אֵל. וְהִנְחִילְכֶם הַתּוֹרָה מִמִּדְבָּר (נ"א מִסִּינַי) מַתָּנָה.

סֵדֶר סְפִירַת הָעוֹמֶר

מליל ב' של פסח עד שבועות בכל לילה קודם שיברך על ספירת יאמר זה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל סְפִירַת הָעוֹמֶר.

אלהים אנא הַיּוֹם יוֹם אֶחָד בָּעוֹמֶר. חסד שבחסד

הָרַחֲמָן הוּא יַחֲזִיר עֲבוֹדַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ לִמְקוֹמָהּ.

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר. אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ, יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה. לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ, בְּכָל גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ. יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם. יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים, כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישׁוֹר, וּלְאֻמִּים בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה. יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם. אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ, יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ. יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים, וְיִירְאוּ אֹתוֹ כָּל אַפְסֵי אָרֶץ

אָנָּא, בְּכֹחַ גְּדֻלַּת יְמִינְךָ, תַּתִּיר צְרוּרָה. קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ, שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ, נוֹרָא. נָא גִבּוֹר, דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ, כְּבָבַת שָׁמְרֵם. בָּרְכֵם, טַהֲרֵם, רַחֲמֵם, צִדְקָתְךָ תָּמִיד גָּמְלֵם. חֲסִין קָדוֹשׁ, בְּרוֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ. יָחִיד גֵּאֶה, לְעַמְּךָ פְּנֵה, זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ. שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל, וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ, יוֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת. בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה צִוִּיתָנוּ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ לִסְפּוֹר סְפִירַת הָעוֹמֶר כְּדֵי לְטַהֲרֵנוּ מִקְּלִפּוֹתֵינוּ וּמִטֻּמְאוֹתֵינוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ בְּתוֹרָתֶךָ: וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הֲבִיאֲכֶם אֶת עֹמֶר הַתְּנוּפָה שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת תְּמִימוֹת תִּהְיֶינָה עַד מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִית תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם, כְּדֵי שֶׁיִּטָּהֲרוּ נַפְשׁוֹת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל מִזֻּהֲמָתָם, וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁבִּזְכוּת סְפִירַת הָעוֹמֶר שֶׁסָּפַרְתִּי הַיּוֹם, יְתֻקַּן מַה שֶּׁפָּגַמְתִּי בִּסְפִירָה (פלונית השייך לאותו

הלילה) . וְאֶטָּהֵר וְאֶתְקַדֵּשׁ בִּקְדֻשָּׁה שֶׁל מַעְלָה, וְעַל יְדֵי זֶה יֻשְׁפַּע שֶׁפַע רַב בְּכָל הָעוֹלָמוֹת וּלְתַקֵּן אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְרוּחוֹתֵינוּ וְנִשְׁמוֹתֵינוּ מִכָּל סִיג וּפְגַם וּלְטַהֲרֵנוּ וּלְקַדְּשֵׁנוּ בִּקְדֻשָּׁתְךָ הָעֶלְיוֹנָה, אָמֵן סֶלָה.

הַיּוֹם שְׁנֵי יָמִים בָּעוֹמֶר: הרחמן ש

יחננו בכח — גבורה שבחסד

הַיּוֹם שְׁלשָׁה יָמִים בָּעוֹמֶר: הרחמן מ

ויברכנו גדולת — תפארת שבחסד

הַיּוֹם אַרְבָּעָה יָמִים בָּעוֹמֶר: הרחמן ח

יאר ימינך — נצח שבחסד

הַיּוֹם חֲמִשָּׁה יָמִים בָּעוֹמֶר: הרחמן ן

פניו תתיר — הוד שבחסד

הַיּוֹם שִׁשָּׁה יָמִים בָּעוֹמֶר: הרחמן ן

אתנו צרורה — יסוד שבחסד

הַיּוֹם שִׁבְעָה יָמִים שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד בָּעוֹמֶר: הרחמן י

סלה אב"ג ית"ץ — מלכות שבחסד

הַיּוֹם שְׁמוֹנָה יָמִים שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וְיוֹם אֶחָד בָּעוֹמֶר: הרחמן ר

לדעת קבל — חסד שבגבורה

הַיּוֹם תִּשְׁעָה יָמִים שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וּשְׁנֵי יָמִים בָּעוֹמֶר: הרחמן נ

בארץ רנת — גבורה שבגבורה

הַיּוֹם עֲשָׂרָה יָמִים שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וּשְׁלשָׁה יָמִים בָּעוֹמֶר: הרחמן נ

דרכך עמך — תפארת שבגבורה

הַיּוֹם אַחַד עָשָׂר יוֹם שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וְאַרְבָּעָה יָמִים בָּעוֹמֶר: הרחמן ן

בכל שגבנו — נצח שבגבורה

הַיּוֹם שְׁנֵים עָשָׂר יוֹם שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וַחֲמִשָּׁה יָמִים בָּעוֹמֶר: הרחמן ל

גוים טהרנו — הוד שבגבורה

הַיּוֹם שְׁלשָׁה עָשָׂר יוֹם שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וְשִׁשָּׁה יָמִים בָּעוֹמֶר: הרחמן א

ישועתך נורא — יסוד שבגבורה

הַיּוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת בָּעוֹמֶר: הרחמן מ

ידוך קר"ע שט"ן — מלכות שבגבורה

הַיּוֹם חֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד בָּעוֹמֶר: הרחמן י

עמים נא — חסד שבתפארת

הַיּוֹם שִׁשָּׁה עָשָׂר יוֹם שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וּשְׁנֵי יָמִים בָּעוֹמֶר: הרחמן ם

אלהים גבור — גבורה שבתפארת

הַיּוֹם שִׁבְעָה עָשָׂר יוֹם שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וּשְׁלשָׁה יָמִים בָּעוֹמֶר: הרחמן ב

יודוך דורשי — ת"ת שבתפארת

הַיּוֹם שְׁמוֹנָה עָשָׂר יוֹם שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים בָּעוֹמֶר: י

הרחמן — עמים יחודך — נצח שבתפארת

הַיּוֹם תִּשְׁעָה עָשָׂר יוֹם שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה יָמִים בָּעוֹמֶר: ת

הרחמן — כלם כבבת — הוד שבתפארת

הַיּוֹם עֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים בָּעוֹמֶר: הרחמן ש

ישמחו שמרם — יסוד שבתפארת

הַיּוֹם אֶחָד וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם שְׁלשָׁה שָׁבוּעוֹת בָּעוֹמֶר: הרחמן פ

וירננו נג"ד יכ"ש — מלכות שבתפארת

הַיּוֹם שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם שְׁלשָׁה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד בָּעוֹמֶר: ו

הרחמן — לאומים ברכם — חסד שבנצח

הַיּוֹם שְׁלשָׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם שְׁלשָׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁנֵי יָמִים בָּעוֹמֶר: ט

הרחמן — כי טהרם — גבורה שבנצח

הַיּוֹם אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם שְׁלשָׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁלשָׁה יָמִים בָּעוֹמֶר: ע

הרחמן — תשפוט רחמם — תפארת שבנצח

הַיּוֹם חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם שְׁלשָׁה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים בָּעוֹמֶר: מ

הרחמן — עמים צדקתך — נצח שבנצח

הַיּוֹם שִׁשָּׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה יָמִים בָּעוֹמֶר: י

הרחמן מישור תמיד הוד שבנצח

הַיּוֹם שִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים בָּעוֹמֶר: ם

הרחמן ולאומים גמלם יסוד שבנצח

הַיּוֹם שְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת בָּעוֹמֶר: הרחמן מ

בארץ במ"ר צת"ג מלכות שבנצח

הַיּוֹם תִּשְׁעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד בָּעוֹמֶר: י

הרחמן תנחם חסין חסד שבהוד

הַיּוֹם שְׁלֹשִׁים יוֹם שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וּשְׁנֵי יָמִים בָּעוֹמֶר: ש

הרחמן סלה קדוש גבורה שבהוד

הַיּוֹם אֶחָד וּשְׁלֹשִׁים יוֹם שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וּשְׁלֹשָׁה יָמִים בָּעוֹמֶר: ן

הרחמן יודוך ברוב תפארת שבהוד

הַיּוֹם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים יוֹם שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים בָּעוֹמֶר: ך

הרחמן עמים טובך ל"ג בעומר נצח שבהוד

הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה יָמִים בָּעוֹמֶר: ן

הרחמן אלהים נחל הוד שבהוד

הַיּוֹם אַרְבָּעָה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים בָּעוֹמֶר: ל

הרחמן יודוך עדתך יסוד שבהוד

הַיּוֹם חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת בָּעוֹמֶר: הרחמן א

עמים חק"ב טנ"ע מלכות שבהוד

הַיּוֹם שִׁשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד בָּעוֹמֶר: מ

הרחמן כולם יחיד חסד שביסוד

הַיּוֹם שִׁבְעָה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁנֵי יָמִים בָּעוֹמֶר: י

הרחמן ארץ גאה גבורה שביסוד

הַיּוֹם שְׁמוֹנָה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁלֹשָׁה יָמִים בָּעוֹמֶר: ם

הרחמן נתנה לעמך תפארת שביסוד

הַיּוֹם תִּשְׁעָה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים בָּעוֹמֶר: ב

הרחמן יבולה פנה נצח שביסוד

הַיּוֹם אַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה יָמִים בָּעוֹמֶר: א

הרחמן יברכנו זוכרי הוד שביסוד

הַיּוֹם אֶחָד וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים בָּעוֹמֶר: ר

הרחמן אלהים קדושתך יסוד שביסוד

הַיּוֹם שְׁנַיִם וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת בָּעוֹמֶר: הרחמן ץ

אלהינו יג"ל פז"ק מלכות שביסוד

הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד בָּעוֹמֶר: ת

הרחמן יברכנו שועתנו חסד שבמלכות

הַיּוֹם אַרְבָּעָה וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁנֵי יָמִים בָּעוֹמֶר: ג

הרחמן אלהים קבל גבורה שבמלכות

הַיּוֹם חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁלֹשָׁה יָמִים בָּעוֹמֶר: ח

הרחמן וייראו ושמע תפארת שבמלכות

הַיּוֹם שִׁשָּׁה וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים בָּעוֹמֶר: ם

הרחמן אותו צעקתנו נצח שבמלכות

הַיּוֹם שִׁבְעָה וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה יָמִים בָּעוֹמֶר: ם

הרחמן כל יודע הוד שבמלכות

הַיּוֹם שְׁמוֹנָה וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים בָּעוֹמֶר: ל

הרחמן אפסי תעלומות יסוד שבמלכות

הַיּוֹם תִּשְׁעָה וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁבְעָה שָׁבוּעוֹת בָּעוֹמֶר: ה

הרחמן ארץ שק"ו צי"ת מלכות שבמלכות

בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי ירושלים

א'

הספריה הלאומית
S 74 A 1041
C.1
שירה חדשה :
000203434220